ત્રિભાષા કોશમાલા–II

त्रिभाषा कोशमाला–II

ગુજરાતી-હિંદી-અંગ્રેજી
ત્રિભાષા કોશ (ખંડ 3)

गुजराती-हिंदी-अंग्रेज़ी
त्रिभाषा कोश (खंड 3)

કેંદ્રીય હિંદી નિદેશાલય
શિક્ષા વિભાગ
માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય
(ભારત સરકાર)

केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार)

ત્રિભાષા કોશમાલા–II

त्रिभाषा कोशमाला–II

केंद्रीय हिन्दी निदेशालय
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(शिक्षा विभाग
भारत सरकार की ओर से

ગુજરાતી-હિંદી-અંગ્રેજી ત્રિભાષા કોશ

(ખંડ 3)

(મ – હ)

गुजराती-हिंदी-अंग्रेज़ी त्रिभाषा कोश

(खंड 3)

(म – ह)

सत्यमेव जयते

કેંદ્રીય હિંદી નિદેશાલય
શિક્ષા વિભાગ
માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય
(ભારત સરકાર)

केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार)

पी·ई·डी· 670 (त्रिभाषी)

1000–1989 (उपभंडारी–2)

© केंद्रीय हिंदी निदेशालय

प्रथम संस्करण : 1989

मूल्य : 221.00 रुपए

प्रकाशकः केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार)
पश्चिमी खंड–7
रामकृष्णपुरम्, नई दिल्ली-110066

सर्वश्री वैप एंटरप्राइज़िज़, एच-24, ग्रीन पार्क एक्सटेंशन, नई दिल्ली द्वारा 1989 में मुद्रित।

संक्षेप सूची

व्या॰ को॰	व्याकरणिक कोटि
पुं॰	पुंलिंग
न॰	नपुंसकलिंग
स्त्री॰	स्त्रीलिंग
वि॰	विशेषण
सर्व॰	सर्वनाम
क्रि॰ वि॰	क्रियाविशेषण
अ॰ क्रि॰	अकर्मक क्रिया
स॰ क्रि॰	सकर्मक क्रिया
अ॰	अव्यय

ગુજરાતી-હિંદી-અંગ્રેજી ત્રિભાષા કોશ(ખંડ 3)

ગુજરાતી-હિંદી-અંગ્રેજી ત્રિભાષા કોશ (ખંડ 3)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મકબરો	मकबरो	पुं॰	1. કબરસ્તાન 2. રોજો	कब्रिस्तान मकबरा	cemetery grave of a Muslim saint
મકર	मकर	पुं॰	1. મક્કર, છળકપટ, ફેલ	मकर, कपट	fraud, hypocrisy
			2. મગરમચ્છ, મગર	मगरमच्छ, मगर	crocodile
			3. દશમી રાશિ	दशवीं राशि	tenth sign of zodiac, capricorn
મકરબાજ	मकरबाज	वि॰	કાવતરાખોર, દગાબાજ, કપટી	षड्यंत्रकारी, धोखेबाज, कपटी	treacherous, fraudulent
મકરકૂદી	मक़रकूदी	स्त्री॰	ચરબી, તોફાન	उछल-कूद, ऊधम, अभिमान	mischief, pride
મકાઈ	मकाई	स्त्री॰, पुं॰	એક અનાજ	मक्की, एक अन्न	maize
મકાત	मकात	स्त्री॰	1. દાણ, જકાત 2. ઇજારો	कर एकाधिकार, इजारा	octroi, excise monopoly
મકાન	मकान	न॰	ઘર, ઇમારત	घर, इमारत	house, building
મકાયતું	मकायतुं	वि॰	મલકાતું	मुस्कराता, स्मितमुख	smiling, pleased
મક્કમ	मक्कम	वि॰	દૃઢ	पक्का, दृढ़	firm
મખમલ	मखमल	न॰, स्त्री॰	એક જાતનું રેશમી કાપડ	एक तरह का रेशमी वस्त्र	velvet
મખમલી	मख़मली	वि॰	1. મખમલનું 2. મખમલ જેવું	मखमली मखमली	of velvet velvety
મખ્ખીચૂસ	मख्खीचूस	वि॰	કંજૂસ	कंजूस	miserly
મગ	मग	पुं॰	એક કઠોળ	मूँग	kind of pulse, moong

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મગજતરી	मगजतरी	स्त्री॰	વસાણામાં નખાતાં અમુક મીંજવાળાં બીજ	मसाले में डाले जाने वाले खास प्रकार के बीज	seeds mixed with tonic
મગતરું	मगतरुं	न॰	મચ્છર, ડાંસ	मच्छर, डाँस	mosquito, gnat
મગતું	मगतुं	वि॰	મોકળું, પહોળું, છૂટાશવાળું	चौड़ा, लँबा–चौड़ा	broad, spacious
મગદળ	मगदळ	पुं॰	મગના લોટનો લાડુ	मूंग के आटे के लड्डू	sweet-ball made of moong flour
		न॰	મગદળિયો	मगदल, मुगदर	wooden club used for exercise
મગદળિયો	मगदळियो	पुं॰	કસરત માટે હાથથી ફેરવવાની લાકડાની બનાવટ	व्यायाम करने के लिए हाथ से घुमाने की लकड़ी की वस्तु	wooden club used for exercise
મગદૂર	मगदूर	स्त्री॰	1. તાકત 2. હિંમત	शक्ति हिम्मत	strength courage
મગન	मगन	वि॰	રાજી	प्रसन्न	pleased
		पुं॰,स्त्री॰	માગ, મગા	रास्ता, स्थान	passage, space
મગફળી	मगफळी	स्त्री॰	તેલી બીની એક શીંગ, ભોંયશીંગ	तैलीदाना जिसमें से तेल निकलता है, मूँगफली	peanut, ground nut
મગર	मगर	पुं॰	એક જલચર	एक जलचर, घड़ियाल	crocodile
મગરમચ્છ	मगरमच्छ	पुं॰	એક જાતનો મોટો મચ્છ	एक प्रकार का बड़ा मत्स्य	whale
મગરો	मगरो	पुं॰	ડુંગરો	छोटा पर्वत	small mountain
મગરૂબ, મગરૂર	मगरूब, मगरूर	वि॰	અભિમાની	अभिमानी	proud
મગા	मगा	स्त्री॰	જગા	स्थान	place, space

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મગાવું	मगावुं	અ॰ ક્રિ॰	'માગવું' નું કર્મણિ	'मागवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'માગવું'
મગિયો	मगियो	પું॰	એક જાતનો પથ્થર, મજિયો	एक प्रकार का पत्थर	kind of stone
મઘમઘવું	मघमघवुं	અ॰ ક્રિ॰	ખુશબો ફેલાવવી, મહેકવું	खुशबू फैलाना, महकना	to smell sweet, to diffuse fragrance
મઘમઘાટ	मघमघाट	પું॰	મઘમઘવું તે	महकना	spreading fragrance
મચક	मचक	સ્ત્રી॰	પાછું હઠવું–ડગવું તે	पीछे हटना, डिगना	falling back, retreat
મચકારવું	मचकारवुं	સ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'મીંચકારવું'	देखिए 'मींचकारवुं'	see 'મીંચકારવું'
મચકારો	मचकारो	પું॰	આંખ મીંચવી (ઉઘાડવી) તે	पलकें झपकना, खोलना	blinking, winking
મચકો	मचको	પું॰	લટકો, લહેકો	नाज़–नखरा, लटका	coquettish gesture or gait
મચકાળું	मचकाळुं	વિ॰	લટકાળું	नाज़–नखरेदार	coquettish
મચકોડ	मचकोड	પું॰	1. ઠેલો, હડસેલો 2. તિરસ્કાર	ठेला, धक्का तिरस्कार	push, repulse scorn, contempt
		સ્ત્રી॰	મચકાવું, અમળાવું, ઉતરી જવું	मोच आना	spraining
મચકોડવું	मचकोडवुं	સ॰ ક્રિ॰	મરડવું, આમળવું	मरोड़ना, ऐंठना	to twist, to turn
મચડવું	मचडवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. મરડવું, આમળવું 2. મસળવું	ऐंठना, मरोड़ना मसलना	to twist, to turn to rub
મચવું	मचवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. સમાઈ જવું	समाहित हो जाना, समा जाना	to be included
			2. તલ્લીન થઈ જવું, મંડવું	लीन हो जाना, तन्मय होना	to be engrossed
			3. જામવું, જોસમાં આવવું	लगा रहना, जोश में आना	to gather strength

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મચાણ	मचाण	पुं॰	એક રોગ	एक रोग	kind of disease
મચેડવું, મચૈડવું, મચોડવું	मचेडवुं, मचैडवुं, मचोडवुं	स॰ क्रि॰	મચડોડવું, મરડવું	मोड़ना, मरोड़ा जाना, मरोड़ना	to twist, to turn
મચ્છર	मच्छर	पुं॰	1. ડાંસ 2. મત્સર, ગુમાન	मच्छर मत्सर, अभिमान, गुमान	mosquito pride
મચ્છરિયો	मच्छरियो	पुं	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
મચ્છી	मच्छी	स्त्री	માછલી	मत्स्य, मछली	fish
મચ્છીખાનું	मच्छीखानुं	न॰	1. મચ્છીબજાર 2. મચ્છીમારનું રહેઠાણ	मच्छी बाज़ार मच्छीमार का निवास-स्थान	fish market fisherman's house
મચ્છીમાર	मच्छीमार	पुं॰	માછી	मच्छी मारने वाला	fisherman
મચ્છીવાધ	मच्छीवाध	पुं॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of a bird
મછરું	मछरुं	न॰	મગતરું, ડાંસ	मच्छर	mosquito
મછવો	मछवो	पुं॰	હોડી	छोटी नाव	small boat
મજ	मज	स॰	મારું	मेरा	my, mine
મજકૂર	मजकूर	वि॰	સદર, આગળ જણાવેલું	वही, पहले बताया हुआ	above-mentioned, the said
		पुं॰	હેવાલ, બીના, હકીકત	वृत्तांत, हकीकत	report, account, contents
મજદૂર	मजदूर	पुं॰	જુઓ 'મજૂર'	देखिए 'मजूर'	see 'मजूर'
મજનૂ	मजनू	वि॰ पुं॰	પ્રેમઘેલું ફારસી સાહિત્યમાં આવતો એક પ્રખ્યાત પ્રેમઘેલો માણસ	प्रेम में पागल फारसी साहित्य में आने वाला ख्यातनाम प्रेमी	love-lorn name of a famous character in Persian literature

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મજબૂત	मजबूत	वि॰	1. દૃઢ, હાલે નહીં તેવું	मज़बूत, दृढ़, पक्का	strong, unshakable
			2. સબળું, શક્તિવાળું	सबल, बलिष्ठ	strong
			3. સજ્જડ, સકશ	कसकर बँधा हुआ, मज़बूत	tight
			4. નક્કૂર, સહેજે તૂટે નહીં તેવું	ठोस	solid
મજમુ, મજમૂ	मजमु, मजमू	वि॰	મળિયાનું	साझे का, संयुक्त	common, joint
મજમૂદાર	मजमूदार	पुं॰	1. પરગણાનો હિસાબ રાખનારો અમલદાર, હિસાબ તપાસનાર	परगने का माल–कर्मचारी, हिसाब की जाँच करने वाला अधिकारी	accountant in charge of taluka account
			2. ભાગીદાર	हिस्सेदार	partner
			3. એક અટક	एक अल्ल, जातिनाम	a surname
મજરે	मजरे	अ॰	પેટે, સાટે	ऋण के बदले में	payment towards dues or debts
મજરો	मजरो	पुं॰	મુજરો, સલામ	मुजरा, अदब से किया हुआ सलाम	bowing, obeisance
મજલ	मजल	स्त्री॰	1. એક દિવસની મુસાફરી જેટલું અંતર	एक दिन के सफर जितना अंतर	distance covered by day's journey
			2. મજલ પૂરી થાય તે ઠેકાણું, મુકામ	सफर जहाँ पूरा होता हो वह स्थान, मंज़िल, मुक़ाम	stage, halt
			3. મુસાફરી, ટપ્પો	सफर	journey
મજલિસ	मजलिस	स्त्री॰	1. મિજલસ	उत्सव	party
			2. સભા, મંડળી	सभा, परिषद्	meeting, conference

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મજલૂમ	मजलूम	વિ॰	જુલમથી પીડિતત્તનું ભોગ બનેલ	ज़ुल्म से पीड़ित	oppressed, persecuted
મજલો	मजलो	પું॰	માળ, મેડો	मकान की मंज़िल	storey
મજહબ	मजहब	પું॰	ધર્મ, પંથ	धर्म, पंथ	religion, faith
મજહબી	मजहबी	વિ॰	મજહબનું, કે તેને લગતું	धार्मिक या उससे संबंधित	religious
મજા	मजा	સ્ત્રી॰	આનંદ, લહેર	मज़ा, आनंद, लुत्फ़	joy, enjoyment
મજાનું	मजानुं	વિ॰	આનંદ પાડે એવું, મનોહર, ખાસું	आनंद मिले वैसा, मनोहर, मज़े का	joyful, pleasing
મજાક	मजाक	સ્ત્રી॰	મશ્કરી	मज़ाक, दिल्लगी	jest, joke
મજાગરું	मजागरुं	ન॰	બરડવું	किवाड़ का कब्जा	hinge
મજારવાડો	मजारवाडो	પું॰	કબરસ્તાન	कब्रिस्तान	cemetery
મજાલ	मजाल	સ્ત્રી॰	મગદૂર	सामर्थ्य, हिम्मत	strength, courage
મજિયારું	मजियारुं	વિ॰	સહિયારું, પંતિયાળું	संयुक्त, पत्तीदारी का	common, joint
		ન॰	ભાગિયાભાગ, ભાગીદારી	साझेदारी, भागेदारी	sharing, partnership
મજિયો	मजियो	પું॰	એક જાતનો પથ્થર	एक प्रकार का पत्थर	kind of stone
મજીઠ	मजीठ	સ્ત્રી॰	એક વનસ્પતિનું મૂળિયું	एक वनस्पति की जड़	root of a plant, Indian madder
મજીઠિયું	मजीठियुं	વિ॰	મજીઠના રંગનું, પાકા લાલ રંગનું	मजीठ के रंग का, गहरे लाल रंग का	deep red
મજૂર	मजूर	પું॰	રોજિંદા દામ લઈ મહેનત કરનાર શ્રમજીવી	मज़दूर, श्रमजीवी	labourer
મજૂરમહાજન, મજૂરસંઘ	मजूरमहाजन, मजूरसंघ	ન॰, પું॰	મજૂરોનું મંડળ, 'ટ્રેડ યુનિયન'	मज़दूर संघ	trade union

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મજૂરણ	मजूरण	સ્ત્રી॰	મજૂરી કરનાર સ્ત્રી	मज़दूरी करने वाली स्त्री	woman labourer
મજૂરી	मजूरी	સ્ત્રી॰	1. વૈતરું, મહેનત	कड़ी मज़दूरी, कड़ी मेहनत	hard labour
			2. તેના બદલામાં મળતું નાણું	मेहनत के बदले में मिलने वाली मज़दूरी, मेहनताना	wages
મજૂસ	मजूस	સ્ત્રી॰	મોટી પેટી, પટારો	लकड़ी का बड़ा पिटारा	trunk, chest
મજે	मजे	સ્ત્રી॰	મઝા	मज़ा	pleasure, joy
મજેદાર	मजेदार	વિ॰	મજેનું	मज़ेदार, आनंदप्रद	pleasant, delightful
મજેદારી	मजेदारी	સ્ત્રી॰	મજા	मजा करना	to enjoy
મજેનું	मजेनुं	વિ॰	મજાનું	मज़ेदार, आनंदप्रद	delightful
મજો	मजो	સ્ત્રી॰	મઝા	आनंद, लुत्फ	delight, joy
મઝધાર	मझधार	સ્ત્રી॰	પ્રવાહની મધ્યધારા – ભરધારા	प्रवाह की मध्य धारा, मँझधार	midstream
મઝલું	मझलुं	વિ॰	વચલું, મધ્યનું	बीच का, मँझला	middle
મઝા	मझा	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મજા'	देखिए 'मजा'	see 'मजा'
મઝે	मझे	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મજે'	देखिए 'मजे'	see 'मजे'
મઝેદાર	मझेदार	વિ॰	જુઓ 'મજેદાર'	देखिए 'मजेदार'	see 'मजेदार'
મઝેદારી	मझेदारी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મજેદારી'	देखिए 'मजेदारी'	see 'मजेदारी'
મઝેનું	मझेनुं	વિ॰	જુઓ 'મજેનું'	देखिए 'मजेनुं'	see 'मजेनुं'
મઝો	मझो	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મજો'	देखिए 'मजो'	see 'मजो'
મટકી	मटकी	સ્ત્રી॰	માટલી, હાંલ્લી	मटकी, हाँडी	earthen pot
મટકું	मटकुं	ન॰	1. માટલી, હાંલ્લી 2. આંખનો પલકારો	मटकी, हाँडी झपक	earthen pot twinkling of an eye

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મટકો	मटको	પું॰	ચાળો, હાવભાવ, ચેષ્ટા	नाज़, नखरा, चेष्टा	gesture, coquetry
મટમટાવવું	मटमटाववुं	स॰ क्रि॰	આંખના પલકારા મારવા	आँखें मटकाना, चमकाना	to blink, wink
મટવું	मटवुं	अ॰ क्रि॰	1. દૂર થવું, ટળવું	मिटना, दूर होना, नष्ट होना	to be removed
			2. રોગમુક્ત થવું, સાજું થવું	रोगमुक्त होना, स्वस्थ होना	to be cured
મટુકી	मटुकी	स्त्री॰	જુઓ 'મટકો' (લાલિત્યવાચક)	देखिए 'मटको' (लालित्यवाचक)	see 'मटको' (fig)
મટોડી	मटोडी	स्त्री॰	માટી	मिट्टी	earth, clay
મટોડું	मटोडुं	न॰	માટી, કચરો વગેરે રદ્દી–કચરું	मिट्टी, कूड़ा–कचरा आदि, मलबा	earth, dust etc., rubbish
મઠ	मठ	पुं॰	1. એક કઠોળ 2. સાધુનો આશ્રમ 3. વિદ્યાનું મથક	मोठ साधु का आश्रम विद्या का स्थान	kind of pulse monastery centre of learning
મઠતાલ	मठताल	पुं॰	એક તાલ (સંગીત)	एक ताल (संगीत)	kind of beat in music
મઠારવું, મઠેરવું	मठारवुं, मठेरवुं	स॰ क्रि॰	1. ગૂંદવું	गूँधना, मसलना	to knead
			2. ટીપીને કે રંદો ફેરવીને ઘાટદાર બનાવવું	रंदे से या ठोक–पीट कर ठीक करना, योग्य आकार देना	to give shape by striking or smoothening
			3. ટાપટીપ કરવી	बनना–ठनना, सजना–सँवरना	to deck oneself up
			4. મારવું, ટીપવું	मारना, पीटना, मरम्मत करना	to strike, to beat
			5. તૃપ્તિથી સ્વાદપૂર્વક ખાવું	छककर, मज़ा ले–लेकर खाना	to relish

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મઠેરણી	मठेरणी	સ્ત્રી॰	1. મઠેરવું તે	आकार देना	giving shape
			2. રંદો	रंदा	carpenter's plane
			3. સોનીનું એક ઓજાર	सुनार का एक औज़ार	goldsmith's tool
મઠેરણું	मठेरणुं	ન॰	કંસારાનું એક ઓજાર	कसेरे का एक औज़ार	coppersmith's tool
મઠો	मठो	પું॰	1. દહીં ભાગીને બનાવેલી જાડી છાશ	दहीं मथकर बनायी हुई छाछ	thick whey
			2. તેની એક વાની	दही की एक खाद्य वस्तु	a preparation of this
મડદાલ	मडदाल	વિ॰	જુઓ 'મુડતાલ'	देखिए 'मुडताल'	see 'मुडताल'
મડદું	मडदुं	ન॰	મુડદું, શબ	मुरदा, मुर्दा, शव, लाश	corpse
મડમ	मडम	સ્ત્રી॰	યુરોપીયન-ગોરી સ્ત્રી	यूरोपीय गोरी स्त्री, मेम	madam, European woman
મડાગાંઠ	मडागांठ	સ્ત્રી॰	છોડી છૂટે નહીં તેવી ગાંઠ	खोलने पर भी न खुलने वाली गाँठ	deadlock, difficult problem
મડું	मडुं	ન॰	મડદું	मुरदा	corpse
મઢ	मढ	પું॰	1. દરબારગઢનો આગલો ઊંચો મેડાદાર ભાગ	महल के किले का आगे का ऊँचा मेहराबदार हिस्सा	front part of palace over entrance
			2. ડેલું	महाड़	room or house with wide doors
			3. પોળ	गली	street
			4. માતાનું સ્થાનક	देवी माता का स्थान	seat of goddess
મઢવું	मढवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. લપેટીને કે આવરીને જડી દેવું	मढ़ देना	to frame
			2. (લા.) છેતરવું, બનાવવું	(ला॰) बनावट करना	(fig.) to cheat, deceive

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મઢી, મઢૂડો, મઢૂલી	मढी, मढूडी, मढूली	स्त्री॰	ઝુંટિર, છાપરી	कुटी, मढ़ी	hut, shed
મણ	मण	पुं॰	ચાળીસ સેરનું તોલ	चालीस सेर का वज़न	maund, forty seers
મણકો	मणको	पुं॰	1. વહેવાળા ગોળદાણો 2. અંકોડો	मनका, गुरिया कड़ी	bead hook, link
મણા	मणा	स्त्री॰	ઊણપ, ખામી, ખોટ	कमी, त्रुटि	want, defect, deficiency
મણિમહોત્સવ	मणिमहोत्सव	पुं॰	૬૦ વર્ષે ઊજવાતો–હીરક મહોત્સવ	60 वें वर्ष मनाया जाने वाला हीरक महोत्सव, षष्ठी पूर्ति समारोह	diamond jubilee
મણિમંડપ	मणिमंडप	पुं॰	1. શેષનાગને રહેવાનું સ્થાન 2. મણિ જડેલો મંડપ, અતિ સુશોભિત સ્થાન	शेषनाग का निवास स्थान मणि जड़ित मंडप, सुशोभित स्थान	the abode of the serpent Shesha pavilion studded with gems, very beautiful place
મણિયાર	मणियार	पुं॰	મનિયાર, બંગડીનો બનાવનાર એક જાતનો માણસ	चूड़ियाँ बनाने वाली एक जाति का आदमी	bangle-maker
મણિયારું	मणियारुं	नुं॰	મણિયારનો ધંધો	चूड़ियाँ बनाने का व्यवसाय	bangle-making profession
મણિયું	मणियुं	वि॰	મણ વજનનું	जिसमें एक मन वजन समा सके	weighing of maund
મણિયો	मणियो	पुं॰	મણ વજનનું બાટલું	एक मन के वजन का बाट	weight of a maund
મણીકું	मणीकुं	न॰	નાનો મણીકો	छोटे मनके	small beads

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મણીકો	मणीको	પું॰	મણનું કાટલું કે માપ	मन का माप	weight of a maund
મત	मत	પું॰, ન॰	1. અભિપ્રાય 2. સંપ્રદાય 3. હઠ, મમત 4. ચૂંટણી અંગે બતાવવામાં આવતો અભિપ્રાય, 'વોટ'	मत, राय, अभिप्राय संप्रदाय, पंथ हठ, दुराग्रह मत, वोट	opinion sect obstinacy vote
		સ્ત્રી॰	બુદ્ધિ	बुद्धि	intelligence
		અ॰	ના, નહિ	मत, नहीं	no, not
મતદાર	मतदार	પું॰	મત આપવાના અધિકારવાળો	मताधिकार वाला, मतदाता	voter, elector
મતદારમંડળ	मतदारमंडळ	ન॰	મતદારોનું મંડળ, ચૂંટણી માટે મતદારોનો નક્કી કરાતો તરો–સમૂહ	मतदाता का संघ, चुनाव के लिए मतदाताओं का समूह	constituency, electorate
મતપત્ર	मतपत्र	પું॰, ન॰	મત લખવાનો કાગળ	मतपत्र, 'बेलट पेपर'	ballot-paper
મતપેટી	मतपेटी	સ્ત્રી॰	ચૂંટણીમાં મતપત્ર નાંખવાની પેટી	मतपत्र डालने का बक्सा, 'बेलट बॉक्स'	ballot-box
મતફેર, મતભેદ	मतफेर, मतभेद	પું॰	મત ભિન્ન હોવા તે	भिन्नमत होना, मतभेद	difference of opinion
મતમતાંતર	मतमतांतर	પું॰, ન॰	મતોની ભિન્નતા, મતભેદ	मतभेद, मत-विभिन्नता	difference or diversity of opinions
મતલબ	मतलब	સ્ત્રી॰	1. હેતુ, આશય 2. ભાવ, તાત્પર્ય	हेतु, आशय भाव, तात्पर्य	object, purpose meaning, substance
મતલબિયું, મતલબી	मतलबियुं, मतलबी	વિ॰	સ્વાર્થી, પોતાની મતલબ સાધનારું	स्वार्थी, मतलबी, अपना हित देखने वाला	selfish, crafty

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મતવાલું	मतवालुं	वि॰	1 માતેલું, મદમસ્ત	उन्मत्त, मतवाला	intoxicated with passion or pride
			2 નશામાં ચકચૂર, છાકટું	नशे में चूर, मत्त	drunk, intoxicated
મતા	मता	स्त्री॰	માલમિલકત, દોલત	माल–मत्ता, दौलत	property, wealth
મતાદાર	मतादार	पुं॰	ગામમાંથી સરકારને ભરણું ભરાય તેની સહીસાખ કરનારો	ग्राम्य अधिकारी जो गाँव में से सरकार की वसूली को देखता है	village officer who bears witness to payments made by village people into government treasury
મતાદારી	मतादारी	स्त्री॰	મતદારપણું	उस अधिकारी का फ़र्ज़	office or duty of such an officer
મતીરું	मतीरुं	न॰	ચીભડું	ककड़ी	kind of vegetable fruit
મતીલું	मतीलुं	वि॰	મતિયું, હઠીલું	हठी, जिद्दी	obstinate, stubborn
મતું	मतुं	न॰	શાખ કે કબૂલાતની સહી	गवाह और बयान करनेवाले के दस्तख़त	signature of witness
મથક	मथक	न॰	મુખ્ય સ્થાન	मुख्य स्थान	headquarter, centre
મથની	मथनी	स्त्री॰	વલોણાની ગોળી	मथनी जिसमें बिलौना किया जाता है	churning pot
મથવું	मथवुं	स॰ क्रि॰	વલોવવું	बिलौना, मथना	to churn

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		अ॰ क्रि॰	મહેનત કરવી	मेहनत करना	to strive, to struggle
મથામણ	मथामण	स्त्री॰	1. મથન, મથવું તે	मथना, मथन	struggle, striving
			2. મહેનત	मेहनत करना	diligence, industry
મથામથ	मथामथ	स्त्री॰	વારંવાર કે અનેક મથામણ કરવી તે	अनेक प्रकार के प्रयत्न करना	repeated struggle
મથાળી	मथाळी	स्त्री॰	પાઘડી	पगड़ी	turban
મથાળું	मथाळुं	न॰	1. ટોચ 2. લખાણનું માથું-શીર્ષક 3. પાઘડી 4. અંદાજ, આશરો	चोटी रचना का शीर्षक पगड़ी अंदाजा	top, summit heading turban estimate
મથોટી	मथोटी	स्त्री॰	1. ઢોરના શિંગડાનો મૂળમાંનો ભાગ	मवेशियों के सींगों का मूल वाला हिस्सा	part of head of beast from where horns grow
			2. સાલ્લાના માથા આગળનો ભાગ, માથાવટી	साड़ी का वह हिस्सा जो सिर के हिस्से में पड़ता है	part of sari worn over head by women
મદ	मद	पुं॰	1. કેફ, કેફની ખુમારી 2. ગર્વ, તોર	नशा, ख़ुमारी ग़र्व, तेवर	intoxication pride, haughtiness
			3. હાથીના ગંડસ્થળ માંથી ઝરતો રસ	हाथी के गंडस्थल से बहता रस	liquid running from elephant's temple
મદગળતો	मदगळतो	वि॰, पुं॰	ગંડસ્થળમાંથી મદ ઝરતો હોય તેવો (હાથી)	गंडस्थल से रस बहता हो ऐसा (हाथी)	rutting (elephant)
મદઝર	मदझर	वि॰	મદગળતો	गंडस्थल से बहते रसवाला (हाथी)	rutting (elephant)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મદમસ્ત	मदमस्त	वि॰	મદમાં મસ્ત, મદમત્ત	मद में मस्त, मदमत्त	intoxicated with pride or passion
મદદ	मदद	स्त्री॰	સહાયતા	सहायता	help, succour
મદદનીશ, મદદિયું	मददनीश, मददियुं	वि॰	મદદ કરનાર	सहायक	helper, assistant
મદદિયું	मददियुं	न॰	હાથીનું બચ્ચું	हाथी का बच्चा	young one of elephant
મદાર	मदार	पुं॰,स्त्री॰	આધાર, ભરોસો	आधार, भरोसा	reliance, trust
મદારી	मदारी	पुं॰	રીંછ, માંકડાં કે સાપ કેળવી ખેલ કરી બતાવનાર	भालू, बंदर, साँप, आदि सधाकर नचाने वाला	juggler, snake-charmer
મદિયો	मदियो	पुं॰	આંબા કે કપાસને મધ જેવો પદાર્થ લાગવાનો રોગ	आमवृक्ष या कपास को शहद जैसे पदार्थ लगने का रोग	a disease affecting cotton and mango
મધ	मध	अ॰	મધ્યમાં, વચ્ચે (પ.)	मध्य में, बीच में (प॰)	in the middle
		न॰	1 મધમાખીઓએ એકઠો કરેલો ફૂલનો રસ	मक्खियों के द्वारा एकत्रित किया गया फूलों का रस, शहद	honey
			2 મધ જેવી મીઠાશ	शहद जैसी मिठास	sweetness as of honey
મધપૂડો	मधपूडो	पुं॰	મધમાખીઓનું ઘર	शहद का छत्ता	bee-hive, honey comb
મધમાખ, મધમાખી	मधमाख, मधमाखी	स्त्री॰	મધ બનાવનારી માખી	मधुमक्खी, मधु बनाने वाली मक्खी	bee
મધલાળ	मधलाळ	स्त्री॰	લાલચ	लालच	temptation
મધુ	मधु	वि॰	મીઠું, ગળ્યું	मिष्ट, मीठा	sweet
		न॰	મધ	मधु	honey
		पुं॰	1 દારૂ	शराब	wine, liquor
			2 વસંત	बसंत	spring

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. અશોક વૃક્ષ	अशोक वृक्ष	Ashoka tree
			4. એક છંદ	एक छंद	kind of metre
			5. ચૈત્રમાસ	चैत मास	month of Chaitra
મધુકરી	मधुकरी	સ્ત્રી॰	1. ભમરી, મધમાખ	भँवरी, मधुमक्खी	bee
			2. જુઓ 'માધુકરી'	देखिए 'माधुकरी'	see 'माधुकरी'
મધુમાલતી	मधुमालती	સ્ત્રી॰	એક ફૂલવેલ	एक फूलों की बेल	kind of flowering creeper
મધુમાસ	मधुमास	પું॰	ચૈત્ર મહિનો	चैत का महीना	month of Chaitra
મધુયા	मधुया	ન॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
મધુર	मधुर	વિ॰	1. મધુરું, ગળ્યું	मधुर, मीठा	sweet
			2. મીઠું, પ્રિય	मिष्ट, प्रिय	dear
			3. સુંદર, મનોરંજક	सुंदर, मनोरंजक	lovely, beautiful
			4. શાંત, સૌમ્ય	शांत, सौम्य	calm, quiet
મધુરું	मधुरुं	વિ॰	જુઓ 'મધુર'	देखिए 'मधुर'	see 'मधुर'
મધ્ય	मध्य	વિ॰	વચ્ચેનું	मध्य में, बीच में	of the middle
		ન॰	વચલો ભાગ	बीचवाला हिस्सा	middle part
		પું॰	મધ્યમસર અવાજ કે સ્વર (સંગીત)	मध्यम मात्रा का स्वर (संगीत)	fourth note in music
મધ્યકાલ, મધ્યકાળ	मध्यकाल, मध्यकाळ	પું॰	મધ્યયુગ	मध्य युग	middle ages
મધ્યમ	मध्यम	વિ॰	1. વચલું	बीच का	middle
			2. મધ્યમસરનું	माध्यमिक	middling, of medium size
		પું॰	સંગીતના સ્વરસપ્તક માંનો ચોથો સૂર-મ	संगीत स्वर सप्तक का चौथा स्वर–म	fourth note in the gamut of music
		ન॰	'મીન' (ગ.)	मध्यम (ग॰)	(math.) mean

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મધ્યમસર	मध्यमसर	અ॰	મધ્યમ રીતે, મર્યાદિત પ્રમાણમાં	मध्यम रीति से, मर्यादित मात्रा में	moderately
મધ્યરાત્ર, મધ્યરાત્રિ, મધ્યરાત્રી	मध्यरात्र, मध्यरात्रि, मध्यरात्री	સ્ત્રી॰	મધ્યરાત	मध्यरात्रि	midnight
મધ્યવર્તી	मध्यवर्ती	વિ॰	1. વચમાં આવેલું 2. તટસ્થ 3. બે પક્ષનું સમાધાન કરનાર કે ન્યાય તોળનાર	बीच में स्थित तटस्थ दोनों पक्षों में समझौता कराने वाला या न्याय देने वाला	central impartial mediator, arbitrator
મધ્યે	मध्ये	અ॰	1. વચ્ચે, મધ્યમાં	बीच में, मध्य में	in the middle, amidst
			2. માં, અંદર	में, के अंदर, भीतर	in, into
મન	मन	ન॰	1. સંકલ્પવિકલ્પ વગેરે કરનારી ઇંદ્રિય	संकल्प-विकल्प आदि करने वाली इंद्रिय	mind
			2. દિલ	दिल	heart, conscience
			3. ઇચ્છા	इच्छा	desire
મનપસંદ	मनपसंद	વિ॰	મનને ગમતું	मनपसंद	of one's liking
મનફેર	मनफेर	વિ॰	જરાક ફેરવાળું	जिसमें थोड़ा सा फ़र्क हो	little different
		પું॰	અકળાયેલું, થાકેલું મન બીજે ફેરવવું તે	ऊबे, थके हुए मन को दूसरी ओर लगाना	diversion of mind
મનમાન્યું	मनमान्युं	વિ॰	મન માને તેવું કે તેટલું, યથેચ્છ	जितना जी चाहे उतना, यथेच्छ	as much as one likes or wishes
મનમોજી	मनमोजी	વિ॰	મનસ્વી, તરંગી	मनमौजी, तरंगी	self-willed, whimsical

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મનખો	मनखो	પું॰	મનુષ્ય તરીકેની જિંદગી	मनुष्योचित जीवन	human life
મનવર	मनवर	સ્ત્રી॰	પરોણાચાકરી	अतिथि सत्कार	hospitality
મનવવું	मनववुं	स॰ क्रि॰	માને તેમ કરવું	मनाना	to persuade, to please
મનવાર	मनवार	સ્ત્રી॰	લશ્કરી વહાણ	युद्ध जहाज	man-of-war, warship
મનવો	मनवो	પું॰	1. મનુષ્ય (પ.) 2. મન	मनुष्य (प॰) मन	man mind
મનસબ	मनसब	પું॰	પદવી, દરજ્જો	पद, ओहदा	rank, designation
મનસબદાર	मनसबदार	પું॰	લશ્કરની ટુકડીનો અમલદાર	लश्करी सेना का अधिकारी	commanding officer of a troop of soldiers
મનસબદારી, મનસબી	मनसबदारी, मनसबी	સ્ત્રી॰	મનસબદારનું કામ કે હોદ્દો	अधिकारी का कार्य अथवा ओहदा, पद	rank or duty of an officer
મનહર	मनहर	વિ॰	મનોહર	मनोहर	lovely, fascinating
		પું॰	એક છંદ	एक छंद	kind of metre
મના, મનાઈ	मना, मनाई	સ્ત્રી॰	બંધી, નિષેધ	मनाही, निषेध, वारण	prohibition, interdiction
મનાઈહુકમ	मनाईहुकम	પું॰	મનાઈ કરતો કે જણાવનારો હુકમ	मनाही करने वाला या सूचित करने वाला आदेश	prohibitory order
મનામણું મનાવણું	मनामणुं, मनावणुं	ન॰	મનાવવું તે	मनाना	persuasion
મનાવવું	मनाववुं	स॰ क्रि॰	'માનવું' નું પ્રેરક	'मानवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'માનવું'
મનાવું	मनावुं	अ॰ क्रि॰	'માનવું' નું કર્મણિ	'मानवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'માનવું'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મનીઑર્ડર	मनीऑर्डर	पुं॰	ટપાલઑફિસ મારફતે મોકલાતાં નાણાંની હુંડી	डाक-घर द्वारा भेजे जाने वाले पैसे का आदेश पत्र	money-order
મનુષ્ય	मनुष्य	पुं॰, न॰	માણસ	इन्सान, मानव, मनुष्य	man, human being
મનુષ્યજાતિ	मनुष्यजाति	स्त्री॰	માણસજાત	मानव जाति	mankind, humanity
મનુહાર	मनुहार	पुं॰	મનામણી, વિનંતી	बिनती, मनुहार	persuasion, request
મને	मनें	अ॰	'હું' નું બીજી કે ચોથી વિભક્તિ એકવચન	'हुं' की दूसरी या चौथी विभक्ति एकवचन	accus. or dative sing. of 'હું'
મપાવવું	मपाववुं	स॰ क्रि॰	'માપવું' નું પ્રેરક	'માપવું' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'માપવું'
મપાવું	मपावुं	अ॰ क्रि॰	'માપવું' નું કર્મણિ	'માપવું' का कर्मणि रूप	passive of 'માપવું'
મફત	मफत	अ॰	વગરપૈસે, કાંઈ ખર્ચ કે મળતર વિના, ફોગટ	बिना दाम के, मुफ्त में, बिना खर्च किए	gratis, free of charge, in vain
મફતનું, મફતિયું	मफतनुं, मफतियुं	वि॰	1. ફોગટિયું 2. મફત લેનાર – વાપરનાર	मुफ्त का, व्यर्थ का मुफ्तखोर	free of charge one who enjoys at another's expense
મબલક, મબલગ	मबलक, मबलग	वि॰	અતિશય, પુષ્કળ	अतिशय, बहुत	plenty, abundant
મમ	मम	अ॰	મારું	मेरा	my, mine
મમત	ममत	पुं॰	હઠ, દુરાગ્રહ	हठ, दुराग्रह	obstinacy, stubbornness

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મમતી, મમતીલું	ममती, ममतीलुं	વિ॰	હઠીલું, આગ્રહી	हठी, आग्रही	obstinate
મમરી	ममरी	સ્ત્રી॰	મમરા જેવા નાના કણ	मुरमुरे जैसे छोटे दाने	small grain like parched rice
મમરો	ममरो	પું॰	1. ચોખાની ધાણીનો દાણો	चावल का मुरमुरा	grain of parched rice
			2. તેના જેવા આકારની ઈંડાળ	उस आकार का अंडा (चींटियों का)	row of eggs of that shape
			3. ઉશ્કેરણી, ચડદું	उकसाना	instigation
મમળાવવું	ममळाववुं	સ॰ ક્રિ॰	ઓગળવા મોંમાં આમતેમ ફેરવવું	किसी चीज़ को गलाने के लिए मुँह में रखकर चूसना	turning in the mouth in order to dissolve something
મમૂલા	ममूला	ન॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
મમ્મો	मम्मो	પું॰	'મ' અક્ષર	'म' अक्षर	letter 'म'
મમ્મોચચ્ચો	मम्मोचच्चो	પું॰	'મ' અને 'ચ' થી શરૂ થતી (માબહેન સમાણી) ગાળ	'म' और 'च' से प्रारंभ होने वाली (माँ–बहन की) गाली	obscene abuse
મરક મરક	मरक मरक	અ॰	મંદ મંદ હસતું હોય એમ	मंद–मंद मुस्काते हुए	smiling gently
મરકી	मरकी	સ્ત્રી॰	1. મહામારી, ઘણા લોક મરે તેવો રોગ, કોગળિયું, પ્લેગ વગેરે	महामारी, जिसमें अनेक लोग मरते हैं ऐसा रोग, प्लेग	plague, any fatal epidemic
			2. એક મીઠાઈ	एक मिठाई	kind of sweetmeat
મરઘી	मरघी	સ્ત્રી॰	કૂકડી	मुरगी, मुर्गी	hen
મરઘું	मरघुं	ન॰	કૂકડું	मुरगा	fowl, domestic fowl
મરઘો	मरघो	પું॰	કૂકડો	नर मुरगा	cock

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મરચી	मरची	સ્ત્રી॰	1. મરચાંનો છોડ	लाल मिर्च का पौधा	chilli plant
			2. કાનનું એક ઘરેણું	कान का एक गहना, मुरकी	ornament for ear
			3. એક દારૂખાનું	एक आतिशबाज़ी	a kind of firework
મરચું	मरचुं	ન॰	1. મરચીની તીખી શિંગ	मिर्च की तीखी डोडी	chilli pod
			2. (લા.) મરચા જેવું નાનું પણ તીખું માણસ	(ला॰) मिर्च जैसा छोटा मगर तीखा मनुष्य	small man having hot temper
મરજાદ	मरजाद	સ્ત્રી॰	1. અદબ, સભ્યતા	अदब, सभ्यता	decency, politeness
			2. જુઓ 'મરજાદી'	देखिए 'मरजादी'	see 'मरजादी'
મરજાદા	मरजादा	સ્ત્રી॰	મર્યાદા, સભ્યતા	मर्यादा, सभ्यता	politeness, decency
મરજાદી	मरजादी	વિ॰	પુષ્ટિમાર્ગની આચાર - પ્રણાલીનો અનુસરણ કરનારો	पुष्टिमार्ग के विशिष्ट आचार के अनुसार चलने वाला	observing the practices of 'pushti cult'
		સ્ત્રી॰	પુષ્ટિમાર્ગની આચાર-પ્રણાલી	पुष्टि मार्ग की आचार प्रणाली	the rituals of pushti cult
મરજિયાત	मरजियात	વિ॰	મરજી પર આધાર રાખતું, મરજી હોય તો કરવાનું, 'ફરજિયાત'થી ઊલટું	अपनी मरज़ी पर अवलंबित, ऐच्छिक	voluntary, optional
મરજી	मरजी	સ્ત્રી॰	ઇચ્છા, ખુશી	मरज़ी, मर्ज़ी, इच्छा, खुशी	wish, will
મરજીવો	मरजीवो	પું॰	1. દરિયામાંથી મોતી કાઢનાર	समुद्र में से मोती निकालने वाला, पनडुब्बा	pearl - diver
			2. (લા.) મરણિયો	(ला॰) मरने को तत्पर व्यक्ति	(fig.) desperate fighter

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મરડ	मरड	पुं,स्त्री॰	1. જુઓ 'મરડાટ' 2. મરડિયો	देखिए 'मरडाट' एक प्रकार का रोड़ा जिसे जलाकर चूना बनाते हैं	see 'मरडाट' kind of stone, limestone
મરડવું	मरडवुं	स॰ क्रि॰	1. વાકું વાળવું 2. આમળવું	मोड़ना, टेढ़ा करना ऐंठना, मरोड़ना	to bend to twist
મરડાટ	मरडाट	पुं॰	1. મરડાવું તે 2. વક્રતા, રીસ 3. ગર્વ 4. લટકો ચાળો	मुड़ना वक्रता, क्रोध गर्व, घमंड नाज़, लटका, नखरा	being bent bend, crossness, anger pride coquetry
મરડાવું	मरडावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'મરડવું' નું કર્મણિ 2. વંકાવું, રિસાવું 3. લટકા કરવા	'मरडवुं' क्रिया का कर्मणि रूप चिढ़ना, रूठना नखरे करना	passive of 'मरडवुं' to be angry or offended to play the coquet
મરડાશિંગ, મરડાશીંગ, મરડાસિંગ, મરડાસીંગ	मरडाशिंग, मरडाशींग, मरडासिंग, मरडासींग	स्त्री॰	આમળાવાળી એક શીંગ	आँवले वाली एक फली, मरोड़फली	kind of pod
મરડિયો	मरडियो	पुं॰	એક જાતનો કાંકરો, જેને પકવ્યાથી ચૂનો બને છે	एक प्रकार का रोडा जिसे जलाकर चूनां बनाते हैं	kind of stone, limestone
મરડો	मरडो	पुं॰	એક રોગ જેમાં ઝાડા વાટે આમ તથા લોહી પડે છે	अतिसार, जिसमें दस्त के साथ रक्त बहता है	dysentery
મરણ	मरण	न॰	1. મોત, મૃત્યુ 2. નાશ, ખુવારી, અંત	मौत, मृत्यु नाश, तबाही, अंत	death, demise destruction, loss, end

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મરણકાલ, મરણકાળ	मरणकाल, मरणकाळ	પું॰	મરવાનો સમય	मरने का समय	moment of death
મરણઘાત	मरणघात	સ્ત્રી॰	મરણ થાય એવો પ્રસંગ	मृत्यु हो जाए ऐसा प्रसंग	occasion that would cause death
મરણતોલ	मरणतोल	વિ॰	મરી જાય તેવું - તેટલું	मर जाए ऐसा या उतनी पिटाई वाला	as would kill, causing death
મરણપથારી	मरणपथारी	સ્ત્રી॰	મરણની દહેશતવાળો માંદવાડ કે તેવી દશા	मृत्युशैया	deathbed
મરણિયું	मरणियुं	વિ॰	જીવ પર આવ્યું હોય એવું, મોતની પરવા વિનાનું	जान पर खेलने वाला, मौत की परवाह न करने वाला	desperate, one who does not care for death
મરણું	मरणुं	ન॰	મરણ	अवसान, मृत्यु, मौत	death
મરતબો	मरतबो	પું॰	દરજ્જો, મોભો	दरजा, रुतबा	status, rank
મરદ	मरद	પું॰	1. પુરુષ 2. વીર પુરુષ	पुरुष, मर्द वीर पुरुष	man, male hero, brave man
		વિ॰	બહાદુર, વીર	बहादुर, वीर	brave
મરદાઈ, મરદાનગી	मरदाई, मरदानगी	સ્ત્રી॰	1. પુરુષાતન 2. વીરતા	पुरुषत्व, मर्दानगी बहादुरी	manliness bravery
મરદાના, મરદાની	मरदाना, मरदानी	વિ॰	મરદને લગતું, મરદ માટેનું, મરદને છાજે એવું	मर्दाना, पुरुषोचित, पुरुष संबंधी	pertaining to or becoming a man
મરમ	मरम	પું॰	જુઓ 'મર્મ' (પ.)	देखिए 'मर्म' (प.)	see 'मर्म'
મરમી	मरमी	વિ॰	મર્મ જાણનાર	मर्म को जानने वाला	who knows the secret of things
મરફો	मरफो	પું॰	એક જાતનું વાજું	एक प्रकार का बाजा	kind of musical instrument

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મરવું	मरवुं	अ॰ क्रि॰	1. મરણ પામવું, નાશ પામવું	मरना, नष्ट होना	to die, to perish
			2. ખુવાર થવું, હાનિ ભોગવવી	तबाह होना, घाटा सहना	to be ruined
			3. ભસ્મ થવી	भस्म हो जाना, मरना	to turn into ashes
			4. પ્રવાહી કે ફળનું દૂધ) અંદર ઊતરી કે શોષાઈ કે સમાઈ જવું	भीतर जाना, सोखना, पचना	to be absorbed (of liquids)
			5. ટળવું, દૂર ખસવું કે જવું (તુચ્છકારમાં)	टलना, दूर हटना (तुच्छ भाव में)	to be gone (derisive sense)
			6. ઠેકાણેથી ઊડી જવું	ठिकाने से उड़ जाना	to fade
મરવો	मरवो	पुं॰	1. નાની કાચી કેરી	अँबिया, टिकोरा, अंबी	small unripe mango
			2. એક છોડ, ડમરો (લા.)	एक पौधा	a plant
મરસિયો	मरसियो	पुं॰	રાજિયો	मरसिया	dirge, funeral song
મરહઠા	मरहठा	पुं॰	એક છંદ	एक छंद	kind of metre
મરહૂમ	मरहूम	वि॰	મરણ પામેલું, સ્વર્ગસ્થ	स्वर्गस्थ, दिवंगत	the late, deceased
મરાઠણ	मराठण	स्त्री॰	મરાઠા સ્ત્રી	मराठा स्त्री	Maratha woman
મરાઠી	मराठी	वि॰	મહારાષ્ટ્રનું	महाराष्ट्र का	of Maharashtra
		स्त्री॰	મહારાષ્ટ્રની ભાષા	महाराष्ट्र की भाषा	Marathi language
મરાઠો	मराठो	पुं॰	મહારાષ્ટ્રની એક જાત	महाराष्ट्र की एक जाति	inhabitants of Maharashtra
મરામત	मरामत	स्त्री॰	મરમ્મત, જીર્ણોદ્ધાર, સમારકામ	मरम्मत, दुरुस्ती	repairs, renovation

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મરિયું	मरियुं	न॰	1. મરી 2. (લા.) મરી જેવું તીખું-ક્રોધી માણસ	काली मिर्च (ला॰) मिर्च जैसा तीखा, क्रोधी मनुष्य	black pepper (fig.) quick-tempered person
			3. એક તેજાનો	एक प्रकार का मसाला	kind of spice
મરવો	मरवो	पुं॰	એક છોડ, મરવો	एक प्रकार का पौधा	kind of plant
મરેઠણ	मरेठण	स्त्री॰	જુઓ 'મરાઠણ'	देखिए 'मराठण'	see 'मराठण'
મરેઠી	मरेठी	स्त्री॰	1. એક વનસ્પતિ 2. જુઓ 'મરાઠી'	एक वनस्पति देखिए 'मराठी'	kind of plant see 'मराठी'
મરેઠો	मरेठो	पुं॰	જુઓ 'મરાઠો'	देखिए 'मराठो'	see 'मराठो'
મરો	मरो	पुं॰	1. મોત 2. મોતના જેવું દુઃખ, હેરાનગતિ	मौत मौत का सा दुःख परेशानी	death sorrow as of death, oppression
મરોડ	मरोड	पुं॰	1. વાંક, વલણ (અક્ષરનો) આકાર 2. જુઓ 'મરડાટ'	घुमाव, मोड़, रूप (अक्षर का) देखिए 'मरडाट'	bending, turn, shape see 'मरडाट'
મરોડવું	मरोडवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'મરડવું'	देखिए 'मरडवुं'	see 'मरडवुं'
મરોડી	मरोडी	स्त्री॰	બૂચ ઉઘાડવાનો સ્ક્રૂ	डॉट खोलने का स्क्रू	cork-screw
મર્દાઈ, મર્દાનગી	मर्दाई, मर्दानगी	स्त्री॰	જુઓ 'મરદાઈ'	देखिए 'मरदाई'	see 'मरदाई'
મર્દાના, મર્દાની	मर्दाना, मर्दानी	वि॰	જુઓ 'મરદાના'	देखिए 'मरदाना'	see 'मरदाना'
મર્દામી, મર્દી, મર્દુમી	मर्दामी, मर्दी, मर्दुमी	स्त्री॰	મરદાઈ	मर्दानगी	manliness
મર્મ	मर्म	पुं॰	1. છૂપી વાત, ભેદ	रहस्यमय बात, भेद	secret matter, secret

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રહસ્ય, તાત્પર્ય 3. મર્મસ્થાન	रहस्य, तात्पर्य मर्मस्थान	gist, substance vital part, mortal spot
મર્મસ્થલ, મર્મસ્થળ, મર્મસ્થાન	मर्मस्थल, मर्मस्थळ, मर्मस्थान	न·	જ્યાં ઇજા થવાથી મૃત્યુ થાય તેવો શરીરનો કોમળ ભાગ	शरीर का वह कोमल अंग जहाँ लगने से मृत्यु हो	vital part
મર્માળ, મર્માળું	मर्माळ, मर्माळुं	वि·	મર્મવાળું	मार्मिक	meaningful, significant
મર્યાદ, મર્યાદા	मर्याद, मर्यादा	स्त्री·	1. હદ 2. અદબ, વિવેક	सीमा, हद अदब, विवेक	limit, boundary respect, politeness
મલ	मल	पुं·	1. કુસ્તીબાજ, પહેલવાન	कुश्तीबाज, पहलवान	wrestler
			2. મેલ 3. વિષ્ટા	मैल दस्त	dirt, rubbish excreta
મલક મલક	मलक मलक	अ·	મંદ મંદ હસતું હોય એમ	मंद-मंद मुस्कुराना	smiling gently
મલકવું	मलकवुं	अ· क्रि·	મલક મલક થવું, મલકાવું, મંદમંદ હસવું	मुसकाना, मुस्कराना, मंद-मंद हँसना	to be glad, to smile
મલકાટ	मलकाट	पुं·	1. મંદ સ્મિત 2. આનંદ, હર્ષ	मुस्कराहट आनंद, हर्ष	gentle smile joy, delight
મલકાવું	मलकावुं	अ· क्रि·	જુઓ 'મલકવું'	देखिए 'मलकवुं'	see 'मलकवुं'
મલખમ, મલખંભ	मलखम, मलखंभ	पुं·	કસરત માટેનો લાકડાનો લીસો એક ખાસ થાંભલો	व्यायाम करने का लकड़ी का चिकना स्तंभ	smooth, round, wooden post or pillar for gymnastics
મલમ	मलम	पुं·	ગડગૂમડ ઉપર ચોપડવાનું ઔષધ	फोड़े-फुनगी पर लगाने की औषध, मरहम	ointment
મલમપટો, મલમપટ્ટો	मलमपटो, मलमपट्टो	पुं·	મલમવાળી લૂગડાની પટી કે પટો	मरहमयुक्त कपड़े की पट्टी	strip with ointment on it

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મલમલ	मलमल	न॰	એક જાતનું બારીક કાપડ	मलमल	muslin
મલમલી	मलमली	वि॰	મલમલના પોતનું, ઘણું બારીક	मलमल के जैसा, बहुत महीन	fine like muslin
મલમાસ	मलमास	पुं॰	અધિક માસ	अधिक मास	intercalary month
મલવું	मलवुं	स॰ क्रि॰	1. મળવું 2. મસળવું, દબાવવું	मिलना मसलना, दबाना	to meet, to see to massage, to rub, to press
મલશુદ્ધિ	मलशुद्धि	स्त्री॰	ઝાડે ફરવા જવું કે ઝાડો સાફ આવવો તે	पाखाने जाना अथवा दस्त साफ़ आना	defecation, clear motion
મલાઈ	मलाई	स्त्री॰	1. દૂધની તર 2. વધારે ઘી-તત્ત્વવાળો, દૂધનો જુદો કરાતો ભાગ, ક્રીમ	दूध पर जमने वाली पर्त अधिक घी-सत्व-युक्त दूध से अलग किया जाने वाला अंश, क्रीम, मलाई	cream cream
મલાખું	मलाखुं	वि॰	બાડું	भेंगा	squint-eyed
મલાજો	मलाजो	पुं॰	1. મર્યાદા, અદબ 2. એ ખાતર પળાતી લાજ કાઢવાની કે પડદો રાખવાની ક્રિયા	अदब, लिहाज़, मर्यादा लिहाज़ के कारण घूँघट या परदा करना	respect any practice like having *purdah* in order to show respect
મલાર	मलार	पुं॰	એક રાગ	एक राग (संगीत)	a mode in music
મલારી	मलारी	स्त्री॰	મેઘરાગની એક રાગણી	मेघराग की एक रागिनी	a musical mode
મલીદો	मलीदो	पुं॰	1. ચૂરમું	चूरमा	kind of sweetmeat

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સત્ત્વવાળો ખોરાક	सात्विक भोजन	nutritious food
			3. (લા.) માર	(ला॰) मरम्मत	(fig.) beating
મલોખું	मलोखुं	न॰	રેંટિયાની માળ ન ખસી જાય માટે બે દ્વીગલીની વચ્ચે ઘલાતી સળીઓમાંની દરેક	चरखे को चुस्त रखने वाली दो शलाकाओं में से प्रत्येक	each one of the two small sticks fixed in spinning wheel to keep the string slipping off
મલોત્સર્ગ	मलोत्सर्ग	पुं॰	મળત્યાગ	मलत्याग	defecation
મલ્લ	मल्ल	वि॰	મજબૂત અને કસરતી	मज़बूत और कसरती	strong and muscular
		पुं॰	1. પહેલવાન	पहलवान	wrestler
			2. બૌદ્ધકાલીન એક પ્રજા	बौद्धकालीन एक जाति	a race of the Buddhist period
મવાલ	मवाल	वि॰	મોળું, નરમ, 'મોડરેટ'	नरम, धीमा, फीका	moderate
મવાલી	मवाली	पुं॰	1. કંગાળ, ભિખારી	कंगाल, भिखारी	poor, beggar
			2. ગુંડો	गुंडा	rogue
મશ	मश	न॰	બહાનું	मिस, के बहाने	excuse
મશક	मशक	स्त्री॰	1. પાણી ભરવાની ચામડાની કોથળી	पानी भरने की चमड़े की थैली	leather bag for storing water
			2. મચ્છર	मच्छर	mosquito
મશગૂલ	मशगूल	वि॰	નિમગ્ન, લીન	निमग्न, लीन	engrossed, absorbed
મશરૂ	मशरू	पुं॰	રેશમ તથા સૂતરનું ઘણા રંગના પટાવાળું કપડું	रेशम तथा सूत का अनेक रंग का पट्टेदार कपड़ा	silk and cotton cloth with variegated colours
મશહૂર	मशहूर	वि॰	પ્રખ્યાત, જાણીતું	प्रख्यात	famous, well-known

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મશાલ	मशाल	स्त्री॰	લાકડી ઉપર ચીંથરાં વીંટેલો સળગાવવાનો કાકડો	लकड़ी पर कपड़ा लगाकर सुलगाने का साधन	torch
મશિયાઈ	मशियाई	वि॰	માસીનું કે માસી તરફનું	मौसी का, मौसेरा	of or from the side of maternal aunt
મશી	मशी	स्त्री॰	1. કાજળ, મેશ 2. દાંત ઘસવાનો કે કાળા કરવાનો ભૂકો 3. મચ્છર જેવું કરડતું નાનું જંતુ	काजल, मसि दाँत साफ या काला करने का चूर्ण मच्छर की तरह काटने वाला छोटा जंतु	soot kind of tooth-powder kind of stinging insect
મશ્કરી	मश्करी	स्त्री॰	મજાક, ઠઠ્ઠો, ટોળ	मज़ाक, ठट्ठा	mockery, jest
મશ્કરીખોર	मश्करीखोर	वि॰	મશ્કરીમાં રાચનારું	मसखरी में रचने वाला	jesting, given to mockery
મશ્કરો	मश्करो	पुं॰	1. મશ્કરી કરનારો 2. વિદૂષક, રંગલો	मज़ाक करने वाला विदूषक (राजा का)	one who mocks jester, buffoon
મસ	मस	वि॰	પુષ્કળ	पुष्कल, ज्यादा	plenty, abundant
		न॰	1. મિષ 2. જુઓ 'મસો'	मिस, बहाना देखिए 'मसो'	excuse see 'मसो'
મસકો	मसको	पुं॰	1. માખણ 2. શિખંડ માટે દહીંનું પાણી કાઢી નાખી તૈયાર કરેલો લોંદો	मक्खन श्री खंड बनाने का पानी निकाला हुआ दही का लोंदा	butter lump of curd left after draining out water used for making 'shrikhand'-a sweet dish
			3. (લા.) ખુશામત	चापलूसी	flattery

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મસલત	मसलत	સ્ત્રી॰	સાથે મળીને થતી વિચારણા, સંતલસ, સલાહ	साथ मिलकर की जाने वाली विचारणा, परामर्श	discussion, counsel
મસળવું	मसळवुं	સ॰ ક્રિ॰	ઘસીને ચોળવું, મદકવું, મર્દન કરવું	मसलना, मलना	to rub, to massage
મસાણ	मसाण	ન॰	સ્મશાન.	श्मशान, मरघट	crematorium or cremation ground
મસાણિયું	मसाणियुं	વિ॰	1. મસાણનું	श्मशान का	of cremation ground
			2. સ્મશાનમાં જઈ આવેલું	श्मशान जाकर आया हुआ	who has been to crematorium
			3. કંગાળ, અપશુકનિયું	कंगाल, मनहूस	wretched, inauspicious
મસાણિયો	मसाणियो	પું॰	1. મકદા સાથે સ્મશાનમાં ગયેલો માણસ	शव के साथ श्मशान गया हुआ व्यक्ति	member of a funeral procession
			2. મસાણનો ભંગી	श्मशान का भंगी	sweeper at the cremation ground
મસાલાદાર, મસાલેદાર,	मसालादार, मसालेदार,	વિ॰	મસાલાવાળું	मसालेदार, स्वादयुक्त	spicy, tasteful
મસાલો	मसालो	પું॰	1. રસોઈ ધમધમાટવાળી કે સ્વાદિષ્ટ કરવા નાંખવાનો તેજાનો	गरम मसाला	spices used in food
			2. કોઈ ચીજ બનાવવા જોઈતી સામગ્રી	कोई चीज़ बनाने की इकट्ठी की हुई सामग्री, मसाला	things required to prepare a dish
			3. ચણવા માટે રેતી, ચૂનો વગેરેનો કાલવેલો માલ	चुनाई के लिए रेत, चूना आदि मिलाया हुआ सामान, गारा, मसाला	mortar

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મસિયાઇ, મસિયેણ	मसियाई, मसियेण	વિ॰	જુઓ 'મશિયાઇ'	देखिए 'मशियाई'	see 'मशियाई'
મસી	मसी	સ્ત્રી॰	1 જુઓ 'મશી' 2 શેરડીનો એક રોગ	देखिए 'मशी' गन्ने का एक रोग	see 'मशी' a disease of sugarcane
		પું॰	જુઓ 'મસીહ'	देखिए 'मसीह'	see 'मसीह'
મસીદ	मसीद	સ્ત્રી॰	મુસલમાનોનું બંદગી કરવાનું જાહેર મકાન, નિમાજ પઢવાનું સ્થાન	मस्जिद, मुस्लिमों का बंदगी करने का, नमाज़ अदा करने का स्थान	mosque
મસીહા	मसीहा	પું॰	ઇસા મસીહ	ईसा मसीह	Jesus Christ
મસુર, મસૂર	मसुर, मसूर	સ્ત્રી॰	એક જાતની દાળ	एक प्रकार की दाल, मसूर	kind of pulse
મસૂરિયું	मसूरियुं	ન॰	ગોળ ઓશિકું	गोल तकिया	round pillow
મસો	मसो	પું॰	1 ચામડી ઉપર બાઝેલી ગોળ ગાંઠ	मस्सा, चमड़ी पर बनी हुई काली गाँठ	wart, freckle
			2 અર્શ, હરસ	अर्श	piles
મસોડું	मसोडुं	ન॰	દાંતનું પેઢવું, અવાળું	दाँत का मसूड़ा	gum of tooth
મસોતું	मसोतुं	ન॰	ચૂલા ઉપરનાં ગરમ વાસણ પકડવા વપરાતું ચીંથરું	चूल्हे से गरम बरतन को पकड़ कर उतारने का कपड़ा	piece of cloth used for holding heated vessel
મસ્જિદ	मस्जिद	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મસીદ'	देखिए 'मसीद'	see 'मसीद'
મસ્ત, મસ્તાન	मस्त, मस्तान	વિ॰	મદમાતું, ઉન્મત્ત, ચકચૂર	मस्त, मत्त, नशे में चूर	self-willed, intoxicated
મસ્તી	मस्ती	સ્ત્રી॰	1 તોફાન 2 મસ્ત હાલત	ऊधम मतवालापन	mischief intoxication
મસ્તીખોર	मस्तीखोर	વિ॰	તોફાની	मस्तीखोर, शरारती	mischievous

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મસ્તૂલ	मस्तूल	स्त्री॰, न॰	સાળમાં વપરાતી રેશમની ઝોકડી	हाथबुनाई में उपयोगी रेशम की वस्तु	cone-shaped ball of silk thread used on loom
		पुं॰	વહાણનો ધ્રૂવાસ્તંભ	जहाज का मस्तूल	mast
મહંત	महंत	पुं॰	મોટો સાધુ, મઠાધિકારી	बड़ा साधु, मठाधिकारी	senior 'sadhu', chief of monastery
મહંતાઈ	महंताई	स्त्री॰	મહંતપણું	महंतपना	office or duty of 'મહંત'
મહા	महा	पुं॰	માઘ-માહ, મહિનો	माघ–मास, माह	month of Magh, fourth lunar month
મહારત	महारत	पुं॰	મહેરપણું, ઉસ્તાદી, આવડત	महारत, उस्तादी,	skill, expert knowledge
મહાલ	महाल	पुं॰	તાલુકો, પરગણાનો એક ભાગ	जिले का एक भाग, तहसील	taluka
મહાલકરી, મહાલકારી	महालकरी, महालकारी	पुं॰	મહાલનો વહીવટદાર	तहसीलदार, ताल्लुकेदार	administrative officer of taluka
મહાલવું	महालवुं	अ॰ क्रि॰	1. ઠાઠમાઠથી ને આનંદમાં અહીંતહીં ફરવું 2. મોજ કરવી, લહેર કરવી	ठाट–बाट से खुशी में इधर–उधर टहलना मौज करना	to walk about completely free from care to enjoy
મહાવત	महावत	पुं॰	હાથીનો હાંકનાર	महावत, फीलवान	elephant-driver, mahout
મહાવરો	महावरो	पुं॰	1. અભ્યાસ, ટેવ 2. શિરસ્તો, ચાલુ વહીવટ	अभ्यास, आदत प्रणाली, रीति	practice, habit custom, routine

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મહિના	महिना	પું॰	1. (લા.) ગર્ભ રહેવો તે	(ला॰) गर्भ रहना	(fig.) being pregnant
			2. કાવ્યનો એક પ્રકાર, જેમાં બારે મહિનાને અનુલક્ષતો વિષય હોય છે	काव्य का एक प्रकार, जिसमें बारह मासों को लक्ष्य बनाकर कविता की जाती है	genre of poetry
મહિનાદાર	महिनादार	પું॰	માસિક પગારે નોકરી કરનાર	मासिक वेतन पर नौकरी करने वाला	one receiving monthly salary for services
મહિનો	महिनो	પું॰	1. માસ, વરસના બાર ભાગમાંનો એક કે તેટલો સમય	महिना, मास	month
			2. માસિક પગાર	मासिक वेतन	monthly wages, salary
મહિનોમાસ	महिनोमास	પું॰	લગભગ એક માસ જેટલો સમય	लगभग एक मास का समय	almost a month
મહિમા	महिमा	પું॰	પ્રતાપ, યશ	महिमा, माहात्म्य, महत्ता	glory, fame
મહિયર	महियर	ન॰	પિયર	पीहर, मायका	woman's paternal house
મહિયારી	महियारी	સ્ત્રી॰	1. ભરવાડણ, ગોપી	अहीरिन, ग्वालिन	milk-maid, shepherdess
			2. ગોત્રજની પૂજા કરનાર સ્ત્રી	गोत्रज की पूजा करने वाली पूजारिन	woman worshipping the tutelary deity of the family
મહિલા	महिला	સ્ત્રી॰	1. સ્ત્રી 2. રાણી	भद्र नारी, स्त्री रानी	lady, woman queen
મહીં	महीं	અ॰	અંદર	भीतर	in, inside

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મહીંમહીં	महींमहीं	અ॰	1 વચ્ચે વચ્ચે, કયાંક કયાંક	बीच-बीच में, कहीं-कहीं	in some places
			2 કોક કોક વાર	कभी कभार	sometimes
મહુડો	महुडी	સ્ત્રી॰	1 નાનો મહુડો	महुए का छोटा पेड़	small mowra tree
			2 દારૂ	शराब	liquor made of its flowers
			3 (લા.) પીધેલ માણસ (તુચ્છકારમાં)	(ला॰) शराबपान किया हुआ (तुच्छ भाव में)	(contempt.) drunk
			4 મહુડાનું ફૂલ	महुए का फूल	mowra flower
મહુડો	महुडो	પું॰	એક ઝાડ	एक पेड़	mowra, a tree
મહુરત	महुरत	ન॰	જ્યોતિષની દૃષ્ટિએ યોગ્ય સમયનો નિર્ણય કરવો તે	ज्योतिषी की दृष्टि से योग्य शुभ घड़ी का निर्णय करना, मूहर्त	auspicious time, finding out the auspicious time according to astrology
મહુવર	महुवर	સ્ત્રી॰	મદારીની વાંસળી	सपेरे की बीन	snake-charmer's flute
મહેક	महेक	સ્ત્રી॰	ફોરમ, સુંગધ	महक, ख़ुशबू	fragrance
મહેણું	महेणुं	ન॰	ટોણો, મર્મવચન	ताना, मर्मवचन	taunt, ironical words
મહેતર	महेतर	પું॰	1 ઢેડનો મુખી	हरिजनों का मुखिया	headman of the untouchables
			2 ઝાડુ મારનાર ભંગી	झाड़ू लगाने वाला, भंगी	sweeper
મહેતરણ	महेतरण	સ્ત્રી॰	મહેતરાણી	मेहतरानी, भंगिन	wife of sweeper
મહેતરાણી	महेताणी	સ્ત્રી॰	મહેતરની કે તે જાતિની સ્ત્રી	मेहतरानी या उस जाति की स्त्री	wife of sweeper or woman of

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
					the caste of the untouchables
મહેતલ	महेतल	स्त्री॰	મુદ્દત, સમય	मुद्दत, समय	term, stipulated or fixed time
મહેતો	महेतो	पुं॰	૧. શિક્ષક ૨. કારકુન, ગુમાસ્તો, વાણોતર	शिक्षक कारकुन, गुमाश्ता, कारिंदा	schoolmaster clerk, merchant's writer or servant
મહેતાજી	महेताजी	पुं॰	મહેતો (માનાર્થે)	मेहता (मानार्थ)	respectful term for schoolmaster
મહેતી	महेती	स्त्री॰	૧. શિક્ષિકા ૨. મહેતાજીની સ્ત્રી	शिक्षिका शिक्षक की स्त्री	schoolmistress wife of school-master
મહેનત	महेनत	स्त्री॰	શ્રમ	परिश्रम	labour, diligence
મહેનતાણું	महेनताणुं	न॰	મહેનતનો બદલો, રોજી	मेहनत का बदला, पारिश्रमिक	remuneration, wages
મહેનતુ	महेनतु	वि॰	ઉદ્યમી, ઉદ્યોગી	परिश्रमी, उद्यमी	industrious, hard-working
મહેફિલ	महेफिल	स्त्री॰	૧. મિજલસ ૨. ઉજાણી	जलसा प्रीतिभोज	meeting feast
મહેબૂબ	महेबूब	वि॰	પ્રિય	प्रिय	dear
મહેમાન	महेमान	पुं॰	૧. પરોણો ૨. જમાઈ	मेहमान, पाहुना, अतिथि दामाद	guest son-in-law
મહેર	महेर	स्त्री॰	કૃપા, દયા	कृपा, दया	mercy, kindness

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મહેરાબ	महेराब	पुं॰	કમાનના આકારનું ચણતર	कमान के आकार का बाँधकार्य, मेहराब	arch-like structure
મહેરાબદાર, મહેરાબી, મહેરાવી	महेराबदार, महेराबी, महेरावी	वि॰	મહેરાબવાળું	मेहराबदार, कमानवाला	having the shape of arch
મહેરાણ, મહેરામણ	महेराण, महेरामण	पुं॰	સમુદ્ર	समुद्र	sea, ocean
મહેરો	महेरो	पुं॰	પાલખી ઊંચકનાર, ભોઈ	पालकी ढोने वाला	palanquin-bearer
મહેલ, મહેલાત	महेल, महेलात	पुं॰,स्त्री॰	રાજમહેલ	राजमहल	palace
મહેલ્લો	महेल्लो	पुं॰	ફળિયું, શેરી	मोहल्ला, टोला	street
મહેસૂલ	महेसूल	स्त्री॰	1. જમીન ઉપરનો કર 2. જકાત, દાણ 3. રાજ્યની કુલ આવક	भूमिकर महसूल, चुंगी राज्य की कुल आय	land revenue excise, octroi total income of state
મહેસૂલી	महेसूली	वि॰	મહેસૂલને લગતું	महसूल संबंधी	pertaining to revenue
મહોબત	महोबत	स्त्री॰	1. પિછાન, દોસ્તી 2. પ્રેમ, પ્યાર	पहचान, दोस्ती प्रेम, प्यार	friendship love
મહોબતી	महोबती	वि॰	મહોબતવાળું	स्नेही, प्रेमी	loving
મહોર	महोर	स्त्री॰	1. ગીની 2. છાપ, સિક્કો 3. ચલણી સિક્કો	सोने का एक अंग्रेजी सिक्का, गिनी मोहर, सिक्का जिसका चलन हो ऐसा सिक्का	guinea, gold coin stamp, seal coin
મહોરું	महोरुं	न॰	શેતરંજનું સોગઠું	शतरंज की गोटी	one of the pieces in chess, man

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મહોલ, મહોલાત	महोल, महोलात	पुं॰,स्त्री॰	રાજમહેલ જુઓ 'મહેલ'	राजमहल देखिए 'મહેલ'	palace see 'મહેલ'
મહોલ્લો	महोल्लो	पुं॰	જુઓ 'મહેલ્લો'	देखिए 'મહેલ્લો'	see 'મહેલ્લો'
મળ	मळ	पुं॰	મેલ, કચરો, વિષ્ટા	मैल, कचरा, विष्टा	dirt, refuse, excreta
મળગૂગળું	मळगूगळुं	वि॰	1. જરા, મોળું	थोड़ा फीका	having less salt than needed
			2. ગંદુ, મેલું	गंदा, मैला	dirty, shabby
મળતર	मळतर	न॰	નફો, કમાણી	कमाई, लाभ, मुनाफा	profit, income
મળતાવડું	मळतावडुं	वि॰	મિલનસાર	मिलनसार	sociable
મળતિયું	मळतियुं	वि॰	1. સાથે મળી કામ કરનાર, સાથી	साथ मिलकर काम करने वाला, साथी	(person) working together
			2. અમુક પક્ષમાં મળી ગયેલું, પક્ષકાર	अमुक पक्ष से मिला हुआ, पक्षधर	that has joined a party, partisan
મળમાસ	मळमास	पुं॰	જુઓ 'મલમાસ'	देखिए 'મલમાસ'	see 'મલમાસ'
મળવું	मळवुं	अ॰ क्रि॰	1. જોડાવું, ભેગું થવું, ભળવું	मिलना, जुड़ना, सटना	to mix, to join
			2. એકરૂપ બનવું, સંપ કરવો	एक होना, मेल करना, मिलना	to unite
			3. મુલાકાત થવી, એકઠા થવું	भेंट होना, इकट्ठा होना	to meet, to gather
			4. સમાન હોવું	एक-सा होना, समान होना	to agree, to be identical
			5. મેળ હોવો	मेल होना, मिलना	to be friendly with
			6. પ્રાપ્ત થવું	पाना, मिलना	to get, to achieve
			7. જડવું, હાથ લાગવું	हाथ लगना	to find

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મળશુદ્ધિ	मळशुद्धि	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મલશુદ્ધિ'	देखिए 'मलशुद्धि'	see 'मलशुद्धि'
મળસકું	मळसकुं	ન॰	પરોઢિયું	भोर, प्रभात, प्रातःकाल	dawn
મળાવરોધ	मळावरोध	પું॰	બંધકોષ	कब्जियात, कब्ज़	constipation
મળાશય	मळाशय	ન॰	શરીરમાં મળને રહેવાનું સ્થાન	शरीर में विष्टा के रहने का स्थान	bowels
મળી	मळी	સ્ત્રી॰	1. પૈડામાં ઊંજેલા દિવેલ તથા ચીંથરાનો થતો મેલ	गाड़ी के पहिये में लगे हुए तेल और चीथड़ों से बनने वाली कालिख	scum or dirt of oil and rags used for lubrication, collected at the axle
			2. હનુમાનની મૂર્તિ ઉપરનો તેલ અને સિંદૂરનો મેલ	हनुमान की प्रतिमा के ऊपर लगे तेल और सिंदूर का मेल	layer of oil and vermilion collected on the idol of Hanuman
મંકોડા	मंकोडा	પું॰	કેડના અંકોડા - મણકા	कमर के मनके	vertebrae
મંકોડો	मंकोडो	પું॰	એક જંતુ	चिंऊंटा, एक जंतु	large black ant
મંગણ, મંગન	मंगण, मंगन	પું॰	જુઓ 'માગણ'	देखिए 'मागण'	see 'मागण'
મંગલ	मंगल	વિ॰	શુભ, કલ્યાણકારક	शुभ, कल्याणकारी	good, auspicious
		પું॰	1. એ નામનો ગ્રહ	उस नाम का ग्रह	planet Mars
			2. મંગળવાર	मंगलवार	Tuesday
		ન॰	1. કલ્યાણ, સુખ	कल्याण, सुख	good, happiness
			2. ખુશાલીનો અવસર	शुभ अवसर	auspicious occasion
			3. આશીર્વાદ કે ખુશાલીનું ગીત	शुभ समय पर गाये जाने वाला गीत	benedictory song or song of joy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. ગ્રંથને આરંભે કરાતી સ્તુતિ	ग्रंथ के आरंभ में की जाने वाली स्तुति, मंगलाचरण	prayer praising the deity at the beginning of literary work
मंगलाचरण	मंगलाचरण	न॰	1. ગ્રંથ કે કોઈ કામને આરંભે કરાતી ઇશ્વરસ્તુતિ	ग्रंथ या किसी कार्य के आरंभ में की जाने वाली स्तुति	invocation of deity at the beginning of work or book
			2. (લા.) શરૂઆત	(ला॰) प्रारंभ	(fig.) beginning
मंगलाष्टक	मंगलाष्टक	न॰	લગ્ન વગેરે પ્રસંગે અંતે બોલાતા આશીર્વાદના આઠ શ્લોક	शादी आदि समारोह पर बोले जाने वाले आशीर्वाद के आठ श्लोक	set of eight benedictory verses recited at an auspicious occasion like marriage
मंगळफेरा	मंगळफेरा	पुं॰	પરણી ઊઠી વરવહુ ચોરીની આસપાસ ચારવાર ફરે છે તે	शादी की विधि के पश्चात् पति-पत्नी अग्नि-कुंड के आस-पास चार फेरे लेते हैं	going round hymenial fire by bride and bride-groom
मंगळमूर्ति, मंगळमूर्त्ति	मंगळमूर्ति, मंगळमूर्त्ति	स्त्री॰	1. જેનું દર્શનસ્મરણાદિ મંગળકારી છે તે	जिस का दर्शन-स्मरण आदि मंगलकारी है	that whose sight is auspicious
			2. ગણપતિ	गणेश	'Ganesha' — a deity
मंगळसूत्र	मंगळसूत्र	न॰	1. લગ્ન વખતે વર તરફથી કન્યાના ગળામાં દોરો પહેરાવાય છે તે જેને કન્યા ધણીની હયાતી	शादी के अवसर पर पति की ओर से कन्या को सोने का गहना पहनाया जाता है, जिसे कन्या	the auspicious marriage-string put round bride's neck by bride-groom

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			સુધી પહેરી રાખે છે	पति की जीवित अवस्था तक बाँधे रखती है, मंगलसूत्र	and worn by her as long as he lives
			2. સ્ત્રીના ગળાનું એક ઘરેણું	स्त्रियों के गले का एक गहना	kind of necklace
મંગળા	मंगळा	स्त्री॰	1. વૈષ્ણવ મંદિરમાં ઠાકોરજીનાં પ્રભાતનાં પહેલાં દર્શન	वैष्णव मंदिर में ठाकुर जी के प्रभात पूर्व के दर्शन	morning visit to the deity in Vaishnava temple
			2. દુર્ગા	दुर्गा	Goddess Durga
			3. હળદર	हल्दी	turmeric
			4. દુર્વા	दूर्वा, दूब	'durva' grass
મંગાવવું	मंगाववुं	स॰ क्रि॰	લાવવાને કહેવું, લખવું છે.	मँगवाना, लाने के लिए आदेश देना	to send for, to order
મંચ, મંચક	मंच, मंचक	पुं॰	1. પલંગ	पलंग	bedstead
			2. માંચડો, વ્યાસપીઠ, 'ડાયસ'	मचान, व्यासपीठ	dais
			3. ખેતરમાં બાંધેલો માળો	खेत में बनायी गयी कुटिया	frame or stand of wood
મંછા	मंछा	स्त्री॰	ઇચ્છા, ઉમેદ, વિચાર	इच्छा, उम्मीद, विचार	desire, wish
મંજાર, મંજારી	मंजार, मंजारी	पुं॰	બિલાડો, માંજરી	बिल्ली	cat
મંજિલ	मंजिल	स्त्री॰	મકાન	मकान	building
મંજીર	मंजीर	न॰	ઝાંઝર, નુપુર	झाँझ, नुपूर	anklet
મંજીરા	मंजीरा	पुं॰	કાંસીજોડાં, કરતાલ	मँजीरे, करताल	cymbals
મંજૂર	मंजूर	वि॰	કબૂલ, માન્ય, સંમત, બહાલ	स्वीकृत, मान्य, सम्मत	granted, agreed, approved
મંજૂરી	मंजूरी	स्त्री॰	બહાલી, હા પાડવી તે, સંમતિ	सम्मति	approval, sanction

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મંઠતાલ	मंठताल	पुं॰	એક તાલ (સંગીત)	एक ताल (संगीत)	kind of beat in music
મંડલ	मंडल	न॰	1. ગોળ ઘેરાવ, કૂંડાળું	मंडल, कुंडली	circumference, circle
			2. ટોળું, સંઘ	समूह, मंडली	assembly, association
			3. પ્રદેશ, પ્રાંત	ज़िला, प्रदेश, मंडल	region, province
			4. બાર રાજ્યોનો સમૂહ	बारह राज्यों का समूह	federation of twelve states
			5. ઋગ્વેદના દશાખંડમાંનો દરેક	ऋग्वेद के दस खंडों में से प्रत्येक	one of the ten divisions of Rigveda
મંડલી	मंडली	स्त्री॰	ટોળી, મંડળ	छोटा समुदाय, मंडली	gathering, assembly, society
મંડવું	मंडवुं	अ॰ क्रि॰	ખંતથી વળગવું, લાગવું, મચવું	मुस्तैदी से लगना, जुटना	to persevere
મંડળ	मंडळ	न॰	જુઓ 'મંડલ'	देखिए 'मंडल'	see 'मंडल'
મંડળી	मंडळी	स्त्री॰	જુઓ 'મંડલી'	देखिए 'मंडली'	see 'मंडली'
મંડાવવું	मंडाववुं	स॰ क्रि॰	'માંડવું' નું પ્રેરક	'मांडवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'માંડવું'
મંડાવું	मंडावुं	अ॰ क्रि॰	'માંડવું' નું કર્મણિ	'मांडवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'માંડવું'
મંતર	मंतर	पुं॰	જુઓ 'મંત્ર'	देखिए 'मंत्र'	see 'मंत्र'
મંતરવું	मंतरवुं	स॰ क्रि॰	1. મંત્રથી કાબૂમાં લેવું કે અસર કરવી	मंत्र द्वारा वश में करना, असर डालना	to influence by casting spell, charm
			2. ભરમાવવું, શીખવી રાખવું	भरमाना, सिखा देना	to tutor, to teach

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મંત્ર	मंत्र	पुं॰	1. દેવ કે કોઈ શક્તિ સાધ્ય કરવાનો ગૂઢ શબ્દ કે શબ્દો	देव या शक्ति साधन करने का कोई गूढ़ शब्द	spell, charm, incantation
			2. મંત્રણા	गुप्त मंत्रणा	consultation, negotiation
મંત્રી	मंत्री	पुं॰	1. સલાહકાર, પ્રધાન	सलाहकार, सचिव	counsellor, minister
			2. પ્રધાન કાર્યકર્તા, સંસ્થાનું તંત્ર સંભાળનાર, 'સેક્રેટરી'	मुख्य कार्यकर्ता, संस्था का संचालक, 'सेक्रेटरी'	secretary
મંત્રીપદ	मंत्रीपद	न॰	મંત્રીનો હોદ્દો	मंत्री का पद	office of a secretary
મંથન	मंथन	न॰	1. વલોવવું કે વલોવાવું તે	बिलोना या बिलोया जाना	churning or being churned
			2. ઊથલપાથલ, ગડમથલ	मनोमंथन	upheaval, mental struggle
મંથનકાલ, મંથનકાળ	मंथनकाल, मंथनकाळ	पुं॰	મંથનનો સમય	चिंतन का समय	thinking time
મંદ	मंद	वि॰	ધીમું, ધીરું, થોડું	सुस्त, थोड़ा	slow, slack, little
મંદવાડ	मंदवाड	पुं	બીમારી, રોગ	बीमारी, रोग	sickness
મંદિર	मंदिर	न॰	1. દેવાલય	देवालय	temple
			2. ઘર	घर	house
			3. વિદ્યાનું ધામ	विद्याधाम	place or seat of learning
મંદી	मंदी	स्त्री॰	1. મંદતા, કમીપણું	मंदता, कमी	slowness
			2. ભાવની પડતી	दामों की गिरावट	fall in prices
મંદું	मंदुं	वि॰	જુઓ 'મંદ'	देखिए 'मंद'	see 'मंद'
મા	मा	अ॰	ના, નહિ	मत, नहीं	no, not
		स्त्री॰	માતા, બા	माता, माँ	mother

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માઇ	माई	स्त्री॰	મા	माँ	mother
માઇકાંગલું	माईकांगलुं	वि॰	1. માવડિયું	माता का कहा करने वाला	very much given to mother
			2. બાયલું, નબળું	स्त्रैण, दुर्बल	cowardly, weak, feminish
માઇજી	माईजी	स्त्री॰	દાદી	दादी माँ	grandmother
માઇલ	माईल	पुं॰	બાવનસો એંશી ફૂટ જેટલું અંતર	मील	mile
માકડ	माकड	पुं॰	એક જીવડું, માંકડ	खटमल	bug
માકડિયું	माकडियुं	वि॰	માકણવાળું	खटमल वाला	full of bugs
		न॰	1. માકણ ભરાઇ રહે તેવું કાણાંવાળું પાટિયું	खटमल रहें ऐसी छिद्र वाली पटिटया	piece of wood with holes for bugs to live in
			2. માકણ જેવી ગંધવાળું જીવડું	खटमल के जैसी गंध वाला जंतु	kind of insect having the bad smell of bug
માકણ	माकण	पुं॰	જુઓ 'માકડ'	देखिए· 'माकड'	see 'माकड'
માકણિયું	माकणियुं	वि॰	જુઓ 'માકડિયું'	देखिए 'माकडियुं'	see 'माकडियुं'
માખ	माख	स्त्री॰	એક ઊડતું જીવડું	मक्खी	fly
માખણ	माखण	न॰	1. દહીં વલોવવાથી નીકળતું સત્ત્વ, નવનીત	मक्खन, नवनीत	butter
			2. ખુશામત	खुशामद, चापलूसी	flattery
માખી	माखी	स्त्री॰	જુઓ 'માખ'	देखिए 'माख'	see 'माख'
માખીવાધ	माखीवाघ	पुं॰	માખી પકડનારો જીવડો	मक्खी पकड़ने वाला जंतु	kind of fly-catching spider
માગ	माग	पुं॰	1. રસ્તો	मार्ग, रास्ता, पथ	road, path
			2. જગા, આસન	जगह, बैठक, आसन	place, seat
			3. અંતર, મોકળાશ	अवकाश, गुंजाइश	distance, roominess

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		स्त्री॰	1. માંગ, માંગણી, ખપત 2. ઉઘરાણી	माँग, जरूरत, खपत तकाज़ा	demand, sale demand of dues
માગણ	मागण	पुं॰	માગનાર, ભિખારી	याचक, भिखारी, मांगने वाला	beggar
		न॰	માંગવું તે	माँगना	begging
માગણિયાત	मागणियात	वि॰	ભિખારી	भिखारी	beggar
માગણી	मागणी	स्त्री॰	1. માંગવું તે 2. માંગ, ખપત	माँगना माँग	demand demand
માગણું	मागणुं	न॰	1. માંગણી, માંગવું તે	माँग	demand, asking for
			2. લેણું	लेना	dues, claim
			3. પર હદમાંથી આરોપીને કોર્ટમાં હાજર કરવાની માંગણી, 'એકસ્ટ્રેડિશન'	दूसरे देश से आरोपों को अदालत में उपस्थित कराने की माँग, 'एकस्ट्रेडिशन'	extradition
માગવું	मागवुं	स॰ क्रि॰	1. આપવા માટે કહેવું	माँगना, याचना करना, कुछ देने के लिए प्रार्थना करना	to ask for
			2. પાછું આપવા કહેવું	वापिस देने के लिए कहना	to ask to return (something)
માગશર	मागशर	पुं॰	વિક્રમ સંવતનો બીજો મહિનો	विक्रम संवत् का दूसरा महीना	Magshar, second lunar month
માગું	मागुं	न॰	માગણી (બહુધા લગ્ન વિષયક)	माँगनी (बहुधा विवाह विषयक)	asking (esp. girl in marriage)
માછણ	माछण	स्त्री॰	માછીની સ્ત્રી	मच्छीमार की स्त्री	fisherwoman
માછલી, માછલું	माछली, माछलुं	स्त्री॰, न॰	એક જળચર પ્રાણી	मछली	fish
માછી	माछी	पुं॰	1. માછીમાર	मछुआ	fisherman

[illegible]	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 ખલાસી	मल्लाह	sailor
[illegible]	माछीमार	वि॰	માછલાં પકડવાનો ધંધો કરનાર	मच्छी पकड़ने का व्यवसाय करने वाला	fisherman
[illegible]	माजण्युं	वि॰	એક માનું, સહોદર, માજાયું	माँ जाया, सहोदर	born to same mother
[illegible]	माजम	स्त्री॰	ભાંગના સત્ત્વમાં બીજાં વસાણાં નાખી બનાવેલો કેફી પદાર્થ	भाँग के साथ अन्य मसाले डाल कर बनाया हुआ नशीला पदार्थ	intoxicant made of the extract of hemp by mixing various articles
[illegible]	माजरवेल	स्त्री॰	એક જાતની ડાંગર	एक प्रकार के चावल	kind of paddy
[illegible]	माजरो	पुं॰	હકીકત, વર્ણન	माजरा, वर्णन	discription, fact
[illegible]	माजायुं	वि॰	માજણ્યું	माँ जाया, सहोदर	born of same mother
[illegible]	माजाई	स्त्री॰	બહેન	बहन	sister
[illegible]	माजायो	पुं॰	ભાઈ	भाई	brother
[illegible]	माजिस्ट्रेट	पुं॰	જુઓ 'મેજિસ્ટ્રેટ'	देखिए 'मेजिस्ट्रेट'	magistrate
[illegible]	माजी	वि॰	1 પૂર્વનું, અગાઉ થઈ ગયેલું	पूर्व का, भूतकालीन	former, which was in the past
			2 મરહૂમ	मरहूम, स्वर्गस्थ, दिवंगत	the late, deceased
		स्त्री॰	જુઓ 'મા'	देखिए 'मा'	see 'मा'
[illegible]	माजुफळ	न॰	માયું	एक प्रकार का फल	kind of fruit
[illegible]	माजुफळी	स्त्री॰	માજુફળનો છોડ	एक प्रकार के फल का पौधा	kind of plant
[illegible]	माझम	वि॰	મધ્યમ	मध्यम, मँझला	middle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માઝ્ઝ	माझ्झा	स्त्री॰	મર્યાદા	मर्यादा, हद	modesty, border
માટ	माट	अ॰	1. વાસ્તે, સારુ 2. તેથી, તે કારણે	लिए, वास्ते के कारण, इसलिए	for because of
		न॰	1. માટલું 2. ખોરાકમાં વપરાયેલું માંસ	मटकी भोजन में उपयोग किया गया मांस	earthen pot flesh used as food
માટલી	माटली	स्त्री॰	નાનું માટલું	मटकी, छोटा मटका	small earthen vessel
માટલું	माटलुं	न॰	માટીનું એક વાસણ	मिट्टी का एक बरतन	kind of earthen vessel
માટી	माटी	वि॰	જોરાવર	जोरावर	strong
		पुं॰	1. માટી, ધણી 2. મરદ	पति मर्द	husband man
		स्त्री॰	1. મટોડી 2. માંસ	मिट्टी मांस	earth flesh
માટીડો	माटीडो	पुं॰	1. પુરુષ 2. ધણી	पुरुष पति	man husband
માટે, માટે કરી, માટે કરીને	माटे, माटे करी, माटे करीने	अ॰	1. વાસ્તે, સારુ 2. તેથી, તે કારણે	वास्ते, के लिए इससे, इस कारण से	for because of, for that reason
માઠું	माठुं	वि॰	1. ખરાબ, ભૂંડું, અશુભ 2. કંઈક ઓછું	अशुभ, बुरा, अनिष्ट कुछ कम	bad, evil, of ill omen somewhat less
માડ	माड	न॰	બાજઠ ઉપર કેળ બાંધી બનાવેલું રન્નાદેવનું સ્થાન, કેળનો મંડપ	लकड़ी की छोटी सी पाट पर केले के पत्ते बाँधकर बनाया गया रन्नादेवी का स्थान	seat for Rannadevi on low stool with plantain trees tied round it, canopy of plantain trees
માડી	माडी	स्त्री॰	1. મા	माँ	mother

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. માતા, દેવી (ભક્તિમાં)	माता, देवी (भक्ति में)	goddess
માડીજાયો	माडीजायो	पुं॰	માનો બેટો, બચ્ચો, બહાદુર માણસ	माँ का पुत्र, बहादुर पुरुष, वीर पुरुष	son of his mother, brave man
માડું	माडुं	पुं॰	માણસ	आदमी, मनुष्य	man
માઢ	माढ	पुं॰	1. મહેલ, મેડીવાળું સુંદર મકાન	महल, मंजिलों वाली सुंदर इमारत	palace, fine building with storeys
			2. વાસ, મહોલ્લો	मुहल्ला, टोला, वास	street
			3. માડ- એક રાગ	माड़ – एक राग (संगीत)	a mode in music
માઢું	माढुं	न॰	માડું, માણસ	आदमी	man
માણ	माण	स्त्री॰	1. ગાગર	गागर	metal pot for holding water
			2. ઉતરડ	रसोईघर के खाद्यान्न के डिब्बे	set of pots placed one upon another
			3. ખમીર, ખટાશ	खमीर, खटाई	yeast, leven
		न॰	1. મોવાણ	मोव्न	little oil mixed with flour before kneading
			2. હદ, સીમા	सीमा, हद	limit, boundary
			3. કેફ	नशा, मस्ती	intoxication
			4. માણવું તે, મોજ	मौज उड़ाना	enjoyment
		अ॰	માંડ માંડ, જેમ તેમ કરીને, પરાણે, માણ માણ	जैसे–तैसे, मुश्किल से, किसी भी तरह	barely, with great difficulty
માણભટ, માણભટ્ટ	माणभट, माणभट्ट	पुं॰	માણ ખખડાવી કથા કહેનાર વ્યાસ	गागर को बजाकर कथा करने वाला व्यास, कथाकार	preacher telling stories from mythology, who sings while giving beats on a metal pot

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માણવું	माणवुं	स॰ क्रि॰ अ॰ क्रि॰	અનુભવવું, ભોગવવું રાજી થવું, મજા કરવી	अनुभव करना, भोगना खुश होना, मज़ा लूटना	to experience to enjoy oneself
માણસ	माणस	पुं॰, न॰	મનુષ્ય	मनुष्य, इन्सान	man, human being
માણસાઈ	माणसाई	स्त्री॰	માણસને યોગ્ય ગુણ કે વર્તન	मानवता, इन्सानियत	humanity
માણારાજ	माणाराज	पुं॰	મોટું માણસ, વહાલું માણસ (લોકગીતમાં)	बड़ा आदमी प्रिय पुरुष (लोकगीत में)	great man, (in folk songs) beloved person
માણિયો	माणियो	पुं॰	1. ગાડવો, ઘડો 2. એક મણ પ્રવાહી માય એવું પાત્ર 3. મણનું કાટલું, મણીકો	घड़ा एक मन प्रवाही समाविष्ट कर सके ऐसा पात्र मन का नाप, वज़न	earthen jar pot with capacity of one maund of liquid weight of a maund
માણી	माणी	स्त्री॰	બાર મણનું તોલ	बारह मन की तौल	weight of twelve maunds
માણેક	माणेक	न॰	રાતો મણિ	लाल माणिक	ruby
માણેકથંભ	माणेकथंभ	पुं॰	1. વિજયસ્તંભ 2. લગ્ન વખતે મંડપ માટે રોપાતો થાંભ	विजयस्तंभ शादी के अवसर पर मंडप के लिए गाड़ा जाने वाला स्तंभ	victory pillar pillar erected for pandal at the time of marriage
માત	मात	स्त्री॰ वि॰	માતા હારી ગયેલું, જોર વિનાનું થયેલું	माता हारा हुआ, दुर्बल	mother defeated, weakened
માતબર	मातबर	वि॰	સમૃદ્ધ, તાલેવાન, શ્રીમંત	खुशहाल, समृद्ध	properous, rich
માતવું	मातवुं	अ॰ क्रि॰	1. ફાલવું, હૃષ્ટપુષ્ટ થવું	फूलना–फलना, हृष्ट–पुष्ट होना	to expand, grow strong

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મસ્તીમાં આવવું, ચરબી વધવી	मस्ती में आना, शरीर में मोटापन आना	to be intoxicated, get fatty
માતા	माता	स्त्री॰	1. જનની 2. દેવી 3. શીતળા માતા	जननी देवी शीतला माँ	mother goddess small-pox (in plu.)
માતાજી	माताजी	स्त्री॰	માતા (માનવાચક)	माता (मानवाचक)	term of respect for mother
માતાપિતા	मातापिता	न॰	માતાપિતા	माता और पिता	parents
માતામહ	मातामह	पुं॰	માનો બાપ	माँ का पिता	mother's father
માતામહી	मातामही	स्त्री॰	માની મા	माँ की माता	mother's mother
માતું માતુંતાતું	मातुं, मातुंतातुं	वि॰	માતેલું	मत्त, हृष्ट-पुष्ट	intoxicated, puffed up
માત્ર	मात्र	अ॰ वि॰	ફક્ત, કેવળ બહુવ્રીહિ સમાસમાં ઉત્તરપદ તરીકે-'માપ કે પ્રમાણ'ના અર્થમાં	सिर्फ, केवल, मात्र बहुव्रीही समास में उत्तरपद के अर्थ में माप के परिमाण के अर्थ में	only, alone suffix showing measure or proportion
માત્રા	मात्रा	स्त्री॰	1. બારાખડીમાં ઉપર મુકાતુ (ે) આવું ચિહ્ન	बारह खड़ी में वर्ण के ऊपर लगाये जानेवाला (े) यह चिह्न	oblique stroke like (े)above letter
			2. કાવ્ય કે સંગીતમાં સમયની ગણનાનો એકમ	काव्य या संगीत में एक स्वर के उच्चारण में लगने वाला काल	unit of time in poetry or music
			3. ધાતુની ભસ્મ, રસાયણ	धातु की भस्म, रसायन	medicinal preparation of metal

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	હિંદી પર્યાય	અંગ્રેજી પર્યાય
			4. માપ, પ્રમાણ	परिमाण, मात्रा, नाप	measure, proportion
માત્રાછંદ, માત્રાબંધ	मात्राछंद, मात्राबंध	પું·	માત્રામેળ છંદ	मात्रिक छंद	metre based on the quantity of vowels in a line alone
માત્રામેળ	मात्रामेळ	વિ·	જેમાં ઓછી વધારે માત્રા ઉપર પદબંધનો આધાર હોય તેવું	जिसमें कम ज्यादा मात्रा पर पदबंध का आधार हो	metre based on the quantity of vowels in a line
માત્સર્ય	मात्सर्य	ન·	બીજાનું સુખ દેખી બળવું તે, ઈર્ષ્યા	दूसरे का सुख देखकर जलन होना, ईर्ष्या	jealousy, envy
માથાતોડ	माथातोड	વિ·	માથું તૂટી જાય કે તોડી નાંખે એવું–ખૂબ, સખત (મહેનત, મજૂરી છ.)	सिर तोड़ दे या टूट जाए ऐसा, बहुत सख्त (मेहनत, मज़दूरी)	back-breaking, very hard
માથું	माथुं	ન·	1. શરીરનો ખોપરીવાળો ભાગ	मस्तक, माथा	head
			2. ધડ ઉપરનો ભાગ, ડોકું	सिर	neck
			3. કોઈ પણ વસ્તુના મથાળાનો ભાગ	किसी वस्तु का सब से ऊपरी हिस्सा	top-most part of anything
			4. મગજ, બુદ્ધિ	मग़ज़, भेजा, बुद्धि	intellect, sense
માથાકૂટ	माथाकूट	સ્ત્રી·	1. ભાંજગડ, પંચાત	माथापच्ची, झंझट	bother, trouble
			2. નકામી મહેનત, પીડા	बेकार श्रम, व्यथा	vain effort
માથાકૂટિયું	माथाकूटियुं	વિ·	માથાકૂટ કરાવે એવું	माथापच्ची कराने वाला	troublesome
માથાઝીક	माथाझीक	સ્ત્રી·	માથાકૂટ	माथापच्ची, झंझट	bother, trouble
માથાતૂટ	माथातूट	વિ·	માથું તૂટે એટલો સખત (પ્રયત્ન)	सिर फूट जाए ऐसा सख्त (प्रयत्न)	hard (work)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માથાતોડ	माथातोड	स्त्री॰	માથાકૂટ	मगज़ पच्ची	bother, trouble
માથાદીઠ	माथादीठ	अ॰	જણ દીઠ, દરેક માણસે	प्रति व्यक्ति	per capita, per head
માથાફરેલ, માથાફરેલું	माथाफरेल, माथाफरेलुं	वि॰	મિજાજી, ક્રોધી, માથાનું ફરેલું	मिज़ाज वाला, क्रोधी, सिरफिरा	haughty, quick-tempered, hot-headed
માથાફોડ	माथाफोड	स्त्री॰	માથાકૂટ	दिमाग खाऊ	bothering, troublesome
માથાફોડિયું	माथाफोडियुं	वि॰	માથાકૂટિયું	झंझट वाला	bothersome
માથાબૂડ	माथाबूड	वि॰	માથા સુધી બૂડી જવાય એટલું ઊંડું	सिर तक डूब जाए इतना गहरा	as deep as would go over head
માથાબોળ	माथाबोळ	अ॰	માથું અને શરીર પલાળીને	सिर और शरीर को गीला करके	plunging head into water
માથાભારે	माथाभारे	वि॰	1. મોટી નામના કે હોદ્દાવાળું, પ્રતિષ્ઠિત	बड़े नाम का, पदवाला, प्रतिष्ठित	famous, high-ranking, respected
			2. મિજાજી, તુમાખીવાળું	मिज़ाजी, सरकश	haughty
માથાવટી	माथावटी	स्त्री॰	1. સાલ્લો ન બગડે માટે તેના માથા ઉપરના ભાગ નીચે સીવેલો અસ્તરનો કકડો	वह कपड़ा जो साड़ी में सिर के नीचे के हिस्से में सिया जाता है	patch of cloth sewn to the part of sari worn by women over head
			2. માથાના કપડા પર પડેલા તેલના ડાઘા	सिर पर के कपड़े पर पड़े हुए तेल के धब्बे	stains of oil left on part of sari over the head
			3. માથાનો ભાગ	सिर का भाग	part of sari on head
			4. આબરૂ	आबरू	honour, reputation

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માથાવાઢ	माथावाढ	वि॰	માથું વાઢે એવું, કારમું	सिर फोड़ देने वाला कार्य, भयानक	mortal, fatal, killing
માથાવેરો	माथावेरो	पुं॰	માથા દીઠ લેવાતો કર	प्रतिव्यक्ति लिया जाने वाला कर	poll-tax
માથે	माथे	अ॰	1. ઉપર 2. 'માથું' નું સપ્તમી રૂપ	ऊपर 'माथुं' का सप्तमी रूप	on, over locative of 'माथुं'
માથોડું	माथोडुं	न॰	માથું ડૂબે તેટલું ઊંડાણ	सिर डूब जाय उतनी गहराई	as deep as would submerge the head
માદર	मादर	स्त्री॰	મા	माता	mother
માદરપાટ	मादरपाट	पुं॰	એક જાતનું સુતરાઉ કાપડ	एक प्रकार का सूती कपड़ा	kind of cotton cloth
માદળિયું	मादळियुं	न॰	દોરો, ચિઠ્ઠી કે તાવીજવાળો ધાતુનો નળી જેવો કે ચપટો ઘાટ	गंडा या तावीज़ रखने का सोने चाँदी का खास आकार का आभूषण	talisman, amulet
માદા	मादा	स्त्री॰	1. પશુ કે પંખીમાં સ્ત્રીજાત	पशु या पक्षी की स्त्री जाति	female among birds and animals
			2. બરડવાની જોડમાં ખાડાવાળું બરડવું	दरवाज़े के साथ लगाया जाने वाला ताला लगाने का आकार का साधन	nut portion of a hinge affixed to door
માધવ	माधव	पुं॰	1. વિષ્ણુ, શ્રીકૃષ્ણ	विष्णु, श्रीकृष्ण	Vishnu, Shri Krishna
			2. વૈશાખ માસ	वैशाख मास	month of Vaishakha

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માધુકરી	माधुकरी	સ્ત્રી·	ઘેર ઘેર ફરી ભિક્ષા માગવી	घर-घर जाकर भिक्षा माँगना	begging cooked food from house to house
માધુરી	माधुरी	સ્ત્રી·	1. મહેસૂલ ભરાઈ ન શકાતું હોવાથી જમીન સરકારને પાછી સોંપવી તે	लगान न दे सकने के कारण ज़मीन सरकार को वापस करना	handing land back to government as a result of inability to pay land tax
			2. માધુર્ય, મીઠાશ	माधुर्य, मिठास	sweetness
			3. ભલાઈ	भलाई	kindness
માન	मान	ન·	1. આબરૂ, પ્રતિષ્ઠા	मान, प्रतिष्ठा, इज़्ज़त	respect, credit
			2. સદ્‌ભાવ, આદર	सद्‌भाव, आदर	sympathy, regard
			3. અભિમાન	अभिमान, मान	pride
			4. તોલ, માપ	तौल, नाप	weight, measure
			5. 'લોગેરિધમ' (ગ.)	'लोगेरिथम' (ग·)	logarithm (maths.)
માનપત્ર	मानपत्र	ન·	વખાણ કે ધન્યવાદનો જાહેર રીતે અર્પણ થતો લેખ	प्रशंसा या धन्यवाद का समारोह में दिया जाने वाला मानपत्र	document presented to honour somebody
માનપાન	मानपान	ન·	1. માન, આદર	मान, आदर	respect, honour
			2. આબરૂ, પ્રતિષ્ઠા	आबरू, प्रतिष्ठा	prestige, credit
માનભંગ	मानभंग	પું·	અપમાન	अपमान	insult
		વિ·	અપમાનિત	अपमानित	insulted
માનમરતબો	मानमरतबो	પું·	મોભો, પ્રતિષ્ઠા	मर्तबा, प्रतिष्ठा	dignity, honour
માનમર્યાદા	मानमर्यादा	સ્ત્રી·	અદબ, વિવેક	अदब, लिहाज़, विवेक	politeness, civility
માનવંતું	मानवंतुं	વિ·	માનયુક્ત, માનભર્યું	माननीय, प्रतिष्ठित	respectful, honourable

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માનહાનિ	मानहानि	स्त्री॰	અપમાન	अपमान	insult, humiliation
માનત, માનતા	मानत, मानता	स्त्री॰	બાધા, આખડી	मनौती, मानता	vow
માનવ	मानव	वि॰	મનુ સંબંધી	मनु संबंधी	pertaining to 'Manu'
		पुं॰	માણસ	मनुष्य	man, human-being
માનવી	मानवी	वि॰	મનુષ્ય સંબંધી	मनुष्य संबंधी	relating to man
		पुं॰	માણસ	मानवी	human being
માનવું	मानवुं	स॰ क्रि॰	1. કબૂલ કરવું, સ્વીકારવું	मानना, स्वीकार करना	to confess, to accept
			2. માન આપવું, ગણવું, લેખવું	मान करना, गिनना, कुछ मूल्य का या महत्त्वपूर्ण समझना	to respect, to consider
			3. માનતા રાખવી	मनौती मानना	to take vow
માનસ	मानस	वि॰	મન સંબંધ	मन संबंधी	mental
		न॰	મન	मन	mind
માનસપૃથક્કરણ શાસ્ત્ર	मानसपृथक्करण शास्त्र	न॰	ગુપ્ત માનસ-ચિત્તનું શાસ્ત્ર, 'સાઇકોએનેલિસિસ'	गुप्त मानस–चित्त का शास्त्र 'साइकॉएनालिसिस'	psycho-analysis
માનસશાસ્ત્ર	मानसशास्त्र	न॰	મનની વૃત્તિઓ, ગુણધર્મ, ક્રિયાઓ તથા સ્વરૂપનું શાસ્ત્ર, 'સાઇકોલોજી'	मन की वृत्तियाँ, गुणधर्म, क्रियाएँ तथा स्वरुप संबंधी शास्त्र, साइकोलॉजी	psychology
માનસશાસ્ત્રી	मानसशास्त्री	पुं॰	માનસશાસ્ત્ર જાણનાર	मानसशास्त्र का ज्ञाता	psychologist
માનીતું	मानीतुं	वि॰	ઘણું વહાલું, ખાસ પ્રેમપાત્ર	विशेष प्रीतिपात्र, लाडला	beloved, favourite
માન્ય	मान्य	वि॰	1. માનનીય, શિષ્ટ	माननीय, शिष्ट	respectful, cultured

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કબૂલ કરવા યોગ્ય	सम्मति देने योग्य	worthy to be accepted
			3. સ્વીકારેલું	स्वीकृत	accepted, agreed upon
માપ	माप	न॰	1. લંબાઈ, પહોળાઈ, વજન વ.નું પ્રમાણ	माप, परिमाण, नाप, मिकदार, वज़न	measurement
			2. પ્રતિષ્ઠા, ભાર	(ला॰) प्रतिष्ठा, वज़न	honour, weight
			3. હદ, ગજું	हद, क्षमता	capacity
માપણી	मापणी	स्त्री॰	માપવું તે, માપવાનું કામ	नपाई, पैमाइश	measuring, work of measuring
માપણીકામદાર	मापणीकामदार	पुं॰	મોજણીદાર, જમીન માપનાર	ज़मीन का नाप करने वाला	surveyor
માપન	मापन	न॰	માપવું તે	नापना	measuring
માપપટી, માપપટ્ટી	मापपटी, मापपट्टी	स्त्री॰	માપવાની પટ્ટી, ફૂટપટ્ટી	नापने की लकड़ी की पट्टी, फुट्टा	measuring rod, foot-rule
માપલું	मापलुं	न॰	1. ઓરવાનું કામ કરતા ખેડૂતને ઘેરથી જતું ભાતું	किसान को घर से खेत में जाने वाला दोपहर का भोजन	tiffin sent to the farmer working on field
			2. માપવાનું પાત્ર	नापने का पात्र	measuring vessel
માપવું	मापवुं	स॰ क्रि॰	1. માપ કાઢવું, ભરીને ગણતરી કરવી	नापना, भरकर गिनती करना	to measure
			2. (લા.) પગે ચાલતા જવું	पैदल जाना	(fig.) to go on foot
માપિયું, માપું	मापियुं, मापुं	न॰	માપવાનું વાસણ કે સાધન	नापने का बरतन या साधन	measuring vessel or tool
માફ	माफ	वि॰	ક્ષમા કરેલું, જવા દીધેલું (દોષ, માગતું, ફી છ.)	क्षमा किया हुआ, माफ़ (दोष, पावना, फ़ीस आदि)	forgiven, pardoned

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માફક	माफक	वि॰	અનુકૂળ, રુચ્યતું	अनुकूल, रुचिकर, मुआफ़िक़	suitable, agreeable
		अ॰	પેઠે, પ્રમાણે	के अनुसार, मुताबिक	like, similar to
માફી	माफी	स्त्री॰	1. ક્ષમા	क्षमा	forgiveness, pardon
			2. જતું કરવું તે, મુક્તિ	जाने देना, मुक्ति देना, छोड़ देना	exemption, freedom
માફીજમીન	माफीजमीन	स्त्री॰	જેના ઉપર સરકારનો લાગો ન હોય તેવી જમીન	जिस पर सरकार का अधिकार न हो ऐसी जमीन	land not subject to government tax
માફીપત્ર	माफीपत्र	पुं॰, न॰	માફી માગતો કે આપતો પત્ર	माफी माँगने वाली या देने वाली चिट्ठी/पत्र	letter of apology, letter granting forgiveness
માફો	माफो	पुं॰	રથ	रथ	kind of chariot
માબાપ	माबाप	न॰	1. મા ને બાપ કે તેમના જેવું પદ ધરાવનાર	माता पिता अथवा माता पिता तुल्य	parents, guardian as good as parents
			2. (લા.) આધારભૂત કે મૂળ વિગત	किसी बात का आधार, उत्पत्ति स्थान या मूल कारण	(fig.) authoritative or original details
મામ	माम	स्त्री॰	1. માયા, મમતા	माया, ममता	love, affection
			2. નવાઈ, તાજુબી	आश्चर्य, ताज्जुब	wonder
			3. ધૈર્ય, દૃઢતા	धैर्य, दृढ़ता	patience, firmness
			4. મમત, ટેક	टेक	sense of honour
મામલત	मामलत	स्त्री॰	1. માલમત્તા, પૂંજી, વિસાત	माल मत्ता, पूँजी	property, wealth
			2. મામલતદારનું કામ	तहसीलदार का कार्य	duty of 'Mamlatdar'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મામલતદાર	मामलतदार	पुं॰	તાલુકાની વસૂલાત સંબંધી કામ કરનાર અમલદાર, વહીવટદાર	तहसील की कर–वसूलात संबंधी कार्य करने वाला सरकारी अधिकारी	revenue officer of 'taluka'
મામલતદારી	मामलतदारी	स्त्री॰	મામલતદારનું કામ કે હોદ્દો	तहसीलदार का कार्य अथवा पद	office or duty of 'Mamlatdar'
મામલો	मामलो	पुं॰	1. પરિસ્થિતિ 2. કટોકટીનો સમય	परिस्थिति, मामला नाज़ुक समय	situation critical situation
મામા	मामा	पुं॰	1. મામો 2. (લા.) શત્રુ, ચોર	माँ का भाई, मामा (ला॰) शत्रु, चोर	maternal uncle (fig.) enemy, thief
મામાજી	मामाजी	पुं॰	1. મામા 2. મામોજી (માનવાચક)	पति या पत्नी का मामा मामाजी (मानवाचक)	maternal uncle (respect.) maternal uncle
મામી	मामी	स्त्री॰	મામાની વહુ	मामा की पत्नी, मामी	maternal aunt
મામીજી	मामीजी	स्त्री॰	1. મામી (માનાર્થે) 2. મામીસાસુ	पति या पत्नी की मामी (मानार्थ) ममिया सास	(respect.) maternal aunt maternal aunt of wife or husband
મામીસાસુ	मामीसासु	स्त्री॰	પતિ કે પત્નીની મામી	पति या पत्नी की मामी	maternal aunt of wife or husband
મામૂલ	मामूल	न॰	રિવાજ	रिवाज	custom, tradition
મામૂલી	मामूली	वि॰	સામાન્ય, સાધારણ	सामान्य, साधारण, मामूली	commonplace, ordinary

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મામેરું	मामेरुं	न॰	મોસાળું	वह नेग जो माँ बाप की ओर से लड़की को सीमंत के अवसर पर या उस के बेटे–बेटी के उपवीत या शादी के अवसर पर दिया जाता है	presents sent by parents to their daughter (at the time of her son's/ daughter's marriage)
મામો	मामो	पुं॰	૧ માનો ભાઈ	माँ का भाई, मामा	mother's brother
			૨ (લા.) શત્રુ, ચોર	(ला॰) शत्रु, चोर	(fig.) enemy, thief
મામોજી, મામોજીસસરો	मामोजी, मामोजीससरो	पुं॰	પતિ કે પત્નીનો મામો	पति या पत्नी का मामा	maternal uncle of husband or wife
માયકાંકલું, માયકાંગલું	मायकांकलुं, मायकांगलुं	वि॰	નમાલું, બાયલું	स्त्रैण, निरुत्साही	feminish, weak, cowardly
માયનો	मायनो	पुं॰	અર્થ, હેતુ, ઇરાદો	अर्थ, हेतु, इरादा	meaning, purpose, intention
માયફળ	मायफळ	न॰	જુઓ 'માજુફળ'	देखिए 'माजुफळ'	see 'माजुफळ'
માયફળી	मायफळी	स्त्री॰	માજુફળી	एक प्रकार का वृक्ष	kind of tree
માયા	माया	स्त्री॰	૧ બ્રહ્માંડ જેનાથી રચાયું છે કે ભાસમાન થાય છે તે આદિશક્તિ-અવિદ્યા	ब्रह्मांड जिससे निर्मित हुआ है, अथवा भासित होता है वह आदि-शक्ति, अविद्या	illusion by which the universe seems to have been created or by virtue of which one considers the unreal universe as real
			૨ છળ, પ્રપંચ, ઇંદ્રજાળ	छल, प्रपंच, इंद्रजाल	deceit, fraud

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. (લા.) મમતા, સ્નેહ	(ला॰) ममता, स्नेह	(fig.) love, affection
			4. મમતાનો કોઈપણ વિષય	ममता का कोई भी विषय	any object of (one's) attachment
			5. ધન, દોલત	धन, दौलत	wealth, riches
			6. લક્ષ્મી	लक्ष्मी	Laxmi
			7. બુદ્ધની માતા	बुद्ध की माता	Buddha's mother
માયાળુ	मायाळु	वि॰	સ્નેહાળ, હેતાળ	स्नेहशील	loving, affectionate
માયું	मायुं	न॰	માજુફળ	मैनफल	gali nut
માર	मार	पुं॰	1. મારવું તે, તાડન	मारना, ताड़न	beating
			2. મરણ, મૃત્યુ	मौत, मृत्यु	death, demise
			3. (લા.) મારો, વિપુલતા	(ला॰) मारामार, विपुलता	(fig.) abundance
			4. કામદેવ	कामदेव	God of love, Cupid
			5. આસુરી સંપત્તિઓની અધ્યક્ષ કલ્પેલી શક્તિ, સેતાન	आसुरी शक्तियों की प्रमुख कल्पित शक्ति, शैतान	Satan, Mara
મારક	मारक	वि॰	મારનારું, નાશ કરનારું	मारने वाला, नाश करने वाला	killing, destroying
મારકણું, મારકું	मारकणुं, मारकुं	वि॰	મારવાની ટેવવાળું	मारने की आदत वाला	given to beating or butting
મારકૂટ	मारकूट	स्त्री॰	મારપીટ	मारपीट	beating
મારકો	मारको	पुं॰	1. મારો, વિપુલતા	मारामार, विपुलता	abundance
			2. નિશાન	निशान	mark; target
			3. વેચાઉ માલ પર હોતી છાપ	बिकाऊ सामान पर की छाप	trade mark
મારખાઉ	मारखाउ	वि॰	માર ખાયા કરે તેવું	मार खाता रहने वाला	that frequently gets beating

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મારગ	मारग	पुं॰	જુઓ 'માર્ગ'	देखिए 'मार्ग'	see 'मार्ग'
મારઝપટ, મારઝૂડ	मारझपट, मारझूड	स्त्री॰	મારવું અને ઝૂડવું તે	एक दूसरे को मारना और ठोकना	beating and thrashing
મારણ	मारण	न॰	1. મારવાનો તાંત્રિક પ્રયોગ	मारने का तांत्रिक प्रयोग	tantric or magical rite performed with an object of destroying somebody
			2. મારવું તે	मारना	beating
મારપછાડ, મારપીટ	मारपछाड, मारपीट	स्त्री॰	મારવું ને પછાડવું કે પીટવું	मारना या गिराना अथवा पीटना	beating and dashing
મારફત	मारफत	अ॰	દ્વારા, વચમાં રાખીને	द्वारा, बीच में रखकर	through
		स्त्री॰	1. આડતિયા કે દલાલની મારફત કામ કરવાની રીત	आढ़तिया, दलाल के द्वारा काम करने की रीत	agency, broker-age
			2. દલાલી, હકસાઈ	दलाली, आढ़त	brokerage
મારફતિયો	मारफतियो	पुं॰	વચમાં રહીને સોદા ગોઠવી આપનારો દલાલ	बीच में रहकर सौदा निपटाने वाला, दलाल	agent, broker
મારફાડ	मारफाड	स्त्री॰	મારપીટ	मारपीट	beating and thrashing
મારફો	मारफो	पुं॰	એક સુતારી ઓજાર-લાકડાની કાનસ	एक बढ़ई का साधन	kind of file used by carpenter
મારમાર	मारमार	न॰	વારે વારે મારવું તે	बारबार मारना	beating frequently
		अ॰	પુષ્કળ જોરથી મુશ્કેલીથી	बहुत ज़ोर से कठिनाई से	very forcefully with difficulty
મારવા	मारवा	पुं॰	એક રાગ, માલવ	एक राग, मालव (संगीत)	a mode in music

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મારવાડણ	मारवाडण	स्त्री॰	મારવાડી સ્ત્રી	मारवाड़ी स्त्री	Marwadi woman
મારવાડી	मारवाडी	वि॰	૧ મારવાડનું	मारवाड़ का	of or about Marwad
			૨ (લા.) કંજૂસ	(ला॰) कंजूस	(fig.) miserly
		पुं॰	મારવાડનો રહેવાસી	मारवाड़ का निवासी	inhabitant of Marwad
		स्त्री॰	મારવાડની ભાષા	मारवाड़ की भाषा	Marwadi language
મારવું	मारवुं	स॰ क्रि॰	પ્રહાર કરવો, ઠોકવું	मारना, आघात करना, पीटना, ठोकना, प्रहार करना	to hit, to strike, to beat
મારામાર	मारामार	स्त्री॰	સામાસામી મારવું તે, લડાઈ	आमने सामने होकर मारना, तेज़ी से	fighting with one another, beating one another, quickly
મારામાર, મારામારી	मारामार, मारामारी	स्त्री॰	૧ લડાઈ, ધીંગાણું ૨ તંગી, તાણ	झगड़ा, लड़ाई कमी	fighting, scuffle want, scarcity
મારીતારી	मारीतारी	स्त्री॰	૧ ગાળાગાળી	गाली–गलौच	abusing one another
			૨ નિંદા	निंदा	slander
મારુ, મારુજી	मारु, मारुजी	पुं॰	પ્રીતમ, પતિ	प्रीतम, पति	lover, husband
મારું	मारुं	अ॰	'હું' નું છઠ્ઠી વિ. નું એ. વ.	'हुं' का छठी विभक्ति का एकवचन	possessive singular of 'हुं'
મારો	मारो	पुं॰	૧ મારી નાખનારો, જલ્લાદ	मारने वाला, जल्लाद	executioner
			૨ ઉપરાઉપરી પ્રહાર	वार पर वार करना	continuous striking or firing
			૩ (લા.) રમઝટ, વિપુલતા	(ला॰) विपुलता	(fig.) abundance

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માર્ગ	मार्ग	पुं॰	1. રસ્તો 2. રૂઢિ 3. મત, સંપ્રદાય 4. સંગીતનો એક પ્રકાર, જૂનું ને શિષ્ટ સંગીત	रास्ता, मार्ग, पथ रूढ़ि पंथ, संप्रदाय संगीत का एक प्रकार, पुराना और शिष्ट संगीत	road, path tradition sect, faith old, classical music
માર્ગદર્શિકા	मार्गदर्शिका	स्त्री॰	માર્ગ દર્શાવનાર-પ્રવેશ કરાવનાર પુસ્તક	मार्ग दर्शाने वाला, विषय–प्रवेश कराने वाली पुस्तक	guide, hand-book
માર્યું	मार्युं	वि॰	ઘવાયેલું, ત્રાસેલું	घायल, त्रस्त	wounded, tormented
માલ	माल	पुं॰	1. સામાન 2. વિસાત, પૂંજી 3. (લા.) સત્ત્વ, દમ 4. ગાંજો	सामान, असबाब धन–दौलत, पूँजी (ला॰) सत्व, दम गाँजा	goods, mer-chandise property (fig.) substance, spirit hemp
માલામાલ	मालामाल	वि॰	ભર્યાપૂર્યું, ન્યાલ	भरा पूरा, समृद्ध	rich, prosperous
માલકાંકણી, માલકાંગણી	मालकांकणी, मालकांगणी	स्त्री॰	એક બી	एक प्रकार का बीज	kind of a seed
માલકી	मालकी	स्त्री॰	માલિકપણું, સત્તા	मालिकी, स्वामित्व	ownership, authority
માલકીહક, માલકીહક્ક	मालकीहक, मालकीहक्क	पुं॰	માલિકીનો હક	मालिकी का अधिकार	right of owner-ship
માલકોશ	मालकोश	पुं॰	એક રાગ	एक राग (संगीत)	a mode in music
માલખું	मालखुं	न॰	1. સળિયા કે દોરમાં પરોવી રાખેલો કાગળો તથા ચિઠ્ઠીઓનો સમૂહ	धातु के तार या डोरे में पिरोकर रखा हुआ कागज़ या चिट्ठियों का ढेर	pile of letters or chits stringed up or hung on wire

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. હારડો	बड़ी माला	necklace made of round or flat pieces
			3. (લા.) ખાલી માળો કે પાંજરા જેવું ખોખું	(ला॰) पिंजरे या घोसले जैसा बक्सा	frame, skeleton
			4. બાવટાનું ઘાસ	एक मोटे अन्न का घास	haulm of 'બાવટો', raggee
માલગાડી	मालगाडी	स्त्री॰	ભારખાનું, માલ લાવતી લઈ જતી આગગાડી	मालगाड़ी, माल, सामान को लाने-ले जाने वाली ट्रेन	goods train
માલગુજારી	मालगुजारी	स्त्री॰	1. જમીન મહેસૂલ 2. જમીનદારે ઉઘરાવી આપેલી મહેસૂલ	ज़मीन महसूल जमीनदार के द्वारा प्राप्त महसूली	land revenue revenue collected by the 'zamindar ' and paid to government
માલજાદી	मालजादी	स्त्री॰	દલાલણ, વેશ્યા	वेश्या	procuress
માલણ	मालण	स्त्री॰	1. માળીની સ્ત્રી, માળીનો ધંધો કરતી સ્ત્રી	माली की स्त्री, मालिन का पेशा करने वाली स्त्री	gardener's wife, woman working as gardener
			2. નાકમાં થતી ફોલ્લી	नाक में होने वाली फुंसी	small boil in nose
માલતિ, માલતી	मालति, मालती	स्त्री॰	1. એક વેલ	एक बेल	kind of flowering creeper
			2. એક છંદ	एक छंद	a metre
માલદાર	मालदार	वि॰	ધનવાન, તવંગર	धनिक, मालदार	wealthy, rich
માલધણી, માલધારી	मालधणी, मालधारी	पुं॰	માલિક	मालिक	owner, master
માલપાણી	मालपाणी	न॰	મિષ્ટાન્ન, ભારે જમણ	मिष्टान्न, सुस्वादु भोजन	sumptuous dinner, sweetmeats

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માલપૂઓ, માલપૂડો	मालपूओ, मालपूडो	पुं॰	ગળ્યો પૂડો, એક મિષ્ટાન્ન	मीठा पूआ, एक मिष्टान्न	kind of sweet-meat like pancake
માલમ, માલમી	मालम, मालमी	पुं॰	1. વહાણમાંના માલનો હિસાબ રાખનાર	जहाज में रखे हुए माल का हिसाब रखने वाला	person in charge of cargo on ship
			2. વહાણ દોરનાર, 'પાઈલટ'	जहाज चालक, 'पाइलट'	pilot
માલમત્તા	मालमत्ता	स्त्री॰	સ્થાવર અને જંગમ મિલકત	स्थावर और जंगम मिलकियत	movable and immovable property
માલમલીદો	मालमलीदो	पुं॰	ભારે મિષ્ટાન્ન	माल-मलीदा	rich sweetmeats
માલમસાલો	मालमसालो	पुं॰	1. મિષ્ટાન્ન 2. ઉપયોગી સાધનસામગ્રી	मिष्टान्न उपयोगी माल-असबाब	sweetmeats equipment, useful things
માલમિલકત	मालमिलकत	स्त्री॰	જુઓ 'માલમત્તા'	देखिए 'मालमत्ता'	see 'मालमत्ता'
માલમી	मालमी	पुं॰	જુઓ 'માલમ'	देखिए 'मालम'	see 'मालम'
માલવણ	मालवण	स्त्री॰	ખાવાની જુવારની એક જાત	खाने के जौ की एक जात	kind of edible jowar
માલશ્રી	मालश्री	पुं॰	એક રાગ	एक राग (संगीत)	a mode in music
માલા	माला	स्त्री॰	જુઓ 'માળા'	देखिए 'माळा'	see 'माळा'
માલિક	मालिक	पुं॰	1. માલેક, સ્વામી, શેઠ	मालिक, स्वामी, सेठ	owner, husband, master
			2. પરમેશ્વર	परमेश्वर	God
માલિકી	मालिकी	स्त्री॰	માલકી	स्वामित्व	ownership
માલિશ, માલિસ	मालिश, मालिस	स्त्री॰	ચોળવું, રગડવું, ચાંપવું તે	मलना, मालिश, रगड़ना	massage, rubbing
માલી	माली	पुं॰	જુઓ 'માળી'	देखिए 'माळी'	see 'माळी'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માલુકાર	मालुकार	पुं॰	વણકર, ઢેડ	जुलाहा, भंगी	untouchable, Harijan
માલુવા	मालुवा	स्त्री॰	એક વેલ	एक प्रकार की बेल	a creeping plant
માલું	मालुं	वि॰	માલકું, બાડું	भेंगा, टेढ़ी आंखों वाला	squint-eyed
માલુમ	मालुम	वि॰	ખબર પડેલું, જાણેલું	जाना हुआ, ज्ञात, मालूम	known
માલેક	मालेक	पुं॰	જુઓ 'માલિક'	देखिए 'मालिक'	see 'माळी'
માલેતુજાર, માલેતુજ્જાર	मालेतुजार, मालेतुज्जार	न॰	વેપારીઓનો વડો, મોટો વેપારી	व्यापारियों का अगुआ, बड़ा व्यापारी	leading merchant, great merchant
		वि॰	ખૂબ પૈસાદાર	बहुत मालदार, पैसेवाला	very rich
માવ	माव	पुं॰	પતિ, વહાલમ	पति, बालम	husband, lover
માવજી	मावजी		માધવ, શ્રીકૃષ્ણ	माधव, श्रीकृष्ण	Madhava, Shri Krishna
માવજત	मावजत	स्त्री॰	બરદાસ્ત, સંભાળ, સારવાર	सेवाटहल, सार-संभाल, देखभाल	care, attention, treatment
માવઠું	मावठुं	न॰	ઋતુનો વરસાદ	बिना मौसम की बारिश	unseasonal rain
માવડિયું	मावडियुं	वि॰	1. માની સોડમાં કે માના કહ્યામાં જ રહેનારું	माँ की गोद में या माँ की आज्ञा में रहने वाला	attached to or obedient to only mother
			2. બીકણ, બાયલું	डरपोक, कायर	timid, cowardly
માવતર	मावतर	न॰	માબાપ	माँ-बाप	parents
માવાદાર	मावादार	वि॰	માવાવાળું	खोये से युक्त	having lump of condensed milk
માવીતર	मावीतर	न॰	1. જુઓ 'માવતર'	देखिए 'मावतर'	see 'मावतर'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પિયર	मायका	wife's parental home
માવું	मावुं	अ॰ क्रि॰	સમાવું, બરાબર આવી રહેલું–ગોઠવાઈ જવું	समाविष्ट हो जाना, ठीक से फंस जाना	to be contained in, to fit in
માવો	मावो	पुं॰	1. દૂધ ઉકાળી કરાતો ઘટ્ટ પદાર્થ	खोया, दूध को उबालकर बनाया जाने वाला घट्ट पदार्थ	substance got by boiling and condensing milk
			2. ગર કે તેના જેવું કંઈ પણ	फल आदि का गूदा	kernel or anything similar to it
			3. સત્ત્વ	सत्व	substance, essence
			4. માધવ, શ્રીકૃષ્ણ	माधव, श्रीकृष्ण	Madhava, Shri Krishna
માશી, માસી	माशी, मासी	स्त्री॰	માની બહેન	माँ की बहन, मौसी	mother's sister
માસ	मास	पुं॰	મહિનો	मास, महीना	month
માસળો	मासळो	पुं॰	1. નમૂનો	नमूना	sample, specimen
			2. લટ	अलक, जुल्फ, लट	lock
માસાજી	मासाजी	पुं॰	માસો કે માસો સસરો (માનાર્થક)	पति या पत्नी का मौसा ससुर (मानार्थक)	(respect.) husband of mother's or mother-in-law's sister
માસિક	मासिक	वि॰	માસને લગતું	मास–संबंधी	pertaining to month
		न॰	માસિકપત્ર	मासिक, पत्रिका	monthly magazine

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		अ॰	૬૨ માસે	प्रतिमास, स्त्रियों का मासिक धर्म	monthly
માસો	मासो	पुं॰	1. માસીનો પતિ	मौसी का पति	husband of mother's sister
			2. તોલાનો બારમો ભાગ	तोले का बारहवाँ भाग, माशा	one-twelfth of 'tola'
માસોસસરો, માસોજી	मासोससरो, मासोजी	पुं॰	વ૨ કે વહુનો માસો	पति या पत्नी का मौसा	husband of mother's sister
માસ્તર	मास्तर	पुं॰	1. મહેતાજી, શિક્ષક 2. અમલદાર	शिक्षक, मास्टर कर्मचारी	schoolmaster officer, master
માહ	माह	पुं॰	1. માઘ માસ 2. માસ	माघ का महीना महीना	month of Magh month
માહિત	माहित	वि॰	વાકેફ	वाकिफ़, जानकार, सूचित	informed, acquainted
માહિતગાર	माहितगार	वि॰	વાકેફગાર, જાણીતું, પરિચયવાળું	वाकिफ़कार, जाना हुआ, परिचित	informed, familiar
માહિતગારી, માહિતી	माहितगारी, माहिती	स्त्री॰	વાકેફગારી	जानकारी, सूचना	information
માહી	माही	स्त्री॰	માછલી	मछली	fish
માહીગીર	माहीगीर	पुं॰	માછી	माछीमार	fisherman
માહે	माहे	अ॰	અમુક 'મહિનો' એ અર્થમાં	अमुक महीना–इस अर्थ में	month of
માહેર	माहेर	वि॰	માહિતગાર	जानकार	informed, acquainted
માહેશ્વર	माहेश्वर	वि॰	1. મહેશ્વરનું,– ને લગતું	महेश्वर से संबंधित	of or pertaining to Maheshwar
			2. મહેશ્વરનું પૂજક	महेश्वर का पूजक	worshipping Maheshwar
માહેશ્વરી	माहेश्वरी	स्त्री॰	પાર્વતી	पार्वती	Parvati

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માહ્યરું	माह्यरुं	न॰	લગ્નવિધિ કરવાનો મંડપ	विवाह मंडप	canopy under which marriage ceremony takes place
માહ્યામાટલું	माह्यामाटलुं	न॰	કન્યાને વળાવતાં રીત પ્રમાણે અપાતું ખાવાનું માટલું	कन्या को श्वसुर के घर जाने के समय दिया जाने वाला मटका जिसमें खाद्य-सामग्री होती है	earthen pot full of sweetmeats given to bride at the time of her departure for her husband's house
માળ	माळ	पुं॰	1. મેડો, મજલો 2. નિર્જન વેરાન બીડનો પ્રદેશ 3. (સં.) ઉત્તર ગુજરાતનો એક પ્રદેશ	मंज़िल निर्जन, घास का प्रदेश उत्तर गुजरात का एक प्रदेश	floor, storey barren, uninhabited land a region in north Gujarat
		स्त्री॰	1. માળા 2. રેંટિયાના ચક્કર અને ત્રાક ઉપર ફરતી દોરી	माला चरखे की माला, माल	rosary, garland cotton rope passing round the wheels
માળખું	माळखुं	न॰	જુઓ 'માલખું'	देखिए 'मालखुं'	see 'मालखुं'
માળણ	माळण	स्त्री॰	1. જુઓ 'માલણ' 2. છાજ, સૈડણ	देखिए 'मालण' छाजन	see 'मालण' material for thatch
માળવા	माळवा	पुं॰	મધ્ય હિંદુસ્તાનમાં આવેલો એક પ્રદેશ	हिन्दुस्तान के मध्य में स्थित एक प्रदेश	a region in middle India
માળવું	माळवुं	अ॰	છાજવું, સૈડવું (છાપરું)	छाजन, छप्पर	thatched roof
માળા	माळा	स्त्री॰	1. માલા, મણકા વગેરે પરોવી કરેલો હાર	माला, मनके, पुष्प आदि पिरोकर बनाया हुआ हार	string of beads, flowers etc.

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. જપમાળા 3. કોઈ પણ વસ્તુની એને મળતી એકત્રિત સંકલના	जपमाला किसी भी चीज़ की माला सी संकलना	rosary series
માળિયું	माळियुं	न॰	1. મેડો 2. સરસામાન રાખવા છાપરા નજીક કરેલો નાનો માળ	मंज़िल असबाब रखने के लिए छप्पर के नीचे बनाया हुआ छोटा मचान	storey attic
માળી	माळी	पुं॰	1. ફુલઝાડ ઉછેરનાર 2. ફુલ વેચનાર	माली, बाग़बान फूल बेचनेवाला	gardener florist
માળું	माळुं	वि॰	વહાલમાં કે નિરર્થક, નામ સાથે વપરાય છે	स्नेह युक्त सम्बोधन अथवा निरर्थक नाम के साथ उपयोग होता है	used showing affection or without any specific meaning
માળો	माळो	पुं॰	1. પંખીનું ઘર 2. ઘણાં કુટુંબો રહી શકે તેવું ઘણાં માળવાળું મકાન 3. ખેતરનો માંચડો	घोंसला, नीड़ बहुत परिवार रह सके ऐसा चार–पाँच मंज़िला मकान खेत का मचान, मंच	nest multi-storeyed residence for many families loft
માં	मां		સાતમી વિભક્તિનો પ્રત્યય	सातवीं विभक्ति का प्रत्यय	gram. term of locative case, - in, at
માંકડ	मांकड	पुं॰	એક જીવડું, માંકડ, માંકણ	खटमल	bed-bug
માંકડમારી	मांकडमारी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	एक प्रकार की वनस्पति	kind of plant

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માંકડી	मांकडी	स्त्री॰	1. માંકડાની માદા	खटमल (मादा)	female bug
			2. ઘંટીના ઉપલા પડમાં બેસાડેલો લાકડાનો કકડો	चक्की के ऊपर वाले पाट में टिकाई हुई लकड़ी	tenon set in the upper stone of hand-mill
			3. રવૈયાનો તે ભાગ, જે વડે ગોળી ઉપર તે ચપસીને બંધાય છે	मथानी के डंडे में लगी कटावदार खोरिया जो मथनी पर जमकर बैठ जाती है	part of churning rod by which it is tied close to the churning pot
			4. ઢોર બાંધવાના દોરડાના ગાળામાંની મોઇ	मवेशी के गले के फंदे में पहनाई जाने वाली लकड़ी की गुल्ली	piece of wood put in the noose of rope for cattle
			5. હળ ઉપર ઓડેલું મોઇના આકારનું ખેડૂતે ભાર દેવા માટેનું લાકડું	हल के ऊपर की वह आड़ी खूंटी जिसे पकड़कर हलवाहा ज़ोर देता है	pin of wood fixed at the top of plough enabling farmer to give pressure
			6. ભૂરી ભેંસ	भूरे रंग की भैंस	grey buffalo
			7. માંકડીકૂકડી	एक जंतु, मकड़ी	insect causing blister
			8. ચામડીનો એક રોગ	चमड़ी का एक रोग	a skin disease
			9. ઘોડાની એક જાત	घोड़ी की एक जाति	kind of mare
માંકડીકૂકડી	मांकडीकूकडी	स्त्री॰	એક જીવડું જેનું મૂતર અડવાથી ફોલ્લા થાય છે	एक जंतु, इसके पेशाब से फफोले उठते हैं	kind of insect causing blister
માંકડું	मांकडुं	न॰	લાલ મોંનું વાંદરું	लाल मुँह का बंदर	rhesus monkey
માંકડો	मांकडो	पुं॰	લાલ મોંનો વાંદરો	लाल मुँह वाला बंदर	male of rhesus monkey
માંકણ	मांकण	पुं॰	જુઓ 'માંકડ'	देखिए 'मांकड'	see 'मांकड'
માંકણમારી	मांकणमारी	स्त्री॰	જુઓ 'માંકડમારી'	देखिए 'मांकडमारी'	see 'मांकडमारी'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માંખ	मांख	स्त्री॰	જુઓ 'માખી'	देखिए 'माखी'	see 'माखी'
માંગ	मांग	वि॰	આઠ (વિપારી સંકેત)	आठ (व्यापारी संकेत)	eight (merchant's sign)
		स्त्री॰	1. માંગ, માગણી	माँग	demand, request
			2. સેંથો	सिर की माँग	parting of hair
			3. ચોટલાની લમણા તરફની લટો, લમણા આગળ પાડેલાં પટિયાં	पराँदे की कान पर की अलकें	locks hanging on the temples
માંગલિક	मांगलिक	वि॰	શુભ	शुभ	auspicious, good
માંગલ્ય	मांगल्य	न॰	શુભ, કલ્યાણ	शुभ, मंगल, कल्याण	good fortune, welfare
માંગવું	मांगवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'માગવું'	देखिए 'मागवुं'	see 'मागवुं'
માંચડો	मांचडो	पुं॰	1. માંચો, ઊંચી બેઠક, તખ્ત, પાટ	मंच, ऊँची बैठक, ऊँची चौकी, तख्त	a framework of wood seat or stand built on a high place, such as tree
			2. સોગઠાની બાજીમાંનું ફૂલ	चौपड़, चौखट के अंदर का फूल	a column of squares on one part of the board for a game
માંચી	मांची	स्त्री॰	1. ખાટલી 2. નાનો માચો, આસન જેવી બેઠક	खाट मचिया, चौकी जैसा आसन	small cot kind of low stool for sitting
માંચો	मांचो	पुं॰	1. જુઓ 'માંચડો' 2. ખાટલો (વાણ કે કાથીનો)	देखिए 'मांचडो' खाट	see 'मांचडो' cot (woven with string of coir)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માંજર	मांजर	स्त्री॰	1. તુલસી, ડમરા, છ. ની બીયાંવાળી ડાંખળી	तुलसी आदि की सींकों पर लगे हुए छोटे घने फूल	flower-stalk
			2. જોડાની સખતળી	जूते का सुखतला	leather piece placed inside shoe
			3. ચંપલની સીવણીમાં પગ તળે રહેતું પાતળું પડ	चप्पल के अंदर पैरों तले रहने वाली पर्त	thin layer of leather sewn into sandal under the foot
			4. મરઘાના માથા ઉપરની કલગી	मुर्गे के सिर पर की चोटी, कलगी	comb of cock
માંજરું	मांजरुं	वि॰	ભૂરી કીકીવાળું	कंजी आँखों वाला	grey-eyed
માંજવું	मांजवुं	स॰ क्रि॰	ઘસીને સાફ કરવું (વાસણ)	माँजना	to clean, burnish (a vessel)
માંજાર	मांजार	पुं॰	બિલાડો	बिलाव नर	cat male
માંજારી	मांजारी	स्त्री॰	બિલાડી	बिल्ली मादा	cat female
માંજો	मांजो	पुं॰	કાચ પાયેલો દોર (પતંગનો)	पतंग की काँच से माँझी हुई डोर	string coated with glass powder used for kite-flying
માંટી	मांटी	पुं॰	1. ધણી	पति	husband
			2. મરદ	मरद	man
માંડ	मांड	अ॰	માંડ માંડ	ज्यों–त्यों	somehow, with great difficulty
		पुं॰	1. એક રાગ	एक राग (संगीत में)	a mode in music
			2. શોભા માટે ગોઠવેલી ઉતરડો	सुशोभन	piles of pots arranged for decoration

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માંડણી	मांडणी	स्त्री॰	1. માળની ઊંચાઇ, ઊભણી	छत या मंजिल की ऊँचाई	height of floor or storey
			2. મંડાણ કરવું તે, ગોઠવણી	सजावट करना	setting up, arrangement
માંડમાંડ	मांडमांड	अ॰	માણ માણ, જેમ તેમ કરીને, મહા મુશ્કેલીએ	ज्यों–त्यों, किसी तरह, बहुत मुश्किल से	with great difficulty, somehow
માંડલિક	मांडलिक	वि॰	1. મંડળનું	मांडलिक	of circle or group paying tribute
			2. મંડળમાંનું, ખંડિયું ખંડિયો રાજા, સામંત	संघ वालों का खंडिया राजा, सामंत	tributary king or chief
માંડવાળ	मांडवाळ	स्त्री॰	માંડી વાળવું તે, તોડ, સમાધાન	निबटारा, फैसला, समझौता	writing off, compromise
માંડવિયો	मांडवियो	पुं॰	કન્યાપક્ષનો માણસ	कन्या पक्ष का आदमी	person on bride's side
માંડવી	मांडवी	स्त्री॰	1. ઘર આગળની ઊંચી બેઠક	घर के सामने की ऊँची बैठक	raised platform in front of house
			2. રવેશી	बरामदा	space under balcony in front of house
			3. નવરાત્રીમાં દીવા મૂકવા માટે બનાવેલી મંડપ જેવી રચના	नवरात्र में बहुत दिये रखने के लिए बनाई गई बड़ी दीवट जैसी रचना	canopy-like structure for placing lamps during 'navara-tri'
			4. જકાત લેવાની જગ્યા	चुंगी लेने की जगह	place where octroi duty is collected
			5. ચકલું, બજાર	चकला, बाज़ार, चौक	market-place

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			6. ભોંયશિંગ	मूँगफली	groundnut
માંડવું	मांडवुं	स· क्रि·	1. શરૂ કરવું 2. લખવું, નોંધવું	शुरु करना लिखना, नोट करना	to start, to begin to write, to note down
			3. ગોઠવવું-મૂકવું	सजाना, तरतीब से रखना	to arrange
			4. યોજવું, સ્થાપવું	योजना करना, स्थापित करना	to establish
			5. બીજી ક્રિયાની સહાયથી તે ક્રિયા કરવાનું શરૂ કરવું, તેમાં લાગવું, વળગવું એવો ભાવ બતાવે છે	दूसरी क्रिया की सहायता से उस क्रिया का प्रारंभ करना, उससे जुड़ना, सम्मिलित होना ऐसे भाव दर्शाते है	used with other verbs indicating the sense of beginning, pursuing etc.
માંડવો	मांडवो	पुं·	1. મંડપ, ચંદરવો બાંધી બનાવેલી બેઠક કે સ્થાન	मंडप, मँडवा	temporary structure erected on festive occasions
			2. છોડી, કન્યા	कन्या, दुल्हन	girl, bride
માંડવાખરચ, માંડવાખર્ચ	मांडवाखरच, मांडवाखर्च	पुं·	લગ્નની એક બાબત, કન્યા પક્ષનું માંડવો બાંધવા અંગેનું ખર્ચ	विवाह संबंधी व्यय, कन्या पक्ष का मंडप बांधने के खर्च	marriage expenses
માંડવામહુરત, માંડવામુરત	मांडवामहुरत, मांडवामुरत	न·	કન્યાને ત્યાં લગ્નમંડપ બાંધતાં શરૂમાં કરાતો વિધિ કે તેનું મુહૂર્ત	कन्या के घर विवाह मंडप स्थापित करने की विधि या मुहूर्त	auspicious time or ceremony for setting up pandal for marriage purpose
માંડળિક	मांडळिक	वि·	જુઓ 'માંડલિક'	देखिए 'मांडलिक'	see 'मांडलिक'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
માંદગી	मांदगी	स्त्री॰	બિમારી	बीमारी	sickness
માંદલું	मांदलुं	वि॰	માંદુ ને માંદુ રહેતું, (તેથી) નિર્બળ, અશક્ત, ઢીલું, પોચું	सदा बीमार रहने वाला, दुर्बल, अशक्त, ढ़ीला	sickly and hence weak, slow
માંદું	मांदुं	वि॰	બીમાર, રોગી	बीमार, रोगी	sick
માંસ	मांस	न॰	શરીરની સાત ધાતુમાંની એક	शरीर की सात धातुओं में से एक, गोश्त	flesh
માંસપેશી	मांसपेशी	स्त्री॰	માંસનો લોચો, 'ટિશ્યૂ'	माँस का अंश, मांसपेशी	tissue of flesh
માંસમાટી	मांसमाटी	पुं॰	માંસ	माँस, आमिष	flesh
માંસાહાર	मांसाहार	वि॰	માંસનો ખોરાક	माँसाहारी भोजन	non-vegetarian diet
માંસાહારી	मांसाहारी	वि॰	માંસ ખાનારું	माँसाहारी	non-vegetarian
માંહી, માંહે	मांही, मांहे	अ॰	અંદર	भीतर, अंदर	in, inside
માંહેલું	मांहेलुं	वि॰	અંદરનું	भीतर का	internal, of the interior
માંહોમાંહે	मांहोमांहे	अ॰	અંદર અંદર	आपस-आपस में	internally, amongst (themselves, ourselves etc.)
માંહ્ય	मांह्य	अ॰	જુઓ 'માંહી'	देखिए 'मांहे	see 'मांहे
માંહ્યમાંહ્ય	मांह्यमांह्य	अ॰	જુઓ 'માંહોમાંહે'	देखिए 'मांहोमांहे'	see 'मांहोमांहे'
માંહ્યલીકોર, માંહ્યલીપા	मांह्यलीकोर, मांह्यलीपा	अ॰	અંદરની બાજુ	भीतर की ओर	inside, towards, inside
મિચકારવું	मिचकारवुं	स॰ क्रि॰	મિચકારો કરવો, મીંચવું	मींचना, मूँदना	to wink

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મિચામણાં	मिचामणां	ન·	1. મીંચામણાં, આંખો વારેવારે ઉઘાડવી અને બંધ કરવી તે	आँखों को बार-बार खोलना और बंद करना, मिचौली	winking, blinking
			2. તેના વડે ઇશારો કરવો તે	आँख से इशारा करना	giving hint by winking
મિચાવવું	मिचाववुं	स· क्रि·	'મીંચવું' નું પ્રેરક	'मींचवुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'मींचवुं'
મિચાવું	मिचावुं	अ· क्रि·	'મીંચવું' નું કર્મણિ	'मींचवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'मींचवुं'
મિજબાન	मिजबान	पुं·	મહેમાનગીરી કરનાર	मेहमाननवाज़, आतिथ्य करने वाला	host, one who entertains guests
મિજબાની	मिजबानी	स्त्री·	1. ઉજાણી	दावत, जियाफत	feast
			2. મહેમાની	मेज़बानी, मेहमान नवाज़ी	hospitality
મિજમાન	मिजमान	पुं·	જુઓ 'મિજબાન'	देखिए 'मिजबान'	see 'मिजबान'
મિજમાની	मिजमानी	स्त्री·	જુઓ 'મિજબાની'	देखिए 'मिजबानी'	see 'मिजबानी'
મિજલસ	मिजलस	स्त्री·	1. ગમ્મતનો મેળાવડો	नाच रंग की महफिल	party, entertainment programme
			2. મજલિસ, સભા	मजलिस, सभा	meeting, assembly
મિજલસી	मिजलसी	पुं·	મિજલસિયો	उत्सवप्रिय	one who attends 'મિજલસ'
		वि·	મિજલસનું	मजलिस से संबंधित	of or about 'મિજલસ'
મિજાગરું	मिजागरुं	न·	જેને આધારે બારણું વસાય છે તથા ઊઘડે છે તે, બરડવું	कब्ज़ा, जिसके आधार पर दरवाज़ा खुलता और बंद होता है	hinge

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મિજાજ	मिजाज	पुं॰	1. ગુસ્સો 2. અભિમાન 3. તબિયત, પ્રકૃતિ	गुस्सा अभिमान तबीयत, प्रकृति, स्वास्थ्य	anger, chagrin pride temperament, disposition
મિટાવવું	मिटाववुं	स॰ क्रि॰	'મીટવું' નું પ્રેરક	'मीटवुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'मीटवुं'
મિટ્ટી	मिट्टी	स्त्री॰	માટી	मिट्टी	earth, mud
મિણાવું	मिणावुं	अ॰ क्रि॰	1. મીણો ચડવો	नशा छाना	to be intoxicated
			2. પાનો ખેંચી લેવો	पौरस खींच लेना	subside flow of milk into (of the breasts)
			3. (ઢોરે) દૂધ ન મૂકવું	(मवेशी का) दूध चढ़ाना	(of cattle) withdraw milk from udder
મીઠું	मीठुं	वि॰	1. મધુર 2. ગળ્યું	मधुर, मीठा मधुर रसवाला, मीठा	sweet sweet
		न॰	લવણ, નિમક	नमक	salt
મીઠડું	मीठडुं	वि॰ (प॰)	1. મીઠું 2. મીઠું, મીઠું બોલનારું	मिष्ट, मीठा मीठा, मीठा बोलने वाला	sweet sweet spoken
		न॰	જુઓ 'મીઠડાં'	देखिए 'मीठडां'	see 'मीठडां'
મીઠાઈ	मीठाई	स्त्री॰	1. સુખડિયાને ત્યાં વેચાતી કે એવી કોઈ પણ ગળવાની 2. મીઠાશ, મધુરતા	हलवाई के यहाँ बिकने वाली खाने की मीठी चीज़ें मिठास, मधुरता	sweetmeat sweetness
મીઠાબોલું	मीठाबोलुं	वि॰	મીઠું બોલનારું	मीठा बोलने वाला	one who speaks sweet words
મીઠાશ	मीठाश	स्त्री॰	મીઠાપણું	मिठास, माधुर्य	sweetness
મીઠું દરાખ	मीठुं दराख	वि॰	દ્રાક્ષ જેવું મીઠું	अंगूर के जैसा मीठा	sweet as grapes

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મીઠું લીંબુ	मीठुं लींबु	न॰	મોસંબી જેવું એક ફળ	मीठे नींबू जैसा फल	sweet lemon
મીઠો ભાત	मीठो भात	पुं॰	એક જાતનો બિરંજ	मीठे चावल	kind of sweet rice dish
મીઠો લીમડો	मीठो लीमडो	पुं॰	એક વનસ્પતિ	मीठा नीम	kind of tree. sweet neem
મીઠો લીંબડો	मीठो लींबडो	पुं॰	જેના પાન કઢીમાં નાખે છે	एक वनस्पति जिसके पत्ते कढ़ी में डाले जाते हैं	see ' મીઠો લીમડો'
મીડધો	मीडधो	पुं॰	1. હૃષ્ટપુષ્ટ માણસ 2. કાસદ, ખેપિયો	हृष्ट पुष्ट आदमी कासिद, हरकारा, दूत	hefty person messenger
			3. મુખી, અગ્રેસર	नायक, अगुआ	leader
મીડું	मीडुं	न॰	શૂન્ય, બિન્દુ, ટપકું	शून्य, बिन्दु, सिफ़र	zero, point, dot
મીઠળ	मीठळ	न॰	મીંઢળ, એક ફળ (લગ્ન જેવી ક્રિયાઓ વખતે કાંડે બાંધે છે)	मैनफ़ल, मदनफल (विवाह जैसी क्रियाओं के वक्त कलाई पर बाँधा जाता है)	kind of fruit tied round wrist on occasions like marriage
મીઠીઆવળ	मीठीआवळ	स्त्री॰	સોનામુખી	एक प्रकार का पौधा	kind of plant (senna)
મીણ	मीण	न॰	મધપૂડો જેનો બનેલો હોય છે તે ચીકણો પદાર્થ	शहद का मोम, जिससे छत्ता बनता है	wax
		अ॰	જુઓ 'મીનાં'	देखिए 'मीनां'	see 'मीनां'
મીણ થઈ જવું	मीण थई जवुं	अ॰क्रि॰	મીણ જેવું નરમ થઈ જવું	मोम जैसा नरम हो जाना	to get soft like wax
મીણબત્તી	मीणबत्ती	स्त्री॰	જેમાં વાટ ઘાલેલી હોય એવી મીણ જેવા પદાર્થની બનાવટ	मोमबत्ती	candle
મીણિયું	मीणियुं	वि॰	1. મીણવાળું	मोमवाला	waxed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 જુઓ 'મીણું'	देखिए 'मीणुं' में	see 'मीणुं'
		न॰	મીણકપ્પડ	मोमजामा	wax-cloth
મીણું	मीणुं	वि॰	નશામાં પડેલું	नशा चढ़ा हुआ	intoxicated
મીણો	मीणो	पुं॰	1. કેફ, નશો 2 કેફ ચડે તેવો ઝેરી પદાર્થ	मस्ती, नशा ज़हरीला पदार्थ	intoxication intoxicating or poisonous substance
મીન	मीन	स्त्री॰	બારમી રાશિ	बारहवीं राशि	twelfth sign of zodiac, pisces
		न॰	માછલું	मत्स्य	fish
મીનમેખ, મીનમેષ	मीनमेख, मीनमेष	स्त्री॰	1. વાંધો, હરકત, શંકા કરવાપણું 2. વધારેઘટાડો કરવાપણું	एतराज, विरोध, शंका घटा–बढ़ी करने का भाव	objection cause to increase or decrease
મીનડી	मीनडी	स्त्री॰	(જુઓ 'મીની') બિલાડી, બિલાડો	देखिए 'मीनी' बिल्ली	female cat
મીનડું	मीनडुं	न॰	બિલાડું	बिल्ली	cat
મીનાકારી	मीनाकारी	वि॰	ભાતવાળું	बेल बूटेदार	inlaid with designs
		स्त्री॰	સોનાચાંદી પર રંગીન કામ-કારીગરી	सोने–चाँदी पर रंगीन कारीगरी, मीनाकारी	enamel painting
મીનાં	मीनां	अ॰	હાર્યાની કબૂલાતનો સંકેતશબ્દ	हार स्वीकार करने का संकेत शब्द	word indicative of acceptance of defeat
મીની	मीनी	स्त्री॰	મીનડી, બિલાડી	बिल्ली	female cat
મીનો	मीनो	पुं॰	સોનાચાંદી પરનું રંગિત ચિત્રકામ, મીનાકારી	सोने–चाँदी पर बनाया जाने वाला रंगीन चित्रकार्य, मीनाकारी	(making) floral designs in colour on gold and silver

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
મીર	मीर	पुं॰	૧. અમીર ૨. એ નામની એક જાતિનો માણસ	अमीर, धनवान उस नाम की जाति विशेष का आदमी	amir, king, rich person belonging to that caste
મીરઅદલ	मीरअदल	पुं॰	ન્યાયધીશ	न्यायाधीश	judge
મીરજા	मीरजा	पुं॰	૧. મુસલમાનોનો એક ખિતાબ, અમીર, ઉમરાવ ૨. મુસલમાનોની એક જાતિનો માણસ	मुस्लिमों की एक उपाधि; अमीर, सरदार मुस्लिमों की एक जाति का व्यक्ति	title among Muslims person belonging to that group among Muslims
મીરાસ	मीरास	स्त्री॰	વારસો	विरासत	inheritance
મીરાસી	मीरासी	स्त्री॰	૧. વારસામાં મળેલી દોલત ૨. એક મુસલમાની માગણ જાતનો માણસ	विरासत में मिली दौलत मुस्लिमों की भीखमंगे की जाति का व्यक्ति	inherited property person belonging to a class of mendicants among Muslims
મીંચવું	मींचवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'મીચવું'	देखिए 'मीचवुं'	see 'मीचवुं'
મીંચાવું	मींचावुं	अ॰ क्रि॰	જુઓ 'મીચવું' નું કર્મણિ	'मीचवुं' का (कर्मणि)	pass. of 'मीचवुं'
મીંચામણાં	मींचामणां	न॰	જુઓ 'મિચામણાં'	देखिए 'मिचामणां'	see 'मिचामणां'
મીંજ	मींज	स्त्री॰	જુઓ 'મીજ'	देखिए 'मीज'	see 'मीज'
મીંડ	मींड	अ॰	ધીમે અવાજે	धीमी आवाज़ से	in low tone
મીંડું	मींडुं	न॰	જુઓ 'મીડું'	देखिए 'मीडुं'	see 'मीडुं'
મીંઢળ	मींढळ	न॰	જુઓ 'મીઢળ'	देखिए 'मीढळ'	see 'मीढळ'
મીંઢું	मींढुं	वि॰	૧. મનમાં સમજે પણ બહાર દેખાવા ન દે	जो मन में समझे मगर बाहर व्यक्त न होने दे	cunning and keeping things to oneself

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 ખંધું, ધૂર્ત	मक्कार, धूर्त	shrewd
મીઠી, મીઠીઆવળ	मीठी, मीठीआवळ	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મીઠી'	देखिए 'मीठी'	see'मीठी'
મીંદડી	मींदडी	સ્ત્રી॰	(જુઓ 'મીની') મીનડી	(देखिए 'मीनी'), बिल्ली	female cat
મીંદડું	मींदडुं	ન॰	મીનડું, બિલાડું	बिल्ली	cat
મુકદ્દમ	मुकद्दम	પું॰	જુઓ 'મુકાદમ'	देखिए 'मुकादम'	see 'मुकादम'
મુકદ્દમો	मुकद्दमो	પું॰	દાવો	मुकद्दमा	plaint
મુકદ્દર	मुकद्दर	ન॰	નસીબ	भाग्य, नसीब	fate
મુકનો	मुकनो	પું॰	બુરખો	बुरखा	*purdah*, veil
મુકમ્મલ	मुकम्मल	વિ॰	પૂરેપૂરું, સંપૂર્ણ	संपूर्ण	complete
મુકરદમ	मुकरदम	પું॰	જુઓ 'મુકાદમ'	देखिए 'मुकादम'	see 'मुकादम'
મુકરદમો	मुकरदमो	પું॰	જુઓ 'મુકદ્દમો'	देखिए 'मुकद्दमो'	see 'मुकद्दमो'
મુકરર	मुकरर	વિ॰	નિયત, નક્કી કરેલું	नियत, तै किया हुआ	fixed, decided upon
મુકાદમ	मुकादम	પું॰	નાયક, જમાદાર	नायक, मुखिया	headman
મુકાબલ	मुकाबल	વિ॰	મુકાબલામાં આવતું	बराबरी में आने वाला	worthy of comparison
મુકામ	मुकाम	પું॰	1 રહેઠાણ	रहने का स्थान, वास, मुक़ाम	residence
			2 પડાવ, ઉતારો	पड़ाव, मुक़ाम	sojourning
મુકાવું, મુકાવવું	मुकावुं, मुकाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'મૂકવું' નું (સ. કિ.)	रखवाना	trans. of 'मूकवुं'
મુકુટ	मुकुट	પું॰	જુઓ 'મુગુટ'	देखिए 'मुगुट'	see 'मुगुट'
મુક્કર	मुक्कर	વિ॰	જુઓ 'મુકરર', ઠરાવેલું	देखिए 'मुकरर', तै किया हुआ	see 'मुकरर', fixed
		અ॰	જરૂર, ખચીત	अवश्य	certain

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુક્કી	मुक्की	स्त्री॰	ઠોંસો	मुक्का	fist
મુક્કો	मुक्को	पुं॰	ઠોંસો, ગડદો	मुक्का, घूँसा	fist, pouch
મુક્ત	मुक्त	वि॰	1. બંધનરહિત, છૂટું 2. મુક્તિ પામેલું	बंधन रहित, स्वतंत्र मुक्तिप्राप्त	free liberated
મુક્તક	मुकतक	न॰	પૂર્ણ અર્થવાળો સ્વતંત્ર શ્લોક	पूर्ण अर्थवाला स्वतंत्र श्लोक	pigram
મુક્તકંઠ	मुक्तकंठ	वि॰	જોરથી કે બેધડક બોલનારું કે ગાનારું	ऊँचे से या निर्भय होकर बोलने अथवा गाने वाला	speaking or singing freely, full-throated
મુક્ત વ્યાપાર	मुक्त व्यापार	पुं॰	અબાધિત વ્યાપાર, 'ફ્રી ટ્રેડ'	अबाधित व्यापार	free trade
મુક્ત હસ્ત	मुक्त हस्त	वि॰	છૂટે હાથે દાન કરનારું	मुक्त-हाथ से दान करने वाला	giving freely
મુક્તા, મુક્તાફલ	मुक्ता, मुक्ताफल	न॰	મોતી	मोती	pearl
મુક્તાવલિ, મુક્તાહાર	मुक्तावलि, मुक्ताहार	पुं॰	મોતીનો હાર	मोती का हार	pearl-necklace
મુક્તિ	मुक्ति	स्त्री॰	1. મોક્ષ	मोक्ष	freedom, moksha, salvation
			2. છુટકારો	रिहाई	liberation, deliverance
મુક્તિફોજ	मुक्तिफोज	स्त्री॰	લશ્કરી ઢબે સંગઠિત કરવામાં આવેલું એક ખ્રિસ્તી મિશન	लश्करी तौर पर संगठित किया गया एक ख्रिस्ती मिशन	salvation army
મુખ	मुख	न॰	1. મ્હોં 2. ચહેરો 3. આગલો કે ઉપરનો ભાગ 4. નદી જ્યાં દરિયાને મળે તે સ્થાન	मुँह, मुख चेहरा, मुखमंडल आगे का या ऊपर का हिस्सा मुहाना, नदीमुख	mouth face frontal or upper part mouth (of river)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी-पर्याय
			૬. નાટકનું મૂળ કારણ કે બીજ, એક સંધિ (કા. શા.)	कथावस्तु का मूल (नाटक), बीज, एक संधि	source or cause of play
મુખકમલ	मुखकमल	न॰	મુખરૂપી કમળ	मुख कमल	lotus-like face
મુખકળા	मुखकळा	स्त्री॰	મોંની શિક્લ, શોભા, છટા	चेहरे की शक्ल, शोभा, छटा	appearance or beauty of the face
મુખચંદ્ર	मुखचंद्र	पुं॰	મુખરૂપી ચંદ્ર	मुखचंद्र	moonlike face
મુખપટ	मुखपट	न॰, पुं॰	ઘૂમટો	घूँघट	portion of *sari* brought forward to cover the face
મુખપાઠ	मुखपाठ	पुं॰	ગોખવું, યાદ કરવું તે, મોઢે બોલવાનું તે	रटना, याद करना, जबानी याद करना	lesson learnt by heart
મુખપૃષ્ઠ	मुखपृष्ठ	न॰	ગ્રંથ કે સામયિકના પૂઠાનું પાનું	ग्रंथ अथवा पत्रिका के गत्ते का पृष्ठ	cover page
મુખબંધ	मुखबंध	पुं॰	પ્રસ્તાવના	प्रस्तावना	foreword
મુખમુદ્રા	मुखमुद्रा	स्त्री॰	ચહેરો, મોંનો દેખાવ	चेहरा, मुँह की शक्ल	facial expression
મુખવાસ	मुखवास	पुं॰	જમ્યા પછી મોં સુવાસિત કરવા ખાવાની વસ્તુ	भोजन के पश्चात् मुख सुगंधित करने के लिए खाने की चीज़	mouth freshener
મુખતેસર	मुखतेसर	वि॰	ટૂંકું, સંક્ષિપ્ત	छोटा, संक्षिप्त	concise
મુખત્યાર	मुखत्यार	वि॰	પોતાની મરજીમાં આવે તેમ કરવાને સત્તા અપાયેલું	जिसे अपनी मर्जी के अनुसार कार्य करने की सत्ता दी गई हो	given power to do anything to one wishes

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	એલચી, વકીલ, પ્રતિનિધિ	राजदूत, वकील, प्रतिनिधि	ambassador, attorney
મુખત્યારવારસ	मुखत्यारवारस	पुं॰	મુખત્યાર નીમેલો વારસ	मुखतारी द्वारा नियुक्त वारिस	heir through power of attorney
મુખત્યારી	मुखत्यारी	स्त्री॰	સદર પરવાનગી, કુલ સત્તા	सर्वाधिकार, कुल सत्ता	power of attorney
મુખારવિંદ	मुखारविंद	न॰	મુખકમળ, કમળ જેવું સુંદર મોં	मुखकमल, कमल के जैसा सुंदर चेहरा	lotus-like face
મુખિયું	मुखियुं	न॰	છાલકાનાં મોં સીવવાની સૂતળી	दो बाजू वाली और बीच में खुली गधे पर लादने की बोरी को सीने की सूतली	jute string to stitch mouth of sack
		वि॰	મુખ્ય	मुख्य	chief, main
મુખિયો	मुखियो	पुं॰	૧. મુખ્ય માણસ ૨. ઠાકોરજીની સેવાપૂજા કરનારાઓનો મુખી	प्रमुख व्यक्ति ठाकुरजी की सेवा–पूजा करने वालों का अगुआ	chief man chief of the worshippers of deity
મુખી	मुखी	पुं॰	૧. અગ્રેસર, નાયક	मुखिया, नायक, अगुआ	leader, chief
			૨. ગામનો વડો (એક સરકારી અધિકારી)	गाँव का चौधरी, मुखिया	head of a village (government official)
મુખીપદું	मुखीपदुं	न॰	મુખીનું પદ-કામ	मुखिया का पद–कार्य	headmanship
મુખ્ય	मुख्य	वि॰	પ્રધાન, પહેલું	प्रमुख, प्रथम	chief
મુખ્યત્વે	मुख्यत्वे	अ॰	વિશેષ કરીને, ઘણું કરીને	मुख्यतया, अक्सर	chiefly
મુગજી	मुगजी	स्त्री॰	કોઈ વસ્ત્રને લગાડાતી બીજા રંગની ઝીણી પાતળી કિનાર	कपड़े के किनारे पर लगाई जाने वाली रंगीन महीन पट्टी	fine border of different colour sewn to garment

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુગટ	मुगट	पुं॰	1. પાઘડી પર સજવાનો એક શણગાર	पगड़ी पर लगाने का एक आभूषण	crest
			2. રાજાનો તાજ	राजा का ताज	crown
મુગટી	मुगटी	स्त्री॰	નાનો મુગટો	छोटी साड़ी	small silk dhoti
મુગલ	मुगल	वि, पुं॰	જુઓ 'મોગલ'	देखिए 'मोगल'	see 'मोगल'
મુગલાઇ	मुगलाई	वि॰	મુગલ સંબંધી	मुगल संबंधी	connected with Moguls
		स्त्री॰	1. મુગલનો અમલ-રાજ્ય	मुगल का अमल–राज्य	rule of the Moguls
			2. ઠાઠમાઠ, ભપકો	भव्यता, साज–सजावट	pomp
			3. સ્વેચ્છાચારી રાજ્ય, અંધાધૂંધી કે જુલમ	स्वेच्छाचारी राज्य, आपाधापी अथवा जुल्म	anarchy
મુગલાણી	मुगलाणी	स्त्री॰	મુગલ સ્ત્રી, મોગલાણી	मुगल स्त्री, मुगलानी	Mogul woman
મુચરકો	मुचरको	पुं॰	જામીનખત (ગુનેગારનું)	जमानतनामा (दोषी का)	bond of recognizance
મુછાળો	मुछाळो	वि॰, पुं॰	મૂછવાળો મરદ	मूँछों वाला मर्द	(person) who has long moustaches
મુજ	मुज	अ॰	1. (પ.) મારું	मेरा	mine
			2. 'હું' ના અર્થમાં વિભક્તિના પ્રત્યય સાથે પણ વપરાય છે	'मेरा' के अर्थ में विभक्ति के प्रत्यय के साथ भी लगाया जाता है	used also in the sense of 'I'
મુજબ	मुजब	अ॰	પ્રમાણે, પેઠે	के अनुसार, मुताबिक	like, according to
મુજરે	मुजरे	अ॰	મજરે, વળતરમાં	हिसाब में मुजरा कर देना, हिसाब में से काट देना	in full or part satisfaction of debts or dues

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુજરો	मुजरो	पुं॰	સલામ, મજરો	सलाम, मुजरा	obeisance
મુજહામત	मुजहामत	स्त्री॰	1. અટકાવ, પ્રતિબંધ 2. ચર્ચા, વિવેચન 3. ખોતરણાં	अवरोध, प्रतिबंध चर्चा, विवेचन खुरपी	restriction discussion carping
મુજાફત	मुजाफत	वि॰	બમણું	दुगुना	double
મુજાવર	मुजावर	पुं॰	પૂજારી જેવો કબરનો રખેવાળ	कब्र का पुजारी जैसा रक्षक	like a worship-per custodian of grave or mosque
મુઝવણ	मुझवण	स्त्री॰	મૂંઝવણ, અકળામણ, બેચેની	दुविधा, घबराहट, उलझन	perplexity
મુઝારી	मुझारी	स्त्री॰	ત્રિદોષ	त्रिदोष	disorder of the three humours (acc.-*ayurveda*)
મુઝારો	मुझारो	पुं॰	1. ગભરામણ, અકળામણ 2. કોડિયા જેવો એક ઘાટ	घबराहट, बेचैनी मिट्टी के दीये जैसा आकार	perplexity article having the shape of an earthen lamp
મુઝાવું	मुझावुं	अ॰ क्रि॰	1. ગૂંગળાવું, ગૂંચવાવું 2. ગભરાવું, અકળાવું	दम घुटना, दुविधा में पड़ना घबड़ाना	to be perplexed, to be puzzled to be afraid, to be restless
મુઠ્ઠી	मुठ्ठी	स्त्री	1. આંગળાં હથેળી સાથે વાળવાથી થતો ઘાટ	मुट्ठी, उंगलियों को हथेली की ओर मोड़ देने से होने वाला आकार	fist
			2. ધર્માદા લેખે અપાતો મૂઠીભર લોટ કે અનાજ	मुट्ठी भर आटा या अन्न जो दान के लिए निकाला जाए	handful of grain or flour
મુઠ્ઠીભર	मुठ्ठीभर	वि॰	1. મુઠ્ઠીમાં માય તેટલું	मुट्ठी में समाविष्ट हो सके उतना	fistful

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. થોડું	थोड़ा	a little
મુઠ્ઠો	मुठ्ठो	पुं॰	મોટી મુઠ્ઠી, બાચકો	बड़ी मुट्ठी, बकोटा	large handful
મુડદારશિંગ, મુડદારશીંગ, મુડદારસિંગ, મુડદારસીંગ	मुडदारशिंग, मुडदारशींग, मुडदारसिंग, मुडदारसींग	स्त्री॰	જુઓ 'મરડાશીંગ'	देखिए 'मरडाशींग'	see 'मरडाशींग'
મુડદાલ	मुडदल	वि॰	1. મુડદા જેવું	मुर्दे जैसा, मृतवत्	like a dead body
			2. નિર્બળ, નિર્માલ્ય	दुर्बल	spiritless
			3. મડદાનું (માંસ)	मुर्दे का (मांस)	flesh of a dead body
મુડદું	मुडदुं	न॰	મડદું, શબ	मुर्दा, शव	dead body
મુતરડી	मुतरडी	स्त्री॰	મૂતરવાની જગ્યા, પેશાબખાનું	पैशाबखाना	urinal
મુતરણું	मुतरणुं	न॰	મૂત્રેન્દ્રિય	मूत्रेन्द्रिय	urethra
મુતરાવવું	मुतरावबुं	स॰ क्रि॰	'મુતરવું' નું પ્રેરક	'मुतरबुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'मुतरबुं'
મુતલક, મુતલગ	मुतलक, मुतलग	अ॰	બિલકુલ, તદ્દન	बिल्कुल	quite
મુતવલ્લી	मुतवल्ली	पुं॰	નિયામક, વ્યવસ્થાપક	निदेशक, व्यवस्थापक	organizer
મુતાબિક	मुताबिक	वि॰	અનુસાર, પ્રમાણે	के अनुसार, के जैसा	according to
મુત્સદ્દી	मुत्सद्दी	पुं॰	1. હિસાબ રાખનાર, મુનીમ	हिसाब रखने वाला, मुनीम	accountant
			2. રાજદ્વારી પુરુષ, રાજનીતિના પ્રવીણ	राजद्वारी व्यक्ति, राजनीतिज्ञ	diplomat, politician
			3. (લા.) ખટપટિયો, દાવપેચ જાણનાર	दाँव-पेच जानने वाला, युक्तिबाज	person given to intrigue and trickery

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુત્સદ્દીપણું	मुत्सद्दीपणुं	न॰	કુનેહથી રાજદ્વારીની જેમ કામ કરવાનો ગુણ	कौशल से राजद्वारी के जैसा कार्य करने का गुण, राजनय	diplomacy
મુદત	मुदत	स्त्री॰	૧. સમય ૨. મુકરર કરેલો સમય	अवधि नियत किया हुआ समय	term fixed period
મુદતિયું, મુદતી	मुदतियुं, मुदती	वि॰	મુદત ઠરાવી હોય તેવું	निश्चित अवधि, मियाद	periodic
મુદતિયો તાવ	मुदतियो ताव	पुं॰	અમુક મુદતે ઊતરતો એવો તાવ, 'ટાઇફોઇડ'	मियादी बुखार 'टाइफाइड'	typhoid
મુદ્દત	मुद्दत	स्त्री॰	જુઓ 'મુદત'	देखिए 'मुद्दत'	see 'मुद्दत'
મુદ્દલ	मुद्दल	न॰ अ॰	મૂળ થાપણ, મૂડી બિલકુલ તદ્દન	मूलधन, पूँजी बिल्कुल, निरा, एकदम	capital complete, even, the least
મુદ્દામ	मुद्दाम	वि॰	ઘણા વખતનું, ચાલુ	बहुत समय पहले का	of a long standing
		अ॰	૧. વિશેષ કરીને, ખાસ ૨. નિઃસંદેહ, નક્કી ૩. સાફ, ખુલ્લું	विशषतः, खासकर निःसंदेह, बेशक साफ़, खुल्ला	especially undoubtedly openly, clearly
મુદ્દામાલ	मुद्दामाल	पुं॰	૧. મુદ્દાનો માલ ૨. ગુનાની સાબિતી રૂપ–પુરાવા તરીકેનો માલ, મૂળ માલ	खास महत्व का आवश्यक माल वह माल जिससे गुनाह का प्रमाण–सबूत मिले	things of special importance things of importance as evidence
મુદ્દો	मुद्दो	पुं॰	૧. પૂરાવો, પ્રમાણ ૨. મહત્વની બાબત ૩. મૂળ પાયો, તાત્પર્ય	सबूत, प्रमाण महत्त्वपूर्ण काम, विषय या बाबत मुद्दआ, मूल कारण, जड़	evidence important thing basis, meaning

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુદ્રક	मुद्रक	पुं॰	છાપનાર	मुद्रक	printer
મુદ્રણ	मुद्रण	न॰	છાપવું તે	छापना	printing
મુદ્રણયંત્ર	मुद्रणयंत्र	न॰	છાપવાનું યંત્ર	छापने का यंत्र	printing machine
મુદ્રણાલય	मुद्रणालय	न॰	છાપખાનું	छापाखाना	printing press
મુદ્રા	मुद्रा	स्त्री॰	1. છાપ, મહોર 2. વીંટી 3. સિક્કો (નાણું) 4. મુખાકૃતિ, ચેહરાનો દેખાવ 5. સંધ્યા વખતે હાથ કે આંગળાંનો બનાવાતો આકાર	छाप, मोहर अंगूठी सिक्का (धन) मुखाकृति, चेहरे का दिखावा संध्या के समय हाथ या अंगुलियों से बनाया आकार	print, stamp ring coin facial expression mode of intertwining fingers in dance etc.
મુદ્રારાક્ષસ	मुद्राराक्षस	पुं॰	1. એક સંસ્કૃત નાટક 2. છાપભૂલ, 'પ્રિન્ટર્સ ડેવિલ'	एक संस्कृत नाटक छपाई की गलती, 'प्रिन्टर्स डेविल'	title of a Sanskrit play printer's devil
મુદ્રાલેખ	मुद्रालेख	पुं॰	1. અગ્રલેખ 2. આદર્શસૂચક વાક્ય, 'મોટો'	अग्रलेख आदर्श सूचक वाक्य, 'मोटो'	leading article in a newspaper motto
મુદ્રાલેખન	मुद्रालेखन	न॰	ટાઇપરાઇટરથી લખવું તે	टाइपराइटर से लिखना	type
મુદ્રાંકિત	मुद्रांकित	वि॰	છાપેલું	छपा हुआ	printed
મુદ્રાંકન	मुद्रांकन	न॰	મુદ્રાંકિત થવું તે, છાપકામ	छपाई	printing
મુદ્રિકા	मुद्रिका	स्त्री॰	1. મુદ્રા, વીંટી 2. સિક્કો	मुद्रा, अंगूठी सिक्का	signet, ring coin
મુદ્રિત	मुद्रित	वि॰	છાપેલું	छपा हुआ	printed
મુનક્કા	मुनक्का	स्त्री॰	એક પ્રકારની મોટી સૂકી દ્રાક્ષ	एक प्रकार के बड़े सूखे अंगूर	kind of large dry grape

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુનશી	मुनशी	पुं॰	1. લેખક, ગ્રંથકાર 2. લહિયો, લખવાનું કામ કરનાર	लेखक, ग्रंथकर्ता लिखने वाला, लिखने का काम करने वाला	author scribe
			3. ફારસી, અરબી કે ઉર્દૂનો શિક્ષક	फारसी, अरबी या उर्दू पढ़ाने वाला शिक्षक	teacher
			4. એક અટક	एक जातिनाम	a surname
મુનસફ	मुनसफ	पुं॰	દીવાની કજિયા સાંભળી ન્યાય આપનાર	दीवानी अदालत का न्यायाधीश	civil judge
મુનાસબ, મુનાસિબ	मुनासब, मुनासिब	वि॰	યોગ્ય, વાજબી	योग्य, उचित	proper, reasonable
મુનિ	मुनि	पुं॰	1. ઋષિ, તપસ્વી 2. મુનિવ્રત ધારણ કરનાર સાધુ	ऋषि, तपस्वी मौनव्रत धारण करने वाला साधु	sage, ascetic monk who takes a vow of silence
			3. સાતની સંજ્ઞા	सात की संख्या	the number 'seven'
મુનિશેખર	मुनिशेखर	पुं॰	એક છંદ	एक छंद	a variety of metre
મુનીમ	मुनीम	पुं॰	પેઢીનો મુખ્ય ગુમાસ્તો	कोठी का प्रधान गुमाश्ता, मुनीम	chief accountant or head-clerk of firm
મુને	मुने	अ॰	(પ.) મને	मुझे	to me
મુફ્તી	मुफ्ती	पुं॰	મુસલમાન પંચાતિયો	मुस्लिम कानून अधिकारी	Muslim law-officer
મુફ્લિસ	मुफलिस	वि॰	ગરીબ, બેહાલ	गरीब, बेहाल	poor, destitute
મુફ્ત	मुफ्त	वि॰	મુફ્ત	मुफ्त	free of charge
મુબારક	मुबारक	वि॰	આબાદ, ભાગ્યશાળી, શુભ, ધન્ય	समृद्ध, सौभाग्यशाली, शुभ, धन्य	prosperous

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુબારકબાદી	मुबारकबादी	स्त्री॰	અભિનંદન, ધન્યવાદ	अभिनंदन, धन्यवाद, बधाई	congratulations
મુમકિન	मुमकिन	वि॰	શક્ય, સંભવિત	संभावित, संभाव्य	possible, proveable
મુરઘાબી	मुरघाबी	स्त्री॰	જળકૂકડી	एक जलचर पक्षी	water-hen
મુરઘી	मुरघी	स्त्री॰	મરઘી	मुर्गी	hen
મુરઘો	मुरघो	पुं॰	મરઘો	मुर्गा	cock
મુરત	मुरत	न॰	શુભ સમય	शुभकाल	auspicious time
મુરતિયો	मुरतियो	पुं॰	વરરાજા, કન્યા માટે શોધાતો કે શોધેલો વર	दूल्हा, कन्या के लिए प्रस्तावित अथवा निश्चित किया हुआ वर	bride-groom
મુરબ્બી	मुरब्बी	वि॰, पुं॰	1. વડીલ	पूज्य	elderly and respectable person
			2. કદરદાન, આશ્રય આપનારું, 'પેટ્રન'	कद्रदान, आश्रय देने वाला, 'पेट्रन'	patron
મુરબ્બો	मुरब्बो	पुं॰	ચાસણીમાં રાખેલો કેરી વગેરે ફળનો પાક	चाशनी में रखा आम आदि फलों का पाक	jam
મુરલી	मुरली	स्त्री	વાંસળી, મોરલી	बंशी, मुरली	flute
મુરવત, મુરવ્વત	मुरवत, मुरव्वत	स्त्री॰	1. સંકોચ, લાજ, અદબ	संकोच, लज्जा, आदर	reserve, respect
			2. ભલમનસાઈ	भलमनसाहत	good, naturalness
મુરશિદ	मुरशिद	पुं॰	ગુરુ, ધર્મોપદેશક	गुरु, धर्मोपदेशक	religious preacher
મુરાદ	मुराद	स्त्री॰	ઇચ્છા, ઉમેદ	इच्छा, उम्मीद, मुराद	ambition

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુરીદ	मुरीद	પું॰	શિષ્ય	शिष्य	disciple
મુલક	मुलक	પું॰	દેશ, પ્રદેશ	देश–प्रदेश	region, country
મુલકગીર	मुलकगीर	પું॰	1. દેશને જીતનાર	देश को जीतने वाला	victor of a region
			2. દેશનો વડો	देश का मुखिया	chief of a nation
મુલકગીરી	मुलकगीरी	સ્ત્રી॰	1. દેશ જીતવો તે	देश को जीतना	winning a new territory
			2. દેશના વડાએ વસૂલાત તેમજ બંદોબસ્ત માટે મુલકમાં ફરવું તે	देश के मुखिया का वसूली एवं व्यवस्था के लिए मुल्क में घूमना	campaigning
			3. દેશાટન, મુસાફરી	देशाटन, प्रवास	travel
મુલકી	मुलकी	વિ॰	મુલકને લગતું, દીવાની, વસૂલાતી	मुल्क संबंधी, दीवानी वसूली करने वाला	civil, tax collector
મુલતવી	मुलतवी	વિ॰	મોકૂફ	मुल्तवी	postponed
મુલવણી	मुलवणी	સ્ત્રી॰	મૂલવવું તે	मूल्यांकन करना	valuation
મુલવાવવું	मुलवाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'મૂલવવું' નું પ્રેરક	'मूलववुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'मूलववुं'
મુલાકાત	मुलाकात	સ્ત્રી॰	મેળાપ	भेंट	meeting
મુલાકાતી	मुलाकाती	વિ॰	મુલાકાત અંગેનું	मुलाकात संबंधी	visiting
		પું॰	મુલાકાત લેનાર	मुलाकात करने वाला	visitor
મુલાખું	मुलाखुं	વિ॰	બાડું	भेंगा	squint-eyed
મુલાજો	मुलाजो	પું॰	જુઓ 'મુલાજો'	देखिए 'मुलाज्जो'	see 'मुलाज्जो'
મુલામ, મુલામો	मुलाम, मुलामो	પું॰	ઢોળ	मुलम्मा	plating gilding

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુલાયમ	मुलायम	વિ॰	નરમ, સુવાળું	नरम, मुलायम	soft
મુલ્લા, મુલ્લાં	मुल्ला, मुल्लां	પું॰	મુસલમાનોનો આચાર્ય કે પુરોહિત	मुस्लिमों का आचार्य अथवा पुरोहित	Mullah, Muslim priest
મુલ્લો	मुल्लो	પું॰	પૂંજી	पूँजी	capital
મુવાજેબ	मुवाजेब	પું॰	બદલો, મહેનતાણું	बदला, पारिश्रमिक	remuneration
મુવાડું	मुवाडुं	ન॰	નાનું ગામડું, પરું	छोटा गाँव, पुरवा	suburb, small village
મુશળ	मुशळ	ન॰	સાંબેલું	मूसल	pestle
મુશળધાર	मुशळधार	વિ॰	જાડી ધારમાં જોરથી પડતો (વરસાદ)	मूसलाधार, बरसती (बारिश)	torrential (esp. of rain)
મુશાયરો	मुशायरो	પું॰	કવિઓની પરિષદ	कवियों की परिषद्	session of poetry reading
મુશ્ક	मुश्क	સ્ત્રી॰	ખભો અને કોણીનો વચલો ભાગ	कंधे तथा कोहनी के बीच का हिस्सा	part of the arm from shoulder to elbow
મુશ્કિલ	मुश्किल	વિ॰	જુઓ 'મુશ્કેલ'	देखिए 'मुश्केल'	see 'मुश्केल'
મુશ્કેટાટ	मुश्केटाट	વિ॰	વાંસા પાછળ હાથ બાંધેલા હોય એવું	पीठ के पीछे मुश्कें बाँधा हुआ	having the hands tied behind one's back
મુશ્કેલ	मुश्केल	વિ॰	અઘરું, કઠણ, દુષ્કર	कठिन, दुष्कर, मुश्किल	difficult
મુશ્કેલી	मुश्केली	સ્ત્રી॰	મુસીબત	कठिनाई	difficulty
મુસદ્દી	मुसद्दी	વિ॰, પું॰	જુઓ 'મુત્સદ્દી'	देखिए 'मुत्सद्दी'	see 'मुत्सद्दी'
મુસદ્દો	मुसद्दो	પું॰	૧. ખરડો, કાચું લખાણ	मसौदा, खर्रा	draft, rough sketch

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨ ઊંડા અર્થવાળી શૈલીનું લખાણ	अर्थघन शैलीवाला लेख	article having style pregnant of meaning
મુસલ	मुसल	न॰	મુશળ, સાંબેલું	मूसल	pestle
મુસલમાન	मुसलमान	पुं॰	ઇસ્લામનો અનુયાયી	इस्लाम का अनुयायी	follower of Islam
મુસલમાની	मुसलमानी	वि॰	તેનું કે તેને લગતું	उसका या उससे सम्बन्धित	of or about a Muslim
		स्त्री॰	મુસલમાન સ્ત્રી	मुस्लिम स्त्री	a Muslim woman
મુસલ્લો	मुसल्लो	पुं॰	નમાજ પઢવાની ચટાઈ	नमाज़ पढ़ने का बिछौना, मुसल्ला	mat on which a Muslim says his prayers
મુસળ	मुसळ	न॰	જુઓ 'મુસલ'	देखिए 'मुसल'	see 'मुसल'
મુસળધાર	मुसळधार	वि॰	જુઓ 'મુશળધાર'	देखिए 'मुशळधार'	see 'मुशळधार'
મુસળું	मुसळुं	न॰	મુસળ	मूसल	pestle
મુસાફર	मुसाफर	पुं॰	વટેમાર્ગુ	मुसाफ़िर, यात्री, प्रवासी	traveller
મુસાફરખાનું	मुसाफरखानुं	न॰	પ્રવાસીઓને પડાવ નાખવાનું સ્થાન, ધર્મશાળા	यात्रियों के ठहरने का स्थान, धर्मशाला, सराय	caravan sarai
મુસાફરી	मुसाफरी	स्त्री॰	પ્રવાસ, પર્યટન	प्रवास, पर्यटन	travel
મુસાફરી બંગલો	मुसाफरी बंगलो	पुं॰	સવારીમાં ફરતા અમલદારો માટે રખાતો સરકારી બંગલો, ડાકબંગલો	प्रवास में घूमने वाले अफसरों के रहने का डाकबंगला	dak bungalow
મુસાર, મુસારો	मुसार, मुसारो	पुं॰	પગાર	तनख़्वाह, वेतन	pay, salary
મુસારિયું	मुसारियुं	वि॰	પગારદાર, ભાડૂતી-	वेतन लेकर काम करने वाला, किराये का	hired

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મુસાહિબ, મુસાહેબ	मुसाहिब, मुसाहेब	पुं॰	સાથે રહેનાર, સાથી	साथ रहने वाला, साथी	comrade
મુસીબત	मुसीबत	स्त्री॰	1. અડચણ, તકલીફ	मुसीबत, कठिनाई, तकलीफ	difficulty
			2. વિપત્તિ, સંકટ	विपत्ति, संकट	affliction
મુસ્કાવું	मुस्कावुं	अ॰ क्रि॰	1. મલકાવું, મંદહાસ્ય-સ્મિત કરવું	मुस्काना, मंद-स्मित करना	to smile
			2. રાચવું, રાજી થવું	प्रसन्न होना	to feel contented or happy
મુસ્તાક	मुस्ताक	वि॰	1. આતુર	आतुर	eager
			2. દૃઢ, મક્કમ	दृढ़, अटल	firm
મુસ્લિમ	मुस्लिम	वि॰	ઇસ્લામનું કે તેનું અનુયાયી	इस्लाम का या उसका अनुयायी	relating to or of Islam
		पुं॰	મુસલમાન	मुस्लिम	Muslim
મુહૂર્ત	मुहूर्त	न॰	1. બે ઘડી જેટલો સમય, ૪૮ મિનિટ	दो घड़ी का समय, 48 मिनट	period of 48 minutes
			2. કોઈ કામ શરૂ કરવાનો શુભ સમય, મુરત	कोई कार्य आरंभ करने का शुभ समय, मुहूर्त	auspicious time for starting some work
મુંજ	मुंज	न॰	દાભ જેવું એક ઘાસ	दर्भ जैसा एक घास	kind of grass
મુંજ્યો	मुंजियो	पुं॰	તરતમાં જનોઈ દીધેલો બ્રહ્મચારી	सद्य यज्ञोपवीत लिया हुआ, ब्रह्मचारी	boy who has been newly given the sacred thread
મુંડ	मुंड	न॰	માથું	सिर	head
		पुं॰	સાધુ	साधु	sadhu
મુંડન	मुंडन	न॰	માથું મૂંડાવવું તે	सिर मुँडवाना	tonsure of (child's) head
મુંડી	मुंडी	वि॰	બોડાવેલા માથાવાળું	मुँड़े हुए सिर वाला	having head shaven

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	હજામ	नाई	barber
મુંડો	मुंडो	पुं॰	મદારી જેવો ભિખારી	मदारी जैसा भिखारी	beggar like a juggler
મુંબઈ, મુમાઈ	मुंबई, मुमाई	स्त्री॰	મુંબઈ શહેર, ફેફ્સાં વાગેલા માટેની એક ઔષધિ	बम्बई, एक प्रकार का औषध	Bombay, a kind of medicine
મૂઈ	मूई	वि॰, स्त्री॰	જુઓ 'મૂઉં-ઈ'	देखिए 'मूउं-ई'	see 'मूउं-ई'
મૂઉં	मूउं	वि॰	મૂએલું, મરેલું	मरा हुआ, मुआ	dead
		वि॰, न॰	ક્રોધમાં કે વહાલમાં અપાતું વિશેષણ-ઉદ્‌ગાર	क्रोध या प्यार में दिया जानेवाला एक विशेषण–उद्‌गार	ejaculation made in anger or in endearment
મુઓ	मूओ	वि॰, पुं॰	તેવો જ પુરુષવાચક ઉદ્‌ગાર	वैसा ही पुरुषवाचक उद्‌गार	similar masculine expression
મૂકવવું	मुकववुं	स॰ क्रि॰	મૂકે એમ કરવું, મેલાવવું, છોડાવવું	मुक्त करना, छुड़ाना	to induce or to make one give up
મૂકવું	मूकवुं	स॰ क्रि॰	1. છોડવું, તજવું, મુક્ત કરવું	छोड़ना, तजना, मुक्त करना, रिहा करना	to leave, to give up, to free
			2. નીમવું, સ્થાપવું કે ગોઠવવું , મેલવું	(अमुक स्थान पर) नियुक्त करना, कायम करना, लगाना, रखना (चीज़)	to appoint, to find, to arrange, to put
			3. પહેરવું, ઘાલવું (ટોપી, પાઘડી)	पहनना, धारण करना (टोपी, पगड़ी)	to put on (hat)
			4. રંધાવા-ચડવા માટે ચૂલ્હા ઉપર મેલવું (ખીચડી, શાક, ભાત)	पकने के लिए चूल्हे पर रखना (साग, भात आदि)	put on fire to be cooked

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			5. રાખવા અથવા સાચવવા સોંપવું, ઉદા. તેને ત્યાં સો રૂપિયા મૂક્યા છે	रेहन रखना, सौंपना (रुपये)	to put (money etc.) at some one's for safety
			6. શીખવા મોકલવા માંડવું, ઉદા. શરાફની દુકાને મૂક્યો	सीखने के लिए नियत स्थान पर पहुँचाना, लगाना (शाला में, दुकान में आदि)	to send (to school or shop)
			7. બાકી રાખવું, છોડવું, ઉદા. ચાર લીટી મૂકો દીધી	कुछ जगह छोड़ना (पृष्ठ, पंक्तियाँ आदि)	to leave, to keep blank (e.g.lines)
મૂગું	मूगुं	वि॰	1. બોલી ન શકે તેવું, અવાચક	बोल नहीं सकने वाला, मूक	dumb
			2. શાંત	चुप	speechless
મૂછ	मूछ	स्त्री॰	ઉપલા હોઠ ઉપર ઉગતા વાળ	ऊपर के होंठ के ऊपर उगने वाले बाल, मूँछ	moustache
મૂજી	मूजी	वि॰	1. કંજૂસ 2. અક્કલ કે હોંસ વગરનું, જડ	कंजूस बेअक्ल या पस्त हौसला, जड़	miserly void of intelligence or enthusiasm
મૂઠ	मूठ	स्त्री॰	1. મૂઠી 2. જ્યાંથી તરવાર વગેરે પકડાય છે તે હાથો 3. પીડા કરવાનો કે મારી નાખવાનો એક તાંત્રિક પ્રયોગ	मुट्ठी तलवार आदि जहाँ से पकड़ते हैं, मूठ पीड़ाकारक मंत्र पढ़कर मार देने का तांत्रिक प्रयोग	fist hilt magical formula in sorcery or *tantra* for killing or injuring

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મૂઠિયું	मूठियुं	न॰	ઘઉંને મૂઠી વડે વાળી બનાવેલી એક વાની	आटे को गूंधकर मुट्ठी से दबाकर बनायी जाने वाली खाने की वस्तु	fist-shaped preparation of flour
મૂઠી	मूठी	स्त्री॰	જુઓ 'મુઠ્ઠી'	देखिए 'मुट्ठी'	large fist or handful
મૂઠો	मूठो	पुं॰	મોટી મૂઠી	बड़ी मुट्ठी	large handful
મૂડકું	मूडकुं	न॰	માથું	सिर	head
મૂડકાવેરો	मूडकावेरो	पुं॰	માથા દીઠ લેવાનો વેરો	प्रति व्यक्ति लिया जाने वाला कर	poll-tax
મૂડી	मूडी	स्त्री॰	૧ પૂંજી, ધન ૨ વેપાર-ઉદ્યોગમાં રોકાતી થાપણ-દ્રવ્ય	पूँजी, धन व्यापार-उद्योग में लगाया हुआ धन, द्रव्य	money, capital investment
મૂત્ર	मूत्र	न॰	મૂતર, પેશાબ	मूत्र, पेशाब	urine
મૂદ્દઈ	मूदई	न॰	શત્રુ, પ્રતિપક્ષી	शत्रु, प्रतिपक्षी	enemy
મૂમતી	मूमती	स्त्री॰	જૈન યતિઓ મોં ઉપર બાંધે છે તે લૂગડાનો ટુકડો	कपड़े की सफेद पट्टी जिसे जैन यति मुँह पर बाँधते हैं	piece of cloth tied over the mouth by Jain ascetics
મૂરખ	मूरख	वि॰, पुं॰	મૂર્ખ	मूर्ख	foolish
મૂરખાઈ, મૂરખામી	मूरखाई, मूरखामी	स्त्री॰	મૂર્ખાઈ	मूर्खता	foolishness
મૂરખું	मूरखुं	वि॰	મૂરખ	मूर्ख	foolish
મૂડીદાર	मूडीदार	वि॰, पुं॰	મૂડીવાળો, પૈસાદાર	पूँजीपति, धनी व्यक्ति	capitalist
મૂડીવાદ	मूडीवाद	पुं॰	મૂડીદારોની સત્તા, 'કેપિટલિઝમ'	पूँजीवादों की सत्ता, 'कैपिटलिज़्म'	capitalism

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મૂડીવાદી	मूडीवादी	વિ॰, પું॰	મૂડીવાદને લગતું કે તેમાં માનતું	पूँजीवाद से सम्बन्धित या उसमें विश्वास करने वाला	capitalist
મૂડીશાહી	मूडीशाही	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મૂડીવાદ'	देखिए 'मूडीवाद'	see 'मूडीवाद'
મૂઢો	मूढो	પું॰	સરકટ કે નેતરની એક જાતની ગોળ ખુરસી કે માંચી જેવું આસન	मूढ़ा, सरकंडे से बनायी जाने वाली गोलाकार कुरसी जैसा आसन	a chairlike furniture for sitting purpose
મૂઢ	मूढ	વિ॰	1. મૂર્ખ, ઠોઠ 2. સ્તબ્ધ, નિશ્ચેષ્ટ 3. મોહવશ, વિવેકરહિત, મોહમાં પડેલું	मूर्ख, बुद्धू स्तब्ध, निश्चेष्ट मोहवश, विवेकहीन, मोहयुक्त	foolish stunned infatuated
મૂઢમતિ	मूढमति	વિ॰	બેવકૂફ, મૂર્ખ	बेवकूफ, मूर्ख	foolish
મૂતર	मूतर	ન॰	પેશાબ	पेशाब	urine
મૂતરવું	मूतरवुं	અ॰ ક્રિ॰	પેશાબ કરવો	मूतना	to pass urine
મૂતરાવું	मूतरावुं	અ॰ ક્રિ॰	'મૂતરવું' નું ભાવે	पेशाब करवाना	to make one pass urine
મૂરઝાવું	मूरझावुं	અ॰ ક્રિ॰	કરમાવું, ચીમળાવું	मुरझाना, कुम्हलाना	to wither, to dry
મૂરત	मूरत	સ્ત્રી॰	મૂર્તિ (પ.)	मूर्ति	image, idol
મૂરમ	मूरम	પું॰	રડથડમાં વપરાતાં રોડાં કે પથ્થરના ટુકડા	ईंट या पत्थर के रोड़े	fissile kind of stone, pieces of brick
મૂર્તિ	मूर्ति	સ્ત્રી॰	1. પ્રતિમા, આકૃતિ (દેવદેવીની) 2. સાધુ (વ્યક્તિ)	प्रतिमा, आकृति (देवी देवता की) साधु (व्यक्ति)	idol sadhu (individual)
મૂર્તિકાર	मूर्तिकार	પું॰	ઘડનાર, શિલ્પી	शिल्पकार, शिल्पी	sculptor
મૂર્તિપૂજક	मूर्तिपूजक	વિ॰	મૂર્તિને પૂજનાર	मूर्ति की पूजा करने वाला	idol-worshipper

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મૂર્તિભંજક	मूर्तिभंजक	वि॰	મૂર્તિને ભાંગનાર	मूर्ति का ध्वंस करने वाला	iconoclast, idol-breaker
મૂર્તિમતી, મૂર્તિમંત, મૂર્તિમાન	मूर्तिमती, मर्तिमंत, मूर्तिमान	वि॰	શરીરવાળું, સાક્ષાત્ મૂર્ત	सशरीर, साक्षात, मूर्त	incarnate
મૂર્તિ	मूर्त्ति	स्त्री॰	જુઓ 'મૂર્તિ'	देखिए 'मूर्ति'	see 'मूर्ति'
મૂલ્ય	मूल	न॰	૧. કિંમત ૨. વનસ્પતિની જડ ૩. નદીનું ઉત્પત્તિસ્થાન	कीमत वनस्पति की जड़ नदी का उद्गम स्थान	price root source of a river
મૂલકારણ	मूलकारण	न॰	મુખ્ય કારણ	मुख्य कारण	original cause
મૂલકોણ	मूलकोण	पुं॰	કાટખૂણો (ગ.)	समकोण	right angle
મૂલતાલ	मूलताल	पुं॰	ત્રિતાલ	त्रिताल	kind of beat (in music)
મૂલપુરુષ	मूलपुरुष	पुं॰	૧. વંશનો આદિપુરુષ ૨. કુટુંબનો મુખ્ય માણસ	वंश का आदि पुरुष परिवार का मुख्य व्यक्ति	founder of family or race head of the family
મૂલપ્રકૃતિ	मूलप्रकृति	स्त्री॰	પ્રકૃતિ, જગતનું આદિ કારણ (સાંખ્ય)	प्रकृति, जगत का आदि कारण (सांख्य)	original cause of the universe (in *Sankhya* philosophy)
મૂલપ્રત	मूलप्रत	स्त्री॰	છાપવાનું મૂળ લખાણ, 'પ્રેસકૉપી'	छापने को तैयार पांडुलिपि	press-copy
મૂલભૂત	मूलभूत	वि॰	મૂળરૂપ, મૂળનું	मूलतः, मूलभूत	fundamental
મૂલવિધિ	मूलविधि	पुं॰	ઉત્ક્રાન્તિ	उत्क्रान्ति	evolution
મૂલવવું	मूलववुं	स॰ क्रि॰	૧. મૂલ્ય નક્કી કરવું ૨. ખરીદવું	मूल्य ठहराना ख़रीदना	to value, to fix price to buy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૩. આંકવું, કદર કરવી	आँकना, कद्र करना	to evaluate, to appreciate
મૂલવાવું	मूलवावुं	अ॰ क्रि॰	'મૂલવવું' નું કર્મણિ	'मूलववुं' का कर्मणि रूप	passive of 'मूलववुं'
મૂલાક્ષાર	मूलाक्षर	पुं॰	જુઓ 'મૂળાક્ષર'	देखिए 'मूळाक्षर'	see 'मूळाक्षर'
મૂલાધાર	मूलाधार	पुं॰ न॰	મૂળ આધાર ગુદા ને ઉપસ્થની વચ્ચમાં આવેલું ચક્ર	मूल आधार गुदा और उपस्थ के बीच का चक्र	main stay mystical circle
મૂલ્ય	मूल्य	न॰	મૂલ, કિંમત	मूल्य, कीमत	price, value
મૂલ્યવાન	मूल्यवान	वि॰	કીમતી	कीमती	valuable, precious
મૂસળી	मूसळी	स्त्री॰	પરાઈ	मूसली, बट्टा, दस्ता	small pestle, big grinding rod
મૂળ	मूळ	वि॰	૧. જુઓ 'મૂલ- ૨ થી ૬' ૨. અસલ, પહેલાનું મૂળભૂત	देखिए 'मूल- 2 6 असली, पहले का, मूलभूत	see 'मूल' original
મૂળગ્રંથ	मूळग्रंथ	पुं॰	અસલ ગ્રંથ (જેના ભાષાંતર, ટીકા વગેરે થયાં હોય)	असल ग्रंथ (जिस के भाषांतर, टीका आदि हुए हों)	basic text
મૂળતત્વ	मूळतत्त्व	न॰	૧. પાંચ મહાભૂતોમાંનું એક ૨. કોઈ ચીજનું મૂળ-પ્રાથમિક ઘટક તત્ત્વ	पंच महाभूतों में से एक किसी वस्तु का मूल प्राथमिक तत्व	one of the five basic elements basic unit of a thing
મૂળતાલ	मूळताल	पुं॰	જુઓ 'મૂલતાલ'	देखिए 'मूलताल'	see 'मूलताल'
મૂળપુરુષ	मूळपुरुष	पुं॰	જુઓ 'મૂલપુરુષ'	देखिए 'मूलपुरुष'	see 'मूलपुरुष'
મૂળપ્રકૃતિ	मूळप्रकृति	स्त्री॰	જુઓ 'મૂલપ્રકૃતિ'	देखिए 'मूलप्रकृति'	see 'मूलप्रकृति'
મૂળપ્રત	मूळप्रत	स्त्री॰	જુઓ 'મૂલપ્રત'	देखिए 'मूलप्रत'	see 'मूलप्रत'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મૂળભૂત	मूळभूत	वि॰	જુઓ 'મૂલભૂત'	देखिए 'मूलभूत'	see 'मूलभूत'
મૂળાક્ષર	मूळाक्षर	पुं॰	વર્ણમાળાના મૂળ અક્ષરો	वर्णमाला के मूल अक्षर	original alphabets
મૂળાડિયું, મૂળાડું	मूळाडियुं, मूळाडुं	न॰	મૂળ	मूल, जड़	root
મૂળાધાર	मूळाधार	पुं॰	જુઓ 'મૂલાધાર'	देखिए 'मूलाधार'	see 'मूलाधार'
મૂળિયું	मूळियुं	न॰	મૂળ	मूल, पेड़-पौधे की जड़	root
મૂળી	मूळी	स्त्री॰	૧. મૂળના ઝીણા - ઝીણા ફણગા	मूल के छोटे-छोटे अंकुर	small sprouts of root
			૨. (પ.) મૂળ	जड़	root
મૂળો	मूळो	पुं॰	શાકમાં વપરાતું એક મૂળ	मूली, सब्ज़ी बनाने में उपयोगी एक जड़	a kind of vegetable root
મૂંગું	मूंगुं	वि॰	જુઓ 'મૂગું'	देखिए 'मूगुं'	see 'मूगुं'
મૂંજી	मूंजी	वि॰	જુઓ 'મુજી'	देखिए 'मुजी'	see 'मुजी'
મૂંઝવણ, મૂંઝવણી	मूंझवण, मूंझवणी	स्त्री॰	અકળામણ, ગભરામણ, વ્યગ્રતા, ઉચાટ	घबराहट, व्यग्रता, उचाट, अस्वस्थता	embarrassment
મૂંઝવવું	मूंझववुं	स॰ क्रि॰	મૂંઝવણ કરવી, મૂંઝાવવું	दुविधा होना, घबड़ाना	to feel anxious
મૂંઝારી, મૂંઝારો	मूंझारी, मूंझारो	स्त्री॰, पुं॰	જુઓ 'મુઝારી'	देखिए 'मुझारी'	see 'मुझारी'
મૂંઝાવું	मूंझावुं	अ॰क्रि॰	જુઓ 'મુઝાવું'	देखिए 'मुझावुं'	see 'मुझावुं'
મૂંડણ	मूंडण	न॰	જુઓ 'મુંડન'	देखिए 'मुंडन'	see 'मुंडन'
મૂંડવું	मूंडवुं	स॰ क्रि॰	૧. મૂંડન કરવું, બોડવું	मूँडना, हजामत बनाना	to shave
			૨. છેતરવું, ધૂતવું	ठगना	to cheat, to deceive

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૩. ચેલો બનાવવો	चेला मूँडना	to make disciple
મૂંડિયો	मूंडियो	पुं॰	મુંડો, સંન્યાસી	संन्यासी	monk
મૂંડી	मूंडी	स्त्री॰	મૂંડકી, બોડી સ્ત્રી	मुँडी हुई स्त्री	woman with shaven head
મૂંડું	मूंडुं	वि॰	બોડાવેલું	मुँडा हुआ	shaven
મૂંડો	मूंडो	पुं॰	૧. બોડું માથું ૨. બોડા માથાવાળો માણસ, મુંડિયો	मुँडा सिर मुँडे सिर वाला व्यक्ति, सिर मुँडा	shaven head man with a shaven head
મૂંદર	मूंदर	पुं॰	ભેંસના આગલા બે પગ વચ્ચે લબડતો ભાગ	भैंस के आगे के दो पैरों के बीच में लटकने वाला हिस्सा	fleshy part hanging between the two front legs of a buffalo
મૃગ	मृग	पुं॰ न॰	૧. પશુ ૨. હરણ મૃગશીર્ષ, પાંચમું નક્ષત્ર	पशु हिरन मृगशीर्ष, पाँचवां नक्षत्र	beast deer name of a constellation
મૃગજલ, મૃગજળ	मृगजल, मृगजळ	न॰	રેતાળ જમીન ઉપર સૂર્યના કિરણ પડવાથી દૂરથી દેખાતો પાણી જેવો આભાસ	मरुस्थल में जमीन पर सूर्य किरण गिरने से दूरी से दिखाई देने वाला पानी का आभास, मृगजल	mirage
મૃગલી	मृगली	स्त्री॰	હરણી	हिरनी, मृगी	female deer
મૃગલું	मृगलुं	न॰	હરણું	हिरन, मृग	deer
મૃગલો	मृगलो	पुं॰	હરણ	हिरन, मृग	male deer
મૃત	मृत	वि॰ न॰	મરણ પામેલું મૃત્યુ, મરણ	मरा हुआ मृत्यु, अवसान	dead death

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મૃતક	मृतक	वि॰	મરનાર સંબંધી	मृतक संबंधी	relating to the deceased
		न॰	૧ શબ	शव	dead body
			૨ મરણનું સૂતક	मृत्यु का शोक	mourning
મૃતપ્રાય	मृतप्राय	वि॰	મરવાની અણી ઉપર આવેલું લગભગ મૃત	मरने की तैयारी में, लगभग मृत	almost dead
મૃતસંજીવની	मृतसंजीवनी	वि॰	મૂએલાને જીવતાં કરનારી	मरे हुए को जीवित करने वाली	restoring dead person to life
		स्त्री॰	તેવી વિદ્યા	विद्या	art or science of reviving
મૃત્યુ	मृत्यु	न॰	મરણ	मृत्यु	death
મૃત્યુદંડ	मृत्युदंड	पुं॰	૧ મોતની શિક્ષા	मौत की सज़ा	death sentence
			૨ દેહાંતદંડ	देहांत–दंड	death sentence
મૃત્યુપત્ર	मृत्युपत्र	न॰	વસિયતનામું	वसीयतनामा	will
મૃત્યુલેખ	मृत्युलेख	पुं॰	વસિયતનામું	वसीयतनामा	will
મૃત્યુલોક	मृत्युलोक	पुं॰	પૃથ્વી	मृत्युलोक	mortal world
મૃત્યુવેરો	मृत्युवेरो	पुं॰	મરનારની મિલ્કત વારસદારને મળે તે ઉપર લેવાતો વેરો	मृत्युकर, मृतक की सपत्ति जो वारिस को मिलती है उस पर लिया जानेवाला कर	death duty
મૃદુ	मृदु	वि॰	૧ કોમળ, સુંવાળું	कोमल, मुलायम	soft, smooth
			૨ મધુર	मधुर (स्वर, वचन)	sweet
		स्त्री॰	શ્રુતિના પાંચ પ્રકારોમાંનો એક	श्रुति के पांच प्रकारो में से एक	one of the five catagories of *Shruti*
મે	मे	पुं॰	ઈસ્વી સનનો પાંચમો મહિનો	मई, ईसवीं सन् का पाँचवां महीना	the month of May
મેખ	मेख	स्त्री॰	૧ ખીલી	कील	peg
			૨ ફાચર	पच्चर	wedge

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મેખલા, મેખળા	मेखला, मेखळा	સ્ત્રી॰	૧. કંદોરો, કટીમેખલા	कमर पर बाँधा जाने वाला आभूषण	girdle
			૨. ફરતી વર્તુળાકાર રેખા કે મર્યાદા	वर्तुलाकार रेखा, मर्यादा	waist-band
મેગની	मेगनी	સ્ત્રી॰	ઘેટાંની લીંડીઓ	भेड़ का मल	excreta of sheep
મેગળ	मेगळ	પું॰	હાથી	हाथी	elephant
મેઘ	मेघ	પું॰	૧. વરસાદ ૨. વાદળ ૩. એક રાગ	बारिश बादल एक राग	rain cloud mode in music
મેઘમલ્હાર	मेघमल्हार	પું॰	એક રાગ	बरसाती मौसम में मेघ को निमंत्रित करने के लिए गाया जाना वाला राग	mode in music
મેઘરાજા	मेघराजा	પું॰	૧. ઇંદ્ર ૨. વરસાદ	इंद्र बरसात	Indra rain
મેઘલ, મેઘલી	मेघल, मेघली	વિ॰,સ્ત્રી	વાદળવાળી	बादलों से ढका हुआ, मेघाच्छन्न	full of clouds
મેચકું	मेचकुं	ન॰	નાનું પૂતળા જેવું છોકરું	छोटे पुतले जैसा बच्चा	(contempt.)small doll-like baby
મેજ	मेज	સ્ત્રી॰,ન	ટેબલ	मेज, टेबुल,	table
મેજિસ્ટ્રેટ	मेजिस्ट्रेट	પું॰	ન્યાયાધીશ	न्यायाधीश	magistrate
મેઠી, મેઠીઆવળ	मेठी, मेठीआवळ	સ્ત્રી॰	જુઓ 'મીઠી'	देखिए 'मीठी'	see 'मीठी'
મેડી	मेडी	સ્ત્રી॰	નાનો માળ	छोटे मकान की ऊपर की मंज़िल	small upper storey
મેડો	मेडो	પું॰	માળ	ऊपर की मंज़िल	upper floor
મેઢ	मेढ	પું॰	૧. લાકડામાં પડતો એક જીવ	लकड़ी में पड़ने वाला कीटाणु, एक जीव	kind of worm found in wood

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ખળાની વચ્ચે રોપેલી થાંભલી	खलिहान के बीच में गड़ा हुआ स्तंभ	small pillar
			3. એક અટક	एक अल्ल	a surname
મેતે	मेते	अ॰	મેળે, જાતે	खुद, स्वयं	by oneself
મેથી	मेथी	स्त्री॰	એક બી કે તેની ભાજી	एक प्रकार के दाने या उसके पत्ते	kind of vegetable
મેદની	मेदनी	स्त्री॰	1. દુનિયા 2. ભીડ	दुनिया भीड़	world crowd
મેદાન	मेदान	न॰	ખુલ્લી સપાટ જમીન	सपाट ज़मीन, मैदान	plain
મેદાની	मेदानी	वि॰	મેદાનમાં રમાતી કે રમાય એવી (રમત)	मैदान में खेली जाने वाली (क्रीडा)	outdoor (of games or sports)
મેદી	मेदी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ, મેંદી	एक वनस्पति, मेहँदी	kind of plant
મેદો	मेदो	पुं॰	ધોયેલા ઘઉંનો બારીક લોટ, મૈદો	मैदा, धोये हुए गेहूँ का बारीक आटा	very fine flour of wheat
મેના	मेना	स्त्री॰	એક પક્ષી, સારિકા	मैना, सारिका	kind of bird
મેનેજર	मेनेजर	पुं॰	વહીવટ કરનાર, વ્યવસ્થાપક	प्रबंधकर्ता, व्यवस्थापक	manager
મેનો	मेनो	पुं॰	જુઓ 'મ્યાનો'	देखिए 'म्यानो'	see 'મ્યાનો'
મેમણ	मेमण	पुं॰	એક મુસલમાન જાતનો માણસ	मुस्लिम जाति का एक आदमी	a member of a section of Muslims
મેર	मेर	पुं॰	1. માળાનો શરૂઆતનો મોટો મણકો	जपमाला में सबसे ऊपर रहने वाला प्रधान मनका	first large bead in a rosary
			2. શિરોમણિ, મુગટ	शिरोमणि, मुकुट	crest
		स्त्री॰	બાજુ, દિશા	ओर, दिशा	side, direction

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મેરાઈ	मेराइ	पुं॰	દરજી	दरज़ी	tailor
મેલ	मेल	पुं॰	૧. મિલન, મેળાપ ૨. કચરો, ગંદકી, મેલું તે ૩. જુઓ 'મેલગાડી'	मिलन, मिलाप कचरा, गंदगी, मैला देखिए 'मेलगाडी'	meeting sewage, rubbish see 'मेलगाडी'
મેલખાઉ	मेलखाउ	वि॰	મેલ ઢાંકી શકે એવી જાતનું	जो मल को ढक सके	that which covers up dirt
મેલગાડી	मेलगाडी	स्त्री॰	ડાકગાડી, ટપાલ લઈ જતી ઝડપી ટ્રેન	डाकगाड़ी, डाक वहन करने वाली ट्रेन	mail train
મેલડી	मेलडी	स्त्री॰	૧. ચંડાળ, ભૂતડી ૨. એક દેવી	चाँडाल, स्त्री–प्रेत एक देवी	female ghost or goblin name of a goddess
મેલન	मेलन	न॰	મિલન, એકત્ર થવું તે	मिलन, एकत्रित होना	act of meeting
મેલવું	मेलवुं	स॰ क्रि॰	મૂકવું	रखना, धरना	to put
મેલાણ	मेलाण	न॰	૧. મુકામ, પડાવ ૨. છુટકારો, મુક્તિ ૩. ડગલું, કદમ	मुकाम, पड़ाव छुटकारा, मुक्ति डग, कदम	camp release, freedom step
મેલી	मेली	स्त्री॰	જરાયુ	बूढ़ा	old person
મેલીવિદ્યા	मेलीविद्या	स्त्री॰	મારણજારણ કે ભૂતપ્રતીત વશ કરવાની વિદ્યા	मारण–जारण या भूत–प्रेतादि को वश में करने की विद्या	black magic or witchcraft
મેલું	मेलुं	वि॰ न॰	૧. ગંદુ ૨. કપટી મળમૂત્રાદિ	गंदा कपटी मल–मूत्रादि	dirty deceitful excreta etc.
મેલો	मेलो	पुं॰	મેલાપ	मिलाप	meeting
મેવલિયો	मेवलियो	पुं॰	વરસાદ	बरसात	rain

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મેવો	मेवो	पुं॰	લીલાં કે સૂકાં ફળ	ताज़े या सुखाये हुए फल, मेवा	fruit of various kinds, dry as well as green
મેશ	मेश	स्त्री॰	કાજળ	काजल	lamp-black
મેશી	मेशी	वि॰	કંજૂસ	कंजूस	miser
મેસ	मेस	स्त्री॰	જુઓ 'મેશ'	देखिए 'मेश'	see 'मेश'
મેહ	मेह	पुं॰	વરસાદ	बरसात	rain
મેહલો, મેહુલો	मेहलो, मेहुलो	पुं॰	વરસાદ, મેઘલો	बरसात, मेघ	rain
મેળ	मेळ	पुं॰	1. રોજનો આવક - ખરચનો હિસાબ	रोज की आय–व्यय का हिसाब	daily account
			2. હિસાબ, લેખું	हिसाब, लेखा	account
			3. મળતાપણું, બંધબેસતું હોવું તે	सादृश्य, समानता	similarity
			4. બનાવ, સંપ	बनत, मेल	agreement
મેળવણ	मेळवण	न॰	1. મિશ્રણ	मिश्रण	mixing
			2. અખરામણ	जामन	acidic substance added to milk to make yoghurt
મેળવણી	मेळवणी	स्त्री॰ न॰	મેળવવું-ઉમેરવું તે મેળવવાની ચીજ, ઉમેરણ	मिलाना–बढ़ाना मिलाने की वस्तु, जामन	adding substance used for turning milk into curd
મેળવવું	मेळववुं	स॰ क्रि॰	1. એકઠું કરવું, મિશ્ર કરવું	इकट्ठा करना, मिलाना, मिश्रित करना	to gather, to mix
			2. પ્રાપ્ત કરવું	प्राप्त करना, पाना	to get, to aquire
			3. સરખાવી જોવું	तुलना करना, मिलाना	to compare

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. આખરવું	जमाना (दही आदि)	to mix something sour with milk to make curd
			5. વાદ્યને સૂરમાં આણવું– તેના તાર વગેરે બરાબર ગોઠવવા	बाजे के स्वरों का मेल करना	to tune (instrument)
મેળાપ	मेळाप	पुं॰	1. મળવું–એકઠા થવું તે, સમાગમ	मिलाप, समागम	meeting, gathering
			2. સદ્‌ભાવ, બનાવ	सद्‌भाव, मेल, बनत (ला॰)	liking, event
મેળાપી	मेळापी	पुं॰	બેઠક-ઉઠકવાળો માણસ, મિત્ર	साथ ही उठने – बैठने वाले मित्र	friend
મેળાવડો	मेळावडो	पुं॰	1. જમાવ, ટોળું	जमाव, मजमा	collection of people
			2. સભા, મિજલસ, પરિષદ	सभा, मजलिस, सम्मेलन	assembly
મેળે	मेळे	अ॰	1. જાતે, પોતે 2. પોતાની	खुद, स्वयं अपनी	by oneself of one's own accord
મેળો	मेळो	पुं॰	1. મેળાપ, ભેટો	भेंट, मिलाप	meeting, gathering
			2. ઘણાં માણસનું એકઠા થવું તે (ઉત્સવ, યાત્રા નિમિત્તે)	मेला, जमाव (उत्सव, यात्रा, देवदर्शन आदि)	carnival, festive gathering
મેં	में	अ॰	'હું' નું ત્રીજી વિભક્તિનું એકવચન	'हुं' की तीसरी विभक्ति का एकवचन	inter. sing. of 'हुं'
મેંઢક	मेंडक	पुं॰	દેડકો	मेंढक	frog
મેંઢકી	मेंडकी	स्त्री॰	દેડકી	मेंढकी	frog (f.)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મેંઢી	मेंढी	સ્ત્રી·	ઘેટી	भेड़	female sheep, ewe
મેંઢું	मेंढुं	ન·	ઘેટું	नर–भेड़	sheep
મેંઢો	मेंढो	પું·	ઘેટો	मेंढा	ram
મેંદાલકડી	मेंदालकडी	સ્ત્રી·	એક ઔષધિ	एक औषध	kind of herb
મેંદી	मेंदी	સ્ત્રી·	એક વનસ્પતિ	मेंहँदी, हिना	kind of plant
મેંદો	मेंदो	પું·	જુઓ 'મેદો'	देखिए 'मेदो'	see 'मेदो'
મૈયત	मैयत	સ્ત્રી· વિ·	મરણ મરણ પામેલું	मृत्यु मरा हुआ	death dead
મૈયા	मैया	સ્ત્રી·	માતા	माता	mother
મોઇદંડા	मोईदंडा	પું·	મોઇ અને દંડા વડે રમવાની રમત	गुल्ली और डंडा	kind of game played with baton and little piece of stick
મોકલવું	मोकल्वुं	સ· ક્રિ·	1. રવાના કરવું, જવા કહેવું 2. પહોંચાડવું	भेजना, जाने को कहना पहुँचाना	to despatch to send
મોકલાવવું	मोकलावव्वुं	સ· ક્રિ·	મોકલવું' નું પ્રેરક	'मोकलवुं' का प्रेरणार्थक रूप, भिजवाना	caus. of मोकलवुं'
મોકળું	मोकळुं	વિ·	1 મોકલાશવાળું 2. ખુલ્લું 3. નિખાલસ 4. ઉદાર	विस्तृत, कुशादा, जिसमें खुली जगह हो वैसा खुला हुआ साफ़दिल, पाकदिल उदार, दरियादिल	broad open frank broad-minded
મોકાણ	मोकाण	સ્ત્રી·	મરણના સમાચાર	मौत की खबर	news of death
મોકૂફ	मोकूफ	વિ·	બંધ પાડેલું, રહેવા દીધેલું, મુલતવી	बंद किया हुआ, मुल्तवी	postponed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોકો	मोको	पुं॰	પ્રસંગ, લાગ	मौका, अवसर	opportunity
મોખ	मोख	पुं॰	1. પ્રસંગ, લાગ 2. સારો મોખરો, વિશિષ્ટ સ્થાન	मौका, ताक आगे का हिस्सा जो महत्व रखता हो, विशिष्ट स्थान	opportunity leading place
મોખરો	मोखरो	पुं॰	આગળનો ભાગ, બહાર પડતો ભાગ	आगे का हिस्सा, बाहिरी भाग (मकान का)	frontal part, part extended
મોગર	मोगर	वि॰	છોડાં કાઢી નાખેલી દાળ	छिलके निकाली हुई दाल	kind of pulse
મોગરી	मोगरी	स्त्री॰	1. એક જાતનું શાક 2. હથોડી જેવું લાકડાનું ખાંડવાનું કે ઘંટ વગાડવાનું ઓજાર	एक प्रकार की सब्जी हथौड़ी जैसा घंटा बजाने का औज़ार	kind of vegetable wooden hammer or bell gong
મોગરેલ	मोगरेल	न॰	મોગરાનું તેલ	मोगरे का तेल	jasmine oil
મોગરો	मोगरो	पुं॰	1. એક ફૂલ 2. મોટી મોગરી- હથોડી 3. દીવાની વાટનો ઉપરનો બળી ગયેલો છેડો	मोतिया बड़ी हथौड़ी बत्ती का ऊपरी सिरा जो जल गया हो	jasmine large wooden hammer snuff (of wick of lamp)
મોઘુંડાટ, મોઘુંદાટ	मोघुंडाट, मोघुंदाट	वि॰	અતિશય મોંઘું	बहुत ही महँगा	very costly
મોઘેરું	मोघेरुं	वि॰	(લાલિત્યવાચક) મોંઘું	(लालित्यवाचक) महँगा	dear and respectable (figurative)
મોચી	मोची	पुं॰	પગરખાં સીવવાનો ધંધો કરનાર	जूते बनाने का व्यवसाय करने वाला, मोची	cobbler, shoe-maker

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોજ	मोज	स्त्री॰	1. આનંદ 2. મરજી	आनंद मरज़ी	pleasure inclination
મોજડી	मोजडी	स्त्री॰	નાજુક કે કસબી પગરખું	मखमल या चमड़े की सुन्दर नाज़ुक जूती	light shoes or slippers
મોજડું	मोजडुं	न॰	પગરખું	जूता	boot
મોજણી	मोजणी	स्त्री॰	માપણી (જમીનની)	पैमाइश (जमीन की)	measuring, land-survey
મોજમજા	मोजमजा	स्त्री॰	આનંદ	आनंद-प्रमोद	pleasure, merriment
મોજવું	मोजवुं	स॰ क्रि॰	1. માપવું 2. જાણવું, સમજવું	नापना जानना, समझना	to measure to understand
મોજશોખ	मोजशोख	पुं॰	ભોગવિલાસ	भोग-विलास	worldly pleasures
મોજી, મોજીલું	मोजी, मोजीलुं	वि॰	1. આનંદી, લહેરી 2. વિલાસી 3. મનસ્વી	आनंदी, मौजी विलासी चालाक	lively joyous wilful
મોજું	मोजुं	न॰	1. પાણીનો તરંગ 2. હાથપગનું ગૂંથેલું ઢાંકણ	पानी की लहर मौजा या हाथ-पैर का दस्ताना	ripple socks, covering
મોજૂદ	मोजूद	वि॰	હયાત, હાજર, તૈયાર	हाज़िर, विद्यमान	present, existing
મોજે	मोजे	अ॰	મુકામે, સ્થાને, ગામે	मुकाम पर, गाँव पर	at specified place or village
મોજો	मोजो	पुं॰	જુઓ 'મોજું'	देखिए 'मोजुं'	see 'मोजुं'
મોઝાર	मोझार	अ॰	માં, મધ્યે	बीच में, मध्य में	in, inside
મોટપ, મોટમ	मोटप, मोटम	स्त्री॰	મોટાપણું, પ્રતિષ્ઠા, આબરૂ	बड़प्पन, प्रतिष्ठा, आबरू	greatness, prestige

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોટમોટું	मोटमोटुं	वि॰	મોટું મોટું	बहुत बड़ा	lärgish
મોટાઇ	मोटाई	स्त्री॰	જુઓ 'મોટપ'	देखिए 'मोटप'	see 'मोटप'
મોટાભા	मोटाभा	पुं॰	આગળ પડતી માનપાત્ર વ્યક્તિ	आगे रहने वाला प्रतिष्ठित व्यक्ति	person holding a leading place
મોટાશ	मोटाश	स्त्री॰	જુઓ 'મોટપ'	देखिए 'मोटप'	see 'मोटप'
મોટિયાર	मोटियार	पुं॰	મોટો કે જુવાન છોકરો	बड़ा या जवान लड़का	young man
મોટું	मोटुं	वि॰	1. નાનાથી ઊલટું	बड़ा	big, large
			2. ઉદાર, સખી	(ला॰) उदार, सखी	generous
			3. પ્રતિષ્ઠિત, આબરૂદાર	प्रतिष्ठावाला, आबरूदार	respectable
			4. મુખ્ય, અગત્યનું	मुख्य, ज़रूरी, बड़ा, महत्त्ववाला	main, important
મોટેથી	मोटेथी	अ॰	મોટે અવાજે	ऊँची आवाज़ से	loudly
મોટેરું	मोटेरुं	वि॰	મોટું, વડીલ	बड़ा, पूज्य	elderly or respectable (person)
મોડ	मोड	पुं॰	1. લગ્ન વગેરે શુભ પ્રસંગે સ્ત્રીને માથે મુકાતો સુથાડિયાની સળીઓ વગેરેનો એક ઘાટ	शादी जैसे मंगल अवसर पर स्त्री के सिर पर पहनाया जाने वाला एक प्रकार का मुकुट	kind of chaplet worn by lady at the time of marriage
			2. જોખમદારી, ભાર	जिम्मेदारी, जिम्मा	responsibility
			3. વિલંબ	विलंब	delay
			4. વળાંક	घुमाव	bend
મોડબંધો	मोडबंधो	वि॰	મોડ બાંધનાર, બહાદુર	सेहरा पहनने वाला, बहादुर	who puts on chaplet
		पुं॰	વરરાજા	वर, दूल्हा	bride-groom
મોડવું	मोडवुं	स॰ क्रि॰	મરડવું, મરડી-તોડી નાખવું	मोड़ना, मरोड़ना, तोड़–मरोड़ डालना	to twist, to break by twisting

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોઢામોઢ	मोढामोढ	अ॰	1. રૂબરૂ, સમક્ષ 2. એક મોઢેથી બીજે મોઢે એમ	रूबरू, समक्ष एक मुँह से दूसरे मुँह	face to face orally, from one person to another
મોઢિયું	मोढियुं	न॰	1. મોઢાનો સૌથી ઉપરનો ભાગ 2. ફાનસમાં વાત્તી જેમાં રહે છે તે ભાગ 3. પશુના મોં ઉપર બાંધવામાં આવતી જાળી	मुँह का सबसे ऊपर का हिस्सा लालटेन का वह भाग जिसमें बत्ती रहती है पशुओं के मुँह पर बाँधी जाने वाली जाली	uppermost part of mouth burner of lamp muzzle
મોઢું	मोढुं	न॰	મ્હોં, મુખ	मुँह, मुख	mouth
મોણ, મોવણ	मोण, मोवण	न॰	મોવું તે કે તે માટે વપરાતું ચીકટ	मोयन या उस के लिए उपयुक्त तैल पदार्थ	leaven
મોત	मोत	न॰	મૃત્યુ	मृत्यु, मौत	death
મોતિયો	मोतियो	पुं॰	1. એક જાતનો મોગરો 2. આંખની કીકી ઉપર થતું પડ 3. હોંસ, હિંમત	एक प्रकार का मोगरा आँख की पुतली पर लगने वाली झिल्ली, मोतियाबिंद उत्साह, हिम्मत	kind of jasmine cataract zeal, courage
મોતી	मोती	न॰	છીપમાંથી નીકળતી એક દરિયાઈ પેદાશ	मोती	pearl
મોતીચૂર	मोतीचूर	पुं॰	કળીના લાડુ	बेसन के लड्डू	kind of sweet-meat
મોતીચૂરમું	मोतीचूरमुं	न॰	મોતીચૂર બનાવવાનું ચૂરમું	बेसन बनाने का चूरमा	kind of sweet-meat

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોતીજરો, મોતીઝરો	मोतीजरो, मोतीझरो	પું॰	બળિયા જેવો એક રોગ, જેમાં શરીરે મોતી જેવા ફોલ્લા થઈ આવે છે	चेचक का एक प्रकार का रोग जिसमें बदन पर मोती जैसे दाने निकल आते हैं	kind of disease akin to small-pox
મોથ	मोथ	સ્ત્રી॰	ચીડ નામના ઘાસનો કંદ	चीड़ नामक घास की जड़	kind of root
મોદ મોદિયું	मोद मोदियुं	ન॰	જાડી મોટી ચાદર	दुसूती मोटी चादर	thick bedsheet
મોદી	मोदी	પું॰	અનાજ, ઘી, મસાલો વગેરેનો વેપારી, નેસ્તી	अन्न, घी, मसाले आदि का व्यापारी, मोदी, एक जातिनाम	grocer, a surname
મોફસલ	मोफसल	ન॰	જુઓ 'મુફસીલ'	देखिए 'मुफ़सील'	see 'मुफ़सील'
મોબદલો	मोबदलो	પું॰	જુઓ 'મોંબદલો'	देखिए 'मोंबदलो'	see 'मोंबदलो'
મોભ	मोभ	પું॰	છાપરાના ટેકારૂપ મુખ્ય આડું લાકડું	वह बल्ली जिस पर छप्पर के ठाट का बोझ रहता है	cross-beam supporting roof
મોભાદાર	मोभादार	વિ॰	વજનદાર	वज़नदार, इज़्ज़तदार	respectable
મોભારિયું	मोभारियुं	ન॰	મોભ ઉપર ઢાંકવાનું મોટું નળિયું	छप्पर के ठाट पर ढँकने का खपरैल	large tile for covering ridge of roof
મોભારો	मोभारो	પું॰	છાપરાનો મોભવાળો ભાગ	छप्पर का बँडेर वाला अंश	part of roof with cross-beam
મોભી	मोभी	પું॰	ઘરનો વડો માણસ	घर का मुख्य व्यक्ति	head of the family
મોભો	मोभो	પું॰	દરજ્જો, આબરૂ, પ્રતિષ્ઠા, ઇજ્જત	मर्तबा, रुतबा, आबरू, दरजा, प्रतिष्ठा, इज़्ज़त	status, respect, credit, honour

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોર	मोर	પું·	1. એક પક્ષી, મયૂર	एक पक्षी, मयूर, मोर	peacock
			2. આંબા, આંબલી વગેરેનાં ફૂલ-મંજરી	आम्र, इमली आदि की मंजरी	blossom of mango-tree
			3. ઘોડાના માથાનો એક શણગાર	घोड़े के सिर का शृंगार	crest for horse's head
મોરચંગ	मोरचंग	પું·	એક વાજું	एक बाजा	kind of musical instrument
મોરચો	मोरचो	પું·	1. લશ્કરની મોખરાની વ્યૂહરચના	लश्करी मोहरे की व्यूहरचना	frontal strategy or fortification of an army
			2. બૂરજ ઉપર જ્યાં તોપ ગોઠવવામાં આવે છે તે ભાગ	किले के बुर्ज का भाग जहाँ तोप रहती है, गरगज	that part of fort where cannons are placed
મોરથુથુ	मोरथुथु	ન·	એક ઝેરી ઔષધ	एक जहरीली औषध	kind of medicine with an element of poison, copper sulphate
મોરમોર	मोरमोर	અ·	મોંમાં ઘાલતાં છૂટેછૂટું થઈ જાય એમ	मुँह में डालते ही चूर-चूर हो जाने वाला	as would dissolve on being put into mouth (of eatables)
મોરલી	मोरली	સ્ત્રી·	જુઓ 'મુરલી', વાંસળી	देखिए 'मुरली', बंशी	see 'मुरली', flute
મોરલો	मोरलो	પું·	મોર	मोर	peacock
મોરવવું	मोरववुं	स· क्रि·	1. આખરવું	जमाना (दही)	to put starter into milk
			2. ટોચ પરથી છોલી નાખવું	सब्जी को छीलना	to lop off

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોરવું	मोरवुं	स्त्री॰	(ઝાડને) મોર આવવો	(वृक्ष का) मंजरी बैठना	blossoms (of tree)
		स॰ क्रि॰	કાપવું, સમારવું (શાક છે. ને)	काटना, छीलना (सब्जी आदि को)	to cut, shred
મોરસ	मोरस	स्त्री॰	1. દાણાદાર ખાંડ	दानेदार शक्कर, चीनी	sugar
			2. એક જાતની ભાજી	एक प्रकार की सब्ज़ी	kind of vegetable
મોરિયો	मोरियो	पुं॰	1. ઘડો	घड़ा	kind of earthen vessel
			2. સામા જેવું એક અણગેડ્યું ધાન્ય	साँवाँ जैसा धान	kind of grain
મોરી	मोरी	स्त्री॰	ખાળ, ગંદા પાણીની નીક, ગટર	नाली, गंदे पानी की गटर	gutter, drain, urinal
મોરું	मोरुं	वि॰	1. આગળ પડતું, મોર-મોખરેનું	विशेष महत्व का	prominent
			2. મહોરું (શેતરંજનું)	मोहरा (शतरंज का)	piece in chess
			3. મારું (પ.)	मेरा	mine (figurative)
મોરે	मोरे	अ॰	આગળ	आगे	before
મોલ	मोल	पुं॰	પાક	फसल	crop
મોલવી	मोलवी	पुं॰	1. મુસલમાન વિદ્વાન	मुस्लिम विद्वान	Muslim scholar
			2. મુસલમાની કાયદા-પ્રમાણે ન્યાય આપનાર	मुस्लिम कानून के अनुसार न्याय करने वाला	Muslim jurist
મોવડ	मोवड	पुं॰	મોખરો, અગ્રભાગ	आगे का, अगला	front, facade
મોવડી	मोवडी	वि॰	જુઓ 'મોવડ', આગળનું, મોખરાનું	देखिए 'मोवड', आगे का, सामने का	see 'मोवड', frontal
		पुं॰	અગ્રેસર, આગેવાન	अग्रसर, अगुआ, मुखिया	leader

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોવણ	मोवण	न॰	જુઓ 'મોણ'	देखिए 'मोण'	see 'મોણ'
મોવાસો	मोवासो	पुं॰	ઢોરના મોંમાં થતો એક રોગ	पशुओं के मुँह में होने वाला एक रोग	foot-and mouth disease (among cattle)
મોવું	मोवुं	स॰ क्रि॰	કરમોવવું, ચીકટવાળું કરવું	स्नेहयुक्त करना	to add oil etc. to flour or dough
મોસમ	मोसम	स्त्री॰	ઋતુ	ऋतु	season
મોસમી	मोसमी	वि॰	મોસમનું	ऋतु का	seasonal
મોસંબી	मोसंबी	स्त्री॰	એક ફળ	एक फल, मौसंबी	kind of fruit sweet-lime
મોસાળ	मोसाळ	न॰	માનું પિયેર	माँ का पीहर	mother's parent's house
મોસાળસાસરી, મોસાળસાસરું	मोसाळसासरी, मोसाळसासरुं	स्त्री॰, न॰	પતિ કે પત્નીનું મોસાળ	पति या पत्नी के मामा का घर	house of wife's or husband's maternal grandfather's house
મોસાળિયું	मोसाळियुं	न॰	મોસાળ પક્ષનું માણસ	मामा की तरफ का आदमी	relatives of the maternal uncle
મોસાળું	मोसाळुं	न॰	મા બાપ તરફથી છોકરીને સીમંત વખતે અને તેનાં છોકરાંને જનોઈ કે લગ્ન વખતે જે રીત આપવામાં આવે છે તે	वह नेग जो माँ–बाप की ओर से लड़की को उसके बच्चों के जन्म या बेटे–बेटी के यज्ञोपवीत या शादी के अवसर पर दिया जाता है	presents given by girl's parents at the time of her first pregnancy or her son's/ daughter's marriage etc.
મોસિયાત	मोसियात	वि॰	જુઓ 'મસિયાઈ'	देखिए 'मसियाई'	see 'મસિયાઈ'
મોહ	मोह	पुं॰	૧ અજ્ઞાન, ભ્રમ	अज्ञान, भ्रम	ignorance

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મૂર્છા, બેહોશી	मूर्च्छा, बेहोशी	unconsciousness, swooning
			3. આસક્તિ, પ્યાર	आसक्ति, प्रेम	attachment
મોહજાળ	मोहजाळ	स्त्री॰	મોહની જાળ	मोह जाल	snare of worldly life and pleasures
મોહતાજ	मोहताज	वि॰	ગરીબ, ગરજુ	गरीब, जरूरतमंद	poor, abject
મોહનઠાર મોહનથાળ	मोहनठार, मोहनथाळ	पुं॰	એક પ્રકારનું મિષ્ટાન્ન	एक प्रकार का मिष्टान्न जो बेसन के आटे से बनाया जाता है	kind of sweet-meat
મોહરમ	मोहरम	पुं॰	હિજરી સનનો પહેલો મહિનો (જેમાં તાજિયા નીકળે છે)	हिजरी संवत् का पहला महीना (जिसमें ताजीये निकलते हैं)	Moharam, first month of Hejira (Muslim calendar)
મોહવું	मोहवुं	अ॰ क्रि॰ स॰ क्रि॰	મોહ પામવું મોહ પમાડવું	मोहित होना मोहित करना	to be fascinated to fascinate
મોહાવું	मोहावुं	अ॰ क्रि॰	મોહ પામવું	मोहित होना	to be enchanted
મોળ	मोळ	स्त्री॰	1. શરીરમાં વાયુનું જોર થવાથી મોઢામાં લાળ છુટે છે તે	शरीर वात के प्रकोप से मुँह से टपकने वाली लार	nausea
			2 મંદી	मंदी	slackness, slump
મોળપ	मोळप	स्त्री॰	મોળાપણું	फीकापन	slowness, saltlessness
મોળાશ	मोळाश	स्त्री॰	મોળાપ	फीकापन	see 'મોળાપ'
મોળિયું	मोळियुं	न॰	1. કપડાની બાંયે ચોડાતી (કસબી) પટી	अंगिया की आस्तीन पर लगाया जाने वाला (कलाबतू का) फीता	embroidered strip of cloth sewn to sleeve of bodice

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨ કસબી ફેંટો	कलाबतूनी साफा	kind of embroidered turban
મોળું	मोळुं	वि॰	૧ ફિક્કું, સ્વાદ વગરનું	स्वादरहित, फीका, स्वादहीन	tasteless
			૨ ઢીલું, પોચું	ढीला, सुस्त (ला॰) नरम	loose, soft
મોળુંમચ	मोळुंमच	वि॰	સાવ મોળું	बिलकुल फीका	quite insipid
મોં	मों	न॰	૧ મુખ મોઢું ૨ આબરૂ, લાજ, શરમ	मुँह, मुख आबरू, प्रतिष्ठा, हया (ला॰), लज्जा	mouth honour, credit, modesty, shame
મોંઘું	मोंघुं	वि॰	જુઓ 'મોઘું'	देखिए 'मोघुं'	see 'मोघुं'
મોંઘવારી	मोंघवारी	स्त्री॰	જુઓ 'મોઘવારી'	देखिए 'मोघवारी'	see 'मोघवारी'
મોંઘાઇ, મોંઘારત	मोंघाई, मोंघारत	स्त्री॰	જુઓ 'મોઘાઈ'	देखिए 'मोघाई'	see 'मोघाई'
મોંજોયું	मोंजोयुं	वि॰	એકનું એક, લાડકું	लाड़ला, इकलौता	only (child)
મોંપાઠ	मोंपाठ	पुं॰	મોટેથી બોલીને ગોખવું તે	ऊँचे से बोलकर रटना	to learn by heart
મોંમાગ્યું	मोंमाग्युं	वि॰	માગે એટલું, ખૂબ	मुँहमाँगा, खूब	as much as demanded
મોંમાથું	मोंमाथुं	न॰	મોં કે માથું, કશાના ઢંગ કે રૂપરંગ વિષે કાંઈ સાધારણ જાણ કે પતો	मुँह या सिर, किसी चीज़ का अता-पता या जानकारी	general idea or knowledge of a thing, without being specific
મોંમાર	मोंमार	वि॰	બોલવામાં નીડર અને પ્રભાવશાળી	बोलने में निर्भय, प्रभावशाली	fearless of speech, dignified
મોંરખું	मोंरखुं	वि॰	૧ વિનયી, શરમાળ	विनयी, संकोची, शरमिंदा	modest, shy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પક્ષપાતી, એક તરફી	पक्षपाती, एकतरफा	partial, one-sided
મોગલ	मोगल	वि॰ पुं॰	જુઓ 'મુગલ' મોંગોલિયાના, મુસલમાનની એક જાત, મુગલ	देखिए 'मुगल' मंगोलिया की मुस्लिमों की एक जाति, मुगल	see 'मुगल' Mongol
મોગલાઇ	मोगलाई	वि॰	જુઓ 'મુગલાઇ'	देखिए 'मुगलाइ'	see 'मुगलाइ'
મોગલાણી	मोगलाणी	स्त्री॰	જુઓ 'મુગલાણી'	देखिए 'मुगलाणी'	see 'मुगलाणी'
મોઘમ	मोघम	वि॰ अ॰	સામાન્ય, અસ્પષ્ટ, અનિશ્ચિત	अस्पष्ट, अनिश्चित, संकेत में कहने के अर्थ में	vague, uncertain
મોઘવારી	मोघवारी	स्त्री॰	1. જુઓ 'મોંઘાઇ' 2. મોંઘવારીને કારણે પગાર કે રોજીમાં મળતું વિશેષ ભથ્થું	देखिए 'मोंघाइ' महँगाई के कारण मासिक वेतन के साथ मिलने वाला महँगाई भत्ता	see 'मोंघाइ' dearness allowance
મોઘાઇ, મોઘારત	मोघाई, मोघारत	स्त्री॰	મોંઘું હોવું કે મળવું તે	महंगाई	dearness, high prices
મોઘું	मोघुं	वि॰	1. મોંઘું, કિંમતી, વધારે કિંમત પડે તેવું 2. અતિપ્રિય 3. દુર્લભ 4. આદર- માનને પાત્ર 5. ખાસ માન કે લાડ યા પ્રેમ ચાહતું, મનાવવું પડે તેવું	महंगा, कीमती, तेज, अधिक मूल्यवान (ला॰), अतिप्रिय, दुलारा दुर्लभ, दुष्प्राप्य आदरणीय, सम्मान्य विशिष्ट मान या लाडप्यार का इच्छुक, जिसका मनुहार करना पड़े	precious, costly very dear rare worthy of respect wanting special attention or love

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
મોંબદલો	मोंबदलो	पुं॰	1. કંઈકર્યા કે આપ્યાના અવેજમાં મળે તે	वह चीज़ जो कुछ काम करने या कुछ देने के बदले में मिले, मुआवज़ा	remuneration or reward for work
			2. જમીન ખરીદનારને વેચનારે સરકારમાં નોંધ કરાવી આપવી તે	ज़मीन बेचने वाले का सरकारी दफ़्तर में खरीददार का नाम दर्ज करा देने का काम	entry in land record, made in favour of one who has purchased land
મોંસૂઝણું	मोंसूझणुं	न॰	પરોઢિયું	प्रभात, प्रातः काल, भोर	dawn
મૌલવી	मौलवी	पुं॰	જુઓ 'મોલવી'	देखिए 'मोलवी'	see 'मोलवी'
મૌલા	मौला	पुं॰	ધણી, માલિક	मालिक	master
મ્યાઉં	म्याउं	न॰	મિયાઉં, બિલાડીનો અવાજ	बिल्ली की बोली	mewing of cat
મ્યાન	म्यान		જુઓ 'મિયાન', ધારવાળા હથિયારનું ઘર	देखिए 'मियान', म्यान	see 'मियान', sheath for a sharp weapon
મ્યાનો	म्यानो	पुं॰	એક જાતની પાલખી, મેના	एक तरह की पालकी, मियाना	kind of palanquin
મ્યુનિસિપાલિટી	म्युनिसिपालिटी	स्त्री॰	શહેર કે કસબાનું સુધરાઈખાતું	शहर या कस्बे की नगर पालिका, नगर सभा	municipal committee
યજમાન	यजमान	पुं॰	1. યજ્ઞ કરનાર	यज्ञ करने वाला, यजमान	one who performs 'Yajna' ceremony
			2. ગોર કે બ્રાહ્મણને દક્ષિણા આપી ધાર્મિક ક્રિયા કરાવનાર	दक्षिणादि देकर पुरोहित या ब्राह्मणों से धार्मिक कृत्य	one who gets religious ceremony

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
				कराने वाला, यजमान	performed after giving alms to Brahmins or priests
			3. આશ્રય આપનાર, દાતા	आश्रयदाता, दाता	one who gives or provides shelter, donor
યજમાનવૃત્તિ	यजमानवृत्ति	स्त्री॰	યજમાનનાં દાનદક્ષિણા વડે આજીવિકા કરવી તે	यजमान के दान दक्षिणा से निर्वाह करना	earning-one's livelihood by performing religious rites
યજવું	यजवुं	स॰क्रि॰	1. પૂજા કરવી 2. યજ્ઞ કરવો	पूजा करना यज्ञ करना	to worship to perform sacrifice
યમદ્વિતીયા	यमद्वितीया	स्त्री॰	ભાઈબીજ	भाई दूज	second day of the bright half of Kartik
યમન	यमन	पुं॰	કલ્યાણ રાગનો એક ભાગ	एक राग का नाम	a mode of music
		न॰	સંયમ, નિગ્રહ,	संयम, निग्रह	abstinence
યમલ	यमल	न॰	જોડકું	युग्म	twin, couple
યંત્ર	यंत्र	न॰	1. સંચો 2. જુઓ 'જંતર'	यंत्र, मशीन देखिए 'जंतर'	machine see 'जंतर'
યંત્રણા	यंत्रणा	स्त्री॰	1. કલેશ, વેદના 2. નિયંત્રણ	क्लेश, वेदना नियंत्रण	pain, agony control
યા	या	अ॰	1. હે	हे	word used in address
			2. અથવા, યાને	अथवा, वा, या	or, otherwise
યાચવું	याचवुं	स॰क्रि॰	યાચના કરવી, જાચવું	याचना, मांगना	to beg, to request

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
યાતના	यातना	स्त्री॰	દુઃખ, કષ્ટ, પીડા	अति कष्ट, पीड़ा, बहुत दुःख-दर्द	pain, misery
યાત્રા	यात्रा	स्त्री॰	જુઓ 'જાત્રા'	देखिए 'जात्रा'	see 'जात्रा'
યાત્રિક	यात्रिक	वि॰	યાત્રા કરનારુ	यात्री	one going on a pilgrimage
યાત્રી	यात्री	पुं॰	યાત્રાળુ	यात्री	pilgrim
યાદ	याद	स्त्री॰	1. સ્મરણ 2. યાદી, ટાંચણ	याद, स्मरण, स्मृति सूची, नोंध, याददाश्त	remembrance list
યાદગાર	यादगार	वि॰	1. યાદ કરાવે તેવું (સ્મારક) 2. યાદ રહી જાય તેવું	जो किसी की याद दिलाये (स्मारक) याद रह जाए ऐसा, स्मरणीय	memorial memorable
યાદગીરી	यादगीरी	स्त्री॰	1. યાદદાસ્ત, સ્મરણ 2. સંભારણું, સ્મારક	स्मरणशक्ति, याददाश्त स्मृतिचिह्न, स्मारक	memory, remembrance memento, memorial
યાદદાસ્ત, યાદદાસ્તી	याददास्त, याददास्ती	स्त्री॰	સ્મરણશક્તિ	स्मरणशक्ति	memory
યાદી	यादी	स्त्री॰	1. ટીપ, વિગતવાર ટાંચણ 2. તે નોંધવાની ચોપડી 3. યાદ, સ્મરણ	सूची, ब्योरेवार नोंध, फेहरिस्त नोंध, ब्योरा लिखने की किताब याद, स्मरण	list memorandum remembrance
યાને	याने	अ॰	અથવા, યા	अथवा, वा, या	or, in other words
યાર	यार	पुं॰	1. દોસ્ત 2. આશક, જાર	दोस्त, मित्र आशिक, जार	friend lover
યારી	यारी	स्त्री॰	1. દોસ્તી, પ્યાર	दोस्ती, मैत्री	friendship, love

ગુજરાતી शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સ્ત્રીપુરુષનો અનુચિત પ્રેમ કે સંબંધ	स्त्री पुरुष के बीच अवैध संबंध	illicit love between man and woman
			3. સઢ છૂટો મૂકવાનો દોર	पाल फैलाने का रस्सा	halliard
			4. મદદ	मदद	help
યાળ	याळ	न॰	સિંહની ગરદન પરના વાળ	सिंह की गरदन के बाल, अयाल	mane (of lion)
યુક્ત	युक्त	वि॰	1. જોડાયેલું	जुड़ा हुआ, युक्त	joined, connected
			2. યોગ્ય, ઘટતું	उचित, योग्य	suitable, proper
			3. (સમાસને અંતે) 'વાળું' અર્થમાં	(समास के अंत में) 'वाला' के अर्थ में	(at end of comp.) endowed with
યુક્તાક્ષર	युक्ताक्षर	पुं॰	જોડાક્ષર	संयुक्ताक्षर	joined letters
યુક્તાયુક્ત	युक्तायुक्त	वि॰	સારુંનરસું, યોગ્યાયોગ્ય	भला-बुरा, उचितानुचित	good and bad, proper and improper
યુક્તિ	युक्ति	स्त्री॰	1. તદબીર, કરામત	तदबीर, हिकमत, चाल, उपाय	trick, device
			2. ન્યાય, તર્ક	तर्क, युक्ति	logic, idea
			3. હેતુનું યુક્તિપૂર્વક સાંકેતિક ગર્ભિત સૂચન (કા. શા.)	हेतु का युक्ति पूर्वक संकेतों द्वारा गर्भित सूचन (का.शा.)	hint
યુક્તિપ્રયુક્તિ	युक्तिप्रयुक्ति	स्त्री॰	સારાનરસા ઉપાય કરવા તે, વિવિધ યુક્તિઓ અજમાવવી તે	भले-बुरे उपाय करना, विविध चालें चलना, युक्ति-प्रयुक्ति करना	application of various kinds of devices, strategy
યુક્તિબાજ, યુક્તિમાન	युक्तिबाज, युक्तिमान	वि॰	1. ચતુર, હોંશિયાર 2. શોધક, કરામતી	चतुर, होशियार शोधक, खोजी, करामाती	cunning, clever inventive, skilful

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
યુગ	युग	पुं॰	1. પૌરાણિક રીતે પાડેલા કાળના ચાર લાંબા વિભાગોમાંનો દરેક	पुराणों के अनुसार विभाजित काल के चार लंबे विभागों में से एक	any one of the four ages according to the *Puranas*
			2. (લા.) જમાનો	ज़माना, समय	(fig.) age, times
			3. યુગલ, યુગ્મ	युग्म	couple, pair
યુગધર્મ	युगधर्म	पुं॰	યુગનો પ્રધાન ધર્મ	युग का प्रधान धर्म	spirit or trend of the age
યુગ્મ	युग्म	न॰	જોડું	युग्म, जुड़वाँ	couple
યુગ્મકોણ	युग्मकोण	पुं॰	'ઓલ્ટર્નેટ એન્ગલ' (ગ.)	युग्मकोण, 'आल्टर्नेट एन्गल' (ग)	(arith.) alternate angle
યુત	युत	वि॰	યુક્ત, સહિત	के साथ, सहित, युक्त	joined, connected
યુદ્ધ	युद्ध	न॰	લડાઈ, સંગ્રામ	युद्ध, लड़ाई, संग्राम	war, battle
યુદ્ધવાંછુ	युद्धवांछु	वि॰	યુદ્ધની ઇચ્છા રાખનાર	युद्ध की इच्छा रखने वाला	one who is willing to fight
યુદ્ધવિદ્યા	युद्धविद्या	स्त्री॰	લડવાની કળા અને શાસ્ત્ર	लड़ने की कला एवं शास्त्र	science of fighting
યુદ્ધવિશ્રાંતિ	युद्धविश्रांति	स्त्री॰	થોડા સમય માટે યુદ્ધની મોકૂફી	कुछ समयके लिए युद्ध का रुक जाना, युद्ध– मौकूफ़ी	truce, armistice
યુદ્ધોત્તર	युद्धोत्तर	वि॰	યુદ્ધ પછીનું, યુદ્ધ પત્યા પછીના શાંતિના કાળમાં કરવાનું–હાથ ધરવાનું	युद्ध के बाद का, युद्ध पूरा हो जाने के पश्चात् शांति के समय का	post-war
યુનાન	युनान	पुं॰	ગ્રીસ	यूनान, ग्रीस देश	Greece
યુનાની	युनानी	वि॰	યુનાનનું કે તેને લગતું	यूनान का या यूनान सम्बंधी	Greek, pertaining to Greece

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
યુરોપ	युरोप	पुं॰	પૃથ્વીના પાંચ ખંડોમાંનો એક	पृथ्वी के पाँच खंडों में से एक	Europe
યુરોપિયન	युरोपियन	वि॰	યુરોપીય	योरूपीय	European
		पुं॰	યુરોપનો રહેવાસી	योरूप का रहने वाला	European
યુરોપીય	युरोपीय	वि॰	યુરોપનું	योरूप का	pertaining to or of Europe
યુવક	युवक	पुं॰	યુવાન	युवा, युवक	youth, young man
યુવકમંડળ, યુવકસંઘ	युवकमंडळ, युवकसंघ	न॰, पुं॰	યુવકોનો સંગઠિત સમૂહ કે સંસ્થા	युवकों का संगठित समूह या संस्था	youth organization
યુવતી	युवती	स्त्री॰	જુવાન સ્ત્રી	युवा महिला	young woman
યુવરાજ	युवराज	पुं॰	પાટવીકુંવર	युवराज, राजगद्दी पाने का अधिकारी, राजकुमार	crown prince
યુવરાજ્ઞી	युवराज्ञी	स्त्री॰	પાટવી કુંવરની સ્ત્રી	युवराज की पत्नी	wife of crown prince
યુવા	युवा	पुं॰	યુવાન	युवक, युवा	youth, young man
યુવાન	युवान	वि॰	યુવાવસ્થામાં આવેલું, જુવાન	युवा, नवजवान, तरुण	young
		पुं॰	તેવો પુરુષ	ऐसा व्यक्ति	youth
યુવાવસ્થા	युवावस्था	स्त्री॰	જુવાની	युवावस्था, यौवन	young age
યોગ	योग	पुं॰	1. મેળાપ, સંગમ 2. ઉપાય, ઇલાજ 3. પરમાત્મા સાથે સંબંધ કરવાનો ઉપાય	मिलन, संगम उपाय, इलाज परमात्मा के साथ सम्बंध स्थापित करने का उपाय-मार्ग	meeting, union remedy, way means of having communion with God

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. ચિત્તવૃત્તિનો નિરોધ	चित्तवृत्ति का निषेध	control of the senses
			5. યોગદર્શન	योग सम्बंधी दर्शन	system of yoga philosophy
			6. અવસર, પ્રસંગ, લાગ	अवसर, प्रसंग, मौका	occasion, chance
			7. સૂર્ય કે ચંદ્રના અમુક સ્થાનમાં આવવાથી થતા ૨૭ વિશિષ્ટ અવસરમાંનો દરેક (જ્યો.)	सूर्य या चंद्र के अमुक स्थान में आने से होने वाले 27 विशिष्ट अवसरों में से प्रत्येक (ज्यो॰)	(astro.) any one of the twenty-seven occasions taking place owing to the positions of the sun or the moon
			8. વ્યુત્પત્તિ (વ્યા.)	व्युत्पत्ति (व्या॰)	(gram.) etymology
			9. મન, વાણી અને કાયાની પ્રવૃત્તિ (જૈન)	मन, वाणी एवं शरीर की प्रवृत्ति (जैन)	(Jain) activity of mind, body and speech
योगक्षेम	योगक्षेम	पुं॰,न॰	1. જે વસ્તુ ન હોય તે મેળવવી અને હોય તેનું રક્ષણ કરવું તે	जो चीज़ नहीं हो, उसको प्राप्त करना और जो हो उसकी रक्षा करना	securing something that one does not possess or protecting that which one already has
			2. કુશળતા, આબાદી	कुशल, समृद्धि	welfare, prosperity
योगदशा	योगदशा	स्त्री॰	ધ્યાનાવસ્થા	ध्यान की अवस्था	state of concentration
योगबल, योगबळ	योगबल, योगबळ	न॰	યોગથી પ્રાપ્ત થતી શક્તિ	योग से प्राप्त होने वाली शक्ति	power acquired through yoga
योगमाया	योगमाया	स्त्री॰	1. યોગની જાદુઈ શક્તિ	योग की जादुई शक्ति	magical power of yoga

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ કરનારી ઈશ્વરની શક્તિ 3. દુર્ગા	सृष्टि–जगत् की उत्पत्ति करने वाली ईश्वरीय शक्ति दुर्गा	power of God seen in the genesis Goddess Durga
યોગરાજ ગૂગળ	योगराज गूगळ	पुं·	વિવિધ ઔષધિઓના યોગથી· તૈયાર કરેલો ગૂગળ, એક ઔષધ	विविध ओषधियों को मिलाकर के तैयार किया गया गूगल, एक औषध	kind of medicine prepared out of several ingredients
યોગરૂઢિ	योगरूढि	स्त्री·	શબ્દની ત્રણ પ્રકારની અર્થબોધક વૃત્તિ-શક્તિમાંની એક, જેમાં યોગ - વ્યુત્પત્તિ- તેમ જ રૂઢિ બંનેથી શબ્દનો અર્થ નક્કી થાય છે (વ્યા.)	शब्द की तीन प्रकार की अर्थबोधक वृत्ति-शक्ति में से एक, जिसमें योग-व्युत्पत्ति एवं रूढ़ि दोनों से शब्द का अर्थ निश्चित होता है (व्या·)	(gram.) one of the three powers of signification of a word
યોગવિયોગચિહ્ન	योगवियोगचिह्न	न·	વત્તાઓછાનું (±) આવું ચિહ્ન (ગ.)	धन–ऋण (±) का चिह्न (ग·)	(arith.) sign of ±
યોગશાસ્ત્ર	योगशास्त्र	न·	યોગનું નિરૂપણ કરનારું શાસ્ત્ર	योग का निरूपण करने वाला शास्त्र	science of yoga
યોગસમાધિ	योगसमाधि	स्त्री·	પૂર્ણ ધ્યાનમાં જીવનું લીન થઈ જવું તે	जीव का पूर्णध्यान में लीन हो जाना	merging of the soul in meditation
યોગસાધના	योगसाधना	स्त्री·	યોગની સાધના	योग की साधना	practice of yoga
યોગસિદ્ધ	योगसिद्ध	पुं·	યોગની સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરનારો, 'યોગી'	योग की सिद्धि प्राप्त करने वाला, 'योगी'	one who has attained the accomplishments of yoga
યોગહઠ	योगहठ	स्त्री·	યોગીની હઠ	योगी की हठ	stubbornness of a yogi

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
યોગાનુયોગે	योगानुयोगे	अ॰	જુઓ 'જોગાનુજોગ'	देखिए 'जोगानुजोग'	see 'जोगानुजोग'
યોગાયોગ	योगायोग	पुं॰	અનુકૂળ અને પ્રતિકૂળ સંજોગ	अनुकूल एवं प्रतिकूल संजोग	favourable and adverse circumstances
યોગાસન	योगासन	न॰	1. યોગાભ્યાસને અનુકૂળ આસન, શરીરની બેઠક	योगाभ्यास के अनुकूल आसन, शरीर के बैठने का ढंग	posture suitable to the practice of yoga
			2. તેવાં ૮૪ આસનોમાંનું દરેક	ऐसे 84 आसनों में से प्रत्येक	one of the eighty-four yogic postures
યોગાંગિની	योगांगिनी	स्त्री॰	1. યોગાભ્યાસ કરનારી સ્ત્રી, તાપસી 2. દુર્ગા અને શિવની તહેનાતમાં રહેતી આઠ ઉપદેવીઓમાંની દરેક	योगाभ्यास करने वाली स्त्री, तापसी दुर्गा एवं शिव की सेवा में रहती आठ उपदेवियों में से प्रत्येक	woman practising yoga each of the eight minor goddesses attending upon Shiva and Durga
યોગાંગી	योगांगी	पुं॰	યોગસાધના કરનાર, તપસ્વી	योग साधना करने वाला, तापस, तपस्वी	one who practises yoga
યોજક	योजक	वि॰,पुं॰	યોજના કરનાર	योजना करने वाला, प्रयोजक	skilful, inventive, one who arranges
યોજકતા	योजकता	स्त्री॰	યોજવાની શક્તિ	योजना करने की क्षमता, शक्ति	power of arranging (things)
યોજન	योजन	पुं॰	ચાર ગાઉ	चार कोस (छः मील का अंतर)	a measure of distance
યોજનગંધા	योजनगंधा	स्त्री॰	1. કસ્તૂરી	कस्तूरी	musk

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મત્સ્યગંધા	मत्स्यगंधा	Satyavati, wife of King Shantanu
યોજના	योजना	स्त्री॰	1. ગોઠવણ, વ્યવસ્થા	योजना, आयोजन, व्यवस्था	arrangement, management
			2. કાર્ય પરત્વે રીત, વસ્તુ, ઉદ્દેશ વગેરેનો પહેલેથી કરેલો વિચાર, સંકલ્પના વગેરે તે	किसी कार्य से संबद्ध रीति, वस्तु, उद्देश्य आदि का किया हुआ विचार, योजना	planning
યોજનીય	योजनीय	वि॰	યોજવા યોગ્ય કે યોજી શકાય એવું	योजना करने योग्य, जिसकी योजना की जा सके	worth arranging or that can be arrnged
યોજવું	योजवुं	स॰क्रि॰	1. જોડે સાંધવું, જોડવું	संबद्ध करना, जोड़ना	to connect, to unite
			2. યોજના કરવી, રચવું, ગોઠવવું	योजना करना, रचना, तरतीब से रखना	to plan, to plot
			3. નીમવું, મૂકવું, –માં પ્રવૃત્ત કરવું, લગાડવું	नियुक्त करना, प्रवृत्त करना, लगाना	to engage
યૌવન	यौवन	न॰	જુવાની	यौवन, जवानी	youth
યૌવનવેશ, યૌવનવેષ	यौवनवेश, यौवनवेष	वि॰	જુવાન	युवा	young man, youth
યૌવના	यौवना	स्त्री॰	યુવતી	युवा महिला, युवती	young woman
રકઝક	रकझक	स्त्री॰	ખેંચાખેંચી, તકરાર	खींचातानी, झगड़ा, झक झक	higgling, quarrel
રકબો	रकबो	पुं॰	1. ખેતરની આસપાસની ખેડ્યા વિનાની જગા	खेत के इर्दगिर्द की ऐसी ज़मीन जो जोती न जाती हो	unploughed land around field
			2. ક્ષેત્રફળ	क्षेत्रफल, विस्तार	area

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ગામ, ખેતર, પરગણું વગેરેની હદ અથવા પ્રદેશ	गाँव, खेत, परगना आदि की सीमा या प्रदेश	boundary or region of field, village etc.
રકમ	रकम	स्त्री॰	1. ચીજ	चीज़, वस्तु	thing, article
			2. દાગીનો, ઘરેણું	गहना, जेवर	ornament
			3. મોટી સંખ્યામાં નાણું	बहुत रूपये–पैसे, धन, रक़म	big amount of money
			4. સંખ્યા (ગ.)	संख्या, रक़म (ग॰)	number (arith.)
			5. ગણનો હિસાબ મંડાવે છે તે લખાણ	गणित का प्रश्न, सवाल	sum
રકમબંધ	रकमबंध	वि॰	જથ્થાબંધ	थोक, फुटकर या खुदरा का उल्टा	wholesale
		अ॰	1. એકજુમલે, સામટું	एक मुश्त, पूरे तौर से, समूचे	in one bulk, together
			2. રકમવાર, એક પછી એક	हिसाब से, एक के बाद एक, क्रम से	item by item
રકાબ	रकाब	पुं॰	પેંગડું	रकाब	stirrup
રકાબદાર	रकाबदार	पुं॰	ખિજમતગાર	खिदमतगार	servant, attendant
રકાબી, રકેબી	रकाबी, रकेबी	स्त्री॰	નાનું છીછરું એક વાસણ	रकाबी	saucer
રક્ત	रक्त	वि॰	1. રાતું, લાલ	लाल	red
			2. રાગવાળું	लगाववयुक्त	attached
		न॰	લોહી	रक्त, खून	blood
રક્તકણ	रक्तकण	पुं॰	લોહીમાં હોતો (રાતો ને ધોળો) સૂક્ષ્મઅણુ, 'કોર્પ્સલ'	रक्त में पाए जाने वाले (लाल तथा सफेद) सूक्ष्म अणु	red corpuscle
રક્તપાત	रक्तपात	पुं॰	લોહીનું પડવું–વહેવું તે	खून का गिरना–बहना	bleeding, haemorrhage

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રક્તપિત્ત	रक्तपित्त	न॰	1. રક્તકોઢ, લોહીવાળી રસી ઝર્યા કરે તેવો એક કોઢ	कुष्ठरोग, एक रोग जिसमें लहूयुक्त पीब झरता रहता है	leprosy
			2. જેમાં નાક-મોં ઇત્યાદિમાંથી લોહી પડે છે અથવા લોહી મિશ્રિત કાંઈ પડે છે એવો એક રોગ	जिसमें नाक-मुँह आदि में से लहू झरता है अथवा लहूमिश्रित द्रव झरता है	kind of leprosy
રક્ષવું	रक्षवुं	स॰क्रि॰	રક્ષણ કરવું	रक्षा करना	to protect, to guard
રક્ષા	रक्षा	स्त्री॰	1. રક્ષણ	रक्षा, रक्षण, बचाने की क्रिया	protection
			2. રાખડી	रखड़ी, राखी, रखौंडी	ceremonial thread tied on the brother's hand by sister
			3. રાખોડી	राख, भस्म	ashes
રક્ષાબંધન	रक्षाबंधन	न॰	રાખડી બાંધવાની ક્રિયા (શ્રાવણી પૂર્ણિમાને દિવસે)	रक्षाबंधन	ceremony of tying the thread on the full-moon day of Shravana
રખડ, રખડપટ્ટી, રખડપાટ, રખડપાટો	रखड, रखडपट्टी, रखडपाट, रखडपाटो	स्त्री॰, स्त्री॰, स्त्री॰, पुं॰	રખડવું તે, ફેરા, ધક્કા	घूमना, आवारागर्दी, मटरगश्ती	wandering aimlessly
રખડવું	रखडवुं	अ॰क्रि॰	1. રઝળવું, નક્કામાં ફેરા ખાવા	भटकना, व्यर्थ चक्कर काटना	to wander
			2. ઠેકાણે ન પડવું	-का ठिकाना न लगना, किसी काम में न लगना	to be without job

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. અધવચથી વણસી જવું	काम पूरा न होना, बीच में से विनष्ट होना, लटक जाना	to be spoilt in the middle
રખડાઉ	रखडाउ	वि॰	1. ભટકતું, રખડતું 2. હરાયું	भटकना, आवारा आवारा (पशु)	wandering stray
રખડાટ	रखडाट	पुं॰	રખડપટ્ટી	घूमना, भ्रमण	wandering, roaming
રખડામણ, રખડામણી	रखडामण, रखडामणी	न॰, स्त्री॰	અથડામણ, નકામી રખડપટ્ટી	लाभहीन, फ़ालतू भ्रमण	aimless roaming
રખડુ, રખડેલ	रखडु, रखडेल	वि॰	જુઓ 'રખડાઉ'	देखिए 'रखडाउ'	see 'रखडाउ'
રખતી	रखती	स्त्री॰	માન-મર્યાદા	मान-मर्यादा	honor, respect
રખપત	रखपत	स्त्री॰	પત-આબરૂ સાચવવી તે	आबरू या इज्ज़त रखना	protection or preservation of one's reputation
રખરખ	रखरख	न॰	1. તલપવું-તલસવું તે	तड़प, छटपटी, बेचैनी	hankering
			2. (માંદગીથી) ચેન ન પડવું તે	(बीमारी के कारण) बेचैन रहना	restlessness or uneasiness during sickness
રખરખવું	रखरखवुं	अ॰क्रि॰	1. રખરખ કરવું 2. ધીકવું	छटपटाना, तड़पना अति शारीरिक ताप का होना	to hanker to be very hot
રખવાળ	रखवाळ	पुं॰	રક્ષક, ચોકીદાર	चौकीदार, रखवाल	guard, sentry
રખવાળણ	रखवाळण	स्त्री॰	રખેવાળની કે રખેવાળ સ્ત્રી	चौकीदार की पत्नी या चौकीदारनी	wife of guard or female guard
રખવાળી, રખવાળું	रखवाळी, रखवाळुं	स्त्री॰	રક્ષણ, ચોકી	रक्षा, चौकसी	guarding, watching
		न॰	તે બદલ અપાતું મહેનતાણું	चौकसी के लिए दिया जाता मुआवज़ा	wages for guarding

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રખાત	रखात	स्त्री॰	વગર પરણ્યે રાખેલી સ્ત્રી	रखैल, बिना विवाह किये रखी हुई स्त्री	mistress, concubine
રખાપત	रखापत	स्त्री॰	જુઓ 'રખપત'	देखिए 'रखपत'	see 'रखपत'
રખાયતું	रखायतुं	वि॰	વાડ વાવેતર ભેળાયાં ન હોય એવું (ખેતર)	वह सुरक्षित खेत जिसमें फ़सल आदि कट जाने पर भी पशुओं को चरने–घुसने नहीं दिया जाता	field which is not spoiled or burnt
રખાવટ	रखावट	स्त्री॰	1. રખપત, કોઈનું માન સાચવવું તે	किसी का सम्मान रखना	protection of prestige or respect
			2. તરફદારી	तरफ़दारी	favour
રખાવવું	रखावव़ुं	स॰क्रि॰	'રાખવું' નું પ્રેરક	'राखवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'राखवुं'
રખાવું	रखावुं	अ॰क्रि॰	'રાખવું' નું કર્મણિ	'राखवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'राखवुं'
રખે, રખેને	रखे, रखेने	अ॰	કદાચ, કદાપિ	शायद, कदापि	lest, in case, perhaps
રખેવાળ	रखेवाळ	पुं॰	જુઓ 'રખવાળ'	देखिए 'रखवाळ'	see 'रखवाळ'
રખેવાળી	रखेवाळी	स्त्री॰	જુઓ 'રખવાળી'	देखिए 'रखवाळी'	see 'रखवाळी'
રખેવાળું	रखेवाळुं	न॰	જુઓ 'રખવાળું'	देखिए 'रखवाळुं'	see 'रखवाळुं'
રખેળવું	रखेळवुं	स॰क्रि॰	રાખવાળું કરવું, રાખ ભેળવવી	रखियाना, राखयुक्त करना, राख मिलाना	to rub or mix with ashes
રખો, રખોપિયો	रखो, रखोपियो	पुं॰	ગામ કે ખેતરની ચોકી કરનાર	गाँव या खेत की चौकसी करने वाला	watchman guarding field or village
રખોપું, રખોલું	रखोपुं, रखोलुं	न॰	જુઓ 'રખવાળું'	देखिए 'रखवाळुं'	see 'रखवाळुं'
રખ્યા	रख्या	स्त्री॰	રાખ, ભસ્મ	राख, भस्म	ashes

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રગ	रग	स्त्री॰	1. નસ	रग, नस	blood-vessel
			2. (લા.) મનોવૃત્તિ	मन का झुकाव, मनोवृत्ति	(fig.) disposition
			3. હઠ	हठ, खबत, धुन	obstinacy
		पुं॰, न॰	બનૂસ	कालीन, गलीचा, कम्बल	rug, blanket
રગડ	रगड	पुं॰	બટાકાના કકડા, ચણા, દાળ વગેરેની એક વાની	आलू के टुकड़े, चना दाल से बनाई जाने वाली एक बानगी	spicy dish made of potato chips, gram etc.
		स्त्री॰	1. માલિસ, રગડવું તે	मर्दन, मालिश, रगड़	rubbing, massage
			2. સખત, મહેનત	कड़ी मेहनत	hard work, strenuous exertion
રગડદગડ	रगडदगड	अ॰	જેમ તેમ કરીને, જેમ તેમ	जैसे–तैसे, ज्यों–त्यों करके	somehow, slowly and with difficulty
રગડપટ્ટી	रगडपट्टी	स्त्री॰	1. ખૂબ રગડવું તે	रगड़ना, घिसना	rubbing
			2. માલિસ	मालिश करना, मलना	massage
			3. સખત મહેનત	अत्यधिक परिश्रम करना, हैरान करना	strenuous exertion
રગડવું	रगडवुं	स॰क्रि॰	1. ઘૂંટવું	घोंटना, रगड़ना	to mix thoroughly
			2. ચોળવું	मालिश करना, मलना, हाथ से रगड़ना	to rub hard
			3. ખુબ મહેનત કરાવવી, હેરાન કરવું	अत्यधिक परिश्रम करना, हैरान करना, रगड़ना	to make work very hard, harass

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રગડાટ	रगडाट	पुं॰	વૈતરું, સખત મજૂરી	कड़ी मज़दूरी, थका देने वाला, उकता देने वाला काम, बेगार	drudgery, hard labour
રગડો	रगडो	पुं॰	1. જાડો પ્રવાહી પદાર્થ	गाढ़ा प्रवाही पदार्थ	semi-liquid material
			2. પ્રવાહી નીચે ઠરતો કચરો, કાંપ	तलछट	sediment, alluvium
			3. ખટપટ, પંચાત, ઝગડો	झगड़ा, झंझट, खटखट	fuss, quarrel
રગત	रगत	न॰	લોહી	लहू, रक्त	blood
રગતપીતિયું	रगतपीतियुं	वि॰	પતનું રોગી	कुष्ठरोगी	leprous
રગતરોટી	रगतरोटी	स्त्री॰	લશ્કરી નોકરી	लशकरी नौकरी, फौजी सेवा	military service
રગતરોયડો	रगतरोयडो	पुं॰	એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति, रोहेड़ा	kind of plant
રગદોળવું	रगदोळवुं	स॰क्रि॰	ધૂળમાં રગડવું, ખરડાય એમ કરવું	धूल में रगड़ना, गंदा करना	to soil or roll in mud or dust
રગરગ	रगरग	स्त्री॰	કાલાવાલા	गिड़गिड़ाना	entreaties, solicitations
રગરગવું	रगरगवुं	अ॰क्रि॰	કરગરવું, કાલાવાલા કરવા	गिड़गिड़ाना	to entreat, to solicit
રગશિયું	रगशियुं	वि॰	ધીરું, ધીમું, સુસ્ત	मंद, सुस्त, धीमा	slow, idle, drowsy
રગશિયું ગાડું	रगशियुं गाडुं	न॰	(લા.) અત્યંત ધીમે ને મુશ્કેલીથી ચાલતું કામ	बहुत ही धीमी गति से चलता काम	(fig.) work proceeding very slowly and with great difficulty

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રગિયું, રગીલું	रगीयुं, रगीलुं	वि॰	1. હઠીલું	ज़िद्दी, हठी	stubborn, obstinate
			2. અમુક રગ-મનના વલણવાળું	एक ही प्रकार की मनोवृत्ति वाला	having particular tendency
રઘવાટ	रघवाट	पुं॰	ઉતાવળો, ગભરાટ, બહાવરાપણું	जल्दबाज़ी से उत्पन्न घबड़ाहट, हड़बड़ी	uneasiness because of hurry, bewilderment
રઘવાટિયું, રઘવાયું	रघवाटियुं, रघवायुं	वि॰	રઘવાટ કરનારું	हडबड़िया, अधीर	bewildered, confused
રચન, રચના	रचन, रचना	स्त्री॰	1. રચવું–બનાવવું તે	रचना, बनाना, निर्माण करना	composition, construction
			2. ગોઠવણ, વ્યવસ્થા	व्यवस्था, आयोजन	arrangement
રચનાકાર્ય	रचनाकार्य	न॰	રચનાત્મક કામ	रचनात्मक कार्य	constructive work
રચનાત્મક	रचनात्मक	वि॰	જેમાં કાંઈક નવું રચવાનું હોય તેવું	जिसमें कुछ नयी रचना हो, रचनात्मक	constructive
રચયિતા	रचयिता	पुं॰	રચનાર	रचना करने वाला, रचयिता	composer, builder
રચવું	रचवुं	स॰क्रि॰	રચના કરવી, બનાવવું	रचना, बनाना, निर्माण करना	to make, to construct
		अ॰क्रि॰	1. (પ્રવાહીનું) જમીનમાં ઊતરવું, પચવું	(द्रव का) ज़मीन में उतरना–पचना	to percolate
			2. રચ્યું, આસક્ત થવું	आसक्त या अनुरक्त होना	to be happy, to be attached
રચરચ	रचरच	अ॰	તરબોળ	सराबोर, तरबतर	completely wet, drenched
રચિત	रचित	वि॰	રચેલું	रचित, रचा हुआ	composed, created

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રચેલુંપચેલું, રચ્યુંપચ્યું	रचेलुंपचेलुं, रचयुंपच्युं	वि॰	રત, તલ્લીન, મશગુલ	रत, लीन, लगा हुआ	engrossed
રજ	रज	वि॰	થોડું, જરાક	थोड़ा-सा, ज़रा-सा	little
		स्त्री॰	1. આણું, ધૂળનો કણ	ज़र्रा, अणु, कण जो सूर्यप्रकाश में उड़ता दिखाई देता है	small particle
			2. ધૂળ, કચરા	गर्द, रज, कचरा	dust
		न॰	સ્ત્રીનો માસિક અટકાવ	स्त्रिओं का मासिक रक्त-स्राव	menses
રજક	रजक	न॰	દાણોપાણી, અન્નજળ	खानापीना, अन्नजल	food and drink, sustenance
		पुं॰	ધોબી	धोबी	washerman
રજકો	रजको	पुं॰	મેથીની જાતનું ઘાસ	मेथी के प्रकार की एक घास जो पशुओं को दी जाती है	lucerne
રજત	रजत	वि॰	1. રૂપાનું 2. ધોળાશ પડતું	चाँदी का बना हुआ शुभ्र	silver whitish, silver-coloured
		न॰	રૂપું	रूपा, रजत, चाँदी	silver
રજતમહોત્સવ	रजतमहोत्सव	पुं॰	પચ્ચીસ વર્ષ પૂરાં થતાં ઊજવાતો ઉત્સવ	उत्सव जो पचीस वर्ष पूरे होने पर मनाया जाता है	silver-jubilee
રજપૂત	रजपूत	वि॰,पुं॰	રજપૂતાનાના ક્ષત્રિય રાજવંશનો આદમી કે તેને લગતું	राजपूताने के क्षत्रिय राजवंश/घराना का आदमी या उससे सम्बंधित	Rajput, member of Rajput caste
રજપૂતાઈ	रजपूताई	स्त्री॰	રજપૂતપણું	राजपुताई	profession of Rajput
રજપૂતાણી	रजपूताणी	स्त्री॰	રજપૂત સ્ત્રી	राजपूत स्त्री	Rajput woman

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રજપૂતી	रजपूती	स्त्री॰	રજપૂતપણું	राजपूतपन	profession of Rajput
રજબ	रजब	पुं॰	હિજરી સનનો સાતમો મહિનો	हिजरी संवत का सातवाँ महीना	seventh month of Hijri year
રજવાડી	रजवाडी	वि॰	રજવાડાનું	रजवाड़ा, देशी रियासत का	of or belonging to an Indian state
રજવાડું	रजवाडुं	न॰	દેશી રાજ્ય	देशी रियासत	Indian state
રજવાડો	रजवाडो	पुं॰	1. દેશી રાજ્ય 2. રજપૂતો રહેતા હોય તે પ્રાંત-સંસ્થાન 3. રાજાનો મહેલ	देशी रियासत जहां राजपूत रहते हों वह प्रांत राजगृह, राजा का महल	Indian state province where Rajputs reside royal palace
રજા	रजा	स्त्री॰	1. પરવાનગી, સંમતિ 2. છૂટી 3. રુખસદ	सम्मति, अनुमति छुट्टी बर्ख़ास्तगी	leave, permission recess, vacation dismissal
રજાઅરજી	रजाअरजी	स्त्री॰	રજાની અરજી	छुट्टी के लिए दी जाती पर्ची-चिट्ठी	note asking for leave
રજાચિઠ્ઠી	रजाचिठ्ठी	स्त्री॰	રજા આપતી કે માગતી ચિઠ્ઠી	वह चिट्ठी या अर्जी जिसमें छुटटी माँगी या दी गई हो	note asking for leave or granting leave
રજામંદી	रजामंदी	स्त्री॰	રજા, અનુજ્ઞા, અવિરોધ	रज़ा, अनुज्ञा, मंज़ूरी	permission
રજાઈ	रजाई	स्त्री॰	થોડા રૂની ઓઢવાની અમુક પ્રકારની ગોદડી	रज़ाई, वह गुदड़ी जो कम रुई से बनायी गयी हो, थोड़ी रुई भरा लिहाफ़	quilt
રજાકજા	रजाकजा	स्त्री॰	1. માંદગી	बीमारी	sickness

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. અણધારી આફત	अनचीनी आफ़त	unforeseen calamity
			3. મૃત્યુ	मौत	death
રજાળ	रजाळ	स्त्री॰	પ્રકાશ, અજવાળું	प्रकाश, चमक	light, brightness
રજાળિયું	रजाळियुं	न॰	છાપરામાંથી રજાળ આવે તે માટે મુકાતું ખાસ નળિયું કે બાકું	छप्पर–खपरैलों से घर में प्रकाश आये, इस हेतु रखा जाता खास प्रकार का खपरैल	ventilator or tile in roof for air or light
રજાળુ	रजाळु	वि॰	1. નીચ, હલકટ, બેશરમ	कमीना, बेशरम	mean, low, shameless
			2. હલકી જાતનું, ઝટ ક્જાઈ જાય તેવું (લાકડું કે કોયલો)	हल्की किस्म का (लकड़ी या कोयला)	(of wood or coal) of inferior quality
રજિયું	रजियुं	न॰	રેતદાની	बालूदान	sand-box
રજિસ્ટર	रजिस्टर	न॰	1. પત્રક, નોંધપત્રક	पत्रक, पंजिका	register
			2. પોસ્ટ ઓફિસમાં નોંધાવી પાવતી લઈને વિશેષ સુરક્ષિતપણે મોકલાતો કાગળપત્ર	डाकघर में नोट करवाकर रसीद प्राप्त करके विशेष सुरक्षा एवं निश्चितता के साथ भेजा गया पत्र	registered letter
			3. સરકારમાં નોંધવું યા નોંધાવવું તે	शासन–कार्यालय में दर्ज कराना	registering (name, complaint etc.)
રજી	रजी	स्त्री॰	રેતી	बालू	sand
રજૂ	रजू	वि॰	નજર સામે રાખેલું, હાજર કરેલું	सामने रखा हुआ, प्रस्तुत किया गया	placed in the presence of, presented
રજૂઆત	रजूआत	स्त्री॰	રજૂ કરવું કે થવું તે	पेश करना या होना	presenting, producing

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રજોગુણ	rajoguṇ	પું॰	1 પ્રકૃતિના ત્રણ ગુણો માંનો બીજો (પ્રવૃત્તિના હેતુભૂત ગુણ)	प्रकृति के तीन गुणों में से दूसरा	second of the three constituent qualities
			2 (લા.) ક્રોધ, તામસ	क्रोध, आवेश, तामस	anger
રજોગુણી	rajoguṇī	वि॰	1 રજોગુણવાળું કે તેને લગતું	रजोगुणवाला	having or pertaining to the second constituent quality
			2 તામસી	तामसी	irascible
રજોટી	rajoṭī	स्त्री॰	ઝીણી ધૂળ	बारीक गर्द, रज	fine dust
રજોહરણ	rajoharaṇ	पुं॰	જૈન સાધુની પૂંજણી-ઓઘો	जैन साधु के लिए उपयोगी एक वस्तु	brush or broom carried by Jain sadhus
રજોદર્શન	rajodarśan	न॰	પહેલી વાર રજસ્વલા થવું તે	स्त्री का प्रथम बार रजस्वला होना	first appearance of menses
રજોયણો	rajoyaṇo	पुं॰	જુઓ 'રજોહરણ'	देखिए 'रजोहरण'	see 'रजोहरण'
રઝળપટ્ટી, રઝળપાટ	rajhaḷapaṭṭī, rajhaḷapāṭ	स्त्री॰	1 રઝળ્યા કરવું તે	भटकना	wandering, roaming
			2 રઝળવાની ધમાલ કે મહેનત	भटकने की व्यर्थ व्यस्तता या मेहनत	exertion due to wandering
રઝળવું	rajhaḷavuṃ	अ॰क्रि॰	નકામું કે કામધંધા વગરનું રખડવું-ભટકવું	निकम्मा या बेकार घूमना–फिरना, भटकना	to roam without employment
રઝળાટ	rajhaḷāṭ	पुं॰	રઝળવું તે	फ़ालतू घूमना, भटकना	wandering, roaming
રટણ, રટણા, રટન, રટના	raṭaṇ, raṭaṇā, raṭan, raṭnā	न॰, स्त्री॰, न॰, स्त्री॰	રટવું તે	रटना	repeating, remembering

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રટવું	रटवुं	स॰क्रि॰	વારે વારે યાદ કરવું–બોલવું	बार-बार याद करना/बोलना, रटना	to repeat, to remember again and again
રડકણ, રડકણું, રડકું	रडकण, रडकणुं, रडकुं	वि॰	જરાકમાં કે વારંવાર રડ્યા કરતું, રોતલ 'રડવું'	ज़रा-सी बात में या बार-बार रोते रहने वाला	maudlin, given to crying
રડતા લાડુ	रडता लाडु	पुं॰	ઘણા ઘીના લચપચ થતા લાડુ	अधिक घी से भरा लड्डू	sweet-ball redolent with ghee
રડતી સૂરત	रडती सूरत	वि॰	રડતા-ઉદાસી ચહેરાનું	रोनी सूरत वाला, उदासी	sad, melancholy
રડબડવું, રડવડવું	रडबडवुं, रडवडवुं	अ॰क्रि॰	રખડવું, રઝળવું, રવડવું	भटकते रहना, अनावश्यक घूमना	to wander, roam
રડવું	रडवुं	अ॰क्रि॰	રુદન કરવું	रोना, रुदन करना	to cry, to weep
રડાકૂટ રડાકૂટો	रडाकूट, रडाकूटो	स्त्री॰, पुं॰	1. રોવું કૂટવું-શોક કરવો તે	रोना-पीटना, रोनी-धोनी	weeping and beating of breasts
			2. બળાપો, કંકાસ	कज़िया, टंटा	grief
			3. (લા.) નિષ્ફળ મહેનત	व्यर्थ श्रम	(fig.) fruitless effort
રડાપીટ	रडापीट	स्त्री॰	રડાકૂટ, રોકકળ	रोना–धोना	weeping and crying
રડારડ	रडारड	स्त्री॰	ઉપરાઉપરી વા અનેક જણ એકીસાથે રડે તે	एकसाथ अनेक का रोना	weeping and wailing of many persons
રડારોળ	रडारोळ	स्त्री॰	પોકેપોક મૂકીને રડવું તે	कुहराम	weeping loudly
રડ્યું	रड्युं	वि॰	રડજી, અણગમો બતાવતાં (કદીક લાડમાં) સ્ત્રીઓ વાપરે છે	नापसंदगी या अरुचि प्रदर्शन के लिए (कभी-कभी प्यार या वात्सल्य में भी) प्रयुक्त किया जाता है	given to crying, term used to express dislike (sometimes to express liking)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રડ્યુંખડ્યું	रड्युंखड्युं	वि॰	1. વિખૂટું–ભૂલું પડેલું	भूला-भटका	lonely, lost
			2. ભાગ્યે કોઈક	शायद कोई, इक्का-दुक्का	rare
			3. વેરાયેલું, વીખરાયેલું	बिखरा हुआ, तितर-बितर	stray, scattered
રઢ	रढ	स्त्री॰	1. લગની	लौ. लगन, धुन, सनक	state of being excessively fond of
			2. હઠ, આગ્રહ	हठ, आग्रह	obstinacy
રઢિયાર	रढियार	वि॰	નધણિયાતું, રખડાઉ (ઢોર)	बिन मालिकी का, आवारा (पशु)	stray (cattle)
રઢિયાળું	रढियाळुं	वि॰	સુંદર, મોહક	सुंदर, मोहक	beautiful, fascinating
રણ	रण	न॰	1. રેતીનું મેદાન કે પ્રદેશ	बालू का मैदान, रेगिस्तान	desert
			2. રાન, વગડો	वीरान, बंजर वन	wilderness, forest
			3. (લા.) સખત તાપ	सख्त गर्मी	(fig.) intense heat
			4. દેવું	ऋण, कर्ज़	debt
			5. યુદ્ધ	युद्ध	battle
			6. લડાઈનું મેદાન	लड़ाई का मैदान, रणक्षेत्र	battlefield
રણકવું	रणकवुं	अ॰ क्रि॰	1. રણકારો થવો-કરવો	रनकना, रनकार होना/करना	jingle sound of metal
			2. પાડાનું બોલવું	रेंकना (भैंसे का)	bellowing of a buffalo
રણકાર, રણકારો	रणकार, रणकारो	पुं॰	1. ધાતુની વસ્તુ ખખડવાનો અવાજ	धातु की चीज़ टकराने से उत्पन्न ध्वनि, झनकार, झंकार	rattling of metal

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 તે અવાજ થઈ ગયા બાદ નીકળ્યા કરતો કંપતો–ધ્રૂજતો સૂર	उस आवाज़ के ख़त्म होने के बाद हवा में गूँजता हुआ स्वर, गूँज	ringing sound of metal
રણકું	रणकुं	वि॰	ધૂળ વગરનું, ચોખ્ખી કઠણ સપાટીવાળું	बिना बालू–धूल का, साफ़ एवं सख्त सतह वाला	having no dust, having hard, clean surface
રણકો	रणको	पुं॰	જુઓ 'રણકાર'	देखिए 'रणकार'	see 'रणकार'
રણક્ષેત્ર	रणक्षेत्र	न॰	રણભૂમિ	लड़ाई का मैदान, रणभूमि	battlefield
રણગાડી	रणगाडी	स्त्री॰	લોઢાના બખ્તર વગેરેથી સુસજ્જ તથા ખાડાખૈયા વટાવી શકે તેવાં પૈડાંની રચનાવાળી તોપ વગેરેવાળી યાંત્રિક ગાડી, 'ટૅન્ક'	तोप आदि से लैस यांत्रिक गाड़ी जो लड़ाई में काम आती है, टैंक	tank
રણગીત	रणगीत	न॰	લડાઈનું ગીત	युद्धगीत	war song
રણછોડ	रणछोड	पुं॰	શ્રીકૃષ્ણનું એક નામ	श्रीकृष्ण का एक नाम, रणक्षेत्र से मुक्ति दिलाने वाला	Shri Krishna
રણછોડરાય	रणछोडराय	पुं॰	ડાકોરના પ્રસિદ્ધ મંદિરમાં સ્થાપિત (ભગવત્–) સ્વરૂપનું નામ	डाकोर के प्रसिद्ध मंदिर में स्थापित (भगवत्–) स्वरूप का नाम	the idol of Shri Krishna at Dakore
રણજંગ	रणजंग	पुं॰	મોટું યુદ્ધ, સખતઝપાઝપી	महायुद्ध, ज़ोरदार हाथापाई	fierce or great battle
રણજિત	रणजित	वि॰	યુદ્ધમાં જીતનાર	युद्ध में जीतने वाला	one who wins in battle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રણઝણ	रणझण	स्त्री॰	રણઝણાટ, ખણખણાટ	खनखनाहट, रनकार	sound as of weapons or metal
રણઝણવું	रणझणवुं	अ॰क्रि॰	(નૂપુર વગેરેનું) ઝણઝણવું–ખણખણવું	(नूपुर आदि का) खनकना	to jingle
રણઝણાટ	रणझणाट	पुं॰	રણઝણવાનો અવાજ	खनखनाहट, झनझनाहट	jingling
રણઝીક	रणझीक	स्त्री॰	યુદ્ધનો ઝપાટો કે શસ્ત્રાસ્ત્રની ઝડી	युद्ध का आवेश या शस्त्रास्त्र की झड़ी	onslaught of battle or exchange of firing
રણથંભ	रणथंभ	पुं॰	યુદ્ધમાં મેળવેલી જીતનો સ્મરણસ્તંભ	युद्ध में विजयी होने का प्रतीक स्मरण–स्तंभ	pillar of victory in war
રણધીર, રણધીરું	रणधीर, रणधीरुं	पुं॰	યુદ્ધમાં ધીર-અડગ	अडिग, युद्ध में (भी) धीर–अडिग रहने वाला	firm in battle
રણબંકો	रणबंको	पुं॰	રણશૂરો	रनबांका, वीर	brave in battle
રણભૂમિ, રણભૂમી	रणभूमि, रणभूमी	स्त्री॰	લડાઈનું મેદાન	युद्ध का मैदान	battlefield
રણભેરી	रणभेरी	स्त्री॰	રણશિંગા જેવું રણવાદ્ય	रणशिंगा, एक प्रकार का रणवाद्य, रणभेरी	horn used in war, bugle
રણરંગ	रणरंग	पुं॰	1. લડાઈનો રસ-ઉત્સાહ	युद्ध का उत्साह	delight in or enthusiasm for battle
			2. યુધ્ધ કે તેનું મેદાન	युद्ध या युद्ध का मैदान	battle or battlefield
રણલક્ષ્મી	रणलक्ष्मी	स्त्री॰	યુદ્ધની દેવી, જે વિજય અપાવે છે, વિજયલક્ષ્મી	युद्ध की देवी, जो विजय दिलाती है, विजयलक्ष्मी	goddess of war

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રણવખત	रणवखत	पुं॰	સખત તાપની વેળા, ઉનાળાના બપોરની વેળા	कड़ी धूप का समय, गर्मियों की चिलचिलाती दुपहरी	period of intense heat, noon time in summer
રણવગડો	रणवगडो	पुं॰	વેરાન નિર્જન જેવો પ્રદેશ	वीरान, निर्जन–सा प्रदेश	wilderness
રણવટ	रणवट	स्त्री॰	રણક્ષેત્રમાં યોદ્ધાનો ધર્મ-ટેક	रणक्षेत्र में योद्धा की धर्म–टेक	duty of warrior in battle
રણવાટ	रणवाट	स्त्री॰	૧ રણક્ષેત્રનો રસ્તો	रणक्षेत्र का मार्ग	road to battlefield
			૨ બહારવટું	लुटेरे का काम, डकैती	outlawry
રણવાદ્ય	रणवाद्य	न॰	લડાઈનું વાજું	युद्ध का वाद्य	horns etc. sounded at battle
રણવાસ	रणवास	पुं॰	રાણીઓને રહેવાનું સ્થાન, અંતઃપુર	रानियों के रहने का स्थान, अंतःपुर	harem, queen's residence
રણવાસો	रणवासो	पुं॰	રણવગડામાં રહેઠાણ, વનવાસ	वनवास	residence in forest, going away for residing in forest
રણશિંગું	रणशिंगुं	न॰	યુદ્ધમાં વગાડવાનું તૂતડું	युद्ध में बजाया जाने वाला वाद्य, रणसिंघा	horn or trumpet used in war
રણશૂરું	रणशूरुं	वि॰	યુદ્ધમાં બહાદુર	युद्ध में बहादुर, रणवीर, शूरवीर, रणबांका	brave in battle
રણહાક	रणहाक	स्त्री॰	લડાઈની કિકિયારી, હાકલ કે ગર્જના	युद्ध का नारा, युद्धघोष	war-cry

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રણાંગણ	रणांगण	न॰	રણભૂમિ	रणभूमि	battlefield
રણિયું	रणियुं	वि॰	1. દેવાદાર, રણવાળું 2. રણશૂરું	ऋणी, कर्ज़दार रणवीर	having debt brave in battle
રણી	रणी	वि॰ स्त्री॰	જુઓ 'રણિયું' સોનાનો કકડો (ઘરેણું કરવા આપેલો)	देखिए 'रणियुं' सोने का टुकड़ा (गहना बनाने हेतु दिया गया)	see 'रणियुं' nugget
રણો	रणो	पुं॰	1. એ નામની એક જાતનો માણસ	'रणा' नामक एक जाति का आदमी	member of a community of that name
			2. એક અટક	एक कुलनाम या अतिरिक्त नाम	a surname
રત	रत	स्त्री॰ वि॰	ઋતુ 1. લીન	ऋतु लीन	season immersed, engrossed
			2. આસક્ત	आसक्त	attached to
રતન	रतन	न॰	1. જુઓ 'રત્ન' 2. આંખની કીકી	देखिए 'रत्न' आँख की पुतली, तारा	see 'रत्न' pupil of eye
રતનબાવળિયો	रतनबावळियो	पुं॰	બાવળની એક જાત	बबूल का एक प्रकार	kind of babul tree
રત્તલ	रत्तल	पुं॰	લગભગ સાડી-આડત્રીસ રૂપિયાભાર જેટલું એક અંગ્રેજી વજન	क़रीब साढ़े अड़तीस तोले का एक अंग्रेजी वज़न, पाउंड	pound
રતલી	रतली	वि॰	રતલનું, અમુક રતલનું (સંખ્યાવાચક જોડે)	पाउंड वज़न का, (संख्या के साथ प्रयुक्त) रतल, पाउंड वज़न का	of or weighing a pound
રતવા	रतवा	पुं॰	ચામડીનો એક રોગ	चमड़ी का एक रोग, वातरक्त, रक्तवात	kind of skin disease

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રતાશ	रताश	स्त्री॰	લાલાશ	लालिमा, लाली, सुर्खी	reddish colour
રતાળુ	रताळु	न॰	એક કંદ	एक कंद, रतालू	a kind of vegetable
રતાંજલી, રતાંજળી, રતાંદલી, રતાંદળી	रतांजली, रतांजळी, रतांदली, रतांदळी	स्त्री॰	રાતી સુખડ	लाल सुखड (चंदन)	red sandalwood
રતાંધળું	रतांधळुं	वि॰	રાતે ન દેખે તેવું	रतौंधिया, रात के समय न देख सकने वाला	night-blind, suffering from nyctalopia
રતિ	रति	स्त्री॰	1. આસક્તિ, અનુરાગ	आसक्ति, अनुराग	attachment, love
			2. પ્રીતિ, આનંદ	प्रीति, आनंद	joy
			3. કામક્રીડા, સંભોગ	कामक्रीड़ा, संभोग	copulation
			4. કામદેવની સ્ત્રી	कामदेव की स्त्री	wife of Cupid
રતિનાથ, રતિપતિ	रतिनाथ, रतिपति	पुं॰	કામદેવ	कामदेव, अनंगदेव	Cupid
રતી	रती	स्त्री॰	1. ચણોઠી જેટલું વજન	गुंजे जितना वज़न	weight equal to $2^1/_2$ grains
			2. વાલ, તોલાથી નાનું એક વજન	एक वज़न, जो तोले का 32 वाँ हिस्सा होता है	weight equal to $2^1/_2$ grains
રતીપૂર, રતીભાર	रतीपूर, रतीभार	वि॰	1. રતી જેટલું	रत्ती के जितना	as much as a 'rati'
			2. જરાક	ज़रा–सा, रत्तीभर	very little
રતુંબડું, રતુમડું	रतुंबडुं, रतुमडुं	वि॰	લાલાશ પડતું	रतनारा, ललछू, किंचित् लाल, राता	reddish
રત્ન	रत्न	न॰	1. કીમતી પથ્થર (મણિ વગેરે)	कीमती पत्थर (मणि आदि)	precious stone, gem

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨. દરેક જાતિમાં ઉત્કૃષ્ટ વસ્તુ ૩. સમુદ્ર વલોવતાં નીકળેલી ૧૪ વસ્તુ ઓમાંની દરેક	प्रत्येक वर्ग–जाति में उत्कृष्ट वस्तु समुद्र मंथन से निकले 14 रत्न	the best thing of its kind each one of the fourteen things that came out of the ocean when it was churned
રત્નકરા	रत्नकरा	पुं॰	એક છંદ	एक छंद	a metre
રત્નચિંતામણિ	रत्नचिंतामणि	पुं॰	ચિંતામણિ	चिंतामणि	wish-fulfilling gem
રત્નજડિત	रत्नजडित	वि॰	રત્નોથી જડેલું	रत्नों से जड़ित	set with jewels
રત્નમાલા	रत्नमाला	स्त्री॰	મણિઓની માળો કે હાર	मणियों की माला या हार	necklace of precious stones
રથ	रथ	पुं॰	૧. ઉપર ઘુમ્મટ જેવા છત્રવાળું એક વાહન ૨. લડાઈની ગાડી	एक प्रकार का वाहन जिस पर गोल छत्र होता है युद्ध का यान	chariot (with dome) chariot (used in war)
રથજાત્રા, રથયાત્રા	रथजात्रा, रथयात्रा	स्त्री॰	અષાડ સુદ બીજનો તહેવાર, જ્યારે દેવને રથમાં બેસાડી ફેરવે છે	आषाढ़ शुक्ला द्वितीया के दिन मनाया जानेवाला एक त्यौहार, जिसमें देव को रथ में बिठाकर जुलूस निकाला जाता है, रथयात्रा	festival observed on the second day of the bright half of Ashadha when the deity is taken round in a chariot
રથી	रथी	पुं॰	૧. રથમાં બેસી લડનાર યોદ્ધો	रथ में बैठे हुए लड़ने वाला सैनिक	warrior fighting from a chariot

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. એક હજાર યોદ્ધાઓ સાથે એકલો લડનાર યોદ્ધો	एक हज़ार सैनिकों के साथ अकेले लड़ने वाला युद्धवीर	warrior who can fight a thousand soldiers single-handed
રથ્થડ	રથ્થડ	પું·	માટી અને છાણનું જાડું લીંપણ	मिट्टी एवं गोबर की मोटी लिपाई	daub of mud and cow-dung
રદ	રદ	પું·	દાંત	दाँत	tooth
		વિ·	નકામું, બાતલ કરેલું	निकम्मा, काटा-छाँटा हुआ	cancelled, useless
રદબદલ, રદબદલી	રદબદલ, રદબદલી	સ્ત્રી·	એક રદ કરી બીજું પસંદ કરવું કે બદલવું તે	एक को निकालकर या काटकर दूसरा पसंद करना अथवा बदलना	rejecting something and choosing another in its place
રદબાતલ	રદબાતલ	વિ·	નકામું	निकम्मा, रद्द	useless
રદિયો	રદિયો	પું·	કહેલી વાતને રદ કરે તેવો સામો જવાબ	खंडन, रद्द करना, कही हुई बात को रद्द साबित करने वाला प्रत्युत्तर	refutation
રદીફ	રદીફ	સ્ત્રી·	ગઝલમાં દરેક બેતની પાછળ વારંવાર આવતો શબ્દ	गज़ल में प्रत्येक पंक्ति के अंत में बार-बार आने वाला शब्द	word repeated at the end of each line of 'ghazal'
રદ્દી	રદ્દી	વિ·	નકામું, રદબાતલ	निकम्मा, रद्द	useless, cancelled
રનવન	રનવન	વિ·	અસ્તવ્યસ્ત, છૂટુંછવાયું	अस्तव्यस्त, बिखरा हुआ	in disorder, scattered
રપાટી,	રપાટી,	સ્ત્રી·	આંટો, ફેરો	चक्कर, फेरा	running about
રપાટો	રપાટો	પું·	1. લાંબી દોડ, ગબરડી	तेज़ दौड़, रपट	long run

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રપેટવું-થકવવું તે	थका देना, रगड़ना	tiring out
રપેટવું	रपेटवुं	स॰क्रि॰	1. ખૂબ જોસથી દોડાવવું	खूब तेज़ दौड़ाना, खदेड़ना	to cause to run very fast
			2. ખૂબ મહેનત કરાવી થકવવું	बहुत श्रम कराकर थका देना	to cause to work very hard and tire out
રપેટી, રપેટો	रपेटी, रपेटो	स्त्री॰, पुं॰	જુઓ 'રપાટી'	देखिए 'रपाटी'	see 'રપાટી'
રફતે રફતે	रफते रफते	अ॰	ધીરે ધીરે, થોડે થોડે	धीरे-धीरे	gradually, slowly
રફુ	रफु	वि॰	નાઠેલું, પલાયન કરી ગયેલું	रफूचक्कर, गायब	fled, escaped
રફુચક્કર	रफुचक्कर	वि॰	પલાયન કરી ગયેલું	भागा हुआ, फ़रार	absconder
		न॰	1. શત્રુએ કરેલું નુકસાન	शत्रु के द्वारा हुआ नुकसान	damage caused by enemy
			2. પ્રપંચ, કાવતરું	कारस्तानी, प्रपंच	plot, conspiracy
રફૂ	रफू	पुं॰	તૂણવાનું કામ	रफू करने का काम	darning
રફેદફે	रफेदफे	अ॰	ખરાબખસ્ત, ફનાફાતિયા, અસ્તવ્યસ્ત	तितर-बितर, अस्तव्यस्त	spoiled, ruined, scattered
રબડી	रबडी	स्त्री॰	બાસૂદી	रबड़ी	sweet dish made of thickened milk
રબર	रबर	न॰	એક ઝાડના રસનો બનતો પદાર્થ	रबड़, एक वृक्ष के रस से बनाया जाता पदार्थ	rubber
રબારી	रबारी	पुं॰	ભરવાડ જેવી એક નાતનો માણસ	अहीर जैसी एक जाति का आदमी	member of 'Rabari' sect.
રબી	रबी	पुं॰	વસંતઋતુ કે ત્યારનો રબીપાક	रबी फ़सल	winter-crop

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રબીપાક	रबीपाक	पुं·	શિયાળુ પાક	रबी फसल	winter-crop
રબ્બડ, રબ્બર	रब्बड, रब्बर	न·	જુઓ 'રબર'	देखिए 'रबर'	see 'रबर'
રમકડું	रमकडुं	न·	નાનાં છોકરાંને રમવાની વસ્તુ	खिलौना	toy
રમકાવવું	रमकाववुं	स·क्रि·	જોરથી મારવું, લગાવવું	ज़ोर से मारना – लगाना	to hit hard
રમખાણ	रमखाण	न·	મારફાડ, તોફાન, ધિંગાણું	हुल्लड़, दंगा, मारपीट	riot, fray
રમચી	रमची	स्त्री·	સોનાગેરુ, એક જાતની લાલ માટી	एक प्रकार की लाल मिट्टी, हिरमजी	kind of red earth
રમજાન	रमजान	पुं·	હિજરી સનનો નવમો માસ	हिजरी संवत् का नौवाँ महीना	ninth month of Hijri year
રમઝટ	रमझट	स्त्री·	તડામાર, ઝડી	सपाटा, तेज़ी, झड़ी	galore
રમઝમ	रमझम	स्त्री·	નૂપુરનો અવાજ	नूपुर की आवाज़	jingling of anklets
		अ·	રમઝમ	रमझम	jinglingly
રમઝમવું	रमझमवुं	अ·क्रि·	રમઝમ અવાજ થવો	रमझम की आवाज़ होना	to jingle
રમણ	रमण	पुं·	રમણ, કાન્ત, પતિ	रमण, कान्त, पति	husband
		न·	વિલાસ, રમણ-ક્રીડા	विलास, कामक्रीड़ा	sexual enjoyment
રમણબુઝારું	रमणबुझारुं	न·	૧. માટીનું જાડું ઢાંકણ	मिट्टी का मोटा ढक्कन	thick lid of earth
			૨. (લા.) તેના જેવું બેડોળ, ઢંગધડા વિનાનું કાંઈપણ	उसके जैसी बेढंगी, भद्दी–नंग धड़ंग चीज़	something shapeless and ugly
રમણભમણ	रमणभमण	अ·	અસ્તવ્યસ્ત, વેરણછેરણ	अस्त व्यस्त, तितर–बितर	at sixes and sevens, in disorder

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રમણું	रमणुं	न॰	૧. ખુલ્લી જગા, ચોગાન	मैदान, खुली जगह	open space or ground
			૨. દાદર કે બે કકડે હોય ત્યારે વચ્ચે મુકાતું પહોળું પગથિયું	दो स्तरों में विभाजित सीढ़ियों के बीच में रखा जाने वाला चौड़ा हिस्सा (सीढ़ी)	landing of a staircase
			૩. બારસાખનો એક ભાગ	साह (चौखट) का एक हिस्सा	part of door-frame
			૪. ક્રીડા	कामक्रीड़ा, क्रीड़ा-खेल	play, sport
રમત	रमत	स्त्री॰	૧. ખેલકૂદ, ગમ્મત	खेल, क्रीड़ा, मनोरंजन	game, play
			૨. રમવાની રીત (ગિલ્લી દંડો, શતરંજ વ.)	खेलने की रीति, ढंग (गुल्लीडंडा, शतरंज आदि)	way of playing a game
રમતરોળિયું રમતરોળું	रमतरोळियुं, रमतरोळुं	न॰	નકામી રખડપટ્ટી	फ़िज़ूल घूमना-फिरना	running about with no purpose
રમતવાત	रमतवात	स्त्री॰	સાવ સહેલી કે રમત જેવી વસ્તુ કે કામ, રમતાં રમતાં સધાય એવું તે	बिल्कुल ही सरल काम, जो खेलते-खेलते हो जाए	very easy thing
રમતારામ	रमताराम	पुं॰	એક ઠેકાણે ટકીને ન રહેનાર, બધે રખડ્યા કરનાર	सर्वत्र – इधर से उधर भटकने वाला, उठल्लू का चूल्हा	constant wanderer, vagabond
રમતિયાળ, રમતીલું	रमतियाळ, रमतीलुं	वि॰	રમતમાં જ ચિત્તવાળું	खेलकूद में मग्न रहने वाला	playful, given to play only
રમતું	रमतुं	वि॰	૧. 'રમવું' નું વ. કૃ.	'रमवुं' का व॰कृ॰	pres. part. of 'रमवुं'
			૨. છૂટું, બંધનરહિત	खुला, स्वतंत्र, बंधन- रहित	free, not bound to anything

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. મોકળું, ખુલ્લું 4. ઢીલું, તંગ નહિ એવું	खुला ढीला, जो तंग नहीं है	open loose, not tight
રમમાણ	रममाण	वि॰	રમી રહેલું, આનંદ માનતું, લીન	लवलीन, तन्मय, खेलता हुआ, आनंद में मग्न	enjoying, absorbed, engrossed
રમરમ	रमरम	पुं॰	1. એવો અવાજ 2. જીભ ઉપર થતો રવરવાટ	'रमरम' सी आवाज़ जिह्वा पर होती चरचराहट	kind of noise smarting pain on the tongue
		अ॰	1. એવો અવાજ થાય તેમ 2. જીભ ઉપર રવરવે તેમ	इस प्रकार की आवाज़ का सा जिस प्रकार जिह्वा पर चरचराहट होती है	causing such sound causing smarting pain on the tongue
રમરમવું	रमरमवुं	अ॰क्रि॰	1. રમરમ અવાજ કરવો 2. જીભ ઉપર રવરવાટ કરવો	रमरम आवाज़ निकालना/होना जिह्वा पर चरचराहट होनी	to cause such noise to cause smarting pain on the tongue
રમરમાટ	रमरमाट	पुं॰	રમરમવું તે	'रमरम' की क्रिया	causing smarting pain
રમરમાવવું	रमरमाववुं	स॰क्रि॰	1. 'રમરમવું' નું પ્રેરક 2. જોરથી મારવું	'रमरमवुं' का प्रेरक रूप ज़ोर से मारना	caus. of 'रमरमवुं' to beat or to hit hard
રમલ	रमल	पुं॰	1. પાસા ફેંકી ભવિષ્ય જોવાની વિદ્યા 2. તેના પાંચ ધાતુના પાસા	पांसे फेंक कर भविष्य देखने की विद्या उसके पाँच धातु के पासे	art of divining by throwing dice dice made of five metals
રમલી	रमली	पुं॰	રમળ ફેંકી ભવિષ્ય કહેનાર	रमल फैंककर भविष्य बताने वाला ज्ञानी	person who predicts the future by throwing dice

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રમવું	रमवुं	अ॰क्रि॰	1. ખેલવું	खेलना	to play
			2. આનંદ માનવો	आनंद मनाना, चैन करना	to enjoy
			3. મનમાં કે યાદદાસ્ત પર સતત હોવું, –ત્યાંથી ન ખસવું કે ભુલાવું, જેમ કે, વાત રમ્યા કરવી -રમી રહેવી	सदा मन में या स्मृति पट पर रहना, मन में घूमना-फिरना, रमना (बात)	to remember constantly
			4. કામક્રીડા કરવી	कामक्रीड़ा करना	to have sexual intercourse
			5. તમાશો-ખેલ કરવો (ભવૈયા)	करतब या खेल-तमाशा करना (नट, भांड आदि)	to stage a show (of 'Bhavai')
			6. દાવ ખેલવો (પાસા, પત્તાં)	कोई ख़ास खेल खेलना (ताश, शतरंज आदि)	to play (cards, chess etc.)
			7. લાડ કરવું	लाड करना	to caress
			8. નકામું રખડવું, રઝળવું	बेकार घूमना	to wander aimlessly
રમસ્તળ, રમસ્તાન	रमस्तळ, रमस्तान	न॰	રમખાણ, તોફાન	दंगा, तूफान	riot, fray
રમળ	रमळ	पुं॰	જુઓ 'રમલ'	देखिए 'रमल'	see 'रमल'
રમળી	रमळी	पुं॰	જુઓ 'રમલી'	देखिए 'रमली'	see 'रमली'
રમાડવું	रमाडवुं	स॰क्रि॰	1. 'રમવું' નું પ્રેરક	'रमवुं' का प्रेरक रूप, खेलना	caus. of 'रमवुं'
			2. (લા.) પટાવવું, ફોસલાવવું, છેતરવું	फुसलाना, नचाना, ठगना	(fig.) to cajole, to deceive
રમૂજ	रमूज	स्त्री॰	1. મનખુશ થાય તેવી ગમ્મત	मनोरंजन, विनोद, कौतुक	fun, sport
			2. મશ્કરી, વિનોદ	हँसी, मज़ाक	humour
રમૂજદાર	रमूजदार	वि॰	રમૂજવાળું	विनोद के योग्य, मज़ेदार	amusing, humorous

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રમૂજી	रमूजी	वि॰	ગમતી, વિનોદી	विनोदी, विनोदप्रिय, हँसोड़, आनंदी	jocular, humorous
રવઈ	रवई	स्त्री॰	નાનો રવૈયો	रई, छोटी मथानी	small churning staff
રવડવું	रवडवुं	अ॰क्रि॰	આથડવું, રખડવું	भटकना	to wander, to roam about
રવરવ	रवरव	अ॰	રવરવે તેમ	छरछर, छरछराहट के साथ	with burning sensation
રવરવવું	रवरववुं	अ॰क्रि॰	1. ચચરવું	छरछराना (पीड़ा होना)	to cause smarting pain
			2. અવાજ સાથે જ્વાળાની જેમ ગતિમાન દેખાવું	आवाज़ के साथ (ज्वाला की तरह गतिमान दिखना)	to appear like moving flame with noise
રવવું	रववुं	अ॰क्रि॰	અવાજ કરવો	आवाज़ करना	to cause noise
રવા	रवा	वि॰	1. યોગ્ય, ઘટિત	उचित, योग्य	proper, appropriate
			2. ચાલુ, પ્રચલિત	चालू, प्रचलित	current, prevalent
રવાજ	रवाज	पुं॰	રવાબ, એક તંતુવાદ્ય	एक प्रकार का तंतुवाद्य	a string instrument
રવાડો	रवाडो	पुं॰	1. ખોટી આદત, છંદ	खराब आदत, व्यसन	addiction, bad habit
			2. એક છંદ	एक छंद का नाम	a metre
રવાદાર	रवादार	वि॰	1. દાણાદાર	दानेदार	granular
			2. યોગ્ય તરીકે સ્વીકારનાર–કબૂલ રાખનાર	उचित ढंग से स्वीकार करने वाला, कुबूल करने वाला	one who accepts as being proper
			3. સંબંધી, હિતૈષી	रिश्तेदार, हितैषी	acquaintance, well-wisher

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રવાદારી	रवादारी	સ્ત્રી॰	૧. તરફદારી ૨. સોંપેલી ચીજમાંથી થોડું કાઢી લેવું તે, છૂપી દલાલી	तरफदारी सौंपी गयी चीज़ में से कुछ निकाल लेना, छुपी दलाली	partiality stealing part of the thing entrusted
રવાનગી	रवानगी	સ્ત્રી॰	૧. જવું, –રવાના થવું તે, વિદાયગીરી ૨. તે વેળા આપેલી ભેટ ૩. પરગામ રવાના કરવું, –મોકલવું તે	रवाना होना, बिदा, रवानगी उस वक़्त दी हुई भेंट, बिदाई दूसरे गाँव रवाना करना, भेजना	departure gift given at the time of leaving to send out (to other place, town)
રવાના	रवाना	અ॰	મોકલેલું, વિદાય કરેલું	भेजा हुआ, विदा किया गया	despatched, sent off
રવાનાચિઠ્ઠી	रवानाचिठ्ठी	સ્ત્રી॰	માલ બહાર લઈ જવાની પાવતી	माल बाहर ले जाने की अनुमति सूचक रसीद	receipt of despatch
રવાને	रवाने	અ॰	જુઓ 'રવાના'	देखिए 'रवाना'	see 'रवाना'
રવાલ	रवाल	સ્ત્રી॰	૧. ઘોડા તથા બળદની (અમુક એકધારા વેગવાળી) એક પ્રકારની ચાલ ૨. ઢાળકો પાડ્યા પછી રેજીમાં રહેલો ભૂકો	घोड़े और/या बैल की एक प्रकार की चाल, दुलकी, रहवाल नितारने के बाद पात्र में बचा चूरा	trot (of horse or bullock) powder left in crucible after casting ingots
રવાલદાર	रवालदार	વિ॰	રવાલમાં ચાલનાર	दुलकी में चलने वाला	trotting
રવિ	रवि	પું॰	૧. સૂર્ય ૨. રવિવાર	सूर्य रविवार	the sun Sunday
રવિકાંત	रविकांत	પું॰	સૂર્યકાંત મણિ તેના ઉપર સૂર્યનાં કિરણ કેન્દ્રિત થઇ નીચેની વસ્તુમાં	सूर्यकान्त मणि (जिसके ऊपर सूर्यकिरण केंद्रित	sun-stone

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			આગ લાગે છે)	होने पर, नीचे रखी गयी चीज़ में आग लगती है)	
રવી	रवी	वि॰	જુઓ 'રબી'	देखिए 'रबी'	see 'रबी'
રવેશ	रवेश	पुं॰	1. માળનો બહાર પડતો ભાગ, ઝરૂખો	झरोखा, बरामदा, बारजा	balcony
			2. રિવાજ, ધારો	रिवाज, प्रथा	custom, usage
રવેશી	रवेशी	स्त्री॰	મકાનનો રવેશ નીચેનો પરસાળ પહેલાંનો અડાળી જેવો ભાગ	मकान का बरामदा	part of house under 'रवेश'
રવૈયું	रवैयुं	न॰	1. ઘણું નાનું વેંગણ	छोटा बेंगन	very small brinjal
			2. ઉપરથી થોડું ચીરી મસાલો ભરી કરાતું – ભરતનું શાક	इसे ऊपर से थोड़ा चीर कर, अंदर मसाला भरकर बनाया जाने वाला ज़ायकेदार साग	dish of brinjal slit and stuffed with spices etc.
રવૈયો	रवैयो	पुं॰	1. દહીં વલોવવાનો વાંસ	दही मथने का डंडा, मथानी	staff for churning curds
			શિરસ્તો	चलन, प्रथा	custom
રવો	रवो	पुं॰	1. દાણાદાર લોટ	रवा, सूजी, दानेदार आटा	granulous flour of wheat
			2. ધાતુનો રસ જામી જઈ બનેલો દાણો	धातु का रस जम जाने पर बनता दाना	small ball of metal formed by cooling of molten metal
			3. ગોળની ચાકી	गुड़ की भेली, पारी, ढोंका	circular lump of jaggery
રશિયા	रशिया	पुं॰	યુરોપની પૂર્વે અને એશિયાની ઉત્તરે સળંગ પથરાયેલો દેશ	रूस	Russia

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રશિયન	रशियन	वि॰	રશિયાનું કે તેને લગતું	रूस का या रूस सम्बंधी	Russian
		पुं॰	તેનો વતની	रूस निवासी, रूसी	native of Russia
		स्त्री॰	તેની ભાષા	रूस की भाषा	language of Russia
રશ્મિ	रश्मि	पुं॰,न॰	1. કિરણ 2. લગામ, રાશ	किरन लगाम, रास, बागडोर	beam, ray reins, bridle
રસ	रस	पुं॰	આનંદ, પ્રીતિ, સ્વાદ રસમાંનો એક, સાર, સત્ત્વ, પાણી	आनंद, स्वाद, नौ रस में से एक, रस, सत्त्व, जल	juice, sap, water, taste, interest, one of the nine 'Rasas' in poetics
રસકપૂર	रसकपूर	न॰	1. સફેદ રંગની એક ઉપધાતુ (વૈદક) 2. પારો બાળીને કરેલું એક રસાયન	सफेद रंग की एक उपधातु पारद को जलाकर, उसमें से बनाया जाता एक रसायन	white sublimate of mercury per-chloride of mercury, calomel
રસકસ	रसकस	पुं॰	સાર-સત્ત્વ, કસ	सार, सत्त्व, कस	essence, extract
રસક્ષતિ	रसक्षति	स्त्री॰	રસની ક્ષતિ-ભંગ	रसभंग	interruption or cessation of sentiment or interest
રસગુલ્લું, રસગુલ્લો	रसगुल्लुं, रसगुल्लो	पुं॰	1. એક બંગાળી મીઠાઈ 2. (લા.) તેના જેવા ગોળમટોળ માણસ	रसगुल्ला, एक बंगला मिठाई रसगुल्ले की भाँति गलगुथना-हृष्ट-पुष्ट आदमी	kind of Bengali sweet (fig.) plump and round person
રસઘેલું	रसघेलुं	वि॰	ભાવ કે આનંદથી કે તે માટે ઘેલું બનેલું	भाव या आनंद में या इसके लिए मस्त/मग्न रहना	ecstatic or enraptured because of joy or feeling

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસજ	रसज	न॰	આથો, દહીં ઇ. માં જન્મતો જીવનો પ્રકાર	खमीर, दही आदि में पैदा होते एक कीटाणु का प्रकार	kind of bectaria found in curds etc.
રસજ્ઞ	रसज्ञ	वि॰	રસ ઓળખનાર-સમજનાર	रस को परखने वाला	connoisseur of poetic taste, sentiment etc.
		पुं॰	1. તેવો માણસ	वैसा आदमी	person with such qualities
			2. રસાયની વૈદ્ય	रसवैद्य	alchemist
રસજ્ઞતા, રસજ્ઞત્વ, રસજ્ઞાન	रसज्ञता, रसज्ञत्व, रसज्ञान	स्त्री॰, न॰, न॰	રસનું જ્ઞાન-સમજ	रस सम्बंधी ज्ञान/समझ	understanding or knowledge of poetic taste, sentiment etc.
રસનિષ્પતિ	रसनिष्पत्ति	स्त्री॰	રસની ઉત્પત્તિ	रसकी उत्पत्ति, रसनिष्पत्ति	creation of 'રસ'
રસનેંદ્રિય	रसनेंद्रिय	स्त्री॰	જીભ	जिह्वा	tongue
રસપોયણી	रसपोयणी	स्त्री॰	બાળકોને થતું એક જાતના ઝાડાનું દર્દ	बच्चों को होने वाले एक प्रकार के दस्त	kind of diarrhoea found in children
રસબસ	रसबस	वि॰	રસથી પરિપૂર્ણ	रस से परिपूर्ण	saturated with 'રસ'
રસબસવું	रसबसवुं	अ॰क्रि॰	રસબસ થવું	रस से परिपूर्ण होना	to be saturated with 'રસ'
રસબોળ	रसबोळ	वि॰	રસબસ	रसपूर्ण, सरस	see 'રસબસ'
રસભર્યું	रसभर्युं	वि॰	રસથી ભરેલું	रसभरा	juicy, full of sentiments
રસભંગ	रसभंग	पुं॰	રસમાં ભંગ પડવો તે, રસક્ષતિ	रसक्षति, रूप का भंग होना	interruption or cessation of sentiment, interest, etc.

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસભરે	रसभरे	अ॰	રસપૂર્વક, હોંશભેર	रसपूर्वक	with gusto
રસમય	रसमय	वि॰	રસરૂપ, રસથી પરિપૂર્ણ	रसरूप, रस से परिपूर्ण	full of sentiment
રસવંતી	रसवंती	स्त्री॰	એક ઔષધિ	एक औषध	kind of medicine
રસવાદ	रसवाद	पुं॰	ઈર્ષા, સરસાઈ	ईर्ष्या	jealousy, envy
રસવાહિની	रसवाहिनी	स्त्री॰	અન્નના રસને લઈ જનારી નાડી	अन्नरस को ले जानेवाली नस	tube that carries juice of food in body
રસશાસ્ત્ર	रसशास्त्र	न॰	1. રસાયણશાસ્ત્ર 2. કાવ્યાદિ કલાના રસનું શાસ્ત્ર	रसायन विद्या काव्यादि कलाओं के रस की विद्या	chemistry aesthetics
રસશાલા, રસશાળા	रसशाला, रसशाळा	स्त्री॰	રસાયણો પ્રયોગશાળા 'કેમિકલ લેબોરેટરી'	रसायनों की प्रयोगशाला	chemical laboratory
રસદ	रसद	स्त्री॰	1. પાકનો હિસ્સો 2. લશ્કરની ખોરાકી કે તેની સામગ્રી	फ़सल का हिस्सा लश्करी खुराकी या उसकी सामग्री	share of crop food-stuff or its provision for army
રસમ	रसम	स्त्री॰	રીત, રિવાજ	रस्म, रिवाज	custom, practice
રસવટ	रसवट	स्त्री॰	વેર, અદાવત	बैरभाव, अदावत	revenge, vengeance
રસવું	रसवुं	स॰क्रि॰	1. ઢોળ-ઓપ ચડાવવો	मुलम्मा, चमक, धातु पर पानी चढ़ाना	to gild, to plate
			2. સુશોભિત કરવું	सुशोभित करना	to decorate
રસસિંદૂર	रससिंदूर	न॰	પારાનું એક રસાયન	पारद का एक रसायन	a chemical preparation of mercury

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસળવું	रसळवुं	अ॰क्रि॰	ઢીલ કરવા નકામા આમતેમ ફર્યા કરવું	देर करने हेतु अनावश्यक इधर-उधर घूमना	to wander about with a view to delay
રસળાગી, રસળાજી, રસળાટ	रसळागी, रसळाजी, रसळाट	स्त्री॰, स्त्री॰, पुं॰	રસળવું તે, નકામો વખત કાઢવો તે	बेकार समय व्यतीत करना	wandering aimlessly, passing away time uselessly
રસાકશી, રસાકસી	रसाकशी, रसाकसी	स्त्री॰	ચડસપૂર્વક ખેંચાખેંચી, ગજગ્રાહ જેવી સ્પર્ધા	भारी कशमकश, खींचतान, नोंक-झोंक	rivalry, tug of war
રસાતલ, રસાતળ	रसातल, रसातळ	न॰	પાંચમું પાતાળ	रसातल, पाँचवाँ पाताल	fifth of the seven lower regions
રસાદાર	रसादार	वि॰	રસાવાળું	रसादार, शोरबे वाला	juicy, full of savoury liquid
રસાબોળ	रसाबोळ	स्त्री॰	પૃથ્વી ડૂબે—રસાતળ જાય તેમ	जैसे पृथ्वी डूब जाए, रसातल हो जाए	(like) the earth falling into abyss
રસાયણ	रसायण	न॰	1. ધાતુ, પારા વગેરેની ભસ્મવાળી ઔષધિ	धातु, पारा आदि की भस्म वाली औषध	medical preparation from metals and minerals
			2. જરા અને વ્યાધિ દૂર કરનાર ઔષધિ	जराव्याधिनाशक औषध	elixir
			3. રસાયનવિદ્યા	रसायनविद्या	chemistry
રસાયણશાસ્ત્ર	रसायणशास्त्र	न॰	ભૌતિક પદાર્થોનાં તત્ત્વો તથા તેમનાં પરિવર્તનનાં પરિણામોની ચર્ચા કરતું શાસ્ત્ર, 'કેમિસ્ટ્રી'	भौतिक पदार्थों के तत्व एवं उनके परिवर्तनों के परिणाम आदि सम्बंधी विज्ञान, रसायन विज्ञान	chemistry, alchemy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસાયણી	रसायणी	वि॰	રસાયણ સંબંધી	रसायन सम्बंधी	chemical
		पुं॰	રસાયનશાસ્ત્રી	रसायनविद	chemist, alchemist
રસાયન	रसायन	न॰	જુઓ 'રસાયણ'	देखिए 'रसायण'	see 'रसायण'
રસાયનશાસ્ત્ર	रसायनशास्त्र	न॰	જુઓ 'રસાયણશાસ્ત્ર'	देखिए 'रसायणशास्त्र'	see 'रसायणशास्त्र'
રસાયની	रसायनी	वि॰,पुं	જુઓ 'રસાયણી'	देखिए 'रसायणी'	see 'रसायणी'
રસાલ	रसाल	पुं॰	1. આંબો	आम्रवृक्ष	mango tree
			2. સ્વાદવર્ધક ચીજ કે મસાલો	स्वादवर्धक वस्तु या मसाला	ingredient for adding taste, spices
		वि॰	જુઓ 'રસાળ'	देखिए 'रसाळ'	see 'रसाळ'
રસાલદાર	रसालदार	पुं॰	ઘોડેસવાર ટુકડીનો નાયક	घुड़सवार दल का नायक	cavalry officer
રસાલો	रसालो	पुं॰	1. ઘોડેસવાર પલટન	घुड़सवार, प्लाटून	cavalry
			2. અમલદાર કે શ્રીમંતનાં પરિજન, પરિવાર વગેરે	अफ़सर या रईस के परिवार, परिजन आदि	retinue of rich person or officer
			3. નિબંધ, પુસ્તક	निबंध, पुस्तक	essay, book
રસાળ	रसाळ	वि॰	1. રસવાળું	रसपूर्ण, रसीला, रसाल	juicy
			2. ફળદ્રુપ	उपजाऊ	fertile, rich
		स्त्री॰	કૂવાના પાણીના માપનો આંક	कुएँ के पानी के नाप-सतह का निशान	level of measurement of water in well
		पुं॰	જુઓ 'રસાલ'	देखिए 'रसाल'	see 'रसाल'
રસાળું	रसाळुं	वि॰	1. રસવાળું	रसयुक्त	juicy
			2. ફળદ્રુપ	उपजाऊ	fertile
રસિયું	रसियुं	वि॰	1. રસે ઉભરાતું, રસ માણવાને ઉત્સુક	रसिक, रसिया	full of pleasure, eager to have pleasure

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રસ અનુભવનારું	रस या आनंद का अनुभव करने वाला	one experiencing pleasure
			3. રસે ચડનારું, ચડસીલું	अड़दार, हठी, जिद्दी	obstinate
રસી	रसी	स्त्री॰	1. પરુ તેના જેવું પાણી 2. રોગના જંતુઓની બનાવેલી દવા (જેને સોયવાળી પિચકારી વડે શરીરમાં દાખલ કરે છે)	पीव, मवाद रोग के जंतुओं से बनायी गयी दवाई, लाग, टीका	puss, matter serum
			3. દોરડી	रस्सी, डोरी	cord
રસીદ	रसीद	स्त्री॰	પહોંચ, પાવતી	रसीद, पावती	receipt
રસીલું	रसीलुं	वि॰	1. રસ ભોગવવા ઉત્સુક, રસિયું	रसिक	eager to have pleasure
			2. છબીલું, સુંદર	छबीला, सुंदर	comely, beautiful
			3. રસથી ભરેલું, સ્વાદિષ્ટ	रस से भरा हुआ, स्वादिष्ट	juicy, tasteful
રસૂલ	रसूल	पुं॰	પેંગબર	पैगंबर	prophet
રસૂલેખુદા	रसूलेखुदा	पुं॰	ખુદાનો પેંગબર	खुदा का पैगंबर	prophet of God
રસો	रसो	पुं॰	1. અથાણું, શાક, મુરબ્બા વગેરેનો મસાલાવાળો જાડો રસ	अचार, शाक, मुरब्बे आदि का मसालेदार गाढ़ा रस	thick spicy liquid of vegetables, pickles, jams etc.
			2. જાડું દોરડું	मोटी डोरी	thick rope
રસિક	रसिक	वि॰ पुं॰	રસવાળું, રસપૂર્ણ તેવો માણસ	रसयुक्त, रसपूर्ण रसिया, सहृदय	savoury, juicy a man of taste and feeling

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસિકતા, રસિકા	रसिकता, रसिका	સ્ત્રી॰	1. રસ પારખવાની શક્તિ	रस परखने की शक्ति	power of enjoying beauty
			2. રસીલી સ્ત્રી	रसिक स्त्री	woman full of pleasure
			3. જીભ	जिह्वा	tongue
રસિત	रसित	વિ॰	1. ચાખેલું	चखा हुआ	tasted
			2. રસયુક્ત	रसयुक्त	tasteful
			3. અવાજ કરતું, ગાજતું	आवाज़ करने वाला, गूंजने वाला	making noise, thundering
			4. રસેલું, ઢોળવાળું	चमक/पानी चढ़ाया हुआ	gilt, plated
રસોઇ	रसोई	સ્ત્રી॰	1. રાંધણું	खाना पकाने की क्रिया	cooking
			2. રાંધેલું અન્ન, ભોજન	पकाया हुआ खाद्य पदार्थ, रसोई, खाना	dishes cooked, food
રસોઇપાણી	रसोईपाणी	ન॰	ભોજન કે તેને લગતું કામ	भोजन या उस सम्बंधी काम	dinner or things pertaining to it
રસોઇયો	रसोईयो	પું॰	રસોઇનો ધંધો કરનારો પુરુષ	बावर्ची, रसोइया	cook
રસોડું	रसोडुं	ન॰	રસોઇ કરવાની જગા	रसोईघर	kitchen
રસોયણ	रसोयण	સ્ત્રી॰	સ્ત્રી-રસોઇયો	रसोई करने वाली नारी	female cook
રસ્તો	रस्तो	પું॰	1. માર્ગ, રાહ	रास्ता, राह	road, path
			2. ઉપાય, ઇલાજ	उपाय, इलाज	remedy, solution
રસ્સી	रस्सी	સ્ત્રી॰	રસ્સી, દોરડી	डोरी, रस्सी	cord
રસ્સો	रस्सो	પું॰	રસ્સો, જાડું દોરડું	मोटी डोरी, रस्सा	thick rope
રહાણ	रहाण	સ્ત્રી॰	સવારનો હળવો તાપ	सुबह की हल्की गर्मी	mild sunshine in the morning

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રહીશ	रहीश	वि॰	રહેવાસી	रहनेवाला, निवासी, वासी	inhabitant, resident
રહેઠાણ	रहेठाण	न॰	રહેવાનું સ્થાન, વાસ, મુકામ	रहने का स्थान, निवास, वास, मुक़ाम	abode, residence, dwelling, halt, stopover
રહેણાક	रहेणाक	पुं॰,स्त्री॰,न॰ वि॰	જુઓ 'રહેઠાણ' રહેવામાં વપરાતું–મુખ્ય ઘર	देखिए 'रहेठाण' रहने के उपयोग में लिया जाता /मुख्य घर	see 'रहेठाण' main building of residence
રહેણી	रहेणी	स्त्री॰	રહેવાની રીત	रहने का ढंग, रहन–सहन	manner or style of living
રહેણીકરણી	रहेणीकरणी	स्त्री॰	વર્તન, રીતભાત	रहन–सहन, आचरण	manners, way of life
રહેમ, રહેમત	रहेम, रहेमत	स्त्री॰	દયા, કૃપા, મેહરબાની	दया, कृपा, मेहरबानी	mercy, kindness
રહેમદિલ	रहेमदिल	वि॰	કૃપાળુ	रहमदिल, कृपावान	merciful, kind
રહેમદિલી	रहेमदिली	स्त्री॰	કૃપાળુતા	कृपाशीलता	mercy, kindness
રહેમનજર	रहेमनजर	स्त्री॰	કૃપાદૃષ્ટિ	कृपादृष्टि	look of kindness or favour
રહેમાન	रहेमान	पुं॰	પરમકૃપાળુ પરમેશ્વર	परम कृपावान ईश्वर	merciful God
રહેમિયત	रहेमियत	स्त्री॰	જુઓ 'રહેમનજર'	देखिए 'रहेमनजर'	see 'रहेमनजर'
રહેવર	रहेवर	पुं॰	ભોમિયો, રાહબર	रहबर, पथदर्शक	guide
રહેવાશી	रहेवाशी	वि॰	રહીશ, રહેનાર	रहनेवाला, निवासी	resident, person residing
રહેવાસ	रहेवास	पुं॰	૧ રહેઠાણ ૨ રહેવું-વસવું તે	निवास, वास रहना–बसना	residence to reside, to live

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રહેવું	रहेवुं	अ॰क्रि॰	1. વસવું	बसना, रहना	to live, to reside
			2. ટકવું, ઠરવું	ठहरना, रुकना,	to remain, to stay
			3. માવું, સમાવું	समाना, भीतर आना, अटना	to fit in
			4. અટકવું, થોભવું	थम जाना, रुकना, रहना	to stop, to stay
			5. બાકી હોવું	बचना, छूटना, बाकी रहना	to be left after use
			6. જીવવું, જીવતા રહેવું	जीना, जीवित रहना	to live, to remain alive
			7. શાંત પડવું, સ્વસ્થ થવું	शांत/चुप होना, स्वस्थ होना	to be calm or to be composed
			8. નોકરીએ લાગવું	नौकरी पर लगना	to be employed
			9. ગર્ભ રહેવો	पेट रहना, गर्भ/महीना रहना	to conceive
			10. હોવું	होना	to be
રહેંટ	रहेंट	पुं॰	જુઓ 'રેંટ'	देखिए 'रेंट'	see 'रेंट'
રહેંસવું	रहेंसवुं	स॰क्रि॰	ચીરી નાખવું, કતલ કરવું	फाड़ डालना, कत्ल करना	to rend asunder, to slaughter
રહ્યું	रह्युं	वि॰, अ॰	('રહેવું' ભૂ॰ કૃ॰) નકારવાચક વાક્ય પછી 'તો ભલે એટલે થોભતું', 'ભલે એટલે વાત અટકે', 'ભલે એમ ન કરે' એ ભાવનો ઉદ્‌ગાર	('रहेवुं' भू॰ कृ॰) नकारवाचक वाक्य के बाद 'तो ठीक है', 'वहीं –यहीं पर रुके', 'ठीक है', यहीं पर बात को अटकने दो', 'ठीक है ऐसा मत करना' के भाव का उद्‌गार	p.p. of 'रहेवुं' so be it (used after negative sentence)
રહ્યુંસહ્યું	रह्युंसह्युं	वि॰	બાકી બચેલું	रहा–सहा, बचा–खुचा	remaining, what is left over
રળતર	रळतर	न॰	કમાણી	कमाई, उपार्जन	income, earning

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રળવું	रळवुं	स॰क्रि॰	કમાવું	कमाना, पैसा पैदा करना	to earn
રળાઉ	रळाउ	वि॰	1. રળતું, કમાતું 2. નફો થાય તેવું	कमाऊ जिसमें से मुनाफ़ा होता हो	earning profitable
રળિયાત	रळियात	वि॰	ખુશી, પ્રસન્ન	खुश, प्रसन्न	pleased, happy
રળિયામણું	रळियामणुं	वि॰	સુંદર	सुंदर, ख़ूबसूरत	pleasing, beautiful
રળો	रळो	पुं॰	કમાણી	कमाई, कमाया हुआ धन	earning, income
રંક	रंक	वि॰	ગરીબ	ग़रीब	poor
રંગ	रंग	पुं॰	1. લાલ, પીળો વગેરે વર્ણ કે તેની ભૂકી કે પ્રવાહી	रंग, वर्ण	colour
			2. (લા.) પટ, અસર	असर, प्रभाव, रंग	effect, influence
			3. આનંદ, મસ્તી, તાન	आनंद, मौज, मन की तरंग	pleasure, spirit
			4. કેફ, નશો	नशा, मस्ती, मद, केफ़	intoxication
			5. પ્રીતિ, સ્નેહ	प्रीति, स्नेह	love, affection
			6. આબરૂ, વટ	प्रतिष्ठा, शान	prestige, honour
			7. રંગભૂમિ	रंगभूमि, रंगमंच	stage
			8. રણાંગણ	रणभूमि, युद्धक्षेत्र	battlefield
રંગકામ	रंगकाम	न॰	રંગવાનું કામ	रंगने का काम	colouring, painting
રંગઢંગ	रंगढंग	पुं॰	(પ્રાયઃ બ. વ.) બાહ્ય દેખાવ, રીતભાત, ચાળા	बाहरी दिखावा, चाल चलन, व्यवहार	external appearance, manners, amorous gestures

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રંગત	रंगत	वि॰	૧. રંગેલું	रंगा हुआ, रंगीन	painted
			૨. સુશોભિત	सुशोभित	decorated
		स्त्री॰	૧. રંગની છટા	रंगों का सौंदर्य	style of colouring
			૨. મજા, આનંદ	मज़ा, आनंद	joy, pleasure
રંગતાળી	रंगताळी	स्त्री॰	હરખના ઊભરાની તાળી	हर्षोल्लास की मस्ती में दी जाती ताली	clapping hands at one's delight or success
રંગદા	रंगदा	स्त्री॰	ફટકડી	फिटकरी, फटकरी	alum
રંગદાર	रंगदार	वि॰	રંગવાળું, રંગિત	रंगवाला, रंगीन	colourful, coloured
રંગદ્વેષ	रंगद्वेष	पुं॰	જુદા રંગના લોકો પ્રત્યેનો દ્વેષ	जातिद्वेष, अन्य रंग के लोगों के प्रति भेदभाव	discrimination against coloured people
રંગપંચમી	रंगपंचमी	स्त्री॰	વસંતપંચમી	बसंतपंचमी	fifth day of the bright half of Magh, celebrated as spring festival
રંગપાણી	रंगपाणी	न॰	કેફી પીણું	मादक पेय, नशा, अमल	intoxicant
રંગભેદ	रंगभेद	पुं॰	જુદા વર્ણના લોકો પ્રત્યેનો ભેદભાવ	जातिभेद, भिन्न रंग के लोगों के प्रति भेदभाव	colour prejudice
રંગભેર	रंगभेर	अ॰	હરખભેર–ઉલ્લાસથી	हर्ष के साथ, आनंद से	with gusto, with pleasure
રંગમહેલ	रंगमहेल	पुं॰	૧. ભોગવિલાસ માટે બાંધેલું સુંદર મકાન	भोगविलास के लिए बनाया गया सुंदर मकान	pleasure-house
			૨. મહેલનો મુખ્ય–બેઠકનો ખંડ, દીવાનખાનું	महल का मुख्य खंड, दीवानख़ाना	drawing-room

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રંગમંડપ	रंगमंडप	पुं॰	૧. ઉત્સવ નિમિત્તે શણગારેલો મંડપ	उत्सव के निमित्त सुशोभित किया गया मंडप	pandal erected for celebration of a festival
			૨. રંગભૂમિ	रंगभूमि	stage
			૩. દેવમંદિરનો ખુલ્લો ચોક, ચાચર	देवमंदिर का खुला चौक	open square before a temple
રંગરસ	रंगरस	पुं॰	૧. ભોગવિલાસ, પ્રેમરસ	भोगविलास, प्रेमरस	sensual pleasures
			૨. કંકુનો રંગ	कुंकुम का रंग	red colour
રંગરસિયું	रंगरसियुं	वि॰	ભોગવિલાસ કરનારું, વિલાસી	विलासी, रंगरसिया	indulging in or given to sensual pleasures
રંગરાગ	रंगराग	पुं॰	ગાનતાન, મોજમઝા	गान मस्ती, मौज-मज़ा	merry-making
રંગરાતું	रंगरातुं	वि॰	રંગીલું	रंगीला	given to pleasures
રંગરૂટ	रंगरूट	पुं॰	લશ્કરમાં નવો ભરતી થનાર	नया सिपाही, रंगरूट	recruit
રંગરૂપ	रंगरूप	न॰	ઘાટ, દેખાવ, સુંદરતા	आकार, सूरत-शक्ल, रंगरूप	shapeliness, beauty
રંગરેજ	रंगरेज	पुं॰	કપડાં રંગનાર	रंगरेज, कपड़ा रंगने वाला	dyer
રંગરોગાન	रंगरोगान	न॰	રંગ અને રોગાન વગેરેની સુશોભિતતા)	(प्रायः ब॰व॰) रंग और रोगन आदि की रौनक (क्रिया)	colouring and painting
રંગરોળ	रंगरोळ	पुं॰ वि॰	અતિ આનંદ રંગથી તરબોળ–રોળાયેલું	अति आनंद रंग-आनंद में डूबा हुआ	excessive joy full of pleasure
રંગલો	रंगलो	पुं॰	મશ્કરો, વિદૂષક, હસાવનારો ભવાઈ કે નાટકમાં)	विदूषक, मसख़रा, भाँड (नाटक आदि में)	jester, clown

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રસશાલા, રસશાળા	रसशाला, रसशाळा	સ્ત્રી॰	1. નાટકશાળા	रंगशाला, नाट्यशाला	theatre, studio
			2. રંગવાનું કારખાનું	रंगने का कारखाना	dyeing-house
રંગવું	रंगवुं	સ॰ક્રિ॰	રંગ ચડાવવો	रँगना, रंग देना	to colour, to dye
રંગાઈ	रंगाई	સ્ત્રી॰	1. રંગામણી	रंगने की मज़दूरी, रंगाई	cost of dyeing
			2. રંગવાની સફાઈ કે કળા	रंगने की कला या चतुराई	art of dyeing
રંગાટ	रंगाट	પું॰	રંગવાનું કામ અને કળા	रंगने का काम और कला, रंगाई	art of dyeing
રંગાટિયું	रंगाटियुं	વિ॰	રંગાટ સંબંધી	रंगने के काम सम्बंधी	pertaining to dyeing
રંગાટી	रंगाटी	સ્ત્રી॰	1. રંગાટ	रंगाई	art of dyeing
			2. રંગરેજ	रंगरेज़	dyer
			3. રંગવાનું કારખાનું	रंगने का कारखाना	dyeing-house
રંગામણ, રંગામણી	रंगामण, रंगामणी	ન॰, સ્ત્રી॰	રંગવાની મજૂરી	रंगने की मज़दूरी, रंगाई	cost of dyeing
રંગારો	रंगारो	પું॰	રંગરેજ	रंगरेज़	dyer
રંગી	रंगी	વિ॰	1. રંગનું શોખીન	रंग–मौज का शौकीन, रंगीन	fond of pleasure
			2. રંગવાળું	रंगीन, रंगवाला	having colour
		સ્ત્રી॰	એક જાતની લાલ માટી	एक प्रकार की लाल मिट्टी	kind of red earth
રંગીન	रंगीन	વિ॰	1. રંગેલું, રંગિત	रंगीन, रंगा हुआ	coloured
			2. રસીલું	रसीला	pleasure seeking
રંગીભંગી	रंगीभंगी	વિ॰	1. વ્યસની	व्यसन वाला	addict
			2. રંગરસિયું, વિલાસી	विलासी	pleasure-loving

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રંગીલું	रंगीलुं	वि॰	૧ આનંદી, મોજી, રસિયું	रसिक, आनंदी, मस्तमौजी	full of pleasure, fond of pleasures
			૨ સુંદર, ખૂબસૂરત	सुंदर, खूबसूरत	beautiful
રંગેચંગે	रंगेचंगे	अ॰	વિના તકરારે, હસતે મને, ખુશીથી	बिना किसी झगड़े या बोल चाल के, खुशी से, दिल की प्रसन्नता के साथ	with pleasure
રંગોળી	रंगोळी	स्त्री॰	જમીન પર રંગ પૂરી પાડેલી ભાત કે તે પાડવાનું એક ઓજાર	रंगोली, विभिन्न रंगों से ज़मीन या दीवारों पर किया जाता सुशोभन, बेलबूटे	design made on the ground or implement to make it
રંચ	रंच	वि॰	૧ રજ, જરા, થોડું ૨ તુચ્છ, હલકું	रंच, थोड़ा तुच्छ, हल्का	little low, insignificant
રંચક	रंचक	वि॰	થોડું, લગાર	थोड़ा-सा	little
રંજ	रंज	स्त्री॰	દુઃખ, ખેદ, દિલગીરી	दुःख, खेद, दिलगीरी	regret, sorrow
રંજક	रंजक	वि॰	૧ ખુશ કરે તેવું ૨ રંચક, રજ	आनंददायक थोड़ा-सा	pleasing little
		स्त्री॰	૧ બંદૂક ફોડવા માટે તેના કાન પર મૂકેલો જરા જેટલો દારૂ	बंदूक चलाने के लिए, उस की केप पर रखा जाता बारूद	gun-powder used to fire a gun
			૨ (લા.) પલીતો, ઉશ્કેરણી	पलीता, फलीता, उकसाना, उभारना	(fig.) incitement
		पुं॰	રંગનાર, રંગરેજ	रंगरेज, रंगने वाला	dyer
		न॰	હિંગળોક	ईंगुर, शिंगरफ़	vermilion
રંજવું	रंजवुं	अ॰क्रि॰	રંજ થવો, દુઃખ પામવું	दुःख का अनुभव होना	to feel sorry, to be sad

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		स॰क्रि॰	1. પીડવું, કનડવું	तंग करना, परेशान करना	to harass, to give trouble
			2. ખુશ કરવું	खुश करना	to please
			3. રંગવું	रंगना	to dye
રંજાડ	रंजाड	पुं॰,स्त्री॰	1. બગાડ, નુકસાન	बिगाड़, नुकसान	damage, wastage
			2. તોફાન, મસ્તી	तूफान, मस्ती, शरारत, ऊधम	mischief, pranks
			3. કનડગત, સંતાપ, કલેશ	हैरानी, क्लेश, संताप	harassment, misery
રંજાડવું	रंजाडवुं	स॰क्रि॰	રંજાડ કરવી, રંજવું	बिगाड़ करना, ऊधम मचाना, सताना	to harass, to make miserable
રંજીદા	रंजीदा	वि॰	રંજ પામેલું, દુઃખિત, ખિન્ન	दुःखी, खिन्न	miserable, sad
રંડ	रंड	वि॰	વાંઝિયું, વિફળ	बाँझ, अफल	barren
રંડવો	रंडवो	पुं॰	1. રાંડેલો, વિધુર	विधुर	widower
			2. બાયલો, નામરદ, રાંડવો	नामर्द, हिजड़ा	cowardly, impotent
રંડા	रंडा	स्त्री॰	રાંડ, રંડી (એક ગાળ)	रंडी, राँड (एक गाली)	(abusive) prostitute
રંડાપો	रंडापो	पुं॰	વિધવાપણું	वैधव्य	widowhood
રંડાવવું	रंडाववुं	स॰क्रि॰	'રાંડવું' નું પ્રેરક	'रांडवुं' का प्रेरक रूप	caus.of 'रांडवुं'
રંડાવું	रंडावुं	स॰क्रि॰	'રાંડવું' નું કર્મણિ	'रांडवुं' का कर्मणि	passive of 'रांडवुं'
રંડી	रंडी	स्त्री॰	1. નાચવા ગાવાનો ધંધો કરતી સ્ત્રી	नाचने-गाने का धंधा करने वाली	dancing girl
			2. વેશ્યા	वेश्या	prostitute
			3. ગંજીફાનું રાણીનું પત્તું	ताशका एक पत्ता, बेगम	queen (in game of cards)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રંદવું	रंदवुं	स॰क्रि॰	રંદો મારી સાફ કરવું	रंदा लगाकर चिकना या मुलायम करना	to plane
રંદો	रंदो	पुं॰	લાકડું છોલી લીસું કરવાનું એક સુતારી ઓજાર	लकड़ी को छीलकर उसे मुलायम करने का बढ़ई का एक साधन, रंदा	carpenter's plane
રંધારણ	रंधारी	स्त्री॰	રસોઇયણ	मिसरानी	female cook
રંધારો	रंधारो	पुं॰	રસોઇયો	रसोइया, बावर्ची	cook
રંધામણ, રંધામણી	रंधामण, रंधामणी	न॰, स्त्री॰	1. રાંધવાની મજૂરી	रसोई करने की मज़दूरी	wages for cooking
			2. રાંધવાની રીત	रसोई की पद्धति	style of cooking
રંધાવવું	रंधाववुं	स॰क्रि॰	'રાંધવું' નું પ્રેરક	'रांधवुं' का प्रेरक	caus. of 'रांधवुं'
રંધાવું	रंधावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'રાંધવું' નું કર્મણિ	'रांधवुं' का कर्मणि	passive of 'रांधवुं'
			2. (લા.) કામ સિદ્ધ થવું, ફાવવું, લાભવું	कार्य सिद्ध होना, लाभ होना	(fig.) to achieve a purpose, to profit
રંધો	रंधो	पुं॰	જુઓ 'રંદો'	देखिए 'रंदो'	see 'रंदो'
રા	रा	पुं॰	1. રાજા	राजा	king
			2. ઈશ્વર	ईश्वर	God
		स्त्री॰	1. ધન, લક્ષ્મી	धन, लक्ष्मी	wealth, Lakshmi
			2. ફરિયાદ	फ़रियाद, शिकायत	complaint
			3. છઠ્ઠી વિભક્તિનો (મારવાડી) પ્રત્યય	छठी विभक्ति (मारवाड़ी) का प्रत्यय	suffix used in the possessive case
રાઇ	राई	स्त्री॰	1. એક જાતનાં મસાલાનાં બી	काली सरसों, राई	mustard seed
			2. જુઓ 'રાવતી'	देखिए 'रावती'	see 'रावती'
			3. શ્રેણી, પંક્તિ	श्रेणी, पंक्ति	row, line
રાઇફલ	राइफल	स्त्री॰	એક જાતની બંદૂક	एक प्रकार की बंदूक	a rifle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાઈતી કેરી	राईती केरी	स्त्री॰	રાઈ ચડાવેલાં કેરી	राई-मसाले वाला आम	mango dressed in mustard seeds
રાઈતું	राईतुं	न॰	રાઈ ચડાવેલા દહીંમાં કાકડી બારીક કચુંબર નાખી બનાવેલી વાની	रायता	salad dressed in curds with mustard seeds
રાઈમરચાં લાગવાં	राईमरचां लागवां	अ॰	માઠું લાગવું, ગુસ્સો આવવો	बुरा लगना, गुस्सा होना	to be offended, to get angry
રાઈમીઠું	राईमीठुं	न॰	નજર ઉતારવા રાઈમીઠું ઉતારી અગ્નિમાં નાખવાં તે	राई-नोन उतारकर आग में डालना, वारना	waiving of salt and mustard seed round person and consigning it to fire to ward off the effect of evil eye
રાઉત	राऊत	पुं॰	વીર પુરુષ, બહાદુર	वीर पुरुष, बहादुर	hero, brave person
રાઉસ	राऊस	वि॰	1. વાજબી, યોગ્ય 2. શાંત, કહ્યાગરું	योग्य, उचित शांत, आज्ञाकारी	proper, fitting quiet, obedient
રાક્ષસ	राक्षस	पुं॰	1. દાનવ, દૈત્ય, અસુર 2. રાક્ષસ જેવા લક્ષણવાળો માણસ	दानव, दैत्य, असुर दानव के लक्षणों वाला आदमी	giant, demon person having the qualities of demon
રાક્ષસગણ	राक्षसगण	पुं॰	રાક્ષસના સ્વભાવવાળાં –કૃત્તિકા, અશ્લેષા, મઘા, ચિત્રા, વિશાખા, જ્યેષ્ઠા, મૂળ, ધનિષ્ઠા અને શતતારા—નક્ષત્રોનો સમૂહ	राक्षस के स्वभाव वाले – कृत्तिका, अश्लेषा, मृगशीर्ष, चित्रा, विशाखा, ज्येष्ठा, धनिष्ठा आदि नक्षत्रों का समूह	group of constellations supposed to have demoniacal properties

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાક્ષસણી	राक्षसणी	स्त्री॰	રાક્ષસી	राक्षसी	female giant
રાક્ષસી	राक्षसी	वि॰	1. રાક્ષસનું 2. રાક્ષસના જેવું ગંજાવર, વિકરાળ, ક્રૂર	राक्षस का भयानक, विकराल	of a giant gigantic, terrible, cruel
		स्त्री॰	1. રાક્ષસ સ્ત્રી, રાક્ષસની સ્ત્રી 2. કૂતરિયો દાંત	राक्षस स्त्री कुत्ते के जैसा लंबा-नुकीला दाँत	female giant or wife of a giant canine tooth
રાખ	राख	स्त्री॰	1. રાખોડી 2. રખાત 3. રાખવું તે	राख रखैल, उपपत्नी रखना	ashes concubine keeping
રાખડી	राखडी	स्त्री॰	1. અનિષ્ટથી બચવા કાંડે બાંધવામાં આવતો દોરો (બળેવને દિવસે) 2. ગર્ભિણીને પાંચમે કે સાતમે મહિને નણંદ બાંધે છે તે દોરો	राखी सगर्भा नारी को पाँचवें या सातवें महीने ननद के द्वारा बाँधा जाने वाला धागा	thread tied round the wrist as a protection against evil thread tied round the wrist of a pregnant woman in the fifth or seventh month of her pregnancy
રાખણહાર, રાખણહારું	राखणहार, राखणहारुं	वि॰	રાખનારું, રક્ષણ કરનારું	रखने वाला, रक्षणकर्त्ता	protecting
રાખવું	राखवुं	स॰क्रि॰	1. રક્ષવું, પાળવું, બચાવવું, સંભાળવું (બોલ, વચન, માન)	रखना, रक्षा करना, बचाना, पालन करना, हिफ़ाज़त करना, नष्ट न होने देना (बात, वचन, इज़्ज़त, मान)	to keep, to preserve, to lay by, to care (with reference to one's word, promise, countenance or respect)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સંઘરવું	एकत्र, संचय करना	to lay aside, to save, to store
			3. સેવવું, પોષવું (ઉમેદ, ચિંતા, આશા)	करना, रखना (आशा, उम्मीद, चिंता)	to have, cherish (hope, anxiety, expectation)
			4. ધારણ કરવું, બતાવવું (દયા, મહેરબાની, ભાવ, જોર)	धारण करना, दिखलाना (दया, मेहरबानी, भाव, ज़ोर)	to show, to have, keep up (pity, favour, affection)
			5. બરાબર રહે તેવું કરવું, તેવી ચીવટ બતાવવી (અંકુશ, કાબૂ, દાબ, ધ્યાન, ચોકસાઈ, કબજો, હક)	अपने हाथ में, अधिकार में करना, रखना (अंकुश, क़ाबू, ध्यान, निगरानी, दबाव, क़ब्जा, हक़, आना-जाना)	to keep (control), to pay (attention), to be (exact), to put (foot), keep (right), to be in possession of
			6. સ્વીકારવું, લેવું (ગીરે રાખવું, જમા રાખવું)	स्वीकार करना, रेहन, बंधक करना, जमा रखना	to receive (mortgage, money etc.)
			7. સંઘરવું	संग्रह करना	to lay by, to spare
			8. ખરીદવું, કબજે કરવું	ख़रीदना, कब्जे में करना.	to buy, to take possession of
			9. ઉપયોગ માટે પાસ રહે તેમ કરવું	व्यवहार के लिए अपने अधिकार में लेना, नियुक्त करना	to keep for one's use
			10. પડ્યું મૂકવું, છોડવું	पड़ा रहने देना, छोड़ देना	to give up, to leave out
			11. ઊભુ રાખવું, અટકાવવું	रोकना, आगे चलने न देना	to stop, to halt, to hold up
			12. જવા ન દેવું, જેમનું તેમ રહે તેમ કરવું	रोक रखना, ठहराना, जाने न देना	to detain, to preserve

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાખેલી	राखेली	વિ॰, સ્ત્રી॰	રખાત, આડા વહેવાર માટે રાખેલી સ્ત્રી	रखैल, रखात, रखी हुई चीज़	mistress, keep
રાખોડિયું	राखोडियुं	વિ॰	રાખોડીના રંગનું	राख–भस्म के रंग का	ash-coloured
રાખોડી, રાખોડો	राखोडी, राखोडो	સ્ત્રી॰, પું॰	ભસ્મ	भस्म	ashes
રાગ	राग	પું॰	1. મોહ, મમતા, આસક્તિ	मोह, ममता, आसक्ति, आकर्षण	attachment, affection
			2. ગમો, મેળ, બનતી	प्रीति, मेल, बनत	harmony, agreement
			3. ક્રોધ, ગુસ્સો	क्रोध, आवेश, गुस्सा	anger
			4. લાલ રંગ	लाल रंग	red colour
			5. મનોરંજન થાય તેવી ગાવાની રીત (કુલ મુખ્ય ૬ છે)	गाने की ताल, लययुक्त पद्धति	mode of music
			6. અવાજ, સૂર	सुर, आवाज़	tune, note
રાગણી, રાગિણી	रागणी, रागिणी	સ્ત્રી॰	રાગની સ્ત્રી (દરેક રાગની ૬)	'राग' की स्त्री (प्रत्येक राग की छः रागिनियाँ)	mode of music (each 'રાગ' has six 'રાગિણી's)
રાગી	रागी	વિ॰	1. રંગેલું	रंगा हुआ	coloured
			2. લાલ	लाल	red
			3. સંસારસુખમાં આસક્તિવાળું	संसार सुख में आसक्त	taking delight in worldly pleasures
			4. પ્રેમી, અનુરક્ત	प्रेमी, अनुरक्त	loving, amorous
			5. ક્રોધી	क्रोधी	angry
રાગોટવું	रागोटवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. રાગડો તાણ્યા કરવો	बड़ी-मोटी आवाज़ से गाते रहना	to sing loudly
			2. ફરી ફરી ગાયા કરવું	बार-बार गाते रहना	to sing repeatedly
રાગોટો	रागोटो	પું॰	રાગડો	लंबी आवाज़, तान (गाने की या रोने की)	loud and long sound

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાચ	राच	न॰	1. ઓજાર	साधन, राछ, औज़ार	tool, implement
			2. રાચરચીલું	घर की चीज़-वस्तु	furniture
			3. વાસણ	बर्तन	vessel
		पुं॰	સાળમાં જેના વતી તાણો ઊંચોનીચો થાય છે તે દોરીથી ગૂંથેલી બનાવટ	जुलाहों का औज़ार, राछ	reed, weaver's implement
રાચરચીલું	राचरचीलुं	न॰	ઘરનો સરસામાન	घर का सामान, चीज वस्तु	articles of domestic use
રાચવું	राचवुं	अ॰ क्रि॰	1. રાજી થવું	राज़ी होना	to be pleased (usually with oneself)
			2. શોભવું	फबना, शोभा देना	to look handsome
રાજ	राज	अ॰	ઓલવાઈ જાય તેમ	गुल होना, ठंडा हो जाना	extinguished
		पुं॰	1. ભેદ, રહસ્ય	भेद, रहस्य	secret
			2. રાજા	राजा	king
		न॰	1. રાજ્ય	राज्य	kingdom
			2. સમાસમાં પૂર્વપદનું સંસ્કૃત રૂપ	समास में पूर्वपद का संस्कृत रूप	first word in a compd.
રાજકાજ	राजकाज	पुं॰	1. રાજ્યને લગતું કામકાજ	राज्य संबंधी काम, राजकाज	state affairs
			2. રાજનીતિ	राजनीति, शासन संबंधी काम	polity
રાજકારણ	राजकारण	न॰	રાજ્યવહીવટ, 'પોલિટિક્સ'	राजनीति	politics
રાજકારણી	राजकारणी	वि॰	1. રાજકારણને લગતું	राजनीति संबंधी	political
			2. રાજકારણમાં ભાગ લેનાર માણસ	राजनीतिज्ञ	politician

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજકારભાર	राजकारभार	पुं॰	રાજકાજ	शासन-प्रशासन संबंधी काम	state affairs
રાજકારભારી	राजकारभारी	पुं॰	1. પ્રધાન, વજીર	मंत्री, वज़ीर	minister, statesman
			2. મુત્સદ્દી	राजनीतिज्ञ	politician
રાજકીય	राजकीय	वि॰	રાજા કે રાજ્ય સંબંધી	राजा या प्रशासन संबंधी	relating to king or state, political
રાજકીય કેદી	राजकीय केदी	पुं॰	રાજદ્રોહને કારણે કેદમાં પૂરવામાં આવેલો રાજકારણી પુરુષ	राजद्रोह के कारण कैद किया राजनीतिज्ञ	political prisoner
રાજકુમાર	राजकुमार	पुं॰	રાજાનો દીકરો	राजकुमार	prince
રાજકુમારી	राजकुमारी	स्त्री॰	રાજાની દીકરી	राजकुमारी	princess
રાજકુલ, રાજકુળ	राजकुल, राजकुळ	न॰	રાજાનું કુટુંબ	राजा का परिवार/कुल	royal family
રાજકુંવર	राजकुंवर	पुं॰	રાજકુમાર	राजकुमार	prince
રાજકુંવરી	राजकुंवरी	स्त्री॰	રાજકુમારી	राजकुमारी	princess
રાજકેદી	राजकेदी	पुं॰	1. જુઓ 'રાજકીય કેદી' 2. રાજા કે રાજાના જેવા વિધિથી પૂરવામાં આવેલો કેદી	देखिए 'राजकीय केदी' राजा या राजा के-से सम्मान के साथ कैद किया जाने वाला कैदी	see 'राजकीय केदी' state prisoner
રાજગઢ	राजगढ	पुं॰	રાજાના મહેલની આસપાસનો કિલ્લો	राजा के महल के चारों और बनाया गया किला	fort surrounding royal palace
રાજગરો	राजगरो	पुं॰	એક જાતનું ફરાળનું અનાજ	फलाहार के लिए उपयोगी धान	kind of foodgrain
રાજગાદી	राजगादी	स्त्री॰	રાજાનું સિંહાસન	राजा का सिंहासन	throne

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજગોર	राजगोर	પું॰	૧. જુઓ 'રાજગુરુ' ૨. જુઓ 'રાજગર'	देखिए 'राजगुरु' देखिए 'राजगर'	see 'राजगुरु' see 'राजगर'
રાજચિહ્ન	राजचिह्न	ન॰	૧. મુગટ, છત્ર, ચામર, દંડ વગેરે રાજાનાં ચિહ્ન	मुकुट, छत्र, दंड आदि राजा के चिह्न	royal emblem
			૨. ભવિષ્યમાં રાજા થશે એવું સૂચવતાં કેટલાંક સામુદ્રિક ચિહ્ન	भविष्य में राजा बनेगा ऐसा सूचित करने वाले सामुद्रिक चिह्न	lines and figures on the palm and other limbs of a person indicating the prospects of his becoming king in future
			૩. રાજાના સિક્કાની છાપ	राजा के सिक्के की छाप	royal seal
રાજતિલક	राजतिलक	ન॰	રાજ્યાભિષેક વખતે રાજાને કરવામાં આવતું ટીલું	राजतिलक	auspicious mark made on king's forehead at coronation
રાજતેજ	राजतेज	ન॰	રાજાનું તેજ - પ્રભાવ - ઐશ્વર્ય	राजा का प्रभाव-ऐश्वर्य	power or prosperity of king
રાજત્વ	राजत्व	ન॰	રાજાપણું	राजत्व, राजापन	kingliness
રાજદરબાર	राजदरबार	પું॰	રાજાને રહેવાનું અને દરબાર ભરવાનું મોટું મકાન	राजगृह, दरबार	court or palace of a king
રાજદરબારી	राजदरबारी	વિ॰	રાજા કે રાજ્ય સંબંધી	राजा या राज्य संबंधी	pertaining to king or kingdom
રાજદંડ	राजदंड	પું॰	૧. રાજાનો દંડ, એક રાજચિહ્ન	राजा का दंड, एक राजचिह्न	king's sceptre

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રાજાએ કરેલી શિક્ષા	राजा के द्वारा दी गई सज़ा	punishment given by king
			3. રાજાની સત્તા	राजा की सत्ता	power of king
રાજદૂત	राजदूत	पुं॰	રાજાનો એલચી	राजदूत	ambassador
રાજદ્વાર	राजद्वार	न॰	1. રાજાના મહેલનો દરવાજો	राजमहल का द्वार	palace gate
			2. રાજદરબાર	राजदरबार	see 'રાજદરબાર'
રાજદ્વારી	राजद्वारी	वि॰	રાજા કે રાજ્ય સંબંધી, રાજકીય	राजा या राज्य सम्बंधी	pertaining to king or state, political
રાજધર્મ	राजधर्म	पुं॰	રાજાનો ધર્મ	राजा का धर्म	king's duty
રાજધાની	राजधानी	स्त्री॰	રાજા રહેતો હોય તે મુખ્ય શહેર, પાટનગર	राजधानी, शासन-प्रशासन का मुख्य नगर	capital
રાજન	राजन	न॰	1. બેરજો	राल पेड़ का निर्यास, राल, 'रेक्रीम'	gum of some mountain tree
			2. રાજા	राजा	Oh king ! (voca. of 'રાજા')
રાજપદ	राजपद	न॰	રાજાની પદવી	राजा का ओहदा/पद	title of king
રાજપ્રકરણ	राजप्रकरण	न॰	રાજકારણ	राजनीति	politics
રાજપ્રકરણી	राजप्रकरणी	वि॰	રાજપ્રકરણને લગતું, રાજકારણી	राजनीति संबंधी	political
રાજપાટ	राजपाट	न॰	રાજગાદી	राजगद्दी	throne
રાજપુત્ર	राजपुत्र	पुं॰	રાજકુમાર	राजकुमार	prince
રાજપુત્રી	राजपुत्री	स्त्री॰	રાજકુમારી	राजकुमारी	princess
રાજપુરુષ	राजपुरुष	पुं॰	રાજાનો નોકર કે અમલદાર	राजा का या शासन-प्रशासन से संबद्ध अफ़सर/अधिकारी	royal servant or officer of a king

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજબંધારણ	राजबंधारण	न॰	રાજ્યનું બંધારણ	राज्य का विधान, संविधान	constitution of state
રાજબીજ	राजबीज	वि॰	રાજાના વંશમાં જન્મેલું	राजवंश में पैदा होने वाला	of royal birth
રાજભવન	राजभवन	न॰	રાજાનો મહેલ	राजमहल	king's palace
રાજભંડાર	राजभंडार	पुं॰	રાજા કે રાજ્યનો ખજાનો–ભંડાર	राजा या राज्य का खज़ाना	royal or state treasury
રાજભોગ	राजभोग	पुं॰	વૈષ્ણવ મંદિરમાં બપોરનો એક ભોગ તથા દર્શન	वैष्णव मंदिरों में दोपहर का एक भोग तथा दर्शन	food offered to deity in Vaishnava temple and its sight
રાજમહેલ	राजमहेल	पुं॰	રાજાનો મહેલ	राजा का महल	king's palace
રાજમંડળ	राजमंडळ	न॰	1. રાજાઓનો સમુદાય	राजाओं का समुदाय/समूह	assembly of kings
			2. રાજાના અમીર ઉમરાવો–કારભારીઓ વગેરેનો સમુદાય	राजा के अमीर उमराव आदि वरिष्ठ अधिकारियों का समूह	assembly of nobles and officials
			3. કોઈ રાજ્યની આસપાસ આવેલાં રાજ્ય	किसी एक राज्य के आसपास के अन्य राज्य	adjoining kingdoms or states
રાજમાર્ગ	राजमार्ग	पुं॰	1. ધોરી રસ્તો	मुख्यमार्ग, राजमार्ग	king's or national highway
			2. સાર્વજનિક રસ્તો	सार्वजनिक रास्ता	thorough fare
રાજમાન્ય	राजमान्य	वि॰	1. રાજાએ માનેલું, પ્રતિષ્ઠિત	राजा के द्वारा मान्यताप्राप्त, प्रतिष्ठित	honoured by king, dignified
			2. રાજ્યબંધારણથી માન્ય	संविधान मान्य	constitutional

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજમાન, રાજેશરી	राजमान, राजेशरी	वि॰	જે પુરુષને કાગળ લખાતો હોય તેને ઉદ્દેશી વપરાતું વિશેષણ	जिसके नाम चिट्ठी लिखी जाए, उसके नाम एक संबोधन	address used for a person in letter
રાજયક્ષ્મા	राजयक्ष्मा	पुं॰	રાજરોગ, ક્ષય	राजरोग, यक्ष्मा	tuberculosis
રાજયોગ	राजयोग	पुं॰	1. પતંજલિએ વર્ણવેલો અષ્ટાંગ યોગ	पतंजलि द्वारा वर्णित/निरूपित अष्टांग योग	the yoga of eight limbs as propounded by Patanjali
			2. રાજા થાય તેવો ગ્રહોનો યોગ (જન્મકુંડળીમાં)	राजा होने का ग्रहों का योग (जन्मपत्रिका में)	particular configuration of planets at the time of the birth of a person showing prospects of his becoming king
રાજરઢ	राजरढ	स्त्री॰	રાજાની રઢ	राजा की धुन, लगन, सनक (राजा के जैसी)	obstinacy of king
રાજરત્ન	राजरत्न	पुं॰	રાજ્યના રત્ન જેવો પુરુષ—એક ઇલકાબ	राज्य के रत्न जैसा पुरुष, लक़ब	person considered as jewel in state, a title
રાજરમત	राजरमत	स्त्री॰	રાજકારણી દાવપેચ, યુક્તિપ્રયુક્તિ	राजनीतिक दाँव-पेच, युक्ति-प्रयुक्ति	diplomacy, political intrigue
રાજરાણી	राजराणी	स्त्री॰	રાજાની સ્ત્રી, પટ્ટરાણી	राजरानी	queen, chief queen
રાજરીત, રાજરીતિ	राजरीत, राजरीति	स्त्री॰	રાજાના દરબારની રીતભાત	राजा के दरबार का रहन-सहन, पद्धति	etiquette at king's palace

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજરોગ	राजरोग	पुं॰	ક્ષય	यक्ष्मा	tuberculosis
રાજવટ	राजवट	स्त्री॰	1. રાજાપણાની વટ-ટેક 2. રાજદરબારી રીતભાત	राजापन का गुमान, प्रतिज्ञा राजदरबारी रहन-सहन	king's dignity or vow court, etiquette
રાજવટું	राजवटुं	न॰	1. જુઓ 'રાજવટ' 2. રાજાનું કામકાજ–રાજાપણું	देखिए 'राजवट' राजा का कार्य क्षेत्र, राजापन, राजत्व	see 'राजवट' duty of king or kingship
રાજવાણ	राजवण	स्त्री॰	1. રાણી 2. રાણી જેવી ભાગ્યશાળી સ્ત્રી	रानी रानी की-सी भाग्यवान स्त्री	queen woman as fortunate as queen
રાજવંશ	राजवंश	पुं॰	રાજાનું કુળ	राजा का कुल, परिवार	royal dynasty
રાજવંશી	राजवंशी	वि॰	રાજવંશનું, ખાનદાન	राजवंशीय, खानदानी	royal, of royal birth
રાજવું	राजवुं	अ॰क्रि॰	પ્રકાશવું, શોભવું	प्रकाशित होना, शोभा देना	to shine out, look beautiful
રાજવૈદ, રાજવૈદ્ય	राजवैद, राजवैद्य	पुं॰	રાજાનો વૈદ્ય	राजा का वैद्य, ज्ञानी वैद्य	royal physician
રાજવૈભવ	राजवैभव	पुं॰	રાજાનો વૈભવ	राजा का वैभव-समृद्धि	king's prosperity and power
રાજાશાહી	राजाशाही	स्त्री॰	રાજાની મરજી પ્રમાણે ચાલતું રાજ્ય	राजा की मर्ज़ी के अनुसार चलने वाला राज्य प्रबंध, राजतंत्र	monarchy, administration according to king's wishes
રાજસત્તાક	राजसत्ताक	वि॰	જેમાં રાજાની સત્તા ચાલતી હોય તે	जिसमें राजा की सत्ता चलती हो	monarchy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજસભા	राजसभा	स्त्री॰	1. રાજાની સભા	राजसभा, दरबार	council of kings
			2. રાજાઓનો દરબાર	राजाओं का दरबार	court of kings
			3. ખાસ વર્ગના લોકોના પ્રતિનિધિઓની ધારાસભા	खास वर्ग के लोगों के प्रतिनिधियों की सभा, राज्यसभा, राज्यपरिषद	council of state
રાજસ	राजस	वि॰	રજોગુણવાળું કે તેને લગતું	रजोगुण वाला	endowed with 'રજસ'
રાજસી	राजसी	वि॰	1. રાજાને યોગ્ય	राजा के योग्य, राजा का-सा	fit for king
			2. જુઓ 'રાજસ'	देखिए 'रजस'	see 'રાજસ'
રાજસૂય	राजसूय	पुं॰	સર્વોપરી રાજા વડે પોતાના રાજ્યાભિષેક વખતે કરાતો એક યજ્ઞ	सर्वोपरि राजा के द्वारा, अपने राज्याभिषेक के समय किया जाने वाला एक यज्ञ	sacrifice performed by sovereign king at the time of his coronation
રાજસ્થાન	राजस्थान	न॰	1. દેશી રાજ્ય	देशी रियासत, रजवाड़ा	native state
			2. રજપૂતાના	राजपूताना, राजस्थान	state of Rajasthan
રાજસ્થાની	राजस्थानी	वि॰	1. રાજસ્થાનનું	राजस्थान का, राजस्थान सम्बंधी	of Rajasthan
			2. રાજસ્થાનની ભાષા	राजस्थान की भाषा	Rajasthani (language)
રાજા	राजा	अ॰	ઓલવાઈ જાય તેમ	गुल हो जाए (बंद हो जाए) इस प्रकार	extinguished
		पुं॰	1. રાજ્ય કરનાર આદમી	राजा, जो शासन करता है	king or person who rules
			2. રાજાની સંજ્ઞાનું પત્તું (ગંજીફામાં)	ताश का एक पत्ता, बादशाह	king (in card game)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ભોળો ને ઉદાર સ્વભાવનો માણસ	भोला और उदार स्वभाव वाला	simple and generous person
રાજાલોક	राजालोक	पुं॰	1. બધી સત્તા પોતાને હાથ ધરાવનાર માણસ	पूरी-सारी सत्ता रखने वाला	person having sovereign power
			2. ઉદાર અને દોલા દિલનો માણસ	उदार दिल वाला, दिलेर	simple and generous man
			3. જેને કામ કરવાની જરૂર નથી અને જે ગમે તેમ ખર્ચ કરી શકે છે તેવો માણસ	जिसे काम करने की कोई आवश्यकता नहीं है, और जो खुले हाथ खर्च कर सकता हो	person not obliged to work for maintenance and capable of spending money freely
રાજિ	राजि	स्त्री॰	હાર, ઓળ, પંક્તિ	पंक्ति, कतार	line, row
રાજિયો	राजियो	पुं॰	1. રાજા (પ.) 2. મરેલાને ઉદ્દેશી કૂટતી વખતે ગાવાનું ગીત, મરસિયો	राजा मरसिया, सियापा	(poet.) king dirge
રાજી	राजी	वि॰	1. ખુશ 2. સંમત	खुश संमत	pleased agreed
રાજીખુશી	राजीखुशी	स्त्री॰	1. કુશળતા, સહીસલામતી 2. સ્વેચ્છા, હોંસ	कुशलक्षेम, सही-सलामत स्वेच्छा	welfare, safety willingness, eagerness
રાજીનામું	राजीनामुं	न॰	નોકરીમાંથી છૂટા થવાની અથવા દાવા વગેરેમાં કોઈ પણ બાબતમાંથી હઠી જવાની રાજીખુશી દર્શાવતું લખાણ	इस्तीफा, त्यागपत्र	letter of resignation

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજીપો	राजीपो	पुं॰	રાજીપણું, ખુશી	खुशी, अच्छे-खुशी के संबंध	willingness, eagerness
રાજ્ય	राज्य	न॰	1. રાજાની હકૂમતનો પ્રદેશ	राजा की हुकूमत का प्रदेश, राज्य	kingdom
			2. સત્તા, ચલણ	सत्ता, शासन	power, authority
રાજ્યકર્તા, રાજ્યકર્ત્તા	राज्यकर्ता, राज्यकर्त्ता	पुं॰	રાજ્ય કરનાર, રાજા	राजा, शासन-राज्य चलाने वाला	person who rules, king
રાજ્યકર્ત્રી	राज्यकर्त्री	वि॰, स्त्री॰	રાજ્ય કરનારી, રાણી	शासन चलाने वाली, रानी, महिला शासक	queen having power to rule
રાજ્યતંત્રી	राज्यतंत्री	पुं॰	રાજ્યતંત્ર ચલાવનારી	प्रशासन चलाने वाला तंत्र	machinery to run government
રાજ્યધુરા	राज्यधुरा	स्त्री॰	રાજ્યની જવાબદારી	प्रशासन-राज्य की जिम्मेदारी	responsibility of running government
રાજ્યનીતિ	राज्यनीति	स्त्री॰	રાજ્ય ચલાવવાની વિદ્યા, દંડનીતિ	शासन चलाने की विद्या/ज्ञान, राजनीति	polity, state policy
રાજ્યપ્રકરણ	राज्यप्रकरण	न॰	રાજકારણ	राज्य संबंधी, राजनीति	politics
રાજ્યપ્રકરણી	राजप्रकरणी	वि॰	રાજ્યપ્રકરણ સંબંધી	राजनीति संबंधी	political
રાજ્યબંધારણ	राज्यबंधारण	न॰	રાજતંત્રનું બંધારણ-તે ચલાવવાનાં ધારાધોરણ કે તેનો કાયદો	शासन के लिए राज्यतंत्र का संविधान	constitution
રાજ્યવ્યવસ્થા	राज्यव्यवस्था	स्त्री॰	1. જુઓ રાજ્યબંધારણ	देखिए 'राज्यबंधारण'	see 'राज्यबंधारण'
			2. રાજકારભાર	राज्य प्रशासन	state administration

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાજ્યવ્યવહાર	राज्यव्यवहार	પું॰	રાજ્યનું કામકાજ	प्रशासनिक काम	state administration
રાજ્યશાસ્ત્ર	राज्यशास्त्र	ન॰	રાજ્ય સંબંધી શાસ્ત્ર, 'પૉલિટિક્સ'	राजनीति शास्त्र	politics
રાજ્યશ્રી	राज्यश्री	વિ॰	રાજલક્ષ્મીવાળું, રાજાના વૈભવવાળું	राजलक्ष्मी वाला, राजा के-से वैभव वाला	having power and pelf of king
રાજ્યાધિકાર	राज्याधिकार	પું॰	રાજ્ય પરનો અધિકાર	राज्य के ऊपर का अधिकार	power over state
રાજ્યારોહણ	राज्यारोहण	ન॰	રાજ્ય ઉપર બેસવું તે	राज्य-शासन की बागडोर सँभालना, तख्त-नशीं होना	coronation
રાઠોડ	राठोड	પું॰	રજપૂતોની એક જાતનો આદમી	राजपूतों का एक कबीला/कुल	member of a Rajput community
રાડ	राड	સ્ત્રી॰	1. ચીસ, બૂમ 2. કજિયો 3. ફરિયાદ 4. આસક્તિ, રઢ	चीख, पुकार, टेर कज़िया, रार, राढ़ शिकायत लौ, धुन, आसक्ति	loud cry quarrel complaint attachment
રાડું	राडुं	ન॰	1. જુવાર, બાજરી કે સરકટનો સાંઠો 2. તીર 3. બરુ 4. કડિયાનું એક ઓજાર	ज्वार, बाजरा या सरकँडे आदि का तना, डंठल तीर नरकट राज की कन्नी, करनी, मेमार का एक औज़ार	stalk of corn arrow reed kind of bricklayer's implement
રાણી	राणी	સ્ત્રી॰	1. રાજાની સ્ત્રી 2. રાણીની સંજ્ઞાનું ગંજીફાનું પત્તું	रानी, राजा की पत्नी ताश का एक पत्ता, बेगम	queen queen (in card game)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાણીજાઈ	राणीजाई	સ્ત્રી॰	રાણીની દીકરી	रानी की पुत्री	queen's daughter
રાણીજાયું	राणीजायुं	ન॰	રાણીનું છોકરું	रानी का बच्चा	queen's child
રાણીજાયો	राणीजायो	પું॰	રાણીનો દીકરો	रानी का पुत्र	queen's son
રાણીવાસ	राणीवास	પું॰	જુઓ 'રણવાસ'	देखिए 'रणवास'	see 'रणवास'
રાણું	राणुं	વિ॰	બુઝાયેલું (દીવા માટે)	बुझा हुआ (दिए के लिए)	extinguished (of lamp)
રાણુંધબ	राणुंधब	વિ॰	સાવ રાણું, તદ્દન અંધારું	बिल्कुल घना अंधेरा	pitch dark
રાણો	राणो	પું॰	1. રજપૂત રાજા 2. (લા.) ગોલો	राजपूत राजा राजपूतों की एक निम्न जाति – 'गोला'	Rajput king (poet.) menial servant
			3. એક અટક	एक जातिनाम	a surname
રાત	रात	પું॰	હજામ, વાળંદ (વાળંદનું માનવાચક સંબોધન)	नाई (मानवाचक संबोधन)	barber
		સ્ત્રી॰	જુઓ 'રાત્રિ'	देखिए 'रात्रि'	see 'रात्रि'
રાતડ	रातड	સ્ત્રી॰	1. લાલાશ 2. રાતડિયો 3. ગાજર	ललाई, रक्तिमा लाल ज्वार गाजर	reddish colour red jowar carrot
		ન॰	સુંવાળી, ખડખડિયાં	सुहारी, पूरी जैसी नाश्ते की बानगी	fried slices of plantain
રાતડિયું	रातडियुं	ન॰	1. ગાજર 2. એક જાતનો તાવ, 'સ્કારલેટ ફીવર' 3. અનાજના છોડનો એક રોગ, 'રસ્ટિંગ'	गाजर एक प्रकार का बुखार अनाज के पौधे का एक रोग	carrot scarlet fever kind of plant disease
રાતડિયો	रातडियो	પું॰	રાતી જુવાર, રાતડ	लाल ज्वार, जोआर	red jowar
રાતબ	रातब	સ્ત્રી॰	રોજ નિયમિત પૂરું પાડવાનું સીધું	हर रोज नियमित रूप से दिया जाता खाना या खाने की सामग्री	provisions to be supplied daily

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાતું	रातुं	वि॰	1. લાલ રંગનું	लाल रंग का	of red colour, red
			2. આસક્ત, રત • (સમાસને છેડે)	आसक्त, रत	attached (at end of compd.)
રાતુંચટક, રાતુંચોળ	रातुंचटक, रातुंचोळ	वि॰	ખૂબ રાતું	अधिक लाल	very red
રાતુંપીળું	रातुंपीळुं	वि॰	(લા.) ઉશ્કેરાયેલું, આકળું, છંછેડાયેલું	गुस्सैल, आवेश की स्थिति में, नीला-पीला	(fig.) excited, very angry or displeased
રાતુંમાતું	रातुंमातुं	वि॰	હૃષ્ટપુષ્ટ ને આનંદતું	तंदरुस्त, हृष्टपुष्ट	stout and healthy
રાતોરાત	रातोरात	अ॰	રાત્રે ને રાત્રે, રાતોવઈ	रातोंरात	that very night, during the night
રાત્રિ, રાત્રી	रात्रि, रात्री	स्त्री॰	સૂર્ય આથમે ને ઊગે તેની વચ્ચેનો સમય, રાત	रात्रि	night
રાત્રે	रात्रे	अ॰	રાતે, રાત્રિએ	रात्रि के समय, रात में, रात को	at night, during night
રાધાગાંડું	राधागांडुं	वि॰	રાધા જેવું ગાંડું, પ્રેમવિહ્વળ, બેવલું, પ્રેમાળ	प्रेम विह्वल, राधा की तरह मस्त	mad or love-lorn like Radha, loving
રાન	रान	स्त्री॰ न॰	જાંઘ 1. જંગલ 2. ઉજ્જડ પ્રદેશ	जंघा वीराना, जंगल उजाड़ प्रदेश	thigh forest barren land
રાનટી, રાનવી, રાનવું	रानटी, रानवी, रानवुं	वि॰	1. જંગલી 2. અસભ્ય 3. ગમાર 4. વનેચર	जंगली असभ्य बुद्धू, गँवार आवारा, भटकने वाला	wild uncivilized boorish, idiotic sylvan
રાની	रानी	वि॰	જંગલી	जंगली	wild

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાનીપરજ	रानीपरज	સ્ત્રી॰	રાન પ્રદેશમાં વસતી આદિવાસી જાત	एक आदिवासी जाति, जो जंगल में बसती है	aborigines living in forests and hills
રાફ, રાફડો	राफ, राफडो	પું॰	1. સાપ કે ઉંદરનું દર	साँप या चूहे का बिल, बाँबी	snake's or rat's hole
			2. કીડી, ઉધઈ વગેરેનું ઉપર પોચી માટીના ઢગલાવાળું દર	दीमक, चींटी आदि का बमीठा	ant-hill
રાબ	राब	સ્ત્રી॰	1. ભરડકું, કાંજી, ઘેંસ	महेरी, काँजी	gruel, porridge
			2. ઉકાળીને જાડો રાબ જેવો કરતો શેરડીનો રસ	उबालकर गाढ़ा बनाया गया ईख का रस, राब	sugar-cane juice boiled to a particular thickness
			3. કોઈ પણ ચીજનું ગાઢું પ્રવાહી	किसी भी चीज़ का गाढ़ा प्रवाही स्वरूप	thick liquid of any kind
રાબડ	राबड	સ્ત્રી॰	રાબ જેવો કાદવ	राब का-सा कीचड़, दलदल	mud soft like gruel
		વિ॰	જાડો બુદ્ધિનું, ગમાર	गँवार	idiotic, stupid
રાબડિયું	राबडियुं	વિ॰	રાબ જેવું, ઢીલું	राब का-सा ढीला	soft like gruel
રાબડી	राबडी	સ્ત્રી॰	રાબ	राब	gruel, porridge
રાબડું	राबडुं	ન॰	રાબ	राब	gruel, porridge
		વિ॰	રાબડિયું	राब का-सा ढीला	like gruel
રાબેતો	राबेतो	પું॰	ધારો, રિવાજ	चाल, प्रथा, रिवाज	custom, tradition
રાભું	राभुं	વિ॰	ગામડિયું, અણઘડ	गँवार, बुद्धू	rustic, uncouth
રામ	राम	પું॰	1. દશરથ રાજાના પુત્ર, વિષ્ણુનો એક અવતાર	दशरथ राजा के ज्येष्ठ पुत्र, विष्णु का एक अवतार	Rama, Dasharatha's son, one of Vishnu's incarnations

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પરશુરામ	परशुराम	Parashurama
			3. બળરામ	बलराम	Balarama
			4. પરમેશ્વરનું એક નામ	ईश्वर का नाम	a name of God
			5. જીવ, દમ, હોશ	जीव, होश, जान, दम, ताकत	life, soul, mettle
			6. વ. કૃ. ને અંતે લાગતાં 'તે ક્રિયા કરવાની ટેવવાળું– મસ્ત માણસ' એવો અર્થ સૂચવે છે	व॰कृ॰ के अंत में लगने पर 'वह क्रिया करने की आदत वाला– मस्तमौला' ऐसा अर्थ सूचित करता है	when suffixed to pre. part., it means person habituated to or intoxicated with something
			7. આનો (વ્યાજ)	आना (सूद)	one anna (interest)
			8. 'ને વર્ગમાં મોટું' એ બતાવવા નામની પહેલાં મૂકાય છે	'उस वर्ग में बड़ा-श्रेष्ठ' का अर्थ सूचित करने को नाम के पहले प्रयुक्त होता है	when prefixed to noun, it means large or big of its kind
રામરામ	रामराम	स्त्री॰	જે જે, નમસ્કારનો એક બોલ મિળાપ કે વિદાય વખતનો પુરુષોમાં)	नमस्कार का एक ढंग	word used to greet or bid farewell
રામકલી, રામકળી	रामकली, रामकळी	स्त्री॰	એક રાગણી	एक रागिणी	a mode of music
રામકહાણી	रामकहाणी	स्त्री॰	વીતકકથા, દુઃખની કહાણી	दुःख की कहानी, कष्ट कथा	tale of one's woe
રામકી	रामकी	स्त्री॰	બાવી, સાધુની બાયડી	साधु की स्त्री	female ascetic, wife of anchorite
રામકૂંડાળું	रामकूंडाळुं	न॰	મોટું કૂંડાળું	बड़ा वृत्त	big circle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રામગલોલો	रामगलोलो	पुं॰	હૃષ્ટપુષ્ટ, ચિંતા વગરનો માણસ	हृष्टपुष्ट/तंदुरुस्त, चिंताहीन आदमी	stout and healthy man having no worries
રામગાંડિયું	रामगांडियुं	वि॰	ઢંગધડા વિનાનું, ગાંડિયું	नंगधड़ंग	slipshod, whimsical
રામગોટીલો	रामगोटीलो	पुं॰	મોટો દડો	बड़ी गेंद	big ball
રામગોવાળિયો	रामगोवाळियो	पुं॰	નાગો નાગો ફરતો નાનો છોકરો	नंगा घूमता हुआ छोटा बच्चा	naked wandering boy
રામચક્કર, રામચક્ર	रामचक्कर, रामचक्र	न॰	મોટું કૂંડાળું, મોટો રોટલો	बड़ा घेरा, बड़ा वृत्त बड़ी-मोटी रोटी	big circle big loaf
રામઠાઠિયું	रामठाठियुं	न॰	ભાગીતૂટી જૂની વસ્તુ	टूटी हुई पुरानी चीज़	old, dilapidated article
રામડોળી	रामडोळी	स्त्री॰	ઠાઠડી	अर्थी, ठठरी	bier
રામઢોલ	रामढोल	पुं॰	મોટું, નગારું	बड़ा नगाड़ा, ढोल	large drum
રામતુલસી	रामतुलसी	स्त्री॰	એક તુલસી	एक प्रकार की तुलसी	variety of 'tulsi' plant
રામદવારો	रामदवारो	पुं॰	1. રામનું મંદિર 2. ધર્મશાળા	राम का मंदिर धर्मशाला, सराय	temple of Rama caravan serai
રામદાસ	रामदास	पुं॰	મહારાષ્ટ્રના એક સુપ્રસિદ્ધ સંત	महाराष्ट्र के एक सुप्रसिद्ध संत	a well-known saint of Maharashtra
રામદાસી	रामदासी	वि॰	રામદાસના સંપ્રદાયનું	रामदास के संप्रदाय का	belonging to the sect of Ramadasa
રામદુવાઈ	रामदुवाई	स्त्री॰	રામની આણ	रामदुहाई	order imposed under the name of Rama

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રામનવમી	रामनवमी	स्त्री॰	ચૈત્ર સુદ નોમ, રામચંદ્રજીનો જન્મદિવસ	भगवान रामचंद्रजी का जन्मदिन	ninth day of the bright half of Chaitra
રામનામ	रामनाम	न॰	રામનું-પ્રભુનું નામ	राम का/प्रभु का नाम	name of Rama
રામનામિયું	रामनामियुं	न॰	રામનામવાળું ગળાનું એક ઘરેણું	राम नाम वाला एक गहना (गले का)	kind of necklace with Rama's name inscribed on it
રામનામી	रामनामी	स्त्री॰	જેના ઉપર રામનામ છાપ્યાં હોય તેવી પિછોડી	ऐसी पिछौरी–मोटी चद्दर या वस्त्र, रामनामी	apparel with names of Rama printed on it
રામપગલું	रामपगलुं	न॰	રામના પગલાંવાળું મીનાકારી ઘરેણું	राम के पदचिह्न अंकित एक आभूषण	kind of ornament having imprint of Rama's feet
રામપાતર, રામપાત્ર	रामपातर, रामपात्र	न॰	બટેરું, શકોરું	सकोरा, कसोरा	kind of vessel
રામફળ	रामफळ	न॰	એક ફળ	रामफल	kind of fruit, rose-apple
રામભરોંસો	रामभरोंसो	पुं॰	રામનો ભરોંસો, ઈશ્વરાધાર	ईश्वराधार, राम का भरोसा	faith in or reliance on Rama
રામરસ	रामरस	पुं॰	1. મીઠું 2. રામની ભક્તિનો રસ	नमक राम की भक्ति का रस	salt pleasure experienced in the worship of Rama
રામરાજ, રામરાજ્ય	रामराज, रामराज्य	न॰	1. રામચંદ્રજીનું રાજ્ય	रामचंद्रजी का राज्य	kingdom of Rama

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. તેના જેવું ન્યાયથી ચલાવાતું સુખી રાજ્ય	उन जैसा न्यायी प्रशासन युक्त एवं सुखी-समृद्ध राज्य-शासन	kingdom of God
રામરોટી	रामरोटी	स्त्री·	1. રાંધેલા અન્નની ભિક્ષા 2. માલપૂઓ	पके हुए अन्न की भिक्षा पुआ, मालपुआ	cooked food given as alms sweet pancake
રામલીલા	रामलीला	स्त्री·	રામની કથાનું ભવાઈ જેવું નાટક	राम के जीवन का एक नाटक प्रकार जो खेला जाता है	dramatized representation of Rama's story
રામગંગા	रामगंगा	स्त्री·	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
રામજણી, રામજની	रामजणी, रामजनी	स्त्री·	નાચનારી, ગણિકા	गणिका, नाचनेवाली	dancing girl
રામણ	रामण	स्त्री·	પીડા, આપદા	पीड़ा, आपत्ति, विपत्ति	woe, misery
રામણદીવડો, રામણદીવો	रामणदीवडो, रामणदीवो	पुं·	વરઘોડામાં વરની મા મંગળનો દીવો લે છે તે	दूल्हे के जुलूस के दौरान दूल्हे की माँ हाथ में जो मंगलदीप रखती है	auspicious lamp carried by bridegroom's mother
રામણબુઝારું	रामणबुझारुं	न·	જુઓ 'રમણબુઝારું'	देखिए 'रमणबुझारुं'	see 'रमणबुझारुं'
રામાયણ	रामायण	न·	1. રામની જીવનકથા	राम की जीवन कथा	the story of Rama
			2. (લા.) વીતકકથા	कष्ट कथा	(fig.) tale of one's woes
			3. લાંબી વાત, ટાયલું	लम्बी-चौड़ी बात चलाना	long tale
		स्त्री·	મુશ્કેલ કામ, રામણ	मुश्किल काम	trouble, calamity
રામી	रामी	पुं·	1. માળી 2. વિધવાઓને પહેરવાનું એક વસ્ત્ર	मालीं विधवाओं के पहनने का एक वस्त्र	gardener garment worn by widows

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		स्त्री॰	સ્ત્રીઓનું એક નામ	स्त्रियों का एक नाम	woman's name
રામૈયું	रामैयुं	न॰	રામપાત્ર, શકોરું	रामपात्र, सकोरा	drinking vessel
રામૈયો	रामैयो	वि॰, पुं॰	સૂંઢ વિનાનો કોસ	बिना सूँड का गोट, चरसा	large leather bucket without hose
રામો	रामो	पुं॰	ઘરકામ કરનાર નોકર, 'ઘાટી' (મુંબઈ)	घर का काम करने वाला नौकर, घाटी (बम्बई में)	man-servant, domestic servant
રાય	राय	स्त्री॰	ધારણા, અભિપ્રાય, મત	मत, अभिप्राय	presumption, opinion
		पुं॰	૧. રાજા ૨. ધનવાન માણસ ૩. કેટલાંક વિશેષ નામોના અંતમાં આવે છે	राजा धनी आदमी, श्रीमंत कुछ विशेष नामों के पीछे लगाया जाता है	king rich man used at end of some proper nouns
રાયઆમળું, રાયઆંબળું	रायआमळुं, रामआंबळुं	न॰	મોટું આમળું	बड़ा आँवला	big hog-plum
રાયકો	रायको	पुं॰	રબારી	चरवाहा	cowherd
રાયચંપો	रायचंपो	पुं॰	એક જાતનો ચંપો અને તેનું ફૂલ	एक प्रकार का चंपा और उसका फूल	kind of 'champa'
રાયજગ	रायजग	पुं॰	૧. રાજસૂય યજ્ઞ	राजसूय यज्ञ	sacrifice performed by a sovereign king
			૨. (લા.) મોટો કોઈપણ સમારંભ	कोई बड़ा समारोह	(fig.) any big celebration
રાયજાદી	रायजादी	स्त्री॰	રાજકુંવરી	राजकुमारी	princess
રાયજાદું	रायजादुं	वि॰	૧. રાયજાદા જેવું ૨. ઉત્તમ પ્રકારનું	राजकुमार का–सा उत्तम प्रकार का	like king's son of excellent quality
રાયજાદો	रायजादो	पुं॰	રાજકુંવર	राजकुमार	prince

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાયબહાદુર, રાયસાહેબ	रायबहादुर, रायसाहेब	पुं॰	અંગ્રેજી રાજ્યમાં તાલુકદારો, સરદારો, શ્રીમંતો અને અમલદાર વગેરેને અપાતો ઇલ્કાબ	अंग्रेजी शासन के दौरान तालुकदार, सरदार, श्रीमंत तथा अफसर आदि को दिया जाता खिताब	title given to worthy people during British regime
રાયણ	रायण	स्त्री॰	એક ઝાડ અને તેનું ફળ	खिरनी (पेड़ तथा फल)	kind of tree or its fruit
રાયણું	रायणुं	न॰	રાયણનું ફળ	खिरनी	kind of fruit
રાયતું	रायतुं	न॰	જુઓ 'રાઇતું'	देखिए 'राइतुं'	see 'राइतुं'
રાયવર	रायवर	पुं॰	વરરાજા (લગ્નગીતમાં)	दूल्हा (लगन गीतों में)	(in marriage songs) bridegroom
રાલ	राल	स्त्री॰	જુઓ 'રાળ'	देखिए 'राळ'	see 'राळ'
રાવ	राव	पुं॰	1. જુઓ 'રાગ'	देखिए 'राग'	see 'राग'
			2. મહારાષ્ટ્રમાં નામને લગાડાતો સન્માનસૂચક શબ્દ કે પદવી	महाराष्ट्र में नाम के साथ लगाया जाता आदर सूचक शब्द	word affixed to names to show respect in Maharashtra
			3. જુઓ 'રાવજી' બારોટ	देखिए 'रावजी'	see 'रावजी'
		स्त्री॰	1. ફરિયાદ	शिकायत	complaint
			2. સહાયતા માટે આજીજી	सहायता के लिए दिया जाता आवेदन	plea for help
			3. ચાડી	चुग़ली	backbiting
રાવબહાદુર, રાવસાહેબ	रावबहादुर, रावसाहेब	पुं॰	અંગ્રેજી રાજ્યનો એક ઇલ્કાબ	अंग्रेज़ी शासन की एक उपाधि	title given during the British rule
રાવજી	रावजी	पुं॰	1. બારોટ (માનાર્થે સંબોધન)	मानार्थ संबोधन	honorific term of address for 'बारोट'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મુસલમાન ધર્મનો એક ફાંટો, તેનો અનુયાયી	मुस्लिम धर्म का एक पंथ, उसका अनुयायी	name of a Muslim sect or its follower
રાવટી, રાવઠી	रावटी, रावठी	स्त्री॰	1. ગોળ છજું, અગાશી 2. નાનો તંબૂ	गोल/वृत्ताकार छत छोटा तँबू	circular terrace small tent
રાવણહથ્થો	रावणहथ्थो	पुं॰	ભરથરીનું તંતુવાદ્ય	गाकर भीख माँगने वालों का एक तंतुवाद्य	one-stringed musical instrument
રાવણિયો	रावणियो	पुं॰	ગામનો ચોકીદાર, ગામના ચોરાનો હવાલદાર	गाँव का चौकीदार, गाँव की कचहरी का हवालदार	village watchman or constable
રાવણું	रावणुं	न॰	1. રજપૂત ઠાકોરની મિજલસ 2. ગામની નાત કે પંચ ભેગું થવું તે 3. સિપાઇઓનું રહેવાનું ઠેકાણું	राजपूत ठाकुरों की मजलिस, दरबार गाँव-बिरादरी के पंचों का इकट्ठा होना सिपाहियों के रहने का स्थान	assembly of Rajput Thakurs meeting of caste people or village elders barracks
રાવત	रावत	वि॰	1. બાહોશ, ચાલાક 2. શૂરવીર	चालाक, होशियार बहादुर, शूरवीर	efficient, clever brave
		पुं॰	1. ઘોડાવાળો 2. ઘોડેસવાર યોધ્ધો	घोड़े वाला, अश्वारोही अश्वारोही योद्धा	horseman, groom cavalry soldier
રાવતી	रावती	स्त्री॰	ઘરેણામાં વપરાતું રેણ	आभूषणों की बनावट में उपयोग में लिया जाता झालना जो धातु को जोड़ता है	metal used in soldering ornaments
રાવલ	रावल	पुं॰	1. રજપૂતાના કેટલાક રાજાઓને માટે	राजपूताना के कुछ राजाओं के लिए	honorific term used for some

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			વપરાતો માનસૂચક શબ્દ	सम्मानसूचक शब्द	princes in Rajaputana
			2. નાનો રજપૂત જાગીરદાર	छोटा राजपूत गिरासदार	petty Rajput estate-holder
			3. બદરીનારાયણનો પૂજારી	बदरीनारायण का पुजारी	priest appointed to worship Badrinarayan
			4. એક માગણની જાતનો માણસ	माँगने वाली एक भिक्षुक जाति का आदमी	member of a mendicant caste
રાવળિયો	रावळियो	पुं॰	એ નામની જાતનો આદમી	रावल नामक जाति का आदमी	member of the community of that name
રાવળું	रावळुं	न॰	1. રાવણું 2. રાજદરબાર, રજવાડો	मजलिस राजदरबार	see 'રાવણું' royal court or palace
			3. જનાનખાનું	जनानखाना, अंतःपुर	ladies 'chamber', harem
રાશ	राश	स्त्री॰	1. દોરડું (૧૬ હાથનું	डोरी (16 हाथ लंबी)	rope (24 feet long)
			2. લગામ, અછોડો	लगाम	reins, chain
			3. ભાગીદારી	साझेदारी	partnership
			4. વ્યાજમુદ્દલ	मूलधन एवं ब्याज	capital and interest
			5. સરાસરી	औसत, अंदाजन	average
			6. રાશિથી મળતી જાતિ, ગુણ, સ્વભાવ વગેરે	राशि से मिलती जाति, गुण, स्वभाव आदि	quality, nature etc. a person possesses because of a particular sign of zodiac in which he is born

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			7. ઢગલો	ढेर	heap
રાશિ	राशि	पुं॰	1. ઢગલો 2. ગણિતનો આંકડો	ढेर गणित का अंक	heap number of figure put down for any arithmetical operation
		स्त्री॰	નક્ષત્રોનાં બાર ઝૂમખાંમાનું, પ્રત્યેક	नक्षत्रों में बारह संपुटों में से प्रत्येक	sign of zodiac
રાશિચક્ર	राशिचक्र	न॰	રાશિમંડળ	राशिमंडल	the zodiac
રાશિનામ	राशिनाम	न॰	રાશિ પ્રમાણે પડેલું નામ	राशि के अनुसार का नाम	name given according to the sign of zodiac
રાશી	राशी	वि॰	ખરાબ	खराब	bad, of inferior quality
રાસ	रास	स्त्री॰	1. જુઓ 'રાશ' 2. ભૂશિર	देखिए 'राश' अंतरीप	see 'राश' cape, headland
		पुं॰	ગાતાં ગાતાં ગોળાકારે ફરતાં કરાતો નાચ કે તેમાં ગવાય એવું ગીત	गुजरात का एक सुप्रसिद्ध लोक नृत्य	circular dance accompanied by singing
રાસક્રીડા	रासक्रीडा	स्त्री॰	જુઓ 'રાસલીલા'	देखिए 'रासलीला'	see 'रासलीला'
રાસડી	रासडी	स्त्री॰	1. દોરી 2. ગળે પહેરવાની રૂપાની સાંકળી કે દોરો	डोरी, रस्सी गले में पहनने का चाँदी का आभूषण	thread silver chain for neck
રાસડો	रासडो	पुं॰	એક જાતનો ગરબો (બનેલો બનાવ વર્ણવતો)	एक प्रकार का गरबा, रास (लोक नृत्य प्रकार, जिसमें एक घटना का निरूपण गाने में किया जाता है)	kind of 'ગરબો' song

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાસમંડલ, રાસમંડલી, રાસમંડળ, રાસમંડળી	रासमंडल, रासमंडली, रासमंडळ, रासमंडळी	न॰, स्त्री॰, न॰, स्त्री॰	રાસ રમનારાઓનું મંડળ	रास खेलने वालों का समूह	assembly of dancers in 'રાસ'
રાસલીલા	रासलीला	स्त्री॰	શ્રીકૃષ્ણે ગોપીઓ સાથે કરેલી રાસની ક્રીડા	श्रीकृष्ण की गोपियों के साथ खेली रासक्रीड़ा	circular dance of Krishna with Gopis
રાસો	रासो	पुं॰	એક પ્રકારનું વીરરસનું કાવ્ય	वीररस का काव्य	kind of heroic poem
રાહ	राह	पुं॰, स्त्री॰	રસ્તો 1 રીત, તરેહ, ચાલ	रास्ता चाल, पद्धति, रीति, प्रकार	road, path manner, method, mode
			2 વાટ, પ્રતીક્ષા	प्रतीक्षा, इंतज़ार	waiting
રાહત	राहत	स्त्री॰	સુખ, આરામ, વિસામો	राहत, सुख, आराम, विश्राम	happiness, relief, rest
રાહદાર	राहदार	वि॰,	રસ્તે ચાલતું	रास्ते पर चलने वाला	pedestrian
		पुं॰	દોરનાર, રાહબર	रहबर, पथप्रदर्शक	guide, leader
રાહદારી	राहदारी	पुं॰,	વટેમાર્ગુ	पथिक, मुसाफिर, राहगीर	wayfarer
		स्त्री॰	રસ્તા ઉપરથી લઈ જવાતા માલ ઉપર લેવાતો કર, તેની રજાચિઠ્ઠી	किसी रास्ते से ले जाये जाने वाले माल पर लिया जाने वाला कर, उसका आज्ञापत्र, परवाना	tax on or permit for goods transported
			2 રાહબરી	मार्गप्रदर्शन	being a guide
રાહબર	राहबर	पुं॰	ભોમિયો	पथप्रदर्शक	guide
રાહબરી	राहबरी	स्त्री॰	ભોમિયા થવું-હોવું તે	पथप्रदर्शक होना	being a guide

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાહરસમ	राहरसम	स्त्री॰	રિવાજ, દસ્તૂર	रस्मरिवाज, दस्तूर	custom, tradition
રાળ	राळ	पुं॰	એક સિક્કો, ડૉલર	एक सिक्का, 'डॉलर'	dollar
		स्त्री॰	ઝટ સળગી ઊઠે તેવો એક વૃક્ષમાંથી મળતો પદાર્થ	राल, वृक्ष में से निकलने वाला गोंद सालरस, जो जल्दी से सुलग उठता है	kind of highly inflammable resin
રાંક, રાંકું	रांक, रांकुं	वि॰	ગરીબ, સાલસ	गरीब, रंक	poor, humble
રાંગ	रांग	स्त्री॰	1. કોટની દીવાલની બાજુ	कोट की दीवार के पास वाला हिस्सा	side of castle-wall
			2. સવારી	सवारी	riding
રાંગડું, રાંગળું, રાંગું	रांगडुं, रांगळुं, रांगुं	वि॰	ધીરે ચાલતું, નબળું	धीरे से चलने वाला, दुर्बल	slow-moving, weak
રાંઝણ, રાંઝણી	रांझण, रांझणी	स्त्री॰	પગનો એક રોગ	पैर का एक रोग	elephantiasis
રાંટ	रांट	स्त्री॰	1. વાંક, વલણ	टेढ़ापन, वक्रता, बाँक	curve, bent
			2. આણબનાવ, વિરોધ	अनबन, विरोध	disagreement, opposition
રાંટું	रांटुं	वि॰	રાંટવાળું	विरोधी, टेढ़ा व्यवहार करने वाला	crooked, curved, bent
રાંડ	रांड	स्त्री॰	1. રાંડેલી, વિધવા	विधवा	widow
			2. વેશ્યા	वेश्या	prostitute
રાંડવું	रांडवुं	अ॰क्रि॰	વિધુર કે વિધવા થવું	विधुर या विधवा होना	to be widower or widow
રાંડવો	रांडवो	पुं॰	બાયલો, નામર્દ	नामर्द	coward, impotent

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રાંડોછાંડો	रांडीछांडी	સ્ત્રી॰	રાંડેલી અથવા પતિએ તજેલી સ્ત્રી	विधवा अथवा त्यक्ता स्त्री	widow or woman forsaken by her husband
રાંડોરાંડ	रांडीरांड	સ્ત્રી॰	1. વિધવા 2. નિરાશ્રિત વિધવા	विधवा निराश्रित विधवा	widow helpless widow
રાંડેલી	रांडेली	સ્ત્રી॰, વિ॰	વિધવા	विधवा	widow
રાંઢવું	रांढवुं	ન॰	દોરડું	डोरी, रस्सी	rope
રાંદેર, રાંદેલ	रांदेर, रांदेल	સ્ત્રી॰	રનાદે	रामपात्र में मंगल ज्वारे उगाना	paddy grown in basket as installation of deity
રાંધણ	रांधण	ન॰	રાંધવાનું કામ	रसोई का काम	cooking
રાંધણછઠ	रांधणछठ	સ્ત્રી॰	શ્રાવણ સુદ કે વદ છઠ	सावन कृष्णपक्ष – छटी का दिन	sixth day of the bright or dark half of Shravana
રાંધણિયું	रांधणियुं	ન॰	રસોડું	रसोईघर	kitchen
રાંધણિયો	रांधणियो	પું॰	રસોઇઓ	रसोई करने वाला	cook
રાંધણી	रांधणी	સ્ત્રી॰	1. રસોડું 2. રાંધવાની રીત	रसोईघर रसोई की पद्धति	kitchen method of cooking
રાંધણું	रांधणुं	ન॰	1. રાંધવાની ક્રિયા 2. રાંધેલી રસોઇ 3. રાંધવાની રીત	रसोई की क्रिया पकायी गयी रसोई रसोई की रीति	act of cooking cooked food method of cooking
રાંધવું	रांधवुं	સ॰ક્રિ॰	1. ખોરાક પકાવવો 2. (લા.) સાધવું, ફળ	भोजन पकाना फल प्राप्त होना,	to cook (fig.) to achieve

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			મેળવવું	लाभ होना, मिलना	
રાંપ	रांप	पुं·	મોટી રાંપડી	बड़ी गहनी (खेती का औजार)	big weeder
રાંપડી	रांपडी	स्त्री·	ડરસણમાં ઊગેલું નકામું ઘાસ કાઢી નાખવાનું ખેતીનું ઓજાર	गहनी (खेती का औजार)	weeder, weeding plough
રાંપલવું, રાંપવું	रांपलवुं, रांपवुं	स·क्रि·	રાંપડી ફેરવવી	खेत में गहनी फिराना	to weed field with weeding plough
રાંપી	रांपी	स्त्री·	મોચીનું એક ઓજાર	चमार का एक औज़ार	cobbler's scraper
રિઝવવું	रिझाववुं	स·क्रि·	જુઓ 'રીઝવવું'	देखिए 'रीझववुं'	see 'रीझववुं'
રિઝવું	रिझावुं	अ·क्रि·	જુઓ 'રીઝવું'	देखिए 'रीझवुं'	see 'रीझवुं'
રિબામણ, રિબામણી	रिबामण, रिबामणी	स्त्री·	રિબાવવાની પીડા	यातना, पीड़ा	suffering, torture
રિબાવવું	रिबाववुं	स·क्रि·	'રીબવું' નું પ્રેરક	'रीबवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'रीबवुं'
રિબાવું	रिबावुं	अ· क्रि·	'રીબવું' નું કર્મણિ	'रीबवुं' का कर्मणि रूप	pass. of 'रीबवुं'
રિયાસત	रियासत	स्त्री·	1. રાજ્ય, હકૂમત 2. જાગીર 3. દેશી રાજ્ય	राज्य, हुकूमत जागीर, रियासत देशी रियासत्र	regie, rule jagir native state
રિવાજ	रिवाज	पुं·	ચાલ, ધારો	रिवाज, चलन, रीति, प्रथा	practice, custom
રિવેટ	रिवेट	पुं·	એક બાજુ માથાવાળો અને બીજી બાજુ જોડવાની વસ્તુમાં પરોવ્યા પછી ટીપીને જોડી દેવાય તેવો ખીલો	धातु की चद्दर या टुकड़ों को जोड़ने वाली कील जो एक सिरे पर माथेदार होती है, टाँका	rivet

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રિશ્તેદાર	रिश्तेदार	વિ॰	સગું, સંબંધી	रिश्तेदार, सम्बंधी	relative
રિશ્તેદારી	रिश्तेदारी	સ્ત્રી॰	સગપણ	रिश्ता	relation
રિશ્વત	रिश्वत	સ્ત્રી॰	લાંચ, રુશવત	घूस, रिश्वत, उत्कोच	bribe
રિસામણી	रिसामणी	સ્ત્રી॰	1. એક જાતનો છોડ 2. રિસાવું તે	छुई मुई रूठ जाना	kind of plant to be displeased
રિસામણું	रिसामणुं	વિ॰	જરાકમાં રીસાઈ જાય એવું	बात बात में रूठने वाला	prone to taking offence
		ન॰	રીસ	रिसहा	irritation, displeasure
રિસાવું	रिसावुं	અ॰ક્રિ॰	ક્રોધથી નારાજ થવું, ક્રોધે ભરાવું	नाराज़ होना, क्रोधित होना	to be displeased or offended
રિસાળ, રિસાળવું	रिसाळ, रिसाळवुं	વિ॰	રિસામણું	नाराज़गी	displeasure, irritation
રીઝ	रीझ	સ્ત્રી॰	ખુશી, આનંદ	खुशी, आनंद	pleasure, joy
રીઝવવું	रीझववुं	સ॰ક્રિ॰	રીઝે એમ કરવું	रिझाना	to please
રિઝવું	रीझवुं	અ॰ક્રિ॰	ખુશી થવું, સંતુષ્ટ થવું	रीझना, प्रसन्न होना, संतुष्ट होना	to be pleased, to be satisfied
રીડ	रीड	સ્ત્રી॰	રાડ, બૂમ, પોકાર	पुकार	loud cry, outcry
રીડિયારમણ	रीडियारमण	સ્ત્રી॰	બૂમાબૂમ, હોકારા	जोर से पुकारना	loud cry, shouting loudly
રીઢું	रीढुं	વિ॰	1. વપરાઈને મજબૂત થયેલું	उपयोग में आकर मजबूत बना हुआ (मिट्टी का बर्तन), पक्का	strengthened by use
			2. દુઃખ વેઠી કઠણ થયેલું	दुःख सहकर धीर बना हुआ, दृढ़	hardened by suffering
			3. નઘરોળ, સુધરે નહિ એવું (ગુનેગાર)	जो सुधर नहीं सकता (गुनहगार)	incorrigible

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રીત	रीत	स्त्री॰	૧. જુઓ 'રીતિ' ૨. કરકરિયાવર	देखिए 'रीति' दहेज आदि का लेन देन	see 'रीति' custom, usage
રીતભાત	रीतभात	स्त्री॰	૧. ચાલચલણ, વર્તણૂક ૨. કરકરિયાવર	रहन सहन, व्यवहार दहेज आदि का लेनदेन	manners, behaviour custom, usage
રીતરિવાજ	रीतरिवाज	पुं॰	રીત અને રિવાજ	रीतिरिवाज	custom and tradition
રીતસર	रीतसर	अ॰	રીત પ્રમાણે	रीति अनुसार	formally, as per rule
રીતે	रीते	अ॰	૧. પ્રમાણે, પેઠે ૨. તરીકે ૩. રિવાજ-પદ્ધતિ પ્રમાણે	अनुसार, मुताबिक के रूप में के अनुसार, रिवाज	in a particular way as, like according to custom or method
રીબવું	रीबवुं	अ॰क्रि॰	કનડવું, ખૂબ દુઃખ આપવું	सताना, कष्ट देना	to torment, to torture
રીમ	रीम	न॰	વીસ- ઘા (કાગળ)	बीस दस्ता (कागज़)	ream
રીસ	रीस	स्त्री॰	રિસાવું તે, રોષ, ગુસ્સો	रौब, गुस्सा	taking offence, displeasure
રીસવું	रीसवुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'રિસાવું'	देखिए 'रिसावुं'	see 'रिसावुं'
રીંગણ	रींगण	न॰	રીંગણીનું ફળ-એક શાક	बैंगन	brinjal
રીંગણી	रींगणी	स्त्री॰	રીંગણીનો છોડ	बैंगन का पौधा	brinjal plant
રીંગણું	रींगणुं	न॰	જુઓ 'રીંગણ'	बैंगन	see 'रींगण'
રીંગવું	रींगवुं	अ॰क्रि॰	પસાર થવું, નીકળવું	निकलना, गुज़रना	to pass by, emerge

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રીંછ	रींछ	न॰	એક રાની હિંસ્ર પ્રાણી	भालू	bear
રુઆબ	रुआब	पुं॰	જુઓ 'રોફ'	देखिए 'रोफ़'	see 'रोफ़'
રુઆબદાર	रुआबदार	वि॰	રુઆબવાળું	रौबदार, प्रभावशाली	imposing or impressive
રુકાવટ	रुकावट	स्त्री॰	રોકાણ	रुकावट, अवरोध	obstruction, interruption
રુક્કો	रुक्को	पुं॰	ટૂંકી ચિઠ્ઠી	संक्षिप्त पर्ची, रुक्का	short note
રુખ	रुख	पुं॰	1. ગાલ 2. ચહેરો, શિકલ	रुख, गाल चेहरा, मुख, शक्ल	cheek face, countenance
			3. પક્ષપાત, વલણ	पक्षपात, मन का झुकाव	partiality, bias
રુખસત, રુખસદ	रुखसत, रुखसद	स्त्री॰	બરતરફી, રજા	रुख़सत, बरतरफी	dismissal, discharge
રુગેલ	रुगेल	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
રુચવું	रुचवुं	अ॰क्रि॰	ગમવું	रुचना, पसंद आना	to like
રુઝાવવું	रुझाववुं	स॰क्रि॰	'રુઝવું' પ્રેરક	'रुझवुं' का प्रेरक	caus. of 'रुझवुं'
રુઝાવું	रुझावुं	अ॰क्रि॰	'રુઝવું' ભાવે, ઘા પુરાઈ ઉપર નવી ચામડી-રુઝ આવવી	घाव भरना	to be cured or to be healed
રુબાબ	रुबाब	न॰	એક જાતની સારંગી	सारंगी का एक प्रकार	kind of fiddle
રુમલાવવું	रुमलाववुं	स॰क्रि॰	'રુમલાવું' નું પ્રેરક	'रुमलावुं' का प्रेरक	caus. of 'रुमलावुं'
રુમાડો	रुमाडो	पुं॰	બૂમાબૂમ, શોરબકોર	शोरगुल	bawling and crying, confused noise

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રુવાંટી	रुवांटी	સ્ત્રી॰	ઝુમળા અને ઝીણા વાળ	मुलायम बारीक रोंगटे	fur, short and soft hair
રુવાંટું	रुवांटुं	ન॰	રુંવું	रोंगटा, रोम	single such hair
રુયેલ, રુયેલું	रुयेल, रुयेलुं	વિ॰	રૂથી ભરેલું	रुईदार	filled with cotton
રુશનાઈ	रुशनाई	સ્ત્રી॰	શાહી	रोशनाई, स्याही, मसि	ink
રુશવત	रुशवत	સ્ત્રી॰	રિશ્વત, લાંચ	रिश्वत, घूस, उत्कोच	bribe
રૂ	रू	ન॰	બી કાઢી લીધેલો કપાસ	रुई	cotton with seed removed
રૂઇયો	रूइयो	પું॰	પીંજારો	धुनिया	carder
રૂએ	रूए	અ॰	પ્રમાણે, —ને આધારે કે ક્રમે યા કારણે	मुताबिक, – के आधार से या क्रम से या कारण से	by virtue of, according to
રૂખ	रूख	સ્ત્રી॰	1. જુઓ 'રુખ'	देखिए 'रुख'	see 'रुख'
			2. અટકળ	अटकल, अंदाज़ा	guess, idea
			3. વિચાર, અભિપ્રાય	विचार, अभिप्राय	opinion
			4. બજારનું વલણ, ભાવતાલ	बाज़ार का भाव	trend
			5. યોગ્ય પ્રસંગ, મોકો	उचित प्रसंग	appropriate time
		ન॰	એક નાનું ઝાડ-છોડ	एक छोटा वृक्ष, पौधा	small tree
રૂખડું	रूखडुं	ન॰	જુઓ 'રુખ- ન.'	देखिए 'रुख- न.'	see 'रुख- न.'
રૂખડો	रूखडो	પું॰	એક છોડ	एक पौधा	kind of plant
રૂઝ	रूझ	સ્ત્રી॰	રુઝાવું તે	घाव का भरना	healing
રૂઝવું	रूझवुं	અ॰ક્રિ॰	રુઝાવું	घाव का भरना	to be healed
રૂઠવું	रूठवुं	અ॰ક્રિ॰	કોપવું	रूठना, कोप करना	to be displeased

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રૂડપ	रूडप	स्त्री॰	1. રૂપાળાપણું, સુંદરતા 2. સારાપણું 3. ભલાપણું	सुंदरता अच्छाई भलाई	beauty goodness kindness
રૂડું	रूडुं	वि॰	સારું, ઉત્તમ, સુંદર	अच्छा, उत्तम, सुंदर	good, excellent, beautiful
રૂડેરું	रूडेरुं	वि॰	રૂડું (લાલિત્યવાચક)	अच्छा, सुंदर (लालित्य वाचक)	(fig.) good, fine
રૂઢ	रूढ	वि॰	ઘણા કાળથી પ્રચાર કે વપરાશમાં હોવાથી દૃઢ થયેલું	प्रचलित, रूढ़	established by custom or usage, rooted
રૂઢિ	रूढि	स्त्री॰	1. રૂઢ થયેલી રીતિ કે રિવાજ 2. તે કારણથી શબ્દનો અમુક અર્થબોધ કરાવવાની શક્તિ	प्रचलित रीति, रिवाज रूढ़ि के कारण शब्द का अमुक अर्थबोध कराने की शक्ति, रूढ़ि	custom, convention usage
રૂઢિપ્રયોગ	रूढिप्रयोग	पुं॰	ભાષામાં રૂઢ-રૂઢિથી જેનો વિશેષ અર્થ થતો હોય એવો શબ્દ પ્રયોગ	भाषा में जिसका रूढ़ि से विशेष अर्थ होता है, ऐसा शब्द प्रयोग	idiomatic usage
રૂપ	रूप	न॰	1. આકાર, દેખાવ, સ્વરૂપ 2. સૌંદર્ય 3. વેશ 4. રૂપક, નાટક 5. વાક્યમાં વાપરવા પ્રત્યય વગેરે લગાડીને તૈયાર કરેલો શબ્દ-પદ (વ્યા.)	आकार, स्वरूप सौंदर्य वेश, रूप रूपक, नाटक, दृश्यकाव्य विभक्ति के प्रत्यय के योग से बना शब्द का रूपांतर जो वाक्य में प्रयुक्त होता है	form, shape beauty dress, costume kind of drama (gram.) inflected form of word to be used in sentence

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		वि॰	(સમાસને અંતે) સરખું, સમાન	(समासान्त) समान	similar
રૂપક	रूपक	न॰	1. એક પ્રકારનું નાટક	एक प्रकार का नाटक	kind of a drama
			2. એક અર્થાલંકાર જેમાં ઉપમેયને ઉપમાન સાથે તદ્રૂપ કે અભિન્ન બતાવી તેનું વર્ણન કરેલું હોય છે (કા. શા.)	एक अर्थालंकार, रूपक	metaphor
			3. સંગીતનો એક તાલ	सात मात्रा का एक दोताला ताल	kind of beat in music
			4. ગાયન (સંગીત)	गाना, गीत-संगीत	song
		पुं॰	રૂપ-નાટક કરનાર નટ	रूप भरनेवाला नट, अभिनेता	actor
રૂપજીવા, રૂપજીવિની	रूपजीवा, रूपजीविनी	स्त्री॰	વેશ્યા	वेश्या, गणिका	prostitute
રૂપબંધ	रूपबंध	पुं॰	લઘુગુરુના આધારે જે છંદ રચાય તે	लघु-गुरु के आधार पर जिस छंद की रचना होती है	metre based on long and short vowels
રૂપમાળી	रूपमाळी	पुं॰	એક છંદ	छंद का एक प्रकार	kind of metre
રૂપરેખા	रूपरेखा	स्त्री॰	1. માત્ર રૂપ બતાવનારી રેખા	किसी चीज का सिर्फ आकार बताने वाली रेखा, खाका, रेखाचित्र	outline
			2. આછો ખ્યાલ, ટૂંકું બ્યાન	संक्षिप्त बयान	synopsis, short description
રૂપવતી	रूपवती	वि॰,स्त्री॰	રૂપાળી	स्वरूपवान मोहक स्त्री	beautiful woman
રૂપવાન	रूपवान	वि॰	રૂપવાળું, સુંદર	सुंदर, स्वरूपवान	beautiful

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રૂપાખ્યાન	रूपाख्यान	न॰	(વ્યા.) ધાતુનાં રૂપો બનાવવાં તે	धातु के रूप बनाना, धातु रूप-परिवर्तन	(gram.) conjugation of verbs
રૂપામહોર	रूपामहोर	स्त्री॰	રૂપિયો	रुपया	rupee
રૂપાળું	रूपाळुं	वि॰	સુંદર	सुंदर, हसीन	beautiful, lovely
રૂપાંદે	रूपांदे	स्त्री॰	રૂપાળા દેહવાળી સ્ત્રી	सुंदर देह, अंग वाली स्त्री	beautiful woman
રૂપિયો	रूपियो	पुं॰	સોળ આનાની કિંમતનો રૂપાનો સિક્કો	रुपया	rupee, a silver coin
રૂપિયાભાર	रूपियाभार	वि॰,पुं॰	એક રૂપિયાના વજન જેટલું, તોલા જેટલું	एक रुपये या तोले भर वजन का	one rupee in weight, one tola
રૂપું	रूपुं	न॰	એક ધાતુ	चाँदी, रूपा	silver
રૂપેરી	रूपेरी	वि॰	રૂપાનું, રૂપા જેવું	रूपा या चाँदी जैसा	silvery
રૂપૈડો	रूपैडो	स्त्री॰	રૂપિયો (તિરસ્કારમાં)	रुपया (तिरस्कार भाव से)	(contempt.) rupee
રૂબરૂ	रूबरु	अ॰	સમક્ષ	सम्मुख, प्रत्यक्ष, सामने	in one's presence, face to face
રૂમઝૂમ	रूमझूम	अ॰	ઝાંઝર કે વરસાદનો અવાજ	बादल या वर्षा की आवाज़, रिमझिम	jingling sound or sound of rain
રૂમવું	रूमवुं	अ॰क्रि॰	1. જોરથી ઘૂમવું (યુદ્ધમાં)	फुर्ति से घूमना (युद्ध में)	to move quickly (in the battlefield)
			2. ભટકવું, ફરવું	भटकना	to wander, to walk around
		स॰क्रि॰	હેરાન કરવું	परेशान करना	to harass, to trouble
રૂમશામ	रूमशाम	न॰	તુર્કસ્તાન	तुर्की	Turkey

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રૂમાલ	रूमाल	पुं॰	(હાથમોં લૂછવાનો) લૂગડાનો કકડો	रूमाल	handkerchief
રૂમાલી	रूमाली	स्त्री॰	1. નાનો રૂમાલ કે લૂગડાનો કકડો	छोटा रूमाल	small handkerchief
			2. મુસલમાન સ્ત્રીઓનું ઘરમાં માથે ઓઢવાનું નાનું ઓઢણું	मुस्लिम महिलाओं का घर में सिर पर ओढ़ने का छोटा वस्त्र	head-dress for Muslim women
			3. એક પ્રકારનો લંગોટ	एक प्रकार की लंगोटी	kind of loin cloth
			4. મગદળ જોડીની એક કસરત	कसरत का एक प्रकार	kind of exercise
રૂમી	रूमी	वि॰	રોમનું, —ને લગતું	रोम का, रोम सम्बंधी	Roman
રૂવું	रूवुं	न॰	રૂંવું, શરીર ઉપરનો નાનો વાળ, રોમ, રુવાંટું	रोंगटा, रोम	soft and short hair on body
રૂવો	रूवो	पुं॰	1. ચણિયારાની અણી જેમાં ફરતી રહે છે તે ખાડાવાળો લોઢાનો ડટ્ટો	दरवाज़े की नोक जिसमें घूमती रहती है वैसा लोहे या लकड़ी का छेद वाला टुकड़ा	block of wood or iron with cavity in which tenon of door moves
			2. ઘંટીનું પડ જેની પર ફરે છે તે ખીલો	चक्की के पत्थर जिस के आसपास घूमतें हैं वह लोहे की कील	iron piece fixed in the stone of grinding mill
રૂસણું	रूसणुं	न॰	રિસાવું તે	कोप	to be displeased
રૂહ	रूह	पुं॰,न॰	આત્મા, જીવાત્મા	आत्मा, जीवात्मा	soul, spirit
રૂહાની	रूहानी	वि॰	જીવાત્મા કે આત્મા સંબંધી	जीवात्मा या आत्मा सम्बंधी	pertaining to soul or spirit
રૂંગું	रूंगुं	न॰	રુદન	रोना, रुदन	weeping, crying

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રૂંછડું, રૂંછું	रूंछडुं, रूंछुं	न॰	ટૂંકો વાળ કે તાંતણો	छोटा बाल या तंतु	short hair or fibre
રૂંધ, રૂંધણ, રૂંધન	रूंध, रूंधण, रूंधन	स्त्री॰, न॰	૧ રૂંધાવું તે, રોકાણ, પ્રતિબંધ ૨ આંટી, અકળામણ	बाधा, रुकावट, प्रतिबंध घुटन	obstruction, prohibition suffocation
રૂંધવું	रूंधवुं	स॰क्रि॰	૧ રોકવું ૨ ગૂંગળાવવું	रोकना दम घुटना	to stop to suffocate
રૂંધામણ	रूंधामण	स्त्री॰	રૂંધાવું તે, ગૂંગળામણ	दम घुटना	suffocation
રૂંધાવવું	रूंधाववुं	स॰क्रि॰	'રૂંધવું' નું પ્રેરક	'रूंधवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'रूंधवुं'
રૂંધાવું	रूंधावुं	अ॰क्रि॰	'રૂંધવું' નું કર્મણિ	'रूंधवुं' का कर्मणि रूप	pass. of 'रूंधवुं'
રૂંવાડું, રૂંવું	रूंवाडुं, रूंवुं	न॰	રુવાંટું	रोंगटा	short, soft hair on body
રે	रे	अ॰	૧ એ! ઓ! (સંબોધનનો ઉદ્‌ગાર) ૨ કવિતામાં પાદપૂર્તિ માટે નિરર્થક મૂક્યા છે	ए ! ओ ! (संबोधन का उद्‌गार) कविता रचना में पंक्ति के अंत में प्रयुक्त होता है	expression of address metrically used in poetry
રેકર્ડ	रेकर्ड	न॰	૧ નોંધ ૨ ફાઈલ	टिप्पणी, अभिलेख मिसिल, दफ्तर फाइल	note, remark record, file
		स्त्री॰	ગ્રામોફોન વાજાની થાળી–ચૂડી	ग्रामोफोन का रिकार्ड	gramophone record
		पुं॰,न॰	પરાકાષ્ઠા, આંક, છેલ્લી હદ	पराकाष्ठा, चरम सीमा	extreme limit, highest achievement
રેકેટ	रेकेट	न॰	ટેનિસનું બેટ	टेनिस का रेकेट	racket
રેખ	रेख	स्त्री॰	૧ રેખા ૨ દાંતે જડાવેલી સોનાની ટપકી	रेखा, लकीर दाँत में जड़ी हुई सोने की कील, खुभी	outline small, round piece of gold inlaid on tooth

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. નાની ખીલી	छोटी कील	small nail
		अ॰	જરાયે (પ.)	ज़रा भी	(poet.) in the least
રેખતો	रेखतो	पुं॰	ફારસી અને ઉર્દૂ કવિતાનો એક છાળ	फारसी तथा उर्दू कविता का एक छंद	kind of metre in Urdu and Persian
રેખવું	रेखवुं	अ॰क्रि॰	રેખા દોરવી	रेखा अंकित करना	to draw a line
રેખા	रेखा	स्त्री॰	લીટી, આંકો	रेखा	line, outline
રેખાગણિત	रेखागणित	न॰	ભૂમિતિ	भूमिति	geometry
રેખાચિત્ર	रेखाचित्र	न॰	1. રેખાઓથી દોરેલું ચિત્ર 2. કોઈના જીવનનું ટૂંકું નિરૂપણ, 'સ્કેચ'	रेखाओं से बनाया हुआ चित्र किसी के जीवन का संक्षिप्त निरूपण, रेखाचित्र –'स्केच'	sketch, picture in outline short life-sketch
રેખાંશ	रेखांश	पुं॰	ઉત્તર અને દક્ષિણ ધ્રુવમાંથી પસાર થતી પૃથ્વીના ગોળા ઉપરની લીટી, 'લોન્જિટ્યુડ'	उत्तर तथा दक्षिण ध्रुव में से पसार होती पृथ्वी के गोले पर की रेखा	longitude
રેખાંશવૃત્ત	रेखांशवृत्त	न॰	રેખાંશનું વર્તુળ	रेखांश वृत्त	longitudinal circle
રેખિક	रेखिक	वि॰	રેખાગણિત સંબંધી, 'જ્યોમેટ્રિકલ' (ગ.)	भूमिति सम्बंधी	geometrical
રેખિક ઉપપત્તિ	रेखिक उपपत्ति	स्त्री॰	રેખાગણિતની રીતે સાબિતી, 'જ્યોમેટ્રિકલ પ્રૂફ' (ગ.)	भौमितिक प्रमाण	geometrical proof
રેગી	रेगी	स्त्री॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
રેચ	रेच	पुं॰	જુલાબ	विरेचन, जुलाब	purge, purgative medicine

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રેચક	रेचक	वि॰	જુલાબ કરે એવું	दस्तावर, रेचक	purgative
રેજગી	रेजगी	स्त्री॰	છૂટું-પરચૂરણ, મોટા નાણાનું નાનું નાણું	रेजगी, रेज़गारी, खुदरा	change, small coins
રેજો	रेजो	पुं॰	1. કાંચળીમાં વપરાતો સુતરાઉ કે રેશમી કાપડનો કકડો	अँगिया में काम आने वाला सूती या रेशमी कपड़े का टुकड़ा, रेज़ा	cotton or silk lining in blouse
			2. ધાતુ ગાળવાની કુલડી	धातु गलाने की कुल्हिया, घड़िया	crucible
રેડ	रेड	वि॰	જાડું રગડા જેવું	गाढ़ा, तलछट जैसा	thick
		स्त्री॰	પૂંઠ, કેડો	पीछा	running after, following
રેડવવું	रेडववुं	स॰क्रि॰	1. રોડવવું, નિભાવી લેવું 2. ગબડાવવું	चला लेना, निभाना सरकाना	to manage to carry through
રેડવું	रेडवुं	स॰क्रि॰	1. પ્રવાહીની ધાર કરવી	तरल पदार्थ को धारा के रूप में गिराना	to pour
			2. ધારા ચલાવીને ભરવું, અંદર નાખવું	उंडेलना	to put into
રેડો	रेडो	पुं॰	વાછડો, રેંડલો	बछड़ा	calf
રેઢિયાળ	रेढियाळ	वि॰	1. રઝિયાર, રવડતું, ધણી વિનાનું	भटकने वाला, बिना मालिक का	stray, wandering
			2. નકામું, નમાલું	निकम्मा, स्फूर्तिहीन	useless, worthless
રેઢું	रेढुं	वि॰	1. રખડતું, સંભાળ વિનાનું	भटकता, बिना निगरानी का	stray, wandering, uncared for
			2. ગાઢ, રેઢિયું	गाढ़ा	thick, dense
રેણ	रेण	न॰	ધાતુની સાંધ કરવાનું ઝરણ	धातु को जोड़ने वाला द्रव्य	solder
રેણવું	रेणवुं	स॰क्रि॰	રેણ દેવું	धातु जोड़ने की क्रिया	to solder

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રેણુ	रेणु	पुं॰,स्त्री॰	ધૂળ, રજ	धूल, गर्द	dust
રેણુક	रेणुक	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ–ઔષધિ	एक वनस्पति, औषध	kind of medicinal plant
રેણુકબીજ	रेणुकबीज	न॰	એક ઔષધિ	एक औषध	kind of medicine
રેત	रेत	न॰	વીર્ય	वीर्य	semen virile
		स्त्री॰	ઝીણી રેતી	बालू	fine sand
રેતદાની	रेतदानी	स्त्री॰	લખાણની શાહી સૂકવવા ભભરાવવાની રેત રાખવાનું પાત્ર	बालूदान	sand-box
રેતડી	रेतडी	स्त्री॰	નાની કાનસ	छोटी रेती	small file
રેતડો	रेतडो	पुं॰	મોટી કાનસ	बड़ी रेती	big file
રેતલ	रेतल	पुं॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
રેતવી	रेतवी	वि॰	રેતાળ	रेतीला, बलुआ	sandy
રેતવો	रेतवो	पुं॰	1. ઝીણી રેતી જેવી ધૂળ	गर्द जैसी बालू	fine dust like sand
			2. ખોદતાં બહુ રેતી નીકળે એવો કૂવો	बालू वाला कुआँ	well containing much sand
રેતાળ	रेताळ	वि॰	રેતીવાળું	रेतीला	sandy
રેતિયું	रेतियुं	न॰	1. રેતદાની	बालूदान	sand-box
			2. રેતીનું	बालू का, बालू युक्त	sandy, of sand
રેફુ	रेफु	पुं॰	બાતમીદાર, જાસુસ	जासूस	informant, spy
રેફું	रेफुं	स्त्री॰	રેતવાનો ઢગલો	बालू का ढेर	heap of fine sand
રેબચો	रेबचो	पुं॰	પાણીની અત્યંત ઢોળાઢોળ, તેથી થયેલો કીચડ	अधिक पानी गिरने से होने वाला कीचड़	excessive spilling and throwing of water, mud formed owing to this

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રેબઝેબ	રેબઝેબ	અ·	પરસેવાથી નીતરતું	पसीने से तर	sweating, perspiring
રેલ	રેલ	સ્ત્રી·	1. પૂર 2. પુષ્કળતા 3. રેલવેનો પાટો	बाढ़ अधिकता रेलवे की पटरियाँ	flood abundance rail-track
રેલવું	રેલવું	અ·ક્રિ·	1. રેલ આવવી, જોસથી વહેવું 2. જવું, પરવરવું	बाढ़ आना, ज़ोर से बहना जाना, अपनी जगह से हट जाना	to be flooded, to flow rapidly to go, to wind up
		સ·ક્રિ·	1. જોરથી રેડવું 2. ઢોળવું 3. રેલમાં તાણી જવું, દૂર કરવું	ज़ोर से बहाना या गिराना उँडेलना बाढ़ में बहा देना, दूर करना	to pour out to spill to wash away in a flood, to remove
		ન·	એક જાતનો પાણીનો સાપ	एक प्रकार का पानी का साँप	kind of water-snake
રેલવે, રેલવેલાઇન	રેલવે, રેલવેલાઇન	સ્ત્રી·	આગગાડીનો માર્ગ	रेल्वे, रेलमार्ग	railway, railway line
રેલસંકટ	રેલસંકટ	ન·	પાણીની રેલથી ઊપજેલું સંકટ	बाढ़ के कारण उत्पन्न संकट	calamity of flood
રેલાવું	રેલાવું	અ·ક્રિ·	ઢોળાવું, રેલો ચાલવો	रेला चलना, गिरना, ढलना	to be spilt
રેલો	રેલો	પું·	નાનો પ્રવાહ	छोटा प्रवाह, रेला	small stream
રેલ્લું	રેલ્લું	ન·	જુઓ 'રેંલ્લું'	देखिए 'रेंल्लुं'	see 'रेंल्लुं'
રેવડી	રેવડી	સ્ત્રી·	1. ખાંડની ચાસણી અને તલની બનાવટ	रेवड़ी	kind of sweetmeat made of sugar and sesamum seed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 (લા.) બેહાલ, કજેતી	फज़ीहत, भद्द	discomfiture, state of ridicule
રેવણ	रेवण	न॰	રેવવું તે, રેણ, ઝારણ	धातु को जोड़ने की क्रिया	soldering
રેવત	रेवत	पुं॰	ઘોડો	अश्व	horse
રેવતી	रेवती	स्त्री॰	1. તુવેરની દાળ 2. સત્તાવીસમું નક્ષત્ર	अरहर की दाल सत्ताइसवाँ नक्षत्र	tuver pulse twenty-seventh lunar mansion
રેવવું	रेववुं	स॰क्रि॰	ઝારવું, રેણવું	धातु को जोड़ना	to solder
રેવંચી	रेवंची	स्त्री॰	એક વનસ્પતિનો ગુંદર-એક ઔષધિ	एक वनस्पति का गोंद–एक औषध	medicinal gum of a tree
રેવંત	रेवंत	पुं॰	ઘોડો	अश्व	horse
રેવા, રેવાજી	रेवा, रेवाजी	स्त्री॰	નર્મદા નદી	नर्मदा नदी	the Narmada (river)
રેવાલ, રેવાળ	रेवाल, रेवाळ	स्त्री॰	ઊછળે નહિ છતાં વેગવાળી એવી ઘોડાની ચાલ	घोड़े की तेज़ चाल	galloping of horse
રેશન	रेशन	न॰	કુળવણી પ્રમાણેનું સીધું	राशन	ration
રેશનકાર્ડ	रेशनकार्ड	न॰	રેશન માટેની સીધાચિઠ્ઠી	राशन कार्ड	ration-card
રેશનિંગ	रेशनिंग	न॰	જરૂરની વસ્તુઓની નિયત કુળવણી કરવી તે, માપબંધી	उचित दर से आवश्यक चीजों का वितरण	rationing
રેશમ	रेशम	न॰	1. એક જાતના કીડાની લાળના તંતુ કે તેનું બનાવેલું કાપડ 2. એક જાતની ઘોડી	रेशम एक प्रकार की घोड़ी	silk kind of mare
રેશમડી	रेशमडी	स्त्री॰	એક ઘાસ	एक प्रकार का घास	kind of grass
રેશમી	रेशमी	वि॰	1. રેશમનું	रेशम का	silk, silken

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રેશમ જેવું સુંવાળું	रेशम जैसा मुलायम	soft as silk
રેસાદાર	रेसादार	वि॰	રેસાવાળું	रेशादार, रेशों वाला	fibrous
રેસો	रेसो	पुं॰	તંતુ (વનસ્પતિ, ફળ વગેરેનો)	रेशा, सुतड़ा, तंतु	fibre
રેળ	रेळ	स॰क्रि॰	(લડવામાંથી) છૂટું પાડવું, સમાધાન કરવું	शांत करना, तै करना	to pacify, settle
રેંકડી	रेंकडी	स्त्री॰	1. નાની બળદગાડી	छोटी बैलगाड़ी	small bullock-cart
			2. ભારની નાની લારી	बोझ ढोने की छोटी हाथगाड़ी	small lorry for goods
રેંકડો	रेंकडो	पुं॰	1. જુઓ 'રેંકડી' 2. ભેંકડો, બાંધકવું તે	देखिए 'रेंकडी' भारी आवाज़ के साथ चीखना	see 'रेंकडी' lowing, bellowing
રેંકવું	रेंकवुं	अ॰क्रि॰	ગાયભેંસનું બાંધકવું	गाय-भैंस का मिमियाना	to low, to bellow
રેંકળી,	रेंकळी,	स्त्री॰	જુઓ 'રેંકડી'	देखिए 'रेंकडी'	see 'रेंकडी'
રેંકળો	रेंकळो	पुं॰	જુઓ 'રેંકડો'	देखिए 'रेंकडो'	see 'रेंकडो'
રેંચિયુંપેંચિયું, રેંજીપેંજી	रेंचियुंपेंचियुं, रेंजीपेंजी	वि॰	1. નમાલું 2. ઉત્સાહ વગરનું	नाकारा निरुत्साही	worthless lacking energy or zeal
રેંટ	रेंट	पुं॰	1. કૂવામાંથી પાણી કાઢવાની ઢોયકાંવાળા ચક્કરની યોજના	रहट	water-wheel
			2. ગિલ્લીદંડાનો બીજો દાવ	गुल्ली डंडा का दूसरा दांव	second stroke in Indian tipcat
રેંટમાળ	रेंटमाळ	स्त्री॰	રેંટનાં ઢોયકાંની ફરતી હાર, ઘટમાળ	रहट के चक्कर में लगाये गये पात्रों की माला	series of vessels fixed on water-wheel

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રેંટિયાબારશ, રેંટિયાબારસ	रेंटियाबारश, रेंटियाबारस	स्त्री॰	ભાદરવા વદ બારશ (ગાંધીજીની જન્મતિથિ)	चरखा-जयंती (महात्मा गांधी की जन्मतिथि)	twelfth day of the dark half of Bhadrapada, (Gandhiji's birthday)
રેંટિયો	रेंटियो	पुं॰	(જુઓ 'રેંટ') હાથે સૂતર કાંતવાનું ચકનું એક સાધન	(देखिए 'रेंट') चरखा (हाथ से कातने का साधन)	spinning wheel
રેંટુડો	रेंटुडो	पुं॰	રેંટ	रहट	water-wheel
રેંડ	रेंड	स्त्री॰	વાછડી	बछड़ी	heifer
રેંડલી	रेंडली	स्त्री॰	વાછરડી	बछड़ी	heifer
રેંડલો	रेंडलो	पुं॰	રેડો, વાછરડો	बछड़ा	calf
રેંલ્લી	रेंल्ली	स्त्री॰	જુઓ 'રેંડલી'	बछड़ी	see 'रेंडली'
રેંલ્લું	रेंल्लुं	न॰	જુઓ 'રેંડલો', વાછડું	बछड़ा	see 'रेंडलो'
રેંલ્લો	रेंल्लो	पुं॰	જુઓ 'રેંડલો'	बछड़ा	see 'रेंडलो'
રેંસવું	रेंसवुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'રહેંસવું'	देखिए 'रहेंसवुं'	see 'रहेंसवुं'
રૈયત	रैयत	स्त्री॰	પ્રજા	प्रजा	subjects (of king or state)
રૈયતવારી	रैयतवारी	वि॰,स्त्री	બારોબાર ખેડૂત પાસેથી મહેસૂલ ઉઘરાવવી તે (જમીનદારી થી ઊલટું) કે તેને લગતું	किसान के पास से सीधा लगान वसूल करने की पद्धति, रैयतवारी	system of direct land-tax or revenue
રોક	रोक	वि	રોકડું	नक़द, रोकड़ा	cash, ready (—money)
		स्त्री	રોકણી	रोक, मनाही, प्रतिबंध	hindrance, prohibition
રોકકળ, રોકકળાટ	रोककळ, रोककळाट	स्त्री॰, पुं॰	રોવું તે કકળવું તે, રોકૂટ, રડારોળ	रोना-पीटना, कुहराम	weeping and crying, lamentation

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોકટોક	रोकटोक	સ્ત્રી॰	રોકવું કે ટોકવું તે, કશો પણ વાંધો કે વિરોધ	रोक टोक, रोकथाम	objection and hindrance
રોકડ	रोकड	વિ॰	રોકડું	नक़द	cash, in coins
		સ્ત્રી॰	રોકડા પૈસા	नक़दी, नक़द रकम	ready money
રોકડમેળ	रोकडमेळ	પું॰	રોકડેથી આપ્યા લીધાના હિસાબની ચોપડી	नक़द लेन-देन के हिसाब की किताब, बही	cash account or cash book
રોકડિયું	रोकडियुं	વિ॰	1. રોકડ વહેવાર કરનારું	नकद व्यापार करने वाला	doing cash-transaction
			2. હાજરજવાબી	हाज़िर जवाब	ready-witted
રોકડી	रोकडी	સ્ત્રી॰	દિવસના સાધારણ સમય ઉપરાંત સવારમાં જે વધુ કામે રોકાય તે કે તેની રોકડી મજૂરી	नौकरी के समय के अतिरिक्त काम की नकद मज़दूरी	doing overtime in the morning
રોકડું	रोकडुं	વિ॰	1. ઉધાર ન રાખેલું પણ તરત આપેલું (નાણું)	नकद, रोकड़ (मुद्रा)	cash payment
			2. નગદ નાણું (નોટ નહિ)	नकद मुद्रा (नोट नहीं)	cash in coins
			3. કાંઈ પણ છુપાવ્યા વિના તરત કહેલું (કથન)	कुछ भी छिपाये बिना तुरंत कहना (कथन)	saying immediately without withholding anything
			4. (લા.) તેનો જવાબ	दोटूक उत्तर	(fig.) such answer
રોકવું	रोकवुं	સ॰ક્રિ॰	1. અટકાવવું, જવા, ચાલવા કે થવા ન દેવું, આંતરવું	रोकना, गति बंद करना, जाने से मना करना, होने न देना	to stop, to detain, to impede, to hold up
			2. કામે વળગાડવું, નોકરીમાં રાખવું	काम में लगाना, नौकरी में रखना	to engage

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. વેપારધંધામાં નાખવું (નાણું)	व्यापार में लगाना (पैसा)	to invest
રોકાણ	रोकाण	न॰	1. રોકવું કે રોકાવું તે	रोक, रोकना, रुकना	stopping or being stopped
			2. અટકાયત	अवरोध, रुकाव	detention, obstruction
રોકૂટ	रोकूट	स्त्री॰	રોવું અને કૂટવું તે, રડારોડ	रोना-पीटना	lamentation, weeping and wailing
રોખ	रोख	पुं॰	1. ઇચ્છા, આકાંક્ષા 2. દમામ, રોફ	इच्छा, आकांक्षा ठाठ, रुआब	desire, ambition pomp, grandeur
રોખડી	रोखडी	स्त्री॰	રોંખણી, સુતારનું એક ઓજાર-રંદો	रंदे का-सा बढ़ई का एक औज़ार	carpenter's plane
રોખાણું	रोखणुं	न॰	બખેડો, ફિસાદ	झगड़ा-फसाद	quarrel
રોખું	रोखुं	वि॰ न॰	જુઓ 'રોકું' બળતણ, લાકડાં	देखिए 'रोकुं' जलाऊ लकड़ी	see 'रोकुं' fuel, wood for burning
રોગ	रोग	पुं॰	બગાડ, વિકાર, તંદુરસ્તીમાં બગાડો, વ્યાધિ	विकार, व्याधि, रोग, बीमारी	disease
રોગચાળો	रोगचाळो	पुं॰	રોગનો ફેલાવો	बीमारी/रोग का फैलना	epidemic
રોગશય્યા	रोगशय्या	स्त्री॰	1. રોગીની પથારી	मरीज़/रोगी की शय्या	patient's bed
			2. (લા.) માંદવાડ, ખાટલો	बीमारी के दिन	(fig.) sickness
રોગાન	रोगान	पुं॰, न॰	તેલ, મીણ, લાખ વગેરેનું એક જાતનું મિશ્રણ (લાકડાં, લૂગડાં વગેરે ઉપર ચડાવે છે)	तेल, मोम, लाख, आदि का एक प्रकार का मिश्रण, रोगन, वार्निश	varnish

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોગાની	रोगानी	वि॰ पुं॰	રોગાન ચડાવેલું રોગાન ચડાવનાર	रोगन किया हुआ रोगन करने वाला	varnished one who varnishes
રોગિયું, રોગિષ્ઠ, રોગી, રોગીલું	रोगियुं, रोगिष्ठ, रोगी, रोगीलुं	वि॰	માંદું, રોગવાળું	बीमार, मरीज़	sick, diseased
રોગો	रोगो	पुं॰	ચૂનો	चूना	lime
રોચક	रोचक	वि॰	રુચિ કરાવે તેવું, ગમતું	रोचक, रुचने वाला, प्रिय, दिलचस्प	palatable, savoury, pleasing
રોચકી	रोचकी	स्त्री॰	અણચી, અંચઈ	अन्यायपूर्ण व्यवहार करना	telling a lie, acting unjustly
રોજ	रोज	पुं॰ अ॰	1. દિવસ 2. એક દિવસની મજૂરી હંમેશા	दिन एक दिन की मज़दूरी हमेशा	day daily wages always, everyday
રોજગાર	रोजगार	पुं॰	ગુજરાન માટે કરવાનો ધંધો, નોકરી કે ઉદ્યમ	रोज़गार, पेशा, धंधा, जीविका का साधन	occupation, employment
રોજગારી	रोजगारी	स्त्री॰	રોજગાર, કામધંધો	पेशा, कामधंधा	occupation, employment
રોજદાર	रोजदार	पुं॰	દહાડિયો	रोज़ नियमित काम करने वाला	daily wage earner
રોજનામું	रोजनामुं	न॰	જુઓ 'રોજમેળ'	देखिए 'रोज़मेळ'	see 'रोज़मेळ'
રોજનીશી	रोजनीशी	स्त्री॰	દરરોજના કામની નોંધપોથી, ડાયરી	डायरी, रोजनामचा, दैनंदिनी	diary
રોજબરોજ	रोजबरोज	अ॰	રોજ રોજ, દરરોજ	प्रतिदिन, हमेशा	daily, everyday

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોજમેળ	रोजमेळ	पुं॰	1. દરરોજનો હિસાબ 2. રોજનો હિસાબ	प्रतिदिन का हिसाब दिन का हिसाब	day-book everyday account
			3. રોજનો હિસાબ લખવાનો ચોપડો	प्रतिदिन का हिसाब लिखने की किताब	daily account-book
રોજરોજ, રોજિંદા	रोजरोज, रोजिंदा	अ॰	હંમેશા	हमेशा	always, everyday
રોજિંદાર	रोजिंदार	वि॰,पुं॰	રોજથી કામ કરનાર	दिन के हिसाब से काम करने वाला	working on the basis of daily wages
રોજિંદારી	रोजिंदारी	स्त्री॰	1. રોજગાર 2. રોજની મજૂરી	रोज़गार प्रतिदिन/दिन की मज़दूरी	occupation daily wages
			3. કમાણી	कमाई	income, earnings
રોજિંદુ	रोजिंदु	वि॰	રોજનું	प्रतिदिन का, रोज़मर्रा का, दैनिक	daily
રોજી	रोजी	स्त्री॰	1. રોજગાર 2. ગુજરાન	रोज़गार, कामधंधा गुज़रान, जीविका, रोज़ी	occupation maintenance
			3. રોજની આવક, પેદાશ	रोज़ की आय, पैदावार	daily income or production
રોજડી	रोजडी	स्त्री॰	ફજેતી	फ़ज़ीहत	mockery
રોજો	रोजो	पुं॰	1. મોટા અને ધાર્મિક મુસલમાનની કબર	बड़े और धार्मिक मुसलमान की कब्र, दरगाह	tomb of a Mohammedan saint or great man
			2. મુસલમાનનો દિવસનો ઉપવાસ	मुसलमानों का रोज़ा, उपवास	fast
રોઝ	रोझ	न॰	ઘોડાને મળતું એક જંગલી પશુ	घोड़े जैसा एक जंगली पशु, नीलगाय	blue-bull

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોઝડી	रोझडी	સ્ત્રી॰	રોઝની માદા	नीलगाय की मादा	female blue-bull
રોઝડું	रोझडुं	न॰	રોઝ	रोझ, नीलगाय	blue-bull
રોઝી	रोझी	સ્ત્રી॰ વિ॰	એક જાતની ઘોડી એક જાતનો (કપાસ)	एक प्रकार की घोड़ी एक प्रकार की रुई/कपास	kind of mare a variety of cotton
રોઝિયો	रोझियो	વિ॰	જુઓ 'રોઝી'	देखिए 'रोझी'	see 'रोझी'
રોટલી	रोटली	સ્ત્રી॰	ઘઉંના લોટની પાતળી ગોળ વાની	गेहूँ की रोटी, फुलका, चपाती	thin, flat pancake of wheat flour
રોટલો	रोटलो	પું॰	૧ હાથે થાપીને બનાવેલી જાડી ભાખરી	हाथ की रोटी, मोटी रोटी	pancake thicker than રોટલી and made by patting dough with hand
			૨ (લા.) આજીવિકા	जीविका, रोजी	maintenance, livelihood
રોટી	रोटी	સ્ત્રી॰	૧ જુઓ 'રોટલી' ૨ પાઉંરોટી	देखिए 'रोटली' डबल रोटी, पावरोटी	see 'રોટલી' bread
રોટીવહેવાર	रोटीवहेवार	પું॰	સાથે જમવા જમાડવાનો સંબંધ	साथ में जीमने–जिमाने का सम्बंध, रोटी का सम्बंध	being on terms of interdining
રોઠું	रोठुं	न॰	૧ બરાબર પાકતા પહેલાં સુકાઈને ચીમળાઈ ગયેલું બેસ્વાદ સોપારીનું ફળ	ठीक पकने से पहले ही सूखकर मुरझा गया हुआ स्वादहीन सुपारी का फल	areca-nut dried before being properly ripe
			૨ (લા.) રાભું, જડ માણસ	पागल-सा, गँवार, बुद्धिहीन	(fig.) blockhead

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોઽ	रोड	वि॰	રોઽ, ગાઢું (જાડું સાથે વપરાય છે)	गाढ़ा	thick, dense
		पुं॰	1. રસ્તો, માર્ગ	रास्ता, मार्ग, सड़क	road, way
			2. ચડાવ, ઊંચાણવાળો રસ્તો	चढ़ान	ascending slope, ascent
રોઽવવું	रोडववुं	अ॰क्रि॰	ગબડાવવું	लुढ़काना	to roll
રોઽા	रोडा	पुं॰	1. એક છંદ	एक छंद	kind of metre
			2. દોટ, ગબરઽો	दौड़	bolting, flight
રોઽી	रोडी	स्त्री॰	દોટ, રોઽા	अचानक दौड़ पड़ना	bolting, running away suddenly
રોઽું	रोडुं	न॰	ઈંટનો ઽુકઽો	ईंट का टुकड़ा, रोड़ा	brickbat
રોઢું	रोढुं	न॰	1. મોટું છાણું	बड़ा उपला	big cow-dung cake
			2. રોઽું	रोड़ा	see 'રોઽું'
રોઢો	रोढो	पुं॰	1. મોટું છાણું	बड़ा उपला	big cow-dung cake
			2. ત્રીજા પહોરનું ભોજન	तीसरे पहर का भोजन	meal at the end of third period
રોણ	रोण	न॰	બખેડો, ફિસાદ, તોફાન	झगड़ा, दंगा-फसाद	quarrel
		स्त्री॰	1. રાતની ચોકી	रात्रि के समय की चौकीदारी	night watch
			2. રોહિણી નક્ષત્ર	रोहिणी नक्षत्र	fourth lunar mansion
રોણું	रोणुं	न॰	રુદન	रोना, रुदन	lamentation or weeping
રોતઽ	रोतड	वि॰	ઝટ રોઈ પઽે એવું	बात बात में रोने वाला	mawkish, maudlin
રોતડી	रोतडी	स्त्री॰	જુઓ 'રોચડી'	देखिए 'रोचड'	see 'રોચડી'
રોતડું, રોતલ	रोतडुं, रोतल	वि॰	જુઓ 'રોતઽ'	देखिए 'रोतड'	see 'રોતઽ'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોતું	रोतुं	वि॰	રડતું, રડ્યા કરતું	रुआंसा	one who is weeping
રોદ્દું, રોદણું	रोद्दुं, रोदणुं	न॰	1. વીતકની કથની	कष्ट कथा	tale of one's woes
			2. રુદન	रोना	crying, lamentation
રોદન	रोदन	न॰	રુદન	रोना	weeping
રોધ	रोध	पुं॰	અટકાવ	अटक, रोक	obstruction, stopping
રોધક	रोधक	वि॰	રોધ કરનારું	रोकने वाला, अवरोधक	obstructing
રોધવું	रोधवुं	स॰क्रि॰	રોકવું, અટકાવવું	रोकना	to stop, obstruct
રોન	रोन	स्त्री॰	રાતની ચોકી માટે ફરવું તે	रात्रि की चौकी के लिए घूमना, रौंद, गश्त	keeping watch during night
રોનક	रोनक	स्त्री॰	તેજ, ચમકો	तेज़, चमक, रौनक	splendour, pomp
રોનકદાર	रोनकदार	वि॰	રોનકવાળું	रौनकदार, भडकीला	pompous, beautiful
રોપ	रोप	पुं॰	રોપો, છોડ	रोप, पौधा	plant, seedling
રોપણ	रोपण	न॰	રોપવું તે	बोना, लगाना (पौधा)	planting
રોપણી	रोपणी	स्त्री॰	રોપણ, વાવણી	बुआई, रोपाई	planting, sowing
રોપવું	रोपवुं	स॰क्रि॰	1. વાવવું 2. ખોડવું	रोपना ज़मीन में गाड़कर खड़ा करना	to sow, to plant to fix, to erect
રોપીટ	रोपीट	स्त्री॰	રોકૂટ, રોવું ને છાતી પીટવી તે	रोना-पीटना, कुहराम	weeping and beating the breast

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોપો	ropo	પું॰	જુઓ 'રોપ'	देखिए 'रोप'	see 'रोप'
રોફ	rof	પું॰	૧. ભપકો, દબદબો	रौब, रुआब	pomp, splendour
			૨. પ્રતાપ, તેજ, દાબ	तेज, दबदबा, प्रताप	power, awe
રોફદાર, રોફી	rofdar, rofi	વિ॰	રોફવાળું	रौबदार	pompous, powerful
રોબ	rob	પું॰	જુઓ 'રોફ'	देखिए 'रोफ'	see 'रोफ'
રોબડ	robad	વિ॰	જડ, મૂર્ખ, અરસિક	जड़, मूर्ख, अरसिक	insensitive, dull
રોબડી	robadi	સ્ત્રી॰	સ્ત્રીઓનું એક ઘરેણું	स्त्रियों का एक आभूषण	an ornament
રોબદાર	robdar	વિ॰	જુઓ 'રોફદાર'	देखिए 'रोफदार'	see 'रोफदार'
રોબી	robi	વિ॰	જુઓ 'રોફી'	देखिए 'रोफी'	see 'रोफी'
રોમ	rom	પું॰,ન॰	રુવાંટું, રૂવું, શરીર ઉપરના વાળ	रोंगटा, रोम	hair on the body
રોયણ	royan	સ્ત્રી॰	રોહિણી	रोहिणी नक्षत्र	fourth lunar mansion
રોયું	royu	વિ॰	રડ્યું, પીટ્યું (સ્ત્રીઓની ગાળ)	रोया-पीटा (स्त्रियों की एक गाली)	wretched, miserable (used as abuse by women)
રોલા	rola	પું॰	એક છંદ	एक छंद	kind of metre
રોલું	rolu	વિ॰	બાઘું, મૂર્ખ, મૂઢ	मूर्ख, मूढ़	silly, stupid
રોવું	rovu	અ॰ક્રિ॰	રડવું	रोना	to weep
		સ॰ક્રિ॰	– ને રડવું, – નું દુઃખ કરવું, ગાવું	–को रोना, –का दुःख करना, गाना	to weep for, to grieve for
		ન॰	રડવું તે, રોણું	रोना, रुदन	weeping
રોવડાવવું	rovdavavu	સ॰ક્રિ॰	'રોવું' નું પ્રેરક	'रोवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'रोवुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોશન	रोशन	वि॰	1. ચળકતું 2. જાહેર	चमकीला प्रख्यात, ज़ाहिर	shining, bright public, famous
રોશનાઈ, રોશની	रोशनाई, रोशनी	स्त्री॰	1. ઘણા (દીવાઓનો) સામટો પ્રકાશ 2. રુશનાઈ	बहुत सारे दीपकों का प्रकाश स्याही, रोशनाई	illumination ink
રોષ	रोष	पुं॰	ગુસ્સો	गुस्सा, क्रोध	anger
રોષવવું	रोषववुं	स॰क्रि॰	રોષ ચડાવવો, ગુસ્સે કરવું	गुस्सा कराना, क्रोधित करना	to irritate, make angry
રોષવાવું	रोषवावुं	अ॰क्रि॰	રોષ ચડવો, ગુસ્સે થવું	गुस्सा करना, क्रोधित होना	to be angry
રોહ	रोह	न॰ पुं॰	એક ઘાસ 1. કળી 2. અંકુર	एक घास कली अंकुर	kind of grass bud shoot
રોહડો	रोहडो	पुं॰	1. એક ઘાસ 2. એક ઝાડ	एक घास एक वृक्ष	kind of grass kind of tree
રોહણી	रोहणी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति	kind of plant
રોહિણી	रोहिणी	स्त्री॰	1. ચોથું નક્ષત્ર 2. વીજળી 3. બળરામની માતા 4. ચંદ્રની પટરાણી 5. આયતા શ્રુતિનો એક પ્રકાર	चौथा नक्षत्र बिजली बलराम की माता चंद्र की पटरानी आयताश्रुति का एक प्रकार	fourth lunar mansion lightning Balarama's mother chief queen of the moon one of the *Shrutis*
રોળ	रोळ	पुं॰	1. અધઓક, મરકી 2. ગજબ, ઘાટ, પાયમાલી 3. મોટો જથ્થો	प्लेग, हैज़ा, मरी, कै–दस्त गज़ब, विनाश बड़ा समूह	plague calamity, ruin great quantity

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. શોરબકોર 5. ઝઘડો, કલહ	शोरगुल झगड़ा, कलह	uproar quarrel
રોળવવું	रोळववुं	स॰क्रि॰	રોળે એમ કરવું	रगड़वाना	caus.of 'રોળ'
રોળવાવું	रोळवावुं	अ॰क्रि॰	ચિડાવું, ખિજાવું	चिढ़ना	to be angry, to be irritated
રોળવું	रोळवुं	स॰क्रि॰	1. ચોળવું, મસળવું 2. રગદોળવું, મેલું કરવું 3. (લા.) કચરી મારી નાખવું	मसलना, गींजना धूल में रगड़ना, मैला करना कुचलकर मार डालना	to rub to soil, to make dirty (fig.) to crush to death
રોળા	रोळा	पुं॰	એક છંદ	एक छंद	kind of metre
રોળીકોળી	रोळीकोळी	वि॰,स्त्री	સાંજની વેળા	साँझ की बेला	evening time, eventide
રોળો	रोळो	पुं॰	1. ભાંજગડ 2. ધોંધાટ, બૂમ 3. કમાઈ	तकरार, झंझट, झमेला, पचड़ा शोरगुल, चीख कमाई	fuss noise, outcry income, earnings
રોંકણી	रोंकणी	स्त्री॰	રોખડો, રંધો	रंदा	carpenter's plane
રોંકવું	रोंकवुं	स॰क्रि॰	રંધો ફેરવવો, સાફ કરવું	रंदा फिराना, साफ करना	to plane, to clean up
રોંખણી	रोंखणी	स्त्री॰	જુઓ 'રોંકણી'	देखिए 'रोंकणी'	see 'रोंकणी'
રોંખણું	रोंखणुं	न॰	પથ્થર, લાકડાં વગેરે પર આંકો પાડવાનું ઓજાર, ટાંકણું	पत्थर, लकड़ी इत्यादि के ऊपर निशान, अंकित करने का औज़ार	kind of tool, chisel
રોંખવું	रोंखवुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'રોંકવું'	देखिए 'रोंकवुं'	see 'रोंकवुं'
રોચું	रोचुं	वि॰	ગામડિયું, જંગલી, અસભ્ય	जंगली, असभ्य, बुद्धू	rustic, uncivilized

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
રોંચો	रोंचो	पुं॰	ગમો, જડસો	गँवार, जड़	boor, dullard
રોંઢું	रोंढुं	न॰	ત્રીજો પહોર, સમીસાંજનો વખત	तीसरा पहर, सायंकाल	afternoon, twilight
રોંઢો	रोंढो	पुं॰	1. ત્રીજા પહોરનું જમણ	तीसरे पहर का खाना	evening meal, supper
			2. વાળુ	रात का खाना	supper
			3. રોંઢું	तीसरा पहर, साँझ	twilight
લઉઓ	लउओ	पुं॰	રાજાની પાસે રહેતો મશ્કરો, લૌવો	राजा के पास रहने वाला मसखरा	king's jester, court jester
લકડધકડ	लकडधकड	अ॰	લક્કડધક્કડ, ધમધોકાર, ઝપાટાબંધ	धड़ाके से, धड़ाधड़, जोरों से	with speed
લકડિયું	लकडियुं	वि॰	1. લાકડાનું	लकड़ी का	wooden
			2. કઠણ	कठिन, सख्त	hard
			3. ઝાડને પણ બાળી દે એવું (હિમ)	पेड़ को भी झुलस दे ऐसा (पाला)	(of frost) as would burn even trees
		न॰	1. જુઓ 'કઠોડું'	देखिए 'कठोडुं'	see 'कठोडुं'
			2. ગડાકુ બનાવવાનું લાકડાનું ખામણવાળું ગચિયું	लकड़ी का गट्ठा	block of wood
લકવો	लकवो	पुं॰	શરીરનું એકાદ અંગ રહી જવાનો રોગ, પક્ષઘાત	लकवा, पक्षाघात	paralysis, palsy
લકીર	लकीर	स्त्री॰	લીટી, રેખા	रेखा	line, streak
લકુંબો	लकुंबो	पुं॰	કોળિયો, લાડવો, ફાયદો (કટાક્ષમાં)	लुक़मा, कौर, फ़ायदा (व्यंग्य में)	morsel, sweetball, (iron.) profit
લકૂટી	लकूटी	स्त्री॰	લાકડી	लकुटी, डंडा	stick
લકૂંબો	लकूंबो	पुं॰	જુઓ 'લકુંબો'	देखिए 'लकुंबो'	see 'लकुंबो'
લક્કડ	लक्कड	न॰	લાકડું	लकड़ी	wood

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લક્કડકામ	लक्कडकाम	न॰	લાકડાનું કામ, સુતારીકામ	लकड़ी का काम, बढ़ई का काम	wood-work
લક્કડખોદ	लक्कडखोद	पुं॰	એક પક્ષી	कठफोड़ा, हुदहुद	wood-pecker
લક્કડધક્કડ	लक्कडधक्कड	अ॰	જુઓ 'લકડધકડ'	देखिए 'लकडधकड'	see 'लकडधकड'
લક્કડધક્કે	लक्कडधक्के	अ॰	સખત રીતે, જોરથી	सख्ती से, जोरों से	vigorously
લક્કડપીઠ	लक्कडपीठ	स्त्री॰	લાટી, લાકડાનું પીઠું	लकड़ी की दुकान, टाल	timber-store
લક્કડફોડો	लक्कडफोडो	पुं॰	લાકડાં ફાડનારો	लकड़हारा	wood-cutter
લક્કડશી	लक्कडशी	वि॰ पुं॰	લાકડાં જેવું કઠણ જુઓ 'લક્કડશી લાડુ'	लकड़ी जैसा सख्त देखिए 'लक्कडशी लाडु'	hard as wood see 'लक्कडशी लाडु'
લક્કડશી લાડુ	लक्कडशी लाडु	पुं॰	એક મીઠાઈ	एक तरह के चीनी के लड्डू	kind of sweetmeat
લક્કડસી	लक्कडसी	वि॰	જુઓ 'લક્કડશી'	देखिए 'लक्कडशी'	see 'लक्कडशी'
લક્કડિયું	लक्कडियुं	वि॰, न॰	જુઓ 'લકડિયું'	देखिए 'लकडियुं'	see 'लकडियुं'
લક્કી કબૂતર	लक्की कबूतर	न॰	એક જાતનું કબૂતર	एक प्रकार का कबूतर	kind of pigeon
લક્ષ	लक्ष	पुं॰	1. લાખની સંખ્યા	लाख की संख्या	one hundred thousand, lakh
			2. ધ્યાન	ध्यान	attention
			3. ઉદ્દેશ	उद्देश्य	aim
			4. (તાકવાનું) નિશાન	निशाना	target
લક્ષચોરાશી	लक्षचोराशी	स्त्री॰	જુઓ 'લખચોરાશી'	देखिए 'लखचोराशी'	see 'लखचोराशी'
લક્ષણ	लक्षण	न॰	1. ચિહ્ન, નિશાની 2. ગુણ, બીજી વસ્તુથી જુદો પાડનાર ખાસ ધર્મ	चिह्न, निशान गुण, लक्षण, भिन्नता सूचक	mark, sign quality, symptom

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. તેવા ધર્મનું કથન, વ્યાખ્યા (ન્યા.)	धर्म का कथन, व्याख्या (न्या॰)	(logic) definition
			4. ઢંગ, આચરણ	ढंग, व्यवहार	conduct, behaviour
લક્ષણવંતુ	लक्षणवंतु	વિ॰	1. સુલક્ષણું	शुभ लक्षणों वाला	worthy, qualified
			2. (કટાક્ષમાં) નઠારાં લક્ષણવાળું	(व्यंग्य में) अशुभ-बुरे लक्षणों वाला	(iron.) unworthy
લક્ષ વસા	लक्ष वसा	અ॰	અવશ્ય, જરૂર	अवश्य, ज़रूर	certainly
લક્ષવું	लक्षवुं	स॰ क्रि॰	1. તાકવું	ताकना, स्थिर दृष्टि से देखना	to aim
			2. તાકીને બેસવું	घात लगाना, साधना	to lie in ambush
			3. અટકળ કરવી	अटकल करना	to guess
			4. શોધી કાઢવું, જોઈ જવું	खोज निकालना, देख जाना	to find out
લક્ષવેધી	लक्षवेधी	વિ॰	ધારેલું નિશાન પાડનાર	निशाना न चूकने वाला	who unfailingly hits a target
લક્ષાધિપતિ	लक्षाधिपति	પું॰	લાખ રૂપિયાની પૂંજીવાળો, લાખપતિ	लखपती	millionaire
લક્ષ્મી	लक्ष्मी	સ્ત્રી॰	1. વિષ્ણુની પત્ની, ધનની અધિષ્ઠાત્રી દેવી, ચૌદ રત્નમાંનું એક	विष्णु की पत्नी, धन की अधिष्ठात्री देवी, चौदह रत्नों में से एक	Vishnu's wife, goddess of wealth, one of the fourteen gems
			2. ધન, દોલત	धन, दौलत	riches, wealth
લક્ષ્મીપતિ	लक्ष्मीपति	પું॰	વિષ્ણુ	विष्णु	Vishnu
લક્ષ્મીપૂજન, લક્ષ્મીપૂજા	लक्ष्मीपूजन, लक्ष्मीपूजा	ન॰, સ્ત્રી॰	આસો વદ તેરસને દિવસે કરાતી લક્ષ્મીની પૂજા	धनतेरस के दिन होती लक्ष्मी की पूजा	worship of Lakshmi or wealth performed on the thirteenth day of Ashwin

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લક્ષ્મીવર	लक्ष्मीवर	पुं॰	જુઓ 'લક્ષ્મીપતિ'	देखिए 'लक्ष्मीपति'	see 'लक्ष्मीपति'
લક્ષ્મીવંત, લક્ષ્મીવંતુ, લક્ષ્મીવાન	लक्ष्मीवंत, लक्ष्मीवंतु, लक्ष्मीवान	वि॰	પૈસાદાર	पैसेवाला	rich, wealthy
લક્ષ્ય	लक्ष्य	वि॰	1. લક્ષ આપવા જેવું	लक्ष्य/ध्यान देने योग्य	worthy of attention
			2. તાકવાનું, તાકી શકાય તેવું	जिस पर निशाना लगाया जाए	that can be aimed at
			3. જોઈ શકાય–જાણી શકાય તેવું, દૃશ્ય	जो देखा या जाना जा सके, दर्शनीय, दृश्य	that can be seen or known
		न॰	1. ધ્યેય	ध्येय, उद्देश्य, लक्ष्य	objective
			2. લક્ષ, હેતુ	हेतु, मक़सद	aim
			3. નિશાન (તાકવાનું)	निशाना	target
			4. લક્ષ્યાર્થ	लक्ष्यार्थ	meaning intended to be conveyed
			5. જેનું લક્ષણ બાંધવાનું હોય તે (ન્યા.)	जिसका लक्षण निश्चित करना हो वह (व्या॰)	(logic) object to be defined
લક્ષ્યબિંદુ	लक्ष्यबिंदु	न॰	લક્ષ્ય, ધ્યેય	लक्ष्य, ध्येय	aim, target
લક્ષ્યવેધ	लक्ष्यवेध	पुं॰	ધારેલા નિશાનને તોડી પાડવું તે	निशाना लगाना	hitting the mark
લક્ષ્યવેધિત્વ	लक्ष्यवेधित्व	न॰	લક્ષવેધીપણું	निशाना लगाने की काबिलियत	marksmanship
લક્ષ્યવેધી	लक्ष्यवेधी	वि॰	જુઓ 'લક્ષવેધી'	देखिए 'लक्षवेधी'	see 'लक्षवेधी'
લક્ષ્યાર્થ	लक्ष्यार्थ	पुं॰	મુખ્યાર્થનો બાધ થયે તેનો સંબંધી એવો જે બીજો અર્થ લેવો પડે છે તે (વ્યા.)	लक्ष्यार्थ, मुख्यार्थ से सम्बंधित कोई दूसरा अर्थ	(gram.) meaning intended to be conveyed

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લખ	लख	वि॰	1. લાખ (૫.)	लाख	one hundred thousand, lakh
			2. દૃશ્ય (જગત માટે)	दृश्य (जगत के लिए)	(of the world) that can be seen
		स्त्री॰	1. લત, છંદ	आदत	habit, addiction
			2. જુઓ 'લક્ષ્મી'	देखिए 'लक्ष्मी'	see 'लक्ष्मी'
લખચોરાશી	लखचोराशी	स्त्री॰	ચોરાસી લાખ જન્મનું ચક્ર	चौरासी लाख योनि-जन्म का चक्र	cycle of eighty four lakhs of births
લખણ	लखण	न॰	લક્ષણ, ચિહ્ન	लक्षण, चिह्न	sign, mark
લખણી	लखणी	न॰	ટીપ, યાદી (દાન કે ઉઘરાણાની)	सूची, फेहरिस्त (दान या चंदे की)	list of dues, subscription list
લખણું	लखणुं	न॰	1. લખવાનું વતરણું, લેખણ	लेखनी, लिखावट	pen
			2. લખણી	(चंदे की) सूची	list
લખત	लखत	न॰	1. કરાર, સહી સાથેનું લખાણ	लिखित, लेख, करार	document
			2. નસીબના લેખ	भाग्य/नसीब का लेख	writing of destiny
લખત પત્તર	लखत पत्तर	न॰	1. કાગળિયા ઉપરનું લખાણ	काग़ज़ के ऊपर की गई लिखावट, करार	writing on paper
			2. ગમે તેવું (કાચું કે અયોગ્ય) લખાણ	(कच्ची एवं अनिश्चित) लिखावट	writing not properly done
લખપતિ	लखपति	न॰	લક્ષાધિપતિ	लक्षाधिपति	millionaire
લખલખ	लखलख	वि॰	ચળકતું, સ્વચ્છ	चमकीला, चमकदार, साफ-स्वच्छ	clear, shining
		अ॰	લખલખે એમ	स्पष्टतः	clearly, brightly

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લખલખાટ	लखलखाट	पुं॰	1. ઝગમગાટ	जगमगाहट	brilliance
			2. લવારો	बकवास	prating
			3. સણકો, પીડા	पीड़ा, टीस, कसक	shooting pain
			4. ધાસ્તી, ડર	डर	fear, fright
			5. ધોંધાટ, ધમાલ	शोरगुल, धमाचौकड़ी	uproar, bustle
			6. ધખણા, ભૂખ	भूख	yearning, hunger
લખલૂટ	लखलूट	वि॰	પુષ્કળ, બેશુમાર	बेशुमार, अधिक	abundant
લખવું	लखवुं	स॰ क्रि॰	1. લખાણ કરવું	लिखना	to write
			2. આલેખવું	चित्र बनाना	to inscribe
			3. અવલોકવું, જોવું	निरीक्षण करना, देखना	to observe, see
લખંલખા	लखंलखा	स्त्री॰	ઉપરાઉપરી કે સામસામી લખવું તે, લખાલખ	लम्बा-चौड़ा पत्राचार	repeated exchange of letters
લખાઈ	लखाई	स्त्री॰	લખવાનું મહેનતાણું	लिखने का मुआवज़ा	wages for writing
લખાણ	लखाण	न॰	1. લખવું તે	लिखना	writing
			2. લખેલું તે	लिखित सामग्री	written matter
લખાપટ્ટી, લખાપડી	लखापट्टी, लखापडी	स्त्री॰	લખાલખ કરવું– વારંવાર લખવું તે	बारबार लिखना	writing repeatedly
લખામણ	लखामण	न॰	લખવાનું મહેનતાણું, લખાઈ	लिखाई, लिखने की मज़दूरी	wages for writing
લખારો	लखारो	पुं॰	1. લવારો, નકામી ટકટક	बकवास	prating, prattle
			2. લાખની ચૂડી વગેરે બનાવનારો	लाख की चूड़ियाँ बनाने वाला	maker of lac bangles
			3. લાખ ચડાવવાનું કામ કરનારો	लाख का काम करने वाला	worker in lac
લખાલખ	लखालख	स्त्री॰	જુઓ 'લખંલખા'	देखिए 'लखंलखा'	see 'लखंलखा'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લખાવટ	लखावट	स्त्री॰	1. લખાણ 2. લખવાની ઢબ	लिखावट लिखने का तरीका या ढंग	writing style of writing
			3. ધાસ્તી	डर	fear
			4. લવારો	बकवास	prattle
લખિતંગ	लखितंग	पुं॰	(પત્ર) લખનાર, લિખિતંગ	(पत्र) लिखने वाला	writer (of letter)
લખિયારા	लखियारा	पुं॰	1. લાખનું કામ કરનાર એક જાતનો માણસ 2. એક અટક	लाख का काम करने वाला आदमी एक जाति, अल्ल	worker in lac a surname
લખી	लखी	स्त्री॰	ઘોડાની એક જાત	घोड़ी की एक जात	kind of mare
લખેશરી	लखेशरी	वि॰ पुं॰	તાલેવંત લખપતિ	संपत्तिवान लखपति	rich, wealthy millionaire
લખોટવું	लखोटवुं	स॰ क्रि॰	લાખ ચડાવવી (માટીના વાસણને)	मिट्टी के बर्तन पर लाख चढ़ाना	to coat earthen vessel with lac
લખોટી	लखोटी	स्त्री॰	કાચ કે પથ્થરની (રમવાની) નાની ગોળી	काँच या पत्थर की छोटी गोली	marble
લખોટો	लखोटो	पुं॰	1. અગત્યના કે સરકારી કાગળોનો સીલબંધ બીડો 2. મોટી લખોટી	महत्त्वपूर्ण या सरकारी कागज़ों का संपुट कांच की बड़ी गोली लखोटी	sealed cover of important documents big marble
લખ્ખણ	लख्खण	न॰	જુઓ 'લખણ', 'લક્ષણ'	देखिए 'लखण', 'लक्षण'	see 'लखण', 'लक्षण'
લખ્યા લેખ	लख्या लेख	पुं॰	વિધિએ લખેલો લેખ, નસીબ, વિધિ	नसीब, विधि	writing of destiny, destiny, fate
લખ્યાં, લખ્યાંપતરાં	लख्यां, लख्यांपतरां	न॰	દસ્તાવેજ	दस्तावेज	document

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લગ	लग	સ્ત્રી॰	1. ટેકણ, ટેકો (મોભનો)	सहारा	prop, pillar
			2. સૂતરની આંટી	सूत की आंटी, लच्छी	hank or skein of yarn
		અ॰	લગી	तक (वहां तक के रूप में)	till, up to
લગટ	लगट	વિ॰, અ॰	સળંગ, એકધારું	अस्खलित रूप से	whole, continuous
લગઝૂડ	लगझूड	સ્ત્રી॰	મગજમારી, માથાફોડ	माथापच्ची	mental exercise
લગડ	लगड	સ્ત્રી॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	lagger, falcon
લગડી	लगडी	સ્ત્રી॰	સોના કે ચાંદીની પાટ	सोने या चाँदी की लगड़ी	ingot of gold or silver
લગડું	लगडुं	ન॰	1. ગધેડાનું છાલકું કે ચોકઠું	गधे पर लादने की खुरजी या काठी	wooden frame for donkey's back
			2. બોજો	बोझ	burden
લગણ	लगण	પું॰	બોજો	बोझ	burden
		અ॰	લગી, સુધી	तक, पर्यंत	till, up to
લગત	लगत	વિ॰	લગતું, નજીકનું	-से सम्बंधित, नज़दीक का	related
		સ્ત્રી॰	સંબંધ, ઘરોબો	सम्बंध, निकटता, सामीप्य	relation
		અ॰	પાસે, જોડે, લાગીને	के पास, लगकर, समीप	near, adjoining
લગતી	लगती	સ્ત્રી॰	વગ, શરમ	लगाव, पहुँच, प्रभाव	influence, moral pressure
લગતું	लगतुं	વિ॰	સંબંધી, લાગુ પડતું, નજીકનું	सम्बंधित, लागू होने वाला	related, applicable
લગદી	लगदी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લૂગદી'	देखिए 'लूगदी'	see 'लूगदी'
લગદો	लगदो	પું॰	લચકો, લોંદો	लौंदा	lump

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લગન	लगन	न॰ स्त्री॰	જુઓ 'લગ્ન' લગની	देखिए 'लग्न' लगन, धुन, सनक	see 'लग्न' absorption of mind
લગનગાળો	लगनगाळो	पुं॰	લગનની મોસમ	लग्न का मौसम, सहालग	marriage season
લગનઘડી	लगनघडी	स्त्री॰	લગનની મુખ્ય ક્રિયા કરવાની ઘડી-મુરત તે	लग्न क्रिया के मुहूर्त का समय	auspicious moment fixed for marriage
લગનપડો	लगनपडो	पुं॰	વરના તરફથી કન્યાને ત્યાં લગ્નનો શુભ દિવસ લખી મોકલાતું કંકુનું પડીકું	दूल्हे की ओर से कन्या के वहाँ, विवाह के शुभ दिन लिखकर भेजने का कुंकुम	packet of red powder sent to bride's place by bridegroom along with the date of marriage
લગનસરા	लगनसरा	स्त्री॰	લગનગાળો	सहालग, विवाह के दिन	marriage season
લગની	लगनी	स्त्री॰	રઢ, લહે, લત	लगन, धुन, सनक	absorption of mind
લગભગ	लगभग	अ॰	1. પાસે, અડોઅડ 2. આશરે	लगभग, क़रीब, पास-पास अंदाज़न	close to, very near almost, approximately
લગલગ	लगलग	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
લગવાડ	लगवाड	स्त्री॰	સંબંધ, પ્રીતિ	सम्बंध, रिश्ता, प्रीति	relation, affection
લગાડવું	लगाडवुं	स॰ क्रि॰	1. અડકાડવું 2. ચોપડવું 3. વળગાડવું, લાગુ કરવું	लगाना पोतना, चुपड़ना चिपकाना, किसी को साथ लगा लेना	to touch to apply to attach, apply (rule)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. સળગાવવું	सुलगाना, जलाना	to set fire
લગાતાર	लगातार	अ॰	સતત, લાગલાગટ	लगातार, निर्विरोध, अबाधित रूप से	continuously, without break
લગામ	लगाम	स्त्री॰	1. ઘોડાના મોંનું લોઢાનું ચોકઠું	लगाम, क़ाबू, बागडोर	the metal bit for the mouth of horse
			2. તેને બાંધેલી હાંકનારના હાથમાં રહેતી દોરી	लगाम के साथ लगी रहती डोरी, जो घुड़सवार के हाथ में रहती हे	bridles
			3. (લા.) અંકુશ	अंकुश, नियंत्रण	(fig.) control
લગાર, લગારેક	लगार, लगारेक	वि॰ अ॰	થોડું થોડા વખત માટે	थोड़ा कुछ समय के लिए	a little for a short time
લગાવ	लगाव	पुं॰	મીણ	मोम	wax
લગાવવું	लगाववुं	स॰ क्रि॰	1. જુઓ 'લગાડવું 1, 2, 3'	देखिए 'लगाडवुं' 1, 2, 3	see 'लगाडवुं' 1, 2, 3
			2. મારવું, ઠોકવું	मारना, पीटना, ठोकना	to beat, strike
લગી	लगी	अ॰	લગણ, સુધી	तक, पर्यंत	till, until
લગીર, લગીરેક	लगीर, लगीरेक	वि॰	જુઓ 'લગાર'	देखिए 'लगार'	see 'लगार'
લગોલગ	लगोलग	अ॰	1. છેક પાસે, અડોને	बिल्कुल पास में, बगल में	very near or close
			2. લગભગ, પાસે	करीब, नज़दीक	almost, nearly
લગ્ન	लग्न	वि॰	1. લાગેલું, વળગેલું	लगा हुआ, संलग्न	connected, attached
			2. લીન, આસક્ત	आसक्त, लीन, मस्त	absorbed (in)
		न॰	1. જેટલો સમય પૃથ્વી એક રાશિમાં રહે તેટલો વખત	जितना समय पृथ्वी एक राशि में रहती है उतना समय	period of time during which the earth remains in a single zodiacal sign

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કોઈ શુભ કાર્ય કરવાનું મુહૂર્ત	किसी शुभ कार्य का मुहूर्त	proper time for some auspicious act
			3. પરણવાનું મુહૂર્ત	विवाह का मुहूर्त, दिन, क्रिया	auspicious time for marriage
			4. લગ્ન, પરણવું તે, વિવાહ	विवाह	marriage
લગ્નકાલ, લગ્નકાળ	लग्नकाल, लग्नकाळ	पुं॰	લગ્ન કે બીજા શુભ કાર્યનું મુહૂર્ત	लग्न या अन्य किसी शुभ कार्य का मुहूर्त	auspicious time for marriage etc.
લગ્નકુંડળી, લગ્નકૂંડળી	लग्नकुंडळी, लग्नकूंडळी	स्त्री॰	જન્મ સમયે કયો ગ્રહ કઈ રાશિમાં હતો તે બતાવનાર કુંડળી, જન્મકુંડળી	जन्मकुंडली में लग्न योग की स्थिति	horoscope
લગ્નતિથિ	लग्नतिथि	स्त्री॰	લગ્નનો દિવસ	विवाह/लग्न का दिन	marriage day
લગ્નમંડપ	लग्नमंडप	पुं॰	લગ્ન માટે તૈયાર કરેલો મંડપ	विवाहमंडप	pandal for marriage ceremony
લગ્નમુહૂર્ત, લગ્નવેળા	लग्नमुहूर्त, लग्नवेळा	न॰, स्त्री॰	લગ્નકાળ	विवाह का मुहूर्त, विवाह का समय	auspicious time for marriage
લગ્નોત્સવ	लग्नोत्सव	पुं॰	લગ્નનો ઉત્સવ-ઉજવણી	विवाह का उत्सव	marriage celebrations
લઘરવઘર	लघरवघर	वि॰	ચીંથરેહાલ	फटेहाल	ragged, in rags
લઘુ	लघु	वि॰	1. નાનું 2. હલકું 3. સહેલું 4. હ્રસ્વ, એક માત્રાનું	छोटा, लघु हल्का सरल, आसान ह्रस्व, एक मात्रा वाला	small light easy short

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૬. હસ્ત, પુષ્ય અને અશ્વિની નક્ષત્રોનું નામ	हस्त, पुष्य तथा अश्विनी नक्षत्रों का नाम	name of the three lunar houses or constellations 'હસ્ત', 'પુષ્ય'and 'અશ્વિની'
લઘુકથા	लघुकथा	સ્ત્રી॰	નાની વાર્તા, સાહિત્યકૃતિનો એક પ્રકાર	छोटी कहानी, गल्प, साहित्य कृति का एक प्रकार	short story
લઘુકંસ	लघुकंस	પું॰	( ) આવો કૌંસ	( )- ऐसा कोष्ठक	small brackets ( )
લઘુકોણ	लघुकोण	પું॰	90° થી નાનો કોણ 'એક્યૂટ એન્ગલ' (ગ.)	90° से छोटा कोण, लघुकोण	acute angle
લઘુજન	लघुजन	પું॰	(ગુરુજનનો વિપર્યાય) નાનો કે હલકો માણસ	(गुरुजन का विपर्याय) छोटा आदमी	common or younger man (as against elders)
લઘુતમ	लघुतम	વિ॰ પું॰	સૌથી નાનું અમુક રકમોમાંની દરેક જેને શેષ વિના ભાગી શકાય એવી નાનામાં નાની રકમ (ગ.)	सबसे छोटा लघुतम समापवर्त्य (ग॰)	smallest least common multiple (arith.)
લઘુતમ સમચ્છેદ	लघुतम समच्छेद	પું॰	અમુક અપૂર્ણાંક રકમોના દરેકના છેદથી બરાબર ભાગી શકાય એવી નાનામાં નાની સંખ્યા (ગ.)	लघुतम समच्छेद	lowest common denominator
લઘુતમ સાધારણ અવયવી, લઘુતમ સાધારણ ભાજ્ય	लघुतम साधारण अवयवी, लघुतम साधारण भाज्य	પું॰	જુઓ 'લઘુતમ'	देखिए 'लघुतम'	see 'लघुतम'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લઘુતા	लघुता	સ્ત્રી॰	નાનું કે થોડું હોવું તે	छोटा या कम होना, लघुता	smallness, littleness
લઘુતાવાચક	लघुतावाचक	વિ॰	લઘુતા બતાવનાર	लघुतासूचक	indicating smallness
લઘુમતી	लघुमती	સ્ત્રી॰	૧. થોડા મત ધરાવતો પક્ષ કે એવા લોકો	अल्पमत	minority
			૨. થોડા મત હોવા કે ધરાવવા તે	कम/थोड़े वोट होना या रखना	minority
લઘુરેખા	लघुरेखा	સ્ત્રી॰	–આવું એક વિરામચિહ્ન	– ऐसा एक विरामचिह्न	dash (-)
લઘુલાઘવતા, લઘુલાઘવી	लघुलाघवता, लघुलाघवी	સ્ત્રી॰	જરા ચાલાકી, જરા યુક્તિ કે પેચ	थोड़ी-सी चालाकी, दाँव-पेच	cunning, trick
લઘુલિપિ	लघुलिपि	સ્ત્રી॰	બોલેલું જલદી લખી શકાય તેવી ટૂંકા સંકેતવાળી લિપિ 'શૉર્ટહૅન્ડ'	आशुलिपि 'शॉर्टहैण्ड'	shorthand
લઘુલેખન	लघुलेखन	ન॰	લઘુલિપિમાં લખવું તે	आशुलेखन	shorthand
લઘુવાર્તા	लघुवार्ता	સ્ત્રી॰	લઘુકથા	लघुकथा	short story
લઘુશંકા	लघुशंका	સ્ત્રી॰	પેશાબની હાજત	लघुशंका, पेशाब	inclination or need to urinate
લઘુશેખર	लघुशेखर	પું॰	સંગીતનો એક તાલ	संगीत का एक ताल	beat in music
લચક	लचक	સ્ત્રી॰	૧. મચકોડ	मोच	sprain
			૨. લચકાતી ચાલ	लचकती चाल, लचक	graceful walk
લચકવું	लचकवुं	અ॰ ક્રિ॰	૧. લચી જવું	लचकना, दबाव से चीज़ का झुकना	to sink under pressure
			૨. કરમોડાવું, સાંધામાંથી ઊતરી જવું	मोच आना	to be sprained
			૩. મદથી ચાલતાં કમરથી જરા મરડાવું	इठलाते हुए चलने से कमर का झुकना	to walk gracefully

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લચકો	लचको	પું॰	1 લોચો 2 લચકો દાળ	लोंदा, पिंड लोंदा जैसी पकाई गई दाल	lump very thick 'daal'
લચપચ	लचपच	અ॰	પ્રવાહીથી તરબોળ અને લોંદા જેવું હોય તેમ	तरबतर, चकाचक	like a lump full of liquid
લચલચવું	लचलचवुं	અ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'લચકવું'	देखिए 'लचकवुं'	see 'लचकवुं'
લચવું	लचवुं	અ॰ ક્રિ॰	ભારથી નમી જવું	बोझ से झुकना	to bend or sink under weight
લચી જવું	लची जवुं	અ॰ ક્રિ॰	1 કાલાવાલા કરવા 2 નમી જવું	गिड़गिड़ाना झुक जाना	to beg, beseech to bend low
લચ્છો	लच्छो	પું॰	1 માંજો પાયેલા દોરની આંટી	माँझा चढ़ाये हुए डोर की अंटी, माँझा	coil of thread having a coating of glass-powder
			2 પગનાં આંગળાનું એક ઘરેણું	पैर की उंगलियों का एक आभूषण	kind of ornament for toe
લજવવું	लजववुं	સ॰ ક્રિ॰	લાજે તેમ કરવું, લજાવવું	लज्जित करना, लजाना	to make feel ashamed
લજાડવું	लजाडवुं	સ॰ ક્રિ॰	'લાજવું' નું પ્રેરક	'लाजवुं' का प्रेरकरूप	caus. of 'लाजवुं'
લજાણું	लजाणुं	વિ॰	લાજ પમાડે તેવું, લાજ આવે તેવું, શરમજનક	शर्मजनक, शर्मनाक	shameful
લજામણી	लजामणी	સ્ત્રી॰	એક છોડ	एक पौधा, छुईमुई, लाजवंती	kind of a sensitive plant
લજાવવું	लजाववुं	સ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'લજાડવું'	देखिए 'लजाडवुं'	see 'लजाडवुं'
લજ્જા	लज्जा	સ્ત્રી॰	1 લાજ, શરમ	शर्म, लाज	modesty, bashfulness
			2 અપકીર્તિ	अपयश	disgrace
લજ્જાન્વિત	लज्जान्वित	વિ॰	શરમીંદું	शर्मिंदा	ashamed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લજ્જાયમાન	लज्जायमान	वि॰	લાજતું, શરમાતું	शर्मीला	shy
લજ્જાલુ, લજ્જાળુ	लज्जालु, लज्जाळु	वि॰	લજ્જાશીલ, શરમાળ	लज्जाशील	shy, bashful
લજ્જાવતી	लज्जावती	वि॰,स्त्री॰	શરમવાળી	लज्जाशील	(of woman) shy
લજ્જાવાન, લજ્જાશીલ	लज्जावान, लज्जाशील	वि॰	શરમવાળું	लज्जाशील	shy, modest
લજ્જાશૂન્ય, લજ્જાહીન	लज्जाशून्य, लज्जाहीन	वि॰	શરમ વિનાનું, બેશરમ	बेशर्म, बेहया	shameless
લજ્જિત	लज्जित	वि॰	લજ્જા પામેલું, શરમાયેલું	लज्जित, शर्मिंदा	ashamed
લટ	लट	स्त्री॰	1. થોડા વાળની સેર 2. વડની મૂળી	लट, जुल्फ़ बड़/बरगद की जड़	lock of hair shoot descending from branch of banyan tree
			3. અમુક (સૂતરના) તાર કે દોરાની આંટી	(सूत के) अमुक तार या डोरे की अंटी, लटिया	skein of yarn
			4. મોતીની સેર	मोतियों की लड़ी	string of pearls
લટક	लटक	स्त्री॰	1. લચકાવું તે, મચકોડ 2. લટકો	मोच, मरोड़ लटक, नख़रा	sprain graceful gesture or gait
			3. છટા, ખૂબી, શૈલી	छटा, ख़ूबी, शैली, लटका, ढब	air, manner
લટકણ	लटकण	वि॰	લટકતું, ઝૂલતું	लटकता, झूलता	hanging, dangling
		न॰	1. કાનનું એક ઘરેણું	कानों में पहनने का एक आभूषण	kind of ornament for ear
			2. (લા.) વગર બોલાવ્યે સાથે આવેલું) છોકરું	(बिन बुलाये साथ में आया हुआ) बच्चा	(fig.) child following a person without being asked to do so

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લટકણિયાળું	लटकणियाळुं	વિ॰	લચકાતું, લચકવાળું	लचक वाला, जो लचकता हो	having graceful gait
લટકણિયું	लटकणियुं	વિ॰	જુઓ 'લટકણ'	देखिए 'लटकण'	see 'लटकण'
લટકવું	लटकवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. ઝૂલવું, લબડવું, ટંગાવું	लटकना, टँगना	to swing, hang, be suspended
			2. આધારરહિત થવું, વચ્ચે રખડી જવું	आधारच्युत होना, काम अधूरा रह जाना	to lose one's support, to be stranded midway
લટકાવવું	लटकाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'લટકવું' નું પ્રેરક	'लटकवुं' का प्रेरकरूप	caus. of 'लटकवुं'
લટકાળું	लटकाळुं	વિ॰	1. લટકાવાળું	नखराखोर	having affected airs
			2. લટકા કરનારું	नखरेदार	coquettish
લટકું	लटकुं	ન॰	લટકો, નખરું	लटक, नखरा, अदा	affected air, coquetry
લટકો	लटको	પું॰	શરીરનો મોહક હાવભાવ-ચાળો, નખરું	अंगनिंगी, अदा, हावभाव	affected graceful movement of the body, coquetry
લટકોઝટકો	लटकोझटको	પું॰	સહેજસાજ નવરાશનો સમય	थोड़ा-सा फ़ुर्सत का समय	little leisure
		અ॰	દૈવયોગે, અણધાર્યું	दैवयोग से, अचानक	accidentally, unexpectedly
લટકોમટકો	लटकोमटको	પું॰	આંખ અને શરીરનો ચાળો, નખરું	मटक, नाज़-अदा	coquettish movements and glances
લટપટ	लटपट	વિ॰	1. ચંચળ, ચપળ	चंचल, चपल	smart, nimble
			2. પ્રેમાસક્ત, બીજાને વળગેલું–ચોંટેલું	प्रेमासक्त, एकदूसरे से लिपटा हुआ	attached
		સ્ત્રી॰	1. ચંચળતા, ચપળતા	चपलता, होशियारी	nimbleness, smartness

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મેળ, સંબંધ	मनमेल, सम्बंध	agreement, connection
			3. પ્રેમાસક્તિ	प्रेमासक्ति	attachment
			4. ધાલમેલ, ખટપટ	प्रपंच, खटपट	intrigue
		अ॰	ઝટપટ, જલ્દી	जल्दी–जल्दी	quickly
લટપટિયું	लटपटियुं	वि॰	ચપળ, ચંચળ	चंचल, चपल	smart, nimble
		न॰	હજામની અસ્ત્રો ઘસવાની ચામડાની પટી	चमोटा (नाई का)	barber's strop
લટવું	लटवुं	अ॰ क्रि॰	1. નમી પડવું	झुकना, नत होना	to bow down
			2. કાલાવાલા કરવા	गिड़गिड़ाना	to beg, beseech
લટાર	लटार	स्त्री॰	આંટો, ફેરો, ચક્કર	मटरगश्ती, टहलना, चक्कर	stroll, round, trip
લટિયું	लटियुं	न॰	વાળ (જરા તુચ્છકાર-દર્શક)	सिर के बाल (तुच्छ भाव से)	(contempt.) lock of hair
લટી	लटी	स्त्री॰	1. વેશ્યા, રંડી	वेश्या, रंडी	prostitute
			2. ગપ, જૂઠી વાત	गप, झूठी बात	rumour, false story
લટૂરી	लटूरी	स्त्री॰	1. વાળનું એક ઘરેણું	बालों में लगाने का एक आभूषण	ornament for hair
			2. કેશની લટ	केश की लट, ज़ुल्फ़	lock of hair
લટોરો	लटोरो	पुं॰	1. લટ૨, લટ	ज़ुल्फ़	lock of hair
			2. ડાળોનું ઝુંડ	शाखा/डालियों का संपुट/समूह	cluster of branches
			3. એક પંખી	एक पक्षी	shrike
લઢુ	लट्टु	वि॰	1. નરમઘેંશ	ढीला, सुस्त, शिथिल	loose
			2. પરવશ	परवश, पराधीन	helpless, having no control on self

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. સ્તબ્ધ	स्तब्ध, जड़ीभूत	motionless
		पुं॰	ભમરડો	लट्टू (खिलौना)	top
લઠ	लठ	वि॰	જાડું ને મજબૂત	मोटा और मज़बूत	stout and strong
		पुं॰	ડંગોરો	मोटा डंडा/लाठी	staff, long thick stick
લઠિયું	लठियुं	वि॰	લઠ્ઠ	लट्ठ	stout and strong
		न॰	ગાડાનો નીચલો ભાગ જેમાં લઠ્ઠો રહે છે	गाड़ी के नीचे का लम्बा डंडा	lower part of cart holding axle
લઠિંગું, લઠીંગું	लठिंगुं, लठींगुं	वि॰	1. લઠ, મજબૂત	लट्ठ के जैसा मज़बूत	stout and strong
			2. લુચ્ચું	मुश्टंडा, धूर्त	cunning, roguish
લઠ્ઠ	लठ्ठ	वि॰	જુઓ 'લઠ'	देखिए 'लठ'	see 'लठ'
લઠ્ઠી	लठ्ठी	स्त्री॰	નાનો લઠ્ઠો	छोटा लट्ठ	small axle
લઠ્ઠું	लठ्ठुं	वि॰	લઠ્ઠ	लट्ठ	strong and stout
લઠ્ઠો	लठ्ठो	पुं॰	1. ગાડી કે ગાડાનાં પૈડાંની લોઢાની ધરી-લઠ્ઠ-દાંડો હોય છે તે	गाड़ी के पहिये का लोहे का डंडा, अक्ष, धुरा	axle
			2. જાડો માદરપાટ	मोटा कपड़ा	kind of coarse cloth
			3. લઠ્ઠ માણસ	मुश्टंडा आदमी, पट्ठा	fat, stout man
			4. ડંગોરો	लट्ठ	staff
લડકણ, લડકણું	लडकण, लडकणुं	वि॰	ટંટાખોર, લડવાના સ્વભાવનું	लड़ाका, झगड़ालु	quarrelsome
લડત	लडत	स्त्री॰	લડાઈ	लड़ाई	fight
લડથડવું	लडथडवुं	अ॰ क्रि॰	લથડવું, અંડબડવું	लड़खड़ाना	to stagger, stumble
લડથડિયું	लडथडियुं	न॰	લથડિયું, અડબડિયું	लड़खड़ाहट	stumbling

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લડધું	लडधुं	વિ·	લઠ્ઠ, અલમસ્ત	मुश्टंडा, पट्ठा	stout and strong
		ન·	લાડકું તે - છોકરું	हृष्ट-पुष्ट बच्चा	fondled child
લડબડવું	लडबडवुं	અ· ક્રિ	લડબડિયું ખાવું	लड़खड़ाना	to stumble
લડબડિયું	लडबडियुं	ન·	ઠોકર ખાઈ લથડી પડવું તે	ठोकर खाने पर लड़खड़ाना	stumble, faltering
લડવાડ	लडवाड	સ્ત્રી·	ઝઘડો, કજિયો, વઢવાડ	झगड़ा, तकरार	quarrel, altercation
લડવાડિયું	लडवाडियुं	વિ·	લડ્યા કરવાના સ્વભાવવાળું	झगड़ालू स्वभाव वाला	quarrelsome
લડવું	लडवुं	સ· ક્રિ	વઢવું, ઠપકો દેવો	उलाहना देना, उपालंभ देना	to scold
		અ· ક્રિ	1. સામસામે વાદવિવાદ, ટંટો, બોલાબોલી, મારામારી કે યુદ્ધ-લડાઈ કરવી	बहस करना, लड़ना, झगड़ना, एक-दूसरे पर प्रहार करना, युद्ध-लड़ाई करना	to contend, quarrel, exchange words or blows, fight
			2. કોર્ટે ચડવું	मामला अदालत में जाना	to go to law
			3. અણબનાવ થવો	अनबन होना	to fall out (with)
		સ· ક્રિ·	લસોટવું	रगड़ना, घोटना	to crush (in a pastle)
લડવૈયો	लडवैयो	પું·	યોદ્ધો	योद्धा, रणबांका	warrior, soldier
લડંલડા, લડંલડી	लडंलडा, लडंलडी	સ્ત્રી·	લડાલડ	तकरार, झगड़ा	fighting
લડાઈ	लडाई	સ્ત્રી·	1. યુદ્ધ, જંગ	युद्ध, लड़ाई, जंग	battle, war
			2. ટંટો, ઝઘડો	झगड़ा, टंटा-फसाद	quarrel, scuffle
લડાક, લડાકુ	लडाक, लडाकु	વિ·	લડકણું	झगड़ालू, लड़ाका	quarrelsome
લડાયક	लडायक	વિ·	1. લડી શકે એવું	जो लड़ सके	warlike, military
			2. લડાઈના ખપનું	युद्धोपयोगी, जंगी	useful in battle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. લડકણું	लड़ाका	quarrelsome
લડાલડ, લડાલડી	लडालड, लडालडी	स्त्री॰	લડાઈ, ટંટો, લડંલડા	झगड़ा, लड़ाई-कज़िया	quarrel, fight
લડાવવું	लडाववुं	स॰ क्रि॰	1. લાડ કરવાં	दुलारना	to fondle, indulge
			2. 'લડવું' નું પ્રેરક	'लडवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'લડવું'
લડાવું	लडावुं	अ॰ क्रि	'લડવું' નું કર્મણિ	'लडवुं'का कर्मणि रूप	passive of 'લડવું'
લડી	लडी	स्त्री॰	1. એક જાતની વસ્તુઓની પંક્તિ કે માળા	लड़ी, पंक्ति, लट	row or string of things of one kind
			2. દોરાની લટ	धागों की लट	skein of thread
લડું	लडुं	न॰	1. તાર વીંટવાનું સોનીનું ઓજાર	तार लपेटने का सुनार का औज़ार	goldsmith's tool for winding gold wire
			2. દોરાની આંટી	धागे की अँटी	hank or coil of thread
લડુ	लड्डु	पुं॰	લાડુ	लड्डू	sweetball
લડણ	लडण	स्त्री॰	1. લત, ટેવ	आदत	habit
			2. પદ્ધતિ	ढंग, पद्धति, शैली	method, manner
લણણી	लणणी	स्त्री॰	લણવાની ક્રિયા કે તેની મોસમ	लुनाई, लौनी	harvest time, reaping
લણવું	लणवुं	स॰ क्रि॰	1. કણસલાં કાપી લેવાં, પાક ઉતારવો	लुनना, फ़सल काटना	to reap, break off ears of corn
			2. ફળ મેળવવું	फल मिलना, प्राप्त करना	to reap the fruits of, be rewarded
લત	लत	स्त्री॰	1. લગની	धुन, सनक, लगन	absorption
			2. ટેવ, વ્યસન	आदत	habit, addiction
લતા	लता	स्त्री॰	વેલ	बेल	creeper

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લતાકુંજ	लताकुंज	સ્ત્રી॰	વેલનો માંડવો	लतामंडप, लतागृह	bower, arbour
લતાગૃહ, લતામંડપ	लतागृह, लतामंडप	ન॰, પું॰	લતાઓનો માંડવો	लतामंडप	bower of creepers
લતાડ	लताड	સ્ત્રી॰,પું॰	1. લાત, પાટુ 2. ફરી જવું તે	लात मुकर जाना	kick turning back upon one's words
			3. ગોથ, ગોથું	धोखा खाना, लुढ़कना	tumbling over
		પું॰	ઉપવાસ કે થાકથી લોથ થવું તે–સુસ્તી	उपवास या थकान के कारण ढीला हो जाना, सुस्ती	exhaustion owing to fasting or exertion
લતાડવું	लताडवुं	અ॰ ક્રિ	ખરાબ કરવું, માઠી હાલતમાં આણવું, નુકસાન કરવું	खराब करना, नुकसान करना	to spoil, cause damage or loss
લતીફ	लतीफ	વિ॰	સદ્‌ગુણી, સારું, સરસ	सद्‌गुणी, अच्छा	virtuous, good
લતીફો	लतीफो	પું॰	હસવું આવે એવી વાતચીત, ટોળટપ્પો	लतीफा	humorous talk
લત્તા	लत्ता	સ્ત્રી॰	લાત	लात	kick
લત્તાપ્રહાર	लत्ताप्रहार	પું॰	લાત કે લાતો મારવી તે	लातें मारना	kicking, kick
લત્તાં	लत्तां	ન॰	લૂગડાં	लत्ते, कपड़े	clothes
લત્તો	लत्तो	પું॰	શહેરનો ભાગ, મહોલ્લો, ફળિયું	मुहल्ला, शहर का हिस्सा	street, locality
લથડપથડ	लथडपथड	અ॰	1. પાણીથી ભીંજાઈને તરબોળ હોય તેમ 2. જુઓ 'લથરપથર'	लथपथ, सराबोर देखिए 'लथरपथर'	dripping wet see 'लथरपथर'
લથડવું	लथडवुं	અ॰ ક્રિ	1. ઠોકરથી ગોથું ખાવું 2. બોલતાં અચકાવું	ठोकर लगने से गिर पड़ना, लड़खड़ाना हकलाना	to stumble, stagger to stammer

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. દૂબળું પડી જવું (માંદગીથી)	(बीमारी से) दुबला हो जाना	to be reduced (because of illness etc.)
લથડિયું	लथडियुं	न॰	ગોથું, અડબડિયું	लड़खड़ाहट	stumbling
લથબથ	लथबथ	अ॰	એકબીજાને જોરથી વળગ્યાં હોય એમ	एक दूसरे से बलपूर्वक भिड़े, लिपटे हुए, लथपथ	embracing one another closely
લથરપથર	लथरपथर	अ॰	ઢીલું લબડતું હોય એમ, અસ્તવ્યસ્ત	ढीला ढाला, झाँगला	hanging loose-ly, in disorder
લદબદ	लदबद	अ॰	1. પ્રવાહીથી ભરપુર લચકા જેવું હોય તેમ	तर और लौंदा जैसा	as if full of liquid
			2. ઢીલા પદાર્થમાં પડી ખરડાયેલું હોય એમ	किसी तरल पदार्थ से सराबोर	as if fallen into and besmeared with semi liquid matter
			3. લીન, ચકચૂર	लीन, चूर	engrossed, absorbed
લદાવવું	लदाववुं	स॰ क्रि॰	'લાદવું' નું પ્રેરક	'लादवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लादवुं'
લદાવું	लदावुं	अ॰ क्रि	'લાદવું' નું કર્મણિ	'लादवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लादवुं'
લપ	लप	स्त्री॰ अ॰	પીડા, ઉપાધિ, લફરું જલદી, ચટ	पीड़ा, लफड़ा, कष्ट जल्दी, झट से	trouble, bother quickly
લપક લપક	लपक लपक	अ॰	1. લપલપ, લપકે લપકે	लप से	in lumps or big morsels
			2. લપકારા મારતું હોય એમ, લબક-લબક રહી રહીને વેદના થાય એમ	घाव आदि में टीस मारते हुए, लहर मारते हुए	(of pain) felt intermittently
લપકવું	लपकवुं	अ॰ क्रि	લપકારા થવા-મારવા	लपलपाना	to throb, shoot

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લપકારો	लपकारो	પું·	૧. જીભને લબૂક લબૂક બહાર કાઢવી તે	जीभ को लपलपाना, लपलपाहट	moving the tongue quickly backward and forward
			૨. વેદનાથી કે ભયથી કોઈ પણ અવયવનું લબૂક લબૂક થવું તે	वेदना या भय से किसी अंग का फड़कना, धड़कन	throbbing or trembling of limb owing to pain or fear
			૩. તોછડાઈથી વધારે પડતું બોલવું તે, લપકો	बेअदबी से अनुचित बोलना	indecorous rude speech
લપકાવવું	लपकावणुं	સ· ક્રિ·	૧. બિવરાવવું	डराना	to frighten
			૨. લપક લપક ખાવું, ચટ કરી જવું	लपक-लपक से खाना, खाना साफ़ कर देना	to eat in big morsels
લપકો	लपको	પું·	૧. ગંદા પદાર્થનો લચકો	गंदी चीज़ का लौंदा	lump of dirty matter
			૨. ડામ	गरम लोहे से दागने का निशान	brand
			૩. જુઓ 'લપકારો-૨, ૩'	देखिए लपकारो-2, 3'	see 'લપકારો-૨, ૩'
લપકોઝબકો	लपकोझबको	પું·	ઝટોઝટ, સહેજ-સાજ માં બનવું તે	पलभर में, फटाफट, फुर्ती से	taking place qūickly
લપછપ	लपछप	સ્ત્રી·	ધાલમેલ, કાવતરું	प्रपंच, झमेला, झंझट, जंजाल	intrigue, manoeuvring
લપટ	लपट	સ્ત્રી·	૧. ઝડપ, ઝપટ	लपक, लपकना, झपट	swoop, snatching
			૨. અડફટ	टक्कर, धक्का, चपेट	collision
			૩. પેચ, ફાંદો	पेच, लपेट, फंदा	trap, snare
			૪. મહેક, ગંધ	महक, गंध	fragrance, smell
		વિ·	તલ્લીન, મશગૂલ, લપટાયેલું	तल्लीन, मशगूल, लिप्त	engrossed (in)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લપટવું	लपटवुं	अ॰ क्रि	સરકવું	सरकना	to slide, slip
લપટાવવું	लपटावव़ुं	स॰ क्रि॰	'લપટવું', 'લપટાવું' નું પ્રેરક	'लपटवुं', 'लपटावुं' का प्रेरक रूप, लिपटना, चिपटना	caus. of 'लपटवुं', 'लपटावुं'
લપટાવું	लपटावुं	अ॰ क्रि	1. ચીકટમાં ખરડાવું	चिकनी चीज़ से गंदा होना	to be smeared with something oily or sticky
			2. લલચાવું, ફસાવું	लालच में फँसना	to be allured or enticed
લપટું	लपटुं	वि॰	1. સજ્જડ નહિ તેવું, ઢીલું	जो कसा हुआ न हो, लटपटा, ढीला	loose, slack
			2. લાલચુ	लालची	greedy, covetous
લપડાક	लपडाक	स्त्री॰	1. લપ્પડ, તમાચો	थप्पड़, तमाचा, चपत	slap, blow
			2. ઠપકો કે ખત્તા ખાવી તે	उलाहना मिलना, लथाड़ खाना, नुक़सान पहुँचना	duly punished
લપડંગ	लपडंग	वि॰	ખૂબ ઊંચું	अधिक ऊँचा	very tall or long
લપડાવવું	लपडावव़ुं	स॰ क्रि॰	લપડાકે લપડાકે મારવું	तमाचे-चपत मारना	to beat with hand
લપડિંગ	लपडिंग	वि॰	જુઓ 'લપડંગ'	देखिए 'लपडंग'	see 'लपडंग'
લપરડવું	लपरडव़ुं	स॰ क्रि॰	લપેટવું, લપરડો કરવો	गाढ़ा लेप करना	to besmear, plaster
લપરડો	लपरडो	पुं॰	જાડો લેપ, લપેડો	गाढ़ा लेप	daub, plaster
લપલપ	लपलप	स्त्री॰	બકબક, લવારો	बकवास, बकबक	prattling
		अ॰	1. ચપચપ, ઝડપથી	लप से, त्वरा से	quickly
			2. લબૂક લબૂક	घाव आदि में लहर मारते हुए	(of pain) shootingly
લપવું	लपवुं	अ॰ क्रि	સંતાવું	छिप जाना	to hide

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લપસણી	लपसणी	स्त्री॰	ઉપર ચડી નીચે લપસવાની એક બાળરમત કે તેનું સાધન	सरकनी, फिसलनी	sliding-board for children
લપસણું	लपसणुं	वि॰ न॰	લપસી પડાય એવું લપસી પડાય એવી જગ્યા	फिसलन वाला रपटीला स्थान	slippery slippery-place
લપસવું	लपसवुं	अ॰ क्रि	1. ખસી પડવું, સરી જવું 2. પતન થવું	फिसलना, सरकना पतन होना, गिरना, फिसलना	to slip, slide to decline, have a fall
લપસિદર	लपसिंदर	न॰	નકામી લાંબી વાત	फ़ज़ूल लंबी चौड़ी चर्चा	useless long talk
લપાટ	लपाट	स्त्री॰	થપાટ, લપડાક	तमाचा, चपत	slap, cuff
લપાવું	लपावुं	अ॰ क्रि	1. સંતાવું 2. સોડમાં ભરાવું, અડોઅડ દબીને ગોઠવાવું	छिपना गोद में आ जाना	to hide to lie nestled
લપિયું	लपियुं	वि॰	1. વાતોડિયું 2. માથાઝીંકિયું	बातूनी दिमागखाऊ, बातूनी	talkative bothersome
લપૂડું	लपूडुं	वि॰	1. લપલપિયું, વાતોડિયું 2. પેટમાં વાત ન રહે તેવું	हड़बड़िया, बातूनी जिसके पेट में बात ना टिके	talkative, prattling unreliable
લપેટ	लपेट	स्त्री॰	મગદળ જોડીની એક કસરત	एक प्रकार की कसरत	kind of physical exercise
લપેટવું	लपेटवुं	स॰ क्रि॰	1. વીંટવું 2. સંડોવવું	लपेटना फँसाना, लपेटना	to roll up, warp up to involve
લપેટો	लपेटो	पुं॰	1. ઢાંકણ, આવરણ	ढक्कन, आवरण	covering, coating

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ખૂબ કસબવાળું રેશમી વણાટનું કપડું	कलाकारी के साथ बुना गया रेशमी वस्त्र	rich brocade
લપેટવું	लपेटवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'લપડવું'	देखिए 'लपडवुं'	see 'लपडवुं'
લપેડો	लपेडो	पुं॰	લપડો, જાડો લેપ	गाढ़ा लेप	thick plaster, daub
લપોડશંખ	लपोडशंख	वि॰, पुं॰	ખોટાં વચન આપનાર, ખોટી ડંફાસ મારનાર, લબાડી	बड़ी-बड़ी बातें बनाने वाला, झूठा, लबारी	person giving false promises, braggart
લપ્પટ	लप्पट	वि॰	બરોબર સજ્જડ ચોટ	सख़्त चिपका हुआ	stuck hard
લપ્પડ	लप्पड	स्त्री॰	લપડાક	चपेत, तमाचा, चाँटा	slap
લપ્પન છપ્પન	लप्पन छप्पन	स्त्री॰,न	1. પંચાત, છૂપી ધાલમેલ	पचड़ा, झंझट, प्रपंच, जंजाल	meddling, secret manoeuvring
			2. દોઢડહાપણ, તીનપાંચ	जरूरत से ज्यादा अक्ल बघारना, शेखी	overmuch wisdom
લપ્પી	लप्पी	वि॰	જુઓ 'લપિયું'	देखिए 'लपियुं'	see 'लपियुं'
લપ્પો	लप्पो	पुं॰	1. ભરચક કસબવાળો લપેટો	कलाबत्तू का गोल लपेटा हुआ फीता	rich brocade
			2. (લા.) મોટું ઢંગધડા વગરનું થીંગડું	मोटा, बेढंगा पैबंद	(fig.) big irregular patch
			3. મોટો ટુકડો કે ડોળિયો	बड़ा कौर	big morsel
લફ	लफ	अ॰	જુઓ 'લબ'	देखिए 'लब'	see 'लब'
લફડફફડ	लफडफफड	अ॰	લબડતું, આમ તેમ ઊડ્યા કરતું તથા પગે અટવાતું હોય તેમ, અવ્યવસ્થિત	झूलता हो, इस तरह ढीला-ढाला, अव्यवस्थित	hanging loosely, flapping in the wind and causing hindrance in walking, disorderly

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લફરું	लफरुं	न॰	૧. લીંટનો લબડો	रेंट का लौंदा या रेंट	mucus of nose
			૨. વસ્તુ કે કામ કે માણસ વળગવાથી થતું નડતર, પીડા, ઉપાધિ	किसी वस्तु, व्यक्ति या कार्य के सम्बंध में होनेवाला नुक-सान, आफ़त, बला प्रेम–प्रकरण	bothersome person, impediment or trouble
લફંગું	लफंगुं	वि॰	૧. દગલબાજ, કપટી	धूर्त, दग़ाबाज़	deceitful, fraudulent
			૨. લંપટ, વ્યભિચારી	लफंगा, व्यभिचारी	lewd, adulterous
			૩. નફ્ફટ, નિર્લજ્જ	बेशरम, निर्लज्ज	shameless
લફંગાઈ	लफंगाई	स्त्री॰	લફંગાપણું	व्यभिचार, निर्लज्जता	shamelessness, adultery
લફાફો	लफाफो	पुं॰	પરબીડિયું, કવર	लिफाफा	envelope
લફ્ફો	लफ्फो	पुं॰	મોટો કકડો કે કોળિયો	बड़ा टुकड़ा या कौर, लौंदा	big bit (of food) or morsel
લબ	लब	पुं॰	હોઠ	होंठ	lip
		स्त्री॰	વાળ	बाल, केश	hair
		अ॰	૧. એવો અવાજ સાથે (મોંમાં મૂકવું)	ऐसी आवाज़ के साथ मुँह में रखना	with sound as of putting in the mouth
			૨. ઝપ, જલદી	जल्दी से, त्वरा से	quickly
લબક લબક	लबक लबक	अ॰	જુઓ 'લપક લપક'	देखिए 'लपक लपक'	see 'लपक लपक'
લબકાવવું	लबकाववुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'લપકાવવું'	देखिए 'लपकावुं'	see 'लपकावुं'
લબકો	लबको	पुं॰	જુઓ 'લપકો'	देखिए 'लपको'	see 'लपको'
લબડધક્કે	लबडधक्के	अ॰	દમથી, ધમકાવીને, બળાત્કારે	डरा-धमका करके	forcibly, violently
લબડવું	लबडवुं	अ॰ क्रि	જુઓ 'લટકવું'	देखिए 'लटकवुं'	see 'लटकवुं'
લબદબ	लबदब	स्त्री॰	બીક કે મૂંઝવણથી લબલબ થવું તે	डर या द्विधा के कारण घबराना	trembling with fear or worry

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લબતરું	लबतरु	વિ·	1. નબળું, ક્ષીણ	निर्बल, क्षीण	weak, insignificant
			2. નરમ, પોચું	नर्म	soft
લબદાવું	लबदावु	અ· ક્રિ	1. પ્રવાહીથી તરબોળ થવું કે ખરડાવું	तरल पदार्थ से सनना, लथपथ होना	to be soaked in or smeared with liquid
			2. સંડોવાવું, ફસાવું	फँसना, उलझना	to be involved or entangled
લબરકો	लबरको	પું·	તોછડાઈથી વધારેપડતું બોલવું તે, લપકારો	बेअदबी से अनुचित-अधिक बोलना	impudent talk
લબલબ	लबलब	અ·	1. એવો અવાજ થાય તેમ	'लब-लब' की आवाज़	sound as of 'લબલબ'
			2. ઉતાવળે	जल्दी से, त्वरा से, गटगट	quickly, hurriedly
			3. લબુલબુ	थरथर	trembling
લબલબાટ	लबलबाट	પું·	લબલબ અવાજ	'लबलब' की आवाज़	sound of 'લબલબ'
લબાચો	लबाचो	પું·	1. ફાટેલાં મેલાં કપડાંનો જથ્થો	मैले-फटे पुराने कपड़ों का ढेर, लुगवा	collection of dirty tattered clothes
			2. ભાંગ્યાતૂટ્યા સરસામાનનો જથ્થો	घर के टूटे-फूटे माल-असबाब का ढेर, मलबा	collection of broken house-hold things
			3. (બહુ કીમતી નહિ એવો) ઘરવાખરો (તિરસ્કારમાં ને બહુધા બ. વ. માં)	काठकबाड़, घर की रद्दी चीजें	(contempt.) household articles of little value
લબાડ, લબાડો	लबाड, लबाडो	વિ·	જૂઠું બોલવાની આદતવાળું	झूठ बोलने की आदत वाला	given to telling lies
લબુદબુ, લબુલબુ, લબૂકલબૂક	लबुदबु, लबुलबु, लबूकलबूक	અ·	બીકથી લપલપ થાય તેમ	डर के कारण काँपना	trembling with fear

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લબૂકિયું, લબૂકો	लबूकियुं, लबूको	न॰	બીકથી લબુલબુ થવું તે	डर के मारे काँपना	trembling with fear
લબોચું	लबोचुं	न॰	મોં, ડાચું (તુચ્છકારદર્શક)	मुँह (तुच्छकार भाव से)	(contempt.) mouth, face
લબોચો	लबोचो	पुं॰	તમાચો	चाँटा, तमाचा	rap, slap
લબોતરું	लबोतरुं	वि॰	જુઓ 'લબતરું'	देखिए 'लबतरुं'	see 'लबतरुं'
લબ્બેક	लब्बेक	अ॰	'સેવામાં હાજર છું', 'જી સાહેબ' એવા અર્થનો ઉદ્‌ગાર	'जी साब' का-सा उद्‌गार	interjection meaning 'present, sir', or 'at your service'
લમણાઝીક	लमणाझीक	स्त्री॰	જુઓ 'માથાઝીક'	देखिए 'माथाझीक'	see 'माथाझीक'
લમણાતોડ	लमणातोड	वि॰	જુઓ 'માથાફોડ'	देखिए 'माथाफोड'	see 'माथाफोड'
લમણાંઝીક	लमणांझीक	स्त्री॰	જુઓ 'લમણાઝીક'	देखिए 'लमणाझीक'	see 'लमणाझीक'
લમણાંતોડ	लमणांतोड	वि॰	જુઓ 'લમણાતોડ'	देखिए 'लमणातोड'	see 'लमणातोड'
લયાકત	लयाकत	स्त्री॰	લાયકી, યોગ્યતા	योग्यता, लियाक़त	qualification, fitness
લયાનત	लयानत	स्त्री॰	૧. લ્યાનત, શરમ, નામોશી	शर्म, लाज, लानत	shame, infamy
			૨. ધિક્કાર, ફિટકાર, કદુવા	धिक्कार, लानत	contempt, scorn
લલક	ललक	स्त्री॰	૧. લાલસા	ललक, ख़्वाहिश, इच्छा	desire
			૨. લાડ, લાલન	दुलार, स्नेह	fondling, affection
લલકવું	ललकवुं	स॰ क्रि॰	૧. લાલસા કરવી	इच्छा करना	to desire
			૨. ઝૂલવું, લટકવું	झूलना, लटकना	to swing, hang
લલકાર	ललकार	पुं॰	૧. લલકારવું તે	ललकार	call, calling out
			૨. લલકારેલું ગાન	अलापना, गान ऊँचे स्वर में गाया हुआ	singing with raised voice

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લલકારવું	ललकारवुं	स॰ क्रि॰	1. લાંબે સ્વરે ગાવું	ऊँचे स्वर से गाना	to sing with long raised voice
			2. બૂમ પાડવી	चीखना	to call out, shout
			3. હાંકવા-જલ્દી ચલાવવા ઉશ્કેરવું-ઉત્તેજિત કરવું	उत्तेजित करना हाँक लगाना	to urge to drive faster
			4. લડાઈનું આહ્વાન કરવું, પડકારવું	लड़ने की चुनौती देना	to challenge
લલચાવું	ललचावुं	अ॰ क्रि॰	1. લાલચમાં ફસાવું	लालच में आना, फँसना	to be allured, be enticed
			2. મોહિત થવું	मोहपाश में आ जाना, लुभाना	to be fascinated
			3. લાલસા કરવી	इच्छा करना	to covet, desire
લલાટ	ललाट	न॰	કપાળ	माथा	forehead
લલામ	ललाम	वि॰	1. સુંદર, રમણીય	सुंदर, रमणीय	beautiful, lovely
			2. કપાળનું એક ઘરેણું	माथे का एक आभूषण	kind of ornament for forehead
લલિત	ललित	वि॰	1. મનોહર, સુંદર	मनोहारी, सुंदर	lovely, beautiful
			2. પ્રિય, ગમે તેવું	प्रिय, पसंद आ जावे वैसा	dear, likeable
			3. નાજુક, કોમળ	नाज़ुक, कोमल	delicate, tender
		पुं॰	1. એક છંદ	एक छंद	a poetic metre
			2. એક રાગ	एक राग	a mode of music
લલિતકલા, લલિતકળા	ललितकला, ललितकळा	स्त्री॰	'ફાઇન આર્ટ', મન અને કલ્પનાના શ્રમ પર આધાર રાખનાર કલા-ચિત્રકળા, સંગીત વગેરે	ललितकला-चित्र, संगीत, शिल्प आदि	fine art
લલિતતિલકા	ललिततिलका	पुं॰	એક છંદ	एक छंद	a poetic metre

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લલિતસ્વર	ललितस्वर	પું॰	એક અલંકાર (સંગીત)	एक अलंकार (संगीत)	a note of music
લલેડું	ललेडुं	ન॰	એક પંખી	एक पंखी	babbler
લલોપતાં	ललोपतां	ન॰	સવાસલાં, ખુશામત	खुशामद, चापलूसी	flattery
લલ્લોપચ્ચો	लल्लोपच्चो	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લલોપતાં'	देखिए 'लल्लोपतां'	see 'लल्लोपतां'
લવચીક	लवचीक	વિ॰	ભાંગે નહિ પણ વળે એવું	लचीला, लचकीला	elastic
લવણ	लवण	ન॰	મીઠું	नमक, लोन	salt
લવરી	लवरी	સ્ત્રી॰	લવારો, બકબકાટ	बकवास, बकबक	prattling
લવલવ	लवलव	સ્ત્રી॰	લવારો, બકબકાટ	बकवास	prattling
		અ॰	લવલવ કરે તેમ	बकबक, बड़बड़	prattling
લવલવવું	लवलववुं	અ॰ ક્રિ	લવલવ કરવું	बकवास करना	to prattle
લવલવાટ, લવલવારો	लवलवाट, लवलवारो	પું॰	લવારો	बकवास	prattling
લવલી	लवली	સ્ત્રી॰	એક વેલી	लता विशेष, बेल	kind of creeper
લવલેશ	लवलेश	વિ॰	થોડું	थोड़ा	little
		અ॰	જરાપણ, તલમાત્ર	किंचित्, ज़रा-सा	very little
		પું॰	બહુ જ થોડો અંશ	अति अल्प	very small portion
લવવું	लववुं	અ॰ ક્રિ	લવારો કરવો	बड़बड़ाना	to prattle
લવંગ	लवंग	ન॰	લવિંગ, એક તેજાનો	लौंग	clove
લવંગિયું	लवंगियुं	વિ॰	લવંગ જેવું કે જેવડું	लौंग जैसा/जितना	like or of the size of a clove
		ન॰	કાનનું એક ઘરેણું	कान का आभूषण	kind of ornament for ear
લવાજણ	लवाजण	સ્ત્રી॰	વિવેક અને મીઠાશ (વાણીમાં)	विवेक और मिठास (वाणी में)	sweetness and politeness (in speech)
લવાજમ	लवाजम	ન॰	અમુક મુદ્દતે આપવાની રકમ (જેમ કે, પગારની, વર્તમાનપત્રની)	चंदा	subscription

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લવાણો	लवाणो	પું॰	જુઓ 'લુહાણો'	देखिए 'लुहाणो'	see 'लुहाणो'
લવાદ	लवाद	પું॰	૧. પંચ ૨. પંચાતિયો	पंच पंचायत का सदस्य, पंच	arbiter, referee middlesome person
લવાદનામું	लवादनामुं	ન॰	જુઓ 'પંચાતનામું'	देखिए 'पंचातनामुं'	see 'पंचातनामुं'
લવાદી	लवादी	વિ॰	લવાદ સંબંધી	पंच सम्बंधी, पंचायती	pertaining to arbitration
		સ્ત્રી॰	લવાદનું કામ	पंचों का काम, पंचायत	arbitration
લવાર	लवार	પું॰	(ગ્રામ્ય) લુહાર	(ग्राम्य) लोहार	(vulg.) blacksmith
લવારિયાં	लवारियां	ન॰	લુહારનું કામ કરતી જિપ્સી જેવી એક જાત	लोहार का काम करने वाली खानाबदोश जाति, गाड़िया लोहार	gypsy community doing ironsmith's work
લવારું	लवारुं	ન॰	૧. બકરીનું બચ્ચું ૨. ધાવણું બાળક	बकरी का बच्चा दूधमुँहा बच्चा	kid suckling infant
લવારો	लवारो	પું॰	લવરી, બકવાટ	बकवास, प्रलाप	prattling
લવિંગ	लविंग	ન॰	૧. જુઓ 'લવંગ' ૨. એ આકારનો (બંદૂક, સ્ટવ વગેરેનો) નાનો ભાગ	देखिए 'लवंग' 'लौंग' के आकार वाला (बंदूक, स्टोव का एक छोटा पूर्जा)	see 'लवंग' small part of stove or gun of the shape of clove
લવિંગિયું	लविंगियुं	વિ॰, ન॰	જુઓ 'લવંગિયું'	देखिए 'लवंगियुं'	see 'लवंगियुं'
લવૂરો, લવૂરિયું	लवूरो, लवूरियुं	પું॰, ન॰	નખ કે નોરથી ભરેલો ઉઝરડો	नखक्षत, नहट्टा, नाखून से की गई खरोंच	scratch on skin (made by nail or claw)
લવ્વો	लव्वो	પું॰	જીભનો લોળો	जिह्वाग्र, जीभ का अग्र	fleshy mass of tongue

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લશ્કર	लश्कर	न·	ટોળું, ધાડિયું	सेना, लश्कर, टोली-समूह	army, troop, crowd
લશ્કરી	लश्करी	वि·	લશ્કરનું, – ને લગતું	लश्कर सम्बंधी	of or relating to army, military
લસણ	लसण	न·	એક કંદ	एक कंद, लहसुन	garlic
લસણિયું	लसणियुं	वि·	૧. લસણવાળું	लहसुन युक्त	containing garlic
			૨. લસણ જેવું	लहसुन जैसा	like garlic
			૩. (લા.) માલ વિનાનું	(ला·) बिना मूल्य का	(fig.) worthless
લસણિયો	लसणियो	पुं·	લસણની નાની કળી જેટલો તપખીરિયા રંગનો એક મણિ	लहसुन की कली जितना छोटा एक मणि, लहसूनिया, क़ीमती पत्थर	beryl
લસબસ	लसबस	अ·	તરબોળ હોય તેમ	सराबोर	as if drenched
લસરકા લસરકા	लसरका लसरका	अ·	ઝપાટાબંધ, લસરકાભેર	तेज़ी से, फर्राटे से	quickly, rapidly
લસરકો	लसरको	पुं·	૧. ઝપાટાથી ખેંચવું કે ઘસડવું તે	वेग से खींचना या रगड़ना	pulling or dragging forcibly or violently
			૨. તેમ ઘસરકો, ઉઝરડો	घिस्सा, रगड़	scratch, rub
લસલસ	लसलस	अ·	લસલસતુ હોય એમ	सराबोर	as if drenched
લસલસવું	लसलसवुं	अ· क्रि	૧. ચળકવું, તેજ મારવું	चमकना	to shine, sparkle
			૨. ઘી, તેલથી તરબોળ હોવું	घी-तेल से लबालब भरा होना	to be full of oil or ghee
			૩. આનંદમાં ખેલવું કે નાચવું	आनंद में आकर खेलना-कूदना	to play or dance with joy
લસલસાટ	लसलसाट	अ·	ઘસઘસાટ	गहराई पूर्वक (नींद लेना)	soundly
લસવું	लसवुं	अ· क्रि	૧. ચળકવું, શોભવું	चमकना, शोभा देना	to shine, look beautiful

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨. રમવું, નાચવું ૩. લપસવું	खेलना, नाचना फिसलना, सरकना	to play, dance to slip, slide
લસંતી	लसंती	વિ॰,સ્ત્રી॰	શોભતી, ચળકતી	शोभामान, चमकीली	shining, looking beautiful
લસોટવું	लसोटवुं	स॰ क्रि॰	લસરકે ઘૂંટવું–વાટવું	घोटना, रगड़ना	to levigate, grind to fine powder or pulp
લસ્સી	लस्सी	સ્ત્રી॰	દૂધ અને પાણીનું શરબત	लस्सी, दूध और पानी या दही का शरबत	drink made of buttermilk and sugar
લહકવું	लहकवुं	અ॰ ક્રિ	જુઓ 'લહેકવું' (૫.)	देखिए 'लहेकवुं'	see 'लहेकवुं'
લહરવું, લહરાવું	लहरवुं, लहरावुं	અ॰ ક્રિ	લહરીઓ ઊઠવી	लहरें/तरंगें उठना	to wave, undulate
લહરિ, લહરી	लहरि, लहरी	સ્ત્રી॰	તરંગ, મોજું	तरंग, लहर, मौज	wave, ripple
લહાણ	लहाण	ન॰	લાભ, નફો	लाभ, मुनाफ़ा	gain, profit
લહાણી	लहाणी	સ્ત્રી॰	ખુશાલીને પ્રસંગે ભેટની વહેંચણી	खुशी के अवसर पर नेग बाँटना	distribution of gifts on festive occasion
લહાણું	लहाणुं	ન॰	શુભાશુભ પ્રસંગે નાતીલા વગેરેમાં કરાતી વહેંચણી	शुभाशुभ अवसरों पर बिरादरी वालों और नेगियों को दिया जाने वाला उपहार	distribution of gifts on sad or festive occasions to one's caste people
લહાવ	लहाव	પું॰	જુઓ 'લહાવો'	देखिए 'लहावो', अरमान, चाव	see 'लहावो'
લહાવું	लहावुं	સ॰ ક્રિ॰	લહાણી કરવી	देखिए 'लहाणी'	to distribute gifts
		અ॰ ક્રિ	દાઝવું	जलना, झुलसना	to get burnt or scalded

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લહાવો	लहावो	पुं॰	૧. આનંદનો ઉપભોગ	आनंद का स्वाद लेना	share or chance of enjoyment
			૨. ઓરતો, ઓરિયો	अरमान, उमंग	longing
લહિયો	लहियो	पुं॰	લખવાનું કામ કરનારો માણસ	लिखनेवाला, कातिब, मुंशी	scribe, writer
લહે	लहे	स्त्री॰	૧. લગની, તાન	लगन, लौ, धुन	attachment, absorption
			૨. લહેજત, આનંદ	आनंद	pleasure, joy
લહેકવું	लहेकवुं	अ॰ क्रि॰	૧. લેંકવું, ઝૂલવું	लहकना, झोंके खाना	to swing
			૨. લહેકાથી ચાલવું, બોલવું વગેરે જેવી ક્રિયા કરવી	अंग-भंग के साथ चलना, बोलना आदि, झूमना	to walk or speak gracefully
			૩. ફરફરવું	लहराना	to flutter, fly
લહેકો	लहेको	पुं॰	૧. શરીરનો મોહક ચાળો કે મરોડ	अदा, अंग-भंगी, हावभाव	affected graceful movement of the body
			૨. વાણી લંબાવીને કે રાગડો તાણીને બોલવું તે (-કરવો, કાઢવો)	ऊँचे स्वर में या गला फाड़कर बोलना	affected speech lengthening a particular sound or in a loud-singing way
લહેજત	लहेजत	स्त्री॰	૧. મજા	स्वाद, मज़ा	relish, gusto, joy
			૨. રસ, સ્વાદ	रस, स्वाद	taste
લહેજો	लहेजो	पुं॰	પળ, ક્ષણ	पल, क्षण, लमहा	moment, second
લહેર	लहेर	स्त्री॰	૧. તરંગ, મોજું (પાણી, પવન કે વિચારનું)	लहर, तरंग, झोंका (हवा का), मौज (मन की)	wave (of water or thought), breeze

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ઊંઘ કે કેફની અસર	नींद या नशे के असर का अनुभव करना, लहर	effect of sleep or of an intoxicant
			3. લીલાલહેર	सुखचैन, ऐश	abundance of happiness
			4. મજા, ચમન	मज़ा, आनंद, चैन	joy, fun
લહેરવું	लहेरवुं	अ॰ क्रि	તરંગ ઊઠવો, મોજાંની લહરી ચાલવી	तरंग उठना, मौज में झूमना	to undulate, be ruffled
લહરિયું	लहरियुं	न॰	1. મોજાંની ભાતનો સાલ્લો	लहरों की-सी डिज़ाइन वाली साड़ी	sari with wavy lines
			2. સ્ત્રીઓની કોટનું એક ઘરેણું	स्त्रियों का एक आभूषण	kind of necklace
			3. ઝોકું	नींद की झपकी	nod, doze
લહેરી	लहेरी	वि॰	1. આનંદી	प्रसन्न	joyful, happy
			2. તરંગી	तरंगी, मनमौजी	whimsical, merry
			3. છકી	इश्की, इश्कबाज़	voluptuous
			4. ઉડાઉ	उड़ाऊ	extravagant
		स्त्री॰	લહેર, મોજું	लहर, तरंग, लहरी	breeze, wave
લહેવું	लहेवुं	स॰ क्रि॰	1. ધ્યાનપૂર્વક સાંભળવું	गौर से सुनना	to listen
			2. ગણવું, માનવું, સમજવું	गिनना, समझना, मानना, पहचानना	to consider, believe, understand
			3. ભાળવું	देखना	to see
			4. પ્રાપ્ત કરવું, મેળવવું	प्राप्त करना	to get, achieve
લળકવું	लळकवुं	अ॰ क्रि	1. ચમકારા મારવા, ચળકવું	चमकना, झलकना	to shine, sparkle
			2. ઉમંગથી ડોલતાં ડોલતાં આવવું	उमंग से झूमते हुए आना	to walk enthusiastically with a swinging gait
			3. લાલસા કરવી	लालसा करना, ललकना	to covet, desire

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લળવું	लळवुं	अ॰ क्रि	1. નમવું	झुकना, नत होना	to bend, bow
			2. પ્રેમથી ઉમળકામાં આવવું	ख़ुशी में झूमना	to feel ecstatic with love
			3. જુઓ 'લળકવું'	देखिए 'लळकवुं'	to shine, walk with a playful gait, have an eager desire for
લંક	लंक	वि॰	પૈસાદાર	पैसेवाला, धनी	rich, wealthy
		पुं॰	1. ઢગલો	ढेर	heap
			2. પાતળી કમરનો લાંક, મરોડ	पतली कमर का मरोड़	elegant curve of the waist of woman
		स्त्री॰	લંકાનગરી	लंकानगरी	Lanka city
લંકપુરી	लंकपुरी	स्त्री॰	લંકાનગરી	लंकानगरी	Lanka city
લંકા	लंका	स्त्री॰	1. રાવણની નગરી	रावण की लंकानगरी	Lanka city of Ravana
			2. સિલોન	श्रीलंका, सिलोन	Shri Lanka (Ceylon)
લંગડ, લંગડું	लंगड, लंगडुं	वि॰	લૂલું, ખોડું, પાંગળું	लँगड़ा, अपाहिज	lame, crippled
લંગડખાં	लंगडखां	पुं॰	લંગડો માણસ (જરાક મજાકમાં)	लंगड़ा (मज़ाक में)	(joc.) lame person
લંગડાવું	लंगडावुं	अ॰ क्रि	લંગડું ચાલવું	लंगड़ाना	to limp, hobble
લંગડી, લંગડીઘોડી	लंगडी, लंगडीघोडी	स्त्री॰	એક રમત	एक खेल	game of hopping on one leg
લંગડાકેરી	लंगडाकेरी	स्त्री॰	એ જાતની કેરી	एक प्रकार का आम	a variety of mango
લંગડો	लंगडो	पुं॰	એ નામની, જાતની કેરી કે આંબો	इस नाम का आम या आमवृक्ष	a variety of mango or its tree

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લંગર	लंगर	ન·	1. વહાણ થોભાવી રાખવા જમીનમાં ભરાય તેમ નાખવાનું વાંકા અંકોડાવાળું એક સાધન	लंगर (नाव या ज़हाज का)	anchor
			2. સદાવ્રત, લંગરખાનું	लंगर	place where food is distributed to the needy
			3. સ્ત્રીઓનું પગનું એક ઘરેણું	स्त्रियों का एक आभूषण	ornament of women for foot
			4. એક છેડે વજન બાંધેલી દોરી, લંગીસ	एक सिरे वज़न बाँधी हुई डोरी	string with a weight tied at one end
			5. (લા.) લાંબી હાર, લંગાર	लंबी कतार	long line or queue
લંગરખાનું	लंगरखानुं	ન·	જુઓ 'લંગર-2'	देखिए 'लंगर-2'	see 'लंगर-2'
લંગરવા	लंगरवा	ન·	એક છેડે વજન બાંધેલી દોરી	देखिए 'लंगर-4 '	see 'लंगर-4 '
		અ·	લંગર જાય તેટલું	जितना लंगर जा सके	anchor-deep
લંગરવાર	लंगरवार	વિ·	લંગરેલું	लंगर डाला हुआ	anchored
લંગરવું	लंगरवुं	स· क्रि·	1. લંગારવું, લંગર નાખી વહાણ થોભાવવું	जहाज़ का रुकना, लंगरना	to anchor
			2. એકને બીજું વળગાડી સાંકળ કે હાર કરવી	एक के साथ दूसरे को लगाकर श्रृंखला या जंज़ीर बनाना	to make a chain joining one with another
			3. (લા.) ફંદામાં નાખવું	फंदे में डालना, फसाना	(fig.) to entice, entrap
લંગરિયું	लंगरियुं	ન·	ઝાંઝર	नूपुर, झांझर	anklet
લંગરી	लंगरी	સ્ત્રી·	નાનું ઝાંઝર	छोटा नूपुर, घुँघरू	small anklet

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લંગાર	लंगार	સ્ત્રી॰	1. લાંબી હાર, પંક્તિ	लम्बी क़तार	long queue, series, row
			2. સાંકળ	ज़ंजीर, लंगर	chain
લંગાવું	लंगावुं	અ॰ ક્રિ	લંગડાવું	लंगड़ाना	to limp, hobble
લંગીસ	लंगीस	ન॰	પતંગના દિવસોમાં રમાતું લંગર	पतंग के डोरे से ठीकरा बाँधकर खेला जाने वाला खेल	game played with string with weight tied to it
લંગૂર	लंगूर	ન॰	એક જાતનો વાંદરો	लाल मुँह वाला बंदर	a species of monkey
લંગૂરવા	लंगूरवा	પું॰	કેડો, પીછો	पीछा	pursuit
લંગૂરિયો	लंगूरियो	પું॰	વાંદરો	बंदर	monkey
લંગૂલ	लंगूल	ન॰	લાંગૂલ, પૂંછડી	पूँछ	tail
લંગોટ	लंगोट	પું॰	લંગોટી જેવી લાંબી પટીવાળું તથા લંગોટીની પેઠે પહેરાતું શરૂઆતમાં ત્રિકોણ કકડાવાળું એક વસ્ત્ર	लंगोट, लंगोटा	loin-cloth, strip of cloth worn round loins covering the privy parts
લંગોટબંધ	लंगोटबंध	વિ॰	1. લંગોટ પહેરેલું	लंगोट पहने हुए	who has put on a loin-cloth-
			2. બ્રહ્મચારી	ब्रह्मचारी	celibate
લંગોટિયું	लंगोटियुं	વિ॰	લંગોટી પહેરતું, નાની ઉંમરનું	लंगोट पहनने वाला, छोटी उम्र का	wearing strip of cloth, very young
લંગોટિયો	लंगोटियो	પું॰	1. બાળપણનો મિત્ર	बचपन का मित्र	friend of one's childhood
			2. બાવો	साधु, बाबा, जोगी	mendicant
લંગોટી	लंगोटी	સ્ત્રી॰	માત્ર છંદી ઢંકાય તેમ કમ્મરે બાંધેલી પટી કે દોરી સાથે ખેંચીને બાંધવાની લૂગડાની પટી	लंगोटी, छोटा-संकरा लंगोट, पट्टी की-सी कच्छी	strip of cloth tied at waist just to cover the privy parts

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લંગોટો	लंगोटो	પું॰	1. મોટો લંગોટ 2. જુઓ 'લંગોટિયો-2'	बड़ा लंगोट देखिए 'लंगोटियो-2'	big 'लंगोट' see 'लंगोटियो-2'
લંઘન	लंघन	ન॰ સ્ત્રી॰	જુઓ 'ઉલ્લંઘન' લાંઘણ	देखिए 'उल्लंघन' उपवास	see 'उल्लंघन' fast
લંઘનીય	लंघनीय	વિ॰	ઓળંગી કે ઉથાપી શકાય એવું	जिसका उल्लंघन किया जा सके, नियमभंग करने योग्य	that can be transgressed
લંઘવું	लंघवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. જુઓ 'ઉલ્લંઘવું' 2. લાંઘવું	देखिए 'उल्लंघवुं' उपवास	see 'उल्लंघवुं' fast
લંઘાવું	लंघावुं	અ॰ ક્રિ	1. જુઓ 'લંગાવું', લેંઘાવું 2. ઓસવાઈ જવું	लंगड़ाना सिकुड़ जाना	to limp (of cooked rice) to be rid of surplus water
લંપટ	लंपट	વિ॰	1. લપટાઈ લટ્ટુ બની ગયેલું. 2. વ્યભિચારી, વિષયી	लंपट व्यभिचारी, विषयी	enamoured adulterous
લંબ	लंब	વિ॰, પું॰ વિ॰ પું॰	'પર્પેન્ડિક્યુલર' (ગ.) લાંબું 1. ઓળંબો 2. દરિયાનું પાણી માપવાની દોરી	लंब, 'पर्पेन्डिक्युलर' लंबा साहुल समुद्र के पानी की गहराई नापने की डोरी	perpendicular long mason's plummet sounding line
લંબક	लंबक	પું॰	1. લંબ (ગ.) 2. પરિચ્છેદ, અધ્યાય	लंब परिच्छेद, अध्याय	(math.) perpendicular paragraph, chapter

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લંબકર્ણ	लंबकर्ण	વિ॰ પું॰	લાંબા કાનવાળું ગધેડો	लंबे कान वाला गधा, बैसाखनंदन	long-eared donkey
લંબગોળ	लंबगोळ	વિ॰, પું॰	અંડાકાર, 'ઇલિપ્સોઇડ' (ગ.)	अंडाकार	oval, egg-shaped (math.) ellipsoid
લંબચોરસ	लंबचोरस	વિ॰, પું॰	'રેક્ટેન્ગલ (ગ.)'	समकोण चतुर्भुज, आयत	rectangle
લંબન	लंबन	ન॰	1 લટકવું તે	लटकना	hanging, suspension
			2 આલંબન, આશ્રય	आलंबन, आश्रय	support
લંબરેખા	लंबरेखा	સ્ત્રી॰	1 લંબ લીટી (ગ.)	लंब रेखा	(math.) long line
			2 ઓળંબાની લીટી	साहुल की लकीर	line of plummet
લંબવર્તુલ, લંબવર્તુળ	लंबवर्तुल, लंबवर्तुळ	ન॰	જુઓ 'લંબવૃત્ત'	देखिए 'लंबवृत्त'	see 'लंबवृत्त'
લંબવું	लंबवुं	સ॰ ક્રિ॰	લટકવું	लटकना	to hang down
લંબવૃત્ત	लंबवृत्त	ન॰	'ઇલિપ્સ' (ગ.)	लंबवृत्त, 'इलिप्स' (ग)	(math.) ellipse
લંબસંગમ	लंबसंगम	પું॰	'ઓર્થોસેન્ટર' (ગ.)	लंबसंगम, 'ओर्थोसेंटर' (ग)	(math.) orthocentre
લંબાઈ	लंबाई	સ્ત્રી॰	લંબાપણું કે તેનું માપ	लंबाई	length
લંબાણ	लंबाण	ન॰	1 લાંબાપણું, દૂરતા 2 લંબાવવું તે	लंबाई, दूरता लंबा करना	length, distance prolongation
લંબાવવું	लंबाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'લંબાવું' નું પ્રેરક	'लंबावुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लंबावुं'
લંબાવું	लंबावुं	અ॰ ક્રિ॰	1 લાંબુ થવું 2 ઘણો વખત ચાલવું	लंबा होना लम्बे समय तक चलना	to be elongated to protract, prolong

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લંબૂશ, લંબૂસ	लंबूश, लंबूस	वि॰	1. સાધારણથી વધારે લાંબું કે ઊંચું	साधारणतः अधिक लंबा-ऊँचा	taller than usual
			2. તેવું માણસ	ऐसा आदमी	tall person
લાઓલાદ	लाओलाद	वि॰	વાંઝિયું	बाँझ	barren
લાકડ	लाकड	न॰	જુઓ 'લક્કડ'	देखिए 'लक्कड'	see 'लक्कड'
લાકડકામ	लाकडकाम	न॰	લક્કડકામ	लकड़ी का काम, सुतारी, बढ़ईगीरी	woodwork
લાકડશી	लाकडशी	वि॰	જુઓ 'લક્કડશી'	देखिए 'लक्कडशी'	see 'लक्कडशी'
લાકડશી લાડુ	लाकडशी लाडु	पुं॰	એક મીઠાઈ	एक प्रकार के लड्डू	kind of sweetball
લાકડસી	लाकडसी	वि॰	જુઓ 'લક્કડશી'	देखिए 'लक्कडशी'	see 'लक्कडशी'
લાકડિયું	लाकडियुं	वि॰	1. લાકડાનું, – ના જેવું	लकड़ी का, -के जैसा	wooden, like wood
			2. ડંડાબાજ, લાકડીથી કામ લેતું	डंडेबाज, लकड़ी से काम लेने वाला	weilding stick, exacting work by stick
		न॰	જુઓ 'લક્કડિયું'	देखिए 'लक्कडियुं'	see 'लक्कडियुं'
લાકડી	लाकडी	स्त्री॰	સોટી, લાઠી	लाठी, डंडा	stick, staff
લાકડું	लाकडुं	न॰	1. ઝાડનાં સૂકાં થડ, ડાળ વગેરે	वृक्ष की सूखी शाखाएँ, तना आदि	wood
			2. (લા.) આડખીલી, નડતર, ગોદ	अवरोध	(fig.) obstacle, obstruction
			3. બળતણ	जलाऊ लकड़ी	fuel, firewood
લાખ	लाख	पुं॰	સો હજાર	लाख, सौ हज़ार	a hundred thousand, lakh
		स्त्री॰	ખાખરો, પીપળો, બોરડી વગેરે પર થતા કીડાઓએ બનાવેલો એક પદાર્થ	लाख-पदार्थ (पीपल, बबूल, आदि की)	lac

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાખપસાય	लाखपसाय	પું., સ્ત્રી	1. એક ગામ, એક હાથી ને લાખ રૂપિયા કે બીજી કોઈ લાખ વસ્તુઓનો રાજાએ આપેલો સરપાવ 2. મોટામાં મોટો સરપાવ	राजा के द्वारा दिया गया एक गाँव, एक हाथी, लाख रूपये या अन्य किसी चीज़ का दान सबसे बड़ा दान	gift of a village, an elephant and a lakh of rupees given by the king biggest gift
લાખવું	लाखवुं	स॰ क्रि॰	લાખવાળું કરવું, લાખ ચડાવવી	लाख चढ़ाना, लाखना, जन्म से ही शरीर पर लाल दाग होना	to coat with lac, lacquer
લાખિયું	लाखियुं	वि॰	લાખનું બનાવેલું કે લાખેલું	लाख से बना	of lac or coated with lac
		न॰	લાખનું કંકણ	लाख के कंगन	bangle of lac
લાખી	लाखी	वि॰	1. લાખ જેવા રંગવાળું	लाख जैसे रंग का	of the colour of lac
			2. લાખનું બનાવેલું	लाख से बनाया गया	made of lac
			3. ધનવાન, ઉદાર	धनी, उदार	rich, generous
			4. અસંખ્ય	असंख्य	countless
લાખું	लाखुं	न॰	શરીર ઉપરનું જન્મથી પડેલું ચાઠું	देह पर का जन्म से उभरा हुआ चकता, दाग	birthmark
લાખેણું	लाखेणुं	वि॰	1. પ્રતિષ્ઠિત, આબરૂદાર, સુલક્ષણું	प्रतिष्ठित, आबरूदार	respectable, having auspicious qualities
			2. લાખ રૂપિયાનું, કીમતી	लाख रुपये का, कीमती	of the value of a lakh, precious
લાગ	लाग	पुं॰	1. તાકડો, દાવ, પ્રસંગ	ताक, मौका, प्रसंग	opportune moment
			2. આધાર, ટેકણ	आधार, टेक	support, prop
			3. યુક્તિ	युक्ति-प्रयुक्ति	trick
			4. વચાળ	बीच, दरमियान (जगह)	space

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાગટ	लागट	अ॰	સતત, ચાલુ, લગાતાર	लगातार, चालू	continuous, incessant
લાગટું	लागटुं	न॰	૧. ગાઢો સંબંધ	गहरा रिश्ता, सम्बंध, गाढ़ा रिश्ता	intimacy, close relation
			૨. પરણ્યાં સ્ત્રીપુરુષનો સંબંધ	भिन्न स्त्री पुरुष का सम्बंध	relation between unrelated man and woman
લાગણી	लागणी	स्त्री॰	૧. મનની વૃત્તિ કે ભાવ	भाव, मनोभाव	feeling, emotion
			૨. દયા, સમભાવ	दया	pity, sympathy
લાગત	लागतं	स्त्री॰	૧. થયેલું ખર્ચ, મૂળ કિમત	लागत, खर्च	prime cost, cost price
			૨. દાણ, જકાત	कर, चुंगी	excise, octroi
લાગતું વળગતું	लागतुं वळगतुं	वि॰	કુટુંબી કે કોઈ બીજી રીતે સંબંધી	परिवार का या किसी अन्य प्रकार से सम्बंधी	concerned, related
લાગભાગ	लागंभाग	पुं॰	સંબંધી તરીકેનો હિસ્સો	सम्बंधी की हैसियत से मिलने वाला हिस्सा	share to which one is entitled as a relative
લાગલાગટ	लागलागट	अ॰	સતત, ચાલુ, લાગટ	लगातार, बिना रुके	continuous, without break
લાગલું	लागलुं	अ॰	તરતજ	तुरंत ही	immediately
લાગવગ	लागवग	स्त्री॰	લાગ અને વગ, વગવસીલો	बड़े आदमियों से जान-पहचान, पहुँच	connection and influence
લાગવું	लागवुं	स॰ क्रि॰	૧. સંબંધ કે સ્પર્શ થવો	संबंध या स्पर्श होना	to touch, contact
			૨. સંબંધ કે સગાઈ હોવી	रिश्ता या संबंध होना	to be related to

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. લાગણી કે અસર થવી	दिल पर असर होना, लगना	to feel, be affected
			4. જણાવું, સમજાવું, અનુભવ થવો	जान पड़ना, अनुभव होना, समझ में आना, लगना	to think, occur, feel
			5. દેખાવું, ભાસવું	दिखाई देना, प्रतीत होना	to appear, seem
			6. ઇચ્છા-હાજત થવી (ભુખ - તરસ)	इच्छा/हाजत होना, लगना (भूख-प्यास)	to feel (hungry, thirsty)
			7. મંડવું, વળગવું, બાઝવું, મચ્યા રહેવું	लगा रहना, लिपटना, जुटना, मुस्तैदी से लग जाना	to stick to, adhere to, apply oneself to, keep on doing
			8. લાગુ થવું, શરૂ કરી દેવું	जारी होना, शुरू कर देना, (नौकरी आदि)	to commence, begin (work etc.)
			9. લાગુ પડવું, બેસતું આવવું, અનુકૂળ નીવડવું (કૂંચી, દાયદાની કલમ, દવા)	लागू होना, ठीक बैठना (कुंजी, दवाई)	to fit, suit, agree with (key, medicine)
			10. લાગુ પડીને નડવું (ઉજાગરો, પાણી)	हानिकर प्रभाव होना (पानी, रतजगा)	to be affected by a thing adversely (late hours, sea)
			11. અથડાવું, ઝપટાવું, વાગવું	टकराना, रगड़ खाना, चोट लगना	to bump into, be struck by
			12. મીંચાવું (આંખ)	आँख मुँदना, लगना	to be closed (with reference to eyes)
			13. કિંમત પડવી, ખર્ચ થવું	दाम लगना, खर्च होना	to cost
			14. શરૂ કરીને જારી રહેવું	आरंभ करने के बाद जारी रहना	to keep on (weeping etc.)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			15. સ્ત્રી કે પુરુષનો ખરાબ સંબંધ બાંધવો	अवैध संबंध जोड़ना (स्त्री या पुरुष)	to have a doubtful relationship with man or woman
		अ॰ क्रि॰	1. સળગવું	सुलगना, जलना	to catch fire
			2. બીજા ક્રિયાપદ સાથે આવીને તે ક્રિયા કરવામાં હાથ કે મદદ દેવા કે મંડવા લાગવું એવો અર્થ, ઉદા. કરવા લાગ	कुछ अन्य क्रिया के साथ आकर 'मदद दे या करने लग' के अर्थ में	to ask for help in doing a thing (working, washing etc.)
લાગુ	लागु	वि॰	1. સંબંધ હોય તેવું, વળગેલું, લાગેલું	सम्बंध हो वैसा, लागू, लगा हुआ, सटा हुआ	concerned, related, attached, applied
			2. બંધબેસતું, અનુકૂલ આવતું	ठीक बैठता हुआ, अनुकूल	applicable, suitable
		अ॰	ચાલુ, જારી	चालू, जारी	continuing
લાગો	लागो	पुं॰	1. દાપું, હકસાઇ	लाग, नेग, हक, दस्तूरी	right, claim
			2. કર, વેરો	कर, महसूल	tax, duty
			3. સગપણ, સંબંધ	लगाव, रिश्ता, लाग	relation, connection
			4. પીછો, કેડો	पीछा	chase, pursuit
લાઘવ	लाघव	न॰	1. લઘુતા	लघुता	smallness
			2. ચપળતા, કુશળતા	कौशल्य, चपलता, चंचलता	skill, dexterity
			3. નાનમ	छोटापन, शर्म	disgrace
			4. ક્ષુલ્લકપણું	ओछापन, कमीनापन	inferiority, insignificance
			5. તર્કનો એક ગુણ-થોડાથી ઘણાનો	लाघव	(logic) brevity, conciseness

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			ખુલાસો થવો તે તિથી ઊલટો ગૌરવદોષ છે। (न्या.)		
લાચાર	लाचार	वि॰	1. નિરુપાય, વિવશ 2. ગરીબ, દીન	लाचार, विवश गरीब, दीन	helpless, lost poor, destitute
લાચારી	लाचारी	स्त्री॰	લાચારપણું, વિવશતા	विवशता	helplessness
લાછ	लाछ	स्त्री॰	લચ્છ	लच्छा, लच्छी	coil of thread
લાછવર	लाछवर	पुं॰	1. પૈસાદાર પતિ 2. શ્રીકૃષ્ણ	धनी/श्रीमंत पति श्रीकृष्ण	rich husband Lord Krishna
લાછાકુંવર	लाछाकुंवर	पुं॰	1. ધનવાનનો પુત્ર 2. લાછવર	धनी का पुत्र धनवान पति	son of rich man see 'લાછવર'
લાછાં	लाछां	न॰	પગને તળિયે તેમ જ હથેળીમાં લીમડાનાં પાનથી છાશ છાંટી તાવેથાથી ઝડપથી વારંવાર ડામવું તે	पैर के तलुवों तथा हथेलियों पर नीम के पत्ते से लस्सी छिड़कना तथा मलना	branding repeatedly sole and palm-sprinkling buttermilk on them with neem leaves
લાછો	लाछो	पुं॰	હીરની મોટી આંટી	हीर/रेशम की बड़ी अँटी, लच्छी	big skein of silk
લાજ	लाज	स्त्री॰	1. શરમ 2. મર્યાદા, મલાજો 3. આબરૂ, પત	लाज, शर्म परदा (रखना) आबरू, लाज, प्रतिष्ठा	shame, shyness respect, deference reputation, credit, honour
લજામણી	लजामणी	स्त्री॰	1. શરમ, સંકોચ 2. લજામણી	शर्म, संकोच छुईमुई, लाजवंती	shyness, modesty a sensitive plant
લાજવું	लाजवुं	अ॰ क्रि॰	શરમાવું	शरमाना, लजाना	to feel shy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાજમ	लाजम	वि॰	જુઓ 'લાજિમ'	देखिए 'लाज़िम'	see 'लाज़िम'
લાજવું	लाजवुं	अ॰ क्रि॰	શરમાવું	लजाना	to be ashamed, feel shy
લાજા	लाजा	स्त्री॰	ડાંગરની ધાણી	धान का/चावल का मुरमुरा	parched paddy
લાજાળી	लाजाळी	स्त्री॰	જુઓ 'લજામણી'	देखिए 'लजामणी'	see 'लजामणी'
લાજાળું	लाजाळुं	वि॰	શરમાળ	लज्जाशील	shy
લાજિમ	लाजिम	वि॰	લાજમ, ઘટિત, છાજે એવું	लाज़िम, उचित, योग्य	proper, worthy
લાજુ લાડી	लाजु लाडी	वि॰	શરમાળ	लज्जाशील	shy
		स्त्री॰	શરમાળ છોકરી	लज्जाशील लड़की	shy girl
લાટ	लाट	पुं॰	1. જથ્થો	ढेर, थोक	stock, large quantity
			2. મોટો સાહેબ-સત્તાધીશ	सत्ताधीश अफसर	governor, lord
			3. ભરૂચને આસપાસના પ્રદેશનું પ્રાચીન નામ	भड़ौच (गुजरात) प्रदेश का प्राचीन नाम	ancient name of region around Broach
			4. લાટો, તરંગ, મોજો	तरंग, मौज	big wave, surge
		स्त्री॰	1. ઘાણીનું ઊભું લાકડું	घानी की जाठ	vertical pestle of oil-press
			2. ધરી	धुरा	axle
લાટી	लाटी	स्त्री॰	લાકડાનું પીઠું	लकड़ी का बाज़ार	timber-stores
લાટો	लाटो	पुं॰	1. મોજો, તરંગ	मौज, तरंग, लहर	big wave, surge
			2. સાબુ કે કોઈ ધાતુનો લાંબો ટુકડો	साबुन या किसी धातु का लंबा टुकड़ा	bar of soap, metal etc.
લાઠી	लाठी	स्त्री॰	જાડી લાકડી	बाँस का लंबा डंडा, लाठी	thick stick

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાડ	लाड	न॰	1 હસાવી ખેલાવી રાજી રાખવું તે	लाड, दुलार	fondling
			2 તેવું વર્તન કે ચેષ્ટા	ऐसी चेष्टा (लाड-प्यार की)	gesture or behaviour signifying this
લાડકવાયું,	लाडकवायुं,	वि॰	જુઓ 'લાડવાયું'	देखिए 'लाडवायुं'	see 'लाडवायुं'
લાડકું	लाडकुं		જુઓ 'લાડવાયું'	देखिए 'लाडवायुं'	see 'लाडवायुं'
લાડઘેલું	लाडघेलुं	वि॰	ઘણા લાડથી વહી ગયેલું	अधिक दुलार-प्यार में पला	fondled or indulged
લાડણું, લાડલું	लाडणुं, लाडलुं	वि॰	જુઓ 'લાડવાયું'	देखिए 'लाडवायुं'	see 'लाडवायुं'
લાડવાયું	लाडवायुं	वि॰	લાડમાં ઉછરેલું, વહાલું	दुलार-प्यार में पनपा हुआ, लाडला	brought up in fondness and indulgence
લાડવું	लाडवुं	अ॰ क्रि॰	1 લાડ કરવાં	दुलारना, लाड लडाना	to fondle
			2 લાડમા રિસાવું	प्यार में रूठना	to be angry in an indulgent way
લાડવો	लाडवो	पुं॰	જુઓ 'લાડુ'	देखिए 'लाडु'	see 'लाडु'
લાડિયું	लाडियुं	वि॰	લાડવાયું	लाडला, प्यारा	fondled, dear
		न॰	લાડવાયું છોકરું	लाडला	fondled child
લાડી	लाडी	स्त्री॰	1 કોમળ કન્યા	कोमल कन्या, सुकुमारी	delicate girl
			2 નવી પરણેલી વહુ	नवविवाहिता बहू	newly married woman
લાડીલું	लाडीलुं	वि॰	જુઓ 'લાડિયું'	देखिए 'लाडियुं'	see 'लाडियुं'
લાડુ	लाडु	पुं॰	1 મોદક, એક મીઠી વાનગી	लड्डू, मोदक	sweetmeat ball. sweets
			2 પીંડો, ગોળો	पिंड, गोला	ball

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાડો	लाडो	पुं·	૧ વર ૨ લાડકવાયો છોકરો	दूल्हा लाडला बेटा/बच्चा	bridegroom boy who is fondled or indulged
લાણી	लाणी	स्त्री·	કાપણી	कटाई (फसल की)	reaping
લાત	लात	स्त्री·	પગથી મારવું તે-કરેલો આઘાત, પાટું	लात, पादप्रहार, चरणप्रहार	kick
લાતંલાતા	लातंलाता	स्त्री·	સામસામી લાત મારવી તે	एक-दूसरे को लातें मारना	kicking one another
લાતાટવું	लाताटवुं	स· क्रि·	લાતે લાતે મારવું	लताड़ना	to kick repeatedly
લાતી	लाती	स्त्री·	બંદર ઉપરની વખાર, કોઠી	बंदरगाह के पास का गोदाम	godown at harbour
લાદ	लाद	स्त्री·	ઘોડા કે ગધેડાનું છાણ	घोड़े या गधे का गोबर	dung of donkey or horse
લાદવું	लादवुं	स· क्रि·	ઊંટ, ગધેડા વગેરેની પીઠ પર) સામાન ભરવો, ખડકવું	लादना (ऊँट, गधे आदि की पीठ पर)	to load, heap upon (things on a camel, a donkey etc.)
લાદી	लादी	स्त्री·	૧ પથ્થરની પાતળી અને નાની તખતી ૨ ફરસબંધી	पत्थर की पतली एवं छोटी तख्ती, पटिया फर्श, गच	flat piece of hewn stone, tile pavement
લાધવું	लाधवुं	स· क्रि· अ· क्रि·	પ્રાપ્ત થવું, મળવું જમીન સાથે વહાણનું ચોંટી જવું	पाना, मिलना जहाज़ का ज़मीन से चिपक जाना	to gain, get to run aground, be stranded
લાનત	लानत	स्त्री·	લ્યાનત, શરમ	लानत, शर्म, लज्जा	scorn, shame
લાપટ	लापट	स्त्री·	તમાચો	चपेट, चाँटा, तमाचा, लप्पड़	slap
લાપટઝાપટ	लापटझापट	स्त्री·	જુઓ 'ધોલધાપટ'	देखिए 'धोलधापट'	see 'धोलधापट'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાપટિયું	लापटियुं	न॰	લાપોટિયું, ગાલ સૂજી આવી થતું ગૂમડું	गलसुआ, कनपेड़ा	swelling of cheek resulting into a boil
લાપટિયો	लापटियो	पुं॰	લાપોટિયો, જુસટિયો	देवर (विशेष कृत्य करने का अधिकारी)	husband's younger brother entitled to perform a certain ceremony
લાપરવા	लापरवा	वि॰	બેપરવા	लापरवाह, बेफिक्र	careless, indifferent
લાપશી, લાપસી	लापशी, लापसी	स्त्री॰	ઘઉંની એક મીઠી વાની	गेहूँ के दरदरे आटे की लपसी	kind of sweet dish made of wheat flour
લાપી	लापी	स्त्री॰	સફેદો અને બેલતેલની બનાવેલી લૂગદી, લાંપી	लुगदी, किवाड़, मेज़, कुर्सी आदि लकड़ी की चीज़ों के छेद आदि भरने के काम का मसाला	(glazier's) putty, cement of whiting
લાપોટ	लापोट	स्त्री॰	જુઓ 'લાપટ'	देखिए 'लापट'	see 'लापट'
લાપોટઝાપોટ	लापोटझापोट	स्त्री॰	જુઓ 'ધોલધપાટ'	देखिए 'धोलधपाट'	see 'धोलधपाट'
લાપોટિયું	लापोटियुं	न॰	જુઓ 'લાપટિયું'	देखिए 'लापटियुं'	see 'लापटियुं'
લાપોટિયો	लापोटियो	पुं॰	જુઓ 'લાપટિયો'	देखिए 'लापटियो'	see 'लापटियो'
લાફો	लाफो	पुं॰	1. તમાચો 2. ઉડાઉ માણસ	तमाचा, चाँटा उड़ाऊ	slap prodigal, spend-thrift person
			3. બારીબારણાં બંધ કરવાનો લાકડાનો આડો કકડો, ભૂંગળ	अर्गला, बेंवडा	bar of wood for fixing up door
			4. જુઓ 'નોંધ-4'	देखिए 'नोंध-4'	see 'नोंध-4'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાફાલાફ, લાફાલાફી, લાફાવેડા	लाफालाफ, लाफालाफी, लाफावेडा	स्त्री॰ पुं॰	1. ઉડાઉપણું 2. સામો સામી લાફામારવા જુઓ 'લાફાલાફ'	उड़ाऊपन तमाचे मारना देखिए 'लाफालाफ'	prodigality, mutual slapping see 'लाफालाफ'
લાબડી	लाबडी	स्त्री॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
લાબરું	लाबरुं	वि॰	સુકોમળ, નાજુક	सुकोमल, नाज़ुक	delicate, tender
લાબી	लाबी	स्त्री॰	જુઓ 'લાપી', 'લાંબી'	देखिए 'लापी', 'लांबी'	see 'लापी', 'लांबी'
લાબું	लाबुं	न॰	કુંવારનું પાન	घीकुआर का पट्ठा, ग्वारपाठा	blade of aloe
લાભ	लाभ	पुं॰	ફાયદો	फ़ायदा	profit, gain
લાભદાયી, લાભપ્રદ	लाभदायी, लाभप्रद	वि॰	લાભ આપનારું	फ़ायदेमंद, लाभप्रद	profitable
લાભપાંચમ	लाभपांचम	स्त्री॰	કાર્તક સુદ પાંચમ	कार्तिक शुक्ला पंचमी	fifth day of the bright half of *Kartik*
લામણદીવો	लामणदीवो	पुं॰	જુઓ 'રામણદીવો'	देखिए 'रामणदीवो'	see 'रामणदीवो'
લાય	लाय	स्त्री॰	1. આગ 2. બળતરા 3. એક જાતનું રેશમી કપડું	आग जलन एक प्रकार का रेशमी वस्त्र	fire burning sensation kind of silk cloth
લાયક	लायक	वि॰	1. યોગ્ય, ઉચિત 2. લાયકાતવાળું, પાત્ર 3. બંધબેસતું, છાજતું, અનુકૂળ	योग्य, उचित अधिकारी, लायक अनुकूल, मुनासिब, उपयुक्त	proper qualified, deserving becoming
લાયરી	लायरी	स्त्री॰	1. બહુ બોલવું તે 2. પતરાજી, શેખી, ડંફાસ	अधिक बोलना शेखी मारना	talking too much boasting, bragging

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાયરીખોર	लायरीखोर	वि॰	લાયરી કરનારું	शेखी खोर	boaster, braggart
લાર	लार	स्त्री॰	લાંબી હાર	लंबी कतार	long line or row
લારોલાર	लारोलार	अ॰	હારબંધ	कतारबद्ध	in a row
લારી	लारी	स्त्री॰	1. રેલના પાટા પર ઠેલીને ચલાવવાની ગાડી	रेल की पटरी पर ठेलकर चलायी जाने वाली गाड़ी	wheelbarrow, handbarrow
			2. માલ વહી જવાની ગાડી (હાથની કે મોટરની)	हाथलारी, मोटरलारी	lorry, motor-lorry
લારું	लारुं	न॰	1. ઝાંખરું, લડ઼રું	झाड़-झंखाड़	prickly shrub
			2. ધાડું, ટોળું	टोली	crowd, horde
			3. (લા.) આડો સંબંધ	अनुचित/अनैतिक सम्बंध	(fig.) illicit connection
લાલ	लाल	वि॰	1. લાલ રંગનું	लाल रंग का	red
			2. છેલ, રંગીલો, બાંકો	रंगीन प्रकृति वाला, छैला	fop, dandy
			3. છોકરો, પુત્ર	लड़का, पुत्र	son, boy
			4. લાલસા	लालसा	desire, avarice
		स्त्री॰	માણેક	माणिक	ruby
		न॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
લાલકસ્તૂરી	लालकस्तूरी	स्त्री॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
લાલચટક, લાલચબક, લાલચોળ	लालचटक, लालचबक, लालचोळ	वि॰	ખૂબ લાલ	अधिक लाल	very red
લાલજી	लालजी	पुं॰	1. કૃષ્ણના બાળસ્વરૂપની મૂર્તિ	श्रीकृष्ण के बाल स्वरूप की प्रतिमा	image of Krishna as child
			2. ગોસાંઈજીનો પુત્ર	गुसाईंजी का पुत्र	Gosai's son
લાલપાણી	लालपाणी	स्त्री॰	દારૂ	शराब	liquor
લાલબમ	लालबम	वि॰	લાલચોળ	गाढ़ा लाल	very red

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાલબાઈ	लालबाई	स्त्री॰	આગ, લાય	आग, जलन	fire, burning
લાલમતિયા	लालमतिया	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
લાલમલાલ	लालमलाल	वि॰	1. ખૂબ લાલ 2. ફાંકડું, મનોરંજક	अधिक लाल मनोरंजक	very red tasteful, entertaining
લાલચ	लालच	स्त्री॰	1. લલચાવું તે, લાલસા, લોભ 2. લલચાવે તે, લાલચમાં નાખે તેવી વસ્તુ, લાંચ	लालच, तीव्र इच्छा, लोभ ललचाए ऐसी वस्तु, रिश्वत	temptation covetousness bait, lure, bribe
લાલચુ	लालचु	वि॰	લાલચવાળું, લોભી	लालची, लोभी	greedy, covetous
લાલન	लालन	न॰	લાડ લડાવવાં તે	दुलारना	fondling, caressing
લાલનપાલન, લાલપાલ	लालनपालन, लालपाल	न॰, स्त्री॰	લાડમાં ઊછેરવું તે	दुलार से पालना, प्यार से पालना	bringing up in a comfortable and loving way
લાલા	लाला	पुं॰	1. લહેરી, છેલ, ફક્કડ 2. ઉત્તરમાં અમુક જાતિના લોકના નામ પૂર્વે આદરનો શબ્દ 3. બાપને માટે સંબોધન શબ્દ (કોઈ ઠેકાણે)	छैला, रंगीला, बाँका उ॰ प्र॰ में अमुक जाति के पुरुष के नाम के साथ लगता आदरसूचक शब्द पिता के लिए संबोधन	beau, fop term of respect prefixed to proper names in north India form of address for father (in some places)
		स्त्री॰	લાળ	लार	saliva
લાલાજી	लालाजी	पुं॰	છેલ, ફક્કડ	छैला, फक्कड़	foppish
લાલાશ	लालाश	स्त्री॰	લાલી, રતાશ	लाली, सुर्खी	redness
લાલી	लाली	स्त्री॰	1. જુઓ 'લાલાશ'	देखिए 'लालाश'	see 'लालाश'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ઘંટની જીભ-લોલક	घंटे का लटकन, लोलक	tongue of bell
લાલો	लालो	पुं॰	1. લાલ, ફાંકડો 2. પઠાણ	लाल, बांका पठान	fop, beau Pathan
લાવણી	लावणी	स्त्री॰	1. એક રાગ કે ઢાળ	एक राग	a mode in music
			2. સંગીતનો એક તાલ	संगीत का एक ताल	a beat in music
લાવરી	लावरी	स्त्री॰	એક પંખી	एक पक्षी, लवा, लावा, तीतर	bush quail
લાવરું	लावरूं	न॰	1. કૂતરાનું કરડવું 2. કૂતરાનું ભસવું તે	कुत्ते का काटना कुत्ते का भौंकना	biting of dog barking of dog
લાવલશ્કર	लावलश्कर	न॰	સરંજામ સાથેનું મોટું લશ્કર	लाव-लश्कर	well-equipped, large army
લાવવું	लाववुं	स॰ क्रि॰	લઈ આવવું, આણવું	लाना, ले आना	to bring
લાવા	लावा	पुं॰	જ્વાળામુખીમાંથી નીકળતો ગરમ રસ	ज्वालामुखी का लावा	lava
લાવું	लावुं	न॰	કૂતરાનું કાડું, લવારું	कुत्ते का काटना	biting of dog
લાશ	लाश	वि॰	બરબાદ, પાયમાલ	बर्बाद	ruined, undone
લાસ	लास	स्त्री॰	મડદું	मुर्दा	corpse
લાસર	लासर	स्त्री॰	ઢીલ, રસળાજી	व्यर्थ की देर, ढील	delay, wasting time
લાસરિયું	लासरियुं	वि॰	રસળાજીપણું, કહે પણ કરે નહીં એવું	जो कहे मगर करे नहीं, व्यर्थ की देर करने वाला	unsteady, delaying
લાસરિયાપણું, લાસરિયાવેડા	लासरियापणुं, लासरियावेडा	न॰ पुं॰	રસળાજી	व्यर्थ की देर, ढील	procrastination
લાસાની	लासानी	वि॰	અજોડ, અદ્વિતીય	बेजोड़, अद्वितीय	matchless, unique
લાહ	लाह	स्त्री॰	જુઓ 'લાય'	देखिए 'लाय'	see 'लाय'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાહી	लाही	स्त्री॰	ઘઉંના લોટની ખેળ	गेहूँ के आटे की माँडी, लेई	paste of wheat flour
લાળ	लाळ	स्त्री॰	મોઢાનો ચીકણો પ્રવાહી	लार	saliva
લાળિયું	लाळियुं	वि॰	1. ઘણી લાળ પડતી હોય તેવું (છોકરું)	अधिक लार टपकती हो ऐसा (बच्चा)	(child) salivating profusely
			2. લાળથી બદન બગડે નહિ તે માટે બાળકને ગળે બંધાતું કપડું	वह कपड़ा जो बच्चे के गले में इस लिए बाँधा जाता है कि लार टपकने पर कपड़े भीगें नहीं	bib
			3. કણ ભરાતું કણસલું	दूधभरी बाल	ear of corn with its grains developing
			4. રાંધેલા વાસી અન્નમાં થતા લાળ જેવા જંતુ	बासी अन्न में होने वाले जीव	worms like saliva appearing in stale cooked food
લાળિયો	लाळियो	पुं॰	કપાસની એક જાત	रूई (कपास) की एक प्रकार	a variety of cotton
લાળી	लाळी	स्त्री॰	1. રજસ્રાવ (પશુનો)	रजस्राव (पशु का)	monthly discharge (of animals)
			2. કાનની નીચે લબડતી ચામડી	कान के नीचे लटकती चमड़ी	lobe of ear
			3. લાલી, ઘંટની જીભ	घंटे का लटकन	tongue of bell
			4. બૂમ (પશુપંખી-ખાસ કરીને શિયાળની)	चीख-पुकार (गीदड़ की)	cry or bark (esp. of jackal)
લાળો	लाळो	पुं॰	અંગારો	अंगारा	live coal

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાંક	लांक	પું॰	લંક, કમરનો વાંક-મરોડ	कमर का बल	curve of waist
લાંગર	लांगर	ન॰	જુઓ 'લંગર'	देखिए 'लंगर'	see 'लंगर'
લાંગુલ, લાંગૂલ	लांगुल, लांगूल	ન॰	પૂછડું	पूँछ	tail
લાંઘ, લાંઘણ,	लांघ, लांघण	ન॰, સ્ત્રી॰	લાંઘો, ઉપવાસ	उपवास	fast, fasting
લાંઘણી	लांघणी	સ્ત્રી॰	ગાડીના ધૂંસરા નીચે મૂકવાની ઘોડી	गाड़ी के जुअे के नीचे रखी जाने वाली घोड़ी (आधार)	support put under yoke of carriage
લાંઘણું	लांघणुं	ન॰	હેતુ સાધવા લાંઘણ લઈ બેસવું તે (કોઈની સામે)	हेतु सिद्ध करने के लिए किसी के सामने उपवास करके बैठ जाना	fast before somebody or somebody's house with an object of securing some demand
લાંઘવું	लांघवुं	અ॰ ક્રિ॰	લાંઘો કરવો	उपवास करना	to fast
લાંઘો	लांघो	પું॰	1. લાંઘણ, ઉપવાસ 2. લાંઘણું	उपवास लांघना	fast, fasting fasting with an object of securing some demand
			3. લાંબી મોટી ફાળ, મોટું ડગલું	लंबी कूद, लंबा फाँदना	long stride, leap
લાંચ	लांच	સ્ત્રી॰	અમલદાર કે સત્તાધારીને છૂપી રીતે અપાતી કે લેવાતી અઘટિત રકમ	घूस, उत्कोच	bribe
લાંચખાઉ, લાંચખોર	लांचखाउ, लांचखोर	વિ॰	લાંચિયું	घूस लेने वाला	corrupt

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લાંચવું	लांचवुं	અ॰ ક્રિ॰	લચી, નમી જવું	झुकना	to bow down, bend down
		સ॰ ક્રિ॰	લાંચ આપવી	घूस देना	to bribe
લાંચિયું	लांचियु	વિ॰	લાંચ લેનારું, લાંચખાઉ	घूस लेने वाला, घूसख़ोर	corrupt
લાંછન	लांछन	ન॰	1. ડાઘ, કલંક 2. ચિહ્ન	कलंक चिह्न	stigma, blot sign, symbol
લાંછિત	लांछित	વિ॰	લાંછનવાળું	कलंकित	stigmatised, stained
લાંછું	लांछुं	ન॰	જુઓ 'લાંછન'	देखिए 'लांछन'	see 'લાંછન'
લાંઠ, લાંઠિયું	लांठ, लांठियुं	વિ॰	1. લોંઠ, ખંધું, શઠ	धूर्त, शठ	cunning, roguish
			2. ગાંઠે નહિ તેવું, તોફાની	अक्खड़, तूफ़ानी, सरकश	mischievous
લાંઠાઈ	लांठाई	સ્ત્રી॰	લુચ્ચાઈ, શઠતા	शठवृति, धूर्तता	cunning, roguery
લાંઠડી	लांठडी	સ્ત્રી॰	કુલટા સ્ત્રી	कुलटा नारी	woman of bad character
લાંપ, લાંપડું	लांप, लांपडुं	ન॰	સૂકું કે ચિમળાયેલું નાનું ઘાસ	सूखा या मुरझा गया घास	dry or withered grass of small size
લાંપી	लांपी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લાપી'	देखिए 'लापी'	see 'લાપી'
લાંબ	लांब	સ્ત્રી॰	1. યાદદાસ્ત 2. સ્મૃતિ, ફામ	याददाश्त स्मरण	memory remembrance
લાંબી	लांबी	સ્ત્રી॰	1. લાપી 2. સ્મૃતિ, ફામ 3. યાદદાસ્ત	लापी स्मरण याददाश्त	see 'लापी' remembrance memory
લાંબીટૂંકી	लांबीटूंकी	સ્ત્રી॰	1. એલફેલ	अंडबंड, लंबी चौड़ी	thoughtless speech or argument

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨. તકરાર, પંચાત	तकरार, हुज्जत	quarrel
લાંબું	लांबुं	वि॰	લંબાઈ, સમય વગેરેમાં ઘણું	लम्बा, दूर अधिक विस्तार वाला	long
લાંબુછટ	लांबुछट	वि॰	છતુંપાટ	चित्त	prostrate
લાંબુંલચ, લાંબુંલચક, લાંબુંલસરક	लांबुंलच, लांबुंलचक, लांबुंलसरक	वि॰	ઘણું લાંબું	अति लंबा	very long
લાંભવું, લાંભું	लांभवुं, लांभुं	न॰	૧. વિભાગ, હિસ્સો ૨. ભાગિયાઓના ભાગ વહેંચવા નાખવામાં આવતી ચિઠ્ઠી	विभाग, हिस्सा वह पर्ची जो हिस्सेदारों के हिस्से की बाँट के लिए डाली जाती है	division, share casting lot for dividing something
લિખિત	लिखित	वि॰	૧. લખેલું ૨. લખ્યાલેખ	लिखा हुआ विधि का लेख/भाग्य	written writing of destiny
લિખિતંગ	लिखितंग	पुं॰	'લખનાર' એ અર્થમાં કાગળ લખવામાં વાપરે છે, લખિતંગ	'लिखनेवाला' इस अर्थ में खत लिखते समय इस्तेमाल करता है	writer, the undersigned
લિજ્જત	लिज्जत	स्त्री॰	જુઓ 'લહેજત'	देखिए 'लहेजत'	see 'लहेजत'
લિજ્જતદાર	लिज्जतदार	वि॰	લહેજતવાળું, લહેજતદાર	लज़्ज़तदार, मज़ेदार, ज़ायकेदार	tasteful
લિપ્સા	लिप्सा	स्त्री॰	૧. મેળવવાની ઇચ્છા ૨. લાલસા, કામના	प्राप्त करने की इच्छा लालसा, कामना	desire to get something desire, greed
લિફાફો	लिफाफो	पुं॰	પરબીડિયું	लिफाफा	envelope
લિબાસ	लिबास	पुं॰	લેબાસ, પોશાક	पहनावा, लिबास	dress, apparel
લિલાઉં, લિલામ	लिलाउं, लिलाम	न॰	હરાજી	नीलाम	auction

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લિસોટી	लिसोटी	स्त्री॰	નાની લીટી કે ઉઝરડો	छोटी रेखा या खरोंच, घिसने का चिह्न, रगड़	small line or scratch
લિસોટો	लिसोटो	पुं॰	મોટી લિસોટી	बड़ी रेखा या खरोंच, लकीर, लीक	big line
લિહાજ	लिहाज	पुं॰	વિવેક, અદબ	लिहाज़, अदब, विवेक	politeness, respect
લિંગ	लिंग	न॰	1. ચિહ્ન 2. જાતિ (વ્યા.) 3. સાધન, હેતુ (ન્યા.) 4. મહાદેવની મૂર્તિ 5. પુરુષની ઇંદ્રી 6. લિંગદેહ	चिह्न लिंग (व्या॰) साधन, हेतु (न्या॰) महादेव की प्रतिमा पुरुष की इन्द्रिय-लिंग लिंग देह	sign, symbol (gram.) gender (logic) means, objective idol of Shiva penis ethereal body
લિંગદેહ, લિંગશરીર	लिंगदेह, लिंगशरीर	पुं॰, न॰	જીવાત્માનું સૂક્ષ્મ શરીર	जीवात्मा का सूक्ष्म शरीर	ethereal body of the individual soul
લિંગી	लिंगी	वि॰	લિંગવાળું	लिंग वाला	having mark or sign
લિંબણ	लिंबण	स्त्री॰	લીંબુનું ઝાડ, લિંબાઈ	नींबू का पेड़	lemon tree
લિંબુ	लिंबु	न॰	લીંબુ, એક ખાટું ફળ	नींबू	lemon
લિંબુડી, લિંબોઈ	लिंबुडी, लिंबोई	स्त्री॰	લીંબોઈ	नींबू	lemon tree
લિંબોળી	लिंब़ोळी	स्त्री॰	1. લીંબોળી, પહોળા મોંનું એક મોટું વાસણ 2. લીંબડાનું ફળ	चौड़े मुँह का एक बड़ा बरतन निमौली, नीम कौड़ी	kind of big vessel with broad mouth fruit of neem tree
લીક	लीक	स्त्री॰	1. લીટી 2. હદ	रेखा, परंपरा सीमा	line limit

केन्द्रीय हिन्दी निदेशालय
ज्ञान संसाधन विकास पंत्रालय
(शिक्षा विभाग
भारत सरकार की ओर से सेंट

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લીખ	लीख	સ્ત્રી·	જૂ નામના જંતુનાં ઈંડાં	जूँ का अंडा, लीख	nit
લિખિયું	लिखियुं	ન·	લીખ કાઢવાની ઝીણા દાંતાની કાંસકી	लीखें निकालने की बारीक दंदानों वाली कंघी	comb with very close and fine teeth
લીજે, લીજીએ	लीजे, लीजीए	સ·ક્રિ·	'લેવું' નું વિધ્યર્થ રૂપ (પ.)	'लेवुं'का आदेशार्थ रूप	imp. mood of 'लेवुं', please take
લીટી	लीटी	સ્ત્રી·	1. પહોળાઈ વગરની રેખા	लकीर, रेखा	line
			2. હાર, ઓળ	पंक्ति, क़तार	row
			3. પદ, કડી	काव्यपंक्ति, चरण	line of verse
			4. લીક, હદ	मर्यादा, हद, लीक	boundary
લીટો	लीटो	પું·	1. જાડી લીટી	मोटी लकीर, अक्षर काटना	thick line
			2. છેકો		cross
લીદ	लीद	સ્ત્રી·	લાદ	घोड़े या गधे का गोबर, लीद	dung of donkey or horse
લીધરું	लीधरुं	વિ·	લબાચિયું, ચીંથરિયું	फटा पुराना	ragged, tattered
લીધે	लीधे	અ·	લઈને, તેથી, તેટલા માટે, કારણે	के कारण, से, इसलिए	because, on account of, owing to
લીન	लीन	વિ·	1. લય પામેલું	विलीन	disappeared, dissolved
			2. ગરક, તલ્લીન	गर्क़, लीन, तल्लीन, तन्मय	engrossed in, rapt
લીપણ	लीपण	ન·	લીંપણ, જમીન ઉપર કરેલો છાણ - માટીનો લેપ	गोबर-मिट्टी का लेप, लिपाई	plastering floor with mud and cow-dung, daub
લીપવું	लीपवुं	સ· ક્રિ·	છાણમાટીની ગારનો લેપ કરવો	लीपना	to plaster with a mixture of cowdung and mud

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લીમડી	लीमडी	स्त्री॰	1. નાનો લીમડો 2. લીમડાની જાતનું કોઈપણ નાનું ઝાડ	छोटा नीम का पेड़ नीम की किसी भी जाति का पेड़	small neem tree any tree similar to it
લીમડો	लीमडो	पुं॰	એક ઝાડ	एक वृक्ष	neem tree
લીરો	लीरो	पुं॰	લૂગડાનો લાંબો કકડો, ચીરો	लीरा, चीथड़ा (लंबा)	long strip of cloth
લીલ	लील	स्त्री॰	1. બંધિયાર પાણીમાં કે તેવી જગામાં થતી લીલી ચીકણી વનસ્પતિ 2. ઊલ	काई, सिवार जीभ का मैल	moss thin white layer formed on tongue
લીલછોયું	लीलछोयुं	वि॰	1. લીલું 2. લીલી છાલનું	हरा हरी छाल का	green having green peel
લીલઝામું	लीलझामुं	न॰	વાગવાથી થયેલું લીલું ચાઠું	चोट के कारण बना हुआ हरा दाग, नीला, नील पड़ना	green scar, scab
લીલમ	लीलम	न॰	લીલા રંગનું એક રત્ન	हरे रंग का एक रत्न, पन्ना, मरकत	emerald
લીલવણ, લીલવણી	लीलवण, लीलवणी	न॰, स्त्री॰	લીલું શાક, લીલોતરી	हरी तरकारी, सब्ज़ी	green vegetables
લીલવો	लीलवो	पुं॰	કઠોળનો લીલો દાણો	दलहन की फली का हरा दाना	green seed of fresh pulse, bean etc.
લીલા	लीला	स्त्री॰	1. ક્રીડા, ખેલ 2. અદ્‌ભુત ખેલ	लीला, क्रीड़ा, खेल अद्‌भुत रहस्यपूर्ण कार्य, लीला	play, sport feat

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. અવતારે કરેલાં કામ	अवतारों के चरित्र या काम	exploits of a deity in an incarnation
			4. તેનું નાટક (જુઓ 3)	उसका अभिनय या नाटक (दे॰ 3)	play based on these (see 3)
લીલાગર	लीलागर	स्त्री॰	ભાંગ	भँग, भाँग	buds and leaves of *ganja*, hemp flowers
લીલાણ	लीलाण	न॰	લીલોતરીવાળો પ્રદેશ	हरियाली (प्रदेश/विस्तार)	green region
લીલાપુરુષોત્તમ	लीलापुरुषोत्तम	पुं॰	શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण	Sri Krishna
લીલામું	लीलामुं	न॰	જુઓ 'લીલરજામું'	देखिए 'लीलरज्जामुं'	see 'લીલરજામું'
લીલાલહેર	लीलालहेर	स्त्री॰	1. આનંદ, સુખ	आनंद, ऐश	happiness, pleasure
			2. આબાદી	ख़ुशहाली	prosperity
લીલાવતાર	लीलावतार	पुं॰	લીલા ખાતર વિષ્ણુએ લીધેલો અવતાર	लीला के लिए विष्णु के द्वारा धारण किया गया अवतार	incarnation of Vishnu for sport
લીલાશ	लीलाश	स्त्री॰	લીલાપણું	हरापन	greenness
લીલી ઘોડી	लीली घोड़ी	स्त्री॰	1. ભાંગ	भँग	buds and leaves of *ganja*
			2. ભાંગનો કેફ	भँग का नशा	its intoxication
લીલી પીઠ	लीली पीठ	स्त्री॰	શાકબજાર	सब्ज़ी मंडी	vegetable market
લીલી લેખણ	लीली लेखण	स्त्री॰	1. તાજું લખાણ 2. તાજો કારભાર	ताज़ा लिखावट ताज़ा प्रशासन/संचालन	fresh writing new administration

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ધમધોકાર ચાલતો વેપાર-ધંધો	पूरे वेग या धड़ाके से चलता व्यापार	brisk business, business in full swing
લીલીવાડી	लीलीवाडी	स्त्री॰	1. ખીલતી તરુણ અવસ્થા	खिलती तरुणाई	period of blooming, youthfulness
			2. છૈયાંછોકરાંનો વસ્તાર	बच्चे-कच्चे का सुख	big family with many children
લીલું	लीलुं	वि॰	1. કાચી કેરીના રંગનું 2. ભીનું 3. રસવાળું, તાજું 4. ખૂબ પૈસાદાર	हरा, सब्ज़ गीला, भीगा रसवाला, तरोताज़ा धनी, मालदार	green wet sappy, fresh rich
લીલુંકચ, લીલુંકસ	लीलुंकच, लीलुंकस	वि॰	એકદમ લીલું ને રસથી ભરેલું	एकदम हरा-कच्चा, रसयुक्त	green and juicy
લીલું છમ	लीलुं छम	वि॰	ખૂબ લીલું	अधिक हरा	very green
લીલું છરક	लीलुं छरक	वि॰	એકદમ લીલા રંગનું	बिल्कुल हरे रंग का	of a perfectly green colour
લીલું પીળું	लीलुं पीळुं	वि॰	ખૂબ ક્રોધાયમાન	नीला-पीला, अतिक्रुद्ध	very angry, furious
લીલોતરી	लीलोतरी	स्त्री॰	1. તાજી લીલી વનસ્પતિ	हरियाली, हरी वनस्पति	fresh, green vegetables
			2. ભાજીપાલો, તાજું શાક	सागपात, सब्जी	green, leafy vegetables
લીલો દુકાળ	लीलो दुकाळ		1. અતિવૃષ્ટિને લીધે પડેલો દુકાળ 2. કશી વાતની ખોટ ન હોવા છતાં ઘટતું ખર્ચ ન કરવું	अतिवृष्टि के कारण अकाल किसी भी चीज़ का अभाव नही होने पर भी कुछ खर्च नहीं करना	famine due to excessive rain being miserly in spite of having enough to spend
લીશરા	लीशरा	न॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	wire-tailed swallow

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લીસું	लीसुं	वि॰	1. ખરબચડું નહીં તેવું, સુંવાળું	खुरदरा न हो ऐसा, चिकना	smooth
			2. સરકણું	चिकना, फिसलने वाला	slippery
			3. લાસરિયું	ढीला, व्यर्थ की देर करने वाला	slack
લીંટ	लींट	न॰	નાકનો ચીકણો મળ	रेंट, सिनक	nasal mucus
લીંટિયું	लींटियुं	वि॰	વારે વારે જેને લીંટ આવ્યા કરતું હોય તેવું	जिसकी नाक में हमेशा रेंट भरी रहती हो	snotty
લીંડી	लींडी	स्त्री॰	ગોળીના આકારની અધાર	मेंगनी, मेगनी	globule of the dung of goat
લીંડીપીપર	लींडीपीपर	स्त्री॰	લાંબી પીપર	लम्बी पीपर, पीपल की कली	kind of pepper
લીંડું	लींडुं	न॰	ગરગોલા જેવો કઠણ મળ (ઊંટ, ગધેડાં વગેરેનો)	(ऊँट, गधे आदि का) गोल बँधा हुआ मल	lump of dung (of camel, donkey etc.)
લીંપણ, લીંપણગૂંપણ	लींपण, लींपणगूंपण	न॰	જુઓ 'લીપણ'	देखिए 'लीपण'	see 'लीपण'
લીંપવું, લીંપવુંગૂંપવું	लींपवुं, लींपवुंगूंपवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'લીપવું'	देखिए 'लीपवुं'	see 'लीपवुं'
લીંબડી	लींबडी	स्त्री॰	જુઓ 'લીમડી'	देखिए 'लीमडी'	see 'लीमडी'
લીંબડો	लींबडो	पुं॰	જુઓ 'લીમડો'	देखिए 'लीमडो'	see 'लीमडो'
લીંબણ	लींबण	स्त्री॰	જુઓ 'લિંબણ'	देखिए 'लिंबण'	see 'लिंबण'
લીંબુ	लींबु	न॰	જુઓ 'લિંબુ'	देखिए 'लिंबु'	see 'लिंबु'
લીંબુડી, લીંબોઈ	लींबुडी, लींबोई	स्त्री॰	જુઓ 'લિંબુડી'	देखिए 'लिंबुडी'	see 'लिंबुडी'
લીંબોળી	लींबोळी	स्त्री॰	જુઓ 'લિંબોળી'	देखिए 'लिंबोळी'	see 'लिंबोळी'

ગુજરાતી शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લુગત	लुगत	न॰	શબ્દકોશ	शब्दकोश	dictionary
લુગાઇ	लुगाई	स्त्री॰	સ્ત્રી, બૈરી	स्त्री, पत्नी, नारी	wife, woman
લુગાત	लुगात	स्त्री॰	જુઓ 'લુગત'	देखिए 'लुगत'	see 'लुगत'
લુચ્ચું	लुच्चुं	वि॰	૧. કપટી કે દોંગું	लुच्चा, ढोंगी	deceitful, roguish
			૨. ખંધું, પક્કું, પહોંચેલું	पक्का, पहुँचा हुआ	cunning, shrewd
			૩. વ્યભિચારી	लंपट, व्यभिचारी	adulterous, lewd
લુચ્ચાઇ	लुच्चाई	स्त्री॰	લુચ્ચાપણું	लुच्चाई, लंपटता, ढोंग	cunning
લુછણિયું	लुछणियुं	न॰	૧. લૂછવાનું કપડું ઇત્યાદિ જે હોય તે	पोंछने के काम आने वाला कपड़ा आदि	piece of cloth for wiping
			૨. અંગૂછો	अंगोछा	towel
લુછાવવું	लुछावबुं	स॰ क्रि॰	'લૂછવું' નું પ્રેરક	'लूछबुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लूछबुं'
લુછાવું	लुछावुं	अ॰ क्रि॰	'લૂછવું' નું કર્મણિ	'लूछबुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लूछबुं'
લુટણિયું	लुटणियुं	वि॰	લૂંટ પાડનારું, લૂંટી જાય તેવું	लूटने वाला	robbing, plunderous
લુટાઉ	लुटाउ	वि॰	૧. લૂંટનું ૨. નધણિયાતું	लूट का बिन मालिकी का	robbed, stolen unclaimed, having no owner
લુટારુ, લુટારો	लुटारु, लुटारो	पुं॰	લૂંટનારો, ધાડપાડુ	लुटेरा, डाकू	robber
લુટાવવું	लुटाववुं	स॰ क्रि॰	'લૂંટવું' નું પ્રેરક	'लूंटबुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लूंटबुं'
લુટાવું	लुटावुं	अ॰ क्रि॰	'લૂંટવું' નું કર્મણિ	'लूंटबुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लूंटबुं'
લુપ્ત	लुप्त	वि॰	લોપાયેલું, નાશ પામેલું	लुप्त, नष्ट	vanished, extinct

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લુશ લુશ, લુસ લુસ	लुश लुश, लुस लुस	અ॰	ઝટ ઝટ (ખાવું તે), વગર ચાવ્યે	जल्दी-जल्दी खाना (चबाये बिना)	eating hurriedly, without chewing
લુહાણો	लुहाणो	પું॰	તે નામની જ્ઞાતિનો માણસ, લવાણો	इस नाम की जाति का आदमी, लोहाना	member of 'Luhana' caste
લુહાર	लुहार	પું॰	લોઢું ઘડવાનો ધંધો કરનાર જ્ઞાતિનો આદમી	लोहार, लुहार	blacksmith
લુહારિયાં	लुहारियां	ન॰	જુઓ 'લવારિયાં'	देखिए 'लवारियां'	see 'લવારિયાં'
લુંગી	लुंगी	સ્ત્રી॰	1. હજામત કરાવતી વખતે ખોળામાં પાથરવાનો કકડો	हजामत कराते समय गोद में बिछाने के कपड़े का टुकड़ा	piece of cloth spread on the lap while getting shaved
			2. કાછડી વાળ્યા વગર કેડે વીંટવાનું વસ્ત્ર	लुंगी	garment wrapped round waist and reaching to ankles
લૂ	लू	સ્ત્રી॰	1. ઉનાળામાં ગરમ પવનનો ઝપાટો	लू	hot wind
			2. તેનાથી થતો રોગ	लू से होने वाला रोग	sun-stroke
લૂઈ	लूई	સ્ત્રી॰	સેવાળ	काई	moss
લૂઓ	लूओ	પું॰	વણવા માટે લીધેલો કણકનો નાનો ગોળો	लोई, पैड़ा (गूँधे हुए आटे का)	small round lump of dough made for rolling
લૂક, લૂખ	लूक, लूख	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લૂ'	देखिए 'लू'	see 'લૂ'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લૂખરી	लूखरी	स्त्री॰	ખૂજલી	खुजली	dry itches
લૂખસ	लूखस	स्त्री॰	ચામડીનો એક રોગ, ખૂજલી	खुजली	dry itches
લૂખિયું	लूखियुं	न॰	માટીની ચુંગી	चिलम	pipe made of clay
લૂખું	लूखुं	वि॰	1. ચીકટ વિનાનું 2. રસ વિનાનું 3. નિર્ધન, ખાલી	रूखा रसहीन, सूखा निर्धन	dry insipid poor, penniless
લૂખુંપાખું, લૂખુંપૂખું	लूखुंपाखुं, लूखुंपूखुं	वि॰	લૂખું	जिसमें चिकनापन न हो, रूखा रसहीन, सूखा, रूखा निर्धन, खाली हाथ	dry, not buttered, oiled or greased, dull, moneyless
લૂગડું	लूगडुं	न॰	1. કપડું, વસ્ત્ર	कपड़ा, वस्त्र	clothes, garment
			2. સાલ્લો	साड़ी	sari
લૂગડાંલત્તાં	लूगडांलत्तां	न॰	લૂગડાં કે તેવી બીજી વસ્તુઓ	कपड़ा लत्ता	clothes and such other articles
લૂગદી	लूगदी	स्त्री॰	1. પ્રવાહી સાથે ઘૂંટીને બનાવેલો લોંદો	लुगदी	lump of some well-kneaded powder mixed with liquid
			2. દોરા પાવાનો લોંદો	माँझा (पतंग का)	such lump with glass powder for coating string
લૂછણું	लूछणुं	न॰	લુછણિયું	पोंछा	piece of cloth for wiping
લૂછવું	लूछवुं	स॰ क्रि॰	1. લૂગડાથી ઘસી સાફ કરવું, લોહવું	पोंछना, कपड़े से साफ करना	to wipe with cloth

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કોઈને ઘસવું, લગાડવું કે ચોંટાડવું	किसी को कोई गीली चीज़ मलना, लगाना, चिपकाना	to rub, apply
લૂટ	लूट	स्त्री·	1. લૂટવું તે 2. લૂંટેલો માલ	लूट, डकैती लूटा हुआ माल	robbery plunder, booty
લૂટફાટ	लूटफाट	स्त्री·	લૂંટવું તે	लूटना	plundering and spoiling
લૂટવું	लूटवुं	स· क्रि·	બળાત્કારે હરી લેવું, ઝૂંટવી લેવું	लूटना	to rob, plunder
લૂટાલૂટ	लूटालूट	स्त्री·	ઉપરાઉપરી કે અનેક સ્થળે લૂટફાટ મચી રહેવી તે	बार-बार या अनेक जगहों पर लूटमार चलना	robbery galore
લૂઠવું	लूठवुं	अ· क्रि·	ગબડવું, આળોટવું	लोटना	to tumble, wallow
લૂણ	लूण	न·	મીઠું, નમક	नमक, लवण	salt
લૂણહરામ	लूणहराम	वि·	નિમકહરામ	नमकहराम	faithless, ungrateful
લૂણહરામી	लूणहरामी	स्त्री·	નિમકહરામી	नमकहराम	faithless person
લૂણહલાલ	लूणहलाल	वि·	નિમકહલાલ	नमकहलाल	faithful, grateful
લૂણહલાલી	लूणहलाली	स्त्री·	નિમકહલાલી	नमकहलाल (-ली, पन)	faithfulness
લૂણી	लूणी	स्त्री·	1. ભાજી	एक सब्ज़ी, लोनी, लोबिया	kind of green-leaf vegetable
			2. આટાપાટાની રમતમાં જીતના ચિહ્નરૂપે પાટ બહાર આવતાં લવાતી ધૂળની ચપટી	आटे-पाटे के खेल में जीत के संकेत के रूप में मध्य रेखा के बाहर आने पर ली जाती धूल	pinch of dust picked up by a player in the game of 'आटापाटा'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. આટાપાટામાંની આડી કરાતી પાટડી	आटे-पाटे के खेल में बीच में रखी जाती पाट-पटरी	cross line in the game of 'આટાપાટા'
લૂણો	लूणो	पुं॰	ભીનાશથી ઈંટ, છો વગેરે ખવાઈને ઉપર વળતી છારી	लोना, खार, नोना	saline effect on wall, floor etc. of a house
લૂમ	लूम	स्त्री॰	ફળનું ઝૂમખું	फलों का गुच्छा	bunch of fruits
લૂમખું, લૂમખો	लूमखुं, लूमखो	न॰, पुं॰	ઝૂમખું, મોટી લૂમ	फलों का बड़ा गुच्छा, धौरा	big bunch
લૂમઝૂમ	लूमझूम	स्त्री॰ अ॰	લૂમખું ભપકાબંધ	गुच्छा चमकदार	big bunch pompously
લૂમવું-ઝૂમવું	लूमवुंझूमवुं	अ॰ क्रि॰	લૂમખાભેર લટકવું	गुच्छे की भाँति लटकना	to hang with pomp
લૂમવું	लूमवुं	अ॰ क्रि॰	1. લટકવું 2. નમી જવું 3. ખૂબ પ્રયત્ન કરવો	लटकना झुकना अधिक प्रयत्न करना	to hang to bow down to strive, to struggle hard
લૂલી, લૂલીબાઈ	लूली, लूलीबाई	स्त्री॰	જીભ, લોલા	जीभ, लोला	tongue
લૂલું	लूलुं	वि॰	1. લંગડું, ખોટું 2. અપંગ, અશક્ત, નિર્બળ 3. પાયા કે આધાર વગરનું	लंगड़ा अशक्त, निर्बल, असहाय बेबुनियाद, प्रमाणहीन, आधारहीन	lame crippled, weak, invalid baseless
લૂંટ	लूंट	स्त्री॰	1. લૂંટવું તે 2. લૂંટેલો માલ	लूट, डकैती लूटा हुआ माल	robbery, plunder pillage
લૂંટણિયું	लूंटणियुं	वि॰	જુઓ 'લુટણિયું'	देखिए 'लुटणियुं'	see 'लुटणियुं'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લૂંટફાંટ	लूंटफांट	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લૂટફાટ'	देखिए 'लूटफाट'	see 'लूटफाट'
લૂંટવું	लूंटवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'લૂટવું'	देखिए 'लूटवुं'	see 'लूटवुं'
લૂંટાઉ	लूंटाउ	वि॰	જુઓ 'લુટાઉ'	देखिए 'लुटाउ'	see 'लुटाउ'
લૂંટારુ, લૂંટારો	लूंटारु, लूंटारो	पुं॰	જુઓ 'લુટારુ'	देखिए 'लुटारु'	see 'लुटारु'
લૂંટાલૂંટ	लूंटालूंट	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લૂટાલૂટ'	देखिए 'लूटालूट'	see 'लूटालूट'
લૂંટાવવું	लूंटाववुं	स॰ क्रि॰	'લૂંટવું' નું પ્રેરક	'लूंटवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लूंटवुं'
લૂંટાવું	लूंटावुं	अ॰ क्रि॰	'લૂંટવું' નું કર્મણિ	'लूंटवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लूंटवुं'
લૂંડાઈ	लूंडाई	स्त्री॰	લૂંડાપણું	दासता, गुलामी	servitude, slavery
લૂંડી	लूंडी	स्त्री॰	દાસી, ગુલામડી	दासी, लौंडी	maid-servant, slave-girl
લૂંડો	लूंडो	पुं॰	દાસ, ગુલામ	दास, गुलाम	servant, slave
લૂંબ	लूंब	स्त्री॰	જુઓ 'લૂમ'	देखिए 'लूम'	see 'लूम'
લૂંબવું	लूंबवुं	अ॰ क्रि॰	જુઓ 'લૂમવું'	देखिए 'लूमवुं'	see 'लूमवुं'
લેઉવો	लेउवो	पुं॰	એક જાતનો પાટીદાર	पाटीदार, कुनबी पटेल की एक जाति	member of the Leuwa Patidar caste
લેખ	लेख	पुं॰	૧. લખાણ, લખેલું તે (શિલાલેખ, વિધિના)	लिखी बात, लेख (शिलालेख आदि)	inscription or decree (of fate, writing)
			૨. ખત, કરારનું લખાણ	करारनामा, दस्तावेज़, लेखपत्र	document, contract
			૩. ટૂંકો નિબંધ	छोटा निबंध, लेख	article
લેખક	लेखक	पुं॰	૧. લહિયો	लिखने वाला, मुंशी	scribe, writer
			૨. ગ્રંથ કે લેખ લખનાર	लेखक, ग्रंथ-लेख लिखने वाला	author

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લેખણ, લેખણી	लेखण, लेखणी	સ્ત્રી॰	કલમ	क़लम, लेखनी	pen, reed-pen
લેખનકલા, લેખનકળા	लेखनकला, लेखनकळा	સ્ત્રી॰	લખવાની કળા	लिखने की कला, शैली	art of writing
લેખનપદ્ધતિ	लेखनपद्धति	સ્ત્રી॰	લખવાની રીત, ઇબારત	लेखन-शैली/पद्धति, इबारत	style of writing
લેખનપીઠ	लेखनपीठ	સ્ત્રી॰	લખવાનું ટેબલ	लिखने की ढलान वाली टेबल	writing table, desk
લેખનસામગ્રી	लेखनसामग्री	સ્ત્રી॰	લખવાનો સામાન	लिखने की सामग्री	writing material, stationery
લેખની	लेखनी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'લેખણ'	लेखनी, क़लम	pen
લેખપત્ર	लेखपत्र	પું॰, ન॰	કરાર, દસ્તાવેજ	क़रार, दस्तावेज़, लेखपत्र	document, written contract
લેખવવું	लेखववुं	સ॰ ક્રિ॰	હિસાબમાં લેવું, ગણકારવું	गिनना, समझना, कुछ मूल्य-महत्व रखनेवाला मानना	to take into account, care for
લેખાવું	लेखावुं	સ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'લેખવવું'	देखिए 'लेखववुं'	see 'लेखववुं'
લેખિકા	लेखिका	સ્ત્રી॰	સ્ત્રી લેખક	स्त्री लेखक, लेखिका	woman writer
લેખિત	लेखित	વિ॰	લખેલું, લેખી	लिखित, लिखा हुआ	written
લેખિની	लेखिनी	સ્ત્રી॰	લેખણ	लेखनी, क़लम	pen
લેખિતવાર, લેખી	लेखितवार, लेखी	વિ॰	લેખિત, લખાણના રૂપમાં હોય એવું	लिखित रूप में	in written form
		અ॰	લખીને	लिखकर	in writing
લેખું	लेखुं	ન॰	૧ મોંએ ગણાય એવો ટૂંકો, સહેલો હિસાબ	गणित का छोटा आसान प्रश्न जो ज़बानी किया जा सके	sum that can be done orally

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ગણતરી, હિસાબ	गिनती, हिसाब, महत्त्व	calculation, consideration
			3. ગજું	शक्ति, हैसियत, बिसात	ability, competence
લેખે	लेखे	अ॰	1. હિસાબે, પ્રમાણે 2. પ્રીત્યર્થે, વાસ્તે, ખાતે	हिसाब से, अनुसार वास्ते, -के नाम पर	at the rate of, per for the sake of, out of regard for
લેખ્ય	लेख्य	वि॰	લખવા યોગ્ય કે લખી શકાય એવું	लिखने योग्य या लिखा जा सके ऐसा	worth writing, that can be written
લેજીમ	लेजीम	स्त्री॰	કસરતનું એક સાધન કે તેની કસરત	लेज़ीम, कसरत का एक साधन	bow-like implement for exercise or sport
લેટવું	लेटवुं	अ॰ क्रि॰	1. લોટવું, આળોટવું 2. આડા પડવું, સૂવું	लोटना, छटपटाना लेटना	to wallow, roll to lie down, sleep for a while
લેણ	लेण	वि॰	'લેનાર' એ અર્થમાં શબ્દને છેડે	'लेनेवाला' के अर्थ में शब्द के अंत में प्रयुक्त	suffix meaning 'that takes' used at the end of word
		न॰	લેણું, લેવાનું ને	लेना	dues, debt due or to be recovered
		स्त्री॰	જુઓ 'લેંડ'	देखिए 'लेंड'	see 'लेंड'
લેણદાર	लेणदार	पुं॰	લેણાવાળો	लेनदार	creditor
લેણદેણ	लेणदेण	स्त्री॰	1. લેવડદેવડનો સંબંધ	लेनदेन का रिश्ता	relationship through money transaction

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. લેણાદેણી	लेनदेन	money transaction
લેણાદેણી	लेणादेणी	स्त्री॰	1. પૂર્વ જન્મનું માગતું આપવાનું કે લેવાનું હોય તેવો સંબંધ, ઋણાનુબંધ	ऋणानुबंध (पूर्व जन्म का)	supposed connection of indebtedness contracted in the previous birth
			2. લેવડદેવડનો સંબંધ	लेनदेन का हिसाब	monetary relation
લેણિયાટ	लेणियाट	पुं॰	લેણદાર, લેણાવાળો	लेनदार	creditor
લેણું	लेणुं	न॰	1. આપેલું પાછું લેવાનું તે	दिया हुआ वापस लेना	money due from a person
			2. ઋણાનુબંધ જેવો સારો સંબંધ	ऋणानुबंध का-सा सम्बंध	mutual relationship
લેતાણ	लेताण	स्त्री॰	લેમેલ, હાયવોય, ગભરામણ	घबराहट, खींचतान	worry, fear
લેપ	लेप	पुं॰	1. ઢીલા પદાર્થનો પાતળો થર, ખરડ	लेप	thin layer of plaster or liniment
			2. ખરડ કરવાનો ઢીલો પદાર્થ	उबटन, महरम या लेप का गीला मसाला, लेप	plaster, liniment
			3. લેપાવું તે, આસક્તિ	आसक्ति, लगाव, लेप	attachment
લેપક	लेपक	पुं॰	લેપ કરનારો	लेप करनेवाला	one who daubs
લેપડી	लेपडी	स्त्री॰	દરદ ઉપર લગાડવાની કે મૂકવાની લૂગદી	दर्द आदि पर लगाने या रखने का लेप, मिट्टी आदि की पट्टी, लुगदी	poultice, thick coating

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લેપકુ	लेपकु	वि॰	લઈ પડે એવું, ગળેપડુ	गले पड़ने वाला	who brings a false charge against somebody
લેપડો	लेपडो	पुं॰	પોપડો, થર	पपड़ी, परत	crust, coating
લેપવું	लेपवुं	स॰ क्रि॰	1. ચોપડવું, થશેડવું 2. વળગવું, ચોટવું	चुपड़ना, लीपना लिपटना, चिपकना	to plaster, daub to become attached to
			3. ઢાંકવું	ढँकना	to cover
લેપાવું	लेपावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'લેપવું' નું કર્મણિ 2. આસક્ત થવું, રાગમાં પડવું	'लेपवुं' का कर्मणि रूप आसक्त होना	passive of 'लेपवुं' to be enamoured of
લેબાસ	लेबास	पुं॰	પોશાક, પહેરવેશ	पहनावा, लिबास, पोशाक	dress, costume
લેભાગુ	लेभागु	वि॰	1. લઈને નાસી જનારું 2. અહીંતહીંથી પારકું લઈને પોતાનું બનાવનારું	उचक्का कहीं से किसी का माल हड़पकर अपना बताने वाला	runaway one who gathers things from others, parasitic
લેમૂક	लेमूक	स्त्री॰	1. લેવું ને મૂકવું– છોડવું તે (ઉતાવળના ગભરાટમાં)	लेना-रखना (जल्दीबाजी एवं घबराहट में)	taking and leaving (frequently and hurriedly)
			2. મરવાની તૈયારી, ભોંયે લેવાનો વખત	मरने की तैयारी, मर्दानगी	preparing for death
			3. તેવો ગભરાટ કે મૂંઝવણ	घबराहट, द्विधा	embarrassment
લેરખું	लेरखुं	न॰	જુઓ 'લૂમખું'	देखिए 'लूमखुं'	see 'लूमखुं'
લેલાર	लेलार	वि॰	ઘણું, અતિશય, લેલૂર	अति, अधिक	very much, excessive

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લેલી	लेली	સ્ત્રી॰	લેલું નામક પંખીની માદા	लेलुं नामक पक्षी की मादा	female babbler
લેલીમજનું	लेलीमजनुं	વિ॰	1. બેહાલ, દુર્બળ	बेहाल, फटेहाल, दुर्बल	miserable, weak
			2. ફારસી સાહિત્યમાં એક પ્રસિદ્ધ આશકમાશુકની જોડી, લયલા-મજનૂ	लैला-मजनूं आशिक माशूक की जोड़ी	Laila and Majnu, renowned lovers in Persian poetry
લેલું	लेलुं	ન॰	1. કોલ પાથરવાનું કડિયાનું એક ઓજાર	राज का औज़ार, करनी, कन्नी	trowel
			2. એક પંખી	एक पक्षी, सतभइया	babbler
લેલૂર	लेलूर	વિ॰	1. ઊંઘે ઘેરાયેલું	उनींदा, ऊँघता हुआ	sleepy, overcome with sleep
			2. જુઓ 'લેલાર'	देखिए 'लेलार'	see 'लेलार'
લેલૂશ	लेलूश	સ્ત્રી॰	ઉતાવળ	जल्दबाज़ी	hurry, haste
લેલો	लेलो	પું॰	1. લેલું 2. લેલીનો નર	एक पक्षी, सतभइया सतभइया (नर)	babbler male babbler
લેવડ	लेवड	સ્ત્રી॰	ઉધાર લેવાનો વ્યવહાર	उधार लेने का व्यवहार	being on terms of borrowing
લેવડદેવડ	लेवडदेवड	સ્ત્રી॰	ઉછીનું લેવા-આપવાનો સંબંધ	लेनदेन का सम्बंध	borrowing and lending, transaction
લેવડાવવું	लेवडावचुं	સ॰ ક્રિ॰	1. 'લેવું' નું પ્રેરક 2. ધમકાવવું, ઠપકારવું	'लेवुं' का प्रेरक रूप फटकारना	caus. of 'लेवुं' to scold, rebuke
લેવાદેવા	लेवादेवा	પું., સ્ત્રી॰	આપવાલેવાનો કે બીજી કોઈ પણ જાતનો સંબંધ	लेने-देने या ऐसा दूसरे प्रकार का सम्बंध	relation with somebody of giving and taking, any other relations

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લેવાલ	लेवाल	न॰	ખરીદનારું (શેર બજારમાં વપરાય છે)	खरीदार (शेयर बाज़ार में)	(used in share market) buyer
લેવાલી	लेवाली	स्त्री॰	ખરીદી	खरीदारी	buying
લેવાવું	लेवावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'લેવું' નું કર્મણિ 2. (શરીરનું) સુકાવું, ફિક્કું પડવું 3. ખસિયાણા પડવું, શરમાવું	'लेवुं' का कर्मणि रूप (शरीर का) सूखना, फीका पड़ना शर्मिंदा होना, खिसियाना, लज्जित होना	passive of 'लेवुं' (of body) to go lean, pale to be crestfallen, be ashamed
લેવી	लेवी	स्त्री॰	1. ફરજિયાત ઉઘરાણું, લાગો 2. રાજા કે ગવર્નરનો લોકને મળવાનો દરબાર	अनिवार्य रूप से वसूल किया जाने वाला लगान या चंदा राजा या गवर्नर का रैयत/प्रजा को मिलने का स्थान/दरबार	levy audience of the king or the governor with people
લેવું	लेवुं	स॰ क्रि॰	1. સ્વીકારવું 2. પકડવું, ઝાલવું 3. ભેળવવું, દાખલ કરવું 4. ખાવું કે પીવું (દૂધ, ચા છે.) 5. માન્ય રાખવું, ટેકો આપવો (પક્ષ, ઉપરાણું) 6. ખરીદ કરવું (ઘોડા, કપડું છે.) 7. કિંમત લેવી, મૂલ્ય લેવું 8. ધારણ કરવું (વેશ છે.)	लेना, स्वीकार करना पकड़ना, थामना अपनाना, शामिल करना खाना या पीना (दूध, चाय इ॰) मान्य रखना, समर्थन करना (पक्ष, तरफ़दारी इ॰) ख़रीदना (घोड़ा, कपड़ा इ॰) कीमत लेना, मूल्य लेना धारण करना (रूप, वेश इ॰)	to take to catch to take up a person to eat or drink to take (side with) to buy to charge to assume (a role)

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			9. દાખવવું (શક ઇ.)	धारणा या अनुमान करना (शक इ·)	to show (suspicion etc.)
			10. દોરવું, તેડી જવું, લઈ જવું	ले जाना, अगवानी करना	to lead, conduct
			11. ઝૂંટવવું, પડાવવું, વિનાનું કરવું	हड़पना, छीनना, कब्ज़े में करना	to rob, seize, to deprive of
			12. ધમકાવવું, ઠપકો આપવો	धमकाना, टोकना, डाँटना	to scold, rebuke
			13. ઉપાડવું, સ્થળાંતર કરવું	उठाना, स्थानान्तरण करना	to move, migrate
			14. બોલવું, ઉચ્ચારવું	बोलना	to utter, speak
			15. વહોરવું	अपने सिर पर लेना, इकट्ठा करना	to invite, take upon oneself
			16. નોંધવું, ઉતારી લેવું	दर्ज करना, लिखना	to take down
			17. કાપવું, ઉતારવું (નખ, વાળ)	काटना, उतारना (बाल, नाखून)	to cut, pare (nails)
			18. આપે કે કરે તેમ કરવું	काम लेना या कराना	to cause to give or do
			19. તપાસ કરી સમજવું	खोज करके जानना, समझना	to examine and understand
			20. માગવું, પૂછવું	माँगना, पूछना	to ask for, enquire
			21. ઉપાડવું, રજૂ કરવું	उठाना, पेश करना	to lift, present
લેવુંદેવું	લેવુંદેવું	ન·	જુઓ 'લેણદેણ'	देखिए 'लेणदेण'	see 'લેણદેણ'
લેશ	લેશ	વિ·	જરાક	अल्प, थोड़ा, लेश	little
		પું·	1. અણું, બહુ થોડો ભાગ	अणु, सूक्ष्म अंश, लेश	iota
			2. એક અલંકાર, જેમાં ગુણને દોષરૂપ અને દોષને ગુણરૂપ વર્ણવ્યો હોય છે (અ. શા.)	एक अर्थालंकार, लेश	a figure of speech

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લેશમાત્ર	लेशमात्र	वि॰	બહુ જ થોડું	बहुत ही कम, किंचित्	very little
		अ॰	જરાક પણ	थोड़ा-सा	even little, in the least
લેહુ	लेहु	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
લેહ્ય	लेह्य	वि॰	ચાટવા યોગ્ય, ચટાય એવું	चाटने योग्य, चाटने जैसा	that can be licked, fit to be licked
		न॰	ચાટણ	चाटने की क्रिया, अवलेह	linctus, electuary
લેંકવું	लेंकवुं	स॰ क्रि॰	ઝૂલવું, લહેકવું	झूलना, फुदकना	to swing
લેંઘાવું	लेंघावुं	स॰ क्रि॰	જરાક ખોડાવું, લંગાવું	लंगड़ाना	to limp, hobble
લેંઘી	लेंघी	स्त्री॰	બાળકની સુંથણી	बच्चों का सुथना	small trousers
લેંઘું	लेंघुं	वि॰	જરાક ગાંડા જેવું, દાધારંગું	थोड़ा पागल-सा, बौड़म	slightly mad, whimsical
લેંઘો	लेंघो	पुं॰	મોટું સૂંથણું, ચોરણો	पायजामा, सुथना	large pajamas
લોક	लोक	पुं॰	1. જનતા, જનસમૂહ	जनता, समाज, समूह, प्रजा, लोक	people, mankind
			2. વર્ગ, જાતિ	जाति, लोक	class, community
			3. કર્મફળ ભોગવવાનાં માનેલાં જુદાં જુદાં સ્થાન કે જગત (ઉદા. સ્વર્ગલોક, બ્રહ્મલોક)	भुवन, विश्व का एक भाग	one of several worlds to be inherited according to one's deeds (e.g. heaven, nether world etc.)
લોકકથા	लोककथा	स्त्री॰	1. લોકોમાં પ્રચલિત વાત	लोगों में प्रचलित बात, लोककथा	folk-tale

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૨. દંતકથા	दंतकथा	legend
લોકકલ્યાણ	लोककल्याण	न॰	લોકોનું ભલું	लोगों का भला करना	welfare of the people
લોકકવિતા	लोककविता	स्त्री॰	લોકોમાં પ્રચલિત કવિતા	लोगों में प्रचलित कविता	poetry of the people
લોકચર્ચા	लोकचर्चा	स्त्री॰	લોકોમાં ચાલતી વાત	लोगों में चलती बात, प्रचलित चर्चा	popular talk
લોકજીવન	लोकजीवन	न॰	લોકનું–સમાજનું જીવન	लोगों का - समाज का जीवन	life of the people
લોકધર્મ	लोकधर्म	पुं॰	લોકોમાં પ્રચલિત ધાર્મિક માન્યતા અને આચાર	समाज-लोगों में प्रचलित धार्मिक मान्यता एवं व्यवहार -नियम आदि	popular religious beliefs
લોકનાયક	लोकनायक	पुं॰	લોકોનો નાયક, આગેવાન	अगुआ, लोगों का नायक, जननायक	leader of the people
લોકનિયુક્ત	लोकनियुक्त	वि॰	લોકોએ નીમેલું	लोगों द्वारा नियुक्त	appointed by the people
લોકપાલ, લોકપાળ	लोकपाल, लोकपाळ	पुं॰	જુઓ 'દિક્પાલ'	देखिए 'दिक्पाल'	see 'दिक्पाल'
લોકપ્રસિધ્ધ	लोकप्रसिद्ध	वि॰	જગમશહૂર	जगमशहूर, जगप्रसिद्ध	world-famous
લોકપ્રિય	लोकप्रिय	वि॰	લોકોને પ્રિય	लोगों में प्रिय	popular
લોકભોગ્ય	लोकभोग्य	वि॰	આમ લોકોને રસ પડે એવું	जिसमें आम लोगों का रस जगे, लोक रुचि का	which people can understand and enjoy
લોકમત	लोकमत	पुं॰	લોકોનો મત	आम लोगों की मान्यता, मत	public opinion

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોકમર્યાદા	लोकमर्यादा	स्त्री॰	1. લોકોમાં પ્રચલિત રૂઢિ	लोगों में प्रचलित रूढ़ियाँ	popular customs and traditions
			2. લોકલજ્જા	लोकलज्जा	fear of the people
લોકમાતા	लोकमाता	स्त्री॰	1. સમગ્ર જનસમુદાયને પોષનાર લક્ષ્મી	समग्र मानव समुदाय का पोषण करने वाली लक्ष्मी	wealth that mothers all the people
			2. નદી	नदी	river
લોકમાનસ	लोकमानस	न॰	લોકોનું સમૂહગત માનસ, 'માસમાઇન્ડ'	लोगों का सामूहिक मानस, लोकमानस	mass-mind
લોકલ	ल़ोकल	स्त्री॰	1. ધીમી ગતિએ દોડતી ને ઘણાં સ્થાનોએ ઊભી રહેતી ટ્રેન	लोकल गाड़ी, ट्रेन	local, passenger train stopping at all stations
			2. મોટા શહેરના ભાગો ને પરામાં દોડતી ટ્રેન	बड़े नगर के अन्य भागों- उपनगरों में दौड़ती ट्रेन, स्थानीय ट्रेन	suburban train
		वि॰	સ્થાનિક, તળનું	स्थानीय	local, of a particular place
લોકલબોર્ડ	लोकलबोर्ड	न॰	જિલ્લા કે તાલુકામાં જ્યાં સુધરાઈ નથી હોતી ત્યાંની સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સંસ્થા	ज़िला या तहसील, जहाँ नगरपालिका नहीं होती वहाँ की स्थानीय स्वराज्य की संस्था	local board
લોકલાગણી	लोकलागणी	स्त्री॰	લોકોની લાગણી	लोकभावना	feelings of the people
લોકલાજ	लोकलाज	स्त्री॰	લોકોમાં નઠારું કહેવાવાનો ડર	लोगों में निंदा होने का डर	fear of the people
લોકવાયકા	लोकवायका	स्त्री॰	લોકોમાં ચાલતી વાત, અફવા	लोकवचन, अफ़वाह	rumour, popular talk

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોકવાર્તા	लोकवार्ता	स्त्री॰	જુઓ 'લોકકથા'	देखिए 'लोककथा'	see 'लोककथा'
લોકશિક્ષણ	लोकशिक्षण	न॰	જનસમૂહની કેળવણી	जनसमूह की शिक्षा (पद्धति)	mass education
લોકસત્તા	लोकसत्ता	स्त्री॰	લોકોની સત્તા	लोकसत्ता	democracy, people's rule
લોકસત્તાક	लोकसत्ताक	वि॰	લોકસત્તાવાળું, પ્રજાસત્તાક	लोकतांत्रिक	democratic
લોકસત્તાવાદ	लोकसत्तावाद	पुं॰	લોકશાસનનો વાદ, 'ડેમોક્રેસી'	लोकशासन प्रणाली, लोकतंत्र	democracy
લોકસત્તાવાદી	लोकसत्तावादी	वि॰, पुं॰	લોકસત્તાવાદમાં માનનાર	लोकतंत्र में मानने वाला	democratic
લોકસંગીત	लोकसंगीत	न॰	શાસ્ત્રથી અનિયંત્રિત એવું આમ પ્રજાનું સંગીત	लोकसगीत, आम प्रजा का संगीत	folk-music
લોકસંગ્રહ	लोकसंग्रह	पुं॰	લોકહિત, લોકકલ્યાણ	प्रजा कल्याण, आम वर्ग का हित	welfare of the people
લોકસાહિત્ય	लोकसाहित्य	न॰	લોકોમાં પ્રચલિત કથાવાર્તા કે કવિતારૂપી સાહિત્ય	आम समाज के लोगों में प्रचलित साहित्य, लोकसाहित्य	literature current among the people
લોકસુલભ	लोकसुलभ	वि॰	લોકોને સુલભ	लोगों के लिए सरल या सुलभ	available to the people
લોકસેવક	लोकसेवक	पुं॰	પ્રજાસેવક, લોકસેવા કરનાર	प्रजासेवक, लोकसेवक	servant of the people, public servant
લોકસેવા	लोकसेवा	स्त्री॰	1. લોકોની, જાહેરજનતાની સેવા 2. આમવર્ગના લોકોની સેવા	आमवर्ग, जनता की सेवा जनसेवा	service to the people public service

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોકહિત	लोकहित	न॰	લોકોનું હિત	आमवर्ग/जनता का हित	people's welfare
લોકાચાર	लोकाचार	पुं॰	લોકમાં ચાલતો વ્યવહાર કે રૂઢિ	लोकाचार	ways of the world
લૌકિક	लौकिक	पुं॰, न॰	ખરખરો	लौकिक	worldly
લોકોક્તિ	लोकोक्ति	स्त्री॰	કહેવત	कहावत, लोकोक्ति	proverb, saying
લોકોત્તર	लोकोत्तर	वि॰	અલૌકિક, અસાધારણ	अलौकिक, असाधारण	supernatural, extra-ordinary
લોખંડ	लोखंड	न॰	લોઢું	लोहा	iron
લોખંડી	लोखंडी	वि॰	1. લોંખડનું બનાવેલું	लोहे से बना/ बनाया गया	iron, of iron
			2. ઘણું મજબૂત	अति मज़बूत, फौलादी	very strong
			3. દૃઢનિશ્ચયી, અણનમ	कृतनिश्चयी, अडिग	determined, firm
લોચવાવું	लोचवावुं	अ॰क्रि॰	લોચામાં પડવું, ગૂંચવાવું, સંડોવાવું	उलझना, फँस जाना, खटाई में पड़ना	to be involved, be entangled
લોચાવું	लोचावुं	अ॰क्रि॰	1. એકસરખું નહીં રહેતાં એક બાજુ તરફ એકઠું થઈ જવું	किसी चीज़ का एक ओर दब जाना, पिचकना	to be gathered on one side
			2. લોચવાવું, ગૂંચવાવું	उलझना, फँसना	to be perplexed, be entangled
			3. ગભરાવું	घबराना	to be afraid
			4. (આંખનું) ભારે થવું	आंखों में पीड़ा होना, आँखे चढ़ना	(of eyes) to be heavy
લોચો	लोचो	पुं॰	1. લોંદો, લચકો	लौंदा, पिंड	lump, mass
			2. ડૂચો, ડબૂચો	रद्दी कागज़ या कपड़े का पिंड	a gag, a plug
			3. ગરબડ, ગોટાળો	गड़बड़, घपला	confusion, mess

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. વાંધો, તકરાર	तकरार, झगड़ा	trouble, dispute
લોટ	लोट	पुं॰	બારીક ભૂકો, આટો	आटा, चून	powder, flour
લોટકું	लोटकुं	न॰	ચડવો	मिट्टी की लुटिया	kind of earthen pot or goblet
લોટણ	लोटण	वि॰	લોટતી-ગુલાંટ ખાતી (પતંગ)	पलटी खाने वाली (पतंग)	(of kite) rolling, turning over
		न॰	1. લોટવું–આળોટવું તે	लोटना	wallowing
			2. એક જાતનું કબૂતર	एक प्रकार का कबूतर	kind of pigeon, tumbler-pigeon
લોટણિયું	लोटणियुं	वि॰	લોટ્યા કરે એવું	जो लोटता रहता है ऐसा	rolling, wallowing
લોટન	लोटन	न॰	જુઓ 'લોટણ-1,2'	देखिए 'लोटण-1, 2'	see 'लोटण-1, 2'
લોટપોટ	लोटपोट	वि॰	1. લોથપોથ	बहुत थका हुआ	utterly tired
			2. ગોટપોટ	झुरमुट मारकर लेटा हुआ, लोटपोट	tucked up
લોટરી	लोटरी	स्त्री॰	1. ટિકિટો વેચી ખરીદનારાઓમાંથી જેને નસીબે આવે તેને ઇનામો આપવાની શરતે કરાતી એક પ્રકારની દ્યૂતવ્યવસ્થા	लॉटरी	lottery
			2. (લા.) નસીબનો ખેલ	नसीब का खेल	(fig.) fortune's sport
લોટવું	लोटवुं	अ॰ क्रि	1. લેટવું, આળોટવું	लोटना, लेटना	to wallow, roll
			2. સૂવું	सोना, करवटे बदलना	to sleep, lie down
			3. ગબડવું, ગુલાંટ ખાવી	लुढ़कना, पलटी खाना	to tumble
લોટિયું	लोटियुं	वि॰	લોટાના તળિયા જેવું, બોડુંગોડું	बिलकुल मुंडा हुआ, सफ़ाचट	like the bottom of a pot, bald

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		न॰	ઘંટીમાં રખાતું લોટ વાળવાનું લૂગડું	चक्की में रखा जाता आटा साफ करने का कपड़ा	piece of cloth for cleaning flour from grinding mill
લોટિયો	लोटियो	पुं॰	જુઓ 'વહોરો-૧'	देखिए 'वहोरो-१'	see 'वहोरो-१'
લોટી	लोटी	स्त्री॰	નાનો લોટો	लुटिया, छोटा लोटा	small pot for holding water
લોટું	लोटुं	न॰	૧. નાનો માટીનો ઘડો, માટીનું લોટા જેવું વાસણ	मिट्टी का लोटा, मिट्टी के लोटे की शक्ल का बरतन	earthen pot
			૨. (લા.) માથું	सिर, मुँड	head
લોટો	लोटो	पुं॰	૧. ધાતુનું એક પાત્ર, કળશિયો	लोटा (पात्र)	a metal utensil
			૨. (લા.) દસ્ત	(ला॰) पतला पाखाना, दस्त	stool
લોઢ	लोढ	पुं॰	૧. પાણીનું લાટ જેવું મોજું, પૂરનો ઘોડો	पानी की उत्ताल तरंग, बाढ़ की ऊँची लहर	big wave or surge
			૨. હિંડોળો	झूला, हिंडोला	swing with back
			૩. તાપથી ઓગળીને બાઝેલો માટીનો ગઠ્ઠો, લોઢાનો લઠ્ઠો	मिट्टी का पिंड, जो आँच में पककर लोहे जैसा बना हो	lump of clay or mass of iron
			૪. (લા.) વાંધો, તકરાર	आपत्ति, एतराज़, तकरार	(fig.) dispute
લોઢવું	लोढवुं	स॰ क्रि॰	ચરખાથી પીલવું (કપાસ)	लोढ़ना, ओटना	to gin (cotton)
લોઢાં	लोढां	न॰	લોઢાનાં ઓજારો	लोहे के औज़ार, लोखर (नाई, बढ़ई आदि के)	iron tools
લોઢી	लोढी	स्त्री॰	લોઢાની તવી	लोहे का तवा (रोटी का)	iron pan

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		वि॰	લોઢાનું –ના જેવું	लोहे का/के जैसा	iron - like iron
લોઢું	लोढुं	न॰	એક ધાતુ, લોખંડ	लोहा (धातु)	iron
લોથ	लोथ	स्त्री॰	1. લાશ, મડદું	लाश, लोथ	corpse, dead body
			2. (લા.) ઉપાધિ, પીડા	पीड़ा, आफ़त, बला	(fig.) bother, trouble
		वि॰	1. તદ્દન થાકી ગયેલું	बिल्कुल थका हुआ, श्रांत	dead tired
			2. મૂર્ખ, ઠોઠ	मूर्ख, बुद्धू	stupid, foolish
			3. નરસું, નકામું	निकम्मा	bad, worthless
લોથપોથ	लोथपोथ	वि॰	થાકી ગયેલું	थका हुआ	exhausted
લોથવું	लोथवुं	अ॰ क्रि॰	બેચેનીમાં આમતેમ આળોટવું, લોચવું	बेचैनी के कारण करवटें बदलते रहना, लोटना	to roll about restlessly
લોથાડવું	लोथाडवुं	स॰ क्रि॰	મારવું, ધોકાવવું	पीटना, मारना	to beat
લોથિયું	लोथियुं	वि॰	માલ વગરનું, નકામું	मूल्यविहीन, निकम्मा	useless, worthless
		न॰	કૂતરાનું બચકું	कुत्ते का काटना	bite of dog
લોદી	लोदी	स्त्री॰	જુઓ 'લોધી'	देखिए 'लोधी'	see 'लोधी'
લોધ	लोध	पुं॰, न॰	એક જાતનું ઝાડ, લોધ્ર, લોધર	लोधर, एक प्रकार का वृक्ष	kind of tree
લોધર	लोधर	पुं॰	1. જુઓ 'લોધ'	देखिए 'लोध'	see 'लोध'
			2. બાટ, પુષ્કળ તેલ નાખીને બાફેલો લોટ	अधिक तेल डालकर उबालकर पकाया गया आटा	flour boiled with plenty of oil in it
લોધો	लोधो	पुं॰	1. લાંબો અને મજબૂત બાંધાનો માણસ	लंबा एवं ताकतवर आदमी	tall, strong man
			2. ઘાસ વેચતી એ નામની એક જાતનો માણસ	घास बेचने वाली ऐसी जाति का आदमी	member of a community selling grass

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોપ	लोप	પું॰	લુપ્ત થવું તે, નાશ પામવું તે, દેખાતું બંધ થવું તે	लोप, नाश, छिपना, लुप्त होना	extinction, disappearance
લોપડચોપડ	लोपडचोपड	વિ॰	૧. ખૂબ ઘી કે તેલવાળું	घी, तेल आदि चिकने पदार्थों से युक्त	full of ghee or oil
			૨. અતિશયોક્તિવાળું	अतिशयोक्ति वाला	exaggerated
		ન॰	૧. ચીકટ, ઘી, તેલ વગેરે	घी, तेल आदि चिकनाई युक्त पदार्थ	ghee, oil etc.
			૨. અતિશયોક્તિ	अतिशयोक्ति	exaggeration
			૩. ખુશામત	ख़ुशामद	flattery
લોપરી	लोपरी	સ્ત્રી॰	થપોલી	लोंदे का हाथ से थोपकर बनाया हुआ मोटी पूरी जैसा आकार	roundish lump of clay
લોપવું	लोपवुं	स॰ क्रि॰	ઉલ્લંઘવું, ન માનવું	तोड़ना, उल्लघंन करना, न मानना	to disobey, transgress
લોપાવવું	लोपाववुं	स॰ क्रि॰	'લોપવું' નું પ્રેરક	'लोपवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लोपवुं'
લોપાવું	लोपावुं	अ॰ क्रि॰	'લોપવું' નું કર્મણિ	'लोपवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लोपवुं'
લોફર	लोफर	વિ॰, પું॰	ભટકેલ, બદમાશ	बदमाश, लोफर	loafer, vagabond
લોબડી, લોબરી	लोबडी, लोबरी	સ્ત્રી॰	બારીક ઊનની કામળી કે ઓઢણી	बारीक ऊन की कमली	fine woollen blanket or upper garment
લોબાન	लोबान	પું॰	એક વૃક્ષનો ગુંદર ધૂપ કે ઔષધિ	एक वृक्ष का गोंद, लोबान (धूप, औषध)	kind of gum, frankincense
લોભ	लोभ	પું॰	લાલચ, તૃષ્ણા	लोभ, तृष्णा	greed, covetousness
લોભામણું, લોભાવણું	लोभामणुं, लोभावणुं	વિ॰	લોભાવે-લલચાવે તેવું	लुभानेवाला, मनोहर	enticing, fascinating

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોભાવવું	लोभाववुं	स॰ क्रि॰	'લોભાવું' નું પ્રેરક	'लोभावुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लोभावुं'
લોભાવું	लोभावुं	अ॰ क्रि॰	લોભમાં પડવું, લલચાવું	लालच में आ जाना	to be enticed or allured
લોભાંધ	लोभांध	वि॰	લોભથી અંધ બનેલું, અતિ લોભી	लालच में अंधा बना हुआ	very greedy
લોમડી	लोमडी	स्त्री॰	જુઓ 'લોબડી'	देखिए 'लोबडी'	see 'लोबडी'
લોમવિલોમ	लोमविलोम	वि॰	1. ઊલટુંસૂલટું	उलटासुलटा	in opposite direction
			2. અનિશ્ચિત	अनिश्चित	uncertain
લોરવું	लोरवुं	स॰ क्रि	નખ મારીને ઘાયલ કરવું	नाखून मारकर घायल करना	to injure or scratch with claws or nails
લોલ	लोल	वि॰	1. ચંચળ	चंचल	volatile, smart
			2. સુંદર	सुंदर	beautiful
			3. આતુર	आतुर	eager
		न॰	ગરબાની લીટીને છેડે આવતો શબ્દ	गरबे की पंक्ति के अंत में आने वाला शब्द (लय एवं प्रास के लिए)	word 'repeated at the end of line of song or *garba*
લોલક	लोलक	न॰	1. લટકતી અને ઝૂલતી વસ્તુ	लटकती-झूमती चीज़, लोलक, लटकन	thing hanging, pendulum
			2. કાનનું એક ઘરેણું	कान का एक आभूषण	ear-ring
લોલણી	लोलणी	स्त्री॰	લટકાળી ચાલવાળી સ્ત્રી	लटकती चाल चलती स्त्री	woman walking with swinging gait
લોલવું	लोलवुं	अ॰ क्रि॰	1. લોલ થવું, હાલવું	हिलना, डुलना	to swing, hang, move
			2. શોભવું	शोभा देना	to look pretty

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોલા	लोला	સ્ત્રી॰	1. સ્ત્રી 2. વીજળી	स्त्री बिजली	woman lightning
લોલાક્ષી	लोलाक्षी	વિ॰, સ્ત્રી॰	ચંચળ આંખવાળી (સ્ત્રી)	चंचल नयनों वाली (स्त्री)	woman with dazzling eyes
લોલિત	लोलित	વિ॰	હાલતું, ઝૂલતું	हिलता-डुलता	moving, swinging
લોલી	लोली	સ્ત્રી॰	1. લંગર 2. પાણીમાં ફેંકાતી સીસાનો ગઠ્ઠો બાંધેલી (વહાણની) દોરી	लंगर लंगर के साथ लगी सीसे की जंजीर/डोरी	anchor cord with a piece of lead tied to it
લોલીન	लोलीन	વિ॰	તલ્લીન	लीन, तन्मय	engrossed, rapt
લોલુપ	लोलुप	વિ॰	લલુતાવાળું, તૃષ્ણાતુર	लोलुप, लालची, लोभी	avid, greedy
લોલો	लोलो	અ॰	હાલરડાનો એક અવાજ	लोरी की एक आवाज़	word in a lullaby
		પું॰	(જીભનો) લોલતો સ્નાયુ, લોળો	जीभ, हिलता-डुलता स्नायु	fleshy mass of tongue
લોવડાવવું	लोवडाववुं	स॰ क्रि॰	'લોહવું' નું પ્રેરક	'लोहवुं' का प्रेरक रूप	caus. of 'लोहवुं'
લોવણિયું	लोवणियुं	न॰	લોહવાનું સાધન	पोंछना	wiping cloth
લોવરાવવું	लोवरावववुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'લોવડાવવું'	देखिए 'लोवडाववुं'	see 'लोवडाववुं'
લોવા	लोवा	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
લોવાવું	लोवावुं	अ॰ क्रि॰	'લોહવું' નું કર્મણિ	'लोहवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'लोहवुं'
લોશન	लोशन	न॰	જંતુનાશક દવાવાળું પ્રવાહી (બિલાડથી ચામડી કે ઘા પર લગાડવાનું)	कीटनाशक दवायुक्त लेप	lotion
લોષ્ટ	लोष्ट	न॰	માટીનું ઢેફું	मिट्टी का ढेला	clod, sod

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોહ	लोह	न॰	લોઢું	लोहा	iron
લોહકાટ	लोहकाट	पुं॰	લોઢાનો કાટ	लोहे की ज़ंग	iron rust
લોહચુંબક	लोहचुंबक	न॰	લોઢાને આકર્ષવાના ગુણવાળું એક દ્રવ્ય	लोहकान्त, चुंबक, मकनातीस	magnet
લોહયુગ	लोहयुग	पुं॰	લોહ ધાતુની જાણકારીવાળો– ઇતિહાસનો યુગ, 'આયર્ન એજ'	लोहयुग (इतिहास)	iron age
લોહર	लोहर	पुं॰	1. જડસો, મૂર્ખ	जड़, मूर्ख	fool, stupid person
			2. રખડેલ યા તોફાની જુવાનડો	आवारा तूफ़ानी लड़का	loafer, vagabond
લોહરિયું	लोहरियुं	वि॰	લોહર જેવું	मूर्ख जैसा	like a fool or a vagabond
લોહ-લંગર	लोह-लंगर	न॰	હાથીને પગે બાંધવાની સાંકળ	हाथी के पाँव में बाँधी जाने वाली जंजीर	chain used in tying elephant's foot
લોહવું	लोहवुं	स॰ क्रि॰	લૂછવું	पोंछना	to wipe
લોહાણો	लोहाणो	पुं॰	જુઓ 'લવાણો'	देखिए 'लवाणो'	see 'लवाणो'
લોહિયાળ, લોહિયાળું	लोहियाळ, लोहियाळुं	वि॰	લોહીવાળું	लहू वाला, लहू भरा	bloody, stained with blood
લોહિયું	लोहियुं	न॰	તાવડી, કઢાઈ	तवा, कड़ाही	iron pan
લોહી	लोही	न॰	1. રુધિર, ખૂન 2. કુળ	लहू, रक्त, खून कुल	blood family relation, stock lineage
લોહીના લાડુ	लोहीना लाडु	वि॰	પ્રેતભોજન	प्रेतभोजन	dinner given after the death of a person

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોહીનો કોળિયો	लोहीनो कोळियो	न॰	દિલગીરીનું ખાવું	शोक–भोज	dinner of sorrow
લોહીનો વેપાર	लोहीनो वेपार	पुं॰	છોકરીઓ વેચવાનો કે વેશ્યાવાડે લઈ જવાનો ધંધો	लड़कियाँ बेचने का या वेश्यागृह में ले जाने का धंधा	traffic in girls for immoral purpose
લોહીઉકાળો	लोहीउकाळो	पुं॰	બળાપો, ક્રોધ, કંકાસ	क्रोध, आक्रोश	anger, heart-burning
લોહીચૂતું	लोहीचूतुं	वि॰	લોહી ટપકતું હોય એવું, લોહીલુહાણ	लहू-लुहान, क्षतविक्षत, लहू टपकने की स्थिति	stained with blood
લોહીચૂસ	लोहीचूस	वि॰	લોહી ચુસે એવું, પારકાનું શોષક	लहू चूसने वाला, दूसरे का शोषण करने वाला	blood-sucking
લોહીતરસ્યું	लोहीतरस्युं	वि॰	સામાનું લોહી રેડીને તેની દાઝ શમે એવું	लहू का प्यासा	blood-thirsty, eager to kill
લોહીભેદ	लोहीभेद	पुं॰	લોહીનો ભેદ, જાતિભેદ	रक्तभेद, जातिभेद	communal or racial difference
લોહીલુહાણ, લોહીલોહાણ	लोहीलुहाण, लोहीलोहाण	वि॰	લોહીના રેલાથી ખરડાઈ ગયેલું	लहू से सना	stained with blood, bloody
લોહીશેકણું	लोहीशेकणुं	न॰	ભારે સંતાપ, બળાપો	बड़ा ही कष्ट, भारी संताप	great botheration, excessive heart-burning
લોળ	लोळ	स्त्री॰	1. મારનું નિશાન, સોળ 2. લાખની બંગડી 3. ઝૂમ, ઝૂમખું	मारपीट के निशान लाख से बना कंगन गुच्छा	bruise bangle of lac bunch, cluster
		वि॰	રાતું	लाल	red

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
લોળિયું	लोळियुं	न॰	1. સ્ત્રીઓનું કાનની બૂટનું એક ઘરેણું	स्त्रियों का कान में पहना जाने वाला गहना, झुमका	kind of ear-ring
			2. ડાંગરની ડૂંડી	धान की बाल, बाली	ear of paddy
લોળો	लोळो	पुं॰	જીભ, જીભનું ટેરવું, લોલો	जीभ, लोला, जिह्वाग्र	tongue, tip of tongue, fleshy mass of tongue
લોંકડી	लोंकडी	स्त्री॰	એક નાનું ચોપગું પ્રાણી	लोमड़ी	fox
લોંઠ	लोंठ	वि॰	જુઓ 'લાંઠ'	देखिए 'लांठ'	see 'लांठ'
લોંઠકું	लोंठकुं	वि॰	1. પૈસાદાર, માતબર	पैसेवाला	rich, wealthy
			2. જુઓ 'લાંઠ'	देखिए 'लांठ'	see 'लांठ'
લોંઠાઈ	लोंठाई	स्त्री॰	લાંઠપણું	देखिए 'लांठपणुं'	roguery
લોંઠું	लोंठुं	पुं॰	જુઓ 'લોંઠકું'	देखिए 'लोंठकुं'	see 'लोंठकुं'
		न॰	છોકરું	बच्चा	child
લોંઠો	लोंठो	पुं॰	1. લાંઠ માણસ	धूर्त, शठ आदमी	rogue, rascal
			2. યાર, રાખેલો	यार, रखा हुआ आदमी	paramour
લોંડી	लोंडी	स्त्री॰	લૂંડી	लौंडी	maid-servant, slave-girl
લોંડો	लोंडो	पुं॰	લૂંડો	लौंडा	servant, slave
લોંદો	लोंदो	पुं॰	ચીકણા નરમ પદાર્થનો લોચો	लोंदा	lump of soft sticky matter
લોંબડી, લોંબરી	लोंबडी, लोंबरी	स्त्री॰	જુઓ 'લોબરી'	देखिए 'लोबरी'	see 'लोबरी'
લૌકિક	लौकिक	वि॰	1. લોકોમાં ચાલતું	आम लोगों में चलने वाला	popular, current among people
			2. આ લોકનું, દુન્યવી	सांसारिक, दुनियावी	wordly, of this world

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		न॰	1. લોકાચાર 2. ખરખરો, લોકિક	लोकाचार, चलन इहलौकिक	popular custom worldly
લૌવો	लौवो	पुं॰	લઉઓ, વિદૂષક, રાજાનો મશ્કરો	विदूषक, राजा का दरबारी मसख़रा	buffoon, court jester
લ્યાનત	ल्यानत	स्त्री॰	લયાનત, શરમ, ધિક્કાર	लानत, शर्म, दुत्कार	shame, disgrace, contempt
વકફ	वकफ	वि॰	સાર્વજનિક, ધર્માદા	सार्वजनिक, धर्मार्थ	public, charitable
વકરવું	वकरवुं	अ॰ क्रि॰	1. બગડવું, બીકરવું 2. બહેકવું, ફાટવું	क्रुद्ध होना, बिगड़ना बहकना, हाथ से जाना	to get angry to get insolent
			3. ફરી જવું, વાંકું બોલવું	मुकरना, बेईमानी करना	to go back on one's word
વકરાવવું	वकरावबुं	स॰ क्रि॰	'વકરવું' નું પ્રેરક	'वकरवुं' की प्रेरणार्थक क्रिया	causal of 'वकरवुं'
વકીલ	वकील	पुं॰	1. સનંદી કાયદાશાસ્ત્રી	वकालत करने का अधिकारी, वकील	lawyer, pleader
			2. એલચી, પ્રતિનિધિ	राजदूत, वकील	ambassador, agent
			3. કોઈના પક્ષની વાત, રજૂ કરનારન્તે માટે મથનાર	किसी की ओर से मामले की पैरवी करने वाला	representative of a party or one who advocates its case
વકીલાત	वकीलात	स्त्री॰	જુઓ 'વકાલત'	वकालत	see 'वकालत'
વકીલાતનામું	वकीलातनामुं	न॰	જુઓ 'વકાલાતનામું'	वकालतनामा	see 'वकालातनामुं'
વકૂફ	वकूफ	स्त्री॰	સમજ, અક્કલ, ડહાપણ	समझ, अक्ल	understanding, commonsense

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વક્કર	वक्कर	पुं·	1. મોભો, વજન 2. ઢંગ, લાયકી	वज़न, पद, मान ढंग, चलन, पात्रता	dignity, weight fitness, eligibility
		वि·	લાંટ, તોફાની	सरकश, शरारती	roguish, mischievous
વક્તવ્ય	वक्तव्य	वि· न·	બોલવા જેવું કથન, ભાષણ	वक्तव्य कथन, भाषण	worth speaking lecture, talk
વક્તા	वक्ता	पुं·	બોલનાર, ભાષણ કે કથા કરનાર	वक्ता, भाषण या कथा कहने में प्रवीण	speaker, orator
વક્તૃત્વશક્તિ	वक्तृत्वशक्ति	स्त्री·	છટાદાર બોલવાની કે ભાષણ કરવાની શક્તિ	वक्तृत्व	ability for public-speaking
વક્ર	वक्र	वि· पुं·	વાંકું વક્રી ગ્રહ	वक्र, टेढ़ा वक्री ग्रह	bent, crooked unfavourable planet (astrology)
વક્રતા	वक्रता	स्त्री·	વક્રપણું, વળાંક	वक्रता	crookedness, bend
વક્રતુંડ	वक्रतुंड	पुं·	1. ગણપતિ	गजानन, गणेश	Ganesh (mythology)
			2. પોપટ	तोता	parrot
વક્રદૃષ્ટિ	वक्रदृष्टि	स्त्री·	1. બાંડી નજર 2. વાંકું જ જોનારી–ક્રોધની કે દ્વેષની નજર	टेड़ी नज़र क्रोध या द्वेष की दृष्टि	squint-eye taking a wrong-view, fault-finding
		वि·	તેવી નજરવાળું	ऐसी दृष्टि वाला	person having such a habit
વક્રભાવ	वक्रभाव	पुं·	1. વાંકાપણું 2. છળકપટ	वक्रता छल-कपट	crookedness cunning, deception

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વક્રી	वक्री	वि॰	1. વાંકી ડોકે ગાનારું	टेढ़ी गर्दन रखकर गाने वाला	given to singing with the head held slightly aslant
			2. વાંકું ચાલતું (ગ્રહ માટે)	वक्री (ग्रह)	unfavourable (planet)
વક્રીભવન	वक्रीभवन	न॰	(કિરણોનું) વાંકું થવું તે	(किरणों का) वक्रीभवन	refraction
વક્રીભાવ	वक्रीभाव	पुं॰	1. વાંક 2. અપ્રમાણિકતા, આડાપણું	अपराध, दोष बेईमानी, टेढ़ापन	fault, blame dishonesty, cussedness
વક્ષ	वक्ष	न॰	છાતી	छाती, सीना	chest
વખ	वख	न॰	1. જુઓ 'વિષ' 2. પુનર્વસુ નક્ષત્ર	देखिए 'विष' पुनर्वसु नक्षत्र	see 'विष' planet named 'Punarvasu'
વખડું	वखडुं	न॰	વખ (લાક્ષણિકાર્થમાં)	विष	poison (figurative)
વખણાવું	वखणावुं	अ॰ क्रि॰	વખાણ થવું	बखान होना	to be praised
વખત	वखत	पुं॰	1. કાળ, સમય 2. તક	वक़्त, समय मौक़ा, अवसर	time opportunity, chance
			3. માઠી હાલત	बुरी दशा, मुसीबत का समय	hard time
			4. નવરાશ	फ़ुरसत, अवकाश	leisure
		स्त्री॰	વાર, ફેરો (જેમ કે એને કેટલી વખત કહું ?)	बार, दफ़ा	times (e.g. how many times should I tell you ?)
વખત બેવખત	वखत बेवखत	अ॰	ગમે ત્યારે, અવારનવાર	किसी भी समय, वक़्त-बेवक़्त	frequently

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વખતસર	वखतसर	अ॰	યોગ્ય વખતે	वक्त पर, समय से	in time, at an opportune moment
વખતે	वखते	अ॰	કદાચ, સંભવતઃ	शायद, संभवतः	perhaps, possibly
વખતોવખત	वखतोवखत	अ॰	વારંવાર	बार-बार	frequently, from time to time
વખત્લો	वखत्लो	पुं॰	વાણાના દોષથી થતો કપડાનો નુકસાનીવાળો ભાગ	बाने के दोष से कपड़े में होने वाला नुक़सान	portion of cloth damaged due to a fault in the warp
વખવાદ	वखवाद	पुं॰	1. દ્વેષ, ઝેર 2. ટંટો, કજિયો	द्वेष झगड़ा, टंटा	rancour, grouse quarrel
વખાણ	वखाण	न॰	પ્રશંસા	प्रशंसा, बखान	praise, applause
વખાણવું	वखाणवुं	स॰ क्रि॰	1. પ્રશંસા કરવી 2. વિગતથી કહેવું, વર્ણવવું	बखानना बयान करना	to praise to tell in detail, describe
વખાર	वखार	स्त्री॰	કોઠાર	कोठार, भंडार, गोदाम	godown, store-room
વખારિયો, વખારી	वखारियो, वखारी	पुं॰	1. વખારવાળો 2. વખારનો નોકર	गोदाम वाला गोदाम का नौकर	warehouse-keeper servant in the warehouse
વખું	वखुं	न॰	1. પક્ષ 2. ઓથ 3. વગ	पक्ष आड़, आश्रय वसीला	party support influence
વખૂટું	वखूटुं	वि॰	જુઓ 'વછૂટું', 'વિખૂટું'	देखिए 'वछूटुं', 'विखूटुं'	see 'वछूटुं', 'विखूटुं'
વખૂટવું	वखूटवुं	अ॰ क्रि॰	વછૂટવું	छूटना	to be released

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વખો	वखो	પું॰	1. ભૂખમરાનું સંકટ 2. સંકટ	भुखमरी का संकट संकट	famine adversity
વખોડવું	वखोडवुं	અ॰ ક્રિ॰	વગોવવું, ખોડ કાઢવી, નિંદા કરવી	बदगोई/निंदा करना, दोष निकालना	to criticise, to find fault with, to slander
વખોડાવવું	वखोडावबुं	સ॰ ક્રિ॰	'વખોડવું' નું પ્રેરક	'वखोडवुं' की प्रेरणार्थक क्रिया	causal of 'वखोडवुं'
વખોડાવું	वखोडावुं	અ॰ ક્રિ॰	'વખોડવું' નું કર્મણિ	'वखोडवुं' का कर्मणि रूप	to be faulted
વગ	वग	પું॰,સ્ત્રી॰	1. જુઓ 'વગવસીલો' 2. પક્ષ, તરફેણ 3. જગા, સવડ 4. તક, અવસર	देखिए 'वगवसीलो' पक्ष, तरफ़दारी गुंजाइश, समाई मौक़ा, अवसर	see 'वगवसीलो' favour, pull room, facility opportunity
વગડવું	वगडवुं	અ॰ ક્રિ॰	અવાજ કરવો	आवाज़ करना	to make noise, sound
વગડાઉ	वगडाउ	વિ॰	જંગલી, રાની	वन्य, जंगली	wild
વગડો	वगडो	પું॰	જંગલ, વેરાન કે ઉજ્જડ પ્રદેશ, રાન	जंगल, वीराना	forest, wilderness, desert
વગદાપણું	वगदापणुं	ન॰	વગદાં વીણવાં તે	व्यर्थ यत्न करना	to make vain efforts
વગદાર	वगदार	વિ॰	વગવાળું, વગ ધરાવતું	प्रभावशाली	influential
વગદાં	वगदां	ન॰	ફાંફાં	व्यर्थ प्रयत्न	vain efforts
વગર	वगर	અ॰	વિના	बग़ैर, बिना	without
વગરફાંસુ, વગરમફતનું	वगरफांसु, वगरमफतनुं	વિ॰	ફાંસુ, નકામું, મફતનું	मुफ़्त का, निकम्मा	vain, futile
વગવસીલો	वगवसीलो	પું॰	વગ અને વસીલો, મોટાની સાથેનો સંબંધ, તેની ઓથ ને કુમક	प्रभाव	influence

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વગસગ	वगसग	સ્ત્રી·	1. જુઓ 'વગવસીલો' 2. સમાવેશ થાય તેવી જગા, સગવડ	देखिए 'वगवसीलो' समावेश हो ऐसी जगह	see 'वगवसीलो' facility, room where there is accommodation
વગળ	वगळ	પું·, ન·	1. ભેગ	मिलावट	mixture
			2. ભ્રષ્ટતા, વર્ણસંકરતા	भ्रष्टता, वर्ण-संकरता	adulteration
			3. કપટ	कपट	deceit
વગાડવું	वगाडवुं	સ· ક્રિ·	1. વગડે એમ કરવું, બજાવવું	बजाना	to play on (a musical instrument)
			2. વાગે-લાગે એમ કરવું	चोट पहुँचाना	to hit, to hurt
વગિયું, વગીલું	वगियुं, वगीलुं	વિ·	1. ઓળખીતું, વગવાળું	जान-पहचान वाला, जिसकी चलती हो	known, familiar
			2. વર્ગ કે પક્ષપાત કરનારું	पक्षपाती	partial
		ન·	તરફદારી, પક્ષપાત	पक्षपात	partiality
વગુ	वगु	અ·	જથ્થે, બાજુ	-के पास, -की ओर	near, on hand
વગેરે	वगेरे	અ·	અને બીજા, ઇત્યાદિ	वगैरह, इत्यादि	etcetera
વગો	वगो	પું·	લત્તો, ભાગ	मुहल्ला, टोला	locality, square
વગોણું, વગોવણું, વગોવણી	वगोणुं, वगोवणुं, वगोवणी	ન·, સ્ત્રી·	નિંદા, કજેતી	निंदा, बदगोंई	disgrace, ignominy
વગોવવું	वगोववुं	સ· ક્રિ·	નિંદા કરવી, કજેતી કરવી	निंदा या बदगोई करना	to slander, to discredit
વઘન	वघन	ન·	જુઓ 'વિઘન'	देखिए 'विघन'	see 'विघन'
વઘરડું	वघरडुं	ન·	1. રાતી સાઠી જેવી ડાંગર	एक प्रकार का धान	kind of paddy
			2. ચળામણ, બગદો	चोकर, कचरा	chaff

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વઘરણું	वघरणुं	न·	હરકત, વિઘ્ન	विघ्न, बाधा	difficulty, obstacle
વઘાર	वघार	पुं·	૧ ઘી કે તેલમાં મરચાં, રાઇ, હિંગ વગેરે કકડાવી દાળ, કઢી વગેરેમાં છમકારવું તે	बघार, छौंक	frying mixture of mustard, asafoetida, chillies etc. in oil or ghee and add vegetables etc. to it (while cooking) to give food a special relish
			૨ (લા.) ચમરો, ટુચકો, ઉશ્કેરણી	उकसाना, चुटीली बात	instigation
વઘારણી	वघारणी	स्त्री·	હિંગ	हींग	asafoetida
વઘારવું	वघारवुं	स· क्रि·	વઘાર કરવો	बघारना, छौंकना	to put cooking sauce in a preparation
વઘારિયું	वघारियुं	वि·	વઘાર દીધેલું	बघारा या छौंका हुआ	treated with cooking sauce
		न·	૧ એક અથાણું	एक अचार	a variety of pickles
			૨ વઘાર કરવા માટેનું નાનું (લોખંડનું) વાસણ	छौंकने का छोटा बरतन	small iron utensil for treating a preparation with cooking sauce
વચ	वच	न·	વચન, બોલવું તે	वचन, बोल	word, speech
		स्त्री·	વચ્ચે હોવું તે, મધ્યસ્થતા	बीच, मध्यस्थता	being mid-way
		अ·	વચ્ચે	बीच में, बीच	mid-way

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વચકલું	वचकलुं	न॰	, વાંધો, વાંકું	आपत्ति, बुरा लगना	objection, feeling of being hurt
વચકવું, વચકાવું	वचकवुं, वचकावुं	अ॰ क्रि॰	1. માઠું લાગવું, રિસાવું, છેડાવું	बुरा लगना, नाराज़ होना, रूठना	to be offended
			2. વચ્ચેથી છટકી જવું	बीच में से खिसक जाना	to desert
વચકું	वचकुं	न॰	વિઘ્ન, વચકલું	विघ्न, बाधा	obstacle
વચકો	वचको	पुं॰	1. માઠું લાગવું તે	बुरा लगना	feeling of being hurt
			2. વાંધો	हरज, आपत्ति	objection
			3. વહેમ	वहम	suspicion
વચગાળિયું	वचगाळियुं	वि॰	વચગાળાનું, વચ્ચેનું, વચલું	बीच का, मध्यवर्ती	interim
વચગાળો	वचगाळो	पुं॰	વચ્ચેનો ભાગ	बीच, बीच का हिस्सा	interim period
વચટ	वचट	वि॰	જુઓ 'વચેટ'	देखिए 'वचेट'	see 'વચેટ'
વચન	वचन	न॰	1. વેણ, કથન, વાક્ય	वचन, कथन, वाक्य, बात	word, speech, maxim
			2. પ્રતિજ્ઞા, કોલ	प्रतिज्ञा, कौल, वचन	promise, oath
			3. સંખ્યા (વ્યા.)	वचन (एकवचन)	number (in grammar)
વચનપાલન	वचनपालन	न॰	વચન પાળવું તે	वचनपालन	keeping one's word
વચનભંગ	वचनभंग	पुं॰	વચનનો ભંગ, ફરી જવું તે	वचनभंग	breach of promise
વચની	वचनी	वि॰	વચન પાળનારું	वचन पालने वाला	one who keeps one's word
વચનીય	वचनीय	वि॰	1. કહેવા કે બોલવા જેવું	वचनीय	worth saying

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 નિંદ્ય	निंद्य	blame worthy
		न॰	લોકાપવાદ, લાંછન	लोकापवाद, लांछन	blame, scandal
વચનભ્રષ્ટ	वचनभ्रष्ट	वि॰	વચન ન પાળતું, વચનભંગ કરતું	वचनभ्रष्ट	one who goes back on one's word
વચમાં	वचमां	अ॰	વચ્ચે	बीच में	in the middle, mid-way
વચરમાવું	वचरमावुं	अ॰ क्रि॰	કરમાવું, ચીમળાવું	कुम्हलाना, मुरझाना	to dry up, to wither away
વચલું	वचलुं	वि॰	વચમાંનું, મધ્યેનું	बीच का, मँझला	middle, central
વચાળ	वचाळ	स्त्री॰	1 વચ્ચેની ખાલી જગા	बीच की खाली जगह	open space in-between
			2 બાકું	छेद, सूराख़	hole
વચાળું	वचाळुं	न॰	જુઓ 'વચાળ'	देखिए 'वचाळ'	see 'वचाळ'
વચાળો	वचाळो	पुं॰	જુઓ 'વંચાલો'	देखिए 'वंचालो'	see 'वंचालो'
વચેટ	वचेट	वि॰	વચલું	बीच का, मँझला	middle, intermediate
વચ્ચે	वच्चे	अ॰	વચમાં	बीच में	in the middle, in the centre
વચ્ચોવચ્ચ	वच्चोवच्च	अ॰	બરાબર વચ્ચે	बीचोंबीच	exactly in the middle
વચ્છ	वच्छ	पुं॰,स्त्री॰	વાછરડું	बछड़ा	calf
વચ્છનાગ	वच्छनाग	पुं॰	એક ઝેરી કંદ	बछनाग	poisonous bulb or tuber
વછ	वछ	स्त्री॰	1 વસ્તુ, ચીજ, જણસ	वस्तु, चीज़	thing
			2 જુઓ 'વચ્છ'	देखिए 'वच्छ'	see 'वच्छ'
વછનાગ	वछनाग	पुं॰	જુઓ 'વચ્છનાગ'	देखिए 'वच्छनाग'	see 'वच्छनाग'
વછૂટવું	वछूटवुं	अ॰ क्रि॰	1 છૂટવું	छूटना	to be separated

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. છૂટીને ઊડવું	वेग से फेंका जाना, छूटना	to fly off after being let loose
			3. જાણવું, છૂટકો થવો	जनना, छूट जाना	to bear, to be free
વછૂટું	वछूटुं	वि॰	વિખૂટું, જુદું પડેલું	बिछुड़ा हुआ, वियुक्त	separated
વછેરી	वछेरी	स्त्री॰	નાની ઘોડી	बछेड़ी, बछेरी	young mare
વછેરો	वछेरो	पुं॰	1. નાનો ઘોડો 2. વાછડો (તરતમાં ખસી કરેલો)	बछेड़ा, बछेरा बछड़ा (खसी किया हुआ बछड़ा)	colt castrated young bullock
વછો	वछो	पुं॰	1. વિયોગ 2. ભેદ, ફાટફૂટ	विछोह, वियोग भेद, फूट	separation division, cleavage
વછોડવું	वछोडवुं	स॰ क्रि॰	વળગેલું છૂટું કરવું, વછૂટે એમ કરવું	पकड़ से निकालना, छोड़ना	to separate or to release
વછોડાવવું	वछोडावavुं	स॰ क्रि॰	'વછોડવું' નું પ્રેરક	'वछोडवुं' की प्रेरणार्थक क्रिया	causal of 'वछोडवुं'
વછોડાવું	वछोडावुं	अ॰ क्रि॰	'વછોડવું' નું કર્મણિ	'वछोडवुं' का कर्मणि रूप	to get released (a thing)
વછોયું	वछोयुं	वि॰	વિખૂટું પડેલું	बिछड़ा हुआ	separated
વછોહ	वछोह	पुं॰	જુઓ 'વછો'	देखिए 'वछो'	see 'वछो'
વજ	वज	स्त्री॰, न॰	એક વનસ્પતિ	बच, वचा (वनस्पति)	kind of vegetative growth or plant
વજન	वजन	न॰	1. ભાર 2. તોલ 3. દબાણ, વગ 4. મોભો, માન	वज़न, भार तौल, वज़न दबाव, महत्त्व मान, प्रतिष्ठा	burden, weight a weight influence, pressure dignity, respect

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૬. ઓછું, થોડું (વિધેય વિશે.)	कम, थोड़ा	less, slight
વજનવક્કર	वजनवक्कर	पुं॰	વજન કે વક્કર, મોભો	वज़न, मान, आबरू	influence, weight, respect
વજનિયું	वजनियुं	न॰	અમુક વજનનું બાટલું	अमुक वज़न का बटखरा	measure of weight
વજરબટું, વજરબટ્ટું	वजरबटुं, वजरबट्टुं	न॰	સિલોન, મલબાર તરફ થતું એક ઝાડ અને તેનું બી	बजरबट्टू	variety of tree found in Ceylon
વજાડવું	वजाडवुं	स॰ क्रि॰	વગાડવું, બજાવવું	बजाना	to play (on a musical instrument)
વજીફદાર	वजीफदार	वि॰, पुं	વજીફાવાળો, જાગીરદાર	वजीफ़दार, जागीरदार	owner of an estate
વજીફો	वजीफो	पुं॰	ઇનામમાં મળેલી જમીન	माफ़ी ज़मीन, इनाम में मिली ज़मीन	land held in virtue of a government grant
વજીર	वजीर	पुं॰	૧. પ્રધાન ૨. શેતરંજનું એક મહોરું	वज़ीर, मंत्री वज़ीर (शतरंज)	minister, *Vazir* the queen at chess
વજીરાઈ, વજીરાત	वजीराई, वजीरात	स्त्री॰	વજીરનો ઓદ્ધો, કારકિર્દી કે અમલ	वज़ारत	post of a minister or *'Vazir'*
વજીરી	वजीरी	स्त्री॰	૧. કોટનો કાંગરો ૨. જુઓ 'વજીરાઈ'	क़िले का कंगूरा देखिए 'वजीराई'	battlement see 'वजीराई'
વજૂ	वजू	न॰	(નિમાજ પઢતાં પહેલાં) હાથ, પગ, મોં વગેરે ધોવાં તે	वज़ू	washing hands, feet etc. (before prāyer)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વજૂદ	वजूद	न॰	ખરાપણું, વાસ્તવિકતા	खरापन, सच्चाई	authenticity, genuineness
વટ	वट	वि॰	મુખ્ય, બધા માટેનું	मुख्य, सब का	chief, general
		स्त्री॰	1. ટેક, પણ	टेक, संकल्प	vow, oath
			2. આબરૂ	आबरू	credit, honour
			3. ધીરધાર થતી હોય તે બજાર, ઉદા. નાણાવટ	शेयर बाज़ार, सराफ़ा	exchange market
			4. હોવાપણું એવો ભાવ બતાવતો પ્રત્યય ઉદા. ઘરવટ	होने का भाव बताने वाला प्रत्यय	suffix signifying the sense of 'be'
			5. ધીરધાર કરવી તે	महाजनी, साहूकारी	lending money
		पुं॰	1. રોફ	रोब, प्रभाव, शान	awe, strong impression
			2. વડ	बरगद	Banyan
વટક	वटक	स्त्री॰	1. ઉપરામણી, વધારાની રકમ	मूल्य का फ़र्क़ जो ऊपर से देने का हो	money paid to make up difference
			2. નુકસાની, વળતર	नुक़सान का मुआवज़ा, क्षति-पूर्ति	compensation
			3. બદલો, વેર	बादला, बैर	revenge
વટકણું	वटकणुं	वि॰	વટકે એવું	रूठ जाए ऐसा	prone to be peevish
વટકવું	वटकवुं	अ॰ क्रि॰	રીસમાં ખસી જવું, હઠી જવું, વંકાવું	रूठना, नाराज़ होना	to retire offended, to retire or to give up, to be offended
વટકારો	वटकारो	पुं॰	વટકવું તે	रूठना, रिसाना	to be offended
વટદાર	वटदार	वि॰	વટવાળું	प्रभावशाली, रौबदार	impressive

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વટ-પૂર્ણિમા	वट-पूर्णिमा	સ્ત્રી॰	જેઠી પૂનમ	जेठ मास की पूर्णिमा	full moon day of the month of Jeth (in Hindu calendar)
વટલવું	वटलवुं	અ॰ ક્રિ॰	હલકી મનાતી જાતિ કે બીજા ધર્મમાં જવું	जाति या धर्म भ्रष्ट होना	to convert, to prosetytize
વટલાવવું	वटलाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'વટલવું', 'વટલાવું' નું પ્રેરક	'वटलवुं', 'वटलावुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वटलवुं', 'वटलावुं'
વટલાવું	वटलावुं	અ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'વટલવું'	देखिए 'वटलवुं'	see 'वटलवुं'
વટલોઈ	वटलोई	સ્ત્રી॰	તાંબડી	बटलोई	brass waterpot
વટવું	वटवुं	સ॰ ક્રિ॰	ઓળંગવું, પસાર કરવું	लाँघना, पार करना	to cross
		અ॰ ક્રિ॰	1. (વેળાનું) પસાર થઈ જવું	(समय) बीतना	to pass (with reference to time)
			2. (પાણીનું) પાછું હઠવું, ઓસરવું	(पानी का) पीछे हटना, उतरना	to recede (of water)
			3. નાસી જવું	भाग जाना	to run away
વટહુકમ	वटहुकम	પું॰	1. મુખ્ય કે સર્વને લાગુ પડતો હુકમ	मुख्य हुक्म या सब पर लागू होने वाला हुक्म	decree
			2. ખાસ સત્તાથી કાઢેલો તાત્કાલિક હુકમ, 'ઓર્ડિનન્સ'	आर्डिनैंस, अध्यादेश	ordinance
વટંતર	वटंतर	વિ॰	ઘરેણિયાત	गिरवी, रेहन	mortgaged
		ન॰	વટાવ	बट्टा, भँजाई, दलाली	brokerage
વટાણો	वटाणो	પું॰	એ નામનો કઠોળનો દાણો	मटर (दाना)	pea

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વટાવ	वटाव	पुं॰	1. છૂટ, મુદ્દલમાંથી કંઈ કારણથી જે ઓછું લેવાય અથવા કાપી અપાય તે	छूट, क़ीमत आदि में से कुछ माफ़ी	discount
			2. મોટા સિક્કાનું પરચૂરણ લેતાં જે ઓછું આવે તે	बट्टा, भांज, भुनाई	discount
			3. વેચાણ ઉપરનું વળતર	बिक्री पर मिलने वाली छूट	discount
વટાવવું	वटाववुं	स॰ क्रि॰	1. મોટા સિક્કાનું પરચૂરણ લેવું	भुनाना, भंजाना (सिक्का)	to get small change for currency
			2. હુંડી, નોટ વગેરેનાં નાણાં કરવાં	भुनाना (हुंडी, नोट इ॰)	to cash
			3. પસાર કરવું, ઓળંગવું	लाँघना, पार करना, -से बढ़ जाना	to pass, to cross
			4. 'વટવું' તથા 'વાટવું' નું પ્રેરક	'वटवुं' और 'वाटवुं' का प्रेरणार्थक रूप	get pounded (causal of 'वटवुं' or 'वाटवुं')
વટાવું	वटावुं	अ॰ क्रि॰	'વટવું' તથા 'વાટવું' નું કર્મણિ	'वटवुं' और 'वाटवुं' का कर्मणि रूप	get encashed
વટાળ	वटाळ	पुं॰	વટલાવાપણું, ભ્રષ્ટતા	भ्रष्टता	defilement
વટાળવું	वटाळवुं	स॰ क्रि॰	વટલાવવું	जाति या धर्मभ्रष्ट करना	to defile
વટાળો	वटाळो	पुं॰	જુઓ 'વટાળ'	देखिए 'वटाळ'	see 'वटाळ'
વટાંતર	वटांतर	अ॰	વટંતર, ગીરો	गिरवी, बंधक	mortgage
વટી	वटी	स्त्री॰	ગોળી, વટિકા	गोली, वटी	tablet, pill
વટુક	वटुक	पुं॰	બટુક, છોકરો	बालक, छोकरा	boy, lad
વટુકર, વટૂકો	वटुकार, वटूको	पुं॰	1. ઢંગ, આવડ, અક્કલ	कुशलता, ढंग, बुद्धि	know-how, sense
			2. વગે પાડવું તે	करीने से रखना	setting in order

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વટેમાર્ગુ	वटेमार्गु	पुं॰	મુસાફર	बटोही, पथिक, यात्री	traveller
વટેશરી	वटेशरी	स्त्री॰	1. વાટખર્ચ	राहखर्च	incidental expenses
			2. ભાથું	पाथेय, संबल	provender
વડ	वड	पुं॰	એક ઝાડ	बड़, बरगद	banyan tree
		वि॰	વડું (સમાસમાં વપરાતું રૂપ)	बड़ा	form used in compound word
વડગૂંદો	वडगूंदो	पुं॰	એક ઝાડ	एक पेड़, लसोड़ा	kind of tree
વડપણ, વડપણું	वडपण, वडपणुं	न॰	મોટાપણું	बड़प्पन	status of an elder
વડલો	वडलो	पुं॰	વડ (લાલિત્યવાચક)	बड़, बरगद	banyan tree
વડવા	वडवा	स्त्री॰	ઘોડી	घोड़ी	mare
વડવાઈ	वडवाई	स्त्री॰	વડની ડાળમાંથી ફૂટીને લબડતું મૂળ	बरोह	descending shoot of a banyan tree
વડવાગળ, વડવાગળું વડવાગોળ	वडवागळ, वडवागळुं, वडवागोळ	स्त्री॰, न॰, स्त्री॰	રાત્રે ઊડતું પક્ષી	चमगादड़	bat
વડવીર	वडवीर	पुं॰	મોટો-વડો ભાઈ	बड़ा भाई	elder brother
વડવો	वडवो	पुं॰	1. પૂર્વજ 2. બાપ અથવા માનો બાપ	पुरखा, पूर्वज दादा, पिता का पिता, नाना, माता का पिता	ancestor father of one's mother or father
વડસસરો	वडससरो	पुं॰	સાસુ કે સસરાનો બાપ	ददियाससुर	father of mother-in-law or father-in-law

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વડસાસુ	वडसासु	स्त्री॰	'સાસુ કે સસરાની મા	ददियासास	mother of mother-in-law or father-in-law
વડાઈ	वडाई	स्त्री॰	1. મોટાઈ, પ્રીતિ 2. અભિમાન, પતરાજ	बड़ाई, कीर्ति शेखी, घमंड	greatness, fame boast, vanity
વડાગરું	वडागरुं	वि॰	દરિયાકિનારે અગરમાં પકવાતું–બનાવેલું ગાંગડાદાર (મીઠું)	डलेदार (नमक)	salt made from see-water
વડારણ	वडारण	स्त्री॰	ગોલસ, ખવાસણ, રાણીની દાસી	रानी की दासी	queen's maid
		वि॰	વિદારનાર, મારનાર	मारने वाला, बिदारने वाला	who kills (obsolete)
વડારો	वडारो	पुं॰	વડાઈ–વડપણની વાત, શેખી	शेखी, बड़ाई	vanity
વડિયાઈ	वडियाई	स्त्री॰	બાપ અથવા માની મા	दादी या नानी	grandmother
વડિયું	वडियुं	वि॰	પ્રતિસ્પર્ધી, પ્રતિપક્ષી, બરોબરિયું	प्रतिस्पर्धी	rival, peer
વડી	वडी	स्त्री॰	ચોળાની દાળની એક બનાવટ	बड़ी, बरी (चावल या दाल की)	preparation of rice or split pulse
વડીલ	वडील	वि॰	(કુટુંબમાં) પૂજ્ય, મોટું, મુરબ્બી	बुज़ुर्ग, बड़ा, पूज्य	elder, senior, respected (in a family)
		पुं॰	1. એવો માણસ 2. પૂર્વજ	गुरुजन, पूज्य पुरुष पूर्वज, पुरखा	such a person ancestor
વડીલાઈ	वडीलाई	स्त्री॰	વડીલપણું, મુરબ્બીપણું	बुज़ुर्गी, बड़प्पन	status of an elder
વડીલોપાર્જિત	वडीलोपार्जित	वि॰	બાપદાદાએ રળેલું–તેવું વારસામાં મળેલું	पैतृक, मौरूसी	ancestral

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વડું	वडुं	વિ॰	મોટું (સમાસમાં વડરૂપ જેમ કે, વડસાસુ)	बड़ा	great, grand (used in compound word)
		ન॰	1. અડદની દાળની એક વાની	बड़ा (उरद का)	a preparation of green beans
			2. 'વડ' ના અર્થમાં સંખ્યાવાચક શબ્દને લાગે છે, ઉદા. એકવડું વ.	'-हरा' (शब्दान्ते प्रयोग में- एकवडुं इ॰)	suffix added to words showing numbers to convey the sense of double, triple etc.
			4. કઈ (પડ) બતાવવાના અર્થમાં, આ, જે, કે તે વગેરે સર્વનામોને લાગે છે, ઉદા. આવડું, જેવડું વ.	क़द	suffix added to certain pronouns to show size
વડે	वडे	અ॰	વતી, થી	से	with
વડેરું	वडेरुं	વિ॰	વડીલ, મોટું	बुज़ुर्ग, बड़ा	elderly
વઢકણ, વઢકણું, વઢકારું	वढकण, वढकणुं, वढकारुं	વિ॰	ઝઘડિયાખોર	झगड़ालू, लड़ाका	quarrelsome
વઢવાડ	वढवाड	સ્ત્રી॰	ઝઘડો, તકરાર	झगड़ा, लड़ाई, टंटा	quarrel, contention
વઢવાડિયું	वढवाडियुं	વિ॰	વઢકણું	लड़ाका, झगड़ालू	quarrelsome
વઢવું	वढवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. તકરાર કરવી	लड़ना, झगड़ना	to quarrel
			2. મારામારી કરવી	मारपीट करना, लड़ना	to come to blows
		સ॰ ક્રિ॰	ઠપકો આપવો	डाँटना, धमकाना	to scold
વઢાવવું	वढाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'વઢવું', 'વાઢવું' નું પ્રેરક	'वढवुं', 'वाढवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वढवुं', 'वाढवुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વઢાવું	वढावुं	अ॰ क्रि॰	'વઢવું', 'વાઢવું' નું કર્મણિ	'वढवुं', 'वाढवुं'का कर्मणि रूप	to rebuke, to pull up
વણ	वण	न॰	કપાસ, કપાસનો છોડ કે કપાસનું ખેતર	कपास, उसका खेत या पौधा	cotton-plant or cotton-field
		अ॰	(પ્ર.) વિના	बिना, बग़ैर	without
વણકર	वणकर	पुं॰	વણવાનો ધંધો કરનાર	बुनकर	weaver
વણકરી	वणकरी	स्त्री॰	વણવાની મજૂરી	बुनाई	wages for weaving
વણછો	वणछो	पुं॰	ઝાડની છાયા (નીચેના રોપ પરની)	पेड़ की छाया (नीचे के पौधे पर पड़ने वाली)	shade
વણજ	वणज	पुं॰	વેપાર, ધંધો	वनज, व्यापार	business, commerce
		स्त्री॰	વેપારની વસ્તુ, 'કોમોડિટી'	माल, व्यापार की चीज़	commodity
વણજાર	वणजार	स्त्री॰	વણઝારાની પોઠ કે કાફલો	टांडा, बनजारे के बैलों का झुंड	caravan
વણજારી	वणजारी	स्त्री॰	વણજારાની સ્ત્રી	बनजारन, बनजारी	wife of caravan-merchant
વણજારો	वणजारो	पुं॰	બળદોની પીઠ ઉપર માલ ભરી દેશપરદેશ લઈ જનાર વેપારી	बनजारा	caravan-merchant
વણતર	वणतर	न॰	1 વણવું તે 2 વણાટ, પોત, કુમાશ	बुनना बुनावट	weaving texture
વણતોલ	वणतोल	वि॰	તોલ વિનાનું, ખૂબ	बिना तौल का, ख़ूब	without measure, much
વણમાગ્યું	वणमाग्युं	वि॰	નહિ માગેલું, માગ્યા વિનાનું	बिना माँगा हुआ	without asking

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વણલોભી	वणलोभी	वि॰	લોભરહિત	लोभरहित	free from greed
વણવું	वणवुं	स॰ क्रि॰	૧. આમળવું, ભાગવું (દોરડું)	बटना (रस्सी इ॰)	to intertwine
			૨. શાળ વડે કપડું બનાવવું	बुनना (कपड़ा इ॰)	to weave
			૩. વેલણ વડે રોટલી વગેરે કરવું	बेलना (रोटी इ॰)	to make *chapatis* with a rolling pin
			૪. પાટિયા ઉપર લોટ મસળીને સેવો પાડવી	(सेवई इ॰) बटना	to prepare vermicelli
			૫. કામમાં કેળવવું, પલોટવું	(काम इ॰ में) सधाना	to train, to educate
			૬. વીણવું	बीनना	to pick
વણસવું	वणसवुं	अ॰ क्रि॰	૧. બગડવું, ખરાબ થવું	बिगड़ना, खराब होना	to worsen, to go bad
			૨. નાશ પામવું	नष्ट होना	to perish
વણસાડ	वणसाड	पुं॰	બગાડ, નાશ	नाश, बिगाड़	destruction, damage
વણસાડવું	वणसाडवुं	स॰ क्रि॰	'વણસવું' નું પ્રેરક	'वणसवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वणसवुं'
વણસાવવું	वणसाववुं	स॰ क्रि॰	'વણસવું' નું પ્રેરક	'वणसवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वणसवुं'
વણાઈ	वणाई	स्त्री॰	૧. વણવાનું મહેનતાણું	बुनने की मज़दूरी, बुनाई	wages for weaving
			૨. વણવાની રીત	बुनने का ढंग, बुनावट	method of weaving
વણાટ	वणाट	पुं॰	વણતર, કુમાશ, પોત	बुनाई, बुनावट	weaving, softness of texture

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વણાટકામ	वणाटकाम	न॰	વણવાનું કામ	बुनाई का काम	work of weaving
વણાટશાળા	वणाटशाळा	स्त्री॰	વણાટકામની કે તે શીખવવાની જગા	बुनने की जगह	school of weaving
વણામણ, વણામણી	वणामण, वणामणी	न॰, स्त्री॰	વણાટકામની મજૂરી	बुनने की मज़दूरी, बुनाई	wages for weaving
વણિક	वणिक	पुं॰	1. વાણિયો	बनिया, वणिक	member of the *bania* caste
			2. વેપારી	व्यापारी	businessman
વણિકપુત્ર	वणिकपुत्र	पुं॰	વાણિયાનો દીકરો, વાણિયો	बनिये का बेटा	son of a member of the *bania* caste
વણિયર, વણિયેર	वणियर, वणियेर	न॰	એક નાનું ચોપગું પ્રાણી	बिज्जू	kind of carnivorous nocturnal animal
વતાવવું	वताववुं	स॰ क्रि॰	1. પજવવું	सताना, परेशान करना	to tease
			2. છેડવું	छेड़ना	to offend, to harass
			3. બતાવવું	बताना	to show
વતી	वती	अ॰	1. વડે	से	with
			2. માટે, બદલે	वास्ते, के बदले	in lieu of, in place of
વતીપાત	वतीपात	पुं॰	જુઓ 'વ્યતીપાત'	देखिए 'व्यतीपात'	see 'व्यतीपात'
વતુ	वतु	न॰	હજામત	हजामत	shaving
વતે	वते	अ॰	વડે, થી	से	with
વતડવું	वतडवुं	स॰ क्रि॰	નખથી ખણવું કે ફાડી નાખવું	नाख़ून से खुजलाना या फोड़ डालना	to gnaw, to ferret

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વતન	वतन	न॰	૧. મૂળ ગામ કે દેશ ૨. ઇનામ દાખલ સરકાર તરફથી મળેલી જાગીર ૩. જમીનજાગીરની ઊપજ	जन्मभूमि, वतन माफ़ी ज़मीन, जागीर ज़मीन/जागीर की उपज	motherland estate received as a gift from government produce of an estate
વતનદાર	वतनदार	वि॰, पुं॰	જાગીરદાર	जागीरदार	owner of an estate
વતનપરસ્તી	वतनपरस्ती	स्त्री॰	સ્વદેશાભિમાન, સ્વદેશપૂજા	देशभक्ति	patriotism
વતની	वतनी	वि॰, पुं॰	મૂળ રહીશ	आदिवासी	native
વતરડવું	वतरडवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'વતડવું'	देखिए 'वतडवुं'	see 'वतडवुं'
વતરણું	वतरणुं	न॰	કલમ, વટાણું	क़लम	pen
વતેસર	वतेसर	वि॰	વિસ્તારવાળું	लम्बा-चौड़ा	lengthy, expansive
		न॰	નકામું લંબાણ, ટાપલું	बतंगड़	unnecessary length, uncalled for wisdom
વત્તા	वत्ता	अ॰	–માં વધારે	-में अधिक	in addition to
વત્તું	वत्तुं	वि॰	વધારે	ज्यादा, अधिक	plus
વત્સ	वत्स	पुं॰, न॰ न॰	બાળક વાછરડું	बालक, वत्स बछड़ा	child calf
વત્સા	वत्सा	स्त्री॰	૧. પુત્રી ૨. વાછરડી	पुत्री बछड़ी	daughter heifer
વદ	वद	अ॰	કૃષ્ણપક્ષમાં	बदी, कृष्ण पक्ष में	in the dark half of a lunar month
		स्त्री॰	કૃષ્ણપક્ષ	बदी, कृष्णपक्ष	dark half of a lunar month

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વદન	vadan	ન॰	મુખ	मुख	face
વદવું	vadavuṁ	स॰ क्रि॰ अ॰ क्रि॰	બોલવું મંજૂર થવું	बोलना मंजूर या स्वीकृत होना	to speak to be accepted
વદા	vadā	સ્ત્રી॰	વિદાય	विदाई	farewell
વદાડ	vadāḍ	પું॰	જુઓ 'વાયદો'	देखिए 'वायदो'	see 'વાયદો'
વદાય	vadāy	વિ॰,સ્ત્રી	જુઓ 'વિદાય'	देखिए 'विदाय'	see 'વિદાય'
વદાર	vadār	પું॰	જુઓ 'વદાડ'	देखिए 'वदाड'	see 'વદાડ'
વદિ	vadi	અ॰	કૃષ્ણપક્ષમાં, વદ	कृष्णपक्ष में, बदी	in the dark half of a lunar month
વદ્ધી	vaddhī	સ્ત્રી॰	વધ, સરવાળા કે ગુણાકારમાં એકમ, દશક વ. કોઈ એક સ્થાનના સરવાળા કે ગુણાકારની આવેલી રકમમાંથી એકમનો આંકડો રાખી બાકીના સ્થાનના અંક આગળના સ્થાનની રકમમાં ઉત્તરોત્તર ઉમેરવામાં આવે છે તે (ગ.)	वृद्धि, हासिल (ग॰)	while adding or multiplying the digit carried forward and added to the next column of numbers (maths.)
વદ્ય	vadya	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વદ'	देखिए 'वद'	see 'વદ'
વદ્યા	vadyā	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વદ્ધી'	देखिए 'वद्धी'	see 'વદ્ધી'
વધ	vadh	સ્ત્રી॰ પું॰	વધારો	वृद्धि	increase
વધઘટ	vadhghaṭ	સ્ત્રી॰	વસ્તુઓછું થવું તે	घट-बढ़, कमी-बेशी	wax and wan, increase and decrease

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વધરાવળ	वधरावळ	સ્ત્રી॰	વૃષણનો એક રોગ	अंडकोश का एक रोग	hydrocele
વધવું	वधवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. સંખ્યા, કદ, માપ, ગુણ કશામાં પણ વધારો થવો, મોટા થવું	वृद्धि होना, बढ़ना, लम्बा या ऊँचा होना	to increase, grow (in size, number, measure, quality etc.)
			2. બચવું, બાકી રહેવું	बाक़ी रहना, बचना	to remain, to be left over
			3. આગળ જવું, ટપવું, પ્રગતિ કરવી	प्रगति करना, बढ़ना	to advance, to make progress
વધાઈ, વધામણી	वधाई, वधामणी	સ્ત્રી॰	1. ખુશીના સમાચાર 2. ખુશખબર લાવનારને અપાતી ભેટ	बधाई, ख़ुशख़बरी ख़ुशख़बरी लाने वाले को दिया जाने वाला उपहार	good news gift given to the bearer of good news
વધામણું	वधामणुं	ન॰	1. મંગળ કાર્ય નિમિત્ત માતાનું પૂજન	मंगल कार्य के निमित्त किय. जाने वाला देवी का पूजन	worship of a goddess on an auspicious occasion
			2. વધામણી	बधाई	good news
			3. ખુશખબર લાવવાને આપેલી ખુશબખ્તી ની રકમ	शुभ समाचार लानेवाले को दी हुई बख़्शीश	gift given to the bearer of good news
વધારવું	वधारवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. વધારો કરવો, ઉમેરવું	वृद्धि करना, बढ़ाना	to increase, to add
			2. વિસ્તારવું	फैलाना, बढ़ाना	to expand
			3. બચત કરવી, બાકી રાખવું	बचत करना, बचाना	to save, to leave behind as a remainder
વધારાવવું	वधारावुं	સ॰ ક્રિ॰	'વધારવું' નું પ્રેરક	'वधारवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वधारवुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વધારે	वधारे	वि॰	અધિક, વિશેષ	अधिक, ज़्यादा	more, much, additional
વધારો	वधारो	पुं॰	1. ઉમેરો, વૃદ્ધિ	वृद्धि, बढ़ती, अधिकता	increase, addition
			2. નફો	लाभ, मुनाफा	profit
			3. બાકી, સિલક	बाक़ी, शेष, बचत (रक़म)	surplus, cash in hand
			4. સાંધણ, પુરવણી	पूर्ति (पूरण)	appendix, supplement
			5. વર્તમાનપત્રના વધારા તરીકે કાઢેલો અંક	समाचार पत्र की पूर्ति, परिशिष्ट	additional issue of a newspaper
વધાવવું	वधाववुं	स॰ क्रि॰	1. ભક્તિથી અથવા આશીર્વાદ દેતાં ફૂલચોખા નાખવા	(आशीर्वाद देते हुए या भक्तिपूर्वक अक्षत-फूल आदि से) सत्कार करना, पूजना	to throw (on a person) flowers or rice with a sense of devotion or of blessing
			2. હર્ષભેર આવકાર આપવો	हर्षपूर्वक आवभगत करना	to welcome with joy
વધુ	वधु	वि॰	વધારે	अधिक, ज़्यादा, बहुत	more, much
વધૂ	वधू	स्त्री॰	1. વહુ, જુવાન પત્ની	वधू	young wife
			2. છોકરાંની વહુ	बेटे की पत्नी, बहू	daughter-in-law
વધૂકું	वधूकुं	वि॰	વધારેપડતું વધારાનું	उचित से अधिक	extra, surplus
વધેરવું	वधेरवुं	स॰ क्रि॰	1. બલિદાન આપવું	बलि चढ़ाना	to offer as sacrifice
			2. ફોડવું	फोड़ना, तोड़ना	to break
			3. કાપવું	काटना	to cut
વધેરાવવું	वधेरावववुं	स॰ क्रि॰	'વધેરવું' નું પ્રેરક	'वधेरवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वधेरवुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વધ્યું	वध्युं	वि॰	વધેલું	बचा हुआ, बाक़ी रहा हुआ	surplus, left-over
વધ્યુંઘટ્યું	वध्युंघट्युं	वि॰	વધારે કે ઓછું, કાંઈક ખૂટતું કે વધતું	घटा-बढ़ा, बचा–खुचा	left-over, crumbs
વન	वन	न॰	જંગલ	जंगल, वन	forest
વનકૂળ	वनकूळ	न॰	વલ્કલ	वल्कल	dress made of bark or leaves
વનખંડ	वनखंड	पुं॰	વનનો વિભાગ	वन का विभाग	forest-range
વનચર	वनचर	वि॰	વનમાં રહેનારું, જંગલી	वन का वासी, जंगली	wild, one dwelling in the forest
		पुं॰	1. તેવું માણસ કે પ્રાણી	वनचर	a man or beast of this kind
			2. વાંદરો	बंदर	monkey
વનપ્રવેશ	वनप्रवेश	पुं॰	1. વનમાં જવું તે, 2. ૫૦ વર્ષ પૂરાં કરી એકાવનમામાં પ્રવેશવું તે	वन में जाना 50 वर्ष के बाद 51 वें वर्ष में प्रवेश करना	to enter a forest to complete fifty years of life and to enter the fifties
વનભોજન	वनभोजन	न॰	ગામ બહાર રમ્ય જગાએ કરેલી ઉજાણી	वनभोजन, गोट, 'पिकनिक'	picnic
વનમાલા	वनमाला	स्त्री॰	1. વનનાં ફૂલની માળા	वनमाला	garland of wild flowers
			2. ઘૂંટણ લગી પહોંચે તેવો ફૂલનો હાર (શ્રીકૃષ્ણનો)	घुटनों तक लंबी फूलों की (श्रीकृष्ण की) माला, वनमाला	garland reaching down to the ankles (for Lord Krishna)
વનમાલી	वनमाली	पुं॰	શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण, वनमाली	Lord Krishna

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વનમાળા	वनमाळा	स्त्री॰	જુઓ 'વનમાલા'	देखिए 'वनमाला'	see 'वनमाला'
વનમાળી	वनमाळी	पुं॰	જુઓ 'વનમાળી'	देखिए 'वनमाळी'	see 'वनमाळी'
વનરાજ	वनराज	पुं॰	સિંહ	सिंह, शेर	lion
વનરાજિ, વનરાજી	वनराजि, वनराजी	स्त्री॰	1. ઝાડોની લાંબી હાર 2. લાંબો જંગલનો પ્રદેશ 3. જંગલમાંનો પગરસ્તો	वृक्षों की लंबी कतार लंबा वनप्रदेश, वनराजी जंगल की पगडंडी, वनराजी	avenue of trees strip of greenery foot-track in a forest
વનલતા	वनलता	स्त्री॰	એક જંગલી વેલ	जंगली बेल, वनलता	wild creeper
વનવાસ	वनवास	पुं॰	વનમાં વસવું તે	वनवास	residence in a forest
વનવાસી	वनवासी	वि॰	વનમાં વસનારું	वन में रहनेवाला, वनवासी	one who dwells in a forest
વનવેલી	वनवेली	स्त्री॰	1. જંગલી વેલ 2. અપદ્યાગદ્યની એક નવી રચના	वनलता अपद्यागद्य की रचना	wild creeper a metrical form
વનશ્રી	वनश्री	स्त्री॰	જંગલની – વનની શોભા	वन की शोभा	beauty of the forest
વનસ્થલી, વનસ્થળી	वनस्थली, वनस्थळी	स्त्री॰	અરણ્યનો પ્રદેશ	वनस्थली	forest
વનવાગળું, વનવાગોળ	वनवागळुं, वनवागोळ	स्त्री॰	જુઓ 'વડવાગળું'	देखिए 'वडवागळुं'	see 'वडवागळुं'
વનસ્પતિ	वनस्पति	स्त्री॰	ઝાડછોડ વગેરે	पेड़-पौधे आदि	vegetation
વનસ્પતિજ	वनस्पतिज	वि॰	વનસ્પતિમાંથી થતું	वनस्पतिज	made out of vegetative plant etc.
વનસ્પતિવિદ્યા, વનસ્પતિશાસ્ત્ર	वनस्पतिविद्या, वनस्पतिशास्त्र	स्त्री॰, न॰	વનસ્પતિશાસ્ત્ર	वनस्पतिविज्ञान, वनस्पतिशास्त्र	botany

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વનસ્પતિશાસ્ત્રી	वनस्पतिशास्त्री	पुं॰	વનસ્પતિશાસ્ત્રનો જાણકાર	वनस्पतिशास्त्री	botanist
વનસ્પતિસૃષ્ટિ	वनस्पतिसृष्टि	स्त्री॰	સૃષ્ટિની સમગ્ર વનસ્પતિ	सृष्टि की समग्र वनस्पति	the whole world of vegetation
વના	वना	अ॰	સિવાય	बिना, सिवा	without
વનેચર	वनेचर	वि॰, पुं॰	વનચર, જંગલી	वनचर, जंगली	wild
વનેરુ	वनेरु	वि॰	રખડેલ, જંગલી	भटकता, आवारा	vegabond
વનો	वनो	पुं॰	1. વિવેક 2. વર કે આણવર	विनय, विवेक दूल्हा या सरबाला	politeness bride-groom or his companion
વપરાટ	वपराट	पुं॰	જુઓ 'વપરાશ'	देखिए 'वपराश'	see 'वपराश'
વપરાવું	वपरावुं	अ॰ क्रि॰	'વાપરવું' નું કર્મણિ	'वापरवुं' का कर्मणि रूप	be used
વપરાશ	वपराश	स्त्री॰	વાપર, ઉપયોગ	उपयोग, इस्तेमाल	use, consumption
વફા	वफा	स्त्री॰	1. વચનને વળગી રહેવું તે, પ્રમાણિકપણું 2. ભક્તિ, શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ	निष्ठा भक्ति, श्रद्धा, विश्वास	steadfastness, loyalty faith
વફાઈ	वफाई	स्त्री॰	વફાદારી	वफ़ादारी	loyalty
વફાદાર	वफादार	वि॰	1. વચનને વળગી રહેનારું 2. વિશ્વાસુ 3. સ્વામીભક્ત	वफ़ादार, वचनपालक विश्वसनीय स्वामिभक्त, वफ़ादार	true to one's word trustworthy faithful, loyal
વફાદારી	वफादारी	स्त्री॰	1. વચનને વળગી રહેવું તે 2. સ્વામીભક્તિ 3. નિષ્ઠા	वचन-पालन स्वामीभक्ति निष्ठा	being true to one's word loyalty sincerity

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. રાજભક્તિ	राजभक्ति, वफ़ादारी	loyalty to the state
વફાત	वफात	સ્ત્રી॰	મૃત્યુ	वफ़ात, मौत	death
વબાલ	वबाल	સ્ત્રી॰	મુસીબત, આફત	मुसीबत, वबाल	difficulty, calamity
વભો	वभो	પું॰	1. સાહેબી 2. મર્યાદા, અદબ	साहबी ठाठ, वैभव अदब, लिहाज़	pomp respect, propriety
			3. પ્રતિષ્ઠા, વજન, વટ્ટ	प्रतिष्ठा, वज़न	prestige
વમન	वमन	ન॰	ઓકવું તે, ઊલટી	उलटी, वमन	vomit
વમાસણ	वमासण	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વિમાસણ'	देखिए 'विमासण'	see 'विमासण'
વમાસવું	वमासवुं	અ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'વિમાસવું'	देखिए 'विमासवुं'	see 'विमासवुं'
વય	वय	ન॰,સ્ત્રી॰	ઉંમર	वय, उमर, उम्र	age
વયસ્ક	वयस्क	વિ॰	વયમાં આવેલું	वयस्क, बालिग़, सयाना	adult
વર	वर	વિ॰	ઉત્તમ	श्रेष्ठ	best
		પું॰	1. વરરાજા	दूल्हा, वर	bridegroom
			2. પતિ	पति	husband
			4. વરદાન	वर, वरदान	gift of God
			5. નામને લાગતાં શ્રેષ્ઠ, ઉત્તમ એવો અર્થ થાય, ઉદા. પંડિતવર	नाम के अन्त में लगने वाला प्रत्यय, उदा. पंडितवर	suffix added to nouns to denote excellence, e.g. 'पंडितवर'
વરક	वरक	પું॰	સોનાચાંદીની છેક પાતળી પતરી	वरक़	a very thin leaf or film of gold or silver
વરખ	वरख	પું॰	1. જુઓ 'વરક'	देखिए 'वरक'	see 'वरक'
			2. વર્ષ	वर्ष	year

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરખડી	वरखडी	સ્ત્રી॰	એક ઝાડ	पीलू की जाति का एक पेड़	kind of tree
વરખાસન	वरखासन	ન॰	જુઓ 'વર્ષાસન'	देखिए 'वर्षासन'	see 'वर्षासन'
વરઘેલી	वरघेली	વિ॰, સ્ત્રી॰	પતિપ્રેમમાં ઘેલી બનેલી	पतिप्रेम में आसक्त	doting on one's husband
વરઘોડિયાં	वरघोडियां	ન॰	નવદંપતી	नवदंपती	newly married couple
વરઘોડો	वरघोडो	પું॰	૧ પરણવા જતા વરની સવારી	वरयात्रा	marriage procession
			૨ ફજેતી	बदनामी	calumny, public exposure
વરચડાવો	वरचडावो	પું॰	વરનું પરણવા નીકળવું તે, તેનો વરઘોડો ચડે તે	घुड़चढ़ी (वर की)	marriage procession
વરજવું	वरजवुं	સ॰ ક્રિ॰	તજવું	वर्जित करना, तजना	to give up, to avoid
વરડું	वरडुं	ન॰	વેઢું, ફૂટેલો–ઊગેલો કઠોળનો દાણો	अँकुरी	sprouted grain of pulse
વરણ	वरण	પું॰	૧ અક્ષર	अक्षर, वर्ण	letter
			૨ રંગ	रंग, वर्ण	colour
		સ્ત્રી॰	૧ જાતિ, નાત	जाति, वर्ण	caste
			૨ (લા.) ગણતી, લેખું	गिनती	sum
		ન॰	૧ વરવું તે	वर के रूप में पसंद करना	selection for marriage
			૨ પાણી	पानी	water
વરણાગિયું	वरणागियुं	વિ॰	વરણાગી કરનારું	सजीला, छैला	showy, foppish
વરણાગી	वरणागी	સ્ત્રી॰	ટાપટીપ, છેલાઈ, ભભકો	बनाव-सिंगार, सजधज	show, foppery, pomp
વરણાવું	वरणावुं	અ॰ ક્રિ॰	પીળું થવું, પાકવા ઉપર આવવું	गदराना	to be ripe, to turn mellow

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરણી	वरणी	स्त्री॰	1. જુઓ 'વરણાગી' 2. વરવું કે પસંદ કરવું તે 3. ક્રિયાકર્મ કરાવવા બ્રાહ્મણને પસંદ કરી તેનું પૂજન કરવું તે	देखिए 'वरणागी' पसंद करना पुरोहित का सम्मान, वरणी	see 'वरणागी' selection selecting a Brahmin for religious rites and worshipping him
			4. પસંદગી	वरण, पसंद	selection or choice
			5. (લા.) ગણતી, લેખું	गिनती	sum
			6. પાણી	पानी	water
વરણો	वरणो	पुं॰	એક વનસ્પતિ, વાયવરણો	वरुण वृक्ष	kind of plant
વરત	वरत	पुं॰,स्त्री॰	કોસ ખેંચવાનો દોર	चरख की रस्सी, बरत	rope tied to leather-bucket for drawing it up
		स्त्री॰	ઢોરની ચરાઈ	चराई	wages for pasturing cattle
વરતણિયો	वरतणियो	पुं॰	1. વારણિયો, ગામનો રખવાળ 2. ચોરી શોધી આપનાર પગી 3. ભોમિયો, વળાવો—	गाँव का चौकीदार चौपाल का चपरासी (गाँव का) मार्गदर्शक	village guard village watchman guide
વરતવું	वरतवुं	अ॰ क्रि॰	1. ચાલવું	बर्ताव करना, व्यवहार करना, आचरण करना	to act, to behave
			2. બનવું, થવું	बनना, होना	to happen
		स॰ क्रि॰	1. પારખવું, ઓળખવું	परखना, जान लेना, विचारना	to find out, to understand
			2. પ્રાપ્ત થવું	प्राप्त होना, पाना	to gain

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. રીત આપવી, ઉદા. બેનને કંઈ વર્ત્યો કે નહિ ?	नेग या लाग देना	to give gift (according to usage)
વરતારો	वरतारो	પું·	1. ભવિષ્યકથન	भविष्यवाणी	prediction, forecast
			2. જોશી	ज्योतिषी	astrologer
વરતાવું	वरतावुं	અ· ક્રિ·	'વરતવું' નું કર્મણિ	'वरतवुं' का कर्मणि रूप	be seen or perceived
વરદાન	वरदान	ન·	દેવદેવી કે સંતે પ્રસન્ન થઈ આશા પૂરી પાડવા આપેલું વચન	देवदेवी या संत का प्रसन्न होकर इष्ट वस्तु देने के लिए दिया गया वचन, वरदान	promise given by God or goddess or saint after being pleased for the fulfilment of a wish of the devotee
વરદી	वरदी	સ્ત્રી·	1. ખબર 2. કહેલા	ख़बर, संदेशा बुलावा	information sending a word, instruction
			3. હુકમ	हुक्म, आज्ञा	order
વરધ	वरध	સ્ત્રી·	1. મુહૂર્તની આડે રહેલા દિવસોમાંના દરેક	मुहूर्त आने में बाक़ी का प्रत्येक दिन	each of the days intervening till the date of the *muhurt* (auspicious moment)
			2. લગ્નપર્વની એક મંગળ વિધિ	विवाहोत्सव की एक मंगल विधि	auspicious ceremony as a part of marriage
વરપક્ષ	वरपक्ष	પું·	વરનાં સગાંવહાલાં	दुल्हे के रिश्तेदार	bride-groom's party

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરમ	वरम	पुं·	સોજો	सूजन, वरम	swelling
વરમાળ, વરમાળા	वरमाळ, वरमाळा	स्त्री·	1. સ્વયંવરમાં કન્યા પસંદ કરેલ વરને પહેરાવે છે તે માળા	जयमाला (स्वयंवर में)	garland put by the bride around the neck of the bridegroom of her own choice
			2. પરણતી વખતે વરકન્યાના કંઠમાં નખાતી સૂતરની માળા	विवाह के समय वर-कन्या के गले में डाली जाने वाली सूत की माला, मंगलसूत्र	cotton thread garland worn by the bride and the bridegroom at the time of wedding
વરરાજા	વરराजा	पुं·	પરણવા જતો વર	दूल्हा, वर	bridegroom
વરવધૂ , વરવહુ	वरवधू, वरवहु	न·	વર અને વહુ, પતિપત્ની	वर और कन्या, पतिपत्नी	bride and bridegroom
વરવું	वरवुं	स· क्रि·	1. વરણી થવી	पसंद करना, चुनना	to choose
			2. વર તરીકે પસંદ કરવું, પરણવું	वर के रूप में पसंद करना, ब्याहना	to choose as a bridegroom, to marry
			3. પસંદ કરવું	पसंद करना	to choose, to accept
		अ· क्रि·	ખપવું, વપરાવું, ખર્ચાવું	खपना, इस्तेमाल होना, ख़र्च होना	to be exhuasted, to be used, to be spent
		वि·	1. બેડોળ	बेडौल, बदशकल, भद्दा	ugly
			2. નરસું	खराब, गंदा	bad, wicked
વરશી	वरशी	स्त्री·	મરનારની પહેલી વાર્ષિક તિથિએ કરવામાં આવતી ક્રિયા	बरसी	ceremony performed at the first death anniversary of the deceased

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરષાશન	वरषाशन	न॰	જુઓ 'વર્ષાસન'	देखिए 'वर्षासन'	see 'वर्षासन'
વરસ	वरस	न॰	1. વર્ષ, વરસ, સાલ 2. ખંડ 3. વરસવું	वर्ष, बरस, साल महाद्वीप बरसना	year continent shower
વરસગાંઠ	वरसगांठ	स्त्री॰	જન્મદિવસ	बरसगाँठ, वर्षगाँठ	birthday
વરસદહાડો	वरसदहाडो	पुं॰	વરસ જેટલો સમય	एकाध बरस	time-span of a year
વરસવળોટ, વરસવંટોળ	वरसवळोट, वरसवंटोळ	न॰	આશરે એક વર્ષ જેટલી મુદ્દત	क़रीब एक साल का समय	about a year's period
વરસવું	वरसवुं	अ॰ क्रि॰	1. વરસાદ પડવો 2. વરસાદ જેમ પડવું કે રેડાવું	बरसना झड़ना, बरसना	to rain to fall like rain
		स॰ क्रि॰	વરસાદની જેમ છૂટથી આપવું કે વેરવું	बड़ी मात्रा में देना, बखेरना, बरसाना	to give or scatter freely like rain
વરસાદ	वरसाद	पुं॰	1. વાદળમાંથી પાણી પડવું તે 2. ઉપરથી મોટા જથ્થામાં પડવું તે	वर्षा, बारिश बड़ी मात्रा में बरसना (फूल, रुपये आदि)	rain downpour
વરસાદમાપક	वरसादमापक	वि॰	વરસાદ માપનારું	बारिश नापने वाला	measuring rainfall
		न॰	વરસાદ માપવાનું યંત્ર	बारिश नापने का यंत्र	instrument to measure rainfall
વરસાદી	वरसादी	वि॰	વરસાદમાં ઉપયોગી (છોટ, ડગલો, 'રેઇનકોટ')	बरसाती	rain-coat
વરસાવવું	वरसाववुं	स॰ क्रि॰	'વરસવું' નું પ્રેરક	'वरसवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વરસવું'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરસાવું	वरसावुं	અ॰ ક્રિ॰	'વરસવું' નું કર્મણિ	'वरसवुं' का कर्मणि रूप	caus. (some-thing) to shower itself
વરસી	वरसी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વરશી'	देखिए 'वरशी'	see 'वरशी'
વરસુંડી, વરસૂંડી	वरसुंडी, वरसूंडी	સ્ત્રી॰	1 બળદની ગરદનનો એક રોગ	बैल के गले का एक रोग	disease affecting throat of a bullock
			2 કંઠમાળ	कंठमाला	tumour of the throat
વરસૂંદ	वरसूंद	સ્ત્રી॰	વર્ષે વર્ષે મળતી બાંધી રકમ, વર્ષાસન	वार्षिकी	annuity, yearly grant
વરસોવરસ	वरसोवरस	અ॰	દર વર્ષે	हर साल	every year
વરસોળી	वरसोळी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'રસોળી'	देखिए 'रसोळी'	see 'रसोळी'
વરંડ	वरंड	પું॰	ઓસરી, પડાળી	बरामदा, दालान, ओसारा	verandah, porch
વરંડો	वरंडो	પું॰	જુઓ 'વરંડ'	देखिए 'वरंड'	see 'वरंड'
વરાગડું	वरागडुं	વિ॰	જુઓ 'વડાગરું'	देखिए 'वडागरुं'	see 'वडागरुं'
વરાડ	वराड	પું॰,સ્ત્રી॰	ભાગ, હિસ્સો	हिस्सा, भाग	share, contribution
વરાડું	वराडुं	ન॰	એક દોરડું	रस्सा	rope
વરાણિયે	वराणिये	અ॰	વડે, થી, આધારે	से	with the help of
વરાત	वरात	સ્ત્રી॰	લગ્નની જાન	बरात	marriage party
વરાધ	वराध	સ્ત્રી॰	1 નાનાં છોકરાંને થતો એક રોગ	छोटे बच्चों को होने वाला एक रोग	whooping cough
			2 એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति	a kind of plant
વરાપ	वराप	સ્ત્રી॰	1 તલપ, આતુરતા	उत्कट इच्छा, तलब	eagerness, longing

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વરસાદ આવી ગયા બાદ થોડા દિવસ ઊઘાડ નીકળતાં પાણી ચુસાઈ જાય છે તેવી જમીનની સ્થિતિ	ज़मीन की वह स्थिति जिसमें वर्षा के बाद बादल फटने पर पानी सूख जाता है और वह जोतने योग्य होती है	state of soil after being dried up after the first rain is over
			3. ફુરસદ, નવરાશ	फ़ुरसत	leisure
વરામ	varām	न॰	મર્મસ્થાન	मर्मस्थल	vulnerable spot
વરાવવું	varāvavũ	स॰ क्रि॰	'વરવું' નું પ્રેરક	'वरवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વરવું'
વરાહ	varāh	पुं॰	1. ડુક્કર, સૂવર 2. વિષ્ણુનો ત્રીજો અવતાર	सुअर, वराह विष्णु का तीसरा अवतार	hog, boar third *avatar* or incarnation of Vishnu
વરાળ	varāḷ	स्त्री॰	1. પાણી ગરમ થતાં તેનું વાયુ રૂપે થતું રૂપાંતર 2. બળતરા, દાઝ, જુસ્સો	भाप, भाफ, बाष्प भड़ास, दिल का गुबार	steam, vapour burning sensation, anger, strong feeling
વરાળયંત્ર	varāḷyaṁtra	न॰	વરાળથી ચાલતો સંચો	भाप से चलने वाली मशीन	steam-engine
વરાંસો	varāṁso	पुं॰	1. ભરોંસો 2. પસ્તાવો, અફસોસ	भरोसा पछतावा	confidence regret
વરિયાળી	variyāḷī	स्त्री॰	મુખવાસ તરીકે વપરાતું એક બી	सौंफ़	kind of seed for freshening mouth
વરી	varī	स्त्री॰	કાંગ જેવું એક ધાન્ય	कँगनी	kind of food-grain
વરુ	varu	पुं॰, न॰	એક ચોપગું હિંસપ્રાણી	भेड़िया, वृक	wolf

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વરણી	वरणी	स्त्री॰	જુઓ 'વરણી'	देखिए 'वरणी'	see 'वरणी'
વરે	वरे	अ॰	સાથે, વેરે	-के साथ, -से	with, to
વરેડું	वरेडुं	न॰	વરાડું, રાંઢવું, દોરડું	रस्सा	thick rope
વરો	वरो	पुं॰	1. નાત જમાડવી તે	बिरादरी को भोज देना	caste-dinner
			2. વપરાશ, ખરચ	उपयोग, ख़र्च	use, expenditure
વર્ગ	वर्ग	पुं॰, न॰	1. મોટા સમુદાયનો એક ભાગ	बड़े समूह का एक भाग, वर्ग	division of a larger class
			2. જાત પ્રમાણે પાડેલા જથ્થામાંનો દરેક	जाति के अनुसार किये गये समूहों में से प्रत्येक समूह, वर्ग	species
			3. શ્રેણી, કોટિ, કક્ષા	श्रेणी, कक्षा, दरजा	standard, category, level
			4. શાળામાં શ્રેણીવાર વિદ્યાર્થીનો ભણવા બેસવાનો ઓરડો	दर्जा (शाला)	class-room
			5. 'સ્કવેર' (ગ.)	वर्ग (ग॰)	square (arith.)
વર્ગણી	वर्गणी	स्त्री॰	1. ફાળો	चंदा, फंड	contribution, fund
			2. લવાજમ	चंदा (सदस्यता आदि का)	subscription, membership fee
વર્ગમૂલ, વર્ગમૂળ	वर्गमूल, वर्गमूळ	न॰	'સ્કવેર રૂટ' (ગ.)	वर्गमूल	square-root
વર્ગવારી	वर्गवारी	स्त्री॰	વર્ગવાર ગોઠવણી, વર્ગીકરણ	वर्गीकरण	classification
વર્ગવિગ્રહ	वर्गविग्रह	पुं॰	સમાજના વર્ગો વર્ગો વચ્ચે હિતવિરોધને કારણે વિગ્રહ, 'ક્લાસ-વૉર'	वर्गविग्रह	class-conflict, class-war

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વર્ગી, વર્ગીય	वर्गी, वर्गीय	વિ॰	1. વર્ગનું, વર્ગ સંબંધી 2. એકજ વર્ગનું	वर्ग का, वर्गीय एक ही वर्ग का, वर्गीय	of a class of the same class
વર્ચસ	वर्चस	ન॰	1. દીપ્તિ, તેજ	तेज, वर्चस	lustre, splendour
			2. બળ, પરાક્રમ	बल, पराक्रम	strength, power
			3. વીર્ય	वीर्य, शुक्र, वर्च	semen
વર્ચસ્વ	वर्चस्व	ન॰	જુઓ 'વર્ચસ'	देखिए 'वर्चस'	see 'वर्चस'
વર્ચસ્વિની, વર્ચસ્વી	वर्चस्विनी, वर्चस्वी	વિ॰	તેજસ્વી, વીર્યવાન	वर्चस्वान, वर्चस्वी	bright, virile
વર્જ, વર્જન	वर्ज, वर्जन	પું॰, ન॰	વર્જવું તે	वर्ज, वर्जन	avoidance
વર્જનીય	वर्जनीय	વિ॰	તજવા યોગ્ય	वर्जनीय	worth avoiding
વર્જવું	वर्जवुं	સ॰ ક્રિ॰	તજવું, છોડી દેવું	वर्जन करना, तजना	to give up, to avoid
વર્ણ	वर्ण	પું॰	1. રંગ	रंग	colour
			2. અક્ષર	अक्षर, वर्ण	letter of the alphabet
			3. રૂપ	रूप, वर्ण	appearance
			4. પ્રકાર	प्रकार, भेद	sort, kind
			5. જ્ઞાતિ	जाति, वर्ण	caste
વર્ણધર્મ	वर्णधर्म	પું॰	વર્ણને માટેનો - દરેક વર્ણનો ધર્મ	वर्णधर्म	duties peculiar to a class
વર્ણન	वर्णन	ન॰	1. વર્ણવવું કે વર્ણવેલું તે, બયાન	वर्णन, बयान	description
			2. પ્રશંસા	प्रशस्ति	praise
વર્ણનાતીત	वर्णनातीत	વિ॰	વર્ણવી ન શકાય એવું, અવર્ણનીય	वर्णनातीत	indescribable
વર્ણનાત્મક	वर्णनात्मक	વિ॰	વર્ણનવાળું, વર્ણન કરતું, વર્ણનરૂપ	वर्णनात्मक	descriptive

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વર્ણભેદ	वर्णभेद	પું·	વર્ણો વચ્ચેનો ભેદ	जातिभेद	caste (or class) distinction, racial discrimination
વર્ણમાલા, વર્ણમાળા	वर्णमाला, वर्णमाळा	સ્ત્રી·	ભાષાના મૂળાક્ષરો	वर्णमाला	alphabets
વર્ણવવું	वर्णववुं	સ· ક્રિ·	1. વર્ણન કરવું, વિગતે કહેવું	वर्णन करना	to describe, to narrate
			2. વખાણવું	प्रशंसा करना, बखानना	to praise
વર્ણવાવું	वर्णवावुं	અ· ક્રિ·	'વર્ણવવું' નું કર્મણિ	'वर्णववुं' का कर्मणि रूप	to make one describe
વર્ણવું	वर्णवुं	સ· ક્રિ·	જુઓ 'વર્ણવવું'	देखिए 'वर्णववुं'	see 'વર્ણવવું'
વર્ણવ્યવસ્થા	वर्णव्यवस्था	સ્ત્રી·	વર્ણોની વ્યવસ્થા. ચાર વર્ણો દ્વારા થતી સમાજ વ્યવસ્થા	वर्ण विभाग, वर्ण–व्यवस्था	division of society into classes, organisation of society into four *varnas* (classes)
વર્ણસગાઈ	वर्णसगाई	સ્ત્રી·	1. સજાતીય વર્ણોનું આવર્તન, વર્ણાનુપ્રાસ	वर्णानुप्रास	alliteration
			2. પ્રાસ બેસવો કે બેસાડવો તે	प्रास बैठना या बिठाना, तुकांत	rhyming of letters in verse
વર્ણસંકર	वर्णसंकर	વિ·	1. ભિન્ન વર્ણનાં સ્ત્રીપુરુષથી ઉત્પન્ન થયેલું	दोगला, वर्णसंकर	born of a mixture of castes
			2. વ્યભિચારથી ઉત્પન્ન થયેલું	व्यभिचार से उत्पन्न	illegitimate
		પું·	એવો માણસ	वर्णसंकर व्यक्ति	such person (see 1)

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વર્ણાચાર	वर्णाचार	પું·	ભિન્ન ભિન્ન વર્ણના આચાર કે ધર્મ	भिन्न भिन्न वर्णों के आचार या धर्म	duties or modes of behaviour peculiar to each of the *varnas* (classes)
વર્ણાનુક્રમ	वर्णानुक्रम	પું·	1. મૂળાક્ષર પ્રમાણેનો ક્રમ	वर्णमाला के अनुसार का क्रम, वर्णानुक्रम	alphabetical order
			2. વર્ણાનુક્રમણિકા	वर्णानुक्रमणिका	alphabetical index
વર્ણાનુક્રમણિકા, વર્ણાનુક્રમણી	वर्णानुक्रमणिका, वर्णानुक्रमणी	સ્ત્રી·	કક્કાવાર કે મૂળાક્ષર પ્રમાણે ગોઠવેલું સાંકળિયું	वर्णानुक्रमणिका	alphabetical index
વર્ણાનુપ્રાસ	वर्णानुप्रास	પું·	સજાતીય વર્ણોનું આવર્તન, એક શબ્દાલંકાર (કા. શા.)	वर्णानुप्रास	figure of speech (poetics)
વર્ણાવર્ણ, વર્ણાવર્ણી	वर्णावर्ण, वर्णावर्णी	પું·, સ્ત્રી·	અનેક વર્ણના લોકોનો શંભુમેળો	अनेक वर्णों के लोगों का समूह	gathering of people of diverse classes
વર્ણાશ્રમ	वर्णाश्रम	પું·	(સમાજ તથા વ્યક્તિના) વર્ણવાર ને આશ્રમવાર વિભાગ અને તેમનાં કર્તવ્યોની વ્યવસ્થા	वर्णाश्रम	system of caste-wise and stagewise sub-divisions (of society and individual) and their respective work
વર્ણાશ્રમધર્મ	वर्णाश्रमधर्म	પું·	વર્ણાશ્રમમાં માનતો કે તે વ્યવસ્થા પર રચાયેલો ધર્મ, હિંદુ ધર્મ	वर्णाश्रम धर्म	religion based on the recognition of *varnas* (classes) and *ashramas* (stages of life); Hinduism

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વર્ણાંતર	वर्णांतर	वि॰	ભિન્ન વર્ણનું	भिन्न जाति का, वर्णांतर	of a different class
		न॰	ભિન્ન કે અન્ય વર્ણ	अन्य या भिन्न वर्ण, वर्णांतर	different class
વર્તણૂક	वर्तणूक	स्त्री॰	વર્તવાની રીત, ચાલચલગત, રીતભાત	बर्ताव, व्यवहार	conduct, behaviour, manners
વર્તન	वर्तन	न॰	આચરણ, રીતભાત	आचरण	conduct, behaviour
વર્તમાન	वर्तमान	वि॰	1. ચાલુ 2. આધુનિક	चालू आधुनिक, हाल का	current modern
		पुं॰	1. વર્તમાનકાળ	वर्तमानकाल, वर्तमान	present tense
			2. સમાચાર, ખબર	समाचार, खबर	news
વર્તમાનકાળ	वर्तमानकाळ	पुं॰	1. ચાલુ સમય	चालू समय, वर्तमान	present time
			2. ક્રિયાનો એક કાળ (વ્યા.)	वर्तमान काल	present tense (grammatical)
વર્તમાનકૃદંત	वर्तमान कृदंत	न॰	ક્રિયાનું એક કૃદંત (વ્યા.)	वर्तमानकृदंत	present participle
વર્તમાનપત્ર	वर्तमानपत्र	न॰	છાપું	अखबार, समाचारपत्र	newspaper
વર્તવું	वर्तवुं	अ॰ क्रि॰	1. આચરણ કરવું, ચાલવું	आचरण करना, बरतना, चलना	to act, to behave
			2. થવું, હોવું	होना, बनना	to happen, to be
			3. ગુજરાન ચલાવવું	गुज़ारा चलाना, गुज़ारा करना	to maintain (oneself)
			4. રીત પ્રમાણે આપવું	प्रचलित रूढ़ि के अनुसार देना (नेग आदि)	to give according to custom

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		स॰ क्रि॰	પારખવું, જોવું	परखना, पहचानना	to sound, to make out
વર્તાવ	वर्ताव	पुं॰	વર્તણૂંક, રીતભાત	बर्ताव, व्यवहार	conduct, behaviour
વર્તાવવું	वर्ताववुं	स॰ क्रि॰	'વર્તવું' નું પ્રેરક	'वर्तवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वर्तवुं'
વર્તાવું	वर्तावुं	अ॰ क्रि॰	'વર્તવું' નું કર્મણિ	'वर्तवुं' का कर्मणि रूप	to be seen or perceived
વર્તુલ, વર્તુળ	वर्तुल, वर्तुळ	न॰	1. ગોળાકાર કૂંડાળું 2. વર્તુલ (ગ.)	गोल, वृत्त, वर्तुल वर्तुल, (गणित) वृत्त	round form circle (math.)
વર્ષ	वर्ष	न॰	1. બાર માસનો સમય 2. પૃથ્વીનો અમુક ખંડ	वर्ष, साल पृथ्वी का खंड	year region of the earth, continent (e.g ભારતવર્ષ)
વર્ષફળ	वर्षफळ	न॰	વર્ષ દરમ્યાન બનનાર બનાવોનો વરતારો	वर्षफल	forecast of the year's happenings
વર્ષવું	वर्षवुं	अ॰ क्रि॰	1. વરસાદ પડવો 2. વરસાદ જેમ પડવું કે રેડાવું	वर्षा होना, बरसना झड़ना, बरसना	to rain to pour like rain
		स॰ क्रि॰	વરસાદની જેમ છૂટથી આપવું કે વેરવું	बरसाना, बखेरना	to distribute or to scatter liberally like rain
વર્ષા	वर्षा	स्त्री॰	વરસાદની ઋતુ, શ્રાવણ અને ભાદરવો	वर्षाकाल, बरसात	rainy season, monsoon, tenth and eleventh months of the lunar year
વર્ષાભિનંદન	वर्षाभिनंदन	न॰	નવા વર્ષનું અભિનંદન	नूतन वर्षाभिनंदन	new year's greetings

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વર્ષારંભ	वर्षारंभ	પું॰	1. વર્ષા ઋતુનો આરંભ	वर्षारंभ	beginning of monsoon
			2. વર્ષનો આરંભ	वर्ष का आरंभ	beginning of the year
વર્ષાવવું	वर्षावવું	स॰ क्रि॰	'વર્ષવું' નું પ્રેરક	'वर्षवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વર્ષવું'
વર્ષાસન	वर्षासन	न॰	ગુજરાન માટે મળતી વાર્ષિક રકમ (રાજ્ય તરફથી)	वार्षिकी	annuity
વર્ષોવર્ષ	वर्षोवर्ष	अ॰	દર વર્ષે, પ્રતિવર્ષ	प्रतिवर्ष	every year
વલખવું	वलखवुं	अ॰ क्रि॰	વલખાં મારવાં	व्यर्थ प्रयत्न करना	to strive ineffectually
વલખાટ	वलखाट	पुं॰	વલખવું તે	व्यर्थ प्रयत्न	vain effort
વલખાં	वलखां	न॰	ફાંફાં	बेकार कोशिश, मिथ्या प्रयत्न	vain efforts
વલણ	वलण	न॰	1. વૃત્તિ, મનનું વળવું તે	रुख, भाव, मन का झुकाव	tendency, leaning
			2. (રસ્તા કે નદીનો) વાંક	(रास्ते या नदी का) मोड़	bend (of road or river)
			3. કવિતામાં આવતો ઊથલો	छंद का पलटा सूचित करनेवाला पद	verse in poem indicating change in metre
વલવલ	वलवल	स्त्री॰	વધારે પડતી ચંચળતા, ઘડી સખણું ન રહેવું તે	चंचलता, अस्थिरता	fretting
વલવલવું	वलवलवुं	अ॰ क्रि॰	1. બોલ બોલ કરવું	बड़बड़ाना, बकना	to clamour, to go on speaking
			2. રોતાં રોતાં બોલવું	रोते रोते बोलना	to speak while crying
			3. વિલાપ કરવો	विलाप करना	to lament

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. વલખાં મારવાં	व्यर्थ प्रयत्न करना	to strive in vain
વલવલાટ	वलवलाट	પું॰	1. વલોપાત, હાયવોય 2. સળવળાટ	चिंता, बिलबिलाहट कुलबुलाहट	anxiety, fretting movement, stir
વલંદો	वलंदो	પું॰	હોલંડનો રહેવાસી, ડચ	वलंदेज, डच	Dutch
વલી	वली	પું॰	પીર, ઓલિયો	सिद्ध पुरुष, औलिया, वली	saint, god-man
		સ્ત્રી॰	કરચલી, રેખા	झुर्री, रेखा	wrinkle
વલકૂડું	वलकूडुं	વિ॰	બહુજ લાલચુ	बहुत लालची	extremely greedy
વલુરાવવું	वलुरावबुं	સ॰ ક્રિ॰	'વલૂરવું' નું પ્રેરક	'वलूरवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वलूरवुं'
વલૂર	वलूर	સ્ત્રી॰	ચળ, ખણજ	खुजलाहट, चुल, सुरसुराहट	itch
વલૂરવું	वलूरवुं	સ॰ ક્રિ॰	ખણવું, ઉતરડવું	खुजलाना, नाखून से खरोंचना	to scratch, to scrape
વલૂરિયું, વલૂરો	वलूरियुं, वलूरो	ન॰, પું॰	નહોર કે નખનો ઉઝરડો, લવૂરો	बकोटा, खरोंच (पंजे या नाखून की)	scratch of nail or of claw
વલે	वले	સ્ત્રી॰	1. હાલ, દશા 2. ભૂંડા હાલ 3. ઉપાય	हाल, दशा बुरे हाल, गत उपाय	plight, state bad plight remedy
વલોણી	वलोणी	સ્ત્રી॰	રવાઈ, નાનું વલોણું	मथानी, रई	churning rod or staff
વલોણું	वलोणुं	ન॰	1. વલોવવું તે 2. વલોવવાની ગોળી 3. રવૈયો	बिलोना, मथना दही मथने का मटका, मथानी दही मथने का डंडा, रई, मथानी	churning churning pot churning rod

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વલોણાવારે	वलोणावारे	अ॰	છાશવારે, આખો ઘડીએ, વારેવારે	हर घड़ी, बारबार	everytime, time and again frequently
વલોપાત	वलोपात	पुं॰	1. અધીરાઈનું આકળાપણું	अधैर्य से पैदा होनेवाली घबराहट, बेसब्री	restlessness due to impatience
			2. આક્રંદ, કલ્પાંત	विलाप, आक्रंदन	weeping lamentation
વલોપાતિયું	वलोपातियुं	वि॰	વલોપાત કરનારું, તેવા સ્વભાવનું	बेसब्र, अधीर	anxious, fussy
વલોવણું	वलोवणुं	न॰	વલોવવાનું સાધન	बिलोने का साधन	means for churning
વલોવવું	वलोववुं	स॰ क्रि॰	1. માખણ કાઢવા દહીંને વાંસ વડે ઘૂમડવું	बिलोना, मथना	to churn
			2. ચર્ચવું, ચૂંથવું	बहस करना	to discuss, subject to hairsplitting
વલોવડાવવું	वलोवडाववुं	स॰ क्रि॰	'વલોવવું' નું પ્રેરક	'वलोववुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वलोववुं'
વલોવાવું	वलोवावुं	अ॰ क्रि॰	'વલોવવું' નું કર્મણિ	'वलोववुं' का कर्मणि रूप	help churn
વલ્મિક, વલ્મીક	वल्मिक, वल्मीक	पुं॰, न॰	રાફડો	बमीठा, वल्मीक	ant-hill
વવડાવવું, વવરાવવું	ववडाववुं ववरावुं	स॰ क्रि॰	'વાવવું' નું પ્રેરક	'वावुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'वावुं'
		अ॰ क्रि॰	1. 'વાવરવું' નું પ્રેરક	'वावरवुं' का प्रेरणार्थक रूप	caus. of 'वावरवुं'
			2. 'વાવરવું' નું કર્મણિ	'वावुं' का कर्मणि रूप	passive of 'वावरवुं'
વવળાટ	ववळाट	पुं॰	1. ચળ, ખણજ	खुजली, सुरसुराहट	itch
			2. સળવળાટ	कुलबुलाहट	stir

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વવાવું	ववावुं	અ॰ ક્રિ॰	1. 'વાવવું' નું કર્મણિ	'वावવું'का कर्मणि रूप	caus. of 'वावવું'
			2. 'વાવવું' નું ભાવે કે કર્મણિ	'वावવું' का कर्मणि रूप	to be sown
વશ	वश	वि॰	1. તાબે, શરણે	बस में, अधीन	rendered, submissive
			2. મુગ્ધ	मुग्ध, वश	charmed
		पुं॰	કાબુ, નિયમન	बस, क़ाबू, वश	control, check
વશીકરણ	वशीकरण	न॰	1. વશ કરવું તે	वशीकरण	fascination, bewitching
			2. વશ કરવાનો મંત્ર, જાદુ, એક અભિચાર	वशीकरण मंत्र	charm, spell, magic, a kind of black magic
વસતિ, વસતી	वसति, वसती	स्त्री॰	1. વસવું તે, વસતિ	बसना, बस्ती	residing, people
			2. વાસ, રહેઠાણ	वास, निवास	abode, residence
			3. લોકસંખ્યા	आबादी, बस्ती	population
			4. બાળબચ્ચાંનો ભરાવો	बच्चों-कच्चों की अधिकता	overcrowding of children
			5. વસેલી જગા	आबाद जगह	populated place
વસતીગૃહ	वसतीगृह	नं॰	શાળામાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓને રહેવાનું સ્થાન, છાત્રાલય	छात्रावास	school-boarding , hostel
વસતીપત્રક	वसतीपत्रक	न॰	માણસોની સંખ્યાની ગણતરી	जनगणना का पत्र या रेकार्ड	census
વસતીવાડી	वसतीवाडी	स्त्री॰	બાળબચ્ચાં, કુટુંબકબીલો	बाल-बच्चे व परिवारजन	abundance of children and of family relations
વસમું	वसमुं	वि॰	1. મુશ્કેલ	विषम, कठिन, मुश्किल	difficult

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કપરું	विकट, जटिल, विषम	hard
			3. માઠું	बुरा, अशुभ	bad, evil
વસલ્લો	वसल्लो	पुं॰	1. બારદાન	पटसन का कपड़ा	cloth made of jute
			2. જુઓ 'વખલ્લો'	देखिए 'वखल्लो'	see 'વખલ્લો'
વસવાટ	वसवाट	पुं॰	વસવું તે	बसना, वासस्थान	habitation
વસવાટહક	वसवाटहक	पुं॰	વસવાટનો હક	अधिवास, रहने का अधिकार	domicile
વસવાયું, વસવાયો	वसवायुं, वसवायो	न॰, पुं॰	ગામ તરફથી પસાયતાં આપીને વસાવેલા વાળંદ, ધોબી વગેરે કારીગર	पौनी, नेगी	members of artisan class (barbers, washermen etc.) given a share in the produce of land and made to settle in the village
વસવસો	वसवसो	पुं॰	અંદેશો, વહેમ	शंका, अंदेशा, वहम	suspicion
વસવું	वसवुं	अ॰ क्रि॰	1. મુકામ કરવો, રહેવું	बसना	to abide, to dwell
			2. મનમાં ઠસવું, દિલમાં ઊતરવું	मन में बैठना, जमना	to be impressed with, to be convinced
વસંત	वसंत	पुं., स्त्री॰	1. ફાગણ-ચૈત્ર માસની ઋતુ, ઋતુરાજ	बसंत, वसंत, बहार	spring
			2. એક રાગ	वसंत (राग)	a kind of *raga* (music)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વસંતતિલક	वसंततिलक	पुं॰, न॰	1. એક ફૂલ 2. વસંતતિલકા	एक फूल एक वर्णवृत्त, वसंत– तिलका	kind of a flower a metrical form
વસંતતિલકા	वसंततिलका	स्त्री॰	એક છંદ	वसंततिलका, एक छंद	a metre
વસંતપંચમી	वसंतपंचमी	स्त्री॰	માઘ સુદી પંચમી	वसंतपंचमी	fifth day of the bright half of Magha celebrated as a spring festival
વસંતસખા	वसंतसखा	पुं॰	કામદેવ	कामदेव, वसंतसखा	Cupid, the god of love
વસંતી	वसंती	वि॰	1. વસંત સંબંધી 2. પીળું	वसंत संबंधी, वासंतिक पीला	of the spring yéllow
વસાડવું	वसाडवुं	स॰ क्रि॰	'વસવું' નું પ્રેરક	'वसवुं'का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વસવું'
વસાણું	वसाणुं	न॰	1. ઔષધિઓ નાખી બનાવેલો પાક 2. ગાંધીયાટાની ચીજ	ओषधियाँ डालकर बनाया हुआ पाक पंसारी की चीज़ें	a medicinal drug grocery
વસાત	वसात	स्त्री॰	1. માલ, પૂંજી 2. હિસાબ, ગણતરી	माल, पूंजी हैसियत, बिसात, गिनती	wealth, capital consideration, counting
વસાવવું	वसाववुं	स॰ क्रि॰	'વસવું' નું પ્રેરક	बसाना	causal of 'વસવું'
વસાવો	वसावो	पुं॰	રખેવાળ, રખો	रखवाला, रक्षक	guard, watchman
વસાહત	वसाहत	स्त्री॰	1. મૂળ સ્થાનેથી બીજે કરાતો વાસ કે તેનું સ્થાન	मूल वासस्थान से दूसरी जगह पर किया जाने वाला निवास या उसका स्थान	camp, settlement

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સંસ્થાન, 'કોલોની'	उपनिवेश, 'कोलोनी'	colony
વસાહતી	वसाहती	वि॰	વસાહતને લગતું	उपनिवेश-संबंधी	colonial
		पुं॰	વસાહત કરી રહેનાર (માણસ)	उपनिवेशी	colonizer
વસિયત	वसियत	स्त्री॰	1. વારસો	विरसा, विरासत	bequest, legacy
			2. વસિયતનામું	वसीयतनामा	will
વસિયતનામું	वसियतनामुं	न॰	વીલ, વારસા વિશેનું લખાણ	वसीयतनामा	will
વસીલાદાર	वसीलादार	वि॰	લાગવગ કે સંબંધવાળું	प्रभावशाली	influential
વસીલો	वसीलो	पुं॰	મોટા સાથે સંબંધ, તેમની લાગવગ કે મદદ	सहायता, संरक्षण	support, patronage
વસુ	वसु	न॰	સોનું	सोना	gold
		पुं॰, स्त्री॰	ધન, દોલત	धन, दौलत, वसु	wealth
		पुं॰	1. સૂર્ય	सूर्य	sun
			2. આઠ દેવોના એક મંડળ–માંનો દરેક	आठ देवताओं में से एक	each one of the group of eight Gods or *vasus* (mythology)
		वि॰	આઠ (સંખ્યા)	आठ, वसु	eight (from the member of *vasus*)
વસૂકવું	वसूकवुं	अ॰ क्रि॰	(ગાય-ભેંશ) દૂધ દેતી બંધ થવી	(गाय-भैंस का) दूध सूखना	to discontinue giving milk (of cow etc.)
વસૂલ	वसूल	न॰	1. માંગતા પેટે ચૂકતે થયેલી રકમ	पावने में से अदा हुई रक़म	receipt
			2. આમદાની	आमदनी, प्राप्ति, वसूली	income
			3. મહેસૂલ	महसूल, लगान	revenue

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		અ·	ચૂકતે થાય કે થયેલું હોય તેમ	चुकता, बेबाक	dues paid
વસૂલદાર	वसूलदार	વિ·, પું·	આવક અથવા મહેસૂલ ઉઘરાવનાર	आय या लगान वसूल करने वाला	collector of revenue
વસૂલાત	वसूलात	સ્ત્રી·	1. વસૂલ કરવાની સાંથ, મહેસૂલ	राजस्व, लगान	revenue
			2. વસૂલ કરવું કે લેવું તે	वसूली	collection of revenue
વસૂલાતી	वसूलाती	વિ·	વસૂલાત સંબંધી	वसूली संबंधी	related to the collection of revenue
વસ્તાર	वस्तार	પું·	1. જુઓ 'વિસ્તાર'	विस्तार, फैलाव	extent, expansion, magnitude, area of a land
			2. બહોળું કુટુંબ	बड़ा कुनबा या परिवार	descendants, large family
વસ્તારી	वस्तारी	વિ·	બહોળા કુટુંબવાળું	बड़े कुनबे वाला	one having a large family
વસ્તિ	वस्ति	પું·	પેડુ, મૂત્રાશય, બસ્તિ	पेड़ू, मूत्राशय	abdomen, kidney
વસ્તી	वस्ती	સ્ત્રી·	જુઓ 'વસતી'	देखिए 'वसती'	see 'वसती'
વસ્તીગણતરી	वस्तीगणतरी	સ્ત્રી·	વસતિની ગણતરી	मनुष्यगणना, जनगणना	census
વસ્તીગૃહ	वस्तीगृह	ન·	જુઓ 'વસતીગૃહ'	देखिए 'वसतीगृह'	see 'वसतीगृह'
વસ્તીપત્રક	वस्तीपत्रक	ન·	જુઓ 'વસતીપત્રક'	देखिए 'वसतीपत्रक'	see 'वसतीपत्रक'
વસ્તુ	वस्तु	સ્ત્રી·	1. પદાર્થ, ચીજ	पदार्थ, वस्तु, चीज़	matter, object, article
			2. સત્ય, સાર	सत्य, सार	truth, essence

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		न॰	નાટક કે કથાનો વિષય, 'પ્લૉટ'	नाटक की कहानी, कथावस्तु	theme of a story or a play
વસ્તુતઃ	वस्तुतः	અ॰	ખરી રીતે, સાચું જોતાં	वस्तुतः, यथार्थतः	actually, in fact
વસ્તુદર્શી	वस्तुदर्शी	વિ॰	ખરી વસ્તુ બતાવતું કે જોતું 'રિયાલિસ્ટિક'	वस्तुदर्शी	realistic
વસ્તુવિનિમય	वस्तुविनिमय	પું॰	નાણાથી નહિ પણ વસ્તુની આપલે કરવી તે, 'બાર્ટર'	वस्तुविनिमय	barter
વસ્તુસ્થિતિ	वस्तुस्थिति	સ્ત્રી॰	વાસ્તવિકતા, ખરી હકીકત	वास्तविकता, सच्ची बात	fact, actual state of affairs
વસ્ત્ર	वस्त्र	ન॰	કપડું	वस्त्र, कपड़ा	clothing, dress
વસ્લ	वस्ल	પું॰	1. મેળાપ, સમાગમ 2. સંબંધ	मिलन, समागम संबंध	meeting, union relation
વહન	वहन	ન॰	1. વાહન 2. ઉપાડવું-ઊંચકવું તે, ઊંચકીને લઈ જવું તે 3. (પ્રવાહી કે પાણી) વહેવું તે	वाहन उठाना, धारण करना प्रवाह	vehicle lifting, carrying flow (of liquid or of water)
વહવું	वहवुं	સ॰ ક્રિ॰ અ॰ ક્રિ॰	1. વહન કરવું, વહેવું 2. જવું પ્રવાહરૂપે વહેવું	वहन करना, ढोना बीतना, गुज़रना बहना	to carry, to bear to go to flow
વહાણ	वहाण	ન॰	નાવ, મોટો મછવો	बड़ी नाव, जहाज़	ship, lighter
વહાણવટી	वहाणवटी	પું॰	1. ખારવો, નાવિક 2. દરિયાઈ વેપારી 3. વહાણનો માલિક, ઉપરી	नाविक, खलासी समुद्री व्यापारी जहाज़ का मालिक	sailor merchant engaged in overseas trade owner of ship

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વહાણવટું	वहाणवटुं	ન·	1. દરિયામાં વહાણ ફેરવવાં તે	जहाज़रानी	navigation
			2. વહાણો વડે વેપાર કરવો તે	जहाज़ों से व्यापार करना	trade which would involve voyaging in ships
			3. દરિયાની મુસાફરી	समुद्र यात्रा, जहाज़ी सफ़र	see-voyage
વહાણું	वहाणुं	ન·	પ્રભાત	प्रभात, सुबह	morning, daybreak
વહાર	वहार	સ્ત્રી·	સહાયતા, મદદ	सहायता, कुमक	help, assistance
વહાલ	वहाल	ન·	પ્રીતિ	प्यार, प्रीति, लाड	love
વહાલપ, વહાલપણ, વહાલપણું	वहालप, वहालपण, वहालपणुं	સ્ત્રી·, ન·	પ્રેમ	प्यार	love
વહાલસોયું	वहालसोयुं	વિ·	વહાલમાં ઊછરેલું, લાડકવાયું	लाडला	brought up in love and affection
વહાલી	वहाली	સ્ત્રી·	પ્રિયા, વહાલી સ્ત્રી	प्रिया	dear woman, beloved
વહાલીડું	वहालीडुं	વિ·	વહાલું (લાલિત્યવાચક)	प्यारा	dear (poetic)
વહાલું	वहालुं	વિ·	પ્રિય	प्यारा, प्रिय	dear
વહાલેશરી	वहालेशरी	વિ·	હિતેચ્છુ	हितेच्छु	well-wisher
વહાલો	वहालो	પું·	પ્રિયતમ	प्रियतम	dear one, lover
વહી	वही	સ્ત્રી·	1. નામાનો ચોપડો	बही, हिसाब–बही	account book
			2. વંશાવળીની ચોપડી	पुश्तनामा, वंशवृक्ष की किताब	book of family, geneology
			3. ચોપડી (કોરી કે લખેલી)	किताब (कोरी या लिखी हुई)	book (blank, written or printed)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વહીવટ	वहीवट	पुं॰	1. કારભાર, બંદોબસ્ત	संचालन, कारोबार, प्रबंध	administration, management
			2. પદ્ધતિ, શિરસ્તો	पद्धति, रीतिरिवाज	system, practice
			3. લેવડદેવડ, પ્રસંગ, સંબંધ	लेन-देन	handling of funds
વહીવટકર્તા	वहीवटकर्ता	पुं॰	વહીવટ કરનાર, 'એગ્ઝિક્યૂટર'	प्रबंधकर्ता	executor, manager
વહીવટદાર	वहीवटदार	पुं॰	1. કારભારી	प्रबंधकर्ता, संचालक	manager
			2. મામલતદાર (ગાયકવાડીમાં)	तहसीलदार	revenue officer of a taluka
વહીવટી	वहीवटी	वि॰	1. વહીવટને લગતું	प्रशासन संबंधी	administrative
			2. વહીવટ કરનારું	प्रबंध करने वाला	executive
વહીવંચો	वहीवंचो	पुं॰	પેઢીનામું રાખનાર ભાટ	पुश्तनामा रखने वाला भाट, भाट	bard who narrates events in the old history of a family
વહુ	वहु	स्त्री॰	1. પત્ની	पत्नी, बहू	wife
			2. છોકરાંની સ્ત્રી	पुत्रवधु	son's wife, daughter-in-law
વહુવર	वहुवर	स्त्री॰	નવોઢા સ્ત્રી	नवोढ़ा	newly married woman
		न॰	લગ્ન ને વરઘોડો	विवाह और वरयात्रा	marriage and marriage procession
		न॰	ધણીધણિયાણી, નવું પરણેલું જોડું	पतिपत्नी, नवदंपत्ति	newly married couple
વહેણ, વહેન	वहेण, वहेन	न॰	પ્રવાહ	बहाव, प्रवाह	flow, current
વહેમ	वहेम	पुं॰	1. શક, સંદેહ	वहम, शक	doubt, suspicion

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 ભ્રમ, ખોટી માન્યતા	भ्रम, वहम	misapprehension, delusion, superstition
વહેમાવું	वहेमावुं	अ॰ क्रि॰	વહેમ લાવવો, વહેમમાં પડવું	वहम करना, शंका करना	to suspect
વહેમી, વહેમીલું	वहेमी, वहेमीलुं	वि॰	વહેમવાળું, વહેમથી ભરેલું, વહેમ રાખતું કે તેવા સ્વભાવનું	वहमी, शंकाशील	suspicious
વહેર	वहेर	पुं॰	1 વહેરતાં પડેલો ભૂક્કો	बुरादा, कुनाई (लकड़ी की)	saw-dust
			2 ફાટ, ચીરો	दरार	crevice, crack
વહેરણિયો	वहेरणियो	पुं॰	વહેરનારો	आराकश, करौंती	sawyer
વહેરવું	वहेरवुं	स॰ क्रि॰	કરવત વડે કાપવું	आरे से चीरना	to saw
વહેરાવવું	वहेरावavुं	स॰ क्रि॰	'વહેરવું' નું પ્રેરક	'वहेरवुं'का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वहेरवुं'
વહેરાવું	वहेरावुं	अ॰ क्रि॰	'વહેરવું' નું કર્મણિ	'वहेरवुं' का कर्मणि रूप	be put through the process of sawing
વહેરો, વહેરોઆંતરો, વહેરોવંચો	वहेरो, वहेरोआंतरो, वहेरोवंचो	पुं॰	ભેદ, આંતરો, તફાવત	भेद, अंतर	division, distance
વહેલ	वहेल	स्त्री॰	1 રથ, વાહન	बहेली, रथ	carriage, conveyance, vehicle
			2 એક મોટું જળચર પ્રાણી	एक बड़ी मछली, व्हेल	whale
વહેલું	वहेलुं	अ॰	ઉતાવળું, જલ્દી	जल्दी, त्वरा	early, quick
વહેલુંમોડું	वहेलुंमोडुं	अ॰	વખતસર નહિ તેવું, વહેલું કે મોડું	त्वरित या विलंब से	soon or late, not in time

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		अ॰	1. વહેલું કે મોડું એમ	त्वरित या विलंब से	sooner or later
			2. ગમે ત્યારે, સગવડે	जब कभी, किसी समय	any time, at one's convenience
વહેલેરું	वहेलेरुं	वि॰	વહેલું (લાલિત્યવાચક)	जल्द, त्वरित	early (poetic.)
વહેવડાવવું	वहेवडाववुं	स॰ क्रि॰	'વહેવું' નું પ્રેરક	बहाना, गिराना	causal of 'વહેવું'
વહેવરાવવું	वहेवरावुं	स॰ क्रि॰	'વહેવું' નું પ્રેરક, વહેવડાવવું	बहाना, डालना	causal of 'વહેવું', to let flow
વહેવાર	वहेवार	पुं॰	1. સંબંધ, ઘરવટ	घरेलू सम्बन्ध	relation as if belonging to the same family
			2. ધીરધાર કે લેવડદેવડનું કામ	महाजनी, साहूकारा, पैसे के लेन देन का काम	monetary transaction
			3. વર્તણૂક, વર્તન	बर्ताव, व्यवहार	conduct
			4. આચાર, આચરણ	आचरण, व्यवहार	manners
			5. દુનિયાદારીના સંબંધ કે કામકાજ	संसार के कामकाज, दुनियादारी	social intercourse
			6. રૂઢિ, વહીવટ	प्रथा, परिपाटी	custom, social dealings
વહેવારિયો	वहेवारियो	पुं॰	1. લેવડદેવડમાં ચોખટાવાળો	ईमानदार	person forthright in his dealings
			2. વહેવારે ચાલનારો	व्यवहार दक्ष	practical person
			3. શાહુકાર	साहूकार	money-lender
			4. વેપારી	व्यापारी	merchant
વહેવારીકું	वहेवारीकुं	वि॰	વહેવારમાં કામ દે એવું, મધ્યમ, કામ સરે તેવું	व्यवहार्य, कामचलाऊ	of practical use
વહેવારુ	वहेवारु	वि॰	1. મધ્યમ, સાધારણ	मध्यम, साधारण	ordinary

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વહેવારમાં ચાલી શકે તેવું, આચારમાં ઉતારી શકાય તેવું, વ્યવહારુ	आचरण योग्य, व्यवहार्य	practicable
વહેવું	वहेवुं	स॰ क्रि॰	1. ઊંચકવું	ढोना, उठाना, वहन करना	to carry
			2. ખમવું, વેઠવું	सहना, झेलना	to endure
			3. ઘસડાવું	घिसटना	to be dragged
			4. જતું રહેવું, વીતવું	गुज़रना, बीतना	to pass away, to elapse (time)
			5. વંઠી જવું (જવું ક્રિયા સાથે)	बहकना	to go astray
		अ॰ क्रि॰	પ્રવાહરૂપે સરવું	बहना	to flow
વહેળકું, વહેળિયું	वहेळकुं वहेळियुं	न॰	નાનો વહેળો	छोटा नाला, नाली	small conduit
વહેળો	वहेळो	पुं॰	1. નાનો પ્રવાહ	नाला, सोता	brook
			2. વહેણનો ખાડો	खाई, गड्ढा	ditch
વહેંચણ, વહેંચણી	वहेंचण, वहेंचणी	स्त्री॰	1. વહેંચવું કે ભાગ કરવા તે	बाँटना, हिस्से करना, बटवारा	distribution
			2. હિસ્સો	हिस्सा	share
			3. નાનો હિસ્સો	छोटा हिस्सा	dividend
વહેંચવું	वहेंचवुं	स॰ क्रि॰	1. હિસ્સા પાડવા	बाँटना	to divide
			2. દરેકને ભાગ પ્રમાણે આપવું	प्रत्येक को अपने हिस्से के अनुसार देना	to distribute, giving each his part of share
વહેંચાવવું	वहेंचावविं	स॰ क्रि॰	'વહેંચવું' નું પ્રેરક	बँटवाना	causal of 'વહેંચવું'
વહેંચાવું	वहेंचावुं	अ॰ क्रि॰	'વહેંચવું' નું કર્મણિ	बँटना, बाँटा जाना	to be distributed
વહોણું	वहोणुं	वि॰	વનું, વિહોણું	विहीन, रहित	without, bereft of
વહોરત	वहोरत	स्त्री॰	1. વહોરેલું તે, ખરીદ	ख़रीद, उपभोग	purchase
			2. જોખમ	जोखिम, हानि	risk

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ભિક્ષા, ભિક્ષામાં મળેલું તે	भिक्षा	alms
વહોરતિયો	वहोरतियो	પું·	1. ખરીદનાર 2. યતિ, શ્રમણ	उपभोक्ता यति, श्रमण	buyer mendicant, monk
વહોરવું	वहोरवुं	સ· ક્રિ·	1. ખરીદ કરવું 2. સંઘરવું 3. માગી લાવવું 4. માથે લેવું (જોખમ)	मोल लेना, खरीदना बटोरना, इकट्ठा करना माँग लाना (जोखिम) उठाना/ लेना	to purchase to gather, to collect to ask for oneself, to beg to be responsible, to take upon oneself
વહોરાવવું	वहोरावव़ुं	સ· ક્રિ·	1. 'વહોરવું' નું પ્રેરક 2. જૈન સાધુને ભિક્ષા આપવી	खरीदवाना जैन यति को भिक्षा देना	causal of 'વહોરવું' to give alms to Jain sadhu
વહોરાવું	वहोरावुं	અ· ક્રિ·	'વહોરવું' નું કર્મણિ	'વહોરવું' का कर्मणि रूप	passive of 'વહોરવું'
વળ	वळ	પું·	1. આમળો, આંટો 2. સંબંધ, વગ 3. યુક્તિ, કરામત 4. દાવ, લાગ 5. અંટસ, કીનો 6. મમતા, આગ્રહ 7. છાણાંના થર ઉપર થર ગોઠવી ખડકેલી લાંબી હાર 8. ગાંઠ	रस्सी आदि की ऐंठन, बट लगाव, वसीला युक्ति, करामात दाँव, मौका द्वेष, बैर ममता, आग्रह स्तर, हार, पंक्ति गाँठ, गिल्टी	intertwine, twist influence, pull contrivance opportunity, chance grudge, spite love, insistence row knot

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વળકવળ	वळकवळ	पुं॰, स्त्री॰, न॰	1. અનુકૂળતા અને પ્રતિકૂળતા	अनुकूलता और प्रतिकूलता	convenience and inconvenience
			2. ઘાટ અને દાવપેચ	दावपेंच	move and counter-move
વળગણ	वळगण	न॰	1. નિસબત, વાસ્તા	संबंध, वास्ता	concern, connection
			2. ભૂતાવેશ, ભૂત વળગવું તે	भूतावेश, (भूत का) लगना	possession by ghost
			3. ભૂતપ્રેત	भूत-प्रेत	ghosts, evil spirits
			4. વળગેલું કામ કે માણસ	साथ लगा हुआ काम या व्यक्ति	having some work or a person on one's mind
			5. આડો સંબંધ	अवैध सम्बन्ध	illicit relationship (between man and woman)
વળગણી	वळगणी	स्त्री॰	કપડાં નાખવાનો આડો વાંસ	अलगनी, बिलंग	horizontal bar or bamboo for placing clothes on
વળગવું	वळगवुं	अ॰ क्रि॰	1. બાઝવું, લપેટાવું	लगना, सटना, जुड़ना, लिपटना	to embrace, to be involved
			2. આગ્રહથી મંડવું	लगा रहना, लगना	to go on in right earnest, to stick to
			3. ટંટો કરવો	झगड़ा करना, उलझना	to quarrel
વળગાટ, વળગાડ	वळगाट, वळगाड	पुं॰	1. ભૂત કે કાંઈ વળગવું તે	भूतप्रेत या किसी का लगना, छूत	possession by ghost etc.
			2. ભૂતપ્રેત	भूतप्रेत	evil spirits

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વળગાડવું	वळगाडवुं	स॰ क्रि॰	1. 'વળગવું' નું પ્રેરક	'वळगवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વળગવું'
			2. માથે નાખવું, બગાડવું	सिर थोपना, डालना	to palm off
વળગ	वळण	न॰	જાંઘનું મૂળ	उरुमूल, जंघामूल	root of thigh
વળતર	वळतर	न॰	બદલા તરીકે જે કંઈ મજરે આપવાનું હોય તે	मुआवज़ा, बदला	compensation
વળતા, વળતાં,	वळता, वळतां,	अ॰	1. (પ.) પછી	बाद में, पीछे	later, afterwords
વળતી	वळती		2. (પ.) વધારામાં, વળી	और, अधिक	in addition
વળતું	वळतुं	वि॰	1. સામું	प्रति, विरुद्ध	in return of, in response to
			2. પાછું ફરતું, ઉદા. વળતો જવાબ, વળતી ટપાલ	वापसी, जवाबी (कार्ड)	responding, e.g. answer letter etc.
વળતો દહાડો	वळतो दहाडो	न॰	સારી સ્થિતિનો દહાડો, ભાગ્યોદય	भाग्योदय	turn for better, better luck
વળદાર	वळदार	वि॰	વળવાળું	बटवाला, ऐंठनदार	twisted, well-turned
વળવળ	वळवळ	स्त्री॰	ચળ, ખણજ, સળવળાટ	खुजली, सुरसुराहट	itch
વળવળાટ	वळवळाट	पुं॰	વળવળવું તે	खुजली, सुरसुराहट	itch
વળવું	वळवुं	अ॰ क्रि॰	1. વાંકું થવું, મરડાવું	टेढ़ा होना, मुड़ना, झुकना	to be crooked, to bend
			2. પાછા ફરવું	वापस आना, लौटना	to return, to turn back
			3. મનનું વલણ થવું	मन का झुकाव होना	to tend to, to be inclined to
			4. કસાવું	अनुभव प्राप्त करना	to be trained, to get experience

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			5. સુધરવું	सुधरना, सुधार पर आना	to be improved
			6. બંધાવું (અંબોડો, લાડુ)	बँधना, बाँधा जाना (जूड़ा, लड्डू)	to be tied up in a knot (of hair)
			7. માં લાગવું, વળગવું, ઉદા. વાતે વળ્યા	जारी होना, लगना	to fall to (e.g. talking)
			8. થવું, બનવું, ઉદા. સેવાળ વળવી	होना, बनना	to form
			9. પલટાવું, જવું, ઉદા. વળતો દાડો	पलटना, बदल जाना	to turn
			10. કામ થવું, સરવું	काम सरना, प्राप्ति होना	to gain
વળામણ	वळामण	ન॰	1. વાળવાની મજૂરી	झाड़ने-बुहारने की उज्रत	charge for sweeping
			2. વાળતાં નીકળેલો કચરો	झाड़ने से निकला हुआ कचरा	dirt gathered after sweeping
વળામણું	वळामणुं	ન॰	વળાવવું તે, વિદાય	बिदा, बिदा करना	farewell
		વિ॰	વળતું, ઓસરતું, પાછું ફરતું	कम होता हुआ	receding, retreating, ebbing
વળાવવું	वळावvुं	સ॰ ક્રિ॰	1. વળવું, 'વાળવું' નું પ્રેરક	वळवुं, 'वाळवुं' का प्रेरणार्थक रूप	to bend, causal of 'वळवुं', 'वाळवुं'
			2. વિદાય કરવું, માર્ગે પાછો આવવું	बिदा करना	to see one off, to give send off
વળાવિયો	वळावियो	પું॰	1. ભોમિયો	पथप्रदर्शक	guide
			2. વાટમાં સંભાળ રાખનાર	रास्ते में खोज-ख़बर लेनेवाला, मार्गरक्षक	escort
વળાવું	वळावुं	ન॰	1. ભોમિયાનું કામ	पथप्रदर्शक का काम	duty of a guide
			2. તેનું મહેનતાણું	उसकी मज़दूरी	remuneration paid to a guide
		અ॰ ક્રિ॰	'વાળવું' નું કર્મણિ	'वाळवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'वाळवुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વળાંક	वळांक	पुं॰	1. વળવું તે, મરડાટ	(रास्ते का) मोड़, घुमाव	bending, curve, coquetry
			2. વળાંક, મરોડ	लिपि का मोड़	curve, airs
વળી	वळी	स्त्री॰	1. પાતળો લાંબો સોટો, જેવો કે ઘર બાંધવામાં વપરાય છે	छोटा बल्ला, बल्ली	rafter
			2. લાકડીને છેડે જડાતી ખોળી	लाठी के सिर पर जड़ा हुआ धातु का खोल, शामी	metallic circle or ring fixed at the end of a stick
		अ॰	વધારામાં, ઉપરાંત	-के अलावा, अतिरिक्त, सिवा	also, in addition, moreover
વળું	वळुं	न॰	1. મંડળ, સમુદાય, પક્ષ	मंडल, समुदाय, पक्ष	association, gathering, party
			2. ખોળી	शामी	metallic circle or ring, thimble
			3. જમીનનું પડ	भूमि की परत, स्तर	stratum, layer
			4. પરસેવાનો ડાઘ, વળિયું	पसीने का दाग़	blot of sweat (on cloth), mark
			5. વલણ	रुख़, वृत्ति	inclination
			6. શરીરનો બાંધો	शरीर का गठन	built (of body)
			7. અસ્તર	अस्तर	lining
			8. પાણીના જમીનમાં વહેતું વહેણ	ज़मीन के अंदर बहने वाला पानी का प्रवाह	underground stream
			9. મનનો તરંગ, વેળ	मन की तरंग, धुन, सनक	fancy, impulse, caprice
વળૂંભવું	वळूंभवुं	अ॰ क्रि॰	વીંટાવું	लिपटना, लपेटा जाना	to entwine
વળો	वळो	पुं॰	મોટી જાડી વળી	बल्ला	thick big rafter
વળોટ	वळोट	पुं॰	મરોડ	शिक्षण, प्रशिक्षण मोड़	traïning turning

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વળોટવું	वळोटवुं	स॰ क्रि॰	1. ઉલ્લંઘવું, ઓળંગવું	पार जाना, लाँघना	to disobey, to go beyond
			2. ચડિયાતું થવું	बढ़िया बनना	to surpass
વંક	वंक	वि॰	વાંકું	टेढ़ा	crooked, twisted
		पुं॰	આડું વલણ	वक्रभाव, रुखाई का भाव	unfriendly attitude
વંકાઈ	वंकाई	स्त्री॰	1. વાંકાઈ	टेढ़ापन, आड़ापन, वक्रता	crookedness
			2. આડાઈ	वक्रता, ज़िद	cussedness
વંકાવું	वंकावुं	अ॰ क्रि॰	1. રિસાવું, આડા થવું 2. વાંકું થવું, વળાંક કે વાંકમાં જવું, વળવું	रूठना, आड़ा होना टेढ़ा होना, मुड़ना	to take offence to bend, to turn
વંકું	वंकुं	वि॰	વંક, વાંકું	टेढ़ा, वक्र	bent
વંચાવવું	वंचाववुं	स॰ क्रि॰	'વાંચવું' નું પ્રેરક	पढ़ाना	causal of 'वांचवुं'
વંચાવું	वंचावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'વાંચવું' નું કર્મણિ 2. નિંદા થવી	पढ़ा जाना निंदा होना	to be read to be criticized
વંચિત	वंचित	वि॰	1. છેતરાયેલું	ठगा हुआ, छला हुआ, वंचित	deceived, cheated
			2. વિમુખ, હીન	विमुख, रहित	separated, deceitful, mean
વંછેરવું	वंछेरवुं	स॰ क्रि॰	વીંખવું, ઊંધુછત્તું કે આધુંપાછું કે આડુંઅવળું કરવું	छिन्नभिन्न, तितर-बितर, अस्तव्यस्त करना	to upset, to mess up
વંઝા	वंझा	स्त्री॰	વંધ્યા, વાંઝણી સ્ત્રી	बाँझ स्त्री, वंध्या स्त्री	barren woman
વંટોળ, વંટોળિયો	वंटोळ, वंटोळियो	पुं॰	કૂંડાળા કરતો જોરમાં વાતો પવન	बवंडर, बगूला	whirlwind
વંઠવું	वंठवुं	अ॰ क्रि॰	1. હાથથી જવું, હદ બહાર જવું	हाथ से जाना, मर्यादा का उल्लंघन करना	to go astray, to be dissipated, to pass the limits of

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ઝાટવું, વહી જવું	न रुकना, किसी के क़ाबू में न रहना, चाल-ढाल ख़राब होना	overflow
વંડો	वंडी	स्त्री॰	ખુલ્લી જમીનની આસ-પાસની નાની ભીંત	चहारदीवारी	compound-wall
વંડો	वंडो	पुं॰	1. મોટી વંડી 2. તેના વડે આંતરેલું મોટું સ્થાન 3. પોળ, શેરી	बड़ी चहारदीवारी अहाता गली	large courtyard a place with a large courtyard narrow lane
વંઢી	वंढी	स्त्री॰	જુઓ 'વંડી'	देखिए 'वंडी'	see 'वंडी'
વંઢો	वंढो	पुं॰	જુઓ 'વંડો'	देखिए 'वंडो'	see 'वंडो'
વંતાક	वंताक	न॰	રીંગણું	बैंगन	brinjal
વંતાકડી	वंताकडी	स्त्री॰	રીંગણી	बैंगन (पौधा)	small brinjal
વંદન, વંદના	वंदन, वंदना	न॰, स्त्री॰	નમસ્કાર, પ્રણામ	वंदन, प्रणाम, नमस्कार	bow, salute
વંદનીય	वंदनीय	वि॰	વંદન કરવા યોગ્ય	वंदनीय	worthy of salutation
વંદવું	वंदवुं	स॰ क्रि॰	પ્રણામ કરવો	प्रणाम करना	to bow, to salute, to greet
વંદો	वंदो	पुं॰	એક જીવડું	चपड़ा (जंतु)	cocroach
વંશ	वंश	पुं॰	1. પુત્ર - પૌત્રાદિકનો ક્રમ 2. ઔલાદ 3. વાંસ 4. વાંસળી, પાવો	वंश, कुल संतान, वंश बाँस बाँसुरी	lineage offspring bamboo flute
વંશચરિત્ર	वंशचरित्र	न॰	વંશાવળી, પેઢીનામું	वंशवृक्ष, कुरसीनामा	genealogy
વંશજ	वंशज	वि॰	વંશમાં જન્મેલું	वंशज, वंश में उत्पन्न	descendent
		पुं॰	સંતાન, વારસદાર	संतान, वारिस	heir, inheritor

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વંશપરંપરા	वंशपरंपरा	સ્ત્રી॰	પેઢીનો ક્રમ	वंशपरंपरा	succession of generations
		અ॰	પેઢીના ક્રમથી	वंश के क्रम में	in the order of succeeding generations
વંશલોચન	वंशलोचन	ન॰	જુઓ 'વાંસકપૂર'	देखिए 'वांसकपूर'	see 'वांसकपूर'॰
વંશાવેલો	वंशवेलो	પું॰	વંશરૂપી વેલો, વંશપરંપરા, સંતતિ	संतान	generation, progeny
વંશાવળિ, વંશાવળી	वंशावळि, वंशावळी	સ્ત્રી॰	પેઢીનામું, વંશવૃક્ષ	वंशावलि	lineal chart
વા	वा	પું॰	1. પવન, વાયુ	पवन, वायु, हवा	wind, air
			2. તરંગ, ઝાંટો	कल्पना, मन की तरंग, उपज	fancy
			3. શરીર પર ગડગૂમડ નીકળવાનો, માથામાં કે કાનમાં ચસકા નાખવાનો કે સાંધા રહી જવાનો રોગ	वातरोग	rheumatism
			4. જીવ, પ્રાણ	जीव, प्राण	life
			5. રોગ કે વિચારનું મોજું	रोग या विचार का वेग, लहर (ला॰)	prevalence (of an epidemic or thought, idea or opinion)
		અ॰	'જેટલે અંતરે કે જેટલું' –એ અર્થમાં નામને લાગે છે, (ઉદા. ખેતરવા)	'इतने फासले पर या इतना दूर'- के अर्थ में संज्ञा के अंत में प्रयुक्त होता है	as farther as
વાઈ	वाई	સ્ત્રી॰	મૃગી, ફેફરું, 'હિસ્ટીરિયા'	मूर्च्छा रोग, बाई, मिर्गी	epilepsy, hysteria
વાઉ	वाउ	સ્ત્રી॰	1. પગમાં એડી ને તળિયામાં પડતી ફાટ, વૈઢ	बिवाई	rift forming itself on soles of feet and on heels

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વાયલ	अस्थिरचित्त, तरंगी	fanciful, unsteady
વાઉલું	वाउलुं	वि॰	વાયલ, ગાંડું	अस्थिरचित्त, तरंगी	fanciful, unsteady
વાઉચર	वाउचर	न॰	ખરીદ કર્યાનું-ભાવતાલ કે બિલની રકમ છે.ની ખાતરી આપતું ભરતિયું, પહોંચ છે. જેવો ખાતરીદાર કાગળપત્ર	खर्च का पुरज़ा, वाउचर	voucher
વાક	वाक	स्त्री॰	વાચા, વાણી	वाचा, वाणी	speech, language
		पुं॰	1. કસ, સત્ત્વ	सत्व	essence
			2. લોટ બંધાય એવી તેની ચીકાશ	आटे की चिकनाई	sticky substance which goes with dough
વાકેફ, વાકેફગાર	वाकेफ, वाकेफगार	वि॰	1. જાણીતું, માહિતગાર	वाक़िफ़, सुज्ञात, अनुभवी	well-informed, knowledgeable
			2. પ્રવીણ	प्रवीण	proficient
વાકેફગારી	वाकेफगारी	स्त्री॰	જાણ, માહિતી	वाक़िफ़कारी, जानकारी, अनुभव	knowledge, proficiency
વાકછટા	वाक्छटा	स्त्री॰	વાણીની છટા, છટાદાર વાણી	वाक्छटा	style of speaking
વાકપટુ	वाक्पटु	वि॰	બોલવામાં ચતુર	बोलने में चतुर, वाक्पटु	clever in speech
વાક્ય	वाक्य	न॰	1. પૂર્ણ અર્થ બતાવતો શબ્દસમૂહ	वह शब्द समूह जो कहने का मतलब स्पष्ट व्यक्त करता हो, वाक्य	sentence
			2. વચન, કથન	कथन, वचन	speech

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાક્યપૂર્તિ	वाक्यपूर्ति	સ્ત્રી॰	અધૂરું વાક્ય પૂરું કરવું કે તેમ કરનાર શબ્દો	वाक्यपूर्ति	completing a sentence or words completing a sentence
વાક્યરચના	वाक्यरचना	સ્ત્રી॰	વાક્યની રચના	वाक्यरचना	syntax
વાખરો	वाखरो	પું॰	ઘરગતુ સરસામાન (પ્રાયઃ 'ઘર' સાથે પ્રયોગ થાય છે)	घरबार, घर की चीज़ें	household furniture and goods
વાગડ	वागड	પું॰	1. ગુજરાતનો એક પ્રદેશ	गुजरात का एक भूभाग	name of a region in Gujarat
			2. કપાસની એક જાત	कपास की एक जाति	variety of cotton-plant
વાગલાં	वागलां	ન॰	વાંગલાં, વલખાં	व्यर्थ प्रयत्न	vain struggle
વાગવું	वागवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. અવાજ નીકળવો (વાદ્યનો)	(वाद्य से) आवाज़ निकलना	to make sound (musical instrument)
			2. છજા થવી, જખમાવું	चोट लगना, लगना, घाव होना	to be hurt, to be wounded
			3. (અમુક કલાકનો) સમય થવો	(अमुक घंटों का) समय होना	to strike (time)
વાગળું	वागळुं	ન॰	વાગલું, વાગોળ	चमगादड़	a kind of nocturnal bird
વાગોલ	वागोल	સ્ત્રી॰, ન॰	1. વડવાગોળ	चमगादड़	a kind of nocturnal bird
			2. વાગોલવું તે, ઓગાળ	जुगाली	to chew the cud
વાગોલવું	वागोलवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. ખાધેલું મોંમાં લાવી ફરી ચાવવું (ઢોરે)	जुगाली करना, पगुराना	to chew the cud (cattle)
			2. ધીમે ધીમે ચાવી ખાતાં વાર લગાડવી	(ला॰) चबा-चबाकर खाने से देर लगाना	masticate slowly

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાગોળ	वागोळ	स्त्री॰	જુઓ 'વાગોલ'	चमगादड़	see 'વાગોલ'
વાગોળવું	वागोळवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'વાગોલવું'	जुगाली करना, पगुराना	see 'વાગોલવું'
વાગ્દાન	वाग्दान	न॰	1. 'કન્યા આપીશ' એમ કહેવું તે, સગાઈ	मँगनी, सगाई, वाग्दान	engagement, betrothal
			2. વચન	वचन	promise
વાગ્યુદ્ધ	वाग्युद्ध	न॰	1. માત્ર શાબ્દિક યુદ્ધ	शब्दों का युद्ध, वाग्युद्ध	exchange of hot words
			2. ગરમાગરમ ચર્ચા	गरमागरम चर्चा	heated discussion
વાગ્યે	वाग्ये	अ॰	વાગતાં, વાગે ત્યારે	बजे	at the stroke of
વાઘ	वाघ	पुं॰	એક હિંસ્ર પ્રાણી, શેર	बाघ, शेर, व्याघ्र	tiger
વાઘણ	वाघण	स्त्री॰	વાઘની માદા	शेरनी	tigress
વાઘનખ	वाघनख	पुं॰	1. વાઘના નખનું બાળકનું ઘરેણું	बघनखा, बाघनख	child's ornament made from tiger's claw
			2. એક પોલાદી હથિયાર	एक फौलादी हथियार	kind of iron weapon
			3. એક ગંધદ્રવ્ય	एक गंधद्रव्य	kind of fragrant substance
વાઘબારશ, વાઘબારસ	वाघबारश, वाघबारस	स्त्री॰	આસો વદિ બારશ	कार्तिक कृष्णा द्वादशी	twelfth day of the dark half of Ashvin
વાઘરી	वाघरी	पुं॰	1. એ નામની જાતનો આદમી	'वाघरी' जाति का व्यक्ति	a member of this community
			2. મેલો, ગંદો, અસભ્ય કે નીચ માણસ	मैला, गंदा, असभ्य या नीच व्यक्ति	dirty, shabby or uncultured person

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાઘરણ	वाघरण	स्त्री॰	1. વાઘરીની કે વાઘરી સ્ત્રી	वाघरी जाति की स्त्री	woman of the tribe of *vagharies*
			2. ગંદી ફૂઅડ સ્ત્રી	गंदी फूहड़ स्त्री	untidy woman
વાઘેર	वाघेर	पुं॰	કાઠી લોકની એક જાતનો આદમી	'काठी' की एक जाति का व्यक्ति	a member of *Kathi* race
વાઘેલો	वाघेलो	पुं॰	રજપૂતોની એક જાતનો આદમી	राजपूतों की एक जाति का पुरुष	member of branch of Rajputs of the name *vaghela*
વાઘો	वाघो	पुं॰	1. ડગલો, પોશાક	वेश, बाना, पहनावा	garment, dress
			2. ગાંસડી	गठरी	bundle, bale
વાચ	वाच	स्त्री॰	1. વાચા, ભાષા, બોલી, વાણી	वाचा, भाषा, वाणी	speech, language
			2. બોલવાની શક્તિ	बोलने की शक्ति	power of speech
વાચન	वाचन	न॰	1. વાંચવું તે	वाचन, पाठ, पढ़ाई	reading
			2. વાંચવાની ઢબ	पढ़ने का ढंग	mode of reading
			3. ધારાસભામાં ચર્ચા માટે બિલ આવવું તે	विधानसभा में बिल का चर्चा हेतु पेश होना, वाचन	one of the stages through which a Bill must pass (in a parliament), reading
વાચનમાળા	वाचनमाळा	स्त्री॰	શાળાના વર્ગોમાં ચલાવવા તૈયાર કરેલી ચોપડીઓની શ્રેણી	पाठावली	primer

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાચસ્પતિ	वाचस्पति	पुं॰	,બૃહસ્પતિ, દેવોના ગુરુ	बृहस्पति, वाचस्पति	Brihaspati, preceptor of Gods
વાચા	वाचा	स्त्री॰	વાણી, બોલી	वाचा, वाणी, बोल-चाल की भाषा	speech, language
વાચાલ, વાચાળ	वाचाल, वाचाळ	वि॰	બહુબોલું	वाचाल	loquacious, talkative
વાછટ	वाछट	स्त्री॰	પવનથી ઊડેલા વરસાદના છાંટા	हवा से उड़ी हुई बारिश की बूँदें, बौछार	spray (of rain)
વાછટિયું	वाछटियुं	न॰	વાછટ અટકાવવા બારી – બારણાં પર કરેલું છજું	सायबान, पड़छती	weather-shade
વાછડી	वाछडी	स्त्री॰	ગાયનું માદા બચ્ચું	बछड़ी	heifer
વાછડું	वाछडुं	न॰	વાછરું	बछड़ा	calf
વાછડો	वाछडो	पुं॰	ગાયનું નર બચ્ચું	बछड़ा	calf-
વાછરું	वाछरुं	न॰	ગાયનું બચ્ચું	बछड़ा	calf
વાછંટ,	वाछंट,	स्त्री॰	જુઓ 'વાછટ'	देखिए 'वाछट'	see 'वाछट'
વાછંટિયું	वाछंटियुं	न॰	જુઓ 'વાછટિયું'	देखिए 'वाछटियुं'	see 'वाछटियुं'
વાછૂટ	वाछूट	स्त्री॰	ગુદા વાટે પવન નીકળવો-પાદવું તે	पादना	to fart
વાજ	वाज	वि॰	1. ત્રાસવું, કંટાળેલું	त्रस्त, उकताया हुआ	to be troubled, to be bothered, to be fed up with
			2. હારેલું	हारा हुआ	defeated
		स्त्री॰	1. ઉપદેશ	उपदेश	serman, preaching

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. તોબા, પીડા, કંટાળો	पीड़ा, ऊब	trouble, pain, botheration
વાજણ	वाजण	स्त्री॰	ઉમદા જાતની ઘોડી	बढ़िया जाति की घोड़ी	mare of high pedigree
વાજબી	वाजबी	वि॰	ઘટિત, યોગ્ય	वाजिब, उचित, वाजिबी	proper, reasonable
વાજાપેટી	वाजापेटी	स्त्री॰	હાર્મોનિયમ, પેટી	हारमोनियम	harmonium
વાજિંત્ર	वाजिंत्र	न॰	વાજું, વાદ્ય	बाजा, वाद्य, वादित्र	musical instrument
વાજિયા	वाजिया	वि॰, पुं॰	પાણી પાઈને પકવેલા (ઘઉં)	सिंचाई से तैयार किया (गेहूँ)	variety of wheat grown by irrigation
વાજિંત્ર	वाजिंत्र	न॰	વાજું, વાદ્ય	बाजा, वाद्य, वादित्र	musical instrument
વાજું	वाजुं	न॰	1. વા, ઘા ને ઘસરકો કે એ ત્રણ પૈકી કોઈથી ધ્વનિ નીકળે તેવું સાધન	बाजा, वाद्य	musical instrument
			2. એકસરખા (ટીકાપાત્ર) લક્ષણવાળા લોકોનું મંડળ	एक सी वृत्ति वाले लोगों की मंडली	group of persons having common interests (not very praiseworthy)
વાટ	वाट	स्त्री॰	1. રસ્તો	मार्ग, बाट	path, way
			2. પ્રતીક્ષા, રાહ	प्रतीक्षा, राह (देखना)	expectation, awaiting
			3. દિવેટ	(दिये की) बत्ती	wick
			4. પૈડા ઉપર ચડાવવામાં આવતો પાટો	पहिये पर चढ़ाया जाने वाला लोहे का पट्टा, हाल	iron ring put round the wheel of a cart

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાટકી	वाटकी	સ્ત્રી॰	છાલી, કટોરી	कटोरी, प्याली	small cup of metal
વાટકો	वाटको	પું॰	મોટું છાલું	कटोरा	cup of metal
વાટખરચ, વાટખર્ચ, વાટખર્ચી	वाटखरच, वाटखर्च, वाटखर्ची	પું॰, ન॰ સ્ત્રી॰	1. મુસાફરીનો ખર્ચ 2. મુસાફરી દરમિયાન ખરચવાની રકમ	राहखर्च, मार्गव्यय यात्रा खर्च	travel fare incidental expenses during a journey
વાટણિયો	वाटणियो	પું॰	વાટવાનો ગોળ પથ્થર	बट्टा, लोढ़ा	round stone used for levigating
વાટણી	वाटणी	સ્ત્રી॰	વહેંચણી	बाँटना, बँटाई	distribution
વાટણો	वाटणो	પું॰	વાટણિયો	बट्टा, लोढ़ा	see 'વાટણિયો'
વાટપાડુ	वाटपाडु	પું॰	વાટકૂટિયો	मार्ग का लुटेरा, रास्ते का चोर	highway robber
વાટમાર	वाटमार	વિ॰, પું॰	જુઓ 'વાટકૂટિયો'	देखिए 'वाटकूटियो'	see 'વાટકૂટિયો'
વાટલા	वाटला	પું॰	ભાંગેલ ચોખા	चावल के टूटे हुए बड़े कण, कनकी	broken rice
વાટે	वाटे	અ॰	દ્વારા, વડે	से द्वारा	with, through
વાટો	वाटो	પું॰	1. ગોળ લાંબો વીંટો 2. પેટ પર વળતી મોટી કરચલી 3. ચૂનાની ગોળ કિનાર	गोल लम्बा बीड़ा (पेट पर पड़ने वाली) झुर्री चूने से बनी दीवार की गोल किनारी	roll wrinkle, fold (on the belly) rounded border of mortar
વાડ	वाड	સ્ત્રી॰	1. જમીનની આજુબાજુ કાંટા વગેરેની કરેલી આડ 2. મહોલ્લો, લત્તો	बाड़, झाड़बंदी मोहल्ला, टोला	hedge, fence street
વાડકી	वाडकी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વાટકી'	कटोरी, प्याली	see 'વાટકી'
વાડકું	वाडकुं	ન॰	જુઓ 'વાટકો'	कटोरा	see 'વાટકો'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાડકો	वाडको	पुं॰	જુઓ 'વાટકો'	कटोरा	see 'વાટકો'
વાડવળગણી	वाडवळगणी	स्त्री॰	વાડ	बाड़, झाड़बंदी	fence
વાડાબંધી	वाडाबंधी	स्त्री॰	અલગ અલગ વાડામાં બંધાવું તે – જુદાઈ, પક્ષાપક્ષી	दलबंदी	forming factions
		वि॰	વાડામાં બંધાયેલું એવું	दलबंदी में शामिल	tied up in an enclosure
વાડો	वाडी	स्त्री॰	1. બાગ, બગીચો 2. ફૂલ ગૂંથીને કરેલો શણગાર 3. નાતવરાઈ માટે બાંધેલી વચ્ચે ચોકવાળી જગા	बाग़, फुलवारी, बाड़ी फूलों की चादर या उनकी सजावट बिरादरी के भोज आदि के लिए बिरादरी की ओर से बनाया हुआ चौकवाला मकान, बाड़ी	garden decoration of flowers place for caste dinner gathering etc.
			4. નાનો વાડો કે મહોલ્લો, પોળ જેવી જગા	छोटा मुहल्ला, कूचा	alley, small street
વાડોવજીફો	वाडोवजीफो	पुं॰	1. જાગીર, ખેતર વગેરે	जागीर, ज़मीन आदि	farmland, estate etc.
			2. (લા.) સમૃદ્ધિ	समृद्धि	wealth
વાડોવસ્તાર	वाडोवस्तार	पुं॰	કુટુંબકબીલો	कुटुंब-कबीला, परिवार के सारे सदस्य	family and relations
વાડો	वाडो	पुं॰	1. ઘર પછવાડે આંતરેલી ખુલ્લી જગા 2. બકરાં-ઘેટાં પૂરવાની જગા 3. મહોલ્લો	घर का घिरा हुआ पिछवाड़ा, अहाता, बाड़ा पशुशाला, बाड़ा कूचा, मुहल्ला	backyard pen, fold street

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. સંડાસ	पाखाना	toilet
			5. તડ, પક્ષ	(ला॰) दल, पक्ष	faction, division
વાડોલિયું	वाडोलियुं	न॰	ઝાડની આસપાસ કરેલી નાની વાડ	पेड़ के इर्दगिर्द की हुई छोटी बाड़	small fence set up round a tree
વાઢ	वाढ	पुं॰	1. કાપ, જખમ	काट, घाव	cut, wound
			2. ધાર	हथियार की धार	edge (of an instrument for cutting)
			3. ચૂંક	पेट की ऐंठन, मरोड़	cramps, colic
			4. કાપણી	(फ़सल की) कटाई, लुनाई	reaping
			5. શેરડીનું ખેતર કે વાવેતર	ईख की खेती या ईख का खेत	field of sugarcane
			6. શેરડી પીલવાનો સંચો	कोल्हू (ईख पेरने का)	machine for pressing sugarcane
વાઢકાપ	वाढकाप	स्त्री॰	ચીરવું કે કાપવું તે (દાક્તરે)	चीर-फाड़	surgery
વાઢકૂટિયો	वाढकूटियो	पुं॰	વાઢકાપ કરનારો (દાક્તર)	चीर-फाड़ करने वाला (डाक्टर)	surgeon
વાઢણી	वाढणी	स्त्री॰	કાપણી	कटाई	mowing
વાઢવું	वाढवुं	स॰ क्रि॰	કાપવું	काटना	to mow
વાઢિયો	वाढियो	पुं॰	1. ઉત્કટ ઇચ્છા	चसका, उत्कट इच्छा	acute desire
			2. ચડસ	लत, चसका	addiction
			3. વાઢ, કાપ	चीर-फाड़	operation, cut
વાઢી	वाढी	स्त्री॰	ઘી પરસવાનું નાળચાવાળું માટીનું વાસણ	करवा	pot carrying ghee, with a nozzle fixed to it

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વજ્જર	वज्जर	न॰	ઇંદ્રનું આયુધ–વજ્ર	इंद्र का आयुध, वज्र	thunder-bolt of Indra
વજ્ર	वज्र	न॰	1 દધીચિ ઋષિનાં હાડકાંનું બનેલું ઇન્દ્રનું આયુધ	वज्र, इंद्र का आयुध	thunder-bolt of Indra
			2 વીજળી	बिजली	lightning
વજ્રકાય	वज्रकाय	वि॰	વજ્ર જેવી કઠણ કાયાવાળું	वज्र जैसी कठिन काया वाला	having a body strong as steel
વજ્રદંતી	वज्रदंती	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	वज्रदंती	kind of herb
વજ્રપાત	वज्रपात	पुं॰	વીજળીનું પડવું તે કે તેના જેવો ભયંકર આઘાત, વજ્રઘાત	वज्राघात, वज्रपात	shooting of a thunder bolt
વજ્રલેપ	वज्रलेप	पुं॰	કદી ઊખડે નહિ તેવો લેપ, મસાલા ભેળવેલો તેવો ચૂનો કે તેનો લેપ	वज्रलेप	mortar or similar plaster which is impossible to remove
		वि॰	તેના જેવું સજ્જડ	वज्रलेप जैसा सख़्त	strong as plaster
વજ્રહૃદય	वज्रहृदय	न॰	વજ્ર જેવું કઠણ હૃદય	वज्र सा कड़ा हृदय	heart hardened as steel
		वि॰	તેવા હૃદયવાળું, નિષ્ઠુર	निष्ठुर, वज्रहृदय	heartless
વજ્રાઘાત	वज्राघात	पुं॰	1 વજ્ર કે વીજળીનો આઘાત 2 તેના જેવી આકસ્મિક આફત	वज्र या बिजली का आघात भारी विपत्ति, वज्रपात	shock as of a thunderbolt calamity
વાટવું	वाटवुं	स॰ क्रि॰	1 ભૂકો કરવો, કચરવું, લસોટવું	पीसना, कुचलना	to pound, to crush, to grind by rubbing on a stone with muller

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વહેંચવું	बाँटना	to distribute, to divide
વાટવો	वाटवो	पुं॰	પાનસોપારી કે પૈસા વગેરે રાખવાની ઘણાં પડવાળી એક પ્રકારની કોથળી	बटुआ	a bag with many partitions for holding money, areca-nut, beatle leaves etc.
વાટાઘાટ	वाटाघाट	स्त्री॰	ભાંજગડ, પંચાત	बातचीत, चर्चा	negotiation, discussion
વાણિયણ	वाणियण	स्त्री॰	વાણિયા કોમની કે વાણિયાની સ્ત્રી	बनियाइन, बनिये की स्त्री	a Baniya woman
વાણિયો	वाणियो	पुं॰	એ નામની નાતનો આદમી	बनिया	member of the *Bania* community
વાણિયાગત	वाणियागत	स्त्री॰	વાણિયાવેડા	बनियापन	behaviour typical of members of the *bania* caste
વાણિયાગીરી, વાણિયાવિદ્યા	वाणियागीरी, वाणियाविद्या	स्त्री॰	વાણિયાની રીત કે વર્તન (લુચ્ચાઈ, કરકસર, વખત વરતીને કામ લેવું, લાભહાનિ પ્રથમ વિચારવાં વગેરે)	बनियापन	behaviour marked by features such as thrift, practical sense etc. peculiar to *banias*
વાણિયાવેડા	वाणियावेडा	पुं॰	વાણિયાની રીત, જુઓ 'વાણિયાવિદ્યા'	बनियापन	see 'વાણિયાવિદ્યા'
વાણીશૂરું	वाणीशूरुं	वि॰	બોલવે શૂરું	बोलने में शूर, वाक्पटु	brave in speech
વાણો	वाणो	पुं॰	વણતાં નંખાતા આડા દોરા	बाना (सूत का)	woof

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાણોતર	वाणोतर	पुं॰	ગુમાસ્તો	गुमाश्ता, कारिंदा	merchant's clerk
વાણોતાણો	वाणोताणो	पुं॰	વાણો અને તાણો	ताना-बाना	woof and warp
વાત	वात	स्त्री॰	1. વાર્તા, કથા	कहानी, कथा	story, narrative
			2. હકીકત, બીના, વૃત્તાંત	घटना, वृत्तान्त, हक़ीकत, सच बात	happening, event, report
			3. લોકમાં ચાલતી ખરીખોટી વાત, ગામગપાટો	गप, अफवाह	rumour
			4. કહેવું કે કહેવાનું તે (ઉદા. તમારી વાત હું સમજ્યો)	कथन, कहना, बात	narration, talk
			5. વાતચીત, સંભાષણ	संभाषण, वार्तालाप	conversation, talk
			6. મોટી-અગત્યની કે અઘરી બાબત (ઉદા. એમાં તે શી મોટી વાત છે?)	बिसात, हैसियत, बहुत आवश्यक या कठिन बात, मामला या विषय	weighty or difficult matter
			7. વિષય, બાબત (ઉદા. મારા હાથની વાત નથી)	काम, विषय, बात	topic, subject
			8. રીત, વર્તન (ઉદા. પૈસાદારની વાત જુદી છે), વહેવાર	बात, रवैया, तौर-तरीका, व्यवहार	manner, way, dealing
			9. વર્ણન, ગુણગાન (ઉદા. એની જ વાત બધે થાય છે.)	वर्णन, प्रशंसा की बात, ख़ूबी	description, praise
			10. સરસાઇ, વાદ (ઉદા. એની વાત ન થાય)	बराबरी, मुक़ाबला	comparison, competition
			11. કહેવાનું કે કરવાનું (ઉદા. વખત આવ્યે ત્યારે વાત)	कहना या करना, बात आ पड़ना	plan of action

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
			12. 'યોજના, ગોઠવણ (ઉદા. મારી બધી વાત ઊંધી વળી)	योजना, कोई काम करने का विचार	plan, arrangement
			13. ગુપ્ત ભેદ, રહસ્ય (ઉદા. તેની વાત બહાર પડી ગઈ)	रहस्य, भेद, बात	secret
વાતચીત	वातचीत	સ્ત્રી॰	1. સંભાષણ	बातचीत, वार्तालाप	conversation
			2. ગપ્પાં	गप-शप	gossip
વાતડ	वातड	સ્ત્રી॰	1. લાંબી લાંબી વાત, ટાયલું	लंबी–लंबी बात	interminable talk
			2. વા પેસી શકે તેવી તરડ	वायु जा सके ऐसी दरार	small crack
વાતાવરણ	वातावरण	ન॰	1. પૃથ્વીને વીંટળાઈને રહેલું વાયુનું આવરણ	वातावरण, पृथ्वी के चारों ओर स्थित वायु	the atmosphere
			2. પરિસ્થિતિ, આજુ બાજુના નૈતિક કે માનસિક સંજોગો	परिस्थिति, व्यक्ति के जीवन को प्रभावित करने वाले संजोग	situation, circumstance
વાતૂડું, વાતોડિયું, વાતોડું	वातूडुं, वातोडियुं, वातोडुं	વિ॰	ઘણી વાતો કરવાની ટેવવાળું	बातूनी	talkative
વાત્સલ્ય	वात्सल्य	ન॰	મમતા, પ્રેમ (મોટાનો નાના પ્રત્યે)	ममता, प्रेम (बड़ों का छोटों के प्रति)	kindness, affection for young ones, paternal love
વાદ	वाद	પું॰	1. ચર્ચા, શાસ્ત્રાર્થ	बहस, शास्त्रार्थ, वाद	discussion, learned debate
			2. ભાંજગડ, તકરાર	तकरार, वाद–विवाद	squabble, wrangle
			3. ચડસાચડસી	होड़, लाग-डाँट	rivalry

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. જ્ઞાનવિજ્ઞાન કોઈ વિષયમાં કાઢેલું અનુમાન કે તારણ કે બાંધેલી માન્યતા યા સિદ્ધાંત	सिद्धान्त, वाद	theory or ism
વાદણ	वादण	સ્ત્રી॰	'વાદી' નું સ્ત્રીલિંગ	मुद्दई स्त्री	fem. of 'वादी'
વાદન	वादन	ન॰	વગાડવું તે	वादन, बजाना	playing on a musical instrument
વાદળ	वादळ	ન॰	આકાશમાં એકઠો થયેલો વરાળનો ગોટા જેવો સમૂહ જે વરસાદ રૂપે નીચે પડે છે	बादल	cloud
વાદળી	वादळी	વિ॰	1. વાદળી રંગનું	बादल के रंग का, आसमानी	blue
			2. વાદળાંમાં થઈને આવતો (સખત તાપ)	बादलों से होकर आनेवाला	heat of the sun filtering through clouds
		સ્ત્રી॰	1. નાનું વાદળ	छोटा बादल, बदली	small cloud
			2. પાણી ચૂસી રાખે તેવી એક દરિયાઈ જાનવર કે તેવી કૃત્રિમ પેદાશ, સ્પંજ	इसपंज, मुर्दा बादल	sponge
વાદળું	वादळुं	ન॰	વાદળ	बादल	cloud
વાદિત્ર	वादित्र	ન॰	વાજિંત્ર, વાજું	बाजा, वादित्र	musical instrument
વાદી	वादी	વિ॰	1. વદનાર, બોલનાર (સમાસને અંતે)	बोलने वाला, वादी	sayer, speaker

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વાદમાં માનનારું (સમાસને છેડે)	मत या वाद में मानने वाला	believer in an ism (e.g. समाजवादी)
		पुं॰	1. રાગનો પ્રધાન સ્વર	राग का मुख्य स्वर, वादी	principal note of a mode (musical)
			2. વાદ કરનાર	स्पर्धा करने वाला	rival
			3. ફરિયાદી	मुद्दई, वादी	complainant, plaintiff
			4. મુરલી વગેરે વગાડીને (સાપ વગેરેનો) ખેલ કરનાર, મદારી	मदारी	snake-charmer
વાદીગર	वादीगर	पुं॰	મદારી, ખેલાડી	मदारी	snake-charmer
વાદીલું	वादीलुं	वि॰	મમતી, વાદે ચડી જાય તેવું	आग्रही, हठी	obstinate
વાદોવાદ	वादोवाद	अ॰	સ્પર્ધામાં, વાદે વાદે	स्पर्धा में, स्पर्धा के चक्कर में	in a spirit of rivalry
વાધણ, વાધણી	वाधण, वाधणी	स्त्री॰	હેડકી, અટકડી	हिचकी	hiccup
વાધર, વાધરી	वाधर, वाधरी	स्त्री॰	ચામડાની સાંકડી પટી કે દોરી	वधी, चमड़े की डोरी या पट्टी	string or narrow strap of leather
વાન	वान	पुं॰	રંગ, વર્ણ	वर्ण, रंग	colour
		स्त्री॰	ટાઢથી ફાટેલી ચામડી	सर्दी से फटी चमड़ी	chilblain
		न॰	શરીરનો બાંધો	शरीर की गठन, काठी	build, constitution of body
વાનગી	वानगी	स्त्री॰	1. નમૂનો	नमूना	sample
			2. નવાઈની ચીજ	अनूठी चीज़	novelty
વાનર	वानर	पुं॰	વાંદરો, કપિ	वानर, बंदर	monkey, ape
વાની	वानी	स्त्री॰	જણસ, ચીજ, પ્રકાર (જમણનો)	चीज़, व्यंजन (भोजन)	a dish

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાનું	वानुं	न॰	વસ્તુ, ચીજ, જણસ	चीज़, वस्तु	thing, article, commodity
વાપર	वापर	पुं॰	વપરાશ	उपयोग, इस्तेमाल	use
વાપરવું	वापरवुं	स॰ क्रि॰	૧ ઉપયોગમાં લેવું	इस्तेमाल करना, उपभोग करना	to use
			૨ ખર્ચવું	खरचना, व्यय करना	to spend
વાબારી, વાબારું	वाबारी, वाबारुं	स्त्री॰, न॰	જાળિયું, બાકું	रोशनदान	small window or grill
વામ	वाम	स्त्री॰	જુઓ 'વામા'	स्त्री, वामा	see 'वामा'
		पुं,स्त्री॰	બે હાથ પહોળા કરતાં છાતી સાથે થતી લંબાઈનું માપ	लंबाई की एक नाप	length between the extremities of both hands extended
		वि॰	૧ સુંદર	सुंदर	beautiful
			૨ ડાબું	बायाँ	left
			૩. ઊલટું, પ્રતિકૂળ	प्रतिकूल, उलटा	reverse, unfavourable
			૪. અધમ, નીચ	अधम, नीच	mean, low
વામણું	वामणुं	वि॰	ઠીંગણું, નીચું	बौना, ठिगना	stunted
વામાટામા	वामाटामा	पुं॰	અનિશ્ચયમાં વખત ગાળવો તે, આનાકાની, ગલ્લાંતલ્લાં	आनाकानी, टालमटोल	indecision, hesitation
વાયક	वायक	न॰	વેણ, વાક્ય (પ.)	वचन, वाक्य	word, sentence
વાયકા	वायका	स्त्री॰	વાત, ગપ, અફવા	बात, गप, अफ़वाह	story, rumour
વાયડાઈ	वायडाई	स्त्री॰	વાયડાપણું	गप या शेखी मारने का भाव	queer behaviour, audacity
વાયડું	वायडुं	वि॰	૧ પેટમાં વાયુ ઉત્પન્ન કરે તેવું	वातकारक, वादी	causing gas in stomach

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ફડાકા કે ફુલારા મારવાની ટેવવાળું	गप मारने का आदी	bragging, vain
			3. (લા.) વિચિત્ર સ્વભાવનું, હઠીલું	हठी	obstinate
વાયણું	वायणुं	न॰	ખુશાલીનું જમણ	आनंदोत्सव का भोजन	feast on a joyous happening
વાયદાસર	वायदासर	अ॰	વાયદા પ્રમાણે, મુદતસર	वादे के मुताबिक मिआद से, समय की सीमा के अनुसार	at the appointed time
વાયદો	वायदो	पुं॰	1. મુદત, અવધિ	मुद्दत, अवधि	stipulated (period of) time
			2. મુદત પર કરવાનું કામ	निर्धारित या निश्चित समय में करने का काम	thing to be done at stipulated time
વાયરો	वायरो	पुं॰	પવન	हवा, वायु	wind
વાયલ	वायल	न॰	1. એક જાતનું સ્ત્રીનું વસ્ત્ર	स्त्री का एक तरह का वस्त्र	voil
			2. તરંગી, દૃઢતા વિનાનું	अस्थिरचित्त, तरंगी	fanciful, unsteady
વાયવ્ય	वायव्य	वि॰	1. વાયુ સંબંધી	वायु-सम्बन्धी	relating to wind
			2. ઉત્તરપશ્ચિમ ખૂણાને લગતું	पश्चिमोत्तर दिशा से सम्बंधित	north-western
		स्त्री॰	ઉત્તર અને પશ્ચિમ વચ્ચેનો ખૂણો	पश्चिमोत्तर दिशा	north-west
વાયુ	वायु	पुं॰	પવન	वायु, हवा	wind
		पुं॰, न॰	બાદી	बादी, वायु	flatulence
		न॰	વાઈ, મૃગી	बाई, मिरगी (रोग), अपस्मार	epilepsy
વાયુકોણ	वायुकोण	पुं॰	વાયવ્ય ખૂણો	वायु-दिशा	north-west

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાયુગોળો	वायुगोळो	पुं॰	વાયુનો એક રોગ	वातगुल्म	a complaint caused by gas
વાયુમંડળ	वायुमंडळ	न॰	વાતાવરણ	वायुमंडल, वातावरण	atmosphere
વાયુવેગ	वायुवेग	पुं॰	પવનનો વેગ	वायुवेग	velocity of wind
વાયેલ	वायेल	वि॰	1. વાયલ	अस्थिरचित्त	unsteady in mind
			2. વાયડું	गप मारने का आदी	queer in behaviour, having a habit of bragging
વાર	वार	पुं॰	અઠવાડિયાનો દરેક દિવસ	दिन, वार	a day of the week
		स्त्री॰	1. વખત, સમય	समय, काल	time, period
			2. વખત, ફેરો	बेर, दफ़ा, फेरा	time repeated, e.g. once, twice etc.
			3. વિલંબ	(लो॰) देर, विलंब, ढील	delay
			4. ત્રણ ફૂટ જેટલું માપ	गज़	yard
		न॰	(प.) વારિ, પાણી	पानी, (प॰) जल	water
વારકરી	वारकरी	पुं॰	મહારાષ્ટ્રનો એક ભક્તિસંપ્રદાય કે તેનો અનુયાયી	महाराष्ट्र का एक भक्ति संप्रदाय या उसका अनुयायी	a religious sect or its member (in Maharashtra)
વારકવાર	वारकवार	पुं॰	સારોનરસો દહાડો	शुभाशुभ दिवस	day of good or bad omen
વારકું	वारकुं	वि॰	વાર કે વખતનું	निर्धारित या निश्चित समय का	of a certain day or time
વારવું	वारवुं	स॰ क्रि॰	1. અટકાવવું, મના કરવી	रोकना, मना करना	to dissuade, to discourage

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ઓવારવું	बलि जाना, वारना	to receive with a ceremonial gesture of warding off evil
			3. ઉતારવી (આરતી)	(आरती) उतारना	to move wick lamps in circular motion round the idol of God
વારસ	वारस	पुं॰	મરનારની મિલકત, જવાબદારી, હકદારી વગેરેનો હકદાર	वारिस, उत्तराधिकारी	inheritor of right, responsibility etc.
વારસનામું	वारसनामुं	न॰	વસિયતનામું	वसीयतनामा	will
વારસાઈ	वारसाई	स्त्री॰	વારસો	विरसा, थाती	inheritance
વારસાગત	वारसागत	वि॰	વારસામાં	मौरूसी, पैतृक	inherited
વારસાહક, વારસાહક્ક	वारसाहक, वारसाहक्क	पुं॰	વારસાનો હક	विरासत, उत्तराधिकार	right of inheritance
વારસું, વારસો	वारसुं, वारसो	न॰, पुं॰	વારસને મળેલી મરનારની મિલકત છે.	विरसा, उत्तराधिकार	property etc. inherited by an heir
વારંવાર	वारंवार	अ॰	વારેઘડીએ, ફરીફરીને	बार-बार, बारंबार	repeatedly, again and again
વારાફરતી	वाराफरती	अ॰	વારા પ્રમાણે એક પછી એક	बारीबारी से	turn by turn, one after another
વારાફેરા	वाराफेरा	पुं॰	1. વારાફરતી કે વારંવાર આવવું જવું તે	बारबार आना-जाना	going and coming one after another or frequently

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સારીમાઠી સ્થિતિ થવી તે, ચઢતીપડતીના પલટા	दशा का परिवर्तन	turn of fortune
વારુ	वारु	अ॰ वि॰	ઠીક સારું, સુંદર	अच्छा, ख़ैर, अस्तु ठीक, सुंदर	well, all right good, beautiful
વારેઘડીએ	वारेघडीए	अ॰	વારંવાર, વારેવારે	बारबार	frequently, time and again
વારો	वारो	पुं॰	1. વારી, ક્રમ, પાળી 2. અણોજો, પાકો	बारी, पारी छुट्टी	turn, order, shift cessation of work by workmen and tradesmen on certain days
			3. ઘડો, કુંભ	घड़ा, कलसा	earthen pot
વાલ	वाल	पुं॰	1. ત્રણ રતી જેટલું તોલ	तीन रत्ती के बराबरी का एक तौल/परिमाण	a measure
			2. નળી વગેરેની અંદર રાખેલો એક બાજુ ઊંચો થઈ શકે તેવો પડદો	नली वगैरह के अंदर रखा गया उपर उठाया जा सके वैसा पर्दा	valve
			3. એક કઠોળ	सेम, एक द्विदल	a kind of beans
વાલી	वाली	पुं॰	મુરબ્બી, રક્ષક, પાલક	संरक्षक, वली, अभिभावक, 'गार्जियन'	elder, guardian, patron
વાલીવારસ	वालीवारस	पुं॰	વાલી કે વારસ	वली या वारिस	guardian or heir
વાલોળ	वालोळ	स्त्री॰	એક શીંગ–શાક	सेम	kind of bean used as vegetable
વાવ	वाव	स्त्री॰	અંદર ઊતરવાનાં પગથિયાવાળો કૂવો	बावली, बावड़ी	step-well

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાવટો	वावटो	पुं॰	ધજા, ફરકાવવાનું નિશાન	झंडा, पताका, ध्वज	flag, banner
વાવડ	वावड	पुं॰	1. ભાળ, પત્તો, સમાચાર	ख़बर, पता, समाचार	clue, trace, information, news
			2. રોગનું ફેલાવું તે	किसी बीमारी का फैलना	spreading of a disease
વાવડિંગ	वावडिंग	न॰	જુઓ 'વાયવડિંગ'	देखिए 'वायवडिंग'	kind of plant and its seed
વાવડી	वावडी	स्त्री॰	નાની વાવ	छोटी बावली	small step-well
વાવણી	वावणी	स्त्री॰	વાવવું તે	बोआई	sowing
વાવર	वावर	पुं॰	1. વાપર - વપરાશ 2. જુઓ 'વાવડ'	उपयोग, इस्तेमाल देखिये 'वावड'	expanse, use trace, information, news
			3. રોગનું ફેલાવું તે		spreading of a disease
વાવરવું	वावरवुं	स॰ क्रि॰	વાપરવું, ખર્ચવું	इस्तेमाल करना, खर्चना, उपभोग करना	to use, to spend
વાવવું	वाववुं	स॰ क्रि॰	ઉગાડવા માટે જમીનમાં બી કે રોપા નાખવા–રોપવું	बोना	to sow (seeds or saplings)
વાવળી	वावळी	स्त्री॰	બાળકોને થતો પેટનો રોગ	बालकों का एक रोग	complaint of stomach to which children are prone
વાવંટોળ	वावंटोळ	पुं॰	વંટોળિયાનું તોફાન	आँधी	storm

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાવાઝોડું	वावाझोडुं	न॰	વાવંટોળ	आँधी, बवंडर	storm, whirlwind
વાવું	वावुं	अ॰ क्रि॰	1. પવનનું) ફૂંકાવું	हवा का चलना, रहना	to blow
			2. અસર થવી	प्रभाव होना, लगना (ठंड आदि)	to be affected
		स॰ क्रि॰	1. પ્રાયઃ ફૂંકીને) વગાડવું, બજાવવું	बजाना	to play upon a musical instrument (by blowing)
			2. વિયાવું	ब्याना, बियाना	to give birth
વાવેતર	वावेतर	न॰	1. વાવવું તે	बोआई, खेती	sowing, planting
			2. વાવેલું તે	बोई गई चीज़	cultivation, crop
			3. વાવેલી જમીન	बोई हुई ज़मीन	cultivated (land)
વાસ	वास	पुं॰	1. વસવાટ	बसना, बास, निवास	settlement
			2. મુકામ, ઘર, સ્થાન	मुक़ाम, घर, वास, वासस्थान	abode, house, residence
			3. પોળ, મહોલ્લો	मोहल्ला	street
		स्त्री॰	1. ગંધ	बास, गंध	smell
			2. દુર્ગંધ	बदबू, दुर्गंध	bad smell, stink
		न॰	વસ્ત્ર, લૂગડું	वस्त्र, वसन	clothes, apparel
વાસણ	वासण	न॰	પાત્ર, ઠામ	बरतन, पात्र	pot, utensil
વાસના	वासना	स्त्री॰	1. પૂર્વના સંસ્કારોથી દૃઢ થયેલી કામના	दृढ़ मनोकामना, वासना	desires rooted in the deeds of the past birth
			2. વાસ, ગંધ	बास, गंध	smell, scent
વાસરી	वासरी	स्त्री॰	ડાયરી, રોજનીશી	डायरी, दैनंदिनी	diary

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાસેલ	वासल	वि॰	વાસેલ	परती (खेत)	(of land) kept fallow or uncultivated
વાસવું	वासवुं	स॰ क्रि॰	1. બંધ કરવું 2. વગાડવું, વાવું	बंद करना बजाना	to close, to shut to play on (a wind instrument), to blow
			3. વસે એમ કરવું, વસાવવું	बसाना, आबाद करना	to make fit for dwelling, to rehabilitate
		अ॰ क्रि॰	વાસવાળું થવું, મહેકવું	महकना, बासना सुगंधमय हो जाना	to be fragrant, to send forth fragrance
વાસા	वासा	स्त्री॰	વસાકા, અરડૂસી	अड़ूसा, वासा	kind of medicinal plant
વાસી	वासी	वि॰	આગલા દિવસનું, વધારે વખત રહેવાથી બગડી ગયેલું	पिछले दिन का रखा हुआ या रात का बचा हुआ या दूसरे जून का बचा हुआ (खाना, फल, पानी आदि), बिगड़ा हुआ	stale
વાસીદું	वासीदुं	न॰	ઢોરનું છાણ, મૂતર વગેરે કચરો-પૂંજો	मवेशियों का गोबर-मूत्र आदि, कूड़ा	sweepings of cow-dung etc., sweepings
વાસીવિકાર	वासीविकार	पुं॰	(સગર્ભાને સવારે થતી) ઊલટી	सगर्भा स्त्री को सुबह होने वाली उलटी	vomit in the morning by a pregnant woman

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાસુ, વાસુપિયો, વાસુપી	वासु, वासुपियो, वासुपी	પું॰	ખેતરમાં રાતવાસો રહી ચોકી કરનાર	खेत का रात्रि का चौकीदार	night watchman in a field
વાસુવિયું	वासुवियुं	વિ॰	વાસુદેવ રૂપે કે નામે ભગવાનને ભજનારું	वासुदेव रूप में, या वासुदेव नाम से ईश्वर को भजने वाला	a devotee of God who worships Him in the form or in the name of Vasudev
વાસેલ	वासेल	વિ॰	પડતર રાખેલું (ખેતર)	खेत जिस में फसल न होती हो	barren field
વાસો	वासो	પું॰	1. વાસ કરવો તે 2. મુકામ 3. દહાડો (ખાસ કરીને પ્રસવ થયાનો)	बसेरा करना, टिकना मुक़ाम, बसेरा दिन (ख़ास करके प्रसव आदि का)	lodging, staying halt, camp day (especially of childbirth)
વાસોતી, વાસોપી	वासोती, वासोपी	પું॰	વાસુ, ચોકી કરવા ખેતરમાં રાતવાસો રહેનાર	अगोरिया, खेत का रात्रि का चौकीदार	night-watchman on the farm
વાસ્તવ	वास्तव	ન॰	1. જુઓ 'વાસ્તવિકતા' 2. ઔચિત્ય	सच्ची हक़ीक़त, वास्तविकता औचित्य	reality propriety
વાસ્તુ	वास्तु	ન॰	1. ઘર બાંધવાની જગા 2. ઘર 3. વાસ્તુપૂજન	मकान बनाने का स्थान, वास्तु मकान, गृह वास्तुपूजा	place for building a house house ceremony to bless a newly built house
વાસ્તુપૂજા	वास्तुपूजा	સ્ત્રી॰	ઘરમાં રહેવા જતાં પહેલાં કરાતી પૂજા	वास्तुपूजा	see 'વાસ્તુ' 3

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાસ્તુવિદ્યા	वास्तुविद्या	સ્ત્રી॰	મકાન બાંધવાની વિદ્યા, સ્થાપત્ય	वास्तुशास्त्र	science of building house, architecture
વાસ્તે	वास्ते	અ॰	કાજે, અર્થે	वास्ते, लिए, हेतु	for, for the sake of
વાહ	वाह	અ॰	કેવું સારું! 'શાબાશ'! એવો પ્રસંશાનો કે આશ્ચર્યનો ઉદ્‌ગાર	वाह ! साधु ! शाबाश !	'well-done'! an exclamation to this effect
વાહન	वाहन	ન॰	1. જમીન પર આવજા માટે વપરાતું સાધન (ગાડી, પશુ ઇ.)	वाहन, सवारी (गाड़ी, पशु आदि)	vehicle, conveyance (carriage, animal etc.)
			2. વિચાર, લાગણી કે કાર્ય પ્રગટ કરવા માટે વપરાતું સાધન, માધ્યમ	विचार, भाव या कार्य-विशेष को प्रकट करने वाली वस्तु, माध्यम, साधन	medium of expression
વાહનખરચ, વાહનખર્ચ	वाहनखरच, वाहनखर्च	ન॰	વાહનનું ખર્ચ	वाहनखर्च	transport charges, allowance for transport
વાહનભથ્થું	वाहनभथ्थुं	ન॰	વાહન પેટે અપાતું ભથ્થું	वाहनभत्ता	transport allowance
વાહનવ્યવહાર	वाहनव्यवहार	પું॰	વાહનનો અવરજવર, ઉતારુ માલ ઇ. લાવવાં લઈ જવાં તે	परिवहन	transport
વાહવાહ	वाहवाह	સ્ત્રી॰	1. કીર્તિ	कीर्ति, वाहवाही	fame, good name
			2. જુઓ 'વાહ'	देखिए 'वाह'	see 'વાહ'
વાહિયાત	वाहियात	વિ॰	1. વ્યર્થ, નકામું	बेहूदा, वाहियात	futile, useless

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ખરાબ, હલકું	ख़राब, वाहियात, नीच	bad, mean
વાળ	वाळ	पुं॰	કેશ	बाल, केश	hair
વાળછો	वाळछो	पुं॰	વાળ (તુચ્છકારમાં)	बाल	hair
વાળવું	वाळवुं	स॰ क्रि॰	1 વાંકું કરવું, નમાવવું	टेढा करना, झुकाना	to bend, to fold
			2. વાળીને આકાર કરવો કે ગોઠવવું (જેમ કે, લાડુ, અંબોડો)	आकार देना, बाँधना (लड्डू आदि को), बनाना (बीडी), मारना (पालथी), बाँधना (जूड़ा)	to give shape or to arrange
			3. પાછું ફેરવવું દેવું, ઉપકાર)	(ऋण) अदा करना, (गाड़ी) मोड़ना, फिराना, घुमाना, (जवाब, मूठ) लौटाना, वापस करना, (मन) मनाना, (उपकार, बदला) फेरना	to return, give back, to turn back
			4. કચરો કાઢવો (ઘર)	झाड़ना, बुहारना	to sweep
			5. ઉપર છાપરવું, ઢાંકવું (ધૂળ, છેડો)	ढकना, आच्छादन करना, लगाना	to cover
			6. પાણી જવાનો રસ્તો કરવો જેથી અમુક ઠેકાણે ન જતાં અમુક ઠેકાણે પહોંચે (ખેતરમાં પાણી)	पानी के लिए रास्ता बनाना, पानी बहाना (सिंचाई में)	to construct passage for water
			7. આવેલી ક્રિયા કે પ્રસંગ પૂરા કરવા (વરસી)	अनिवार्य क्रिया या अवसर पूरा करना (बरसी)	to meet the obligation of performing certain rites
વાળંદ	वाळंद	पुं॰	હજામ, નાપી	नाई	barber

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાળંદણ વાળંદાણી	वाळंदण, वाळंदाणी	સ્ત્રી॰	વાળંદની સ્ત્રી	नाइन	barber's wife (or woman)
વાળી	वाळी	સ્ત્રી॰	1 (સ્ત્રીઓનું) નાકનું ઘરેણું-નથ	नथ	nose-ring
			2 કડી	बाली (कान की)	ear-ring
વાળુ	वाळु	સ્ત્રી॰ ન॰	વેળુ, રેતી, કાંકરી રાત્રિ-ભોજન	रेत, बालू रात्रिभोज	sand, grit supper
વાળુપાણી	वाळुपाणी	ન॰	રાતનું વાળુ	रात्रिभोज	supper, evening meal
વાળું	वाळुं	વિ॰	(નામને અંતે) —'ના સંબંધનું', —'ની માલિકીનું', —'ના ધંધાનું' વગેરે અર્થમાં	-वाला, -युक्त, -संबंधी	'related to', 'of', 'of the profession of' etc. when coming at the end of a word
વાળો	वाळो	પું॰	1 ધાતુનો લાંબો તાર	धातु का लम्बा तार, तार	wire
			2 એક રોગ	एक रोग	guinea worm
વાંક	वांक	પું॰	1 અપરાધ, ખામી, દોષ	अपराध, त्रुटि, दोष	offence, fault, defect
			2 વક્રતા, રાંટ	बाँक, वक्रता	crookedness
			3 સ્ત્રીઓનું હાથનું એક ઘરેણું	स्त्रियों का एक गहना	an ornament for arms worn by women
વાંકગુનો	वांकगुनो	પું॰	ભૂલચૂક	भूलचूक	mistake, fault
વાંકડો	वांकडो	પું॰	વરને આપવાની પરઠણ	दहेज, दायजा	dowry given to bridegroom
વાંકાબોલું	वांकाबोलुं	વિ॰	વાંકું કે આડું બોલનારું, બોલીને ફરી જનારું	मुकर जाने वाला	one given to going back on one's word

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાંકું	वांकुं	वि॰	1. વક્ર, સીધું નહીં એવું, ટેડું	वक्र, टेढ़ा, झुका हुआ	bent, crooked, not straight
			2. સરળ નહીં એવું, કુટિલ	(लो॰) जो सरल न हो, कुटिल, चालबाज़	not simple, cunning
			3. અવળું, ખોટું, ઊંધું	आड़ा, झूठा, उलटा	perverse, false, improper
			4. વિરુદ્ધ, સામે થયેલું	विरुद्ध, विरोधी	opposed, hostile
		न॰	1. વાંધો, ગેરસમજ, અણબનાવ	हर्ज, अनबन, गलतफ़हमी, विरोध	objection, misunderstanding
			2. વાંકું તે, વક્રતા	वक्रता, टेढ़ापन	crookedness
વાંકુંચૂંકું	वांकुंचूंकुं	वि॰	વાંકું, આડુંઅવળું	टेढ़ा-मेढ़ा	zigzag, uneven
વાંકુંટૈડ	वांकुंटैड	वि॰	સાવુવાંકું	निरा टेढ़ा	quite twisted
વાંઘું	वांघुं	न॰	કોતર	नाला	ravine
વાંચવું	वांचवुं	स॰ क्रि॰	1. લખેલું મનમાં કે મોટેથી ઉકેલવું	पढ़ना	to read
			2. ભાખવું	(लो॰) भविष्य कहना, ज्योतिष का फल बताना	to perceive
			3. ઇચ્છવું	चाह करना, इच्छा करना	to wish, to desire
વાંછના	वांछना	स्त्री॰	ઇચ્છા	इच्छा, वांछा	desire
વાંછનીય	वांछनीय	वि॰	ઇચ્છવા યોગ્ય	वांछनीय	desirable
વાંછવું	वांछवुं	स॰ क्रि॰	ઇચ્છવું	चाहना, इच्छा करना	to wish, to desire
વાંછા	वांछा	स्त्री॰	ઇચ્છા	इच्छा, वांछा	desire
વાંછુ	वांछु	वि॰	ઇચ્છતું, વાંછનાર	चाहने वाला	desirous, aspiring
વાંઝ, વાંઝણી	वांझ, वांझणी	स्त्री॰	સંતતિ ન થતી હોય તેવી સ્ત્રી, વંધ્યા	वंध्या, बाँझ स्त्री	barren woman, childless woman

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાંઝણું	वांझणुं	वि॰	જુઓ 'વાંઝિયું'	देखिए 'वांझियुं'	see 'वांझियुं'
વાંઝિયાબારું	वांझियाबारुं	वि॰	વાંઝિયાનું, બિનવારસી	बाँझ का, लावारिस	of, belonging to barren persons
		न॰	એકનો એક છોકરો	इकलौता बेटा	an only son
વાંઝિયું	वांझियुं	वि॰	1. સંતતિ ન થતી હોય તેવું	बाँझ	barren, childless
			2. ફળ કે લાભ ન થતો હોય તેવું	अफल	fruitless
વાંટણી	वांटणी	स्त्री॰	વહેંચણી	बटाई, बाँटना	distribution
વાંટવું	वांटवुं	स॰ क्रि॰	વાટવું, વહેંચવું	बाँटना	to distribute
વાંટો	वांटो	पुं॰	1. વાંટ	हिस्सा, भाग	share, portion
			2. ગરાસ કે નરવાની જમીનનો ટુકડો	इनाम या निर्वाह की ज़मीन का टुकड़ा	land held in free
વાંઢો	वांढो	वि॰	કન્યા ન મળવાથી કુંવારો રહેલો	अनब्याहा, कुँवारा	unmarried
વાંદર	वांदर	पुं॰	વાંદરું	वानर, बन्दर	monkey
વાંદરવેડા	वांदरवेडा	पुं॰	વાંદરા જેવી ચેષ્ટાઓ કરવી તે	वानरों की-सी चेष्टाएं	monkey-tricks
વાંદરાટોપી	वांदराटोपी	स्त्री॰	કાનટોપી	कनटोप	cap covering the head down to the ears
વાંદરાવેડા	वांदरावेडा	पुं॰	જુઓ 'વાંદરવેડા'	देखिए 'वांदरवेडा'	see 'वांदरवेडा'
વાંદરી	वांदरी	स्त्री॰	વાંદરાની માદા	बंदरी, बंदरिया	female monkey
વાંદરું	वांदरुं	न॰	વાનર—એક ચોપગું પ્રાણી	बंदर, वानर	monkey
વાંદરો	वांदरो	पुं॰	1. નર વાનર	नर वानर, बंदर	male monkey
			2. ચાંપ, ઘોડો	घोड़ा, खटका	switch
			3. તાળાનો ખીલો, ઉલાળો	ताले का खटका	tongue of a lock

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. એક પ્રકારનું દારૂખાનું	एक आतिशबाजी, छछूँदर	kind of firework
			5. ભાર ઉપાડવાનું એક જાતનું યંત્ર	भार उठाने का यंत्र, क्रेन	crane
વાંદો	वांदो	पुं॰	1. વંદો, એક જીવડો 2. અમુક ઝાડના થડ કે ડાળમાંથી નીકળતો બીજી જાતનો નકામો ફણગો	तिलचट्टा बाँदा (एक पौधा)	cockroach parasite (plant or shoot)
વાંધાખોર, વાંધાખોરિયું	वांधाखोर, वांधाखोरियुं	वि॰	વાંધાવચકા કાઢ્યા કરનારું, ચામઠું	दोष निकालने वाला, छिद्रान्वेषी	quarrelsome, fault-finding
વાંધો	वांधो	पुं॰	1. હરકત, અડચણ	बाधा, अड़चन	obstruction, trouble
			2. વિરોધ, ઝગડો, તકરાર	विरोध, तकरार, एतराज़, आपत्ति	objection, protest, dispute
વાંધોવચકો	वांधोवचको	पुं॰	ભૂલચૂક, ખોડખાંપણ, કંઈ ને કંઈ છિદ્ર કે વિરોધનું કારણ	दोष, खामी, आपत्ति या विरोध का कारण	objection, complaint, grouse
વાંસ	वांस	पुं॰	1. એક ઝાડ 2. તેનો સોટો 3. સાતઆઠ હાથ જેટલું માપ 4. કડિયાનું ઈંટો છોલવાનું ઓજાર 5. રવૈયો	बाँस उसका डंडा या सोटा सात-आठ हाथ जितनी एक नाप राज का ईंटे छीलने का औज़ार मथानी	bamboo tree its stick a measure of about ten feet a tool of a mason churning rod
વાંસકપૂર	वांसकपूर	न॰	વંશલોચન, વાંસનો કપૂર જેવો રસ	बंसलोचन, वंशकपूर	silicous concretion found inside bamboo
વાંસડો	वांसडो	पुं॰	વાંસનો સોટો	बाँस	bamboo

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વાંસલડી	वांसलडी	स्त्री॰	વાંસળી, બંસી (લાલિત્યવાચક)	बंसी, बाँसुरी	flute (poetic.)
વાંસલો	वांसलो	पुं॰	લાકડું છોલવાનું સુતારી ઓજાર	बसूला	adze
વાંસળી	वांसळी	स्त्री॰	1. બંસી, ફૂંકીને વગાડવાનું નળી જેવું એક વાદ્ય	बाँसुरी, बँसी, बंसरी, बाँसली	flute
			2. જુઓ 'વાંસણી'	रुपये रखने की लंबी थैली, बसता	a long bag for holding rupees
વાંસે	वांसे	अ॰	પૂંઠે, પછવાડે	पीठ की ओर, पीछे	behind, after
વાંસો	वांसो	पुं॰	બરડો, પીઠ	पीठ, पृष्ठ	the back
વિકટ	विकट	वि॰	1. મુશ્કેલ 2. દુર્ગમ 3. વિકરાળ	मुश्किल, कठिन दुर्गम, बीहड़ भयंकर, डरावना	difficult formidable frightful, horrible
વિકરાલ, વિકરાળ	विकराल, बिकराळ	वि॰	ડરામણું, ભયાનક	भयानक	frightful, terrible, horrible
વિકલ	विकल	वि॰	1. વિહ્વળ, વ્યાકુળ	विह्वल, व्याकुल	bewildered, distracted
			2. ખંડિત, અપૂર્ણ	अपूर्ण, खंडित	incomplete, broken
			3. અસમર્થ	असमर्थ	incapable
		पुं॰	વિકળા, કળાનો આઠમો ભાગ	विकला, कला का आठवाँ भाग	eighth segment of the full orb
વિકલા	विकला	स्त्री॰	1. કળાનો સાઠમો ભાગ, ક્ષણથી પણ થોડો વધુ	कला का 60 वाँ भाग, विकला	sixtieth segment of orb of the full moon, fraction of a second

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. રજસ્વળા	रजस्वला स्त्री	woman in menses
			3. અંશનો ૩૬૦૦મો ભાગ (ગ.)	अंश का 3600 वाँ भाग	1/3600 of degree
			4. કલાનો અભાવ	कला का अभाव	absence of art
			5. ખરાબ કળા, બેહૂદાપણું	खराब कला, बेहूदापन	awkwardness, uncouthness
વિકલ્પ	विकल्प	પું॰	1. તર્કવિતર્ક	आनाकानी	hesitation
			2. અનિશ્ચય, સંદેહ	अनिश्चय, संदेह	indecision, apprehension
			3. ચાલી શકે તેવી ઘણી વસ્તુઓમાંથી ગમે તે એક લેવાની છૂટ હોવી તે, તેવી વસ્તુ (વ્યા.)	कई नियमों में से एक का ग्रहण	option
			4. વિપરીત કે વિરુદ્ધ કલ્પના કે વિચાર	विपरीत कल्पना या विचार	contrary thought or idea
વિકલ્પે	विकल्पे	અ॰	વિકલ્પ તરીકે, વિકલ્પમાં	विकल्प के रूप में, विकल्प में	as an alternative
વિકસવું	विकसवुं	અ॰ ક્રિ॰	ખીલવું	विकसना, खिलना	to bloom, to open
વિકસિત	विकसित	વિ॰	ખીલેલું, વિકાસ પામેલું	प्रफुल्ल, विकसित	fully blown, fully developed
વિકળ	विकळ	વિ॰	જુઓ 'વિકલ'	देखिए 'विकल'	see 'विकल'
વિકળા	विकळा	સ્ત્રી॰	જુઓ 'વિકલા'	देखिए 'विकला'	see 'विकला'
વિકાર	विकार	પું॰	1. ફેરફાર, પરિવર્તન	परिवर्तन	change, transformation

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. શારીરિક કે માનસિક બગાડ	शारीरिक या मानसिक ख़राबी	physical or mental deterioration
			3. વેરિએશન (ગ.)	'वेरिएशन' (ग॰)	variation (math.)
વિકાશવું	विकाशवुं	અ॰ ક્રિ॰	ખીલવું	खिलना, विकसना	to bloom, to develop
		સ॰ ક્રિ॰	પહોળું કરવું	चौड़ा करना	to open wide
વિકાસ	विकास	પું॰	1. ખીલવું તે	खिलना, विकास	blooming, opening
			2. ઉત્ક્રાંતિ	उत्क्रान्ति, क्रमिक उन्नति या विकास	development, evolution
વિકાસવું	विकासवुं	અ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'વિકાશવું'	देखिए 'विकाशवुं'	see 'વિકાશવું'
વિકસાવવું	विकसाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'વિકાસવું' નું પ્રેરક	विकसाना	causal of 'વિકાસવું'
વિકૃત	विकृत	વિ॰	વિકારયુક્ત, વિકાર પામેલું	परिवर्तित, विकारयुक्त, अस्वाभाविक	changed, abnormal
વિકૃતિ	विकृति	સ્ત્રી॰	વિકાર	विकार, विकृति	change, disease, perversion
વિકૃતિકાવ્ય	विकृतिकाव्य	ન॰	મૂળ કાવ્યની વિકૃતિરૂપ કાવ્ય, 'પેરોડી'	'पेरोडी'	parody
વિકૃતિચિત્ર	विकृतिचित्र	ન॰	નર્મચિત્ર, હાસ્યચિત્ર, 'કાર્ટૂન'	हास्यचित्र	cartoon
વિકેરવું	विकेरवुं	સ॰ ક્રિ॰	વિકિરણ કરવું	विकीर्ण करना	to radiate
વિક્રમ	विक्रम	પું॰	1. પરાક્રમ 2. ઉજ્જૈનનો એક પ્રસિદ્ધ રાજા, વિક્રમ સંવત પ્રવર્તાવનાર	विक्रम, वीरता विक्रमादित्य राजा	heroism, valour King Vikram of Ujjain, one who started

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
					the Vikram calendar
		न॰	પગલું	क़दम	step
વિક્રમસંવત	विक्रमसंवत	पुं॰	વિક્રમ રાજાથી ચાલેલો સંવત્સર (ટૂંકમાં વિ. સં.)	विक्रमाब्द, विक्रम संवत्	era known after King Vikram
વિક્રય	विक्रय	पुं॰	વેચાણ	बिक्री, विक्रय	sale
વિક્ષેપ	विक्षेप	पुं॰	1. અડચણ	बाधा, अड़चन	hindrance, obstacle
			2. વાર, વિલંબ	देर, विलंब, समय बर्बाद करना	delay
			3. અસ્થિરતા, મૂંઝવણ	अस्थिरता, उलझन, घबराहट	distraction, uncertainty
			4. વેરવું તે	बिखेरना, तितर-बितर करना	scattering about
વિક્ષોભ	विक्षोभ	पुं॰	ખળભળાટ, ક્ષોભ	क्षोभ, खलबली	commotion, stir
વિખ	विख	न॰	ઝેર	ज़हर, विष	poison
વિખવાદ	विखवाद	पुं॰	ઝેર પેદા થાય તેવી બોલચાલ, તકરાર, કજિયો	ज़हर पैदा करने वाली बोली, बातचीत, तकरार, बखेड़ा	exchange of words causing animosity, quarrel
વિખાણ	विखाण	स्त्री॰,न॰	વખાણ	बखान	praise
વિખાણવું	विखाणवुं	स॰ क्रि॰	વખાણવું	बखानना	to praise
વિખૂટું	विखूटुं	वि॰	જુદું, સાથમાંથી છૂટું પડી ગયેલું	अलग, बिछुड़ा हुआ, साथ से छूटा हुआ	separated, lost
વિખેરવું	विखेरवुं	स॰ क्रि॰	વેરવું, છૂટું કરી નાંખવું	बिखेरना, फैला देना, अलग-अलग या तितर-बितर करना या गिराना	to scatter, to separate

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિખેરાવું	विखेरावुं	અ॰ ક્રિ॰	વેરાઈ જવું	बिखरना	to disperse
વિખ્યાત	विख्यात	વિ॰	1. જાણીતું, પ્રસિદ્ધ	प्रसिद्ध, मशहूर	famous, well-known
			2. સ્પષ્ટ કહેલું–જણાવેલું	स्पष्ट कहा हुआ	explicitly stated
વિગઠન	विगठन	ન॰	1. સંગઠનથી ઊલટું તે, વિઘટન	विघटन	disintegration
			2. પદાર્થના રસાયણિક ઘટકો છૂટા પાડવા, (ર. વિ.)	अलग करना, तोड़ना	decomposition
વિગત	विगत	સ્ત્રી॰	1. બીના, બાબત	ब्यौरा, बिवरण	particulars, details
			2. ગમ, સૂઝ	समझ, सूझ-बूझ	grasp, insight
વિગતવાર, વિગતે	विगतवार, विगते	અ॰	દરેક વિગત સાથે, વિસ્તારપૂર્વક	ब्यौरेवार, विस्तारपूर्वक	detailed, at length
વિગ્રહ	विग्रह	પું॰	1. યુદ્ધ, સંગ્રામ	युद्ध, संग्राम	war
			2. શરીર	शरीर, विग्रह	body
			3. સમાસના અવયવો છૂટા પાડવા તે (વ્યા.)	समस्त पद के खंडों को अलग करना	dissolution of a compound (gram.)
વિગ્રહરેખા	विग्रहरेखा	સ્ત્રી॰	લઘુરેખા (-) આવું વિરામ ચિહ્ન (વ્યા.)	(-) ऐसा विराम चिह्न, विग्रहरेखा	hyphen or a similar punctuation mark (-)
વિઘટન	विघटन	ન॰	1. છૂટું પાડવું તે	विघटन, अलग करना	disintegration
			2. તોડીફોડી નાખવું તે	तोड़ना, नाश	breaking up, dispersal

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિઘોટી	विघोटी	स्त्री॰	૬૨ વીઘે આકારાતું કે ભરવાનું મહેસૂલ	लगान, बीघे के हिसाब से निश्चित किया हुआ लगान, मुक़र्ररी या लगान वाक़ई	revenue levied per bigha of land
વિઘ્ન	विघ्न	न॰	હરકત, સંકટ, મુશ્કેલી	बाधा, अड़चन, कठिनाई	impediment, misfortune, difficulty
વિઘ્નકર્તા, વિઘ્નકર્ત્તા, વિઘ્નકારી	विघ्नकर्ता, विघ्नकर्त्ता, विघ्नकारी	वि॰, पुं॰	વિઘ્ન કરનાર	विघ्नकर्ता	putting obstacles
વિઘ્નસંતોષી	विघ्नसंतोषी	वि॰	વિઘ્ન કરવામાં રાજી થનારું	विघ्न डालने में संतुष्ट होने वाला	deriving pleasure from putting obstacles
વિઘ્નહર	विघ्नहर	वि॰	વિઘ્ન દૂર કરનારું	विघ्नहारी	one removing obstacles
વિઘ્નહર્તા, વિઘ્નહર્ત્તા	विघ्नहर्ता, विघ्नहर्त्ता	पुं॰	ગણપતિ	गणेश	Ganesh (Hindu mythology)
વિચક્ષણ	विचक्षण	वि॰	ચતુર, બુદ્ધિમાન, વિદ્વાન	चतुर, विद्वान	shrewd, astute
વિચરવું	विचरवुं	अ॰ क्रि॰	જવું, આમ તેમ ફરવું, પ્રવાસ કરવો	विचरना, इधर उधर घूमना	to travel, to move from place to place
વિચાર	विचार	पुं॰	1. મનથી ચિંતવવું તે, મનન કરવું તે 2. અભિપ્રાય 3. ઉદ્દેશ, આશય 4. કલ્પના, મનસૂબો 5. નિશ્ચય 6. વિવેક, મર્યાદા	मनन करना राय, मत उद्देश्य विचार-विमर्श निश्चय विवेक, समझ	thinking, meditation opinion purpose deliberation determination prudence, sense

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			7. પરિણામનો ખ્યાલ	विवेक	discrimination
			8. ચિંતા	चिंता	perplexity
વિચારણ, વિચારણા	विचारण, विचारणा	न॰, स्त्री॰	વિચાર કરવો કે કરાયેલો તે	विचार करना, विचारणा	deliberation
વિચારદોષ	विचारदोष	पुं॰	વિચારપદ્ધતિ કે તેની સરણીનો દોષ, વિચાર કરવામાં થતી ભૂલ	विचार करने में होनेवाली ग़लती	fault in logic, inconsistency in thought
વિચારપૂર્વક	विचारपूर्वक	अ॰	વિચાર કરીને	विचार करके	deliberately, thoughtfully
વિચારવંત, વિચારવાન	विचारवंत, विचारवान	वि॰	વિચાર કરનારું, વિચારવાળું	विचारवान्	thoughtful
વિચારવાયુ	विचारवायु	पुं॰	અતિ વિચાર કરવાની આદત, મનમાં વિચારો જ આવ્યા કરવા તે	खूब विचार करने का आदी	indisposition due to too much thinking or worrying, obsession
વિચારવું	विचारवुं	स॰ क्रि॰	1. વિચાર કરવો	विचार करना, सोचना	to think
			2. ધારવું, કલ્પવું	कल्पना करना, मान लेना	to guess, to imagine
			3. ચર્ચવું, પૂછવું, તપાસવું	चर्चा करना, पूछना, ढूँढना	to discuss
વિચારશૂન્ય	विचारशून्य	वि॰	1. વિચાર વિનાનું, અવિચારી	बिना विचार का, अविचारी	thoughtless, rash
			2. મનમાં ગૂંચવાયેલું, મૂંઝાયેલું	मन में उलझा हुआ, असमंजस में	puzzled
વિચારસરણિ, વિચારસરણી	विचारसरणि, विचारसरणी	स्त्री॰	વિચારની સરણી—તેની પદ્ધતિ, ક્રમબદ્ધતા વગેરે	विचारधारा	ideology
વિચારાવું	विचारावुं	अ॰ क्रि॰	'વિચારવું' નું કર્મણિ	सोचा जाना	being thought about

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિચારી	विचारी	વિ·	વિચારયુક્ત, વિચારવાન, વિચારક	विचारवान्, विचारक, विचारी	thoughtful
વિચિત્ર	विचित्र	વિ·	1. તરેહવાર, વિલક્ષણ	विचित्र, विलक्षण	variegated, peculiar
			2. અદ્‌ભુત, નવાઈ પમાડતું	अद्‌भुत	wonderful, marvellous
વિચ્છેદ	विच्छेद	પું·	1. કાપ, છેદ	काट, छेद	cut, incision
			2. વિભાગ	विभाग	division
			3. વિયોગ	वियोग	separation
			4. નાશ	नाश	destruction, cessation
વિચ્છેદન	विच्छेदन	ન·	વિચ્છેદ કરવો કે થવો તે	विच्छेदन	cut, division
વિચ્છેદવું	विच्छेदवुं	સ· ક્રિ·	વિચ્છેદ કરવો, 'ડિસ્પર્સ'	काटकर अलग करना	to disperse
વિછોહ	विछोह	પું·	વિયોગ, જુદાઈ (પ.)	वियोग, बिछोह	separation
વિજન	विजन	વિ·	માણસના અવરજવર વિનાનું એકાંત, વેરાન	जनशून्य, एकांत, विजन	secluded
		ન·	તેવી જગા	एकांत स्थान	seclusion
વિજય	विजय	પું·	ફતેહ	विजय	victory
વિજયધ્વજ, વિજયવાવટો	विजयध्वज, विजयवावटो	પું·	વિજયસૂચક વાવટો	विजयपताका	flag of victory
વિજયા	विजया	સ્ત્રી·	1. પાર્વતી	पार्वती	Parvati
			2. ભાંગ	भाँग	hemp
વિજયાદશમી	विजयादशमी	સ્ત્રી·	દશેરા, આસો સુદ ૧૦	विजयदशमी, दशहरा, विजयादशमी	tenth day of the bright half of Ashwin
વિજાતિ	विजाति	સ્ત્રી·	ભિન્ન જાતિ	लिंग-भिन्नता, विजाति	opposite sex or class

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિજાતીય	विजातीय	वि॰	જુદી કે બીજી જાતનું	विजातीय	of opposite class
વિજાપરો	विजापरो	पुं॰	છૂટકો, નિકાલ	छुटकारा, निबटारा	release, disposal
વિજોગ	विजोग	पुं॰	જુઓ 'વિયોગ', છૂટું પડવું તે	वियोग	see 'वियोग', separation
વિજોગણ, વિજોગણી	विजोगण, विजोगणी	वि॰,स्त्री॰	વિરહિણી	वियोगिनी, विरहिणी	woman in separation from her beloved
વિજોગિયું, વિજોગી	विजोगियुं, विजोगी	वि॰	વિયોગી, વિરહી	वियोगी, विरही	afflicted with pangs of separation
વિજ્ઞાન	विज्ञान	न॰	1 સવિશેષ જ્ઞાન, શાસ્ત્રીય જ્ઞાન	विज्ञान, शास्त्रीय ज्ञान	science
			2 અનુભવ જ્ઞાન	अनुभव ज्ञान	knowledge derived from worldly experience
			3 બ્રહ્મજ્ઞાન, તત્ત્વજ્ઞાન	ब्रह्मज्ञान, तत्वज्ञान	knowledge of the final reality, philosophy
વિજ્ઞાન-વેત્તા	विज्ञानवेत्ता	पुं॰	વિજ્ઞાન જાણનાર, વૈજ્ઞાનિક	विज्ञानी, वैज्ञानिक	scientist
વિજ્ઞાન-શાસ્ત્રી	विज्ञानशास्त्री	पुं॰	વૈજ્ઞાનિક, 'સાયન્ટિસ્ટ'	वैज्ञानिक	scientist
વિજ્ઞાનિક, વિજ્ઞાની	विज्ञानिक, विज्ञानी	वि॰, पुं॰	જુઓ 'વૈજ્ઞાનિક'	वैज्ञानिक, विज्ञानी	see 'वैज्ञानिक'
વિજ્ઞાપક	विज्ञापक	वि॰	જાહેર કરનારું	ज़ाहिर करने वाला, विज्ञापक	making public or publicly known
		न॰	1 જાહેર ખબર	इश्तहार, विज्ञापन	advertisement

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. માહિતી આપનાર પુસ્તક કે ચોપાનિયું	विज्ञापन पुस्तिका	book giving information
વિજ્ઞાપન, વિજ્ઞાપના	विज्ञापन, विज्ञापना	न॰, स्त्री॰	નિવેદન, વિનંતી	निवेदन, विज्ञापन	announcement, advertisement
વિડંગ	विडंग	पुं॰, स्त्री॰, न॰	વાવડિંગ	बायबिडंग	kind of plant and its seed
વિડંબના	विडंबना	स्त्री॰	1. ઉપહાસ, મશ્કરી	उपहास, मज़ाक़	mockery, fun, disgrace
			2. છળ	छलना	deceit
			3. મુશ્કેલી, પીડા	कष्ट, कठिनाई	trouble, difficulty
વિડારવું	विडारवुं	स॰ क्रि॰	1. મારી નાખવું	मार डालना	to kill
			2. ચીરવું	फाड़ना	to tear open
			3. શરમાવવું	शरमाना, लज्जित करना	to make one feel shy
વિણ	विण	अ॰	વિના (પ.)	बिना, सिवा	without
વિણામણ, વિણામણી	विणामण, विणामणी	न॰, स्त्री॰	1. વીણવું તે	बीनना	cleaning by removing waste material
			2. અનાજમાંથી વીણી કાઢેલો નકામો ભાગ	बिनन	chaff removed from grains
			3. વીણવાની મજૂરી	बीनने की मज़दूरी, बिनाई	wages for cleaning grains
વિણાવવું	विणाववुं	स॰ क्रि॰	'વીણવું' નું પ્રેરક	'वीणवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'વીણવું'
વિણાવું	विणावुं	अ॰ क्रि॰	'વીણવું' નું કર્મણિ	'वीणवुं' का कर्मणि रूप	to be removed as chaft
વિત	वित	न॰	ધન, વિત્ત (પ.)	धन, सम्पत्ति	wealth, riches

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિતલ, વિતળ	वितल, वितळ	ન·	સાત પાતાળમાંનું બીજું	वितल	second of the seven nether worlds (Hindu mythology)
વિતંડાવાદ	वितंडावाद	પું·	પોતાનો પક્ષજ ન હોય અને સામા પક્ષનું માત્ર ખંડનજ કર્યા કરવું તે	वितंडावाद	useless destructive criticism
વિતંડાવાદી, વિતંડી	वितंडावादी, वितंडी	વિ·	વિતંડાવાળું	वितंडावादी	given to controversy, raising objections
વિતાડવું	विताडवुं	સ· ક્રિ·	1. દુઃખ દેવું, પજવવું, વતાડવું	दुःख देना, सताना	to inflict suffering
			2. પસાર કરવું, વિતાવવું	बिताना	to spend
વિતાન	वितान	પું·, ન·	ચંદરવો, છત	चँदोवा, वितान	canopy
વિતાવવું	वितावવुं	સ· ક્રિ·	'વીતવું' નું પ્રેરક	बिताना	causal of 'વીતવું'
વિતાવું	वितावुं	અ· ક્રિ·	'વીતવું' નું ભાવે, વીતે એમ થવું	'वीतवुं' का कर्मणि रूप	to be spent (of period of time)
વિત્ત	वित्त	ન·	1. ધન, દ્રવ્ય	वित्त, धन	wealth
			2. શક્તિ	शक्ति	strength, power
			3. સાર	सार	essence, gist, substance
વિદાય	विदाय	વિ·	વળાવેલું, મોકલેલું	बिदाई, रुखसती	send-off
		સ્ત્રી·	રજા, છૂટા પડવું તે	छुट्टी, बिंदा होना	leave, parting
વિદાયગીરી	विदायगीरी	સ્ત્રી·	રજા આપવી તે, વળાવવું તે	बिदाई, रुखसती	goodbye
વિદારવું	विदारवुं	સ· ક્રિ·	1. ફાડવું, ચીરવું, ઝાડા કરી નાખવા	फाड़ना, बिदारना	to tear open
			2. મારી નાખવું	मार डालना	to kill

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિદુષી	विदुषी	સ્ત્રી॰	પંડિતા, વિદ્વાન સ્ત્રી	विदूषी	learned woman
વિદૂર	विदूर	વિ॰	1. ખૂબ દૂર 2. એ નામનો પર્વત કે શહેર જ્યાંથી પૂર્વે વૈંડૂર્ય મળતો	दूर शहर, पर्वत का नाम जहां से मूल्यवान पत्थर मिलते थे	distant, far off name of a city or a mountain from where precious stones were obtained in former times
વિદૂષક	विदूषक	પું॰	1. મશ્કરો, રંગલો 2. નાટકમાં નાયકનો મિત્ર	विदूषक नाटक में नायक का मित्र	clown, jester clown as companion of hero in Sanskrit play
વિદેશ	विदेश	પું॰	પરદેશ	परदेश	foreign country
વિદેશગમન	विदेशगमन	ન॰	વિદેશમાં જવું તે	परदेशगमन	going abroad or to a foreign country
વિદેહ	विदेह	વિ॰	1. અશરીરી	शरीररहित	without a body, bodiless
			2. વિગત, મૃત	मृत	dead
			3. કૈવલ્ય પામેલું, માયાપાશમાંથી મુક્ત થયેલું	विरागी	liberated from illusion
વિદ્યા	विद्या	સ્ત્રી॰	1. જ્ઞાન 2. તેનું શાસ્ત્ર કે કળા, ઉદા. સમાજવિદ્યા	ज्ञान शास्त्र या कला जैसे समाजविद्या	knowledge science of a particular knowledge, e.g. sociology
			3. વિજ્ઞાન, 'સાયન્સ'	विज्ञान	science
			4. જુઓ 'વદ્યા'	हासिल (गणित में)	the digit carried forward and added to the column of numbers (maths.)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિદ્યાધિકારી	विद्याधिकारी	પું॰	કેળવણી ખાતાનો ઉપરી	शिक्षा निदेशक	director of education
વિદ્યાધ્યયન	विद्याध्ययन	ન॰	વિદ્યાભ્યાસ, વિદ્યા ભણવી તે	विद्या का अध्ययन	studies
વિદ્યાનિધિ	विद्यानिधि	પું॰	1 વિદ્યાનો ભંડાર	विद्या का भंडार	reservoir of knowledge
			2 વિદ્યાસમિતિનો પ્રમુખ	विद्यासमिति का प्रधान	person at the head of an assembly of learned men
વિદ્યામંદિર	विद्यामंदिर	ન॰	શાળા	शाला, विद्यालय	school, seat of learning
વિદ્યાસાગર	विद्यासागर	પું॰	વિદ્યાનો સાગર, મહાપંડિત કે વિદ્વાન	विद्यासागर	ocean of knowledge
વિદ્યાર્થીગૃહ, વિદ્યાર્થીભવન	विद्यार्थीगृह, विद्यार्थीभवन	ન॰	છાત્રાલય	छात्रावास	boarding for students, hostel
વિદ્યુત્વેગી	विद्युत्वेगी	વિ॰	વીજળીના વેગવાળું, અતિત્વરિત	विद्युद्वेगी	speedy as lightning
વિદ્રોહ	विद्रोह	પું॰	બળવો, સામે થવું તે	क्रान्ति, विद्रोह	revolt, insurrection
વિદ્વાન	विद्वान	વિ॰, પું॰	જ્ઞાનવાન, પંડિત	विद्वान, पंडित	learned, scholar
વિદ્વેષ	विद्वेष	પું॰	દ્વેષ, શત્રુતા	शत्रुता, द्वेष	enmity, animosity
વિધવા	विधवा	સ્ત્રી॰	જેનો પતિ મરી ગયો હોય તેવી સ્ત્રી	विधवा, बेवा	widow
વિધવિધ	विधविध	વિ॰	બહુ પ્રકારનું, વિવિધ	विविध, भाँति-भाँति का	varied, motley
વિધા	विधा	સ્ત્રી॰	પ્રકાર	प्रकार, तरीका, विधा	variety, kind
વિધાતા	विधाता	પું॰	બ્રહ્મા	ब्रह्मा, विधाता	Brahma, God
		સ્ત્રી॰	વિધાત્રી	विधात्री	fate

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિધાત્રી	विधात्री	સ્ત્રી॰	પ્રારબ્ધની અધિષ્ઠાત્રી દેવી	प्रारब्ध की अधिष्ठात्री देवी	goddess of fate
વિધાન	विधान	ન॰	1. વિધિ, રીત	रीति, प्रक्रिया	rite, ceremony, method
			2. શાસ્ત્રાજ્ઞા	शास्त्राज्ञा	commandment
			3. ક્રિયા	क्रिया	action, deed
			4. સેવા	सेवा	service
			5. ઉપાય	इलाज, उपाय	remedy
			6. હાથીને માટે કરેલો લાડુ	हाथी के लिए बनाया हुआ लड्डु	sweetmeat ball for elephant
વિધાનપરિષદ	विधानपरिषद	સ્ત્રી॰	કાયદા ઘડનારી (ઉપલી) ધારાસભા, 'લેજિસ્લેટિવ કાઉન્સલ'	विधानपरिषद्	legislative council
વિધાનસભા	विधानसभा	સ્ત્રી॰	કાયદા ઘડનારી (નીચલી) ધારાસભા, 'લેજિસ્લેટિવ એસેમ્બલી'	विधानसभा	legislative assembly
વિધાયક	विधायक	વિ॰	રચનાત્મક	रचनात्मक	constructive
		પું॰	1. વ્યવસ્થા કરનાર	व्यवस्था करने वाला	organizer
			2. આજ્ઞા કરનાર	आज्ञा देने वाला	ordering authority
			3. રચનાર	बनाने वाला	maker
વિધિ	विधि	પું॰	1. બ્રહ્મા	ब्रह्मा	Brahma
			2. ભાગ્યદેવતા	भाग्य देवता	destiny
			3. આજ્ઞા, શાસ્ત્રાજ્ઞા	आज्ञा, शास्त्राज्ञा	commandment
			4. સંસ્કાર	संस्कार	sacrament
		પું॰, સ્ત્રી॰	1. ક્રિયા	क्रिया	rite
			2. ક્રિયાનો ક્રમ કે પદ્ધતિ	क्रिया का क्रम या प्रकार	method, order
વિધિપુરઃસર, વિધિપૂર્વક, વિધિસર	विधिपुरःसर, विधिपूर्वक, विधिसर	અ॰	વિધિ પ્રમાણે, બરોબર નિયમસર	विधिपूर्वक, विधिवत्, नियमानुसार	formally, officially, ceremonially

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિધુર	विधुर	પું॰	1. જેની પત્ની મરી ગઈ હોય તેવો પુરુષ	विधुर	widower
			2. વિયોગ	वियोग	separation
		વિ॰	વ્યાકુળ	व्याकुल, विकल	anxious
વિધેય	विधेय	વિ॰	1. કરવા યોગ્ય	करने योग्य	worth doing
			2. વિધાન કરવા કે કહેવા યોગ્ય	विधान करने या कहने योग्य	statement worth making
			3. અધીન, આજ્ઞાધારક	अधीन, आज्ञाधारक	obedient
		ન॰	વાક્યમાં ઉદ્દેશને વિષે જે કાંઈ કહ્યું હોય તે (વ્યા.)	विधेय (व्याकरण में)	predicate (in a sentence)
		પું॰	(પ્રાણવિનિમયનો) જેના પર પ્રયોગ કરાય છે તે	जिस पर प्रयोग किया जाता है	one on whom an experiment is made
વિધેયપૂરણ, વિધેયવર્ધક	विधेयपूरण, विधेयवर्धक	વિ॰	વિધેયના અર્થમાં વધારો કરનાર	कर्मपूर्ति	complement to the predicate
		ન॰	તેવું પદ (વ્યા.)	विधेयविस्तारक, विधेयवर्धक	clause of this type (grammar)
વિનતિ	विनति	સ્ત્રી॰	1. વિનંતી	प्रार्थना, विनती	request
			2. નમ્રતા	नम्रता	humbleness
વિનય	विनय	પું॰	1. નમ્રતા	नम्रता	politeness
			2. વિવેક-સંસ્કાર, સભ્યતા	भद्रता, शिष्टता	good manners, decorum
			3. (બૌદ્ધ) આચારધર્મ કે તેનો ગ્રંથ, ત્રિપિટકમાંનો એક	विनयपिटक (बौद्ध)	prescribed conduct or ritual (Buddhist)
વિનયમંદિર	विनयमंदिर	ન॰	માધ્યમિક કેળવણી આપનારી શાળા	माध्यमिक विद्यालय	high-school
વિનવણી	विनवणी	સ્ત્રી॰	વીનવવું તે, અપીલ	मनुहार, अपील, विनती	appeal
વિનંતિ, વિનંતી	विनंति, विनंती	સ્ત્રી॰	અરજી, આજીજી	प्रार्थना, विनती	request, supplication

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિનંતીપત્ર	विनंतीपत्र	न॰	વિનંતી કરતો પત્ર કે લખાણ	अर्ज़ी, प्रार्थनापत्र॰	application, petition
વિના	विना	अ॰	સિવાય, વગર	बिना, बग़ैर	without
વિનાનું	विनानुं	वि॰	વગરનું, રહિત, વિહોણું	रहित, विहीन	devoid of, without
વિનાશકાલ, વિનાશકાળ	विनाशकाल, विनाशकाळ	पुं॰, स्त्री॰	વિનાશ થવાનો કે મરણનો સમય	विनाशकाल	hour of death or destruction
વિનાશિકા	विनाशिका	स्त्री॰	લોઢાના બખ્તરવાળું એક લડાયક જહાજ, 'ડિસ્ટ્રોયર'	विध्वंसपोत	destroyer
વિનિમય	विनिमय	पुं॰	અદલોબદલો, આપલે	विनिमय	exchange
વિનિયમ	विनियम	पुं॰	વિશેષ નિયમ, 'રેગ્યુલેશન'	विनियम	regulation
વિનિયોગ	विनियोग	पुं॰	1. ઉપયોગ, પ્રયોગ 2. નિમણૂક 3. વિઘ્ન	उपयोग, प्रयोग नियुक्ति, विनियोग विघ्न	use appointment obstacle
વિનીત	विनीत	वि॰	1. સૌમ્ય, વિવેકી 2. સુશિક્ષિત 3. નરમ પક્ષનું 4. હાઇસ્કૂલ કે વિનયમંદિરનો અભ્યાસક્રમ પાર કરી ગયેલું 'મેટ્રીક'	नम्र, विनीत सुशिक्षित उदार दल का, नरम दल का शालान्त परीक्षा में सफल होने वाला	polite, gentle educated, refined liberal matriculate
વિનીતપક્ષ	विनीतपक्ष	पुं॰	બંધારણીય માર્ગે રાજકીય સુધારા માટે પ્રવૃત્તિ ચલાવવામાં માનતો-'લિબરલ' કે 'મૉડરેટ'-પક્ષ	उदार दल (राजनैतिक पक्ष)	moderate (political party)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિનોદ	विनोद	पुं॰	1. મોજ, આનંદ 2. મશ્કરી, મજા	मनोरंजन, आनंद परिहास, मज़ाक	fun, pleasure fooling
વિપક્ષ	विपक्ष	वि॰	સામા પક્ષનું, વિરોધી	विरोधी पक्ष का, विपक्षी	belonging to the opposite party, opposing
		पुं॰	સામાવાળો, દુશ્મન	शत्रु, विपक्षी	opponent, adversary
વિપત, વિપત્તિ, વિપદ, વિપદા	विपत, विपत्ति, विपद, विपदा	स्त्री॰	1. આફત, દુઃખ 2. મુશ્કેલી, અડચણ	आफ़त, विपत्ति अड़चन, मुश्किल	calamity, adversity hindrance, difficulty
વિપરીત	विपरीत	वि॰	ઊલટું, વિરોધી, અવળું	उलटा, प्रतिकूल	reverse, opposing, adverse
વિપલ, વિપળ	विपल, विपळ	स्त्री॰	પળનો ૬૦મો ભાગ	पल का साठवां भाग	sixteenth part of a moment, second
વિપુલ	विपुल	वि॰	1. વિશાળ 2. પુષ્કળ 3. ગાઢ	बड़ा, विस्तृत अधिक, खूब गहरा, अगाध	big, huge much deep
વિપ્રયોગ	विप्रयोग	पुं॰	વિયોગ, વિપ્રલંભ	वियोग	separation
વિપ્લવ	विप्लव	पुं॰	1. બળવો, અંધાધૂંધી 2. વિપત્તિ 3. વિનાશ 4. ડૂબી જઈ નાશ પામવું તે	क्रान्ति, विप्लव संकट विनाश, बर्बादी डूबकर नष्ट होना	rebellion, anarchy calamity destruction to be wrecked
વિપ્લવકારી	विप्लवकारी	वि॰	વિપ્લવ કરનારું	विप्लवकारी	rebellious
વિપ્લવવાદી	विप्लववादी	वि॰, पुं॰	વિપ્લવવાદમાં માનતું, 'રેવોલ્યુશનરી'	विप्लववादी	revolutionary
વિફલ, વિફળ	विफल, विफळ	वि॰	નિષ્ફળ	बेकार, व्यर्थ	useless, futile

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિફળતા	विफळता	स्त्री॰	નિષ્ફળતા	असफलता	failure
વિભક્ત	विभक्त	वि॰	1. વિભાગ કરેલું 2. જુદું પડેલું કે પાડેલું	विभाग किया हुआ अलग किया हुआ	divided separated
વિભક્તતા	विभक्तता	स्त्री॰	જુદાપણું	पार्थक्य	division
વિભક્તિ	विभक्ति	स्त्री॰	1. નામનો ક્રિયા સાથે સંબંધ દેખાડનાર પ્રત્યય (વ્યા.) 2. વિભક્તતા, વિભક્ત હોવું કે થવું તે	कारक का चिह्न, विभक्ति पार्थक्य, पृथक् होना या बनना	case (grammar) division, be divided
વિભા	विभा	स्त्री॰	1. પ્રકાશ 2. શોભા 3. કિરણ	प्रभा, क्रांति सौंदर्य, शोभा किरण	lustre, brightness beauty ray
વિભાગ	विभाग	पुं॰	1. ભાગ 2. હિસ્સો	भाग हिस्सा	division, part share
વિભાગવું	विभागवुं	स॰ क्रि॰	ભાગવું, ભાગ કરવા	भाग करना, भाग देना	to divide, to share
વિભાગી, વિભાગીય	विभागी, विभागीय	वि॰	વિભાગનું,– ને લગતું	विभाग का, विभागीय	of or pertaining to a division or section
વિભાજક	विभाजक	वि॰	જુદું પાડનાર	विभाजक, विभागी	dividing, divisive
વિભાજન	विभाजन	न॰	ભાગ પાડવા તે, હિસ્સા પાડવા તે	बाँटना, विभाग करना	division
વિભાજ્ય	विभाज्य	वि॰	ભાગી શકાય કે ભાગવા જેવું	भाग करने योग्य, विभाज्य	that can be divided (math.)
વિભાવરી	विभावरी	स्त्री॰	રાત્રિ	रात्रि	night
વિભૂ	विभू	वि॰	1. સર્વવ્યાપી, નિત્ય, અચળ	सर्वव्यापक, स्थायी	all-pervasive, eternal

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. શક્તિમાન, સમર્થ	शक्तिशाली, सक्षम	all-powerful
			3. મહાન, શ્રેષ્ઠ	महान्, श्रेष्ठ	supreme, great
		पुं॰	પ્રભુ	प्रभु	God
विभूति	विभूति	स्त्री॰	1. ઐશ્વર્ય, સંપત્તિ	ऐश्वर्य, धन	wealth, prosperity
			2. દિવ્ય કે અલૌકિક શક્તિ	अलौकिक या दिव्य शक्ति	divine power
			3. ભસ્મ	भस्म	ashes
			4. મહત્તા	महत्ता	greatness
			5. સામર્થ્ય	सामर्थ्य	power
विभूतिमान	विभूतिमान	वि॰	વિભૂતિવાળું	शक्तिशाली, विभूतिमान्	powerful
विभेद	विभेद	पुं॰	1. જુદું પાડવું તે	अलग करना	to divide, to separate
			2. ભેદ, ફરક	भेद, अंतर	division, difference
			3. શત્રુવટ	दुश्मनी	enmity
			4. જુદા જુદા અનેક ભેદમાંનો એક	अनेक भेदों में से एक	a kind of difference
विभ्रम	विभ्रम	पुं॰	1. વિલાસયુક્ત હાવભાવ	विलासयुक्त हाव-भाव	amorous gesture
			2. સંશય	संदेह	doubt
			3. ભ્રાંતિ	भ्रांति	delusion
			4. ભમવું, ઘૂમવું તે	घूमना, भ्रमण	sojourn, wandering
			5. ગભરાટ (ઉતાવળનો)	घबराहट	anxiety
विमल, विमळ	विमल, विमळ	वि॰	નિર્મળ	साफ़, विशुद्ध, निर्मल	clean, pure
विमळता	विमळता	स्त्री॰	નિર્મળતા	निर्मलता	purity
विमाता	विमाता	स्त्री॰	સાવકી મા	सौतेली माँ	step-mother

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિમાન	विमान	न॰	1. આકાશમાં ફરી શકે તેવું વાહન	हवाई जहाज, वायुयान	aeroplane
			2. (જૈન) દેવનું નિવાસભવન	(जैन) देवमंदिर	dwelling place for God (Jains)
વિમાનમથક	विमानमथक	न॰	વિમાનના અવરજવરની ખાસ જગા, તેને ઊડવા-ઊતરવાનું મથક કે સ્ટેશન, 'ઍરોડ્રોમ'	हवाई अड्डा	aerodrome
વિમાન છત્રી	विमान छत्री	स्त्री॰	વિમાનમાંથી નીચે કૂદીને ઊતરવા માટેની છત્રી, 'પૅરેશૂટ'	हवाई छतरी (पेराशूट)	parachute
વિમાની	विमानी	वि॰	1. વિમાનવાળું કે તે સંબંધી	विमान वाला	of or about aeroplane
			2. અભિમાન વિનાનું	बिना अभिमान का, निरभिमानी	free from pride
		पुं॰	વિમાનવાળો, વિમાન ચલાવવાનું જાણતો માણસ	विमान चालक	pilot
વિમાસણ	विमासण	स्त्री॰	1. વિમાસવું તે, પસ્તાવો	पछतावा	mortification, repentence
			2. ઊંડો વિચાર, ચિંતન	गहरा सोच-विचार, चिंतन	meditation
વિમાસવું	विमासवुं	अ॰ क्रि॰	1. પસ્તાવું, પાછળથી ચિંતા કરવી	पछताना, सोच करना	to repent, to be mortified
			2. વિચારવું, વિચારમાં પડવું	सोच में पड़ना, विचार करना	to meditate
વિમુખ	विमुख	वि॰	1. મોં ફેરવી લીધું હોય તેવું, પરાઙ્મુખ, નિવૃત	बहिर्मुख, निवृत्त	averse, indifferent
			2. પ્રતિકૂળ, વિરુદ્ધ	प्रतिकूल, विरुद्ध	against
વિમુગ્ધ	विमुग्ध	वि॰	1. મોહિત, આસક્ત	मोहित, आसक्त	infatuated, attached

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ભ્રાંત 3. ગભરાયેલું	भ्रम में पड़ा हुआ घबराया हुआ	deluded scared
વિમૂઢ	विमूढ	वि॰	મૂઢ બની ગયેલું	हक्का-बक्का	confounded
વિયાવું	वियावुं	अ॰ क्रि॰	પ્રસવ થવો (સામાન્યતઃ પશુને) જણવાની ક્રિયા થવી	ब्याना, बच्चा देना (पशु का)	to bring forth (of animals)
વિયોગ	वियोग	पुं॰	1. જુદા પડવું તે 2. વિરહ	विच्छेद, पार्थक्य विरह	parting separation
વિયોગચિહ્ન	वियोगचिह्न	न॰	બાદબાકીનું (–) આવું ચિહ્ન (ગ.)	बाक़ी का (–) ऐसा चिह्न	minus sign
વિયોગણ	वियोगण	स्त्री॰, वि॰	વિરહિણી, વિયોગી સ્ત્રી	वियोगिनी	woman in separation from her beloved
વિયોગી	वियोगी	वि॰	વિરહી	विरही	person in separation from her or his dear one
વિયોજક	वियोजक	वि॰	1. છૂટું પાડનાર 2. બાદ કરવાની રકમ (ગ.)	पृथक् करने वाला घटायी जाने वाली संख्या, वियोजक	dividing amount to be subtracted
વિયોજ્ય	वियोज्य		1. છૂટું પાડવા યોગ્ય 2. જેમાંથી બાદ કરવાનું હોય તે (ગ.)	अलग करने योग्य वह संख्या जिसमें से कोई संख्या घटायी जाये, वियोज्य	deserving to be separated sum from which a sum is to be subtracted (math.)
વિરણવાળો	विरणवाळो	पुं॰	એક સુગંધીદાર મૂળ, વીરણ	विरण	a kind of fragrant root
વિરમવું	विरमवुं	अ॰ क्रि॰	અટકવું, શોભવું	रुकना, अटकना	to stop, to halt

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિરલ, વિરલું	विरल, विरलुं	વિ॰	1. દુર્લભ 2. આછું આછું 3. અલ્પ 4. નિર્જન	दुर्लभ, विरल अधिक नहीं थोड़ा निर्जन	rare, uncommon being scarce little secluded
વિરલતા	विरलता	સ્ત્રી॰	દુર્લભતા	दुर्लभता	scarcity
વિરહ	विरह	પું॰	પ્રિયજનનો વિયોગ	वियोग	separation from the loved one
વિરહજ્વર	विरहज्वर	પું॰	વિરહથી થયેલો જ્વર કે દુઃખ	विरहज्वर	pangs of separation
વિરહાનલ, વિરહાનળ	विरहानल, विरहानळ	પું॰	જુઓ 'વિરહાગ્નિ'	विरहानल	see 'વિરહાગ્નિ'
વિરહિણી	विरहिणी	વિ॰, સ્ત્રી॰	પ્રિયના વિરહવાળી	विरहिणी	woman separated from her beloved
વિરહિત	विरहित	વિ॰	વિહોણું, વિનાનું	बिना, रहित	without, devoid of
વિરહી	विरही	વિ॰, પું॰	વિરહવાળો	विरही	person separated from a dear one
વિરાગી	विरागी	વિ॰	વૈરાગ્યયુક્ત, વૈરાગી	विरक्त, उदासीन	free from attachment
		પું॰	સાધુ, સંન્યાસી	वैरागी, संन्यासी	sadhu
વિરાજમાન	विराजमान	વિ॰	પ્રકાશમાન બિરાજેલું કે હાજર)	विद्यमान, बैठा हुआ	occupying honourable seat
વિરાજવું	विराजवुं	અ॰ ક્રિ॰	પ્રકાશવું, શોભવું (જુઓ વિરાજમાન)	शोभित होना, बैठना, रहना, प्रकाशित होना	to look splendid, to occupy a place of honour, to shine
વિરાટ	विराट	વિ॰	મોટું, ભવ્ય, અતિ વિશાળ	बड़ा, भव्य, अति विशाल	huge, gigantic, grand

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		પું॰	1. જેને ત્યાં પાંડવો અજ્ઞાતવાસ રહ્યા હતા તે મત્સ્ય દેશનો રાજા	मत्स्य देश का राजा	king of Matsya country
			2. વિશ્વસ્વરૂપ ઈશ્વર	विश्वस्वरूप ईश्वर, विराट	God in the form of universe
		ન॰	બ્રહ્માંડ	ब्रह्मांड	universe
વિરાટપુરુષ	विराटपुरुष	પું॰	સર્વવ્યાપી આત્મા, વિશ્વપુરુષ	सर्वव्यापक आत्मा, विश्वपुरुष	spirit pervading the universe
વિરામ	विराम	પું॰	1. વિરામવું તે	ठहराव, अंत, विराम	cessation
			2. આરામ, વિસામો	विश्राम, आराम	rest, repose
			3. અંત, અવસાન	अवसान	end, death
વિરામચિહ્ન	विरामचिह्न	ન॰	શોભવાની નિશાની (લખાણ વાંચતાં)	विरामचिह्न	punctuation mark
વિરામવું	विरामवुं	અ॰ ક્રિ॰	વિરામ પામવું, અટકવું, શોભવું, બંધ પડવું, અંત આવવો	ठहरना, रुकना, अटकना, बंद होना, अंत होना	to pause, to stop
વિરામાસન	विरामासन	ન॰	વિરામ મળે એવું– વિરામ માટેનું આસન કે બેઠક વિરામખુરશી	आरामकुरसी	arm-chair
વિરુદ્ધ	विरुद्ध	વિ॰	ઊલટું, પ્રતિકૂલ	उलटा, प्रतिकूल	reverse, opposite, adverse
વિરૂપ	विरूप	વિ॰	કદરૂપું	बदशकल, कदाकार	ugly, deformed
વિરૂપતા	विरूपता	સ્ત્રી॰	કદરૂપતા	कुरूपता	ugliness
વિરોધ	विरोध	પું॰	1. વિરુદ્ધતા, દ્વેષ, શત્રુવટ	द्वेष, शत्रुता, प्रतिरोध	opposition, enmity
			2. ઝઘડો, તકરાર	कलह, तकरार	quarrel

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિરોધાભાસ	विरोधाभास	પું·	1. માત્ર દેખીતો વિરોધ	विरोध का आभास	apparent contradiction
			2. તેવા વર્ણનવાળો એક અર્થાલંકાર (કા. શા.)	विरोधाभास (अर्थालंकार)	figure of speech based on 1
વિરોધાભાસી	विरोधाभासी	વિ·	વિરોધાભાસવાળું	विरोधाभासी	apparently contradictory
વિરોધી	विरोधी	વિ·	1. વિરોધ કરનારું, વેરી, શત્રુ	विरोध करने वाला, बैरी, विरोधी	one who is opposing
			2. વિરુદ્ધ	विरुद्ध, प्रतिकूल	one who is against
		પું·	દુશ્મન, સામાવાળિયો	दुश्मन, प्रतिस्पर्धी करनेवाला	enemy, opponent
વિલખવું	विलखवुं	અ· ક્રિ·	વિકળ કે દુઃખી થવું, ઝૂરવું	व्याकुल या दुःखी होना, बिलखना	to pine, to yearn
વિલય, વિલયન	विलय, विलयन	પું·, ન·	1. ઓગળી જવું તે	विगलन, द्रवण	dissolution, dispersal
			2. લય, નાશ	नाश, लोप	destruction
વિલસવું	विलसवुं	અ· ક્રિ·	1. ઝળકવું	चमकना, झलकना	to shine, to be splendid
			2. ક્રીડા કરવી, આનંદ કરવો	विलास करना, आनंद करना	to sport
		સ· ક્રિ·	માણવું	भोगना, अनुभव करना	to enjoy (oneself)
વિલસિત	विलसित	વિ·	ઝળકતું, ચમકતું	चमकता हुआ	shining
		ન·	વિલાસ, ચેષ્ટા, નખરું	विलास, अंगभंगी, चेष्टा	amorous gesture
વિલંબ	विलंब	પું·	ઢીલ, વાર	देर, विलंब	delay
વિલંબન	विलंबन	ન·	1. લટકવું તે	लटकना	suspension, hanging
			2. ઢીલ, વાર	देर, विलंब	delay

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિલંબવું	विलंबवुं	अ॰ क्रि॰	વિલંબ કરવો	देर करना	to delay
વિલંબિત, વિલંબી	विलंबित़, विलंबी	वि॰	1. લટકતું	लटकता हुआ	suspended, hanging
			2. ધીમું	धीमा	slow
			3. વિલંબ થયો હોય એવું	जिसमें देर हुई हो, विलंबित	delayed
વિલાપ	विलाप	पुं॰	રોવું તે, રુદન, આક્રંદ	रोना, शोक करना	crying, lamentation
વિલાયત	विलायत	स्त्री॰, न॰	1. વતન	स्वदेश	homeland
			2. તુર્કોનો અસલ દેશ	तुर्कों का असल देश	original homeland of the Turks
			3. ગોરા લોકોનો દેશ	यूरोप	land of the whites
			4. ઇંગ્લેન્ડ	ब्रिटेन, विलायत	England
વિલાયતી	विलायती	वि॰	1. વિલાયતનું કે ત્યાં બનેલું	विलायत का, विलायती	made in England (see 'વિલાયત')
			2. સ્વદેશનું નહિ એવું, પરદેશી	विदेशी	foreign
			3. (લા.) અસાધારણ, વિચિત્ર	असामान्य, विचित्र	strange, outlandish
વિલાવું	विलावुं	अ॰ क्रि॰	1. કરમાવું	कुम्हलाना, मुरझाना	to wither
			2. પીગળવું	पिघलना	to melt
			3. વિલય થવો, નાશ પામવું	नाश/विलय होना	to be destroyed
વિલાસ	विलास	पुं॰	1. ખેલ, ક્રીડા	खेल, क्रीड़ा	dalliance
			2. ચેનબાજી, મોજ	मौज, सुखोपभोग	indulgence
			3. શૃંગારચેષ્ટા, મોહક હાવભાવ	हाव-भाव, अंगभंगी	amorous gesture

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. શૃંગારક્રીડા	प्रणयक्रीड़ा, विलास	amorous pastime
વિલીન	विलीन	वि॰	1. લીન થઈ ગયેલું	लीन, विलीन, घुला हुआ	absorbed in
			2. લય પામેલું	नष्ट, लुप्त	lost, vanished
			3. ઓગળી ગયેલું	घुला हुआ	dissolved
વિલીનીકરણ	विलीनीकरण	न॰	વિલીન કરવું તે, વિલયન	विलय, विलयन	merger
વિલુપ્ત	विलुप्त	वि॰	1. લુપ્ત થઈ ગયેલું	लुप्त	lost
			2. ઝૂંટવી લીધેલું	लूटा हुआ	grabbed, taken away
વિલોકન	विलोकन	न॰	1. જોવું તે	देखना	seeing
			2. નજર	नज़र	sight
વિલોચન	विलोचन	न॰	1. આંખ	आँख	eye
			2. જોવું તે	देखना	seeing
વિલોપન	विलोपन	न॰	લોપવું કે લોપાવું તે	लोप करना या लोप होना	wiping off or be wiped off or absorbed in
વિવક્ષા	विवक्षा	स्त्री॰	1. કહેવાની ઇચ્છા	कहने की इच्छा	desire to tell
			2. તાત્પર્ય, ઇરાદો	आशय	meaning, intention (in speaking)
વિવરણ	विवरण	न॰	સ્પષ્ટીકરણ, વિવેચન	स्पष्टीकरण	clarification
વિવર્ણ	विवर्ण	वि॰	1. ફીકું, રંગ વિનાનું	वर्णहीन, बदरंग	colourless
			2. કદરૂપું	कुरूप	ugly, deformed
			3. નીચ જાતિનું	नीच जाति का	low-born
વિવર્ત	विवर्त	पुं॰	1. રૂપાંતર	रूपांतर	transformation
			2. ભ્રમ, મિથ્યાભાસ	भ्रम, मिथ्याभास	illusion, illusory form (in philo.)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ચક્રાકાર ફરવું તે	गोलाई में चक्कर लगाना	to revolve
વિવશ	विवश	वि॰	1. પરાધીન 2. વ્યાકુળ	अधीन व्याकुल	dependent confused, anxious
વિવશતા	विवशता	स्त्री॰	લાચારી, પરાધીનતા, વ્યાકુળતા	लाचारी, विकलता, व्याकुलता	anxiety, restlessness
વિવા	विवा	पुं॰	1. જુઓ 'વિવાહ'	सगाई, मँगनी	engagement, betrothal
			2. જુઓ 'વિવાહ'	ब्याह	marriage
વિવાદ	विवाद	पुं॰	1. ચર્ચા	बहस	debate, discussion
			2. ઝઘડો	झगड़ा	quarrel
			3. મતભેદ	मतभेद	difference of opinion
			4. અદાલતમાં ચાલતો ઝઘડો કે દાવો	मुकदमा	law-suit
વિવાદાસ્પદ	विवादास्पद	वि॰	વિવાદને જેમાં સ્થાન છે તેવું	विवाद के योग्य, विवादास्पद	debatable
વિવાદી	विवादी	वि॰, पुं॰	વિવાદ, ઝઘડો કે દાવો કરનાર	बहस, झगड़ा या मुकदमा करने वाला	plaintiff or complainant
		वि॰	વાદી, સંવાદી સાથે નહિ ભળતો સ્વર	वादी या सवादी के साथ न मिलने वाला स्वर	a kind of note (in classical music)
વિવાહ	विवाह	पुं॰	1. વેવિશાળ 2. લગ્ન	सगाई, मँगनी विवाह, शादी	engagement wedding
વિવાહિત	विवाहित	वि॰	પરણેલું	विवाहित	married
વિવિધ	विविध	वि॰	અનેક પ્રકારનું	अनेक तरह का	diverse, of many kinds
વિવિધતા	विविधता	स्त्री॰	1. વિવિધ હોવાપણું	विविधता, वैविध्य	diversity

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વૈચિત્ર્ય	वैचित्र्य	variety
વિવિધલક્ષી	विविधलक्षी	वि॰	વિવિધ પ્રકારનું લક્ષ્ય કે હેતુવાળું, 'મલ્ટિ-પર્પઝ'	बहुप्रयोजनीय, विविधलक्षी	multi-purpose
વિવૃત	विवृत	वि॰	1. ઉઘાડું, ખુલ્લું	खुला हुआ, अनावृत	open, uncovered
			2. વિસ્તૃત	विस्तृत	extensive
વિવેક	विवेक	पुं॰	1. જુઓ 'વિવેકબુદ્ધિ'	भले-बुरे की पहचान, विवेक	power of discrimination, judgement
			2. સભ્યતા, વિનય	शिष्टता, विनय, तमीज़	politeness, refinement
			3. કરકસર	किफ़ायत, मितव्ययिता	economy
વિવેકદૃષ્ટિ	विवेकदृष्टि	स्त्री॰	દૃષ્ટિ કે સમજબુદ્ધિ	दृष्टि या समझ	discretion
વિવેકભ્રષ્ટ	विवेकभ्रष्ट	वि॰	વિવેકશક્તિ વિનાનું, વિવેકરહિત	विवेकरहित	without discretion
વિવેકી	विवेकी	वि॰	1. વિવેકવાળું, સમજુ, સભ્ય	विवेकी, समझदार, शिष्ट	polite, discreet
			2. વિચારવાન, જ્ઞાની	विचारवान, ज्ञानी	thoughtful, knowing
વિવેચક	विवेचक	वि॰, पुं॰	વિવેચન, ટીકા કે સમીક્ષા કરનાર	आलोचक	critic
વિવેચન	विवेचन	न॰	1. સ્પષ્ટીકરણ 2. ટીકા, ગુણદોષ જુદો પાડી બતાવવા તે	विवेचन मीमांसा, परीक्षण	exposition criticism, distinguishing between merits and demerits
વિવેચનકાર	विवेचनकार	पुं॰	વિવેચક	आलोचक	critic
વિવેચના	विवेचना	स्त्री॰	વિવેચન	आलोचना	criticism

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિવેચનાત્મક	विवेचनात्मक	वि॰	વિવેચનવાળું	आलोचनात्मक	critical
વિવેચવું	विवेचवुं	स॰ क्रि॰	વિવેચન–સમાલોચના કરવી	आलोचना/समीक्षा करना	to criticize
વિવેચાવું	विवेचावुं	अ॰ क्रि॰	'વિવેચવું' નું કર્મણિ	'विवेचवुं' का कर्मणि रूप	to be appreciated or reviewed
વિશદ	विशद	वि॰	1. નિર્મળ	साफ़, स्वच्छ, निर्मल	clean, pure
			2. સ્પષ્ટ, સરળ	स्पष्ट, सरल	clear, distinct
			3. શ્વેત	श्वेत	white
વિશદતા	विशदता	स्त्री॰	સ્પષ્ટતા, સરળતા, નિર્મળતા	स्पष्टता, सरलता, स्वच्छता	clarity
વિશદીકરણ	विशदीकरण	न॰	વિશદ કરવું તે, સ્પષ્ટીકરણ	विशद करना, स्पष्टीकरण	clarification
વિશારદ	विशारद	वि॰	નિપુણ, ચતુર	कुशल, चतुर	expert, proficient
		पुं॰	પંડિત, વિદ્વાન	पंडित, विद्वान	learned man
વિશાલ	विशाल	वि॰	મોટું, વિસ્તીર્ણ	बृहत्, बड़ा	huge, extensive
વિશાળ, વિશાળું	विशाळ, विशाळुं	वि॰	જુઓ 'વિશાલ'	बृहत्, बड़ा, विशाल	see 'વિશાલ'
વિશિષ્ટ	विशिष्ट	वि॰	વિશેષતાવાળું, અસાધારણ, વિલક્ષણ	विशेषतायुक्त, असाधारण, विलक्षण	distinct, special, uncommon
વિશિષ્ટત્વ	विशिष्टत्व	न॰	વિશેષતા, અસાધારણતા, વિલક્ષણતા	विशेषता, असाधारणता, विलक्षणता	peculiarity
વિશુદ્ધ	विशुद्ध	वि॰	1. પવિત્ર	पवित्र	holy
			2. નિર્મળ	निर्मल, साफ़ किया हुआ	pure

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિશુદ્ધતા	विशुद्धता	સ્ત્રી॰	1. પવિત્રતા 2. નિર્મળતા	पवित्रता निर्मलता	holiness purity
વિશે	विशे	અ॰	સંબંધી	-के विषय में, -के बारे में	about, pertaining to
વિશેષ	विशेष	વિ॰	1. વધારે 2. ખાસ, અસાધારણ	अधिक, ज्यादा खास, असाधारण	more special, distinct
		પું॰	1. તફાવત	अंतर, भेद	difference
			2. અસાધારણ ધર્મ	असाधारण धर्म	extra-ordinary quality
			3. સંગીતનો એક અલંકાર	संगीत का एक अलंकार	a figure of speech (in music)
વિશેષજ્ઞ	विशेषज्ञ	વિ॰, પું॰	વિશેષ કે ખાસ જાણકાર	विशेषज्ञ, विशेषविद्	expert
વિશેષણ	विशेषण	ન॰	નામનો ગુણ કે સંખ્યા બતાવનાર શબ્દ (વ્યા.)	विशेषण	adjective
વિશેષણ વાક્ય	विशेषण वाक्य	ન॰	વિશેષણરૂપ ગૌણ વાક્ય	विशेषण वाक्य	adjectival clause
વિશેષણ વિભક્તિ	विशेषण विभक्ति	સ્ત્રી॰	છઠ્ઠી વિભક્તિ	छठी विभक्ति	genitive case
વિશેષણ સમાસ	विशेषण समास	પું॰	કર્મધારય સમાસનો એક પ્રકાર	कर्मधारय समास का एक प्रकार	kind of compound
વિશેષતઃ	विशेषतः	અ॰	મુખ્યત્વે કરીને, ખાસ કરીને	विशेषतया	especially
વિશેષતા, વિશેષત્વ	विशेषता, विशेषत्व	સ્ત્રી॰ ન॰	વધારેપણું 1. તફાવત 2. ઉત્કૃષ્ટતા, અસાધરણતા	अधिकता भेद, अंतर खूबी, असाधारणता	excess difference excellence
વિશેષનામ	विशेषनाम	ન॰	વસ્તુ, માણસ આદિનું ખાસ નામ તે, નામનો એક પ્રકાર (વ્યા.)	विशेषनाम	proper name

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિશેષાધિકાર	विशेषाधिकार	पुं॰	વિશેષ કે ખાસ અધિકાર કે હક્ક	विशिष्टाधिकार	special privilege
વિશ્રામ	विश्राम	पुं॰	1. વિસામો, આરામ 2. આરામ લેવાનું સ્થાન	आराम, विश्राम आराम करने की जगह	halt, rest resting place
વિશ્રામગૃહ, વિશ્રામભુવન	विश्रामगृह, विश्रामभुवन	न॰	વિશ્રામ લેવા માટે—ઉતારા જેવું સ્થાન, 'રેસ્ટ-હાઉસ'	विश्रामस्थान	rest-house
વિશ્રાંતિ	विश्रांति	स्त्री॰	1. આરામ, વિશ્રામ 2. શાંત થવું તે, અંત	आराम, विश्राम अंत	rest, respite end
વિશ્રાંતિગૃહ, વિશ્રાંતિભુવન	विश्रांतिगृह, विश्रांतिभुवन	न॰	વિશ્રામ લેવા માટેનું સ્થાન, હોટેલ	होटल	hotel
વિશ્રુત	विश्रुत	वि॰	1. પ્રખ્યાત 2. જાણેલું, સાંભળેલું	विख्यात जाना हुआ, सुना हुआ	well-known known, heard
વિશ્લેષ, વિશ્લેષણ	विश्लेष, विश्लेषण	पुं॰	1. છૂટું પાડવું કે પડવું તે	पृथक् करना, विश्लेषण	analysis
			2. વિયોગ	वियोग	separation
વિશ્વ	विश्व	न॰ वि॰	જગત, સૃષ્ટિ સમગ્ર, વિરાટ	जगत्, सृष्टि, विश्व समग्र, विराट	world, universe whole, entire, big
વિશ્વકર્મા	विश्वकर्मा	पुं॰	1. દેવોનો શિલ્પશાસ્ત્રી	देवशिल्पी	architect of the gods
			2. ઈશ્વર	परमेश्वर	God
			3. સુતાર	बढ़ई	carpenter
વિશ્વકોશ	विश्वकोश	पुं॰	જ્ઞાનકોશ, 'એન્સાઇક્લોપીડિયા'	विश्वकोश	encyclopaedia
વિશ્વયુદ્ધ	विश्वयुद्ध	न॰	આખા વિશ્વમાં વ્યાપેલું—જગતના ઘણા દેશોની વચ્ચેનું યુદ્ધ, 'વર્લ્ડવૉર'	विश्वयुद्ध	world war

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિશ્વરૂપ	विश्वरूप	वि॰	સર્વવ્યાપી	सर्वव्यापक	all-pervasive
		पुं॰	વિષ્ણુ	विष्णु	Vishnu
વિશ્વવિદ્યાલય	विश्वविद्यालय	न॰	યુનિવર્સિટી, વિદ્યાપીઠ	विश्वविद्यालय	university
વિશ્વંભર	विश्वंभर	वि॰	1. આખા જગતનું પોષણ કરનાર	विश्वंभर	God who sustains the universe
			2. સર્વવ્યાપી	सर्वव्यापक	all-pervasive
		पुं॰	વિષ્ણુ	विष्णु	Vishnu
વિશ્વંભરા	विश्वंभरा	वि॰	વિશ્વનું પોષણ કરનારી	विश्व को समाविष्ट करने वाली	one who sustains the universe (fem.)
		स्त्री॰	પૃથ્વી	पृथ्वी, विश्वंभरा	the earth
વિશ્વાનલ, વિશ્વાનળ	विश्वानल, विश्वानळ	पुं॰	વિશ્વાધાર અનલ કે અગ્નિરૂપી પરમાત્મા	अग्निरूपी परमात्मा	God in His manifestation as fire
વિશ્વાસ	विश्वास	पुं॰	1. ભરોંસો, ખાતરી	भरोसा, यक़ीन, विश्वास	trust, certainty
			2. શ્રદ્ધા, પ્રતીતિ	श्रद्धा, प्रतीति	faith, realization
વિશ્વાસઘાત	विश्वासघात	पुं॰	કોઈએ મૂકેલો વિશ્વાસ તોડવો તે, વિશ્વાસ આપીને અવળું કરવું તે, દગલબાજી	विश्वासघात	betrayal, breach of faith
વિશ્વાસપાત્ર	विश्वासपात्र	वि॰	વિશ્વસનીય	विश्वसनीय	dependable, reliable
વિશ્વાસભંગ	विश्वासभंग	पुं॰	આપેલા વિશ્વાસ કે વચનનો ભંગ, 'બ્રિચ ઑફ ટ્રસ્ટ'	विश्वासभंग, विश्वासघात	betrayal, breach of faith
વિશ્વાસી	विश्वासी	वि॰	જુઓ 'વિશ્વાસુ'	देखिए 'विश्वासु'	see 'विश्वासु'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	ઈસુ ખ્રિસ્ત વિષે વિશ્વાસ–શ્રદ્ધા રાખનાર, ખ્રિસ્તી	ईसाई	Christian
વિશ્વાસુ	विश्वासु	वि॰	1. વિશ્વાસ રાખનાર 2. વિશ્વાસપાત્ર, વિશ્વાસ રાખવા યોગ્ય	विश्वासी विश्वसनीय	trusting trust-worthy
વિશ્વેશ્વર	विश्वेश्वर	पुं॰	1. વિશ્વેશ 2. વિશ્વનાથ, કાશીના મહાદેવ	ईश्वर, विश्व का स्वामी काशीस्थ शिव, विश्वेश्वर	God, Lord of the universe Shiva (who has his shrine in Varanasi)
વિષ	विष	न॰	1. ઝેર 2. પાણી	ज़हर, विष जल	poison water
વિષખાપરો	विषखापरो	पुं॰	એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति, विषखपरा	a kind of plant
વિષચક્ર	विषचक्र	न॰	એક દોષમાંથી અનેકની પરંપરા પેદા થવી તે કે તેવી પ્રવૃત્તિ, 'વિશિયસ સર્કલ'	अपचक्र	vicious circle
વિષમ	विषम	वि॰	1. અસમાન, ખાડાટેકરાવાળું 2. મુશ્કેલ 3. પ્રતિકૂળ 4. દારુણ 5. એક (સંખ્યા)	असम, असमान कठिन, विषम प्रतिकूल उग्र, प्रचंड जो दो से विभाजित न हो सके (संख्या), ताक़	uneven, not smooth, full of ups and downs difficult adverse fearful odd number

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		न॰	એક અલંકાર, જેમાં કાર્યકારણ વચ્ચે અસાધારણ, જેમાં મેળ ન ખાય એવો સંબંધ હોય છે	एक काव्यालंकार, विषम	a figure of speech
વિષમઅપૂર્ણાંક	विषमअपूर्णांक	पुं॰	છેદ જેટલા કે તેથી મોટા અંશવાળો અપૂર્ણાંક (ગ.)	विषमभिन्न (गणित)	improper fraction
વિષમચતુર્ભુજ	विषमचतुर्भुज	पुं॰	જેની ચારે બાજુ વિષમ હોય એવો ચતુષ્કોણ, 'ટ્રેપેઝોઇડ'	विषमचतुष्कोण	trapezoid
વિષમજ્વર	विषमज्वर	पुं॰	રહી રહીને આવતો તાવ	जीर्णज्वर	remittent fever
વિષમત્રિકોણ	विषमत्रिकोण	पुं॰	ત્રણે અસમાન બાજુવાળો ત્રિકોણ	विषमत्रिभुज	scalene triangle
વિષય	विषय	पुं॰	1. ઇન્દ્રિયગ્રહ્ય પદાર્થ, 2. ભોગ્ય પદાર્થ, ભોગનું સાધન 3. કામભોગ 4. વિચાર માટે કે ભણવા માટેનું વસ્તુ 5. પ્રકરણ, મજકૂર, મુદ્દો 6. ઉદ્દેશ, હેતુ 7. દેશ, જનપદ	इन्द्रियग्राह्य पदार्थ भोग का पदार्थ या साधन, विषय कामभोग पढ़ाई या विचार की वस्तु प्रकरण, मुद्दा लक्ष्य, हेतु देश, जनपद	matter object of experience sexual pleasure subject of study chapter, topic objective, purpose nation, public
વિષયલંપટ	विषयलंपट	वि॰	વિષયભોગમાં લંપટ	विषयलोलुप	lustful, lewd
વિષયવાર	विषयवार	अ॰	વિષયો પ્રમાણે	विषयों के अनुसार	subject-wise
વિષયવિચારિણી	विषयविचारिणी	वि॰, स्त्री॰	સભામાં રજૂ કરવાના ઠરાવ વિચારી કાઢનારી (સમિતિ), 'સબ્જેક્ટસ કમિટિ'	विषय-समिति	subjects committee

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિષયાંતર	विषयांतर	न॰	વિષયોનો ફેરફાર, પ્રસ્તુત વિષયમાંથી અન્ય વિષયમાં ઊતરી જવું તે	विषयांतर	diversion, digression
વિષયી	विषयी	वि॰	1. વિષયાસક્ત, કામી	विषयासक्त, कामी	passionate, lewd
			2. વિષયનું, – ને લગતું	विषय का, विषयात्मक	about, pertaining to (a subject)
વિષલતા, વિષવલ્લરી, વિષવલ્લી	विषलता, विषवल्लरी, विषवल्ली	स्त्री॰	ઝેરી વેલો	इंद्रवारुणी, ज़हरी बेल	poisonous creeper
વિષાણું	विषाणुं	पुं॰	આણ જેવો સૂક્ષ્મ ઝેરી જંતુ, 'વાઇરસ'	विषाणु	virus
વિષાદ	विषाद	पुं॰	1. ખેદ, દિલગીરી 2. નિરાશા, અનુત્સાહ	खेद, विषाद निराशा, उत्साहहीनता	regret, sadness despair, discouragement
વિષુવ	विषुव	न॰	ક્રાંતિવૃત્ત ને વિષવવૃત્ત જે બે બિંદુઓમાં મળે છે તે દરેક, મેષ અને તુલામાં સંક્રાંતિ, જ્યારે દિવસરાત સરખાં હોય છે	विषुव	equinoctical point, equinox
વિષુવરેખા, વિષવવૃત્ત	विषुवरेखा, विषुववृत्त	न॰	પૃથ્વીની ધરીની મધ્યમાં કાટખૂણે કલ્પેલું વર્તુળ, 'ઇક્વેટર'	विषुवरेखा	equator
વિષે	विषे	अ॰	1. વિશે, માં 2. બાબતમાં	में, बारे में विषयक	about in the matter of
વિષ્ણુતેજ	विष्णुतेज	न॰	1. વિષ્ણુનું ઐશ્વર્ય	विष्णु का ऐश्वर्य	splendour of Vishnu
			2. ઘી	घी	ghee

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિસરાવવું	विसराववुं	स॰ क्रि॰	'વીસરવું', 'વીસારવું' નું પ્રેરક	'वीसरवुं', 'वीसारवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वीसरवुं', 'वीसारवुं'
વિસર્ગ	विसर्ग	पुं॰	1. દાન 2. ત્યાગ 3. હકાર જેવો ઉચ્ચાર કરવાનું (:) આવું ચિહ્ન (વ્યા.)	दान त्याग (:) चिह्न, विसर्ग	giving leaving or giving up dissolution
વિસર્જિત	विसर्जित	वि॰	વિસર્જન કરાયેલું	विसर्जित	dissolved
વિસવાસી	विसवासी	स्त्री॰	1. વસાનો વીસમો ભાગ, વીઘાનો ચારસોમો ભાગ 2. લાકડાનું એક માપ	बिस्वे का 20 वाँ भाग, बीघे का 400 वाँ भाग लकड़ी की एक नाप	four-hundredth part of a *bigha* of land a measure of wood
વિસંગત	विसंगत	वि॰	અસંગત, વિસંવાદિ	बेमेल, विसंगत	irrelevant, incongruous, discordant
વિસંગતતા, વિસંગતિ	विसंगतता, विसंगति	स्त्री॰	અસંગતિ, વિસંવાદ	विसंगति	inconsistency
વિસંવાદ	विसंवाद	पुं॰	1. અસંગતિ 2. વિરોધ	असंगति विरोध	discordance opposition, protest
વિસાત	विसात	स्त्री॰	1. વસાત, કિંમત, મહત્વ 2. ગજું, દમ 3. ગણતરી, લેખું, હિસાબ	बिसात, क़ीमत, मूल्य बूता, बिसात गणना, हस्ती, हिसाब	value, importance capacity, strength reckoning, account
વિસામો	विसामो	पुं॰	1. શ્રાક ખાવો તે, વિશ્રાંતિ 2. વિસામો લેવાની જગા	सुस्ताना, विश्राम टेक, विश्राम लेने की जगह	rest, repose resting place

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિસાર	विसार	પું·	વીસરી જવું તે, વિસ્મરણ	विस्मरण, बिसरना	forgetting
વિસારવું	विसारवुं	સ· ક્રિ·	ભૂલી જવું	बिसारना	to forget
વિસારો	विसारो	પું·	જુઓ 'વિસાર'	विस्मरण	forgetting
વિસ્તરણ	विस्तरण	ન·	વિસ્તરવું તે, વિસ્તાર	विस्तार होना	to spread, to scope
વિસ્તરવું	विस्तरवुं	અ· ક્રિ·	વિસ્તાર પામવું	विस्तार होना	to be spread out
વિસ્તાર	विस्तार	પું·	1. ફેલાવો 2. વધારો 3. વિશાળતા 4. બહોળો પરિવાર કે કુટુંબ	फैलाव, विस्तार वृद्धि विशालता विस्तृत परिवार या कुटुंब	spreading extension magnitude large family, many descendants
વિસ્તારપૂર્વક	विस्तारपूर्वक	અ·	વિસ્તારથી, લંબાણથી	ब्यौरेवार	at length
વિસ્તારવું	विस्तारवुं	સ· ક્રિ·	વિસ્તાર કરવો, લંબાવવું	विस्तृत करना, फैलाना	to spread out
વિસ્તીર્ણ	विस्तीर्ण	વિ·	વિસ્તારવાળું	फैला हुआ, विस्तृत	spread out
વિસ્તૃત	विस्तृत	વિ·	વિસ્તારવાળું	विस्तृत, फैला हुआ	extensive
વિસ્ફોટક	विस्फोटक	પું· વિ·	ચામડીનો એક રોગ, ફોલ્લો જોરથી ફૂટે એવું	चमड़ी का एक रोग, फोड़ा ज़ोर से फूटने वाला, विस्फोटक	kind of skin disease explosive
વિસ્મય	विस्मय	પું·	આશ્ચર્ય, અચંબો	आश्चर्य, अचंभा	wonder, surprise
વિસ્મયકારક, વિસ્મયકારી, વિસ્મયજનક	विस्मयकारक, विस्मयकारी, विस्मयजनक	વિ·	વિસ્મય પમાડે એવું	आश्चर्यजनक, विस्मयकारी	wonderful, surprising
વિસ્મરણ	विस्मरण	ન·	ભૂલી જવું તે	भूल जाना, विस्मरण	forgetfulness, loss of memory

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વિસ્મરવું	विस्मरवुं	स॰ क्रि॰	ભૂલવું	भूल जाना	to forget
વિસ્મૃત	विस्मृत	वि॰	ભૂલી જવાયેલું	भूला हुआ, विस्मृत	forgotten
વિહરવું	विहरवुं	अ॰ क्रि॰	1. ફરવું	घूमना	to move out, to travel
			2. વિહાર કરવો	विहार करना	to sojourn, to move from place to place
વિહંગ	विहंग	न॰	પક્ષી	विहंग, पक्षी, विहग	bird
વિહંગાવલોકન	विहंगावलोकन	न॰	વિહંગદૃષ્ટિથી કરેલું નિરીક્ષણ	निरीक्षण, विहंगावलोकन	survey, bird's-eye view
વિહાર	विहार	पुं॰	1. ક્રીડા	क्रीड़ा	sport
			2. આનંદમાં હરવુંફરવું તે	विहार, आनंद से घूमना	roaming joyously
			3. ભ્રમણ	भ्रमण, घूमना	wandering
			4. (બૌદ્ધ) મઠ	(बौद्ध) मठ, विहार	Buddhist monastery
વિહારભૂમિ	विहारभूमि	स्त्री॰	વિહાર કરવાની જગા-પ્રદેશ	मनोरंजन का स्थान, विहारभूमि	region for pleasure-trip, region for journeying (of a Jain sadhu)
વિહિત	विहित	वि॰	1. મુકાયેલું	रखा हुआ, विहित	placed
			2. (શાસ્ત્રે) ફરમાવેલું, શાસ્ત્રોક્ત, યોગ્ય	आदिष्ट, शास्त्रोक्त, करने योग्य	precept according to scriptures
વિહીન	विहीन	वि॰	વિનાનું	वंचित, रहित, विहीन	without
વિહોણું	विहोणुं	वि॰	વિનાનું	वंचित, विहीन	without
વિહ્વલ, વિહ્વળ	विह्वल, विह्वळ	वि॰	બાવરું, આતુર	घबड़ाया हुआ, आतुर, विह्वल	anxiety-ridden, perturbed

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીખરવું, વીખરાવું	वीखरवुं, वीखरावुं	અ· ક્રિ·	વેરાવું, છૂટા પડી જવું	बिखरना	to scatter, to be scattered, to be separated
વીગત	वीगत	અ·	જુઓ 'વિગત'	देखिए 'विगत'	see 'विगत'
વીગતવાર	वीगतवार	અ·	જુઓ 'વિગતવાર'	देखिए 'विगतवार'	see 'विगतवार'
વીઘરવું, વીઘરાવું	वीघरवुं, वीघरावुं	અ· ક્રિ·	1. ઓગળી જવું 2. વેરાઈ જવું 3. ગાભરું બની જવું, મૂંઝાવું 4. હતાશ થવું	पिघलना बिखरना विह्वल होना हताश होना	to melt to be scattered to be perplexed, to be bewildered to be disappointed
વીઘું,	वीघुं,	ન·	જમીનનું એક માપ	बीघा	measure of land, *bigha*
વીઘો	वीघो	પું·	(પચીસેક ગુંઠાનું)	बीघा (25 बिस्वे का)	measure of land, *bigha*
વીછડવું, વીછરવું	वीछडवुं, वीछरवुं	અ· ક્રિ·	જુદા પડવું, વિયોગ થવો	बिछुड़ना	to part, to be separated
વીછળવું	वीछळवुं	સ· ક્રિ·	પાણી રેડી હાથ હલાવી સાફ કરવું	खँगालना	to clean with water using palm of hand (of pots)
વીછળાવું	वीछळावुं	અ· ક્રિ·	'વીછળવું' નું કર્મણિ	'वीछळवुं' का कर्मणि रूप	to be washed
વીછી, વીછુ	वीछी, वीछु	પું·	એક ઝેરી પ્રાણી, વીંછી	बिच्छू	scorpion
વિછુવા	वीछुवा	પું·	પગને અંગૂઠે પહેરવાનું ઘરેણું	बिछुआ, बिछिया	ornament to be worn on the toes
વીજ	वीज	સ્ત્રી·	વીજળી, વિદ્યુત	बिजली, विद्युत	electricity
વીજણો	वीजणो	પું·	વીંઝણો, પંખો	पंखा, व्यजन	fan

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીજમાપક	वीजमापक	न॰	વીજળી માપવાનું યંત્ર-સાધન	विद्युन्मापक	electrometer
વીજરખું	वीजरखुं	न॰	વીજળી નહીં વહી શકે એવું પદાર્થનું પડ, 'ઇન્સ્યુલેટર'	विद्युत–रोधक	insulator
વીજશક્તિ	वीजशक्ति	स्त्री॰	શક્તિ	विद्युतशक्ति	electric power
વીજળી	वीजळी	स्त्री॰	એક ભૌતિક શક્તિ, વીજ, વિદ્યુત	बिजली, विद्युत	electricity, lightning
વીજળીઘર	वीजळीघर	न॰	વીજળી જ્યાં ઉત્પન્ન થાય કે જ્યાંથી બધે મોકલાય તે સ્થાન, 'પાવર-સ્ટેશન'	बिजलीघर	power-station
વીજાણુ	वीजाणु	पुं॰	વીજળીનો આણ, 'ઇલેક્ટ્રોન'	विद्युदणु	electron
વીણ	वीण	स्त्री॰	પ્રસવની પીડા, વેણ	प्रसव वेदना, प्रसव की पीड़ा	labour-pains
વીણવું	वीणवुं	स॰ क्रि॰	1. ચૂંટવું 2. પસંદ કરવું 3. (અનાજમાંથી કાંકરા વ.) ઉપાડી લેવું, દૂર કરવું	बीनना, चुनना छाँटना, पसंद करना (अनाज में से) बीनना (कंकड़ आदि)	to pick to choose, to select to clean foodgrain by removing stones etc.
વીણા	वीणा	स्त्री॰	બીન, એક તંતુવાદ્ય	वीणा, बीन	a stringed musical instrument
વીતક	वीतक	न॰, स्त्री॰	1. વીતેલું તે 2. સંકટ	घटित घटना, बीती संकट	story of happenings what one has passed through calamity

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીતરાગ, વીતરાગી	वीतराग, वीतरागी	वि॰	રાગ-આસક્તિ વિનાનું	वीतराग, आसक्तिरहित	non-attached
વીતવું	वीतवुं	अ॰ क्रि॰	1. ગુજરવું, પસાર થઈ જવું	गुज़रना, बीतना	to come to, to pass
			2. દુઃખ પડવું	दुःख पड़ना, बीतना	to be afflicted with
વીતી	वीती	स्त्री॰	વીતેલું તે, વીતક	घटित घटना, बीती	see 'વીતક'
વીનવવું	वीनववुं	स॰ क्रि॰	વિનંતિ, અનુરોધ કે આજીજી કરવી	प्रार्थना, विनय करना, चिरौरी करना	to request, supplicate, to beg
વીફરવું	वीफरवुं	अ॰ क्रि॰	વકરવું, ગુસ્સે થવું, ઉશ્કેરાવું	बिगड़ना, क्रुद्ध होना	to be angry, to be in temper
વીમાખત, વીમાચિઠ્ઠી	वीमाखत, वीमाचिठ्ठी	न॰, स्त्री॰	વીમાનું ખત	बीमा-पत्रक	insurance policy
વીમાદલાલ	वीमादलाल	पुं॰	વીમાનો દલાલ	बीमा-दलाल	insurance agent
વીમાપૉલિસી	वीमापॉलिसी	स्त्री॰	વીમો - તેનો કરાર, વીમાની 'પૉલિસી'	बीमा-पत्रक, बीमे की पॉलिसी	insurance policy
વીમો	वीमो	पुं॰	1. વસ્તુ કે જિંદગીને નુકસાન પહોંચતાં તે બદલ પૈસાથી થતી ભરપાઈ	बीमा	insurance
			2. તેનો કરાર	बीमा का इक़रारनामा	insurance deed
			3. તે પેટે ભરવાનો હપ્તો	बीमा-क़िस्त	insurance premium
			4. (લા.) જોખમભર્યું સાહસ	जान-जोखों के काम, साहस	risk
વીર	वीर	वि॰	શૂર, પરાક્રમી	बहादुर, शूर, पराक्रमी, वीर	brave, heroic
		पुं॰	1. તેવો પુરુષ	वीरपुरुष	brave, heroic man

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વીરો, ભાઈ	भाई	brother
			3. એક ભૂત	एक भूत	kind of a ghost
			4. વીર રસ	एक काव्यरस, वीररस	heroic sentiment
			5. મહાવીર	महावीर	Mahavir, a great warrior
વીરકવિતા	वीरकविता	स्त्री॰	વીરરસપ્રધાન કવિતા	वीर कविता	heroic poem
વીરકાવ્ય	वीरकाव्य	न॰	વીરરસથી ભરેલું કાવ્ય	वीररस काव्य	heroic poetry
વીરતા, વીરત્વ	वीरता, वीरत्व	स्त्री॰, न॰	શૂરવીરતા, પરાક્રમ	पराक्रम, वीरत्व	exploit, heroic deed
વીરપસલી	वीरपसली	स्त्री॰	શ્રાવણી પૂર્ણિમાને દિવસે ભાઈ તરફથી અપાતી બહેનને ભેટ	श्रावणी पूर्णिमा के दिन भाई की ओर से बहन को दी जानेवाली भेंट, राखी बंधन का उपहार	present given by brother to his sister on the full-moon day of the month of Shravana
વીરભૂમિ	वीरभूमि	स्त्री॰	વીરોની જન્મદાતા ભૂમિ	वीरभूमि	land of heroes
વીરરસ	वीररस	पुं॰	કાવ્યના નવ રસોમાંનો એક	वीररस (काव्य)	heroic mode (poetics)
વીરશ્રી	वीरश्री	स्त्री॰	શૂરવીરની કીર્તિ અથવા તેજ	शूरवीर की कीर्ति या तेज	fame of a hero
વીરસંવત	वीरसंवत	पुं॰	મહાવીર સ્વામીના નિર્વાણથી ગણાતો સંવત	महावीर स्वामी के निर्वाणकाल से चालू होने वाला संवत्	era beginning with the date of the passing away of Lord Mahavir
વીરો	वीरो	पुं॰	ભાઈ	भाई, वीर	brother
વીરોચિત	वीरोचित	वि॰	વીરને ઉચિત–છાજે એવું	वीरोचित	heroic

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીર્ય	वीर्य	न॰	1. શુક્ર, ધાતુ 2. વીરતા, બળ, પરાક્રમ	शुक्र, वीर्य वीरता, बल, पराक्रम	semen heroism
વીર્યપાત	वीर्यपात	पुं॰	વીર્યસ્રાવ	शुक्रपात, वीर्यप्रपात	secretion of semen
વીર્યવંત, વીર્યવાન	वीर्यवंत, वीर्यवान	वि॰	પરાક્રમી, બળવાન	वीर्यवान्, बलवान, पराक्रमी	heroic, brave
વીલું	वीलुं	वि॰	1. શરમિંદું, ભોંઠું 2. રઝળતું, છૂટું	शरमिंदा, झेंपा हुआ भटकता (पशु), मुक्त, जो बंधा हुआ न हो	ashamed, crestfallen stray, without guide or person to take care
વીશ	वीश	वि॰	'૨૦', વીસ	बीस	twenty
વીશી	वीशी	स्त्री॰	1. વીસી. વીસનો સમૂહ 2. વણાટમાં તાણાના તારની ગણતરી 3. પૈસા આપવાથી તૈયાર રસોઈ મળે તે જગા	बीसी, बीस का समूह बीसी (बुनाई में) ढाबा, बासा	twenties, group of twenty a term in weaving to indicate a bunch of twenty strands eating place, inn
વીશીવાળો	वीशीवाळो	पुं॰	વીશીનો માલિક	ढाबे का मालिक	inn-keeper
વીસ	वीस	वि॰	'૨૦' વીશ	बीस, '20'	twenty, '20'
વીસી	वीसी	स्त्री॰	જુઓ 'વીશી'	देखिए 'वीशी'	see 'वीशी'
વીસમવું	वीसमवुं	अ॰ क्रि॰	ઠંડું થવું, વિશમવું, (ગરમી, જુસ્સો, થાક, ઉભરણ વ.)	ठंडा होना, शान्त होना	to be cool, to be refreshed (of heat, temper, fatigue)
વીસરવું	वीसरवुं	स॰ क्रि॰	ભૂલી જવું	भूलना, बिसरना	to forget

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીળ	वीळ	સ્ત્રી॰	ભરતી	ज्वार (भाटा का उलटा)	tide
વીંખવું	वींखवुं	स॰ क्रि॰	1. જુઓ 'પીંખવું'	बिखेर देना	to scatter (out anger)
			2. જુઓ 'પીંખવું'	नोचना	to separate by piercing through
વીંછિયો	वींछियो	પું॰	એક ઘરેણું	बिछुआ, बिछिया	kind of ornament
વીંછી, વીંછુ	वींछी, वींछु	પું॰	એક ઝેરી જંતુ, વીંછી	बिच्छू	scorpion
વીંછુડો	वींछुडो	પું॰	1. વીંછી 2. વૃશ્ચિક રાશિ	बिच्छू वृश्चिक राशि	scorpion scorpio (astrol)
વીંછુવા	वींछुवा	પું॰	જુઓ 'વીછુવા'	बिछुआ	see 'વીછુવા'
વીંજણું	वींजणुं	ન॰	એક સુતારી ઓજાર	रुखानी (औज़ार)	a tool in carpentry
વીંજણો	वींजणो	પું॰	પંખો	पंखा, व्यजन	fan
વીંઝણું	वींझणुं	ન॰	જુઓ 'વીંજણું'	रुखानी (औज़ार)	see 'વીંજણું'
વીંઝવું	वींझवुं	स॰ क्रि॰	હવામાં જોરથી ઘુમાવવું	हवा में ज़ोर से घुमाना	to brandish
વીંટવું	वींटवुं	स॰ क्रि॰	લપેટવું	लपेटना	to wind, to roll
વીંટાવું	वींटावुं	अ॰ क्रि॰	'વીંટવું' નું કર્મણિ	लिपटना, लपेटा जाना	to be entwined
વીંટાળવું	वींटाळवुं	स॰ क्रि॰	લપેટવું, ગોળ વીંટવું	लपेटना	to wrap up
વીંટાળાવું	वींटाळावुं	अ॰ क्रि॰	'વીંટાળવું' નું કર્મણિ	लपेटा जाना, लिपटना	to be entwined
વીંટી	वींटी	સ્ત્રી॰	આંગળી ઉપર પહેરવાનું ગોળ ઘરેણું	अँगूठी, मुँदरी	a ring

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વીંટો	वींटो	पुं॰	વીંટાળેલો ગોળાકાર	बीड़ा लपेटा हुआ गोल पिंड	roll
વીંઢારવું	वींढारवुं	स॰ क्रि॰	1. પાલવવું	पालन करना, पोसना	to support, to provide for
			2. અગવડ વેઠીને સાથે રાખવું	निभाना	to put up with
વીંધ	वींध	न॰	વેહ, નાકું, કાણું	बेध, छेद	aperture, hole
વીંધણહાર	वींधणहार	वि॰	વીંધનાર	बेधनेवाला	one who perforates
વીંધણી	वींधणी	स्त्री॰	છિદ્ર પાડવાનું ઓજાર	छेद करने का औज़ार, रुखानी	tool for making a hole
વીંધણું	वींधणुं	न॰	જુઓ 'વીંજણું'	रुखानी (औज़ार)	see 'વીંજણું'
વીંધવું	वींधवुं	स॰ क्रि॰	1. વીંધ પાડવું	बेंधना, छेदना, बींधना	to make hole, to bore
			2. ડોચવું, ભોંકવું	गड़ाना, बेंधना, चुभाना	to pierce
વીંધારો	वींधारो	पुं॰	વીંધનારો (મોતી કે કાન)	बेंधनेवाला	perforator (of ear, pearl)
વીંધાવવું	वींधावबुं	स॰ क्रि॰	'વીંધવું' નું પ્રેરક	'वींधवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'वींधवुं'
વીંધાવું	वींधावुं	अ॰ क्रि॰	'વીંધવું' નું કર્મણિ	बेंधा जाना	to be pierced through
વૃત્ત	वृत्त	न॰	1. વર્તન	आचरण, वृत्त	conduct
			2. અક્ષરમેળ છંદ	वर्णवृत्त, अक्षरवृत्त	kind of metre
			3. વર્તુળ	वर्तुलाकार क्षेत्र, वृत्त	circle
			4. સમાચાર	समाचार, वृत्त	news
			5. વૃત્તાંત, હકીકત	वृत्तांत, वर्णन	report, narration
વૃત્તપત્ર	वृत्तपत्र	न॰	છાપું, વર્તમાનપત્ર	समाचारपत्र, अख़बार	newspaper

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વૃત્તવિવેચન	वृत्तविवेचन	न॰	બનેલા બનાવોનું વિવેચન, 'જર્નાલિઝમ'	पत्रकारिता, अख़बारनवीसी	journalism
વૃતાંત	वृत्तांत	पुं॰, न॰	1. હકીકત, વર્ણન	हक़ीक़त, हाल, वर्णन	narative, description
			2. ખબર	ख़बर	news, information
વૃત્તિ	वृत्ति	स्त्री॰	1. ચિત્તમાં ઊગતો વિચાર, ચિત્તનો વ્યાપાર	चित्त-मन का व्यापार, वृत्ति	instict
			2. મનનું વલણ	मनोभाव, रुख़	attitude
			3. સ્વભાવ, પ્રકૃતિ	स्वभाव, प्रकृति	nature
			4. વર્તન	आचरण, बरताव	behaviour
			5. વ્યાખ્યા, ટીકા	व्याख्या	definition
વૃત્તિકા	वृत्तिका	स्त्री॰	આજીવિકા પૂરતું પગાર, શિષ્યવૃત્તિ છ.) અપાય તે 'સ્ટાઇપેન્ડ'	वृत्ति, 'स्टाइपेंड'	stipend
વૃદ્ધ	वृद्ध	वि॰	1. ઘરડું	बूढ़ा, वृद्ध	old
			2. વડીલ	बुज़ुर्ग, बड़ा	elderly
વૃંદગાયન, વૃંદગીત	वृंदगायन, वृंदगीत	न॰	વૃંદમાં એક સાથે ગાવું તે કે તેનું ગીત	वृंदगायन या उसका गीत	chorus
વૃંદવાદન	वृंदवादन	न॰	એકસાથે અનેક વાદ્યોના વાદનનું સંગીત	वृंदवादन	orchestra
વેકરો	वेकरो	पुं॰	કાંકરાવાળી જાડી રેતી	बालू, रेत	sand, grit
વેકળો	वेकळो	पुं॰	નાનો વહેળો, વોકળો	छोटा झरना, नाला	stream, rill
વેકૂર	वेकूर	स्त्री॰	ઝીણી કાંકરીઓવાળી મોટી રેતી	बालू, रेत	grit
વેગ	वेग	पुं॰	1. ગતિ, ઝડપ	गति, त्वरा, वेग	speed, momentum
			2. જુસ્સો, જોસ	जोश, आवेश	force, vigour

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. ચસકો, સણકો	कसक, शूल	spasm
			4. ત્રાસ, તાપ	त्रास, आतंक	violence
વેગળું	वेगळुं	वि॰	1. દૂર	दूर	distant
			2. જુદું, અલગ	अलग, जुदा	apart, separate
વેગળે	वेगळे	अ॰	આઘે, દૂર	दूर, फ़ासले पर	at a distance
વેગી, વેગીલું	वेगी, वेगीलुं	वि॰	વેગવાળું	वेगवान, वेगयुक्त, तेज़	speedy
વેચવાલ	वेचवाल	वि॰	વેચવાવાળું, વેચનાર	बेचनेवाला, विक्रेता	seller
વેચવાલી	वेचवाली	स्त्री॰	વેચવાની માગણી (શેર છત્યાદિની)	बिकावल	offer for sale (of shares etc.)
વેચવું	वेचवुं	स॰ क्रि॰	કિંમત લઈને આપવું	बेचना	to sell
વેચાઉ	वेचाउ	वि॰	વેચવાનું હોય એવું, વેચવા માટેનું કે વેચાય એવું	बिकाऊ	to be sold, for sale
વેચાણ	वेचाण	न॰	1. વેચવું તે	बेचना, बिक्री	sale
			2. વેચાવું તે	बेचा जाना, बिकना	to be sold
વેચાણકાર	वेचाणकार	पुं॰	વેચાણનું કામ કરનાર, 'સેલ્સમેન'	बेचनेवाला	salesman
વેચાણખત	वेचाणखत	न॰	વેચાણ આપ્યાનું લખાણ	विक्रय-लेख, बैनामा	deed of sale
વેચાવું	वेचावुं	अ॰ क्रि॰	'વેચવું' નું કર્મણિ	बिकना, बेचा जाना	to be sold
વેજા	वेजा	स्त्री॰	1. નિશાન	निशान	aim, mark
			2. વિપત્તિ	विपत्ति	difficulty, adversity
			3. પ્રજા	प्रजा	people
વેઠ	वेठ	स्त्री॰	1. વગર દામનું વૈતરું	बेगार (काम)	forced labour without remuneration

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ફરજિયાત વૈતરું	बेगार	forced labour
			3. ભાર, પીડા, ઉપાધિ	बोझ, बला, आफ़त	burden, misery, trouble
વેઠવું	वेठवुं	स॰ क्रि॰	1. સહન કરવું, ખમવું	सहना, झेलना	to bear, to endure, to suffer
			2. નિભાવવું	निभाना	to put up with, to tolerate
વેઠાવું	वेठावुं	अ॰ क्रि॰	'વેઠવું' નું કર્મણિ	'वेठवुं' का कर्मणि रूप	to be suffered by
વેઠિયો	वेठियो	पुं॰	1. વેઠ કરનારો	बेगारी	one who does unpaid work, one who works indifferently
			2. વેઠે પકડેલો-વગર પૈસાનો નોકર	बेगार में पकड़ा हुआ बग़ैर दाम का नौकर	forced or unpaid labourer
વેડફવું	वेडफवुं	स॰ क्रि॰	નકામું ખરચી નાખવું, ઉડાવી દેવું, બગાડવું	उड़ा डालना, बिगाड़ना, व्यर्थ खर्च करना	to squander, to waste
વેડફાવવું	वेडफावववुं	स॰ क्रि॰	'વેડફવું' નું પ્રેરક .	'वेडफवुं' का प्रेरक रूप	be wasted
વેડફાવું	वेडफावुं	अ॰ क्रि॰	'વેડફવું' નું કર્મણિ	वेडफवुं' का कर्मणि रूप	be wasted
વેડમી	वेडमी	स्त्री॰	પૂરણપોળી, વેઢમી	पूरनपूरी	kind of sweet dish of wheaten bread
વેડલો	वेडलो	पुं॰	વેલ્લો	बाली (गहना)	kind of ornament
વેડવું	वेडवुं	स॰ क्रि॰	1. વેડીથી તોડવું–ઉતારવું (ફળ)	फल उतारना, तोड़ना	to pick fruit etc.
			2. વિનાશ કરવો	विनाश करना	to destroy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વેઢ	वेढ	पुं॰	1. આંગળી ઉપરનો સાંધા આગળનો ઝાપો	पोर, पोरवा	(mark or line at) joint of finger
			2. બેથી વધારે આંટાવાળી વાળાની વીંટી	छल्ला	kind of ring
વેઢમી	वेढमी	स्त्री॰	જુઓ 'વેડમી'	देखिए 'वेडमी'	see 'वेडमी'
વેઢો	वेढो	पुं॰	1. આંગળી ઉપરના સાંધા આગળનો ઝાપો	पोर, पोरवा	joint of finger
			2. લાકડાની ગાંઠ	लकड़ी का शहतीर	log of wood
વેણ	वेण	स्त्री॰	1. કપાસનો છોડ, વણ	कपास का पौधा, कपास	cotton plant
			2. પ્રસવની પીડા, વીણ	प्रसव वेदना	labour-pains
			3. જુઓ 'વેણી' (પ.)	वेणी, चोटी	see 'वेणी'
		न॰	વચન	वचन	word
વેણાચૂંટા	वेणाचूंटा	पुं॰	1. ભૂખથી થતું દુઃખ	भूख से होने वाली पीड़ा	pain due to hunger
			2. ગભરામણ	घबराहट	nausea
વેત	वेत	पुं॰	1. ઘાટ, મોખ	मौक़ा, उपयुक्त काल	opportunity, good moment
			2. તજવીજ, ગેવડ	इंतज़ाम, प्रबंध	arrangement
વેતન	वेतन	न॰	પગાર	वेतन, तनख़्वाह	salary, wages
વેતર	वेतर	न॰	એક એક વારનું જણતર (પ્રાયઃ ઢોરનું)	एकसाली जनन, बियान	(usu. of animals) young ones brought forth at a time
વેતરણ	वेतरण	स्त्री॰	1. વેતરવું તે	(कपड़े) ब्योंतना	cutting
			2. જોઇતી ગોઠવણ	ज़रूरी इंतज़ाम	necessary arrangement
વેતરવું	वेतरवुं	स॰ क्रि॰	1. શરીરને બેસતું આવે તેમ લૂગડું કાતરવું	ब्योंतना	cut according to the form of body

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કોઈ કામની જોઈતી ગોઠવણ કે તજવીજ કરવી, ઘાટ બેસાડવો	ज़रूरी इंतज़ाम करना	to manage, to arrange
			3. બગાડવું, ઊંધું મારવું	बिगाड़ना, गुड़-गोबर करना	to spoil
વેતા	वेता	પું॰	ભલીવાર, ડહાપણ, આવડ	समझ, सयानापन, क्षमता	worth, knowledge, skill
વેતાલ, વેતાળ	वेताल, वेताळ	પું॰	1. એક જાતનો ભૂત	एक भूत, वेताल	kind of ghost or evil spirit
			2. મૃત શરીરમાં પેઠેલો ભૂત	शव में बैठा हुआ भूत, वेताल	a ghost which has entered a corpse
			3. ભૂતનો રાજા	भूतों का राजा	king of ghosts
			4. દ્વારપાળ	द्वारपाल	gatekeeper
વેદવચન, વેદવાક્ય	वेदवचन, वेदवाक्य	ન॰	1. વેદનું વચન	वेदवचन	words from the Vedas
			2. તેના જેટલું પ્રમાણ-ભૂત વચન	वेदवाक्य	statement from the Vedas
વેદિયું	वेदियुं	વિ॰	1. વેદ ભણેલું	वेद पढ़ा हुआ	one who has studied the Vedas
			2. ભણેલું પણ ગણેલું નહિ	व्यवहारशून्य पंडित	bookish
વેદિયાપણું, વેદિયાવેડા	वेदियापणुं, वेदियावेडा	ન॰	ભણેલાં છતાં ન ગણેલા જેવું વર્તન	व्यवहारशून्य	bookishness
વેદિયો	वेदियो	પું॰	1. વેદવિદ પુરુષ, વેદપાઠી	वेदज्ञ, वेदपाठी	one who is well-versed in the Vedas
			2. (લા.) વેદિયું માણસ	व्यवहारशून्य वेदज्ञ	bookish person
વેધ	वेध	પું॰	1. છિદ્ર, વેહ	वेध, छिद्र	hole, opening
			2. દોષ, બાધ	दोष, त्रुटि	defect

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. જખમ 4. વેધન 5. ગ્રહો વગેરે આકાશીય પદાર્થોની ગતિ, સમય વગેરેનું નિરીક્ષણ	जख्म, घाव बेध करना, बेध ग्रहादि का निरीक्षण	hurt, wound piercing observation of planets and stars
વેધક	वेधक	वि॰	વીંધી નાખે એવું, તીક્ષ્ણ	तीक्ष्ण	sharp
વેધવું	वेधवुं	स॰ क्रि॰	1. વેધ પાડવો 2. વીંધવું	छेद करना गड़ाना, घाव करना	to bore to pierce
વેધશાલા, વેધશાળા	वेधशाला, वेधशाळा	स्त्री॰	ગ્રહાદિકની ગતિ વગેરે નિરખવાનું સ્થાન	वेधशाला	observatory, planatorium
વેધાવું	वेधावुं	अ॰ क्रि॰	'વેધવું' નું કર્મણિ	'वेधवुं' का कर्मणि रूप, बेधा जाना	to be pierced through
વેપાર	वेपार	पुं॰	માલ વેચવા-સાટવાનો ધંધો	व्यापार	trade, commerce
વેપારધંધો, વેપારરોજગાર, વેપારવણજ	वेपारधंधो, वेपाररोजगार, वेपारवणज	पुं॰	વેપારનું કામકાજ, કામધંધો	व्यापार का कामकाज, बनिज-व्यापार	business
વેપારી	वेपारी	पुं॰	વેપાર કરનાર	व्यापारी	business-man
વેર	वेर	न॰ अ॰	1. શત્રુવટ 2. દ્વેષ, ઝેર લગી, સુધી	शत्रुता, बैर द्वेष, डाह, बैर तक	enmity malice untill, upto
વેરઝેર	वेरझेर	न॰	વેર અને ઝેર, દ્વેષ અને શત્રુતા	बैर और द्वेष	rancour, enmity
વેરણ	वेरण	वि॰, स्त्री॰	વેરી—વેરભાવ રાખનારી	शत्रु	enemy (fem.)
વેરણછેરણ	वेरणछेरण	अ॰	અસ્તવ્યસ્ત	तितर-बितर	disorderly
વેરભાવ, વેરવૃત્તિ	वेरभाव, वेरवृत्ति	स्त्री॰	શત્રુવટ, દ્વેષ	बैरभाव	enmity
વેરવિખેર	वेरविखेर	अ॰	વેરાયેલું કે વિખેરાયેલું હોય તેમ, વેરણખેરણ	तितर-बितर, बिखरा हुआ	disorderly, in a mess

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વેરવી	वेरवी	पुं॰	વેરી, શત્રુ	बैरी	enemy
વેરવું	वेरवुं	स॰ क्रि॰	1. છૂટું છૂટું કે વિખરાતું પડે એમ કરવું	बिखेरना	to scatter
			2. પાથરવું	फैलाना, बिछाना	to spread
			3. ખૂબ ખર્ચવું	खूब पैसा खर्च करना	to spend extravagantly
વેરાગ	वेराग	पुं॰	વૈરાગ્ય	वैराग्य	renunciation detachment
વેરાગણ	वेरागण	स्त्री॰	સાધુડી, બાવી	वैरागिनी	female ascetic
વેરાગી	वेरागी	पुं॰	બાવો, સાધુ	वैरागी, साधु	ascetic, sadhu
વેરાન	वेरान	वि॰	ઉજ્જડ	वीरान, उजाड़	barren land
		न॰	ઉજ્જડ જંગલ	वीरान जंगल	uninhabited forest
વેરાવું	वेरावुं	अ॰ क्रि॰	1. 'વેરવું' નું કર્મણિ	बिखरना	to be scattered around
			2. વીખરાઈ જવું, છૂટું પડી જવું	तितर-बितर होना	to be dispersed
વેરી	वेरी	वि॰	વેર રાખનારું	बैर रखने वाला	bearing enmity
		पुं॰	દુશ્મન, શત્રુ	दुश्मन, बैरी	enemy
વેરે	वेरे	अ॰	1. જોડે, સાથે (લગ્ન)	साथ	with
			2. પેઠે	मुआफ़िक़	like
વેરો	वेरो	पुं॰	કર, જકાત	कर, महसूल	tax, cess
વેલ	वेल	स्त्री॰	લતા, લાંબી ને પથરાતી કે ઊંચે ચડતી, ઊગતી વનસ્પતિ	बेल	creeper
વેલણ	वेलण	न॰	રોટલી વગેરે વણવાનો દંડીકો	बेलन, बेलना	rolling pin
વેલબુટ્ટી, વેલબુટ્ટો	वेलबुट्टी, वेलबुट्टो	स्त्री॰, पुं॰	ભરતકામ કે ચિત્રકામમાં વેલ વગેરેની નકશી	बेल-बूटा	design of creepers and plants (in embroidery)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વેલા	वेला	स्त्री॰	1. જુઓ 'વેળા'	देखिए 'वेळा'	see 'वेळा'
			2. મર્યાદા	सीमा, मर्यादा	limit
			3. સમુદ્રનો કિનારો	सागरतट, समुद्र किनारा	sea-shore
			4. વાણી	वाणी	speech
વેલી	वेली	स्त्री॰	જુઓ 'લતા'	लता	see 'लता'
વેલુ	वेलु	स्त्री॰	રેતી	रेती, रेत	sand
વેલો	वेलो	पुं॰	1. મોટી વેલ	बड़ी बेल	large creeper
			2. પરંપરા	परंपरा	line of descendence, family tree
વેવલું	वेवलुं	वि॰	1. ઢંગ વગરનું, દાધારંગું	अव्यवस्थित, मूर्ख	whimsical, stupid
			2. વાત બોલી નાખે તેવું, લપૂડું	बात खोल देने वाला	talkative, one revealing a secret
			3. વિહ્વળ	विह्वल, विकल	bewildered
વેવાઇ	वेवाई	पुं॰	પુત્ર કે પુત્રીનો સસરો	समधी	father-in-law of one's daughter or son
વેવાણ	वेवाण	स्त्री॰	વેવાઇની સ્ત્રી	समधिन	mother-in-law of one's daughter or son
વેવિશાળ	वेविशाळ	न॰	વિવાહ, સગપણ	सगाई, मँगनी	engagement, betrothal
વેશ (-ષ)	वेश(-ष)	पुं॰	1. પોશાક, પહેરવેશ	पोशाक, पहनावा	dress, garment
			2. રૂપ, સોંગ	रूप, भेस, स्वाँग	disguise
			3. સોહાગણના વિહ્નરૂપ શણગાર	सुहागिन का शृंगार	ornaments and toilet of a woman whose husband is alive

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વેશપરિવર્તન, વેશપલટો, વેશબદલો	वेशपरिवर्तन, वेशपलटो, वेशबदलो	न॰, पुं॰	વેશ પલટવો તે, વેશાંતર	वेश परिवर्तन	disguise
વેશ્યા	वेश्या	स्त्री॰	ગણિકા, પાતર	वेश्या, गणिका	prostitute, harlot
વેશ્યાવાડો	वेश्यावाडो	पुं॰	વેશ્યાઓનો લત્તો કે ધામ	वेश्यावास, चकला	red light area, area where prostitutes live
વેસણ	वेसण	न॰	1. ચણાનો લોટ 2. તેનું ખીરું	बेसन बेसन का घोल	gram-flour gram-flour porridge
વેસર	वेसर	पुं॰, न॰	1. ખચ્ચર 2. નથ, વાળી	खच्चर बाली, नथ	mule nose-ring
વેસરી	वेसरी	स्त्री॰	નથ, વાળી	बाली, नथ	nose-ring
વેહ	वेह	पुं॰	1. વીંધ, શાર 2. નાકું 3. દર	बेध, छेद छेद बिल, छेद	hole eye (e.g. of a needle) burrow
વેળ	वेळ	स्त्री॰	1. તાણ, આંકડી 2. ગડગૂમડ કે ઘાના દર્દને લીધે સાંધાના મૂળમાં બાઝતી ગાંઠ 3. મનનો તરંગ, વળું 4. વેળા, વખત 5. વીળ, ભરતી	ऐंठन, मरोड़ गिलटी ख़ब्त, धुन बेला, समय ज्वार, भाटा का उलटा	spasm sympathetic tumour (at the base of joint due to boil etc.) whim time tide
વેળા	वेळा	स्त्री॰	1. સમય, વખત 2. વિલંબ, વાર 3. ખાસ ટાણું, પ્રસંગ	समय, बेला देर, विलंब प्रसंगविशेष	time delay special occasion

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૪. મુશ્કેલી કે આપદાનો પ્રસંગ	विपत्काल	difficulty
વેળુ	वेळु	स्त्री॰	રેતી	रेती, बालू	sand
વેંગણ	वेंगण	न॰	વતાંક, રીંગણું	बैंगन	brinjal
વેંગણું	वेंगणुं	न॰	જુઓ 'વેંગણ'	बैंगन	see 'વેંગણ'
વેંઢવું, વેંઢારવું	वेंढवुं, वेंढारवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'વીંઢારવું'	देखिए 'वींढारवुं'	see 'વીંઢારવું'
વેંત	वेंत	स्त्री॰	હથેળીના અંગૂઠાના ટેરવાથી ટચલી આંગળીના ટેરવા સુધીનું લાંબામાં લાબું અંતર	बालिश्त, बित्ता	span
		अ॰	ક્રિયાના વ. કૃ. ના રૂપને લાગતાં 'તે ક્રિયા થવાની સાથોસાથ, તરતોતરત' એવો અર્થ બતાવે છે ઉદા. જતાંવેંત	साथ-साथ, तुरंत	as soon as
		पुं॰	બેત, ગોઠવણ, લાગ, પેચ ઉદા. શા વેંતમાં ફરો છો?	युक्ति, मौक़ा, घात	design, purpose
વૈકુંઠ	वैकुंठ	न॰	વિષ્ણુનું ધામ	वैकुंठ	abode of Vishnu, paradise
વૈજ્ઞાનિક	वैज्ञानिक	वि॰	૧. વિજ્ઞાન સંબંધી	विज्ञान-संबंधी, वैज्ञानिक	scientific
			૨. વિજ્ઞાન અનુસાર, વિજ્ઞાન શુદ્ધ	विज्ञान के अनुसार	scientific
		पुं॰	વિજ્ઞાનશાસ્ત્રી	विज्ञानी, वैज्ञानिक	scientist
વૈઢ	वैढ	पुं॰	હાથપગની ચામડી ફાટવાથી પડતો ચીરો	बिवाई	chilblain

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વૈઢું	वैढुं	न॰	જુઓ 'વરડું'	देखिए 'वरडुं'	see 'वरडुं'
વૈતરું	वैतरुं	न॰	1. થાક લાગે કે કંટાળો ઊપજે તેવું કામ 2. વેઠ 3. મહેનતાણું	रगड़ (काम), थकाने वाला काम बेगार (काम) मज़दूरी	drudgery forced labour wages
વૈતરો	वैतरो	પું॰	1. વૈતરું કરનાર, મજૂર 2. ખૂબ વૈતરું કરી શકનાર	बेगार मज़दूर जो कड़ा परिश्रम कर सके	forced labourer hard worker
વૈતાલ	वैताल	પું॰	જુઓ 'વેતાલ'	देखिए 'वेताल'	see 'वेताल'
વૈદ	वैद	પું॰	રોગ જાણી દવા કરનાર	बैद, वैद्य, वैद	physician, doctor
વૈદકીય	वैदकीय	વિ॰	વૈદક સંબંધી	वैद्यक	about ayurvedic medicine, medical
વૈદરાજ	वैदराज	પું॰	વૈદ (માનાર્થી)	वैद्य	ayurvedic doctor (term of respect)
વૈદું	वैदुं	न॰	વૈદનો ધંધો કે (રોગ અંગે) તેનો ઇલાજ	वैद्य का पेशा	profession of ayurvedic doctor, cure according to ayurved
વૈદ્ય	वैध	પું॰	જુઓ 'વૈદ'	बैद, वैद्य	see 'वैद'
વૈધાનિક	वैधानिक	વિ॰	1. વિધાન સંબંધી 2. બંધારણ સંબંધી	विधान-संबंधी, वैधानिक संविधान-संबंधी	relating to the constitution relating to the constitution
વૈભવ	वैभव	પું॰	જુઓ 'વિભવ'	वैभव	grandeur, greatness
વૈમાનિક	वैमानिक	વિ॰	જુઓ 'વિમાની'	देखिए 'विमानी'	see 'विमानी'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વૈયાકરણ,	वैयाकरण,	वि॰	વ્યાકરણ સંબંધી	वैयाकरण	grammatical
વૈયાકરણી	वैयाकरणी	पुं॰	વ્યાકરણશાસ્ત્રી	व्याकरणवेत्ता, वैयाकरण	grammarian
વૈયું	वैयुं	न॰	એક પંખી	एक पक्षी	kind of bird
વૈર	वैर	न॰	વેર	बैर	enmity
વૈરભાવ	वैरभाव	पुं॰	વેરભાવ	शत्रुता	enmity
વૈરી	वैरी	वि॰, पुं॰	વેરી	बैरी	enemy
વૈશાખ	वैशाख	पुं॰	વિક્રમ સંવતનો સાતમો મહિનો	बैसाख, वैशाख	seventh month of the lunar year
વૈષ્ણવ	वैष्णव	वि॰	1 વિષ્ણુ સંબંધી	विष्णु-संबंधी, वैष्णव	relating to Vishnu
			2 વિષ્ણુની ઉપાસના કરનારું કે વૈષ્ણવ સંપ્રદાયનું	विष्णु का उपासक या वैष्णव संप्रदाय का	devotee of Vishnu
		पुं॰	તેવો માણસ, વૈષ્ણવજન	वैष्णवजन	man having the qualities of a true devotee of Vishnu
વોકળો	वोकळो	पुं॰	નાનો વહેળો, વોંકળો, નાળું	छोटा झरना या नाला	small brook or ravine
વોટ	वोट	पुं॰	ચૂંટણીનો મત	वोट, मत	vote
વોટર	वोटर	पुं॰	મત આપનાર	मतदाता	voter
વોટિંગ	वोटिंग	न॰	મતદાન	मतदान	voting
વોળાવવું	वोळावबुं	स॰ क्रि॰	વળાવવું, વિદાય કરવું	बिदा करना	to see off
વોંકળો	वोंकळो	पुं॰	જુઓ 'વોકળો'	छोटा झरना या नाला	small brook or ravine
વ્યક્તિ	व्यक्ति	स्त्री॰	1 કોઈપણ વર્ગમાંનું એક	व्यक्ति	any one of a class

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. માણસ	जन, व्यक्ति	person, individual
			3. વ્યક્ત થવું તે	प्रकट होने की क्रिया, व्यक्ति	manifestation
વ્યવસ્થા	व्यवस्था	स्त्री॰	બંદોબસ્ત, ગોઠવણ	प्रबंध, व्यवस्था	management, arrangement
વ્યવસ્થાખર્ચ	व्यवस्थाखर्च	न॰, पुं॰	વ્યવસ્થા અંગેનો કે તે માટેનો ખર્ચ, 'ઓવર હેડ ચાર્જિઝ'	व्यवस्था के लिए किया जानेवाला खर्च	overhead charges
વ્યવસ્થાપક	व्यवस्थापक	पुं॰	વ્યવસ્થા કરનાર, 'મૅનેજર'	व्यवस्थापक, प्रबंधकर्ता	manager
વ્યવહાર	व्यवहार	पुं॰	1. વ્યાપાર, કામકાજ, ધંધો	व्यापार, कारोबार, पेशा, व्यवहार	trade, traffic, business
			2. વર્તન	बरताव, आचरण	behaviour
			3. લોકરીતિ	लोकरीति, प्रथा	custom, convention
વ્યવહારકુશળ	व्यवहारकुशळ	वि॰	વ્યવહારની બાબતોમાં કુશળ, વ્યવહારદક્ષ	व्यवहारपटु	practical, having practical wisdom
વ્યવહારગણિત	व्यवहारगणित	न॰	1. વ્યવહારમાં ખપ લાગે તેવું ગણિત	व्यवहार में उपयोगी गणित	practical arithmetic
			2. પાંતી, 'પ્રૅક્ટિસ' (ગ.)	व्यवहारगणित, 'प्रेक्टिस'	practice
			3. લેખાં (ગ.)	गणित का मौखिक सवाल	sum done orally
વ્યવહારુ	व्यवहारु	वि॰	વહેવારુ, વ્યવહાર્ય	व्यवहार्य	practical, feasible
વ્યસન	व्यसन	न॰	1. ટેવ, લત	व्यसन, लत, आदत	habit
			2. માદક પદાર્થ લેવાની ટેવ	नशा करने की आदत	addiction to an intoxicant

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. દુઃખ	दुःख, पीड़ा	pain, misery
			4. આફત	आफ़त	risk, calamity
			5. નાશ, ખુવારી	नाश	ruin, destruction
વ્યસની	व्यसनी	वि॰	વ્યસનવાળું, વ્યસનમાં પડી ગયેલું	आदी, व्यसनी	addicted, habituated
વ્યસ્ત	व्यस्त	वि॰	1. વેરાયેલું	बिखरा हुआ, व्यस्त	scattered
			2. ઊલટું	उलटा	opposite, reverse
			3. વહેંચી નાખેલું, દ્વૈધ પાડેલું	बाँटा हुआ, पृथक् किया हुआ	divided, separated
વ્યંજન	व्यंजन	पुं॰, न॰	1. સ્વરની મદદ વિના જેનો ઉચ્ચાર ન થઈ શકે તે વર્ણ	सस्वर वर्ण, व्यंजन	consonant
			2. ડાઘ, નિશાન	परिचायक चिह्न, निशान	spot, mark
			3. અવયવ, અંગ	अंग, अवयव	limb
વ્યંડલ, વ્યંઢળ	व्यंडल, व्यंडळ	पुं॰	નપુંસક	नपुंसक, हिजड़ा	eunuch
વ્યાકરણ	व्याकरण	न॰	ભાષાના શુદ્ધ પ્રયોગો-નિયમો વગેરેનું શાસ્ત્ર	व्याकरण	grammar
વ્યાકરણકાર	व्याकरणकार	पुं॰	વ્યાકરણ રચનાર, વૈયાકરણી	वैयाकरण	grammarian
વ્યાકરણશાસ્ત્ર	व्याकरणशास्त्र	न॰	વ્યાકરણ	व्याकरण	grammar
વ્યાકરણશાસ્ત્રી	व्याकरणशास्त्री	पुं॰	વૈયાકરણી	वैयाकरण	grammarian
વ્યાકરણી	व्याकरणी	पुं॰	વ્યાકરણશાસ્ત્રી	वैयाकरण	grammarian
વ્યાકુલ, વ્યાકુળ	व्याकुल, व्याकुळ	वि॰	ગાભરું, બાવરું, ગભરાયેલું	घबड़ाया हुआ, हतबुद्धि, व्याकुल	confounded, perturbed

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા·કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વ્યાખ્યા	व्याख्या	સ્ત્રી·	1. વસ્તુનું પૂરતું ને આવશ્યક વર્ણન	वर्णन, व्याख्या	definition
			2. વ્યવસ્થિત કે સ્પષ્ટ અર્થ, ટીકા	टीका, व्याख्या	annotation
વ્યાખ્યાકાર	व्याख्याकार	પું·	વ્યાખ્યા કરનાર	व्याख्याता	lecturer
વ્યાખ્યાતા	व्याख्याता	પું·	વ્યાખ્યાન કરનાર	भाषण करने वाला, व्याख्याता	lecturer
વ્યાખ્યાનકાર	व्याख्यानकार	પું·	વ્યાખ્યાન કરનાર	भाषण करने वाला, व्याख्याता	lecturer
વ્યાખ્યાનખંડ, વ્યાખ્યાનગૃહ	व्याख्यानखंड, व्याख्यानगृह	પું· ન·	વ્યાખ્યાન માટેનો ખંડ કે ઓરડો	व्याख्यानशाला	lecture hall, lecture room
વ્યાખ્યાનમાલા, વ્યાખ્યાનમાળા	व्याख्यानमाला, व्याख्यानमाळा	સ્ત્રી·	વ્યાખ્યાનોનો સમૂહ, અનેક વ્યાખ્યાનો	व्याख्यानमाला	series of lectures
વ્યાજ	व्याज	ન·	1. નાણાં વાપરવા બદલ મૂળ રકમ ઉપર આપવો પડતો વધારો	ब्याज, सूद	interest
			2. બહાનું, મિષ	बहाना, व्याज	excuse
			3. ઠગાઈ	ठगी, छल	deceit, cheating
વ્યાજખાઉ	व्याजखाउ	વિ·	મોટે વ્યાજે નાણાં ધીરનારું, વ્યાજ પર કમાઈ કરનારું	सूदखोर, ब्याजखोर	usurer
વ્યાજખાદ, વ્યાજખાધ	व्याजखाद, व्याजखाध	સ્ત્રી·	નાણાં નકામાં પડી રહેવાથી કે મુદત પહેલાં પરત થવાથી આવતી વ્યાજની ખોટ	ब्याज का बट्टा	loss of interest
વ્યાજખોર	व्याजखोर	વિ·	જુઓ 'વ્યાજખાઉ'	देखिए 'व्याजखाउ'	see 'व्याजखाउ'
વ્યાજમુદ્દલ	व्याजमुद्दल	ન·	વ્યાજ અને મુદ્દલનો ભેગો આંકડો, રાશ	सूद के साथ का मूल	sum of amount of capital and interest together

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વ્યાજવટું	व्याजवटुं	ન॰	વ્યાજ અને વટાવનો ધંધો	महाजनी, साहूकारी का कार्य	usury
વ્યાજુ, વ્યાજુકું	व्याजु, व्याजुकुं	વિ॰	વ્યાજે ધીરેલું અથવા લીધેલું	सूदी, ब्याज पर लिया हुआ या ब्याज पर दिया हुआ	lent or borrowed on interest
વ્યાધિ	व्याधि	પું॰,સ્ત્રી॰	રોગ, મરજ	रोग, मर्ज़, व्याधि	disease
વ્યાપ	व्याप	પું॰	વ્યાપ્તિ, વિસ્તાર, પસારો	व्यापकता, विस्तार, व्याप्ति	expansion, extension
વ્યાપક	व्यापक	વિ॰	1. સર્વ ઠેકાણે વ્યાપી રહેનારું	सर्वव्यापक	universal
			2. વિશાળ	विशाल, व्यापक	extensive
વ્યાપવું	व्यापवुं	સ॰ ક્રિ॰	કોઈ ચીજની અંદર ફેલાવું	व्याप्त करना	to inject
		અ॰ ક્રિ॰	પ્રસરવું, ફેલાવું	फैलना	to spread
વ્યાપાર	व्यापार	પું॰	1. પ્રાણી કે પદાર્થની ક્રિયા 2. પ્રવૃત્તિ, ઉદ્યોગ	क्रिया, कार्य, व्यापार उद्योग, व्यापार	activity business
વ્યાપ્તિ	व्याप्ति	સ્ત્રી॰	1. વ્યાપવું તે 2. નિત્યસાહચર્ય (ન્યા.)	व्याप्त होना नित्य साहचर्य, व्याप्ति	spread invariable concomitance (logic)
વ્યાયામ	व्यायाम	પું॰	કસરત	कसरत, व्यायाम	exercise
વ્યાયામમંદિર, વ્યાયામશાળા	व्यायाममंदिर, व्यायामशाळा	ન॰, સ્ત્રી॰	કસરતશાળા	व्यायामशाला	gymnasium
વ્યાસજી	व्यासजी	પું॰	1. વ્યાસ ઋષિ (માનાર્થે) 2. મહાભારતની કથા કરનાર	व्यास मुनि कथक, कथावाचक	sage Vyasa narrator or reciter of Mahabharata
વ્યાસપીઠ	व्यासपीठ	સ્ત્રી॰,ન॰	વક્તા કે કથાકારને ઊભા રહેવાનું કે બેસવાનું ઊંચું સ્થાન	मंच	dais

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
વ્યુત્પત્તિ	व्युत्पत्ति	स्त्री॰	1. શબ્દની મૂળ ઉત્પત્તિ (વ્યા.)	शब्द की मूल उत्पत्ति, व्युत्पत्ति	etymology
			2. વિદ્વત્તા, પ્રાવીણ્ય	पांडित्य	scholarship
વ્યુત્પત્તિશાસ્ત્ર	व्युत्पत्तिशास्त्र	न॰	શબ્દોની વ્યુત્પત્તિનું શાસ્ત્ર, નિરુક્ત	व्युत्पत्तिशास्त्र	etymology
વ્યૂહ	व्यूह	पुं॰	સૈન્યની ગોઠવણી	सैन्य व्यवस्था, व्यूह	strategy
વ્યૂહરચના	व्यूहरचना	स्त्री॰	તેની રચના	व्यूहरचना	strategy
વ્યોમવાણી	व्योमवाणी	स्त्री॰	આકાશવાણી	आकाशवाणी	voice from the sky, heavenly voice
વ્રત	व्रत	न॰	1. નિયમપૂર્વક આચરવાનું પુણ્ય કર્મ	व्रत, धार्मिक अनुष्ठान	religious observance
			2. અમુક કરવા - ન કરવાનો ધાર્મિક નિશ્ચય	धार्मिक निश्चय, व्रत	vow
વ્રતાળ, વ્રતાળુ	व्रताळ, व्रताळु	वि॰	વ્રત કરવાની ટેવવાળું	व्रत करने का आदी	one given to religious observances
શક	शक	पुं॰	1. વહેમ, શંકા	शंका, वहम, शक	suspicion, doubt
			2. એક પ્રાચીન જાતના લોક	शक जाति	an ancient tribe
			3. શાલિવાહને ચલાવેલો સંવત (ઈ.સ. ૭૮ થી)	शक संवत्	an era founded by Shalivahana
શકટ	शकट	न॰	ગાડું	गाड़ी, छकड़ा	cart
શકદાર	शकदार	वि॰	જેના પર શક જતો હોય તેવું	संदिग्ध, शंकित	suspected (person), suspect

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શકુન	शकन	પું॰	જુઓ 'શુકન'	देखिए 'शुकन'	omen
શકુનિયાળ	शकनियाळ	વિ॰	જુઓ 'શુકનિયાળ'	देखिए 'शुकनियाळ'	see 'शुकनियाळ'
શકમંદ	शकमंद	વિ॰	સંશયગ્રસ્ત, શકવાળું	संशयग्रस्त, शंकाशील	suspicious, doubtful
શકરખોર, શકરખોરો	शकरखोर, शकरखोरो	પું॰	એક પક્ષી	एक पक्षी	kind of bird
શકરટેટી	शकरटेटी	સ્ત્રી॰	એક ફળ	खरबूज़ा	musk melon
શકરપારો	शकरपारो	પું॰	ઘઉંની એક મીઠી તળેલી વાની	शकरपारा	kind of wheaten fried sweet dish
શકરિયું	शकरियुं	ન॰	એક કંદ	शकरकंद	sweet potato
શકરી	शकरी	સ્ત્રી॰	શકરાબાજની માદા	शिकरे की मादा	female hawk
શકરો	शकरो	પું॰	બાજપક્ષી	शिकरा	hawk, falcon
શકરોબાજ	शकरोबाज	પું॰	1. બાજપક્ષીની એક જાત	शिकरा	a variety of hawk or falcon
			2. (લા.) પાકો ઉઠાવગીર	उचक्का, पक्का उठाईगीरा	a very shrewd person, a confirmed thief
શકવર્તી	शकवर्ती	વિ॰	શક પ્રવર્તાવનારું, જેના સ્મરણમાં સંવત શરૂ થાય તેવું, યાદગાર, શકકારી, શકપ્રવર્તક	युगप्रवर्तक	epoch-making
શકવું	शकवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. શક્તિમાન થવું	शक्तिमान होना, सकना	to be able
			2. સંભવવું (મુખ્ય ક્રિયાને સહાયરૂપે જ વપરાય છે, જેમ કે, બોલી શકશો)	संभव होना, सकना	used in the sense of can (auxiliary)
શકુન	शकुन	પું॰	1. ભાવિ શુભાશુભ સૂચક ચિહ્ન, શુકન	शकुन, सगुन	omen

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પક્ષી	शकुन (पक्षी)	bird
શકે	शके	अ॰	1. જાણે કે (પ.) 2. શક પ્રમાણે, શાકે	मानो, गोया शकसंवत् के अनुसार	as if, I 'think' in the *Shaka* year
શકોરું	शकोरूं	न॰	બટેરું, માટીનું કોડિયું	सकोरा, कसोरा	earthen cup or dish
શક્કર	शक्कर	स्त्री॰	સક્કર, ખાંડ	मिश्री, शकर	sugar
શક્કરટેટી	शक्करटेटी	स्त्री॰	જુઓ 'શકરટેટી'	खरबूज़ा	musk-melon
શક્કરપારો	शक्करपारो	पुं॰	જુઓ 'શકરપારો'	शकरपारा	see 'શકરપારો'
શક્કરિયું	शक्करियुं	न॰	શકરિયું	शकरकंद	see 'શકરિયું'
શક્કલ	शक्कल	स्त्री॰	ચહેરો, સ્વરૂપ	शक्ल, चेहरा	(appearance of) face, countenance
શક્કાદાર	शक्कादार	वि॰	1. ઘાટીલા સુંદર ચહેરાવાળું	डौलदार, सुगठित चेहरेवाला	having beautiful, shapely face
			2. મોહક, ભભકાદાર	मोहक, शानदार	attractive
શક્કો	शक्को	पुं॰	1. ચહેરો, સુંદર ભવ્ય ચહેરો	भव्य मुखाकृति, चेहरा	face
			2. જુઓ 'સિક્કો'	देखिए 'सिक्को'	see 'सिक्को'
			3. ઘરેણાં વગેરેની ભભક	चमक	glamour of ornaments etc.
શક્તિ	शक्ति	स्त्री॰	1. સામર્થ્ય, બળ	सामर्थ्य, बल, शक्ति	strength, energy
			2. દેવી	देवी	a goddess
			3. એક અસ્ત્ર	एक अस्त्र, शक्ति	a weapon
શક્તિમત્તા	शक्तिमत्ता	स्त्री॰	શક્તિ હોવી તે, સામર્થ્ય	सामर्थ्य, शक्तिमत्ता	strength

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શક્તિમાન, શક્તિશાલી, શક્તિશાળી, શક્તિસંપન્ન	शक्तिमान, शक्तिशाली, शक्तिशाळी, शक्तिसंपन्न	वि॰	બળવાન, સમર્થ	शक्तिमान्, बलवान	strong, able
શક્ય	शक्य	वि॰	બની શકે કે કરી શકાય એવું	शक्य, संभव	possible
શક્યતા	शक्यता	स्त्री॰	સંભવ, શક્ય હોવું તે	शक्यता, संभवितता	possibility, probability
શક્યાર્થ	शक्यार्थ	पुं॰	શક્યતા બતાવનાર ક્રિયાનું રૂપ (વ્યા.)	शक्यार्थ	form of verb suggesting possibility (grammar)
શખસ	शखस	पुं॰	માણસ	शख्स, व्यक्ति	a person
શગ	शग	स्त्री॰	દીવાની જ્યોત	लौ, दीपशिखा	wick
શગડી	शगडी	स्त्री॰	કોલસા બાળવાનું એક સાધન, ચૂલાનું કામ દેતી એક બનાવટ, સગડી	अँगीठी	a kind of stove for burning coal
શગરામ	शगराम	न॰	જુઓ 'શિગરામ'	देखिए 'शिगराम'	see 'शिगराम'
શણ	शण	न॰	1 ભીંડીની જાતનો એક છોડ 2 તેના રેસા	पटसन का पौधा, पटसन उसकी छाल के तंतु	jute its fibres
શણગાર	शणगार	पुं॰	શરીરને શોભાવનાર વસ્ત્ર, આભૂષણ વગેરે	सिंगार, शृंगार	ornaments, dress etc., any thing that is used for enhancing physical beauty
શણગારવું	शणगारवुं	स॰ क्रि॰	1 સુશોભિત કરવું 2 ઘરેણાં પહેરવાં	सजाना जेवर पहनना	to decorate to put on ornaments

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શણગારાવવું	शणगारावडं	स॰ क्रि॰	'શણગારવું' નું પ્રેરક	'शणगारवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'शणगारवुं'
શણગારાવું	शणगारावुं	अ॰ क्रि॰	'શણગારવું' નું કર્મણિ	'शणगारवुं' का कर्मणि रूप	to be decorated
શણગાવવું	शणगावडं	स॰ क्रि॰	શણગો ફૂટે એમ કરવું, સણગાવવું	अँकुराना, अंकुर उगना	to be sprouted
શણગાવું	शणगावुं	स॰ क्रि॰	શણગો ફૂટવો, સણગાવું	अँकुराना	to sprout
શણગો	शणगो	पुं॰	સણગો, અંકુર, ફણગો	अंकुर, अँखुआ	sprout, shoot
શણભીંડો	शणभींडो	स्त्री॰	શણનો છોડ	सन का पौधा	jute plant
શણિયું	शणियुं	न॰	શણનું કપડું	सन का कपड़ा, सनिया	linen
શત	शत	पुं॰	' 100 ', સો	सौ, शत	hundred
શતક	शतक	न॰	1. સોનો સમુદાય, સેંકડો 2. સૈકું	सौ का समाहार, शतक सौ साल का काल, सदी	collection of hundred century
શતાબ્દી	शताब्दी	स्त्री॰	1. સૈકું 2. સો વર્ષનો ઉત્સવ	शताब्दी, सदी सौ साल का उत्सव	century centenary
શતાવરી	शतावरी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	सतावर, शतावरी	kind of medicinal plant
શત્રુ	शत्रु	पुं॰	વેરી	दुश्मन, बैरी	enemy
શત્રુત્વ	शत्रुत्व	न॰	શત્રુપટ, દુશ્મનાઈ	शत्रुता, दुश्मनी	enmity
શત્રુભાવ, શત્રુપટ	शत्रुभाव, शत्रुवट	पुं॰, स्त्री॰	દુશ્મનાવટ, વેર	बैर, दुश्मनी	enmity
શબ	शब	न॰	મડદું	लाश, शव	dead body
શબનમ	शबनम	न॰	1. ઝાકળ	ओस, शबनम	dew

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. એવું પાતળું, ઝીણું ને મૃદુ મલમલનું કપડું	बारीक कपड़ा, शबनम	a kind of fine soft muslin cloth
શબ્દ	शब्द	पुं॰	1. અવાજ 2. બોલ, વચન 3. અર્થયુક્ત એક કે વધારે અક્ષરનો સમુચ્ચય (વ્યા.)	आवाज़, ध्वनि वचन, बोल अर्थयुक्त वर्ण या वर्णसमुच्चय, शब्द	sound, noise speech, talk word
શબ્દકોશ	शब्दकोश	पुं॰	ભાષાના શબ્દોનો સંગ્રહનો ગ્રંથ	शब्दकोश	dictionary
શબ્દપ્રયોગ	शब्दप्रयोग	पुं॰	1. શબ્દનો પ્રયોગ-ઉપયોગ કે વાપર 2. રૂઢિપ્રયોગ	शब्द का उपयोग रूढ़ि-प्रयोग	use of word idiom
શબ્દબાણ	शब्दबाण	न॰	બાણ જેવો શબ્દ, બાણ જેમ ભોંકાય એવું વચન કે શબ્દ	शब्दबाण	word sharp as an arrow
શબ્દાલુ, શબ્દાળ, શબ્દાળુ	शब्दालु, शब्दाळ, शब्दाळु	वि॰	નકામા–વધારે પડતા શબ્દોવાળું કે તેવી શૈલીનું	शब्दाडम्बर युक्त शैली	wordy
શમવું	शमवुं	अ॰ क्रि॰	1. શાંત પડવું, ટાઢું પડવું	शान्त होना, ठंडा पड़ना, बुझना	to be quietened
			2. નાશ પામવું	नष्ट होना, मिटना	to be destroyed
શમશેર	शमशेर	स्त्री॰	તરવાર	तलवार	sword
શમળી	शमळी	स्त्री॰	એક પક્ષી, સમડી	चील	kind of bird, kite
શમાવવું	शमाववुं	स॰ क्रि॰	'શામવું', 'શમવું' નું પ્રેરક	बुझाना, शान्त करना	causal of 'शामवुं', 'शमवुं'
શમિયાનો	शमियानो	पुं॰	તંબૂ	शामियाना, तंबू	tent, pandal

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શમી	शमी	स्त्री॰	એક ઝાડ, સમડો	शमी वृक्ष	kind of tree
શમીપૂજન	शमीपूजन	न॰	સમડીના વૃક્ષનું પૂજન (દશરા પર થાય છે)	शमी वृक्ष का पूजन (दसहरे के दिन)	ceremonial worship of tree
શયતાન	शयतान	पुं॰	1. ઈશ્વર સામે બળવો કરનાર એક ફિરસ્તો	शैतान	शमी satan, devil
			2. બદમાશ, સેતાન	बदमाश, दुष्ट	rogue
શયતાનિયત	शयतानियत	स्त्री॰	શયતાનપણું, બદમાસી	शैतानी, बदमाशी	devilishness, crookedness
શરણ	शरण	न॰	આશ્રય, રક્ષણ, ઓથ	आश्रय, शरण, रक्षण	shelter, protection
શરણાઈ	शरणाई	स्त्री॰	ફૂંકીને વગાડવાનું એક વાજું	शहनाई	a wind instrument (music)
શરણાગત	शरणागत	वि॰	શરણે આવેલું	शरणागत	that has surrendered, seeking refuge
શરણાગતિ	शरणागति	स्त्री॰	શરણે આવવું તે, શરણ થવું તે	शरण में आना, शरणार्थी बनना	surrender
શરણાર્થી	शरणार्थी	वि॰	શરણ ઇચ્છનારું, શરણાગત	शरणार्थी	refugee
શરણું	शरणुं	न॰	શરણ, આશ્રય	शरण, आश्रय	shelter, refuge
શરત	शरत	स्त्री॰	હોડ બકવી	शर्त, होड़	bet
શરતબંદી, શરતબંધી	शरतबंदी, शरतबंधी	स्त्री॰	શરત કરવી તે	शर्तबंदी	bet, wager
શરતી	शरती	वि॰	1. શરતને લગતું, શરતવાળું	शर्ती, शर्त-संबंधी	relating to race, wager
			2. શરત કરી હોય તેવું	शर्त पर आश्रित, शर्ती, सशर्त	conditional

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શરદ	शरद	स्त्री॰	1. આસોથી કારતક માસ સુધી રહેતી ઋતુ	शरद (ऋतु)	autumn
			2. વર્ષ	वर्ष	year
શરદી	शरदी	स्त्री॰	1. ભેજ, ઠંડી	सर्दी, जाड़ा	cold
			2. સળેખમ	ज़ुकाम, सर्दी	catarrh, a cold
શરપંખો	शरपंखो	पुं॰	એક વનસ્પતિ	शरपंख	kind of plant
શરબત	शरबत	पुं॰, न॰	ફળના રસનું બનાવેલું પીણું	शरबत, शर्बत	drink made of fruit juice, syrup
શરમ	शरम	स्त्री॰	1. લજ્જા	लज्जा, शर्म	modesty, bashfulness
			2. પ્રતિષ્ઠા, ઇજ્જત	प्रतिष्ठा, आबरू	honour, name
			3. લ્યાનત	लानत, धिक्कार	stigma
શરમજનક	शरमजनक	वि॰	શરમાવે—શરમિંદું કરે તેવું	शर्मनाक, लज्जाजनक	shameful
શરમાવવું	शरमाववुं	स॰ क्रि॰	1. 'શરમાવું' નું પ્રેરક	'शरमावुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'शरमावुं'
			2. શરમ કે માન રાખી સમજે—માને એમ કરવું, શરમથી મનાવવું	शरमाना	to persuade by shaming
શરમાવું	शरमावुं	अ॰ क्रि॰	1. શરમ આવવી	लज्जित होना, शरमाना	to feel ashamed
			2. ઝંખવાણું પડવું	झेंपना, खिसियाना	to be put out of countenance
શરમાળ	शरमाळ	वि॰	શરમાય એવું, શરમવાળું	शर्मीला, लज्जाशील	shy, bashful
શરમિંદું	शरमिंदुं	वि॰	શરમથી ઝંખવાણું પડી ગયેલું	शर्मिंदा, लज्जित	ashamed
શરસડો	शरसडो	पुं॰	જુઓ 'શિરીષ'	शिरीष (वृक्ष)	see 'शिरीष'
શરાપ	शराप	पुं॰	બદદુવા (પ. ગ્રામ્ય)	शाप, बददुआ	curse

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શરાફ	शराफ	પું॰	ધીરધારનો ધંધો કરનાર, નાણાવટી	सराफ़, महाजन	money-lender
શરાફી	शराफी	વિ॰	1. શરાફને લગતું	सराफ़-संबंधी	pertaining to 'शराफ़'
			2. ચોક્કસ	चौकस, पक्का	definite, certain
		સ્ત્રી॰	નાણાવટું	सराफ़ी, महाजनी	profession of money-changer
શરાબખાનું	शराबखानुं	ન॰	દારૂનું પીઠું	शराबखाना	liquor-shop/bar
શરાબી	शराबी	વિ॰	દારૂપીનાર, દારૂનું વ્યસની	मद्यव्यसनी, शराबी	drunkard
		સ્ત્રી॰	નશો, મસ્તી	नशा	intoxication
શરારત	शरारत	સ્ત્રી॰	દુષ્ટતા	शैतानियत, शरारत	wickedness
શરાવ, શરાવલું	शराव, शरावलुं	ન॰	શકોરું, ચપણિયું	सकोरा	earthen cup
શરિયત	शरियत	સ્ત્રી॰	કુરાનનું અનુશાસન—ધાર્મિક નિયમો	शरीअत	Islamic/ Quranic law or scripture
શરીક	शरीक	વિ॰	ભાગીદાર, સાથી, સામેલ	साझी, शामिल, शरीक	associated or connected with, partner, sharer
શરીગત	शरीगत	વિ॰	1. ભાગ રાખનાર	साझी, हिस्सा रखनेवाला	partner, sharer
			2. સહાયક, સાથી	सहायक, साथी	comrade, helper
			3. બેલી	रक्षक	saviour
શરીફ	शरीफ	વિ॰	1. ઊંચા કુળનું	कुलीन, ऊँचे घराने का	nobly born, belonging to a noble family
			2. પ્રતિષ્ઠિત, આબરૂદાર	प्रतिष्ठित	noble, honourable
		પું॰	મોટા શહેરનો સરકાર—નિયુક્ત એક નાગરિક અધિકારી	शेरिफ़	sheriff

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શરીર	शरीर	न॰	દેહ	शरीर, देह	body
શરીરસંપત્તિ	शरीरसंपत्ति	स्त्री॰	આરોગ્ય, શારીરિક શક્તિ	अच्छा स्वास्थ्य, शरीरसंपत्ति	good health, bodily vigour
શરુ	शरु	न॰	એક જાતનું ઝાડ, સરુ	सरो, सर्व	kind of tree
શરૂ	शरू	वि॰	આરંભાયેલું, ચાલુ	चालू, शुरू	begun, commenced
શરૂઆત	शरूआत	स्त्री॰	આરંભ, પહેલ	प्रारंभ, शुरू	beginning, commencement
શરૂઆતથી, શરૂથી	शरूआतथी, शरूथी	अ॰	પહેલેથી, આરંભથી	शुरू से	from the beginning
શરૂમાં	शरूमां	अ॰	આરંભમાં	प्रारंभ में	in the beginning
શર્ત	शर्त	स्त्री॰	જુઓ 'શરત'	देखिए 'शरत'	see 'शरत'
શર્તી	शर्ती	वि॰	જુઓ 'શરતી'	देखिए 'शरती'	see 'शरती'
શર્મ	शर्म	न॰	આનંદ, શાંતિ, સુખચેન	आनंद, शान्ति, चैन	joy, peace
		स्त्री॰	જુઓ 'શરમ'	देखिए 'शरम'	see 'शरम'
શર્મિંદું	शर्मिंदुं	वि॰	જુઓ 'શરમિંદું'	देखिए 'शरमिंदुं'	see 'शरमिंदुं'
શલાવડું	शलावडुं	न॰	જુઓ 'શરાવલું'	देखिए 'शरावलुं'	see 'शरावलुं'
શવ	शव	न॰	જુઓ 'શબ'	शव	see 'शब'
શશી	शशी	पुं॰	1. ચંદ 2. એકની સંજ્ઞા	चंद्र, शशि एक की संज्ञा	the moon sign of 'one'
શસ્ત્રક્રિયા	शस्त्रक्रिया	स्त्री॰	વાઢકાપ, 'ઑપરેશન'	चीरफाड़, शल्यक्रिया	operation
શસ્ત્રદોટ, શસ્ત્રદોડ	शस्त्रदोट, शस्त्रदोड	स्त्री॰	શસ્ત્રની શોધ કે તેના સંગ્રહની સ્પર્ધા	शस्त्रों की खोज या स्पर्धा	arms race
શસ્ત્રવિદ્યા	शस्त्रविद्या	स्त्री॰	શસ્ત્ર વાપરવાની વિદ્યા	शस्त्र विद्या	science of arms, weaponry

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શસ્ત્રાગાર	शस्त्रागार	न॰	શસ્ત્રો રાખવાનું મકાન	शस्त्रगृह, शस्त्रागार	armoury
શહ	शह	स्त्री॰	શેહ, સામર્થ્ય	शह, सामर्थ्य	check, power
શહાદત	शहादत	स्त्री॰	1. શાહેદી, સાક્ષી	गवाही, साक्ष्य, शहादत	testimony
			2. શહીદ થવું તે, આત્મબલિદાન	शहीद होना, आत्म-बलिदान, शहादत	martyrdom
શહીદ	शहीद	वि॰, पुं॰	ધર્મયુદ્ધમાં કે કોઈ તેવા સત્કર્મ અર્થે પ્રાણ આપનાર	शहीद	martyr
શહીદી	शहीदी	स्त्री॰	જુઓ 'શહાદત-૨'	शहीद होना, शहादत	martyrdom
શહૂર	शहूर	वि॰	હોશ, આવડત	बुद्धि, तमीज़, सलीका, ढंग	presence of mind, skill, efficiency
શહેર	शहेर	न॰	નગર, મોટું ગામ	शहर	city
શહેરી	शहेरी	वि॰	શહેર કે તે સંબંધી	शहर-संबंधी	of or about a city, urban
		पुं॰	1. શહેરમાં વસનાર	शहर में बसने वाला, शहरी	city-dweller
			2. નાગરિક, 'સિટિઝન'	नागरिक	citizen
શળ	शळ	पुं॰	1. ગડીથી પડેલો આંકો, સળ	सिलवट, शिकन	crease, fold
			2. સોળ	चाबुक की मार का निशान	mark of beating or whipping
શળી	शळी	स्त्री॰	1. સળી	सलाई, शलाका	piece of seed or straw
			2. હજામની પથરી	नाई की पथरी	barber's whetstone
શંકા	शंका	स्त्री॰	1. શક, સંદેહ, વહેમ	संदेह, शंका, वहम	doubt, suspicion

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કલ્પિત ભય	कल्पित भय	fictitious fear
			3. ઝાડા પેશાબની હાજત	मलमूत्र की हाजत	toilet
શંકાશીલ	शंकाशील	वि॰	વહેમી	शंकाशील	suspicious
શંકુ	शंकु	न॰	1. ઉપર જતાં અણિયાળી થતી જતી ગોળ બેઠકની ઘનઆકૃતિ	शंकु	cone
			2. હજાર અબજ	हज़ार अरब की संख्या, शंकु	ten billions
			3. સૂર્યયંત્ર	सूर्ययंत्र	sun-dial
			4. સોયની અણી	सुई की नोक	point of a needle
			5. ટોચ, શિખર	शिखर, चोटी	top, peak
શંખ	शंख	पुं॰	1. એક જાતના દરિયાઈ પ્રાણીનું કોટલું જેને ફૂંકવાથી અવાજ થાય છે	शंख	conch-shell
			2. આંગળી ઉપરનું તેના આકારનું ચિહ્ન	उँगली पर का शंख के रूप का चिह्न	conch-form lines at the extremeties of fingers
			3. મૂર્ખ	मूर्ख	block-head
શંખજીરું	शंखजीरुं	न॰	એક સફેદ ચીકણો પથ્થર કે તેનો ભૂકો	एक पत्थर	soapstone, silicate of magnesia
શંખભારથી	शंखभारथी	पुं॰	મૂર્ખશિરોમણિ	मूर्खशिरोमणि	a most stupid fellow
શંખલી	शंखली	स्त्री॰	1. નાનો શંખલો	शंखनखी	small conch-shell
			2. ચણાના છોડને લાગતો રોગ	चने के पौधे को लगने वाला रोग	kind of rot affecting plants

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શંખલો	शंखलो	पुं॰	નાનો શંખ	छोटा शंख, शंखनखा	small conch
શંખવેલ, શંખાવળી	शंखवेल, शंखावळी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	शंखपुष्पी	kind of plant
શંભુમેળો	शंभुमेळो	पुं॰	1. જુદી જુદી વસ્તુઓનો અવ્યવસ્થિત સમૂહ, ખીચડો	भिन्न-भिन्न जातियों या चीज़ों का अस्तव्यस्त समूह	hotchpotch, medley
			2. અઢારે વર્ણનું સેળભેળ થવું તે	जातियों का मिश्रण, संकर	racial mixture
શાક	शाक	न॰	1. ખાઈ શકાય તેવા કંદ, ફળ, ભાજી	सब्जी, तरकारी	vegetables
			2. શક સંવત	शक संवत्	*Shak* era
શાકપાન, શાકપાદડું	शाकपान, शाकपादडुं	न॰	શાકભાજી	साग-पात, साग–सब्जी	vegetable
શાકભાજી	शाकभाजी	स्त्री॰	1. શાક અને ભાજી	सब्ज़ी, तरकारी	vegetables and greens
			2. (લા.) સામાન્ય કે નજીવું ગણી કઢાય એવું–મહત્ત્વ વિનાનું તે	छोटा, तुच्छ (समझना)	negligible (fig.)
શાકાહાર	शाकाहार	पुं॰	વનસ્પતિનો જ આહાર, અન્નાહાર	शाकाहार	vegetarianism
શાકાહારી	शाकाहारी	वि॰, पुं॰	અન્નાહારી, 'વેજિટેરિયન'	शाकाहारी	vegetarian
શાકે	शाके	अ॰	શક સંવત પ્રમાણે	शक-संवत् के अनुसार	in the Shaka year
શાખ	शाख	स्त्री॰	1. આબરૂ, વટ	साख, इज़्ज़त	credit, honour
			2. અટક	उपजाति, जातिनाम	surname
			3. જુઓ 'સાક્ષી'	देखिए 'साक्षी'	testimony

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. આંટ, વિશ્વાસ, ભરોંસો	लेन-देन संबंधी एतबार, साख	trustworthiness
શાખપત્ર	शाखपत्र	न॰, पुं॰	શાખ દર્શાવતો પત્ર, શાખી નોટ, 'ક્રેડિટ-નોટ'	जमा की हुंडी, समाकलन पत्र	credit-note
શાખા	शाखा	स्त्री॰	1. ડાળી	डाली, शाखा	branch (of a tree)
			2. વિભાગ	भाग, अंश, शाखा	division
			3. જુદાં જુદાં ગોત્રો કે મંડળોમાં પ્રચલિત વેદની સંહિતાનો પાઠ કે ક્રમનો ભેદ	वेद की संहिताओ का पदपाठ या क्रम का भेद, शाखा	a school of the Vedas
શાખામૃગ	शाखामृग	पुं॰	વાંદરો	वानर	monkey
શાગરીત, શાગરીદ, શાગિર્દ	शागरीत, शागरीद, शागिर्द	पुं॰	1. શિષ્ય, ચેલો 2. સહાયક, મદદગાર	शागिर्द, शिष्य सहायक	disciple, student helper
શાણ	शाण	पुं॰	કસોટીનો પથ્થર	कसौटी (पत्थर), सान	touch-stone
		स्त्री॰	સરાણ	सान, शान	whet-stone
શાણકું	शाणकुं	न॰	1. શકોરું 2. ભીખ માગવાનું પાત્ર	सकोरा, कसोरा भिक्षापात्र, खप्पर	earthen cup begging bowl
શાણપ, શાણપણ	शाणप, शाणपण	स्त्री॰, न॰	ડહાપણ, ચતુરાઈ	सयानापन, चतुराई	wisdom, cleverness
શાણું	शाणुं	वि॰	ચતુર, ડાહ્યું	सयाना, चतुर	wise
શાથી	शाथी	अ॰	1. શાને, શા વડે 2. શા માટે, શા કારણે	किससे, किस कारण क्यो	with what? why? for what reason?
શાદી	शादी	स्त्री॰	લગ્ન	ब्याह, शादी	marriage
શાન	शान	स्त्री॰	1. ભભકો	शान, ठाठ	grandeur

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. દેખાવ, છટા, ઢબછબ	छटा, दिखावा, शान	show, appearance
શાનદાર	शानदार	वि॰	1. છટાદાર, ઘાટીલું 2. જાજરમાન	शानदार, सुगठित भव्य, गौरवशाली	well-shaped impressive
શાનું	शानुं	अ॰	1. શેનું, શી વાત કે વસ્તુનું	किस चीज़ का	of what? in what connection?
			2. શા માટેનું	किस लिए	why
શાને	शाने	अ॰	શા માટે, શીદને	क्यों	why
શાપ	शाप	पुं॰	બદદુવા	शाप, बद्दुआ	curse
શાપવું	शापवुं	स॰ क्रि॰	શાપ દેવો	शाप देना	to curse
શાબાશ	शाबाश	अ॰	શાબાશ! ધન્ય! વાહ!	शाबाश, धन्य, वाह	well-done
શાબાશી	शाबाशी	स्त्री॰	ધન્યવાદ, તારીફ	शाबाशी, धन्यवाद	congratulations
શામત	शामत	स्त्री॰	વિપત્તિ, કમનસીબી	दुर्भाग्य, कमबख़्ती, शामत	difficulty, misfortune
શામળ, શામળિયો	शामळ, शामळियो	पुं॰	શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण, श्याम	Krishna
શામળું	शामळुं	वि॰	કાળું	श्याम, काला	dark, black
શામળો	शामळो	पुं॰	શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण, श्याम	Krishna
શામિયાનો	शामियानो	पुं॰	જુઓ 'શમિયાનો'	शामियाना	see 'शमियानो'
શામિલ	शामिल	वि॰	સામેલ, ભળેલું, જોડાયેલું	मिला हुआ, इकट्ठा, शामिल	associated, connected
શાયર	शायर	पुं॰	કવિ, વિદ્વાન	शायर, कवि	poet
શાયરી	शायरी	स्त्री॰	1. શાયરપણું 2. કાવ્યકળા, કવિતા	शायरी, शेर कहना कविता, काव्यकला	poetry art of poetry
શાર	शार	पुं॰	કાણું, છિદ્ર	छेद, सूराख	hole
શારડી	शारडी	स्त्री॰	શાર પાડવાનું અણીદાર ઓજાર	बरमा	gimlet

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શારડો	शारडो	पुं॰	1. મોટી શારડી	बड़ा बरमा	a large-sized gimlet
			2. કૂવામાં વધારે પાણી લાવવા શાર પાડવો કે નળ જમીનમાં ઉતારી કૂવો બનાવવા તે, 'બોરિંગ'	'बोरिंग'	boring
શારવું	शारवुं	स॰ क्रि॰	1. શાર પાડવો 2. (લા.) મહેણાં મારવાં	छेद करना, छेदना कोसना, ताना मारना	to bore a hole to speak words which would hurt
શારીરવિદ્યા, શારીરવિજ્ઞાન, શારીરશાસ્ત્ર	शारीरविद्या, शारीरविज्ञान, शारीरशास्त्र	स्त्री॰, न॰, न॰	શરીરનાં અંગોના કાર્ય તથા ધર્મો વિશેનું શાસ્ત્ર	शरीरविद्या, शरीरशास्त्र	anatomy and physiology
શારીરિક	शारीरिक	वि॰	શરીર સંબંધી	शारीरिक	relating to body
શાલ	शाल	स्त्री॰	ઊનનું ભરેલી કિનારનું ઓઢવાનું એક કીમતી વસ્ત્ર	ऊनी चादर, शाल	shawl
		पुं॰	સાગનું ઝાડ	सागौन का पेड़	teak tree
શાલદુશાલા, શાલપાઘડી	शालदुशाला, शालपाघडी	पुं॰, स्त्री॰	માનાર્થે અપાતાં શેલાં પાઘડી વગેરે	शालदुशाला	shawl, turban etc. given as a token of respect
શાલા	शाला	स्त्री॰	1. મકાન, ઘર 2. પાઠશાળા, નિશાળ	मकान, गृह पाठशाला, स्कूल	house, building school, academy
			3. સમાન નીતિરીતિ, વિચાર વગેરેવાળો સમૂહ, સંપ્રદાય, 'સ્કૂલ'	समान विचार और नीतिरीति वाला समूह	school (thought, music etc.)
શાલાધ્યક્ષ	शालाध्यक्ष	पुं॰	શાળાનો અધ્યક્ષ, આચાર્ય	आचार्य	principal of a school

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શાલીન	शालीन	स्त्री॰	1. શાલાને લગતું 2. વિનીત, નમ્ર, ખાનદાન 3. લજ્જાળુ	शाला-संबंधी सुशील, नम्र, शालीन लज्जाशील	about a school modest, well-born bashful
શાલોપયોગી	शालोपयोगी	वि॰	વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી	विद्यार्थियों के उपयोग का	useful for schools
શાસકીય	शासकीय	वि॰	શાસકને લગતું	शासक-संबंधी	pertaining to the ruler
શાસન	शासन	न॰	1. શિક્ષા 2. અમલ, રાજ્ય 3. આજ્ઞા 4. ઉપદેશ	दंड, सज़ा राज्य, हुकूमत आज्ञा, शासन उपदेश	punishment reign, rule order preaching
શાસનકર્તા, શાસનકાર	शासनकर्ता, शासनकार	पुं॰	શાસન કરનાર	शासक	ruler
શાસનતંત્ર	शासनतंत्र	न॰	રાજ્યતંત્ર	राज्यशासनप्रणाली, शासनतंत्र	administration
શાસનપદ્ધતિ	शासनपद्धति	स्त्री॰	રાજ્ય ચલાવવાની પદ્ધતિ	शासनप्रणाली	system of government
શાસ્ત્રવિધાન	शास्त्रविधान	न॰	શાસ્ત્રની શિખામણ, શાસ્ત્રોક્ત વચન	शास्त्रविधि, शास्त्रविधान	dictate of the scriptures
શાસ્ત્રવિધિ	शास्त्रविधि	पुं॰, स्त्री॰	શાસ્ત્રનો વિધિ	शास्त्रविधान	ritual according to scriptures
શાસ્ત્રવિહિત	शास्त्रविहित	वि॰	શાસ્ત્રોક્ત, શાસ્ત્ર વિધિ પ્રમાણેનું	शास्त्रसम्मत	consistent with the scriptures
શાસ્ત્રાર્થ	शास्त्रार्थ	पुं॰	1. શાસ્ત્રવિષયક ચર્ચા	शास्त्रविषयक चर्चा	discussion about the scriptures

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. શાસ્ત્રના અર્થની ચર્ચા	शास्त्र के अर्थ की चर्चा, शास्त्रार्थ	discussion about the meaning of scriptures
શાસ્ત્રી	शास्त्री	पुं॰	1. શાસ્ત્ર જાણનાર	शास्त्रज्ञ, शास्त्री	one conversant with the scriptures
			2. એક બ્રાહ્મણ અટક	ब्राह्मणों का एक जातिनाम	a surname among the brahmins
શાસ્ત્રીય	शास्त्रीय	वि॰	1. શાસ્ત્ર સંબંધી, શાસ્ત્રનું	शास्त्र-संबंधी, शास्त्रीय	of or relating to scriptures
			2. શાસ્ત્રશુદ્ધ	शास्त्रसिद्ध	in accordance with the scriptures
શાંતિ	शांति	स्त्री॰	1. વેગ, ક્ષોભ કે ક્રિયાનો અભાવ	शान्ति	peace
			2. કલેશ કંકાસ કે યુદ્ધનો અભાવ	क्लेश, युद्धादि का अभाव	calm
			3. નીરવતા	सूनापन	stillness, quietude
			4. માનસિક કે શારીરિક ઉપદ્રવ કે વિકાર મટી જવું તે	मन की स्वस्थता, रोगादि विकारों का शमन	recovery from mental or physical ailment
			5. ધીરજ, ખામોશ	धीरता, शांति	patience
			6. વિશ્રામ, નિવૃત્ત	निवृत्ति, विश्राम	retirement
શાંતિસેના	शांतिसेना	स्त्री॰	શાંતિમાં કામ કરવા માટે કે શાંતિ સ્થાપવા માટેનું દળ કે મંડળ	शान्तिसेना	peace corps
શિકરામણ	शिकरामण	न॰	1. (હુંડી) સ્વીકારવી તે	(हुंडी) सकारना	acceptance of bill of exchange

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. હૂંડી સ્વીકારવાનો વટાવ	हुंडी सकारने का बट्टा	discount charge on cheque
શાસ્ત્રોક્ત	शास्त्रोक्त	वि॰	શાસ્ત્રમાં કહેલું	वैध, शास्त्रविहित	enjoined by the scriptures
શાહ	शाह	पुं॰	1. મુસલમાન રાજા, બાદશાહ	मुसलमान राजा, बादशाह	Muslim king, emperor
			2. શરાફ	सराफ़	banker
			3. પ્રમાણિક—વટવાળો પુરુષ	साखवाला व्यक्ति	honest man
			4. (કટાક્ષમાં) ચોર	चोर (व्यंग्य में)	thief (ironic use)
			5. વાણિયાઓમાં એક અટક	बनियों का एक जातिनाम	a surname among members of the *vanik* caste
શાહજાદી	शाहजादी	स्त्री॰	પાદશાહની પુત્રી	शाहज़ादी, शहज़ादी, राजकुमारी	emperor's daughter
શાહજાદો	शाहजादो	पुं॰	પાદશાહનો પુત્ર	राजकुमार, शहज़ादा	emperor's son
શાહજોગ,	शाहजोग,	वि॰	પ્રમાણિક	सच्चा, ईमानदार	honest
શાહજોગી	शाहजोगी	वि॰, स्त्री॰	સ્વીકારવા જોગ, ડાયદેસર લાવનારને નાણાં આપવાં પડે તેવી (હૂંડી કે ચેક)	सकारने योग्य (हुंडी)	fit to be accepte, valid, legal
શાહબાજ	शाहबाज	न॰	એક પક્ષી, એક બાજ પક્ષી	शाहबाज़, शहबाज़	kind of bird, bird of the species of hawk
શાહમૃગ	शाहमृग	न॰	આફ્રિકાનું એક મોટું પક્ષી	शुतुरमुर्ग	ostrich
શાહી	शाही	वि॰	1. શાહ સંબંધી	शाह-संबंधी, शाही	regal
			2. સામ્રજ્યનું, – ને લગતું	साम्राज्य का	imperial

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		સ્ત્રી·	1. શાહ હોવાપણું, શાહીપણું	राजत्व	quality of being an emperor
			2. લખવામાં વપરાતો પ્રવાહી રંગીન પદાર્થ, શાહી	स्याही, रोशनाई	ink
શાહીચૂસ	शाहीचूस	પું·, ન·	શાહી ચૂસી લે તેવો એક જાતનો કાગળ	सोख़्ता, स्याहीचूस	blotting paper
		વિ·	શાહીચૂસ જેવું, નકલિયું	नक़्ली	like a blotting paper, imitative
શાહીવાદ	शाहीवाद	પું·	સામ્રાજ્યવાદ	साम्राज्यवाद	imperialism
શાહુકાર	शाहुकार	પું·	1. શરાફ, નાણાવટી	साहूकार, सराफ़, महाजन	money-changer, banker
			2. વટવાળો, પ્રમાણિક	ईमानदार, साखवाला	honest man
			3. (કટાક્ષમાં) ચોર, લુચ્ચો	चोर, धूर्त (व्यंग्य में)	thief (ironic use)
શાહુડી	शाहुडी	સ્ત્રી·	જમીનમાં બોડ કરીને રહેતું એક આણીદાર પીંછાવાળું પ્રાણી, સાહુડી	साही	porcupine
શાહેદ	शाहेद	પું·	સાક્ષી પૂરનાર	गवाह, शाहिद, साक्षी	witness
શાહેદી	शाहेदी	સ્ત્રી·	1. સાક્ષી, પુરાવો	गवाही, साक्ष्य	witness, evidence, testimony
			2. જુઓ 'શાહેદ', સાક્ષી	गवाह, साक्षी	see 'શાહેદ'
શાહેર	शाहेर	પું·	શાયર	शायर	poet
શાહેરી	शाहेरी	સ્ત્રી·	શાયરી	शायरी	poetry
શાળ	शाळ	સ્ત્રી·	ડાંગર	धान, शालि	paddy
શાળા	शाळा	સ્ત્રી·	જુઓ 'શાલા'	देखिए 'शाला'	see 'शाला'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શાળાંત	शाळांत	वि·	જુઓ 'શાલાંત'	विद्यालय की शिक्षा के अंत का	see 'शालांत'
શાળી	शाळी	स्त्री·	ડાંગર, શાલિ	धान, शालि	paddy
શાળોપયોગી	शाळोपयोगी	वि·	જુઓ 'શાલોપયોગી'	शालोपयोगी	see 'शालोपयोगी'
શિકરાવવું	शिकराववुं	स· क्रि·	'શિકારવું' નું પ્રેરક	'शिकारवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'शिकारवुं'
શિકરાવું	शिकरावुं	अ· क्रि·	'શિકારવું' નું કર્મણિ	'शिकारवुं' का कर्मणि, सकारा जाना	to be accepted
શિકલ	शिकल	स्त्री·	શિક્કલ, મુખાકૃતિ, ચહેરો	शक्ल, चेहरा	face, countenance
શિકસ્ત	शिकस्त	स्त्री·	પરાજય, હાર	पराजय, हार	defeat
શિકાકઈ	शिकाकई	स्त्री·	મેલ કાપનારી એક વનસ્પતિ, ચિકાખાઇ	शिकाकाई	kind of plant pods of which are used for cleaning hair
શિકાર	शिकार	पुं·	1. ગમ્મત, ખોરાક કે કસરત માટે પશુ, પંખીને મારવાં તે, મૃગયા	मृगया, आखेट	hunting
			2. એ રીતે મારેલું કે મારવા યોગ્ય પ્રાણી	शिकार का जानवर	animal killed in hunting
			3. (લા.) ભોગ, ભક્ષ્ય	शिकार, भक्ष्य	victim, game, food
શિકારવું	शिकारवुं	स· क्रि·	સ્વીકારવું (હુંડી માટે પ્રાયઃ)	सकारना, स्वीकार करना	to accept (usu. for bill of exchange)
શિકારી, શિકારુ	शिकारी, शिकारु	वि·	1. શિકાર સંબંધી	शिकार-संबंधी	pertaining to hunting
			2. શિકાર કરનારું	शिकारी	hunter
		पुं·	શિકાર કરનાર, પારધી	पारधी, शिकारी	huntsman

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શિકલ	शिक्कल	स्त्री॰	જુઓ 'શિકલ'	शक्ल, चेहरा	see 'शिकल'
શિક્કે	शिक्के	अ॰	સિક્કે, સુધ્ધાં, સહિત	साथ, सहित	with, alongwith
શિક્ષણ	शिक्षण	न॰	1. કેળવણી 2. બોધ, ઉપદેશ	शिक्षा, पढ़ाई सीख, उपदेश	education preaching
શિક્ષણપદ્ધતિ	शिक्षणपद्धति	स्त्री॰	શિક્ષણ આપવાની પદ્ધતિ	शिक्षा-प्रणाली	method of teaching
શિક્ષણશાસ્ત્ર	शिक्षणशास्त्र	न॰	શિક્ષણનું શાસ્ત્ર	शिक्षा-शास्त्र, शिक्षाविज्ञान	science of education
શિક્ષણશાસ્ત્રી	शिक्षणशास्त्री	पुं॰	શિક્ષણશાસ્ત્ર જાણનાર	शिक्षाशास्त्री, शिक्षा वैज्ञानिक	pedagogue, educationist
શિક્ષા	शिक्षा	स्त्री॰	1. જ્ઞાન, બોધ, શિખામણ	शिक्षा, सीख, बोध	knowledge, instruction, advice
			2. સજા	सज़ा, दंड	punishment
શિખર	शिखर	न॰	1. પર્વતની ટોચ	पहाड़ की चोटी, शिखर	peak, summit
			2. મથાળું, ટોચ	किसी भी वस्तु का सिरा, चोटी, नोक आदि	top
શિખવણ	शिखवण	न॰	શિખવવું તે	सिखाना	teaching
શિખવણી	शिखवणी	स्त्री॰	ભંભેરણી, છાની શિખામણ	बहकाने वाली सीख, पट्टी (पढ़ाना)	insinuation, tutoring
શિખવાડવું	शिखवाडवुं	अ॰ क्रि॰	1. જુઓ 'શીખવવું' 2. ભંભેરવું, ઉશ્કેરવું	देखिए 'शीखववुं' कान भरना, पट्टी पढ़ाना	see 'शीखववुं' to insinuate
શિખંડ	शिखंड	पुं॰	દહીં, ખાંડની બનાવાતી એક મીઠી વાની, શ્રીખંડ	श्रीखंड (खाद्य पदार्थ)	sweet dish made of curds and sugar
શિખા	शिखा	स्त्री॰	1. ચોટલી	चोटी, शिखा, चुटिया	pigtail

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. છોગું	तुर्रा, शमला	tuft of hair on head
			3. જોત	लौ, शिखा	flame
શિખાઉ	शिखाउ	वि॰	1. શીખતું	नौसिखुआ	working as apprentice
			2. બિનઅનુભવી	बेतजरबेकार, बिना अनुभव का	inexperienced
શિખામણ	शिखामण	स्त्री	બોધ, શિક્ષા, સલાહ	सीख, उपदेश, शिक्षा	advice, good counsel
શિખાવું	शिखावुं	अ॰ क्रि॰	'શીખવું' નું કર્મણિ	'शीखवुं' का कर्मणि रूप	to be learnt
શિગરામ	शिगराम	न॰	સિગરામ, એક વાહન	एक सवारी	kind of vehicle
શિથિલ	शिथिल	वि॰	1. નરમ, ઢીલું પડી ગયેલું	ढीला, सुस्त, शिथिल	loose, languid
			2. નિર્બળ	निर्बल	weak
			3. થાકેલું	थका हुआ	tired
શિફારસ	शिफारस	स्त्री॰	જુઓ 'સિફારસ'	देखिए 'सिफ़ारस'	see 'सिफ़ारस'
શિબિર	शिबिर	पुं॰	1. તંબૂ	तंबू	tent
			2. છાવણી	शिविर, सेना-निवेश, छावनी	camp
શિયળ	शियळ	न॰	સતીત્વ, સ્ત્રીનું પાવિત્ર્ય	सतीत्व, शील	chastity of woman
શિયાવિયા	शियाविया	वि॰	1. ગભરાયેલું, બાવરું	घबड़ाया हुआ, हक्का-बक्का	confused, bewildered
			2. ભોંઠું પડી ગયેલું	झेंपा हुआ, खिसियाना	dismayed
શિયાળ, શિયાળવું, શિયાળિયું	शियाळ, शियाळवुं, शियाळियुं	पुं॰, स्त्री॰ न॰ न॰	કૂતરાના વર્ગનું એક પ્રાણી	सियार, गीदड़	fox

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શિયાળુ	शियाळु	वि॰	શિયાળામાં થતું	जाड़े में होने वाला	wintry, occurring in winter
શિયાળો	शियाळो	पुं॰	કાર્તિકથી માઘ મહિના સુધીનો ટાઢનું ઋતુ	सर्दी का मौसम, जाड़ा	winter
શિર	शिर	न॰	1. માથું 2. ટોચ, મથાળું	शिर, सिर, मस्तक चोटी, नोक, सिरा	head peak, top
શિરચ્છત્ર	शिरच्छत्र	वि॰	માથાના છત્રરૂપ	छत्र	protection for head
શિરજોર	शिरजोर	वि॰	1. માથાફરેલ	सरकश, उद्दंड	headstrong
			2. જબરું, શિરજોરીવાળું	शक्तिशाली, जबरदस्त	domineering
શિરજોરી	शिरजोरी	स्त्री॰	જોરાવરી, જબરદસ્તી	सरज़ोरी, जबरदस्ती	coercion, refractoriness
શિરપેચ	शिरपेच	पुं॰	પાઘડી કે ફેંટા પરનું છોગું, કલગી, તોરો	सिरपेच, चिल्ला	crest of turban
શિરસ્તેદાર	शिरस्तेदार	पुं॰	અમલદારનો મુખ્ય કારકુન	सरिश्तेदार, मुख्य लिपिक	head clerk
શિરસ્તો	शिरस्तो	पुं॰	ધારો, પ્રથા, રિવાજ	प्रणाली, रिवाज	convention, practice
શિરાઈ	शिराई	स्त्री॰	ઊભા મોંનું પાણીનું એક વાસણ	सुराही	earthen vessel for water with vertical mouth
શિરામણ, શિરામણી	शिरामण, शिरामणी	न॰, स्त्री॰	નાસ્તો	नाश्ता	snacks, breakfast
શિરાવવું	शिराववुं	स॰ क्रि॰	નાસ્તો કરવો	नाश्ता करना	to take one's breakfast
શિરોઈ	शिरोई	स्त्री॰	જુઓ 'શિરાઈ'	सुराही	see 'शिराई'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શિરોમણિ	शिरोमणि	पु॰	૧. ચૂડામણિ	चूड़ामणि	jewel on the crest
			૨. મુખ્ય, શ્રેષ્ઠ નાયક	श्रेष्ठ पुरुष, मुखिया	chief, leader
શિલા	शिला	स्त्री॰	પથ્થરની છાટ	पत्थर की पटिया	slab of stone
શિલાજિત	शिलाजित	न॰	ડુંગરનો રસ મનાતી એક પૌષ્ટિક ઔષધિ	शिलाजित, सलाजित	bitumen, kind of tonic herb
શિલારોપણ	शिलारोपण	न॰	મકાન બાંધવામાં પ્રથમ તેનો પાયાનો પથ્થર મૂકવો તે–તેનો વિધિ	शिलान्यास	laying of foundation stone
શિલાલેખ	शिलालेख	पुं॰	પથ્થર ઉપર કોતરેલો લેખ	शिलालेख, शिलालिपि	stone - inscription
શિલ્પ	शिल्प	न॰	૧. કારીગરી, કળા	कारीगरी, कला	handicraft, sculpture
			૨. બાંધકામની કળા	भवननिर्माण कला, स्थापत्य	architecture
શિલ્પકાર	शिल्पकार	पुं॰	૧. કારીગર ૨. બાંધકામમાં પ્રવીણ માણસ	कारीगर, शिल्पी वस्तुनिर्माण में प्रवीण	sculptor, artisan architect
શિલ્પવિદ્યા	शिल्पविद्या	स्त्री॰	શિલ્પશાસ્ત્ર	शिल्पशास्त्र	science of sculpture
શિલ્પશાળા	शिल्पशाला	स्त्री॰	શિલ્પ શીખવાની શાળા, કળાભવન	शिल्पशाला, शिल्पगृह	school for the teaching of sculpture etc.
શિલ્પશાસ્ત્ર	शिल्पशास्त्र	न॰	શિલ્પનું શાસ્ત્ર	शिल्पविद्या	science of sculpture or similar art
શિલ્પી	शिल्पी	वि॰ पुं॰	શિલ્પને લગતું ૧. શિલ્પશાસ્ત્રી	शिल्प-संबंधी शिल्पशास्त्री, स्थापत्यकार	about sculpture architect, sculptor

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. કારીગર	कारीगर, शिल्पी	artisan
શિવ	शिव	वि॰	શુભ, કલ્યાણકારી	मंगलकारी, शुभ, शिव	bringing happiness, inducing well-being
		पुं॰	શંકર, મહાદેવ	महादेव, शिव	*Shiva*
		पुं॰, न॰	કલ્યાણ	कल्याण, मंगल, शिव	well-being
શિવજી	शिवजी	पुं॰	(માનાર્થક) શિવ, મહાદેવ	महादेव, शिव	Shiva
શિવરાત, શિવરાત્રિ, શિવરાત્રી	शिवरात, शिवरात्रि, शिवरात्री	स्त्री॰	માઘ વદિ ૧૪ ની રાત	शिवरात्रि	night of 14th day of the dark half of Magha sacred to Shiva
શિવા	शिवा	स्त्री॰	1. પાર્વતી 2. શિયાળ 3. એક ઝાડ	पार्वती, शिवा स्यारिन एक पेड़	Parvati she-fox kind of tree
શિવાલય	शिवालय	न॰	શિવનું મંદિર	शिव का मंदिर	temple of *Shiva*
શિશૂડી	शिशूडी	स्त्री॰	નાનો શિશૂડો	छोटी सीटी	small whistle
શિશૂડો	शिशूडो	पुं॰	પીસવો, સિસોટી	सीटी	whistle
શિષ્ટ	शिष्ट	वि॰	1. વિદ્વાન, સુશિક્ષિત	सभ्य, सुशिक्षित	learned, refined, cultured
			2. સંભવિત	संभाव्य	probable
શિષ્ટાચાર	शिष्टाचार	पुं॰	1. શિષ્ટોમાં ચાલતો આવેલો વ્યવહાર, શિષ્ટોનો આચાર	शिष्टाचार	good manners
			2. સભ્ય રીતભાત	शिष्ट व्यवहार या आचार	respectable conduct
			3. આદરસત્કાર	आवभगत	reception

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. સભ્યતા દેખાડવા ખાતર કરવાનો આચાર	औपचारिकता, शिष्टाचार	formality
શિષ્ય	शिष्य	पुं॰	ચેલો, વિદ્યાર્થી	शिष्य, विद्यार्थी या छात्र, चेला	disciple, pupil
શિષ્યવૃત્તિ	शिष्यवृत्ति	स्त्री॰	શિષ્યને તેના ખર્ચ પેટે મળતી (નાણાંની) મદદ	छात्रवृति, वज़ीफ़ा	scholarship
શિસ્ત	शिस्त	वि॰	લાયક	लायक, योग्य	qualified
		स्त्री॰	નિયમબદ્ધ વર્તન, 'ડિસિપ્લિન'	अनुशासन	discipline
શિસ્તપાલન	शिस्तपालन	न॰	શિસ્ત પાળવી-શિસ્તમાં રહેવું તે	अनुशासन में रहना	obedience, discipline
શિસ્તબદ્ધ	शिस्तबद्ध	वि॰	શિસ્તવાળું, શિસ્તપૂર્વક	नियमबद्ध	disciplined
શિંગ	शिंग	स्त्री॰	કઠોળની કે તેના જેવી બીવાળી પાપડી	फली, शिंबी	pod
		न॰	જુઓ 'શિંગડું'	देखिए 'शिंगडुं'	see 'शिंगडुं'
શિંગડી	शिंगडी	स्त्री॰	1. નાનું શિંગડું 2. બંદૂકનો દારૂ ભરવાની શિંગડા ઘાટની નળી	छोटा सींग सींगड़ा	small horn horn-shaped case or tube for holding gun-powder
શિંગડું	शिंगडुं	न॰	1. પશુના માથા ઉપરનો અવયવ	सींग	horn
			2. એવા આકારનું એક વાદ્ય, રણશિંગડું	सींगनुमा बाजा, सींग, सींगी	horn, bugle
શિંગાળ	शिंगाळ	वि॰	શિંગડાંવાળું	सींगवाला	horned
શિંગોટી	शिंगोटी	स्त्री॰	1. શિંગડાનો વાંક	सींग का मोड़	curved shape or curve of animal's horn
			2. નાનું શિંગડું	छोटा सींग	small horn

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. જે ઠેકાણેથી શિંગડાં ફૂટે છે તે ભાગ	वह भाग जहाँ से सींग फूटते हैं	root or base of horns
			4. એક ઓપવાનું ઓજાર	सिंघाड़ा	an instrument for polishing
			5. એક ઘરેણું	एक गहना	kind of ornament
			6. શિંગડાં પર લેવાતો એક કર	सींगों पर का कर	tax levied on horns
શિંગોડી	शिंगोडी	સ્ત્રી·	જેને શિંગોડાં થાય છે તે વેલો	सिंघाड़े की बेल, जलवल्ली	kind of plant
શિંગોડું	'शिंगोडुं	ન·	પાણીમાં થતી એક વેલનું ફળ	सिंघाड़ा, जलफल	kind of fruit
શીકલી, શીકી	शीकली, शीकी	સ્ત્રી·	શીકલી, બળદને મોઢે બંધાતી જાળી	मोहरा, छीका	muzzle, net tied over the mouth of bullock
શીકું	शीकुं	ન·	(ખાદ્ય મૂકવાનો) અધ્ધર લટકાવાય એવો ઝોળી જેવો ઘાટ, શીંકું	छीका, सीका	a suspended basket to put food etc.
શીકે	शीके	અ·	સુધ્ધાં	सहित, साथ	even, also
શીખ	शीख	સ્ત્રી·	1. શિખામણ	सीख, उपदेश	advice
			2. વિદાયગીરી કે તે વેળા અપાતી ભેટ	बिदा करते समय दी जानेवाली भेंट आदि, बिदाई	gift given at the time of parting
			3. અણીદાર પોલો લોઢાનો સળિયો (થેલામાંથી અનાજ કાઢવા માટેનો)	लोहे की नोकदार आधी खोखली सलाख़, सीख (बोरे से अनाज निकालने की)	hollow pointed iron bar used to draw out grain from bag

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	ગુરુ નાનક સંપ્રદાયનો અનુયાયી	सिख संप्रदाय का अनुयायी, सिख	a follower of *Sikh* sect founded by Guru Nanak
શીખવવું	शीखववुं	स॰ क्रि॰	1. ભણાવવું 2. (લા.) ભંભેરવું, ઉશ્કેરવું	सिखाना, पढ़ाना कान भरना, पट्टी पढ़ाना	to teach to insinuate, to instigate
શીખવું	शीखवुं	स॰ क्रि॰	ભણવું, જ્ઞાન મેળવવું	सीखना, पढ़ना, ज्ञान प्राप्त करना	to learn
શીડવું	शीडवुं	स॰ क्रि॰	1. સીડવું, ઢાંકવું, ઝાટ વગેરે) પૂરવું, પૂરીને બંધ કરવું	बंद करना, पाटकर बंद करना	to fill up, to plug
			2. બીડવું	बंद करना (लिफ़ाफ़ा)	to seal
			3. (દેવું) વાળવું	(कर्ज़) चुकाना	to repay (debt)
શીતકટિબંધ	शीतकटिबंध	पुं॰	(ભૌ॰) ધ્રુવ આસપાસનો શીતળ કટિબંધ	शीतकटिबंध	the frigid zone
શીતકાલ, શીતકાળ	शीतकाल, शीतकाळ	पुं॰	શિયાળો	जाड़े का मौसम, शीतकाल	winter
શીતજ્વર	शीतज्वर	पुं॰	ટાઢિયો તાવ	जूड़ी का बुखार	type of fever
શીતલ	शीतल	वि॰	ઠંડું	शीतल, ठंडा, सर्द	cool, cold
શીતલા	शीतला	स्त्री॰	1. બળિયા 2. બળિયાના રોગની દેવી	शीतला, चेचक	smallpox goddess presiding over this disease (see 1.)
		स्त्री॰, वि॰	શીતલ	शीतल	cool
શીતળ	शीतळ	वि॰	જુઓ 'શીતલ'	ठंडा, शीतल	cold, cool
શીતળતા	शीतळता	स्त्री॰	જુઓ 'શીતલતા'	शीतलता, ठंडापन	see 'शीतलता'

ગુંજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શીતળા	शीतळा	स्त्री॰	જુઓ 'શીતલા'	देखिए 'शीतला'	see 'शीतला'
શીદ, શીદને	शीद, शीदने	अ॰	શા માટે, શું કામ?	क्यों, किस लिए	why? what for?
શીદી, શીધી	शीदी, शीधी	पुं॰	સીદી, હબસી, આફ્રિકાનો મૂળ વતની	हबशी	negro
શીદણ	शीदण	स्त्री॰	શીદી સ્ત્રી	हबशी स्त्री, हबशिन	negress
શીધું	शीधुं	न॰	રસોઈની કાચી સામગ્રી, સીધું	सीधा (सामग्री), कच्ची भोजन सामग्री	uncooked articles of food taken out for cooking or given to a Brahmin
શીમળ, શીમળો	शीमळ, शीमळो	पुं॰	એક ઝાડ	सेमल (पेड़)	kind of tree
શીરું	शीरुं	न॰	શીરા જેવો રગડો, ખીરું	घोल	semi-liquid mixture
શીરો	शीरो	पुं॰	એક મીઠી વાની	हलवा, हलुआ	a sweet dish
શીર્ષ	शीर्ष	न॰	શીશ, માથું, મસ્તક	सिर, मस्तक, माथा	head
શીર્ષક	शीर्षक	न॰	1. માથું	सिर, मस्तक, शीर्ष	head
			2. ખોપરી	खोपड़ी	skull
			3. માથાનો ટોપ	शिरस्त्राण, टोप	helmet
			4. મથાળું (લખાણનું)	शीर्षक, हेडिंग (लिखावट)	title of article
શીલ	शील	न॰	1. સ્વભાવ	शील, स्वभाव	nature
			2. વર્તણૂક	व्यवहार, चालचलन, शील	conduct
			3. ચારિત્ર્ય	चरित्र, चारित्र्य, शील	character

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. શિયળ	स्त्री की पवित्रता, सतीत्व, शील	virtue (of woman)
		वि॰	(સમાસને અંતે) - ના સ્વભાવવાળું - ની ટેવવાળું એવા અર્થમાં ઉદા. દાનશીલ	गुणसूचक, शील (समास के अंत में)	word forming compound with the sense of 'having the quality of' e.g. દાનશીલ
શીલવંત, શીલવંતું, શીલવાન	शीलवंत, शीलवंतुं, शीलवान	वि॰	શીલવાળું	शीलवान	having a good character
શીશ	शीश	न॰	માથું	सिर, मस्तक, माथा	head
શીશાગર	शीशगर	पुं॰	કાચ બનાવનાર કારીગર	शीशागर	glass-maker
શીશમ	शीशम	न॰	સીસમ	सीसम (पेड़)	kind of tree
શીશમહેલ	शीशमहेल	पुं॰	દીવાલો પર કાચ જડ્યા હોય એવી ઓરડી કે મકાન	शीशमहल	palace of mirrors
શીશી	शीशी	स्त्री॰	કાચનું દવા છે. ભરવા વપરાતું) એક પાત્ર, બાટલી	शीशी, बोतल	bottle
શીશો	शीशो	पुं॰	મોટી શીશી	बड़ी बोतल	big bottle
શીળ	शीळ	न॰	જુઓ 'શીલ'	देखिए 'शील'	see 'शील'
શીળવંત, શીળવંતું, શીળવાન	शीळवंत, शीळवंतुं, शीळवान	वि॰	જુઓ 'શીલવંત'	देखिए 'शीलवंत'	see 'शीलवंत'
શીળવા, શીળસ, શીળી	शीळवा, शीळस, शीळी	पुं॰, न॰, स्त्री॰	ઓચિંતા ઢીમણાં થઈ આવવાનો એક રોગ	शीतपित्त, जुड़ापित्ती	kind of skin-disease
શીળું	शीळुं	वि॰	ઠંડું	शीतल, ठंडा	cold

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શીળો	शीळो	पुं॰	છાંયો	छाँह, छाया	shade
શીંકું	शींकुं	न॰	જુઓ 'શીકું'	देखिए 'शीकुं'	see 'शीकुं'
શીંગ	शींग	न॰	જુઓ 'શિંગ'	देखिए 'शिंग'	see 'शिंग'
શીંગડી	शींगडी	स्त्री॰	જુઓ 'શિંગડી'	देखिए 'शिंगडी'	see 'शिंगडी'
શીંગડું	शींगडुं	न॰	જુઓ 'શિંગડું'	देखिए 'शिंगडुं'	see 'शिंगडुं'
શીંગોટી	शींगोटी	स्त्री॰	જુઓ 'શિંગોટી'	देखिए 'शिंगोटी'	see 'शिंगोटी'
શીંગોડી	शींगोडी	स्त्री॰	જુઓ 'શિંગોડી'	देखिए 'शिंगोडी'	see 'शिंगोडी'
શીંગોડું	शींगोडुं	न॰	જુઓ 'શિંગોડું'	देखिए 'शिंगोडुं'	see 'शिंगोडुं'
શુકન	शुकन	न॰	1. જુઓ 'શકુન' 2. સારા-શુભ શકુન	शकुन, सगुन, शगुन अच्छे सगुन	see 'शकुन' good omen
શુકનિયાળ	शुकनियाळ	वि॰	શકુનવાળું	सगुनवाला	of good omen
શુકર	शुकर	पुं॰	1. આભાર, ઉપકાર 2. સુભાગ્ય 3. ફતેહ	शुक्रिया, आभार सौभाग्य, खुशकिस्मती फ़तह	thanks good luck success
શુકલ	शुकल	पुं॰	જુઓ 'શુક્લ'	देखिए 'शुक्ल'	see 'शुक्ल'
શુક્કરવાર	शुक्करवार	पुं॰	જુઓ 'શુક્રવાર'	देखिए 'शुक्रवार'	see 'शुक्रवार'
શુક્કરવારી	शुक्करवारी	स्त्री॰	શુક્રવારે ભરાતું બજાર - ગુજરી	पीठ, हाट	weekly market held on Friday
શુક્ર	शुक्र	पुं॰ न॰	1. એ નામનો ગ્રહ 2. શુક્રવાર વીર્ય	शुक्र (ग्रह) शुक्रवार वीर्य, शुक्र	planet Venus Friday semen
શુક્રવાર	शुक्रवार	पुं॰	1. અઠવાડિયાનો એક દિવસ 2. (લા.) ભલીવાર, ઢંગ	शुक्रवार बरकत, माल	Friday gain, good result

गुंजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શુક્લ	शुक्ल	वि॰	સફેદ, ધોળું	सफ़ेद, श्वेत, शुक्ल	white
		पुं॰	1. બ્રાહ્મણનો પુરોહિત	ब्राह्मणों का पुरोहित	priest
			2. એક બ્રાહ્મણ અટક	ब्राह्मणों की एक अल्ल	a surname among brahmins
શુક્લપક્ષ	शुक्लपक्ष	पुं॰, न॰	સુદ પક્ષ, અજવાળિયું	सुदी, शुक्लपक्ष	bright half of the month
શુચિ	शुचि	वि॰	શુદ્ધ, પવિત્ર	शुद्ध, पवित्र	holy, pure
		स्त्री॰	શુદ્ધતા, શુચિતા	पवित्रता, सफ़ाई, शुचिता	purity, holiness
શુદ્ધ	शुद्ध	वि॰	1. ચોખ્ખું, સ્વચ્છ	शुद्ध, साफ़, निर्मल	clean
			2. પવિત્ર	शुद्ध, पवित्र	holy
			3. દોષરહિત	निर्दोष, शुद्ध	faultless
			4. ભેળસેળ વિનાનું	ख़ालिस, असली, बिना मिलावट का	unadulterated
		स्त्री॰	શુદ્ધિ, સૂધ, ભાન, ખબર	होश, सुध-बुध	awareness, consciousness, knowledge
શુદ્ધિ	शुद्धि	स्त्री॰	1. પવિત્રતા, શુદ્ધતા, સ્વચ્છતા	पवित्रता, सफ़ाई, शुद्धि	purity
			2. પ્રાયશ્ચિત કરી પવિત્ર થવું તે	प्रायश्चित कर पवित्र होना	purification by atonement or expiation
			3. ધર્માંતર કરેલાને ધાર્મિક ક્રિયા કરી મૂળ ધર્મમાં પાછું આણવું કે તેણે આવવું તે	धर्म परिवर्तन करने वालों को शुद्ध करने का संस्कार	conversion back into the fold
			4. ભાન, જાગૃતિ	सुध, चेत, होश	consciousness, awareness
શુદ્ધિપત્ર, શુદ્ધિપત્રક	शुद्धिपत्र, शुद्धिपत्रक	न॰	છાપની ભૂલોના સુધારાની યાદી	शुद्धिपत्र	erratum

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શુભ	शुभ	वि॰	મંગળપ્રદ, કલ્યાણકારી	मंगलप्रद, कल्याणकारी	auspicious, of good omen
		न॰	ભલું, કલ્યાણ	मंगल, कल्याण	good, well-being
શુભેચ્છક, શુભેચ્છુ	शुभेच्छक, शुभेच्छु	वि॰	શુભ ઇચ્છનારું, હિતેચ્છુ	शुभाकांक्षी, हितेच्छु	well-wisher
શુભેચ્છા	शुभेच्छा	स्त्री॰	શુભ થાઓ એવી ઇચ્છા	शुभेच्छा	good wishes
શુમાર	शुमार	पु॰	1. સુમાર, આશરો, અડસટ્ટો	अनुमान, अंदाज़ा	rough estimate
			2. હિસાબ, ગણતરી	गिनती, शुमार	calculation
શુમારે	शुमारे	अ॰	આશરે, અંદાજથી, અડસટ્ટે	अनुमान से, अंदाज़न	approximately
શુષ્ક	शुष्क	वि॰	સૂકું, રસ વગરનું, લૂખું	सूखा, अनार्द्र, रसहीन, रूखा	dry, sapless, insipid
શું	शुं	अ॰	વસ્તુવાચક પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ	क्या	what, which
		वि॰	1. કયું, કઈ જાતનું એ અર્થમાં સવાલ પૂછતાં વપરાય છે	कौन सा, क्या	what?-which? (in the sense of 'of which kind' etc.)
			2. કેટલાક પ્રયોગોમાં 'કઈ' 'શુંય' અર્થ થાય છે	कुछ, क्या	'some' (in certain contexts)
			3. સાથે, સહિત	से, के साथ	with
શુંય	शुंय	वि॰	શું, કંઈ (અનિશ્ચિતાર્થક)	कुछ, क्या	what (to indicate indefiniteness)
શૂઢમૂઢ	शूढमूढ	वि॰	સાવ મૂઢ જેવું, ગભરાટથી શૂનમૂન જેવું	मूढ़, जड़वत्, सुन्न	dismayed, non-plussed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શૂદ્ર	शूद्र	पुं॰	ચોથી વર્ણનો માણસ	वर्णव्यवस्था में से चौथा वर्ण, सब से निम्न वर्ण (वैदिक वर्णाश्रम के अनुसार)	man of lower caste, a member of the fourth *varna*
શૂધ	शूध	स्त्री॰	1. જુઓ 'શુદ્ધ' 2. અક્કલ, સમજ	देखिए 'शुद्ध' समझ, सुध-बुध, चेत	see 'शुद्ध' understanding, sense
શૂધબૂધ	शूधबूध	स्त्री॰	1. સૂધબૂધ, ભાન, સંજ્ઞા	सुध-बुध, होश–हवास	consciousness
			2. અક્કલ, સમજ	समझ, अक्ल	sense, understanding
શૂન	शून	स्त्री॰	મીંડું	शून्य	zero
શૂનઅર	शूनकार	पुं॰	1. ઉજ્જડપણું, નીરવતા	निस्तब्धता, सन्नाटा, सुनसान	emptiness, desolation
			2. (ચિત્તની) શૂન્ય સ્થિતિ	चित्त सन्न हो जाना	blankness (of mind)
શૂનમૂન	शूनमून	वि॰	સાવ મૂઢ જેવું, સૂનમૂન	सन्न, स्तब्ध, जड़वत्	blank, deadened
શૂન્ય	शून्य	वि॰	1. ખાલી 2. અસત્	शून्य, खाली, रिक्त असत्, मिथ्या, झूठ	empty, vacant untruth
			3. ભાન કે સંજ્ઞા વિનાનું	अचेत, बेहोश, संज्ञाहीन	blank, having no sense or consciousness
			4. (સમાસાન્તે) રહિત, વિનાનું ઉદા. જ્ઞાનશૂન્ય	रहित, शून्य	used in compound word meaning without, e.g. 'ज्ञानशून्य' having no knowledge
		न॰	1. મીંડું	शून्य	cipher

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 અભાવ	शून्य, अभाव	lack
શૂન્યકાર	शून्यकार॰	पुं॰	જુઓ 'શૂનકાર'	देखिए 'शूनकार'	see 'शूनकार'
શૂન્યમનસ્ક	शून्यमनस्क	वि॰	શૂન્ય મનવાળું	शून्यमना, शून्यमनस्क	absent-minded
શૂન્યશિખર	शून्यशिखर	न॰	નિર્વિકલ્પ દશા, સમાધિદશા	निर्विकल्प दशा	state of absolute contemplation
શૂન્યહૃદય	शून्यहृदय	वि॰	1 લાગણી વિનાનું, ક્રૂર, હૈયાસૂનું	शून्यहृदय, क्रूर, हृदयशून्य	heartless, cruel
			2 ધ્યાન વિનાનું	बेध्यान, शून्यमनस्क	absent minded, inattentive
શૂર	शूर	वि॰	બહાદુર, પરાક્રમી	शूर, बहादुर, वीर, पराक्रमी	brave, valiant
		पुं॰	શૂરવીર	शूरवीर, शूर	hero, great warrior
		न॰	શૌર્ય, જુસ્સો	जोश, आवेश	valour, heroism
શૂરતા	शूरता	स्त्री॰	બહાદુરી, જુસ્સો, શૂરવીરપણું	शूरत्व, शूरता	bravery
શૂરવીર	शूरवीर	वि॰, पुं॰	બહાદુર, હિંમતવાન	बहादुर, शूरवीर	brave man, warrior
શૂરું	शूरुं	वि॰	શૂરવાળું, શૂરવીર	शूर, पराक्रमी	brave
શૂળ	शूळ	न॰	જુઓ 'શૂલ'	शूल (शस्त्र)	see 'शूल'
		स्त्री॰	(સીધો, લાંબો) કાંટો	(सीधा, लम्बा) काँटा	(long, straight) thorn
શૂળી	शूळी	स्त्री॰	જમીનમાં રોપેલો અણીવાળો મોટો જાડો સળિયો જેના ઉપર પરોવી મોતની શિક્ષા કરવામાં આવે છે તે કે તેની શિક્ષા	सूली	long, thick pointed iron bar fixed in the ground on which a man is impaled and thereby executed

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શૃંગાર	शृंगार	पुं॰	1. વિલાસ, રતિ	विलास, रति, शृंगार	sexual enjoyment
			2. તે માટેની સ્ત્રીપુરુષની એકબીજાની પ્રત્યેની સ્પૃહા	स्त्री-पुरुष की पारस्परिक स्पृहा	sexual attraction
			3. શૃંગારરસ	शृंगार रस (साहित्यशास्त्र)	one of poetic sentiments (poetics)
			4. શણગાર	बनाव-सजाव	decoration, ornament
શૃંગારવું	शृंगारवुं	स॰ क्रि॰	શણગારવું	सजाना, सिंगारना	to decorate
શૃંગારી	शृंगारी	वि॰	1. શૃંગાર સંબંધી 2. કામી	शृंगार संबंधी, शृंगारी कामुक, शृंगारी	relating to 'શૃંગાર' amorous
શૃંગી	शृंगी	वि॰	1. શિંગડાવાળું	शृंगयुक्त, सींगवाला, शृंगी	horned
			2. શિખરવાળું (પર્વત)	शिखरवाला (पहाड़)	mountain (that has peaks)
			3. એક રણવાદ્ય	रणवाद्य, सिंगबाजा	musical instrument played at the time of battle
શેક	शेक	पुं॰	શેકવું તે	सेंकने की क्रिया, सेंक	warming, fomentation
શેકવું	शेकवुं	स॰ क्रि॰	1. દેવતા પર નાખી ચડાવવું કે ખરું કરવું	आग पर पकाना, सेंकना, भूनना	to roast, to bake
			2. ગરમ લૂગડાં કે પાણી વગેરે દ્વારા ગરમી આપવી (શરીરના કોઈ ભાગને)	थैली, पानी या कपड़े आदि से शरीर के किसी अवयव को गरम करना, सेंकना	to foment
			3. બાળવું, દુઃખી કરવું	(ला॰) जलाना, सताना, कष्ट पहुँचाना	to torment

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શેખચલ્લી	शेखचल्ली	पुं॰	1. હવાઈ કિલ્લા બાંધનાર	शेख़चिल्ली	one who builds castles in the air
			2. આળસુ અને તરંગી આદમી	आलसी और तरंगी व्यक्ति	whimsical man
શેખર	शेखर	पुं॰	1. મુગટ, કિરીટ	मुकुट, किरीट	crown, diadem
			2. માથા પર પહેરવાની માળા	सिर पर लपेटी हुई माला	garland for head
			3. શિખર	पर्वतशिखर, शृंग, चोटी	peak
			4. (નામને અંતે) '–માં શ્રેષ્ઠ', ઉદા. મુનિશેખર	– में श्रेष्ठ (नाम के अंत में)	used at the end of a noun meaning 'best amongst', e.g. मुनिशेखर
શેખસલ્લી	शेखसल्ली	पुं॰	જુઓ 'શેખચલ્લી'	देखिए 'शेखचल्ली'	see 'शेखचल्ली'
શેખાઈ, શેખી	शेखाई, शेखी	स्त्री॰	પતરાજી, બડાઈ	शेख़ी, घमंड	bragging, boasting
શેખીખોર	शेखीखोर	वि॰	બડાઈ હાંકનાર	शेख़ीख़ोर, शेख़ीबाज़	braggart
શેઠ	शेठ	पुं॰	1. મોટો આબરૂદાર વેપારી, શાહુકાર	साहूकार, धनाढ्य, महाजन	big businessman of great respect
			2. વાણિયો	बनिया	bania
			3. ધણી, માલિક (નોકરોનો)	(नौकर का) मालिक, आक़ा, स्वामी	master, employer
			4. વેપારી વગેરેને સંબોધતાં વપરાતો શબ્દ	व्यापारी आदि का एक संबोधन	address for a merchant
			5. એક અટક	एक जातिनाम	a surname
શેઠાઈ	शेठाई	स्त्री॰	શેઠપણું	सेठगीरी, सेठपन	dignity of a *sheth*, i.e. a rich merchant

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શેઠાણી	शेठाणी	स्त्री॰	શેઠ કે શેઠની સ્ત્રી	सेठानी	seth's wife
શેઠિયો	शेठियो	पुं॰	શાહુકાર	सेठ, साहूकार	rich merchant
શેડ	शेड	स्त्री॰	1 ધારા, ધાર	धारा, धार	stream, current
			2. એનો જેવો અણીદાર ભાગ, શંગ	शंकु, नोकदार भाग	part pointed like it (fig.)
શેડકઢું	शेडकढुं	वि॰	તરતનું જ દોહેલું (દૂધ)	धारोष्ण (दूध)	(of milk) freshly milked
શેડા	शेडा	पुं॰	લીંટના લબડા	रेंट, सेढ़ा	mucus of nose
શેઢો	शेढो	पुं॰	ખેતરની ચોમેર ખેડ્યા વિનાની છોડાતી પટ્ટી, જ્યાં ચાર ઊગે છે	खेत का किनारा जहाँ जुताई नहीं होती और घास उगती है, किनारा	boundary left unploughed on all the four sides of a field
શેણાઈ	शेणाई	स्त्री॰	શરણાઈ	शहनाई	*shahnai*, a musical instrument
શેતરંજ	शेतरंज	पुं॰	એક રમત, ચતુરંગ	एक खेल, शतरंज	game of chess
શેતરંજી	शेतरंजी	स्त्री॰	એક જાતનું રંગીન ભાતીગળ પાથરણું	दरी, शतरंजी	carpet
શેતાન	शेतान	पुं॰	જુઓ 'શયતાન'	देखिए 'शयतान'	see 'शयतान'
શેતાનિયત	शेतानियत	स्त्री॰	શેતાનપણું	शैतानी, दुष्टता	devilry, satanic quality
શેતાની	शेतानी	वि॰ स्त्री॰	તોફાની શેતાનિયત	शैतान, नटखट शैतानी, बदमाशी	mischievous devilry
શેતૂર	शेतूर	न॰	એક ઝાડ જેનાં પાદડાં પર રેશમના કીડા ઊછરે છે	शहतूत, तूत	kind of tree, mulberry tree

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શેર	शेर	पुं॰	1. એક તોલ– મણનો ચાળીસમો ભાગ	एक तौल-मन का चालीसवाँ भाग, सेर	a weight — fortieth part of a maund
			2. વાઘ, સિંહ	शेर, बाघ, सिंह	tiger, lion
			3. ચિત્તો	चीता	cheetah
શેરડી	शेरडी	स्त्री॰	1. એક વનસ્પતિ-જેના સાંઠામાંથી ગોળ ને ખાંડ બને છે, સેલડી	ईख, गन्ना, ऊख	sugar-cane
			2. નાનો સાંકડો શેરડો-રસ્તો	छोटी पतली पगडंडी	path, foot-track
શેરડો	शेरडो	पुं॰	1. પગવાટ	पगंडडी, पगरस्ता	small narrow path
			2. લોહી તરી આવવાથી મોં પર પડતો લિસોટો	(शर्म आदि के कारण) चेहरे पर लाली दौड़ना	to blush
			3. સુકાઈ ગયેલાં આંસુના રેલાનો ડાઘ	आँसुओं की लड़ियों के सूखे हुए निशान	furrow caused by dried up tear
			4. ધાસ્કો	धकधकी, खटका, हौल	fright
			5. ઠંડું પાણી પીતાં અંદર પેટ સુધી થતી લિસોટા જેવી અસર	शीतल जल पीने से गले से पेट तक होने वाला ठंडक का असर	peculiar sensation in the stomach while drinking cold water
શેરવાણી, શેરવાની	शेरवाणी, शेरवानी	स्त्री॰	એક પ્રકારનો લાંબો (ઉત્તર હિંદુસ્તાની) કોટ	शेरवानी	kind of long coat
શેરવું	शेरवुं	अ॰ क्रि॰	જુઓ 'છેરવું'	देखिए 'छेरवुं'	see 'छेरवुं'
શેરામણ	शेरामण	न॰	જુઓ 'છેરામણ'	देखिए 'छेरामण'	see 'छेरामण'
શેલું	शेलुं	न॰	1. કસબી ઉપરણો-ખેસ	ज़रकश दुपट्टा, कशीदेदार उपरना	ornamental scarf or shawl worn over the upper garment

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વિધવાએ પહેરવાનો ખાસ એક સાલ્લો	(अमुक जाति की) विधवा के पहनने की खास साड़ी	special sari to be worn by a widow
			3. સ્ત્રીઓનું કસબી પાલવવાળું એક કીમતી વસ્ત્ર	स्त्रियों का ज़रकश अंचल वाला एक कीमती वस्त्र	costly dress for women
શેલો	શેલો	પું·	દોહતી વખતે ગાયને પગે બાંધવાનું દોરડું	नोइनी, नोई	see 'શેલાયું'
શેવ	શેવ	સ્ત્રી·	1. સેવ, ચણાના લોટની લાંબી સળી જેવી એક તળેલી વાની	सेव (बेसन की)	kind of fried dish made from gram flour
			2. ઘઉંની કરાતી એ જ આકારની એક વાની	सेवँई, सेंवई (गेहूँ की)	kind of macaroni
શેરિયું	શેરિયું	ન·	1. શેર વજનનું માપ	सेर वज़न की नाप (पात्र)	weight measuring one seer
			2. શણનું બી	पटसन का बीज	seed of flax or jute
શેરિયો	શેરિયો	પું·	શેર વજનનું કાટલું, શેરીકો	सेर वज़न का बाट	weight measuring one seer
શેરી	શેરી	સ્ત્રી·	1. સાંકડી ગલી 2. ફળિયું, પોળ	गली, कूचा मुहल्ला	narrow alley street
શેરીકો	શેરીકો	પું·	સેરનું કાટલું, શેરિયો	सेर वज़न का बाट	weight measuring one seer
શેરો	શેરો	પું·	અરજી વગેરે પર અધિકારીએ ટૂંકમાં કરેલું ટિપ્પણ	पृष्ठांकन	endorsement
શેલડી	શેલડી	સ્ત્રી·	જુઓ 'શેરડી'	देखिए 'शेरडी'	see 'શેરડી'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શેલાયું	शेलायुं	न॰	નોંજણું, નોંઝણું, શેલો	नोइनी, नोई	rope tying the hind legs of cow while she is being milked
શેલી	शेली	स्त्री॰	૧ ચકમકથી દેવતા પાડવાની દોરડી	सोख़्ता (आग)	piece of string used while striking spark with flint and steel
			૨ ભસ્મ, રાખ	भस्म, राख	ash
શેવાલ, શેવાળ	शेवाल, शेवाळ	स्त्री॰	૧ લીલ, સેવાળ	सिवार, सेवार, काई, शैवाल	moss
			૨ બાફ, વરાળ	भाप	steam, vapour
			૩ શીંગની નસ	फली का रेशा	thread of a pod
શેવાળવું	शेवाळवुं	स॰ क्रि॰	૧ રળવું, કમાવું	कमाना, खटना	to earn
			૨ સફળતાપૂર્વક પાર પાડવું (કામ)	कार्य-सिद्धि करना	to complete work successfully
શેવું	शेवुं	वि॰	ઢાળ પડતું	ढालू, ढालवाँ	sloping
		न॰	આડો ચાસ	आड़ा कूँड (जोताई में)	a type of furrow
શેષ	शेष	वि॰	બાકી રહેલું	शेष, बचा हुआ, बाकी, अवशिष्ट	left over, remaining
		पुं॰	૧ શેષનાગ	शेष, शेषनाग	great serpent, *Shesh*
			૨ શેષ ભાગ	शेष, बाकी बची हुई चीज़	remaining part
		स्त्री॰	૧ પ્રસાદ	प्रसाद	offering
			૨ (ગ.) ભાગાકારમાં વધતી રકમ	(ग॰) भाग की बाक़ी, शेष	digit left over in division

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શેહ	शेह	स्त्री॰	1. હરાવવું તે, દબાવવું તે	हराना, मात करना	to defeat, to check
			2. દાબ, છાપ	दाब, रोब, अंकुश	awe, control
			3. શેતરંજની રમતમાં સામાના રાજાને નાસવું પડે તેવી રીતે પોતાનું મહોરું ગોઠવવું તે	शह (शतरंज में)	check (in the game of chess)
			4. પતંગના પેચ થાય ત્યારે એકદમ દોરી જવા દેવી તે	ढील देना (पतंग में)	release of string in kite-flying
શેહજોર, શેહમાર	शेहजोर, शेहमार	वि॰	બળવાન, બહાદુર	शहज़ोर, बहादुर	brave, strong
શેહજોરી	शेहजोरी	स्त्री॰	1. વીરતા, બહાદુરી	वीरता	bravery
			2. જબરદસ્તી	जबरदस्ती, शहज़ोरी	coercion
શેહમાત	शेहमात	वि॰	શેહથી માત	शह–मात	held in check, repressed
શેળો	शेळो	पुं॰	એકજાતનું પ્રાણી	काँटा चूहा	hedgehog
શેં	शें	अ॰	1. (પ્ર.) શા કારણે, શાથી	किस कारण, काहे	why? for what reason?
			2. શા માટે (પ્રશ્નાર્થક)	क्यों	why? (interrog.)
શૈલી	शैली	स्त्री॰	1. ઢબ, રીત	(काम करने की) रीति, ढंग	manner, way
			2. લખાણની રીત.	अभिव्यक्ति का कौशल (कला रचना आदि का)	style
શોક	शोक	पुं॰	1. ખેદ, દિલગીરી, સંતાપ	शोक, संताप, मानसिक व्यथा, व्यग्रता	sorrow, mourning, distress

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. મરણ પછી શોક વ્યક્ત કરવાનો લોકાચાર	मृत्यु के बाद मातम मनाने का लोकाचार	practice of mourning after the dead
			3. જુઓ 'શોખ'	देखिए 'शोख'	see 'शोख'
		स्त्री·	પતિની બીજી સ્ત્રી	सौत	co-wife
શોકિયું	शोकियुं	न·	જુઓ 'સોગિયું'	देखिए 'सोगियुं'	see 'सोगियुं'
શોખ	शोख	पुं·	1. હોંસ, ઇચ્છા, કોડ	शौक़, प्रबल इच्छा, अरमान, रुचि	desire, wish, longing
			2. મોજમજા, રંગભાજી	मौज, भोगविलास, ऐश	merriment
શોખી, શોખીન, શોખીલું	शोखी, शोखीन, शोखीलुं	वि·	શોખ કરનારું, શોખ મારનારું	शौक़ीन	fond of pleasure-seeking
શોગ	शोग	पुं·	સોગ, શોક	शोक, मृत्युशोक	mourning
શોગટાબાજી	शोगटाबाजी	स्त्री·	એક રમત	चौसर, चौपड़	kind of game played with pieces
શોગટી, શોગટું	शोगटी, शोगटुं	स्त्री·, न·	શોગટાબાજીનું મહોરું	गोटी, गोट (चौसर की)	a piece used in शोगटाबाजी
શોચવું	शोचवुं	स· क्रि·	1. શોચ કરવો	शोक करना	to lament, to grieve
			2. વિચારવું	सोचना, विचारना	to think
શોથ	शोथ	पुं·	સોજો	सूजन	swelling
શોધ	शोध	पुं·, स्त्री·	1. શોધવું તે, ખોળ, તપાસ	शोध, खोज, तलाश, अन्वेषण	search, exploration, invention
			2. શોધેલી વસ્તુ	खोजी हुई चीज़, आविष्कार	invention
શોધક	शोधक	वि·, पुं·	શોધ કરનાર	खोजी, अन्वेषक	explorer

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શોધખોળ	शोधखोळ	स्त्री॰	શોધવું તે, તપાસ કરવી તે	आविष्कार करना, खोजना	exploration
શોધવું	शोधवुं	स॰ क्रि॰	1. ખોળવું, તપાસ કરવી	खोजना, तलाश करना	to search, to look for
			2. પરીક્ષા કરવી	परखना, जाँच करना	to test, examine
			3. દોષ દૂર કરવા, શુદ્ધ કરવું	शुद्ध करना, शोधना, साफ़ करना	to purify
			4. ન જાણેલી વસ્તુ નવી ખોળી કાઢવી	नयी बात खोज निकालना, नयी चीज़ बनाना, आविष्कार करना	to invent, to explore
શોધંશોધા	शोधंशोधा	स्त्री॰	ઉપરાઉપરી શોધ, ખોળંખોળા, શોધાશોધ	खोज पर खोज (करना)	searching and ransacking
શોધાશોધ	शोधाशोध	स्त्री॰	ખોળાખોળ	खोज पर खोज (करना)	searching and ransacking
શોભવું	शोभवुं	अ॰ क्रि॰	1. સુંદર દેખાવું	शोभित होना, सुन्दर लगना, सुहाना, फबना	to look beautiful
			2. છાજવું, લાયક હોવું કે દેખાવું	शोभा देना, – के लायक होना, जचना	to become, to suit
શોભા	शोभा	स्त्री॰	1. સુંદર દેખાવ, સૌંદર્ય	सौन्दर्य, शोभा	beauty, good looks
			2. પ્રતિષ્ઠા, આબરૂ	शान, प्रतिष्ठा (ला॰)	credit, honour
શોભાયમાન	शोभायमान	वि॰	શોભીતું, શોભાવાળું	शोभायमान	elegant, beautiful
શોભાસ્પદ	शोभास्पद	वि॰	શોભાવે તેવું	शोभास्पद	becoming, fitting

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શોભિત	शोभित	वि॰	1. સુંદર શોભતું 2. શણગારેલું	सुंदर, शोभित सज्जित	beautiful decorated
શોભીતું	शोभीतुं	न॰	શોભતું, સારું દેખાતું	शोभित, शोभायुक्त	shining, splendid
શોરબકોર	शोरबकोर	पुं॰	કોલાહલ	शोरगुल, कोलाहल	loud uproar
શોષ	शोष	पुं॰	શોસાવું તે, પ્યાસ, સોસ	सूखना, प्यास, शोष	drying up
શોષક	शोषक	वि॰	શોષી લેનારું	सोखने/चूसने वाला, शोषक	absorbent
શોષણ	शोषण	न॰	શોષવું તે, શોષાવું તે	सोखने की क्रिया, सुखाने की क्रिया, शोषण	absorption, drying up, exploitation
શોષવું	शोषवुं	स॰ क्रि॰	ચૂસી લેવું, ચૂસી સૂકું કરી નાખવું	सोखना, जज़्ब करना	to absorb, to suck dry
શોષાવું	शोषावुं	अ॰ क्रि॰	ચુસાવું, સુકાઈ જવું	जलहीन होना, सूखना	to dry up
શૌચ	शौच	न॰	1. સ્વચ્છતા, પવિત્રતા	शुद्धि, पवित्रता, स्वच्छता	purity
			2. મલોત્સર્ગ	मलत्याग	evacuation of bowels
શૌચકૂપ	शौचकूप	पुं॰	પાયખાનું, સંડાસ	पाखाना, संडास	toilet
શૌર્ય	शौर्य	न॰	શૂરતા, પરાક્રમ, બહાદુરી	शूरता, पराक्रम, वीरता	valour, bravery
શ્મશાન	श्मशान	न॰	મડદાં બાળવાનું સ્થાન	श्मशान, मसान, मरघट	burning ground
શ્મશાનિયો	श्मशानियो	पुं॰	ડાઘુ, મસાણિયો	कंधा देने वाला	-pall-bearer, one who carries bier
શ્યામ	श्याम	वि॰	કાળું	श्याम, काला, साँवला	black

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		પું॰	1. કાળો રંગ 2. શ્રીકૃષ્ણ	काला रंग श्याम, श्रीकृष्ण	black colour Lord Krishna
શ્યામલ	श्यामल	વિ॰	1. લીલું 2. કાળું, શ્યામળું	हरा श्याम, श्यामल	green dark
શ્યામસુંદર	श्यामसुंदर	પું॰	શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण	Krishna
શ્રદ્ધા	श्रद्धा	સ્ત્રી॰	આસ્થા, વિશ્વાસ	आस्था, आदर, यक़ीन, श्रद्धा	faith, trust
શ્રદ્ધાલુ, શ્રદ્દાળુ	श्रद्धालु, श्रद्धाळु	વિ॰	શ્રદ્ધાવાળું	श्रद्धायुक्त, श्रद्धालु	having faith, trusting
શ્રદ્દાંજલિ	श्रद्धांजलि	સ્ત્રી॰	શ્રદ્ધાપૂર્વક આપેલી અંજલિ (શ્રાદ્ધ તરીકે)	श्रद्धांजलि	homage
શ્રમ	श्रम	પું॰	1. થાક 2. મહેનત, તકલીફ	श्रम, थकान मेहनत, तकलीफ़, श्रम	fatigue labour, exertion
શ્રમજીવી	श्रमजीवी	વિ॰	શારીરિક શ્રમ કરીને ગુજરાન મેળવાનાર (બુદ્ધિજીવીથી ઊલટું)	श्रमजीवी	labourer, worker, living on manual or physical labour
શ્રમણ	श्रमण	પું॰	બૌદ્ધ કે જૈન સાધુ	बौद्ध या जैन संन्यासी	Buddhist or Jain monk
શ્રવણ	श्रवण	ન॰	1. સાંભળવું તે 2. વેદાધ્યયન 3. બાવીસમું નક્ષત્ર	सुनना, श्रवण वेदाध्ययन बाइसवाँ नक्षत्र	act of hearing study of the Vedas twenty-second lunar mansion
		પું॰	1. કાન 2. અંધ માબાપને કાવડમાં બેસાડી તીર્થયાત્રા કરાવનાર–અંધક મુનિનો પુત્ર	कान अंधक मुनिपुत्र, श्रवण	ear devoted son of Andhak Muni (Hindu legend

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શ્રવવું	श्रववुं	स· क्रि·	સાંભળવું, શ્રવણ કરવું	सुनना, श्रवण करना	to hear
શ્રાદ્ધ	श्राद्ध	न·	પિતૃઓની તૃપ્તિ માટે શ્રદ્ધાથી કરાતી તર્પણ ક્રિયા	पितरों की प्रसन्नता के लिए शास्त्र या लोक-विधि के अनुसार किया जानेवाला क्रिया-कर्म और दान आदि	a ceremony performed for the appeasement of the dead
શ્રાપ	श्राप	पुं·	શરાપ, શાપ	शाप, श्राप	curse
શ્રાવક	श्रावक	वि·	1. સાંભળનાર 2. જૈન કે બૌદ્ધ ગૃહસ્થ	सुनने वाला जैन या बौद्ध गृहस्थ	listener, hearer Jain or Buddhist layman
શ્રાવણ	श्रावण	पुं·	1. વિક્રમ સંવતનો દશમો મહિનો	सावन मास, श्रावण	tenth month of the year according to Vikrama era
			2. શ્રવણ	अंधकमुनिपुत्र, श्रवण	son of Andhak Muni, Shravan
			3. શ્રવણ કરાવવું તે	श्रवण कराना	to make one hear
શ્રાવણી	श्रावणी	स्त्री·	શ્રાવણ મહિનાની પૂનમ, બળેવ	राखी पूनम, श्रावणी	full-moon day of Shravana month
શ્રાવિકા	श्राविका	स्त्री·	શ્રાવક-જૈન કે બૌદ્ધ-સ્ત્રી	बौद्ध या जैन स्त्री	woman of Jain or Buddha fold
શ્રી	श्री	पुं·	1. લખાણના આરંભમાં વપરાતો મંગળ શબ્દ	लिखावट के प्रारंभ में प्रयुक्त मंगल शब्द	auspicious letter or word used at the beginning of a writing

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. 'શ્રીમાન, શ્રીમતી'નો સંક્ષેપ (નામની આગળ લગાડાતો આદરસૂચક શબ્દ)	'श्रीमान', 'श्रीमती' का विपरीत	abbreviation of 'શ્રીમાન', 'શ્રીમતી' (see) 'શ્રીમાન, શ્રીમતી'
			3. એક રાગ	पाँचवाँ राग, श्री	musical mode
		स्त्री॰	1. લક્ષ્મી	लक्ष्मी	Lakshmi
			2. સૌંદર્ય, શોભા	सौंदर्य, शोभा	beauty
			3. ધર્મ, અર્થ અને કામ એ ત્રણ પુરુષાર્થ	त्रिवर्ग–धर्म, अर्थ, काम	the three main objects of life, viz. piety, wealth and instinctive desire ધર્મ, અર્થ and કામ
શ્રીકંઠ	श्रीकंठ	पुं॰	મહાદેવ, શિવ	महादेव, शिव	Shiva
શ્રીફળ	श्रीफळ	न॰	નાળિયેર	नारियल	coconut
શ્રીમત	श्रीमत	वि॰	શ્રીમાન	श्रीमान	glorious, used as honorific
શ્રીમતી	श्रीमती	वि॰, स्त्री॰	'શ્રીમાન' નું સ્ત્રીલિંગ	श्रीमती	fem. of 'શ્રીમાન'
શ્રીમંત	श्रीमंत	वि॰	1. તવંગર	धनी, श्रीमंत	rich
			2. રાજાઓના નામ આગળ મુકાતો શબ્દ	राजाओं के नाम के पूर्व प्रयुक्त शब्द	honorific address used for kings
શ્રીમંતાઈ	श्रीमंताई	स्त्री॰	શ્રીમંતપણું	श्रीमंत होने का भाव	quality of being rich, prosperity
શ્રીમાન	श्रीमान	वि॰	1. ધનવાન	धनी	rich
			2. શોભાવાન	शोभायुक्त	beautiful
			3. નામની આગળ મુકાતો આદરસૂચક શબ્દ	पुरुषों के नाम के आगे लगाया जानेवाला आदरसूचक शब्द, श्रीमान	honorific word used before the name of a person (like 'Mr.')

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શ્રીયુત	श्रीयुत	वि॰	શ્રીમાન, પુરુષના નામની આગળ મુકાતો આદરસૂચક શબ્દ	श्रीमान	see 'શ્રીમાન- 3'
શ્રુતિ	श्रुति	स्त्री॰	1. સાંભળવું તે	सुनने की क्रिया	hearing
			2. કાન	कान	ear
			3. સાંભળેલી વાત, કિંવદંતી	किंवदंती, जनश्रुति	hearsay
			4. વેદ	वेद, श्रुति	the Vedas
			5. ધ્વનિ, અવાજ	ध्वनि, आवाज़	sound
			6. નાદનો એક ભેદ (સંગીતમાં તેવી ૨૨ શ્રુતિ છે)	नाद का एक भेद (संगीत)	musical note
શ્રોતા	श्रोता	पुं॰	સાંભળનાર	सुननेवाला, श्रवणकर्ता, श्रोता	listener, audience
શ્લેષ	श्लेष	पुं॰	1. બે અર્થવાળા શબ્દનો પ્રયોગ	एक शब्दालंकार, श्लेष	pun
			2. આલિંગન	आलिंगन	embrace
શ્લોક	श्लोक	पुं॰	1. ચાર ચરણનું પદ	चार पदों का एक पद्य, श्लोक	quatrain
			2. અનુષ્ટુભ છંદનું પદ	अनुष्टुप छंद	stanza of અનુષ્ટુભ metre
			3. (સમાસને અંતે) કીર્તિ, યશ, ઉદા. પુણ્યશ્લોક	यश, कीर्ति (समास में)	suffix at the end of a compund word meaning fame, credit, e.g. પુણ્યશ્લોક
શ્વશુર	श्वशुर	पुं॰	સસરો	ससुर	father-in-law
શ્વશ્રૂ	श्वश्रू	स्त्री॰	સાસુ	सास	mother-in-law
શ્વસવું	श्वसवुं	स॰ क्रि॰	શ્વાસ લેવો, જીવવું	साँस लेना, जीना	to breathe, to be alive

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
શ્વાસ	श्वास	પું·	1. નાકથી વાયુ લેવો-મૂકવો તે	साँस	breath
			2. દમ, હાંફ	दमा, हाँफा	asthma
			3. વર્ણનો એક બાહ્ય પ્રયત્ન (વ્યા.) (અઘોષ વર્ણને શ્વાસ પણ કહે છે)	वर्ण का एक बाह्य प्रयत्न (व्या·)	aspiration of a sound (grammar)
શ્વાસનળી	श्वासनळी	સ્ત્રી·	જે દ્વારા શ્વાસ ફેફસાંમાં જાય છે તે નળી	श्वासनली	windpipe
શ્વાસપ્રશ્વાસ, શ્વાસોચ્છ્વાસ, શ્વાસોશ્વાસ	श्वासप्रश्वास, श्वासोच्छ्वास, श्वासोवास	પું·	શ્વાસ લેવો અને મૂકવો તે	श्वासोच्छ्वास	breathing in and out
શ્વેત	श्वेत	વિ·	સફેદ	सफेद	white
ષટ્કોણ	षट्कोण	પું·	છ ખૂણાવાળી આકૃતિ, 'હેક્ઝેગૉન' (ગ.)	षट्कोण (गणित)	hexagon
ષટ્પદ	षट्पद	વિ·	1. છ પગવાળું	छः पैरों वाला	six-footed
			2. છ પદવાળું	छः पदों वाला	composition distributed into six units
		પું·	ભમરો	भ्रमर	bee (male)
ષડ્ભુજ	षड्भुज	વિ·	1. છ ભુજાવાળો	छः भुजाओं वाला, षड्भुज	having six arms
			2. ષટ્કોણ	षट्कोण	hexagon
ષડ્યંત્ર	षडयंत्र	ન·	કાવતરું	षडयंत्र	conspiracy, plot
ષોડશકલા, ષોડશકળા	षोडशकला, षोडशकळा	સ્ત્રી·	(ચંદ્રની) સોળ કળાઓ	षोडशकला	sixteen digits or phases of the moon
ષોડશી	षोडशी	સ્ત્રી·	1. સોળનો સમૂહ	सोलह का समूह	collection of sixteen

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સોળ વર્ષની નવયૌવના	सोलहवर्षीया स्त्री	maiden who is sixteen years old
			3. સોળ મહાવિદ્યાઓમાંની એક	सोलह महाविद्याओं में से एक	one of the sixteen major branches of learning
			4. મરેલા પાછળ કરાતું એક કર્મ, જે મૃત્યુ બાદ દશમે કે અગિયારમે દિવસે કરાય છે	प्रेत कर्म विशेष, षोडशी	ceremony to be performed on tenth or eleventh day after the death of a person
સંકટ	संकट	न॰	દુઃખ, આફત	दुखः, आफ़त, विपत्ति, ख़तरा, मुसीबत	misery, calamity, adversity
સંકટચતુર્થી	संकटचतुर्थी	स्त्री॰	ગણેશચતુર્થી	गणेशचतुर्थी, गणेशचौथ	fourth day of lunar fortnight sacred to Ganesh
સંકડામણ, સંકડામણી	संकडामण, संकडामणी	स्त्री॰	1. જગાની તંગાશ	जगह की तंगी, संकीर्णता, खुला न होना	want of room or space
			2. ભીડ, મુશ્કેલી	मुश्किल, संकट	difficulty, shortage
સંકડાવું	संकडावुं	स॰ क्रि॰	1. દબાવું, ભચડાવું	सिमटना, सिकुड़ना, तंग जगह में रहना	to feel crushed
			2. જગાની તંગાશ વેઠવી	जगह की संकीर्णता सहन करना	to feel cramped
			3. મુશ્કેલીમાં આવવું	संकट में पड़ना, संकट में फँसना	to be in difficulty

गुज़राती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંકડાવવું	संकडाववुं	स॰ हि॰	'સંકડાવું' નું પ્રેરક	'संकडावुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'संकडावुं'
સંકડાશ	संकडाश	स्त्री॰	1. જગાની તંગાશ	जगह की संकीर्णता, तंगी	want of sufficient space or accommodation
			2. મુશ્કેલી	संकट, मुश्किल	difficulty
સંકર	संकर	पुं॰	ભેળસેળ, મિશ્રણ	मिश्रण, मिलावट	mixture
સંકલન, સંકલના	संकलन, संकलना	स्त्री॰, न॰	1. એકઠું કરવું તે, સંગ્રહ	एकीकरण, संग्रह	collecting, collection
			2. સરવાળો	मिलान, जोड़ (ग॰)	addition
સંકલ્પ	संकल्प	पुं॰	1. તરંગ, ઇરાદો, ઇચ્છા	संकल्प, इरादा, इच्छा, प्रयोजन	resolution, intention, wish
			2. નિશ્ચય, મનસૂબો	निश्चय, संकल्प	determination
			3. ધર્મકર્મ વગેરે કરવા માટે લેવામાં આવતો નિયમ	कोई धार्मिक कृत्य करने की प्रतिज्ञा, संकल्प	formal declaration of purpose before performing a religious rite
			4. કલ્પના કરવી તે, તર્ક	कल्पना, विचार, संकल्प, तर्क	assumption (logic)
સંકળાવું	संकळावुं	अ॰ क्रि॰	'સાંકળવું' નું કર્મણિ, સંલગ્ન થવું, સાંકળના આંકડા પેઠે જોડાયેલું હોવું	'सांकळवुं' का कर्मणि, संकलित होना, संलग्न होना, (जंजीर की कड़ियों की तरह) जुड़ा हुआ होना	passive of 'सांकळवुं', be associated with, be linked with
સંકોચ	संकोच	पुं॰	1. તંગી, અછત, સંકડાશ	संकोच, तंगी, कमी, संकीर्णता (जगह, चीज़ आदि की)	want, scarcity, closeness
			2. આંચકો, ખંચકાવું તે	हिचकिचाहट, झिझक, संकोच	hesitation
			3. લજ્જા, શરમ	लज्जा, शर्म, संकोच	shyness

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. બિડાવું તે	मूँदना, बन्द होना (नेत्र का)	closing
			5. ભય	भय	fear
સંકોચશીલ	संकोचशील	वि॰	સંકોચવાળું	शर्मीला, संकोचशील	shy, reserved
સંકીર્તન, સંકીર્ત્તન	संकीर्तन, संकीर्त्तन	न॰	સ્તુતિ	स्तुति	prayer, singing of devotional songs
સંકુચિત	संकुचित	वि॰	1. સંકોચ પામેલું	संकुचित	reserved, abashed
			2. સાંકડું, ઉદાર કે વિશાળ નહીં તેવું	तंग, अनुदार	narrow-minded
			3. બિડાયેલું	बंद	closed
સંકેત	संकेत	पुं॰	1. અગાઉથી કરેલી છૂપી ગોઠવણ	पहले से की हुई गुप्त योजना	secret arrangement made before
			2. જુઓ 'સંકેતસ્થાન'	देखिए 'संकेतस्थान'	see 'संकेतस्थान'
			3. ઇશારો, નિશાની	इशारा, इंगित, चिह्न, संकेत	sign, signal
			4. કરાર, શરત	करार, शर्त	agreement, condition
			5. અમુક શબ્દથી અમુક અર્થનો ભાષાની પરંપરાગત રૂઢિ (વ્યા.)	संकेतवाक्य, सांकेतिक शब्द (व्या॰)	a linguistic convention that a particular word should denote a particular meaning (gramm.)
સંકેતસ્થાન	संकेतस्थान	न॰	સંકેત પ્રમાણે મળવાની જગા	मिलने का निश्चित स्थल	place of appointment or assignation
સંકેતાર્થ	संकेतार्थ	पुं॰	ક્રિયાપદનું શરત બતાવનારું રૂપ (વ્યા.)	संकेतार्थ	indicative form of verb

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંકેલવું	संकेलवुं	स॰ क्रि॰	આટોપવું, એકઠું કરવું, પાછું વાળી લેવું	समेटना, बटोरना, तह करके रखना, लपेटना, बन्द करना	to wind up, to gather, to collect
સંકોડવું	संकोडवुं	स॰ क्रि॰	સાંકડું કરવું, ફેલાયેલું એકઠું કરવું, સંકોચવું	संकुचित करना, सिकोड़ना, बटोरना	to make narrow, to gather, to contract
સંકોરણી	संकोरणी	स्त्री॰	સંકોરવું કે સંકોરવું તે	हिलाने की क्रिया	act of stirring
સંકોરવું	संकोरवुं	स॰ क्रि॰	1. વધારે અંદર ઠેલવું	घुसाना, आगे सरकाना, ज्यादा घुसेड़ना	to push in
			2. પ્રજ્વલિત કરવું	प्रज्वलित करना	to brighten
			3. ઉશ્કેરવું	उकसाना, उत्तेजित करना	to incite
			4. જુઓ 'સંકેલવું'	देखिए 'संकेलवुं'	see 'संकेलवुं'
સંક્રમવું	संक्रमवुं	अ॰ क्रि॰	સંક્રમણ કરવું	सक्रमण करना	to go from one place to another
સંક્રામક, સંક્રામી	संक्रामक, संक्रामी	वि॰	સંક્રમણ કરે એવું, ચેપી	संक्रामक	infectious, contagious, which can move from one place to another
સંક્ષેપ	संक्षेप	पुं॰	1. ટૂંકાણ, સાર	संक्षेप, छोटा करना	abridgement, synopsis
			2. ટૂંકાવેલું કે સારરૂપ તે	छोटा किया हुआ, संक्षिप्त	abridged
સંખ્યા	संख्या	स्त्री॰	1. રકમ, આંકડો	रकम, आँकड़ा, अंक	figure, number

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ગણના, ગણતરી	गणना, गिनकर निकाली हुई संख्या	calculation
संख्याबंध	संख्याबंध	वि॰	અનેક, ઘણાં	अनेक, बहुत	numerous
संग	संग	पुं॰	1. સંયોગ	संयोग	circumstance
			2. સંબંધ	संबंध	union, conjunction
			3. સોબત, સહવાસ	साथ, संगति, संग	association, companionship
			4. આસક્તિ	आसक्ति	fascination, attachment
			5. મૈથુન	मैथुन	copulation
संगटो	संगटो	पुं॰	મિશ્રણ, સેળભેળ	मिश्रण, मिलावट	mixture, intermixture
संगठन	संगठन	न॰	વીખરાયેલાં બળ, લોકો કે અંગોને એકત્રિત કરી વ્યવસ્થિત કરવાં તે	संघटन, संगठन	consolidation
संगठित	संगठित	वि॰	સંગઠનવાળું	संघटित	united
संगत	संगत	वि॰	1. સંબદ્ધ	संबद्ध, युक्त	connected with
			2. સુસંગત	उपयुक्त	consistent
			3. અનુરૂપ, 'સિમેટ્રિકલ' (ગ.)	अनुरूप	symmetrical
		स्त्री॰	સંગતિ, સોબત	संगति, संगत	company
संगति	संगति	स्त्री॰	1. સંયોગ	संयोग, संगति	union
			2. મેળ	मेल, संगत	harmony
			3. સહવાસ	सहवास, साथ	cohabitation, companionship
			4. પૂર્વાપર સંબંધ	पूर्वापर संबंध	context
			5. 'સિમેટ્રી' (ગ.)	'सिमेट्री'	symmetry
संगतिदोष, संगदोष	संगतिदोष, संगदोष	पुं॰	સોબતની માઠી અસર	संगत का बुरा असर	effect of bad company

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંગમ	संगम	पुं॰	1. સંયોગ, મેળાપ, સમાગમ 2. બે નદીઓનું મિલન, તે સ્થાન	संयोग, मिलन, समागम नदियों का मिलन, संगम	union, meeting, contact confluence or a place of confluence
સંગમસ્થળ, સંગમસ્થાન	संगमस्थळ, संगमस्थान	न॰	નદીઓના સંગમની જગા	नदियों का मिलन स्थान, संगमस्थान	place of confluence of rivers
સંગાથ	संगाथ	पुं॰	સંગાત-સાથ, સોબત	संग, साथ, मार्ग का साथ	company, companionship
સંગાથી	संगाथी	वि॰, पुं॰	સંગાથ કરનાર	साथी, संगी, हमराह	companion, fellow-traveller
સંગાથે	संगाथे	अ॰	સાથે, સંઘાતે	साथ में, साथ	along with, in the company of
સંગી	संगी	वि॰	સંગ કરનાર	साथ करने वाला, संगी	accompanying
		पुं॰	સોબતી	साथी	companion
સંગીત	संगीत	न॰	1. ગાયન, વાદન અને નૃત્યનો સમાહાર 2. ગાયન કે વાદન	संगीत गाना या बजाना	music singing or playing (on a musical instrument)
સંગીતકાવ્ય	संगीतकाव्य	न॰	'લિરિક'	संगीतकाव्य	lyric
સંગીન	संगीन	वि॰	1. પથ્થરનું બનેલું	पत्थर का बना हुआ	made of stone
			2. ટકાઉ, મજબૂત	मज़बूत, टिकाऊ	strong, lasting
		स्त्री॰	બંદૂકની નળીને છેડે ઘાલવામાં આવતું ભાલા જેવું અણીદાર પાનું, 'બયોનેટ'	संगीन, 'बेयोनेट'	bayonet

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંગ્રહ	संग्रह	પું॰	૧. એકઠું કરવું તે	जमा करना, एकत्र करना	collecting, gathering
			૨. સંઘરી રાખેલો જથ્થો	संग्रह, संचित जत्था, या थोक	collection, store
			૩. સારી સારી વસ્તુઓનો એક સ્થળે કરેલો જમાવ	अच्छी-अच्छी चीज़ों का एक जगह किया हुआ जमाव	collection (of curios)
સંગ્રહખોર	संग्रहखोर	વિ॰, પું॰	સંઘરાખોર, ખોટો કે અયોગ્ય સંગ્રહ કરનારું, તેવી કુટેવ-વાળું	संग्राहक, परिग्रही	hoarder
સંગ્રહણી	संग्रहणी	સ્ત્રી॰	સંઘરણી-ઝાડાનો એક રોગ	संग्रहणी	dysentery
સંગ્રહવું	संग्रहवुं	સ॰ ક્રિ॰	સંગ્રહ કરવો	संग्रह करना, जमा करना, संचय करना	to collect, to gather
સંગ્રહસ્થાન, સંગ્રહાલય	संग्रहस्थान, संग्रहालय	ન॰	જ્યાં દેશપરદેશની જાણવા અને જોવા જોગ વસ્તુઓ એકઠી કરી હોય તે સ્થળ. 'મ્યુઝિયમ'	अजायबघर, संग्रहस्थान, संग्रहालय	muzeum
સંગ્રામ	संग्राम	પું॰	યુદ્ધ	युद्ध, संग्राम, लड़ाई	war, battle
સંગ્રામસમિતિ	संग्राम समिति	સ્ત્રી॰	યુદ્ધની વ્યવસ્થાપક સમિતિ	संग्रामसमिति	war council
સંઘ	संघ	પું॰	૧. ટોળું	समूह, टोला	crowd, multitude
			૨. યાત્રાળુઓનો સમૂહ	तीर्थयात्रियों का समूह	body of pilgrims
			૩. સંગઠિત અને વ્યવસ્થિત સમુદાય (જેમકે બૌદ્ધ ભિક્ષુઓનો, યુવકોનો વગેરે)	संगठित और व्यवस्थित समूह, संघ (बौद्ध भिक्षुओं या युवकों आदि का)	congregation (a systematic body of mendicants, youths etc.)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંઘજીવન	संघजीवन	न॰	1. સમૂહજીવન, સંઘમાં સાથે ભેગું રહેવું તે	संघजीवन, समूहजीवन	corporate life
			2. સંઘ	संघ	group, congregation
સંઘટન	संघटन	न॰	જુઓ 'સંગઠન'	देखिए 'संगठन'	see 'संगठन'
સંઘબળ	संघबळ	न॰	સંઘનું કે સંઘ બનવાથી નીપજતું બળ	संघशक्ति	strength of *sangh* or union
સંઘરણી	संघरणी	स्त्री॰	જુઓ 'સંગ્રહણી'	देखिए 'संग्रहणी'	see 'संग्रहणी'
સંઘરવું	संघरवुं	अ॰ क्रि॰	1. એકઠું કરવું, જમા કરવું	संग्रह करना, जमा करना	to gather, to collect
			2. જતન કરીને રાખી મૂકવું	हिफ़ाज़त से रख छोड़ना	to preserve
			3. સમાસ કરવો, પોતાની અંદર લેવું	अपनाना, मिला लेना	to include
સંઘરાખોર	संघराखोर	वि॰	જરૂરથી વધારે પડતું સંઘરી રાખવાની વૃત્તિવાળું	संग्रहक, परिग्रही	hoarder
સંઘરો	संघरो	पुं॰	સંઘરેલી વસ્તુઓનો જથ્થો	संग्रह, संचय	hoard, stock of things collected
સંઘવી	संघवी	पुं॰	સંઘ કાઢનાર, સંઘનો નેતા	संघ का नेता	one who leads a band of pilgrims
સંઘવ્યાયામ	संघव्यायाम	पुं॰	સમૂહનો સાથે થતો વ્યાયામ	समूह व्यायाम	mass-exercise
સંઘાડિયો	संघाडियो	पुं॰	સંઘાડાથી ઘાટ ઉતારનારો, 'ટર્નર'	खरादी	turner
સંઘાડો	संघाडो	पुं॰	1. હાથીદાંત, લાકડાં વગેરેનો ઘાટ ઉતારવાનું યંત્ર	खराद	lathe

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. યુગલ, જોડો (જૈન)	युगल, जोड़ी (जैन)	couple (Jain)
			3. જૈન સાધુ-સાધ્વી - ઓનો સમુદાય	जैन साधु-साध्वियों का समुदाय	body of Jain monks and nuns
સંઘાત	संघात	पुं॰	1. સાથ, સંગાથ	साथ, संग	company
			2. જમાવ, જથ્થો	जत्था, समूह	multitude
			3. ઘાત, મારવું તે	संघात, पीटना	beating
		अ॰	સાથે, જોડે	साथ, संग	along with, accompanying
સંઘાતી	संघाती	वि॰, पुं॰	સંગાથ કરનાર	साथी, संगी	companion
સંઘાતે	संघाते	अ॰	સંઘાત	साथ, संग	accompanying
સંઘેડો	संघेडो	पुं॰	જુઓ 'સંઘાડો'	देखिए 'संघाडो'	see 'संघाडो'
સંચય	संचय	पुं॰	સંગ્રહ, જમાવ	संचय, जमाव	collection, accumulation
સંચરવું	संचरवुं	अ॰ क्रि॰	1. જવું, ચાલતા થવું	चलता बनना, जाना	to go, to walk
			2. દાખલ થવું, વ્યાપી જવું	फैलना, भीतर घुसना	to enter, to pervade
		स॰ क्रि॰	1. સંચય કરવો	संचय करना	to gather, to collect
			2. સંચારવું	खपरैलों की उलट-पलट करना	to throw, to turn about, to turn the tiles on a roof
સંચરાઈ, સંચરામણ, સંચરામણી	संचराई, संचरामण, संचरामणी	स्त्री॰, न॰, स्त्री॰	સંચારવાની મજૂરી	ढोने का मेहनताना	payment for transport
સંચલન	संचलन	न॰	1. ડોલવું તે	डोलना	shaking
			2. કંપ, ખળભળાટ	कंप	trembling, commotion
			3. આંદોલન, હિલચાલ	आंदोलन	agitation, campaign

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંચવું	संचवुं	स॰ क्रि॰	૧. એકઠું કરવું, ભેગુ કરવું	इकट्ठा करना, जमा करना	to collect
			૨.ઢગલો કરવો	ढेर बनाना	to make a heap of
સંચળ	संचळ	पुं॰	એક ક્ષાર	काला नमक, सोंचर नमक	kind of salt
સંચાર	संचार	पुं॰	૧. ફેલાવું તે, પ્રસાર	फैलना, प्रसार	spreading, pervasion
			૨. ચલાવવું તે, પ્રેરવું તે	चलाना, प्रेरित करना, बढ़ावा देना	running (a thing), inspiration
			૩. જવું તે, –માં થઈને જવું તે, 'ટ્રાન્સમિશન'	गमन, भ्रमण	going or going through
			૪. સૂર્યનું એક રાશિમાંથી બીજીમાં જવું તે	सूर्य का दूसरी राशि में प्रवेश	passing of the sun from one sign of the zodiac into another
સંચારવું	संचारवुं	स॰ क्रि॰	૧. નળિયાં ફેરવીને છાપરું ઠીક કરવું	खपरैलों की फेरबदल, करना	to turn tiles of roof
			૨. રેડવું, નાખવું, સીંચવું	डालना, सींचना	to pour, to water
સંચારો	संचारो	पुं॰	છાપરું સંચારનાર	खपरैलों की फेरबदल करने वाला	tile-turner
સંચાલક	संचालक	पुं॰	ચલાવનાર, વ્યવસ્થા કરનાર	संचालक, व्यवस्थापक	administrator
સંચાલન	संचालन	न॰	ચલાવવું-વ્યવસ્થા કરવી તે	संचालन करना, प्रबंध करना	to manage, to conduct
સંચિત	संचित	वि॰	એકઠું કરેલું, સંઘરેલું	इकट्ठा किया हुआ, संग्रह किया हुआ	collected

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		न॰	પૂર્વજન્મનાં બાકી રહેલાં કર્મો	संचित कर्म	remaining deeds of the previous birth
સંચો	संचो	पुं॰	1. યંત્ર 2. (સુ.) સ્ટવ	यंत्र, कल स्टोव	machine stove
સંચોરો	संचोरो	पुं॰	પાપડિઓ ખારો	पापड़ाखार	kind of salt
સંજવારી	संजवारी	स्त्री॰	કચરોપૂંજો	कूड़ा-करकट	garbage
સંજાપ, સંજાબ	संजाप, संजाब	पुं॰	ઝૂલ, કોર	संजाफ़, गोट, किनारा	fringe, ornamental border
સંજોગ	संजोग	पुं॰	1. સંયોગ, ભેટો 2. દૈવયોગ 3. પરિસ્થિતિ	संयोग, संजोग, मिलन दैवयोग, संयोग परिस्थिति	union, meeting coincidence circumstance
સંજોગવશાત્	संजोगवशात्	अ॰	દૈવયોગે, સંજોગોને લીધે	दैवयोग से, संजोग के कारण	as luck would have it
સંજ્ઞા	संज्ञा	स्त्री॰	1. ભાન, ચેતના 2. જ્ઞાન, સમજ 3. સાન, નિશાની 4. નામ	चेतना, होश ज्ञान, बोध संकेत, इंगित संज्ञा	awareness, consciousness knowledge, understanding sign, symbol noun
સંજ્ઞાવાચક	संज्ञावाचक	वि॰	સંજ્ઞા, વિશેષનામ બતાવનારું (વ્યા.)	संज्ञावाचक	indicative of noun or substantive(grammar)
સંડાસ	संडास	पुं॰, न॰	શૌચ જવા યોગ્ય ભૂમિ	संडास, पाख़ाना	lavatory
સંડોવવું	संडोववुं	स॰ क्रि॰	સામેલ કરવું, સપડાવવું	फंदे में डालना, फाँसना	to involve, to trap
સંત	संत	वि॰ पुं॰	સાધુ, પવિત્ર સાધુપુરુષ	साधु, पवित्र साधुपुरुष, संत	saintly, holy saint

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંતતિ	संतति	સ્ત્રી॰	1. બાળબચ્ચાં, સંતાન, ઓલાદ 2. વિસ્તાર 3. પરંપરા	बाल-बच्चे, संतति, औलाद फैलाव, विस्तार परंपरा	offspring, progeny expanse convention
સંતતિનિયમન, સંતતિનિરોધ	संततिनियमन, संततिनिरोध	ન॰, પું॰	સંતતિ વધતી કે થતી અટકાવવી તે	संततिनिरोध	birth-control
સંતરું	संतरूं	ન॰	એક ફળ, જાડા છોડાની એક જાતની નારંગી	संतरा	citron
સંતલસ	संतलस	સ્ત્રી॰	ખાનગી મસલત	गुप्त मंत्रणा	secret collusion, secret parley
સંતાકૂકડી	संताकूकडी	સ્ત્રી॰	એક રમત	आँखमिचौनी	hide - and- seek
સંતાડવું	संताडवुं	स॰ क्रि॰	છુપાવવું ('સંતાવું' નું પ્રેરક)	छिपाना	to hide, to conceal
સંતાડાવું	संताडावुं	अ॰ क्रि॰	'સંતાડવું' નું કર્મણિ	'संताडवुं' का कर्मणि रूप	to be hidden, to be concealed
સંતાન	संतान	ન॰	1. સંતતિ 2. સ્વર્ગનાં પાંચ વૃક્ષોમાંનું એક (જુઓ 'હરિચંદન')	संतति, औलाद, संतान कल्पवृक्ष	progeny, children one of the five trees in heaven (see 'हरिचंदन')
સંતાનપ્રાપ્તિ	संतानप्राप्ति	સ્ત્રી॰	સંતાન સાંપડવું-થવું તે	संतानप्राप्ति	having a child born
સંતાનસુખ	संतानसुख	ન॰	સંતાનપ્રાપ્તિથી કે સંતાન તરફથી થતું સુખ	संतानप्राप्ति से या संतान से मिलने वाला सुख	happiness arising from birth of a child
સંતાનોત્પત્તિ	संतानोत्पत्ति	સ્ત્રી॰	સંતાન પેદા થવું તે, પ્રજોત્પત્તિ	संतानोत्पत्ति, प्रजनन	begetting of progeny

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંતાપ	संताप	पुं॰	ક્લેશ, દુઃખ, ઉદ્વેગ, પશ્ચાતાપ	क्लेश, ग्लानि, प्रायश्चित, संताप	misery, anguish, sorrow, repentence
સંતાપજનક	संतापजनक	वि॰	સંતાપ પેદા કરતું, દુઃખકારી	संतापकारी, संतापजनक	source of unhappiness
સંતાપવું	संतापवुं	स॰ क्रि॰	સંતાપ આપવો, પીડવું	पीड़ा/कष्ट देना, सताना	to cause grief, to vex, to torment
સંતાવાવું	संतावावुं	अ॰ क्रि॰	'સંતાવું' નું ભાવે	'संतावुं' का कर्तृ रूप	to hide oneself
સંતાવું	संतावुं	अ॰ क्रि॰	છુપાવું, ગુપ્ત રહેવું	छिपना, छुपना	to hide, to be concealed
સંતોક, સંતોખ	संतोक, संतोख	पुं॰	સંતોષ, તૃપ્તિ	संतोष, तृप्ति	satisfaction
સંતોખવું	संतोखवुं	स॰ क्रि॰	સંતોષવું, સંતોષ આપવો, રાજી કરવું	संतुष्ट करना	to satisfy
સંતોલો	संतोलो	पुं॰	બારદાન સહિત કુલ વજન	बारदाने के साथ कुल वज़न	gross weight, weight of commodity and container together
સંતોષ	संतोष	पुं॰	1. તૃપ્તિ, સમાધાન, સુખ	तृप्ति, समाधान, सुख, संतोष	satisfaction, satiation, happiness
			2. હોય એટલાથી રાજી રહેવું તે	जो मिले उसी से प्रसन्न रहना, संतोष	contentment, satisfaction
સંતોષી	संतोषी	वि॰	સંતોષ રાખનારું	संतुष्ट रहने वाला, संतोषी	contented
સંત્રી	संत्री	पुं॰	પહેરેગીર	संतरी, संत्री, पहरेदार	sentri, guard

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંથાગાર	संथागार	पुं॰	વિચાર કરવા ભેગા મળવાનું જાહેર મકાન 'ટાઉનહૉલ'	नगरभवन, टाऊनहाल	town-hall
સંધુ	संधु	वि॰	સઘળું, તમામ	तमाम, सारा	entire, all
સંધે	संधे	अ॰	બધે, સર્વત્ર	सर्वत्र, सब जगह	everywhere
સંદર્ભ	संदर्भ	पुं॰	1. ગૂંથવું તે, ગોઠવવું તે	पिरोना, व्यवस्थित करना	weaving, arranging
			2. એકઠું કરવું તે	इकट्ठा करना, संकलन करना	collecting
			3. આગળ પાછળના અર્થનો સંબંધ	आगे-पीछे के अर्थ का संबंध	context, reference
			4. રચના	रचना	construction
			5. પ્રબંધ, ગ્રંથ	प्रबंध, ग्रंथ	reference book
સંદર્ભગ્રંથ	संदर्भग्रंथ	पुं॰	અર્થ, આંકડા કે એવી માહિતી મેળવવા માટે ખપનો સંગ્રહગ્રંથ, આકારગ્રંથ 'બુક ઑફ રેફરન્સ'	संदर्भग्रंथ	reference-source, book of reference
સંદિગ્ધ	संदिग्ध	वि॰	સંદેહયુક્ત, અસ્પષ્ટ	जिसमें संदेह हो, अस्पष्ट, संदिग्ध	doubtful, indistinct
સંદૂક	संदूक	स्त्री॰	પેટી, તિજોરી	संदूक, बक्स	box, safe
સંદેશ	संदेश	पुं॰	કહેણ, ખબર, સમાચાર	संदेश, खबर, समाचार	word, information, news
સંદેશરો	संदेशरो	पुं॰	એક ઝાડ	पुन्नाग पेड़, सिद्धेश्वर	kind of tree
સંદેશો	संदेशो	पुं॰	જુઓ 'સંદેશ'	देखिए 'संदेश'	see 'संदेश'

गुज़राती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંદેહ	संदेह	पुं॰	1. શંકા, વહેમ	शंका, वहम, संदेह	doubt, suspicion
			2. બે વસ્તુના સરખાપણાને લીધે એકમાં બીજી હોવાનો સંદેહ ઊપજે છે એ અલંકાર	संदेह (अर्थालंकार)	figure of speech
સંધાડવું	संधाडवुं	स॰ क्रि॰	સાંધવું, જોડવું	जोड़ना, टाँकना	to connect, to join
સંધાણ, સંધાન	संधाण, संधान	न॰	1. જોડાણ, સાંધણ	मिलाना, जोड़ना, योग	union, joint
			2. જોગ, લાગ	संयोग	opportunity
			3. લક્ષ્ય, નિશાન	लक्ष्य, निशाना	target
			4. ધનુષ્ય પર બાણ ચડાવી નિશાન લેવું તે	निशाना लगाना	aim with an arrow
સંધાવવું	संधाववुं	स॰ क्रि॰	'સાંધવું' નું પ્રેરક	'सांधवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'सांधवुं'
સંધાવું	संधावुं	अ॰ क्रि॰	સાંધવું' નું કર્મણિ	'सांधवुं' का कर्मणि रूप	be joined
સંધિ	संधि	पुं॰,स्त्री॰	1. જોડાવું, સંયોગ	संयोग, मेल, संधि	union, alliance
			2. સાંધો, સાંધવાની જગા	संधिस्थान, जोड़	joint, place of joint
			3. સુલેહ, તહ	सुलह, समझौता	treaty, peace
			4. અણીનો વખત	अड़ी, ज़रूरत का वक्त, एन मौका	critical moment
			5. બે યુગ કે વિશિષ્ટ સમયો વચ્ચેનો સમય	युगांत-काल, संधि	period between two ages or peculiar times
			6. બે વર્ણો સાથે આવવાથી થતો ફેરફાર કે જોડાણ (વ્યા.)	संधि (व्या॰)	change or coalition caused by the union of two letters
			7. ચોરે ભીંતમાં પાડેલું બાકું	सेंध	opening in a wall made by thieves

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંધ્યા	संध्या	स्त्री॰	1. બે સમયને જોડનારો વચગાળાનો ટૂંકો વખત	दो समयों को जोड़ने वाला बीच का समय, संध्या	the short time which joins any two parts of the day, twilight
			2. સાંજ	साँझ	evening
			3. સંધ્યા વખતે કરાતું નિત્ય કર્મ	संध्या समय किया जाने वाला धार्मिक कृत्य	evening prayers or ritual
સંનિવેશ	संनिवेश	पुं॰	1. (સંગીત) તલ્લીનતા	(संगीत) तल्लीनता	absorption (music)
			2. સમુદાય	जनसमूह	multitude, crowd
			3. ગોઠવણી, રચના	रचना, व्यवस्था	arrangement, construction
			4. સંનિધિ	सामीप्य	being near
			5. નગર પાસેનું લોકોને એકઠા મળવાનું કે વિહાર કરવાનું સ્થળ	नगर के पास का विहार करने का स्थान, सन्निवेश	place near a town for the people to meet or have a walk
			6. પડાવ, પરું (જૈન)	वासस्थान (जैन)	camp, suburb (Jain)
સંન્યસ્ત	संन्यस्त	वि॰	તજી દીધેલું	छोड़ा हुआ	given up, renounced
		न॰	સંન્યાસ	संन्यास	renunciation
સંન્યાસ	संन्यास	पुं॰	1. ત્યાગ કરવો તે	त्याग करना	giving up
			2. સંસાર વ્યવહારનો ત્યાગ	विरक्ति, संन्यास	renunciation of worldly life
			3. સંન્યાસાશ્રમ	हिंदुओं का चतुर्थाश्रम, संन्यास	one of the four *ashramas*
સંન્યાસી	संन्यासी	पुं॰	જેણે સંન્યાસ લીધો હોય તે	संन्यासी	ascetic

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંપ	संप	पुं॰	ઐક્ય, મેળ	ऐक्य, मेल	unity, agreement
સંપત	संपत	स्त्री॰	1. સંપદ, સંપત્તિ 2. શક્તિ, સાધનબળ	संपदा, संपत्ति शक्ति, साधनों का ज़ोर	wealth, riches power
સંપત્તિ	संपत्ति	स्त्री॰	1. ધન, દોલત	धन, जायदाद, संपत्ति	riches
			2. ઐશ્વર્ય, આબાદી	ऐश्वर्य, समृद्धि	prosperity
			3. અધિકતા, સંપૂર્ણતા	अधिकता, पूर्णता, बहुतायत	abundance, perfection
સંપત્તિવેરો	संपत्तिवेरो	पुं॰	સંપત્તિ કે મિલકત પર લાગતો કે લેવાતો કરવેરો, 'વેલ્થટેક્સ'	संपत्ति पर लगा हुआ कर	property tax
સંપર્ક	संपर्क	पुं॰	સંબંધ, અંગ	संपर्क, संबंध	contact, company
સંપવું	संपवुं	अ॰ क्रि॰	સંપ કરવો, એકઠા થઈ મેળ કરવો	मेल करना, एका करना	to unite
સંપાત	संपात	पुं॰	1. એક સાથે પડવું તે	एक साथ गिरना, संपात	falling together
			2. સંગમ, સમાગમ	संगम, मिलन	meeting, intercourse
			3. પ્રહાર	भिड़ंत, टक्कर	blow, impact
સંપાદક	संपादक	पुं॰	સંપાદન કરનાર	संपादक	editor
સંપાદકીય	संपादकीय	वि॰	સંપાદકનું કે તેને અંગેનું	संपादक का या उससे संबंधी	editorial
		न॰	સંપાદકનું–તેના તરફનું લખાણ	संपादक का लेख	editorial article
સંપાદન	संपादन	न॰	1. મેળવવું તે 2. તૈયાર કરવું તે 3. કોઈ પુસ્તક કે પત્ર પ્રસિદ્ધ કરવા તૈયાર કરવું તે	प्राप्त करना तैयार करना प्रकाशन के योग्य बनाना, संपादन	acquiring preparation editing (a book or journal for publication)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંપી, સંપીલું	संपी, संपीलुं	वि॰	સંપવાળું, સંપેલું	मेल-जोल वाला, मिलनसार	united, living in harmony
સંપૂર્ણ	संपूर्ण	वि॰	1. બધું, તમામ 2. પરિપૂર્ણ 3. સમાપ્ત	सारा, तमाम परिपूर्ण, भरा-पूरा समाप्त	all, entire full ended, finished
સંપૃક્ત	संपृक्त	वि॰	1. ભેળવેલું, મિશ્રિત 2. જોડેલું, ગાઢ સંબંધવાળું	मिलाया हुआ, मिश्रित संयुक्त, संपर्क में आया हुआ	mixed joined, related, having close contact
સંપેતરું	संपेतरुं	न॰	કોઈને પહોંચાડવા માટે સોંપાયેલી વસ્તુ, ભેટ સોગાતની ચીજ	किसी को पहुँचाने के लिए सौंपी हुई चीज़	thing given to someone to be carried to some place, gift article
સંપ્રજ્ઞાત	संप्रज्ञात	न॰	(બૌદ્ધ) કાયા ને ચિત્તની અવસ્થાનું વારંવાર નિરીક્ષણ, અપ્રમાદ	काया और चित्त की अवस्था का बार-बार निरीक्षण	frequent observation of the state of the body and mind
સંપ્રદાય	संप्रदाय	पुं॰	1. રિવાજ, ચાલુ વહીવટ 2. ધર્મનો ફાંટો 3. ગુરુ પરંપરાગત ઉપદેશ	प्रथा धार्मिक मत, संप्रदाय गुरु परंपरा से प्राप्त उपदेश	custom, practice religious sect traditional religious instruction given from preceptor to preceptor
સંપ્રદાયી	संप्रदायी	वि॰, पुं॰	સંપ્રદાયનું અનુયાયી	संप्रदाय का सदस्य, अनुयायी	member of a sect

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંબંધ	संबंध	पुं॰	1. સંયોગ, સંપર્ક, જોડાણ	योग, मेल, संपर्क, संबंध	relation, contact, union
			2. વિવાહ, સગાઈ	मँगनी, सगाई	engagement
			3. મિત્રતા, પરિચય	मैत्री, परिचय	friendship, familiarity
			4. છઠ્ઠી વિભક્તિનો અર્થ	छठा कारक, संबंधकारक	indicating the possessive case
સંબંધવાચક	संबंधवाचक	वि॰	છઠ્ઠી વિભક્તિનો અર્થ બતાવતું (વ્યા.)	छठा कारक, संबंधवाचक	indicative of relationship (grammar)
સંબંધી	संबंधी	वि॰	1. સંબંધવાળું	संबंधी, –से संबद्ध	related
			2. સગું	रिश्तेदार, संबंधी	relation, kinsman
		अ॰	વિશે, સંબંધમાં	बारे में, विषय में	regarding, in connection with
સંબોધવું	संबोधवुं	स॰ क्रि॰	1. ઉદ્દેશીને બોલવું	संबोधन करना, किसी को लक्ष्य करके बोलना	to address
			2. સમજાવવું	समझाना	to explain
સંભવ	संभव	पुं॰	1. શક્યતા	संभाव्यता, संभावना	possibility, probability
			2. મૂળ	मूल, कारण, हेतु	origin, source
			3. ઉત્પત્તિ, જન્મવું તે	उत्पत्ति, जन्म	creation, genesis
સંભવવું	संभववुं	अ॰ क्रि॰	1. ઉત્પન્ન થવું, બનવું	उत्पन्न होना, बनना	to be born
			2. સંભવ હોવો, બની શકવું	हो सकना, बन सकना	to be possible

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંભવિત	संभवित	वि॰	સંભવ હોય તેવું, શક્ય	संभव, मुमकिन	probable, possible
સંભળાવું	संभळावुं	अ॰ क्रि॰	'સાંભળવું' નું કર્મણિ	'सांभळवुं' का कर्मणि रूप	passive of 'सांभळवुं'
સંભળાવવું	संभळाववुं	स. क्रि॰	1. 'સાંભળવું' નું પ્રેરક	'सांभळवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'सांभळवुं'
			2. વળતો ઉત્તર કે કડક વેણ કે ગાળ કહેવી	गाली देना, प्रत्युत्तर देना, सुनाना	to retort, to taunt, to abuse
સંભાર	संभार	पुं॰	1. જોઇતી સામગ્રી	उपकरण, साज-सामान	things required
			2. શાક કે અથાણામાં ભરવાનો મસાલો	तरकारी या आचार में भरने का मसाला	spices for pickle or vegetables
સંભારણું	संभारणुं	न॰	યાદગીરી, યાદગીરીની વસ્તુ કે નિશાની	यादगार, निशानी	memory, remembrance, object of remembrance
સંભારવું	संभारवुं	स॰ क्रि॰	યાદ કરવું	याद करना, स्मरण करना	to remember
સંભાવના	संभावना	स्त्री॰	1. સંભવ, શક્યતા	संभाव्यता, संभावना	probability, possibility
			2. કલ્પના, તર્ક	कल्पना, अनुमान	guessing, imagination
			3. આદરસત્કાર	आदरसत्कार	hospitality
			4. પ્રતિષ્ઠા, ઇજ્જત	प्रतिष्ठा, इज़्ज़त	honour, credit
સંભાવિત	संभावित	वि॰	પ્રતિષ્ઠિત	सम्मानित, प्रतिष्ठित	respected
સંભાવી	संभावी	वि॰	સંભવે એવું, સંભાવ્ય, શક્ય	संभावित	possible

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંભાળ, સંભાળણી	संभाळ, संभाळणी	स्त्री॰	1. તપાસ, દરકાર, કાળજી	संभाल, देख-रेख, खबर	care, heed
			2. રક્ષણ, જતન	रक्षण, संभालना	protection, taking care of
સંભાળવું	संभाळवुं	स॰ क्रि॰	1. સંભાળ રાખવી, જતન કરવું, સાચવવું, જાળવવું	रक्षा करना, हिफ़ाज़त से रखना, जतन करना, देख-भाल करना	to care, to take care of, to protect, to preserve
			2. (ક્રમ જવાબદારી છ.) માથે લેવું—ચલાવવું, નિભાવવું	जिम्मे लेना, चलाना, निभाना	to take the responsibility of, to run, to maintain
		अ॰ क्रि॰	સાવચેત કે હોંશિયાર રહેવું, ગફલતમાં પડી જવું	सँभलना, बेखबर न रहना	to be cautious, to be wary
સંમત	संमत	वि॰	1. સંમતિવાળું, સરખો કે અનુરૂપ મત-ધરાવતું	सहमत, सम्मत	having the same opinion
			2. માન્ય, પસંદ	माना हुआ, पसंद, स्वीकृत, सम्मत	approved, accepted
સંમતિ	संमति	स्त्री॰	અનુમતિ, કબૂલાત, સમાન મતવાળું હોવું તે	सहमति, सम्मति, अनुमति, स्वीकृति	agreement, approval
સંમેલન	संमेलन	न॰	1. એકઠા થવું તે	एकत्र होना, सम्मेलन	getting together
			2. મેળાવડો	जलसा, मजलिस, सभा, सम्मेलन	conference
સંયમ	संयम	पुं॰	1. નિગ્રહ, નિરોધ	रोक, निग्रह, नियंत्रण	control, restraint
			2. ઇન્દ્રિયનિગ્રહ	इन्द्रियनिग्रह, संयम	abstinence from sexual intercourse
સંયુક્ત	संयुक्त	वि॰	1. જોડાયેલું, યુક્ત	जुड़ा हुआ, युक्त, संयुक्त	joined, joint, united

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. અનેકે મળીને કરેલું	कइयों से मिलकर किया हुआ	collective
સંયોગ	संयोग	पुं॰	1. જોડાવું કે ભેગા થવું તે	मिलन, एकत्र होना	to join, to meet
			2. સંબંધ	संबंध, संयोग	relation
			3. સમાગમ	समागम, साथ	companionship, fellowship
			4. મિશ્રણ, મેળવણી	मिश्रण, संयोग	mixture
			5. સંજોગ, પરિસ્થિતિ	संजोग, परिस्थिति	condition, circumstance
સંયોગીભૂમિ, સંયોગભૂમી	संयोगीभूमि, संयोगभूमि	स्त्री॰	જમીનના બે મોટા પ્રદેશને જોડનારી સાંકડી જમીનની પટી	संयोगभूमि, भूडमरूमध्य	isthmus
સંયોજક	संयोजक	वि॰, पुं॰	જોડનાર	संयोजक	connective, co-ordinator
સંરક્ષવું	संरक्षवुं	स॰ क्रि॰	સંરક્ષણ કરવું	संरक्षण करना	to defend, to protect
સંવત	संवत	पुं॰	1. વિક્રમ સંવત	विक्रम संवत, संवत	the Vikrama era
			2. તેનું કોઈપણ વર્ષ	उसका कोई भी वर्ष, संवत	year of the Vikrama era
સંવર્ધન	संवर्धन	न॰	1. વધવું તે	बढ़ना, संवर्धन	growing
			2. ઉછેરવું તે	पालन-पोषण करना	bringing up
			3. વધારવું તે	बढ़ाना	increasing, adding
સંવર્ધવું	संवर्धवुं	स॰ क्रि॰	સંવર્ધન કરવું	संवर्धन करना	to bring up, to promote
સંવાદ	संवाद	पुं॰	1. વાતચીત, સવાલ-જવાબ	बातचीत, सवाल-जवाब, संवाद	conversation, dialogue
			2. ચર્ચા	चर्चा, बहस	discussion, debate
			3. એકરાગ હોવો તે	मेल होना, एकता	harmony

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. એકમત થવું તે	सहमति	agreement
સંવારવું	संवारवुं	स॰ क्रि॰	સવારવું, શણગારવું, ઠીકઠાક કરવું, સજવું, સમારવું, સુધારવું	सँवारना, सजाना, ठीक करना, तरतीब से रखना, सँभालना	to decorate, to arrange properly
સંશય	संशय	पुं॰	1. સંદેહ, શક	संदेह, शक, संशय	doubt, suspicion
			2. દહેશત	दहशत, भय	fear
સંશયવાન	संशयवान	वि॰	સંશયવાળું, સંશયી	संदेहशील, संशयी	suspicious
સંશોધક	संशोधक	वि॰	1. શોધ કરનારું	अन्वेषक, आविष्कार करने वाला, संशोधक	inventor
			2. શુદ્ધ કરનારું	संशोधक	researcher
સંશોધન	संशोधन	न॰	1. શુદ્ધિ	शुद्धीकरण, संस्कार करना	purification
			2. શોધખોળ 'રિસર્ચ'	अन्वेषण, खोज, संशोधन	research
સંશોધવું	संशोधवुं	स॰ क्रि॰	સંશોધન કરવું	संशोधन करना	to research, study
સંસદ	संसद	स्त्री॰	સભા, મંડળ	संसद, सभा	parliament
સંસર્ગ	संसर्ग	पुं॰	1. સંબંધ, સોબત, સંગતિ	संबंध, संपर्क, संसर्ग	relation, company, contact
			2. આસક્તિ, લંપટતા	आसक्ति, लंपटता	attachment, licentiousness
સંસાર	संसार	पुं॰	1. સૃષ્ટિ, જગત	सृष्टि, जगत, दुनिया, संसार	the world
			2. માયાનો પ્રપંચ	मायाजाल, संसार	illusion of *Maya*
			3. જન્મમરણની ઘટમાળ	जन्म-मरण, आवागमन	continuance of birth and death

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંસારસુધારો	संसारसुधारो	पुं॰	સામાજિક અને કૌટુંબિક બાબતોમાં સુધારો	समाजसुधार	social reform
સંસ્કરણ	संस्करण	न॰	1. શુદ્ધ કરવું, દુરસ્ત કરવું કે સમરાવવું તે	शुद्ध करना, दुरुस्त करना	to purify, to mend, to repair
			2. સંસ્કાર કરવા તે	संस्कार करना	to perform rituals
			3. (ગ્રંથની) આવૃત્તિ	(ग्रंथ का) संस्करण	edition (of a book)
સંસ્કારવું	संस्कारवुं	स॰ क्रि॰	1. સંસ્કારી કરવું	सुधार करना, शिक्षित करना	to improve, to educate
			2. સંસ્કરણ કરવું	संशोधन करना	to revise
સંસ્કૃતિ	संस्कृति	स्त्री॰	સભ્યતા, સુધારો, સામાજિક પ્રગતિ, 'સિવિલિઝેશન'	संस्कृति, सभ्यता, सुधार, सामाजिक प्रगति	refinement, culture, civilization
સંસ્થા	संस्था	स्त्री॰	1. રચના, વ્યવસ્થા	रचना, व्यवस्था	arrangement, administration
			2. સ્થાપિત વ્યવસ્થા કે રૂઢિ, ઉદા. લગ્નસંસ્થા	रहन-सहन का बँधा हुआ तरीक़ा, रूढ़ि, नियम	social institution (e.g. marriage)
			3. મંડળ, તંત્ર	मंडली, संस्था	institution, establishment
સંસ્થાન	संस्थान	न॰	1. નાનું રાજ્ય, રજવાડો	छोटा राज्य, रियासत	small state
			2. પરમુલકમાં વસાહત, તેવું રાજ્ય	उपनिवेश	colony
સંસ્થાપવું	संस्थापवुं	स॰ क्रि॰	સ્થાપન કરવું	स्थापित करना	to establish
સંહરવું	संहरवुं	स॰ क्रि॰	1. એકઠું કરી લેવું, પાછું ખેંચી લેવું	समेटना, संहरण, लौटा लेना, वापस लेना	to retrieve, withdraw
			2. સંહાર કરવો	संहार करना	to destroy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સંહાર	संहार	पु॰	1. નાશ, કતલ, ઉચ્છેદ	नाश, क़त्ल, संहार	destruction, massacre
			2. એકઠું કરવું તે	एकत्र करना, बटोरना	collecting, gathering
			3. સંક્ષેપ	संक्षेप, सार	abridgement
સાકટી, સાકટું, સાકટો, સાકઠી	साकटी, साकटुं, साकटो, साकठी	स्त्री॰, न॰, पुं॰, स्त्री॰	સાગની લાંબી જાડી પળી	सागौन की लंबी मोटी बल्ली	long and thick rafter of teak
સકાર	सकार	पुं॰	1. ઢંગ, આવડ	ढंग, सलीक़ा	manner, skill
			2. સ્વાદ, સત્ત્વ, સારપણું	सार, सत, सत्त्व	taste, goodness, essence
			3. સ અક્ષર કે એનો ઉચ્ચાર	स–कार	letter स-or its sound
સકારવું	सकारवुं	सं॰क्रि॰	શિકારવું, સ્વીકારવું	स्वीकार करना	to accept
સકુટુંબ	सकुटुंब	वि॰	કુટુંબ સહિત	सपरिवार	with or accompanied by family
સક્કઈ	सक्कई	वि॰	1. સિક્કાદાર, પ્રમાણભૂતતાની છાપવાળું, ઊંચી જાતનું બનાવટી નહીં એવું	टकसाली, प्रमाणभूत, बढ़िया क़िस्म का, खरा, जो बनावटी न हो	of good brand, standardized
			2. સુંદર, મજાનું	सुन्दर, मज़ेदार	elegant, fine
સક્કર	सक्कर	स्त्री॰	ખાંડ, સાકર	शक्कर, चीनी	sugar
સક્કરખોર	सक्करखोर	पुं॰	સાકર ખાનારો જીવડો	शक्कर खाने वाला जंतु, शकरख़ोरा,	sunbird
સક્કરટેટી	सक्करटेटी	स्त्री॰	જુઓ 'સકરટેટી'	खरबूज़ा	see 'सकरटेटी'
સક્કરપારો	सक्करपारो	पुं॰	જુઓ 'સકરપારો'	शकरपारा	see 'सकरपारो'
સક્કસ	सक्कस	वि॰	1. સારી રીતે કસેલું, ખૂબ ખેંચેલું	अच्छी तरह से कसा हुआ	made very tight

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સખત, મજબૂત	मज़बूत, सख़्त	tight, strong
સક્કાઇ	सक्काई	વિ॰	જુઓ 'સક્કઈ'	देखिए 'सक्कई'	see 'सक्कई'
સક્કો	सक्को	પું॰	1. જુઓ 'સિક્કો'	देखिए 'सिक्को'	see 'सिक्को'
			2. શાખ, છાપ	साख, असर, प्रभाव	reputation, impression
			3. ચહેરો	चेहरा, शक्ल	face, complexion
			4. રોફ, ભભકો	रोब, दबदबा, ठाठ-बाठ	pomp
			5. પથ્થરની લખોટી, શાખ્ખો	पत्थर की गोटी, गोली	marble
સખ	सख	સ્ત્રી॰, ન॰	જંપ, સુખ	सुख, चैन	well-being, happiness
સખત	सखत	વિ॰	1. કઠણ	सख़्त, सखत, कड़ा	hard
			2. દૃઢ, મજબૂત	दृढ़, मज़बूत	firm, strong
			3. કઠોર, નિર્દય	कठोर-हृदय, निर्दय	merciless, cruel
			4. આકરું, થકવી નાખે એવું	थका डालने वाला, घोर, कठिन	strenuous, arduous
			5. ખૂબ, હદથી અધિક, ઉદા. સખત ભીડ	गज़ब का, हद से ज़्यादा, भारी	very excessive
			6. કડક, ઉગ્ર	तेज़, उग्र, सख़्त, तीखा	strict, severe, hot
			7. આગ્રહભર્યું, જોરદાર, ઉદા. સખત ભલામણ	आग्रहयुक्त, ज़ोरदार	insistent, strong (e.g. recommendation)
			8. મુશ્કેલ	मुश्किल, भारी	difficult
સખત સજા	सखत सजा	વિ॰	સખત મજૂરી સાથેની કેદ	सख़्त क़ैद, कड़ी सजा	sentence of rigorous imprisonment,
સખત હાથે	सखत हाथे	વિ॰	સખતાઇથી	सख़्ती से	with a firm hand

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સખતાઇ,સખતી	सखताई,सखती	स्त्री॰	1. કડકાઇ, કઠોરતા	सख़्ती, कठोरता	strictness, harshness
			2. જુલમ	ज़ुल्म	oppression
			3. બંધી, પ્રતિબંધ	रोक, प्रतिबंध	prohibition
સખળડખળ	सखळडखळ	वि॰	ઢીલું પડી ગયેલું, હાલતું	ढीला-ढाला, शिथिल	loose, ramshackle
સખાવત	सखावत	स्त्री॰	1. દાન, ખેરાત	दान, खैरात	charity
			2. ઉદારતા	उदारता	liberality
સખાવતી	सखावती	वि॰	1. દાની, ઉદાર	सख़ी, दानी, उदार	donor, munificent
			2. સખાવતનું	दान का, ख़ैराती	charitable
સખી	सखी	स्त्री॰	સાહેલી	सखी, सहेली	female friend
		वि॰	દાની, ઉદાર	दानी, उदार	donor, munificent
સખીનો લાલ	सखीनो लाल	पुं॰	ઘણા ઉદાર સ્વભાવનો માણસ	दरियादिल आदमी	man of very liberal disposition
સખુન	सखुन	पुं॰	જુઓ 'સુખન'	देखिए 'सुख़न'	see 'सुख़न'
સખ્ત	सख्त	वि॰	જુઓ 'સખત'	देखिए 'सख़त'	see 'सख़त'
સખ્તાઇ, સખ્તી	सख्ताई, सख्ती	स्त्री॰	જુઓ 'સખતાઇ'	देखिए 'सख़ताई'	see 'सख़ताई'
સગ	सग	स्त्री॰	દીવાની જોત	लौ, दीपशिखा	flame
સગડ	सगड	पुं॰,स्त्री॰	1. ખબર, બાતમી, પત્તો	जानकारी, पता, ख़बर	knowledge, information, news
			2. પગેરું	संकेत, रास्ता	track, clue, footmark
			3. સગણ, કેડો	पीछे पड़ना, अनुसरण करना	pursuit, following
સગડગ	सगडग	वि॰	ડગુમગુ, અસ્થિર	डाँवाडोल, अस्थिर	shaky, uncertain, unsteady

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સગડી	सगडी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'શગડી'	देखिए 'शगडी'	see 'शगडी'
સગણ	सगण	પું॰	કેડો, પૂંઠ	पीछा	chase
સગપણ	सगपण	ન॰	1 સગાઈ, લોહીનો સંબંધ	रिश्तेदारी	relationship, affinity
			2 વિવાહ, વાગ્દાન	मँगनी, सगाई	betrothal
સગરામ	सगराम	પું॰, ન॰	જુઓ 'શિગરામ', શગરામ	देखिए 'शिगराम'	see 'शिगराम'
સગવડ	सगवड	સ્ત્રી॰	જોગવાઈ, અનુકૂળતા	अनुकूलता, सुविधा, व्यवस्था	accommodation, convenience
સગવડપડતું	सगवडपडतुं	વિ॰	જેમાં સગવડ લાગે એવું, ફાવતું, સગવડિયું	सुविधा के अनुसार	according to convenience
સગવડિયું	सगवडियुं	વિ॰	સગવડવાળું, ફાવતું, અનુકૂળ આવતું	जैसा चाहिए वैसा, मनोनुकूल, जो रास आये	according to convenience
સગવાડ, સગાઇ	सगवाड, सगाई	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સગપણ'	देखिए 'सगपण'	see 'सगपण'
સગાંસાંઇ	सगांसांई	ન॰	સગાવહાલાં, સગાંસંબંધી	सगे-संबंधी, रिश्तेदार	members of the family and other relatives
સગીર	सगीर	વિ॰	(કાયદા પ્રમાણે) કાચી ઉંમરનું	नाबालिग़, अवयस्क	minor, (person) under legal age
સગું	सगुं	વિ॰	એક લોહીનું કે લગ્નસંબંધથી જોડાયેલું	सगा, निकट संबंधी	close relation
		ન॰	તેવું માણસ	संबंधी, रिश्तेदार	kinsman, relative
સગુંવહાલું	सगुंवहालुं	ન॰	સગું, સંબંધી	सगा, संबंधी, रिश्तेदार	member of the family or other relative

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સગુંસંબંધી	सगुंसंबंधी	न॰	સગું અને સંબંધી, સગું કે સંબંધી	सगा, संबंधी	member of the family or relation
સઘળું	सघळुं	वि॰	સકળ, બધું, તમામ	सकल, सब, सारा	all, every thing
સચિવ	सचिव	पुं॰	પ્રધાન, વજીર	मंत्री, वज़ीर	minister
સચિંત	सचिंत	वि॰	ચિંતાયુક્ત	चिंतायुक्त, चिंतित	anxious
		अ॰	ચિંતા સાથે	चिंता के साथ	with anxiety
સચેત, સચેતન	सचेत, सचेतन	वि॰	1. ચેતનવાળું	चेतनायुक्त	animate, sentient
			2. સાવધ	सावधान, सचेत, सतर्क	alert, cautious
સચોટ	सचोट	वि॰	અચૂક, નિષ્ફળ ન જાય એવું	अचूक, ख़ाली न जाने वाला	infallible
		अं॰	ચૂકે નહીં એવી રીતે	चूक न जाए इस तरह, प्रभावपूर्वक, अचूक	so as never to fail
સચ્ચરિત, સચ્ચરિત્ર	सच्चरित, सच्चरित्र	वि॰	1. સદાચારી	सदाचारी, सच्चरित्र	well-behaved, bearing a good character
		न॰	2. સદ્વર્તન, સદાચાર	अच्छा आचरण, सच्चरित	good behaviour
સચ્ચાઈ	सच्चाई	स्त्री॰	સાચાપણું, પ્રામાણિકતા	सचाई, सच्चापन, ईमानदारी	truthfulness, honesty
સચ્ચું	सच्चुं	वि॰	સાચું, સત્ય	सच्चा, सत्य	truth
સજ	सज	वि॰	જુઓ 'સજ્જ'	देखिए 'सज्ज'	see 'सज्ज'
સજડ	सजड	वि॰	1. મજબૂત દૃઢ, સખત	कसा हुआ, दृढ़, मज़बूत, सख़्त	strong, firm, hard
			2. ભારે, આકરું	भारी, कठिन	heavy, severe, rigorous

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. સખત ચોંટેલું	सख़्त चिपका हुआ, सटा हुआ	stuck hard
			4. અકડાયેલું, જકડાયેલું	सख़्त अकड़ा या जकड़ा हुआ	gone stiff, fixed
સજ્જડ માર	सजड मार	स्त्री॰	સખત-આકરો માર	सख़्त मार	severe beating
સજ્જડબંબ, સજ્જડબાણ	सजडबंब, सजडबाण	वि॰	એકદમ સજ્જડ	एकदम कसा हुआ	very tight
સજ્જું	सजवुं	स॰क्रि॰	1. ધારણ કરવું 2. શણગારવું	धारण करना, सजना अलंकृत करना, सजाना, सँवारना	to equip to decorate, to adorn
			3. સજ-તૈયાર કરવું	युद्धादि के लिए तैयार करना, सजाना	to get ready or make ready for war
સજ્જા	सजळ	वि॰	1. જળવાળું 2. આંસુથી ભરેલું	जलयुक्त, सजल अश्रुपूर्ण	watery tearful
સજા	सजा	स्त्री॰	શિક્ષા, દંડ, નસિયત	सज़ा, अपराध का दंड	punishment, sentence
સજાતિ, સજાતીય	सजाति, सजातीय	वि॰	એક જાતિ કે વર્ગનું	सजातीय	of the same caste or class
સજાયો	सजायो	पुं॰	અસ્ત્રો, છર	उस्तरा, क्षुर	razor
સજાવટ	सजावट	स्त्री॰	સજવું કે તેની ઢબછબ, રીત, શણગાર-શોભા કરવાં તે	सजना, सजावट, सजने की पद्धति, अलंकरण	decoration, adornment or method or wa of adorning or decorating
સજાવાર	सजावार	वि॰	1. સજા કરવા યોગ્ય, સજાને પાત્ર 2. યોગ્ય, લાયક	दंड योग्य, दंड का अधिकारी योग्य, लायक़	deserving punishment deserving, proper
સજીવન	सजीवन	वि॰	જીવતું	सजीव, ज़िंदा, जीवंत	living

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સજીવારોપણ	सजीवारोपण	न॰	નિર્જીવમાં સજીવપણાનો આરોપ કરવો તે (એક અલંકાર)	मानवीकरण	personification (a figure of speech)
સજોડે	सजोडे	अ॰	પતિ કે પત્ની સાથે	पति या पत्नी के साथ	with or accompanied by one's wife or husband
સજ્જડ	सज्जड	वि॰	જુઓ 'સજડ'	देखिए 'सजड'	see 'સજડ'
સજ્જા	सज्जा	स्त्री॰	1. શય્યા 2. તેરમાને દિવસે અપાતું ખાટલા ને પથારીનું દાન	सज्जा, शय्या शय्यादान	bed alms of bed etc. given on the thirteenth day after the death
			3. બખ્તર	कवच, बख्तर	armour
			4. પોશાક	पोशाक, सज्जा	dress, garment
સટ	सट	पुं॰	સમાન વસ્તુઓનો સમૂહ	सेट (समान वस्तुओं का)	set (of similar or graded things)
		अ॰	ઝટ, એકદમ	सट-सट, जल्द	quickly, instantly
સટક	सटक	अ॰	જુઓ 'સટ-૨'	सट-सट, जल्द	see 'સટ-૨'
સટકવું	सटकवुं	अ॰क्रि॰	1. નાસી જવું 2. સરી જવું, ખસી જવું	भाग जाना धीरे से खिसक जाना, सटकना	to escape to slip through
સટકાવવું	सटकाववुं	स॰क्रि॰	1. ઝાપટવું, મારવું 2. 'સટકવું' નું પ્રેરક	सटकाना, मारना 'सटकवुं' का प्रेरणार्थक रूप	to beat, to strike causal of 'सटकवुं'
સટકો	सटको	पुं॰	લાકડી, સોટી	लाठी, छड़ी	stick, cane
સટરપટર	सटरपटर	वि॰	1. અવ્યવસ્થિત, વેરણછેરણ	अव्यवस्थित, तितर-बितर	disorderly, lying scattered

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. આમતેમ, આઘુંપાછું	इधरउधर	here and there
			3. પરચૂરણ	फुटकल, सटर-पटर	miscellaneous
		अ॰	અવ્યવસ્થિતપણે	बेतरतीब, अव्यवस्थित रूप में	in a disorderly manner
સટરપટરિયું	सटरपटरियुं	वि॰	ગરબડિયું, સટરપટર	सटर-पटर, अव्यवस्थित	confused
સટવું	सटवुं	अ॰क्रि॰	જુઓ 'સટકવું	देखिए 'सटकवुं'	see 'सटकवुं'
સટાક	सटाक	अ॰	1. તેવો અવાજ થાય તેમ	सट-सट, सड़ाक से	with the sound as of cracking a whip
			2. ઝટ, ત્વરાથી	फौरन्, जल्द, तुरन्त	quick
			3. કોરડો	चाबुक	whip
			4. તેનો અવાજ	सटाक, सड़ाक	sound of cracking of whip
સટાક દઈને, સટાક લઈને	सटाक दईने, सटाक लईने	अ॰	1. ઝપાટાબંધ	जल्द, फ़टाफ़ट	quickly
			2. સટાક એવા અવાજ સાથે	सट-सट, सड़ाक से	with sound of cracking of whip
સટાકાબંધ	सटाकाबंध	अ॰	સપાટાબંધ	तुरंत, फर्राटे से	quickly
સટાકો	सटाको	पुं॰	1. કોરડાનો અવાજ	कोड़े की आवाज़, सटाक	sound of cracking of whip
			2. કોરડો	कोड़ा, चाबुक	whip
સટોડિયો, સટોરિયો	सटोडियो, सटोरियो	पुं॰	સટ્ટો કરનારો	सट्टेबाज़	speculator
સટોસટ	सटोसट	अ॰	ઉપરાઉપરી	लगातार, तड़ातड़	one after the other, in quick succession
સટ્ટાખોર	सट्टाखोर	वि॰	સટ્ટાની લતવાળું, સટોરિયું	सट्टेबाज़	speculating

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સટ્ટાબાજ	सट्टाबाज़	वि॰	જુઓ 'સટ્ટાખોર'	सट्टेबाज़	see 'सट्टाखोर'
સટ્ટો	सट्टो	पुं॰	લાભનું લેખું માંડીને ખેલવું સોદાનું સાહસ	सट्टेबाज़ का सौदा, सट्टा	speculation
સડક	सडक	स्त्री॰	1. પાકો રસ્તો 2. જુઓ 'સડ'	पक्का रास्ता, सड़क विस्मित, भौचक्का	metal road see 'सड'
		अ॰	સડાસડ, ઉપરાઉપરી સડાકા થાય એમ	तड़ातड़, तेज़ी से	quickly
સડવું	सडवुं	अ॰क्रि॰	1. કોહી જવું	सड़ना, गलना	to rot, to putrefy
			2. સાવ બગડવું, ભ્રષ્ટ થવું	(लो॰) भ्रष्ट होना, सड़ना	to be defiled, to be corrupt
સડસઠ	सडसठ	वि॰	'૬૭'	सड़सठ	sixty-seven, 67
સડસડ	सडसड	अ॰	કડકડતા પ્રવાહીનો કે સડકાનો અવાજ	खौलते तरल की आवाज़ या तरल खाद्य पदार्थ पीते समय निकलने वाली आवाज़, चभड़-चभड़	simmering
સડસડાટ	सडसडाट	पुं॰	1. સડસડ અવાજ	सड़-सड़ आवाज़	sound as of a vehicle going speedily
			2. સપાટાબંધ, રેલાની પેટે, સડેડાટ	तड़ातड़, फर्राटे से, तेज़ी से	quickly like a current of water
સડાકો	सडाको	पुं॰	1. ચાબુકનો અવાજ, સટાકો	चाबुक की आवाज़, सड़ाक, सटाक	crack (of a whip)
			2. જુઓ 'સડક'	चभड़-चभड़	see 'सडक'
			3. બીડી-ચલમનો દમ ખેંચવો તે	बीड़ी या चिलम का कश, दम	puff of cigarette etc.
સડાસડ	सडासड	अ॰	સડસડ, ઉપરાઉપરી સડાકા થાય તેમ	तड़ातड़, तेज़ी से	quickly

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સડિયો	सडियो	पुं॰	અળવીનો છોડ, તેનું પાન કે દાંડો	अरवी, घुइयाँ	plant of અળવી
સડિયાનાં પાન	सडियानां पान	न॰	અળવીનાં પાન, પાતરાં	अरवी के पत्ते	leaves of અળવી
સડિયાની ગાંઠ	सडियानी गांठ	स्त्री॰	તેનું કંદની ગાંઠ જેવું બી	अरवी	bulb or tuber of અળવી
સડેડાટ	सडेडाट	अ॰	સડડડ કરીને (ગતિ માટે), વગર વિઘ્ને, સડસડાટ	तेजी से, बिना रुकावट	quickly, unobstructed
સડો	सडो	पुं॰	1. કોહવાટ, બગાડો 2. ભ્રષ્ટાચાર, ખરાબી	सड़न, बिगाड़ भ्रष्टाचार, खराबी, बिगाड़ (ला॰)	rottenness corruption
સઢ	सढ	पुं॰	પવન ભરાઈ વહાણને ગતિ મળે તે માટે વહાણના થાંભલાને બાંધવામાં આવતું કપડું	पाल, बादबान	sail
સણકો	सणको	पुं॰	1. શૂળ ભોંકાતી હોય એવું દરદ	वह दर्द जिस में काँटा-सा चुभता हो, शूल	shooting pain
			2. મનનો તરંગ	मन की तरंग, सनक, धुन	whim, caprice
સણગટ	सणगट	पुं॰	શણગટ, સોડિયું, ઘૂંઘટ	घूँघट	veil, purdah, part of woman's dress covering body from head to waist
સણગો	सणगो	पुं॰	જુઓ 'શણગો'	देखिए 'शणगो'	see 'શણગો'
સણગાવું	सणगावुं	अ॰क्रि॰	જુઓ 'શણગાવું'	देखिए 'शणगावुं'	see 'શણગાવું'
સણસાર, સણસારો	सणसार, सणसारो	पुं॰	જુઓ 'અણસારો'	देखिए 'अणसारो'	see 'અણસારો'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સત	सत	वि॰	1. (સમાસની શરૂઆતમાં) સાચું	सत्य, सच्चा	true
			2. સારું	अच्छा	good
			3. અસ્તિત્વવાળું	जीवित	existent
			4. યથાર્થ	यथार्थ	real
		न॰	1. અસ્તિત્વ	अस्तित्व, सत्ता, सत्त्व	existence
			2. સાચાપણું	सच्चाई	genuineness
			3. સાર	सार, मूलतत्त्व/सत	essence
			4. સતીત્વનો જુસ્સો	सतीत्व का बल	force or strength of chastity
સતજુગ	सतजुग	पुं॰	જુઓ 'સત્યયુગ'	सतजुग	see 'सत्ययुग'
સતપત	सतपत	स्त्री॰	જંપીને ન બેસાય તે, ચંચળતા	जिस में स्थिर रहा न जाए ऐसा भाव, चंचलता, चुलबुलापन	unsteadiness, restlessness
સતપતાટ	सतपताट	पुं॰	જંપીને ન બેસાય તે, ચંચળતા	चंचलता	restlessness
સતપતિયું	सतपतियुं	वि॰	સતપત કર્યા કરનારું, ચંચળ, હાલ હાલ કરનારું	चंचल, चुलबुला	restless, unsteady
સતમ	सतम	पुं॰,स्त्री॰	જુઓ 'સિતમ'	देखिए 'सितम'	see 'सितम'
સતાપ, સતાબ	सताप, सताब	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति	kind of plant
સતામણી	सतामणी	स्त्री॰	સતાવવું તે, પજવણી	सताना, हैरानी	harassment, persecution
સતાર	सतार	पुं॰, स्त्री॰	જુઓ 'સિતાર', એક તંતુવાદ્ય	सितार	see 'सितार', stringed musical instrument
સતારો	सतारो	पुं॰	જુઓ 'સિતારો'	देखिए 'सितारो'	see 'सितारो'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સતાવણી	सतावणी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સતામણી'	देखिए 'सतामणी'	see 'सतामणी'
સતાવવું	सतावव़ुं	સ॰ક્રિ॰	પજવવું	सताना, परेशान करना	to harass
સતાવું	सतावुं	અ॰ક્રિ॰	સમાવેશ, સમાવું	समाना, अँटना	inclusion, act of inclusion
સતિયું	सतियुं	વિ॰	સત્યવાદી, પ્રામાણિક, સતું	सत्यवादी, सच्चा	honest, truthful
સતી	सती	સ્ત્રી॰	1. પતિવ્રતા 2. મૃત પતિ સાથે ચિતામાં બળનારી સ્ત્રી	पतिव्रता स्त्री पति के शव के साथ जल जाने वाली स्त्री	faithful wife one who burns herself with the dead husband's body, sutee
			3. પાર્વતી	पार्वती	*Parvati*
			4. ગાયત્રી	गायत्री	*Gayatri*
સતીત્વ, સતીપણું	सतीत्व, सतीपणुं	ન॰	પાતિવ્રત્ય	सतीत्व, पातिव्रत्य	chastity and fidelity to husband
સતું	सतुं	વિ॰	1. સાચું, સત્યમાર્ગે ચાલનારું 2. સતવાળું	सत्यमार्ग गामी, सच्चा सतवाला, सत्यवान्	true, just, having strength of truth
			3. હયાત, ચાલતું	जीवित, वर्तमान	living
સત્કાર	सत्कार	પું॰	સ્વાગત	स्वागत, आदर-सत्कार, आवभगत	welcome
સત્કારવું	सत्कारव़ुं	સ॰ક્રિ॰	સત્કાર કરવો	स्वागत–सत्कार करना	to welcome, to receive
સત્કારસમિતિ	सत्कारसमिति	સ્ત્રી॰	સ્વાગત સમિતિ	स्वागत–समिति	reception committee
સત્તર	सत्तर	વિ॰	' ૧૭ '	'17' सत्रह, सत्तरह	seventeen, '17'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સત્તર જગાએ	सत्तर जगाए	अ॰	ઘણે ઠેકાણે	अनेक स्थानों पर	at many places
સત્તર જણ	सत्तर जण	पुं॰	ઘણા માણસો	अनेक व्यक्ति	many persons
સત્તર વખત, સત્તર વાર	सत्तर वखत, सत्तर वार	अ॰	1. ઘણી વાર, વારંવાર	बहुत दफ़ा, बारबार	frequently, many times
			2. અવશ્ય, ખસૂસ	अवश्य	certainly, by all means
સત્તા	सत्ता	स्त्री॰	1. સ્વામિત્વ, માલિકી	मालिकी, स्वामित्व	ownership
			2. અધિકાર	अधिकार; प्रभुत्व, सत्ता	authority, power
			3. અમલ	हकूमत, शासन	administration, reign
			4. બળ, જોર	बल, ज़ोर	strength, power
			5. અસ્તિત્વ	अस्तित्व, सत्ता	existence
સત્તાધારી	सत्ताधारी	वि॰	સત્તાવાન	सत्ताधारी	ruling, in power
સત્તાધિકારી, સત્તાધીશ	सत्ताधिकारी, सत्ताधीश	वि॰	સત્તા અને અધિકારવાળું	सत्ता और अधिकार वाला	having power or authority
		पुं॰	અધીકારી, અમલદાર	अधिकारी, अफ़सर	officer
સત્તાબળ	सत्ताबळ	न॰	અધિકારનું બળ	अधिकार का ज़ोर	power of authority
સત્તાવાન	सत्तावान	वि॰	સત્તાવાળું	सत्ताधारी	having authority
સત્તાવાર	सत्तावार	वि॰	સત્તાયુક્ત, પ્રમાણિત	प्रमाणित, विश्वसनीय	authoritative, authentic
સત્તાવાહી	सत्तावाही	वि॰	સત્તા સૂચવતું, સત્તાની અસર પહોંચાડે એવું	अधिकारयुक्त	availing or indicating, authority
સત્તાવીસ	सत्तावीस	वि॰	'૨૭'	'27', सत्ताईस	twenty-seven, '27'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સત્તુ	सत्तु	પું॰	સક્ત, સાથવો	सत्तू, सतुआ	flour of parched barley, wheat and gram grounded together
સત્તો	सत्तो	પું॰	સાતના આંકવાળું પત્તુ કે પાસો	सत्ता (ताश)	7th number in a playcard
સત્ય	सत्य	વિ॰	સાચું, વાસ્તવિક, ખરું	सत्य, यथार्थ, सच्चा, खरा	true, real, correct
		ન॰	ખરાપણું, તથ્ય, સાચી વાત	सत्यता, यथार्थता, सच्ची बात	correctness, reality, fact
સત્યતા, સત્યત્વ	सत्यता, सत्यत्व	સ્ત્રી॰, ન॰	ખરાપણાનો ગુણ, વાસ્તવિકતા	सच्चाई, वास्तविकता, सत्यता	truth, reality
સત્યપર, સત્યપરાયણ	सत्यपर, सत्यपरायण	વિ॰	સત્યને જ વળગી રહેનારું	ईमानदार, सत्यपरायण	committed to truth
સત્યયુગ	सत्ययुग	પું॰	ચાર યુગમાંનો પ્રથમ, સતજુગ	सत्ययुग, कृतयुग	one of the four ages, golden age (mythology)
સત્યયુગીન	सत्ययुगीन	વિ॰	સતયુગનું કે તેને અંગેનું	सत्ययुगी	of golden age
સત્યવક્તા, સત્યવાદી	सत्यवक्ता, सत्यवादी	પું॰, વિ॰	સત્ય બોલનાર	सत्यवादी, सत्यवक्ता	person who speaks only the truth
સત્યવ્રત	सत्यव्रत	વિ॰	સત્ય બોલવાના વ્રતવાળું, સત્યનિષ્ઠ	सत्यव्रत, सत्यनिष्ठ	who has taken a vow to speak the truth
સત્યાગ્રહ	सत्याग्रह	પું॰	1. સત્યપાલનનો આગ્રહ 2. તે દ્વારા લડાતું અહિંસક યુદ્ધ	सत्यपालन का आग्रह, सत्याग्रह उसके द्वारा लड़ा जाने वाला अहिंसक युद्ध	insistence upon being truthful a non-violent way of fighting for truth

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. તે અર્થે કરેલો સવિનય કાનૂનભંગ	उसके निमित्त की गई सविनय अवज्ञा	civil disobedience
सत्याग्रहछावणी	सत्याग्रहछावणी	स्त्री॰	સત્યાગ્રહના સૈનિકોની છાવણી	सत्याग्रह के सैनिकों की छावनी, पड़ाव	camp of *satyagrah* soldiers
सत्याग्रही	सत्याग्रही	वि॰	સત્યાગ્રહ અંગેનું	सत्याग्रह-संबंधी	about *satyagrah*
		पुं॰	સત્યાગ્રહ કરનાર	सत्याग्रही	who offers *satyagrah*
सत्यानाश	सत्यानाश	न॰	નખ્ખોદ, પાયમાલી	सत्यानाश, सर्वनाश, बरबादी	utter destruction, ruin
सत्यानाशनी पाटी	सत्यानाशनी पाटी	स्त्री॰	પૂરી પાયમાલી	पूर्ण विनाश	complete destruction
सत्र	सत्र	न॰	1. યજ્ઞ શરૂ થઈ પૂરો થાય ત્યાંસુધીનો (13 થી 100 દિવસ) સુધીનો સમય	तेरह से सौ दिन तक चलने वाले यज्ञ की अवधि	period of 'yajna' from the beginning to the end, lasting for from 13 to 100 days
			2. યજ્ઞ	यज्ञ, होम, हवन	'yajna', a sacrificial rite
			3. લાંબી રજાઓ વચ્ચેનો શાળાના અભ્યાસનો ગાળો–'ટર્મ'	स्कूलों की पढ़ाई की अवधि जो दो लम्बी छुट्टियों के बीच होती है – 'टर्म'	term
			4. સદાવ્રત	सदाव्रत	place for distributing food to mendicants
सत्संगी	सत्संगी	वि॰	સત્સંગ કરનારું	सत्संग करने वाला	one seeking good company or company of sages

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	1. સત્સંગ કરનાર	सत्संगी	person who does this (see 1)
			2. (સં.) સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયનો અનુયાયી	(सं) स्वामीनारायण संप्रदाय का अनुयायी	a follower of the *Swaminarayan* sect
સથરપથર	सथरपथर	वि॰	અવ્યવસ્થિત, વીખરાયેલું	तितर-बितर, अव्यवस्थित	disorderly
સથવારો	सथवारो	पुं॰	1. સાથ 2. કાફલો 3. કડિયાની એક જાતનો આદમી	साथ, संग क़ाफ़िला राजगीरों की एक जाति का आदमी	company caravan a member of one of the castes of masons
સદ્દું	सद्दुं	वि॰	પ્રવાહી અને જાડું-ઘટ્ટ	गाढ़ा, जो अधिक पतला न हो	liquid and thick
સદર	सदर	वि॰	1. મુખ્ય, વડું, શ્રેષ્ઠ	मुख्य, प्रधान, श्रेष्ठ	chief, main
			2. સદરહુ	पूर्वोक्त	above-mentioned
			3. કુલ (સત્તા, પરવાનગી)	कुल (सत्ता)	complete (power, authority)
		न॰	મોટી કચેરીવાળું કે હાકેમ રહેતો હોય તે સ્થળ	कार्यालय, सदर, दफ्तर	place where person in power is posted, office
		पुं॰	પ્રમુખ, સભાપતિ	सभापति, अध्यक्ष	chairman
સદર અદાલત	सदर अदालत	स्त्री॰	વડી કચેરી	उच्चतम न्यायालय	highest court
સદર પરવાનગી	सदर परवानगी	स्त्री॰	જેમ ફાવે તેમ કરવાની કુલમુખત્યારી	सर्वाधिकार	full authority or permission to do as one pleases

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સદરહુ	सदरहु	वि॰	આગળ જણાવેલું, પૂર્વોક્ત	पहले बताया हुआ, पूर्वोक्त	aforesaid
સદરો	सदरो	पुं॰	ટૂંકી બાંયનું ખૂલતું પહેરણ	फतूही, सदरी	loose shirt with short sleeves
સદવું	सदवुं	अ॰क्रि॰	માફક આવવું	रास आना, अनुकूल होना	to suit
સદંતર	सदंतर	अ॰	1. સદાને માટે	हमेशा के लिए, सदा के लिए	forever
			2. પૂર્ણતઃ, સર્વથા	पूर्णतः, सर्वथा, बिलकुल	completely, absolutely
સદા, સદાકાળ	सदा, सदाकाळ	अ॰	હમેશાં	सदा, हमेशा	always
સદાચાર	सदाचार	पुं॰	સારો આચાર, સદાચરણ, શિષ્ટ પુરુષોનો આચાર	अच्छा चाल-चलन, सदाचरण, भद्र पुरुषों का आचार	good conduct, good morals, behaviour of good people
સદાચારી	सदाचारी	वि॰	સદાચારવાળો	सदाचारी	person of good conduct
સદૃશ	सदृश	वि॰	સમાન	समान, सदृश, एक-जैसा	similar, almost identical
સદેહ	सदेह	वि॰	દેહસહિત	सदेह	in (or with) this body
સદેહે	सदेहे॰	अ॰	દેહ સાથે પરલોક જવું)	शरीर के साथ, सदेह	(esp. of going to heaven) in this bodily presence
સદૈવ	सदैव	अ॰	હમેશાં	हमेशा ही, सर्वदा	forever, always
સદ્‌ગત	सद्‌गत	वि॰	સારી ગતિ પામેલું, મૃત	स्वर्गवासी, मृत, सद्‌गतिप्राप्त	late, dead

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સદ્‌ગુણ	सद्‌गुण	पुं॰	સારો ગુણ	अच्छा गुण, सद्‌गुण	virtue
સદ્‌ગૃહસ્થ	सद्‌गृहस्थ	पुं॰	1. પ્રતિષ્ઠિત માણસ 2. સજ્જન	प्रतिष्ठित व्यक्ति सज्जन, भला आदमी	person of repute gentleman
સદ્‌ધર્મ	सद्धर्म	वि॰	1. સાચો કે શ્રેષ્ઠ ધર્મ	सच्चा या श्रेष्ठ धर्म	true or the best religion
			2. બૌદ્ધધર્મ	बौद्ध धर्म	Buddhism
સદ્‌બુદ્ધિ	सद्‌बुद्धि	स्त्री॰	સારી બુદ્ધિ, સન્મતિ	सुबुद्धि, सन्मति	good or right understanding
સદ્‌ભાગણ, સદ્‌ભાગિની	सद्‌भागण, सद्‌भागिनी	वि॰,स्त्री॰	ભાગ્યશાળી સ્ત્રી	भाग्यशाली स्त्री	fortunate woman
સદ્‌ભાગી	सद्‌भागी	वि॰	ભાગ્યશાળી	सद्‌भागी	fortunate
સદ્‌ભાગ્ય	सद्‌भाग्य	न॰	સારું ભાગ્ય. સુભાગ્ય	सद्‌भाग्य, सौभाग्य	good fortune, good luck
સદ્‌ભાવ	सद्‌भाव	पुं॰	1. હોવાપણાનો કે સારાપણાનો ભાવ	सद्‌भाव, सहानुभूति, नेकमिज़ाजी	sympathy
			2. બીજા પર ભાવ કે સ્નેહની લાગણી	दूसरे पर स्नेह या प्रीति का मनोभाव	affection
સદ્‌વર્તન	सद्‌वर्तन	न॰	સારું વર્તન, સદાચરણ	सद्‌व्यवहार, सदाचरण	good conduct
સધન	सधन	वि॰	ધનવાન	दौलतमंद, धनी, मालदार	rich, moneyed
સધર્મી	सधर्मी	वि॰	સમાન ધર્મવાળું, સહધર્મી	सहधर्मी, एक धर्म का अनुसरण करने वाला	of the same religion
સધવા	सधवा	वि॰, स्त्री॰	સૌભાગ્યવતી સ્ત્રી	सधवा	woman whose husband is alive

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સધાવવું	सधाववुं	स॰क्रि॰	'સાધવું' નું પ્રેરક	'साधवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'साधवुं'
સધાવું	सधावुं	अ॰क्रि	'સાધવું' નું કર્મણિ	सधना, साधा जाना	to be attained
સધ્ધર	सध्धर	वि॰	1. શક્તિમાન, સબળું	शक्तिशाली, सबल, सशक्त	capable, able
			2. પૈસાદાર	धनी, मालदार	rich, wealthy
સન	सन		શક, સંવત (ખ્રિસ્તી કે હીજરી)	सन्, संवत्, सन् (सन् ईसवी, सन् हिजरी)	year, era (Christian or Hijari)
સનદ	सनद	स्त्री॰	પરવાનગી, પરવાનો	सनद, परवाना	permission, warrant, charter
સનદી	सनदी	वि॰	સનંદધારું	सनदी, सनदयाफ़्ता	commissioned, convenanted
સનસનાટી	सनसनाटी	स्त्री॰	આશ્ચર્ય કે હબકની સ્તબ્ધતાની વ્યાપક અસર, તરખાટ	सनसनी, खलबली	sensation
સનંદ	सनंद	स्त्री॰	જુઓ 'સનદ'	सनद, परवाना	see 'सनद'
સનંદી	सनंदी	वि॰	જુઓ 'સનદી'	सनदयाफ़्ता	see 'सनदी'
સનાતન	सनातन	वि॰	1. શાશ્વત	अनादि, शाश्वत, स्थाई, सनातन	eternal
			2. પરાપૂર્વથી ચાલ્યું આવતું	प्राचीन, परम्परागत	traditional
સનાન	सनान	न॰	સગાંસંબંધીના મરણથી કરવાનું સ્નાન	सगे-संबंधियों की मौत पर किया जानेवाला स्नान, मृतस्नान	bathing for mourning of the death of a relative
સને	सने	अ॰	સન પ્રમાણે	सन् में, सन् के अनुसार	according to A.D.
સન્માન	सन्मान	न॰	1. સત્કાર	आदरसत्कार, स्वागत	welcome

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પ્રતિષ્ઠા	प्रतिष्ठा	respect, honour
સન્માનકારિણી, સન્માનકારી	सन्मानकारिणी, सन्मानकारी	वि॰, स्त्री॰	સન્માન કરનારું	सम्मान करने वाला	offering reception
સન્માનવું	सन्मानवुं	स॰क्रि॰	સન્માન કરવું	सम्मान करना	to receive, to welcome
સન્માનિત	सन्मानित	वि॰	સત્કારાયેલું, સન્માનેલું	सम्मानित	respected, well-received
સપટાવવું	सपटाववुं	स॰क्रि॰	'સપટાવું' નું પ્રેરક	'सपटावुं' का प्रेरणार्थक रूप, फँसाना	causal of 'सपटावुं'
સપટાવું	सपटावुं	अ॰क्रि॰	સપડાવું, ફસાવું, જકડાવું	फंदे में पड़ना, फँसना	to be caught, be trapped
સપડાવવું	सपडाववुं	स॰क्रि॰	'સપટાવું' નું પ્રેરક	फँसाना	casual of 'सपडावुं'
સપડાવું	सपडावुं	अ॰क्रि॰	ફસાવું	फँसना, उलझना, पकड़ा जाना, फँदे में पड़ना	to be caught, to be trapped
સપનું	सपनुं	न॰	જુઓ 'સ્વપ્ન'	सपना, स्वप्न	see 'स्वप्न'
સપરમું	सपरमुं	वि॰	શુભ પર્વનું, માંગલિક, ખુશાલીનું	शुभ पर्व वाला, मांगलिक, आनंद मनाने का	auspicious, good, joyous, festive
સપાટ	सपाट	वि॰	1. ખાડાટેકરા વિનાનું	ऊबड़खाबड़ न हो वैसा, समतल	smooth, even
			2. તમામ, તળિયાઝાટક	चौपट, तबाह	ruined
			3. એક પ્રકારના એડી વગરના જોડા, ખાસડા	सलीपर (जूता)	slippers
સપાટાબંધ	सपाटाबंध	अ॰	તરત, તાબડતોબ	तुरंत, सपाटे से	quickly, immediately
સપાટી	सपाटी	स्त्री॰	કોઈપણ વસ્તુનો છેક ઉપરનો સપાટ પથરાયેલો પૃષ્ઠ ભાગ કે તલપ્રદેશ	सतह	surface

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સપાટો	सपाटो	पुं॰	1. ઝપાટો, ઝડપ 2. તમાચો 3. ચાબુકનો પ્રહાર 4. ગપાટો	सपाटा, तेज़ी, त्वरा तमाचा चाबुक का प्रहार गपोड़ा, गप	speed slap lash of whip loose talk
સપાડું	सपाडुं	न॰	1. આભાર, પાડ 2. વગ, ભલામણ	आभार, एहसान सिफ़ारिश	obligation favour, influence, recommendation
સપારે	सपारे	अ॰	બરોબર, ઠીક	उचित रीति से, ठीक	well, properly
સપૂચું	सपूचुं	वि॰	સમૂળગું, આખું, તમામ	समूचा, पूरा, तमाम	entire, all
સપૂરત	सपूरत	स्त्री॰	સુપરત, સોંપણી	सौंपना, सुपुर्दगी	giving possession
સપેર	सपेर	अ॰	ઠીક, બરાબર	मुनासिब ढंग से, ठीक	well, proper
સપ્ટેંબર	सप्टेंबर	पुं॰	ઇસવી સનનો નવમો માસ	सितंबर	September
સપ્તકોણ	सप्तकोण	वि॰	સાત ખૂણાવાળી આકૃતિ	सप्तकोण	heptagon
સપ્તભુજ	सप्तभुज	पुं॰	(ગ.) સપ્તકોણ	सप्तभुज	heptagon
સપ્તમી	सप्तमी	वि॰, स्त्री॰ स्त्री॰	સાતમી સાતમ	सातवीं सप्तमी (तिथि)	seventh seventh day of lunar month
સપ્તરાશિ	सप्तराशि	स्त्री॰	'રૂલ ઑફ સેવન' (ગ.)	सप्तराशिक	rule of seven (math.)
સપ્તાહ	सप्ताह	न॰ स्त्री॰	અઠવાડિયું સાત દિવસ ચાલતું (ભાગવતનું) પારાયણ કે કથા	सप्ताह, हफ्ता सप्ताह (कथा, पारायण)	week reading of or discourse on some religious book lasting over a week

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સપ્પટ	सप्पट	वि॰	બેસતું, તંગ, વળગેલું	चुस्त, तंग, चिपका हुआ	tight-fitting, very close
સપ્રેમ	सप्रेम	अ॰	પ્રેમસહિત, પ્રેમપૂર્વક	प्रेमपूर्वक, प्रेमसहित	with love
સફર	सफर	पुं॰	હિજરી સનનો બીજો માસ	सफ़र (हिजरी सन का दूसरा महीना)	second month of the Hijari era
		स्त्री॰	1. પ્રવાસ, મુસાફરી	प्रवास, सफ़र	travel, journey
			2. વહાણની મુસાફરી	जहाज़ का सफ़र, समुद्रयात्रा	voyage
સફરનામું	सफरनामुं	न॰	પ્રવાસના વર્ણનનું પુસ્તક	सफ़रनामा	book of travel, travelogue
સફરજન	सफरजन	न॰	એક ફળ	सेब	apple
સફરી	सफरी	वि॰	1. મુસાફરીનું, સફર કરનારું	सफ़र का, सफ़री, यात्रा संबंधी	of travel or journey
			2. ચહેરી, ખર્ચાળ	उड़ाऊ, खर्चीला	fanciful, expensive
		पुं॰	ખલાસી	ख़लासी, नाविक	sailor
સફલ, સફળ	सफल, सफळ	वि॰	1. ફળવાળું	सफल, फलयुक्त, फलवाला	having fruit
			2. જેનો હેતુ પાર પડ્યો છે તેવું, સિદ્ધ, સાર્થક	कामयाब, कृतकार्य, सफल, सार्थक	fruitful, successful, fulfilled
સફા	सफा	वि॰	1. સાફ, સ્વચ્છ	साफ़, स्वच्छ	clean, pure
			2. ખલાસ, પૂરું, કાંઈ પણ બાકી ન હોય તેવું	समाप्त, पूरा, जिसमें कुछ शेष न हो	finished
સફાઈ	सफाई	स्त्री॰	1. સાફસૂફી, સ્વચ્છતા	सफ़ाई, स्वच्छता	cleanliness
			2. નિષ્કપટતા	निष्कपटता, सरलता, सफाई	innocence, purity
			3. બડાઈ	(ला॰) शेख़ी, डींग	boasting, airs
			4. ટાપટીપ	सुथरापन, टीप-टाप	spruceness, finery

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સફાઇદાર	सफाईदार	वि॰	સફાઈવાળું, સાફ, સ્વચ્છ	साफ़, स्वच्छ, सुथरा	decent, clean, polished
સફાળુ	सफाळु	वि॰	1. ફાળ પડી હોય એવું, બેબાકળું	(अप्रत्याशित घटना आदि के कारण) घबराया हुआ, हक्का-बक्का, भौचक्का	bewildered
			2. ઓચિંતું	बिना सोचा हुआ, अनचीता	sudden
સફીલ	सफील	वि॰	લગોલગ અડેલું	साथ-साथ लगा हुआ या आया हुआ	lying close
		स्त्री॰	રક્ષણ માટે કરેલું બાંધકામ, કોટ	फ़सील, परकोटा	fort or a similar structure built for protection
સફું	सफुं	न॰	સફો, પૃષ્ઠ, બાજુ	पार्श्व, पृष्ठ	side, page
સફેદ	सफेद	वि॰	ધોળું	सफ़ेद, श्वेत, उजला, गोरा	white
સફેદી	सफेदी	स्त्री॰	1. ધોળી ભૂકી 2. ધોળાશ 3. ચૂના વડે ધોળવું તે	सफ़ेद बुकनी श्वेतता, सफ़ेदी चूने की पुताई, सफ़ेदी	white powder whiteness white-washing
			4. ઈંડાનો ધોળો ગર	अंडे की सफेदी	white part of egg
સફેદો	सफेदो	पुं॰	1. ધોળો ભૂકો 2. તેલવાળો ધોળો રંગ	सफ़ेद चूर्ण सफ़ेदा (रंग)	white powder white paint
સફો	सफो	पुं॰	પૃષ્ઠ, બાજુ	पार्श्व, पृष्ठ	side, page
સબજી	सबजी	स्त्री॰	1. ભાંગ 2. શાકભાજી, ભાજીપાલો	भाँग शाकपात, सब्ज़ी	hemp vegetables

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સબડવું	सबडवुं	अ॰क्रि॰	1. વાસી પડ્યું રહેવાથી બગડી જવું	बासी पड़ा रहने से बिगड़ जाना, उतर जाना	to stagnate, to go stale
			2. રઝળવું, સડવું, નકામું થઈ પડ્યા રહેવું	निठल्ला होकर बैठा रहना, बेकार घूमना, सड़ना, बुरी हालत में रहना (ला॰)	to wander aimlessly, to rot, to lie idle and useless
સબધું	सबधुं	वि॰	સારા બાંધાનું, મજબૂત, ખમે તેવું	सुगठित, मज़बूत, सक्षम	well-built, strong
સબબ	सबब	पुं॰	કારણ, હેતુ	कारण, हेतु, सबब	reason, purpose
		अ॰	કારણ કે	क्योंकि	for, because
સબર	सबर	स्त्री॰, अ॰	જુઓ 'સબૂર'	देखिए 'सबूर'	see 'सबूर'
સબરસ	सबरस	न॰	મીઠું	नमक, सर्व-रस	salt
સબલ, સબળ, સબળું	सबल, सबळ, सबळुं	वि॰	1. બળવાન 2. અતિશય, ખૂબ	बलवान खूब, अतिशय	strong plenty, excessive
સબૂર	सबूर	स्त्री॰	ધીરજ, સહનશક્તિ	सब्र, धीरज, सहन-शक्ति, सबर	patience, endurance
		अ॰	'થોભો, રહો' એ અર્થનો ઉદ્‌ગાર	'ठहरो, रुक जाओ' इस मतलब का उद्‌गार	exclamation meaning 'stop'
સબૂરાઈ, સબૂરી	सबूराई, सबूरी	स्त्री॰	ધીરજ, સહનશક્તિ	सब्र, धैर्य	patience, fortitude
સબોસબ	सबोसब	अ॰	ઝપાટાબંધ, ત્વરાથી	झटपट, तेज़ी से	quickly
સભર	सभर	वि॰	ભરપૂર, પૂરેપૂરું ભરેલું	भरपूर	full, brimful
સભા	सभा	स्त्री॰	1. મેળાવડો, પરિષદ	सभा, परिषद	meeting, conference
			2. સમાજ, મંડળી	सभा, समिति, समाज, मंडली	society, association

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સભાસદ	सभासद	पुं॰	સભાનો સભ્ય, 'મેમ્બર'	सदस्य, सभासद, मेम्बर	member
સભાગી	सभागी	वि॰	ભાગીદાર, હિસ્સેદાર	हिस्सेदार, सभाग	partner, sharer
સભ્ય	सभ्य	वि॰	વિવેકી, સંભાવિત	सभ्य, शिष्ट, भद्र, सम्मानित	polite, refined
		पुं॰	સભાસદ	सभासद, सदस्य	member
સભ્યતા	सभ्यता	स्त्री॰	1. સભ્યપણું	सभ्यता, सभ्य होने का भाव	politeness
			2. સંસ્કૃતિ, સુધારો	संस्कृति, सुधार	culture, reform
સમ	सम	पुं॰	સોગન	सौगंध, कसम	oath
		वि॰	સરખું, સમાન	समान, एक-सा	similar, identical
સમકર્ણ	समकर्ण	पुं॰	આયત, 'રેક્ટે-ગલ'	समकर्ण, आयत	rectangle
સમકાલીન	समकालीन	वि॰	એક જ કાળમાં સાથે વિદ્યમાન	समकालीन	contemporary
સમક્ષ	समक्ष	वि॰,अ॰	—ની પ્રત્યક્ષ, રૂબરૂ, નજર સામે	प्रत्यक्ष, रूबरू, आँखों के सामने	before the eyes, in the presence of
સમગ્ર	समग्र	वि॰	સઘળું, તમામ	सब, पूरा, समूचा	all, whole, every thing
સમચતુર્ભુજ	समचतुर्भुज	पुं॰	ચારે સમાન બાજુવાળો ચતુર્ભુજ-ચતુષ્કોણ, 'રૉમ્બસ'	समचतुर्भुज	rhombus
સમચરી	समचरी	स्त्री॰	1. દર વર્ષે આવતી મરણ તિથિ	प्रतिवर्ष आनेवाली मृत्युतिथि, श्राद्धदिन	death anniversary
			2. તે દિવસે કરાતી ક્રિયા	उस दिन की जानेवाली क्रिया, श्राद्धकर्म	ritual performed on this day (see 1.)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમચોરસ	समचोरस	વિ॰,પું॰	ચારે બાજુનાં ખૂણા સરખા હોય તેવી આકૃતિ	वर्ग	square
સમછરી	समछरी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સમચરી'	देखिए 'समचरी'	see 'समचरी'
સમજ, સમજણ	समज, समजण	સ્ત્રી॰	1. અક્કલ, જ્ઞાન, ડહાપણ	समझ, बुद्धि, ज्ञान	understanding, comprehension, wisdom
			2. પરસ્પર સમજી રાખેલી વાત, કરાર	क़रार, आपसी समझौता	contract, agreement
સમજણું	जमजणुं	વિ॰	સમજે તેવું, સમજણવાળું	समझदार	wise, understanding
સમજદાર	समजदार	વિ॰	સમજણું	सयाना, समझदार	wise, understanding
સમજવું	समजवुं	સ॰ક્રિ॰	1. જાણવું	समझना, जानना	to know
			2. અર્થ ગ્રહણ કરવો	अर्थ ग्रहण करना, अर्थ समझना	to understand
			3. ખરાખોટાની તુલના કરવી, વિચાર કરવો	खरे-खोटे की तुलना करना, विचारना, समझना	to discriminate, to think
		અ॰ક્રિ॰	આગ્રહ છોડવો, માની જવું	आग्रह छोड़ना, मान जाना	to be persuaded, to be reconciled, to agree
સમજાવટ	समजावट	સ્ત્રી॰	સમજાવવું તે	समझाना	persuasion
સમજાવવું	समजावविं	સ॰ક્રિ॰	1. સમજે તેમ કરવું	समझाना	to explain, to make one understand
			2. મનાવવું, નરમ પાડવું, શાંત કરવું	मनाना, ठंडा करना, शांत करना	to persuade, placate
			3. ફોસલાવવું, છેતરવું	फुसलाना, ठगना	to cheat
સમજૂત, સમજૂતી	समजूत, समजूती	સ્ત્રી॰	1. સમજવું તે, માની લેવું તે	समझ जाना, मानना, समझौता करना	understanding, agreeing

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સમજાવવું તે, સમાધાન કરાવવું તે	समझाना, समझौता	reconciliation
			3. શિખામણ, સલાહ	सीख, सलाह	counsel, advice
			4. ખુલાસો, વિવેચન	स्पष्टीकरण, विवेचन	clarification
સમણી	समणी	સ્ત્રી॰	ઝીણી વસ્તુ માટેનો નાજુક ચીપિયો	चिमटी (चीज़ें पक़ड़ने की)	goldsmith's small pincers
સમણું	समणुं	ન॰	સ્વપ્નું	सपना, स्वप्न	dream
સમતલ	समतल	વિ॰	એકસરખી સપાટીનું	समतल, हमवार	level
		ન॰	1. સરખી સપાટી	समतल, समसतह	plane
			2. 'પ્લેઇન' (ગ.)	समतल क्षेत्र	plane (arith.)
સમતુલા	समतुला	વિ॰	1. સરખા વજનનું	बराबर वज़न का, समतोल	of equal weight
			2. સરખું, સમાન	समान, बराबर, एकसा	equal
		પું॰,ન॰	બરાબર, સરખું વજન	समान वज़न	matching, equal weight
સમતોલ	समतोल	વિ॰	1. સરખા વજનનું	बराबर वज़न का, समतोल	of equal weight
			2. સરખું, સમાન	एक-सा, समान	equal, similar
		પું॰,ન॰	બરાબર સરખા વજનનું	समान वज़न	equal weight
સમતોલતા, સમતોલન, સમતોલપણું	समतोलता, समतोलन, समतोलपणुं	સ્ત્રી॰, ન॰	સમતોલ હોવું કે થવું તે	समतोल होना या बनना, समतुला	be balanced
સમથળ	समथळ	વિ॰	સમાન સપાટીવાળું	समस्थल, समतल	level
સમદર્શી	समदर्शी	વિ॰	સૌની તરફ સરખી નજરે જોનારું, નિષ્પક્ષપાતી	सब को एक-सा देखने-समझने वाला, निष्पक्ष	impartial, unbiased
સમદ્વિભુજ	समद्विभुज	વિ॰	બે સરખી ભુજાવાળું (ગ.)	समद्विभुज	having two equal sides, (of triangle) isosceles

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમધારણ	समधारण	वि॰	1. સરખું, નહીં ઊંચું કે નીચું	समान, न ऊँचा न नीचा	even, neither high nor low
			2. મધ્યમ પ્રકારનું	औसत दरजे का, सामान्य, मध्यम प्रकार का	of middle category
સમધોરણ	समधोरण	न॰	સરખું ધોરણ ('મૉડરેશન')	समकक्ष बनाने की प्रक्रिया, समत्व लाने की क्रिया	moderation
સમ-વ્યય	समन्वय	पुं॰	1. એકસરખો વ્યવસ્થિત ક્રમ	नियमित क्रम	regular succession, order
			2. પરસ્પર સંબંધ	पारस्परिक संबंध, सुसंगतिपूर्वक पदों की योजना या अर्थ	mutual relationship, synthesis
			3. તાત્પર્ય	तात्पर्य, उचित आशय, मंशा	meaning, crux
સમબાજુ, સમબાજૂ	समबाजु, समबाजू	वि॰	સરખી બાજુઓવાળી (આકૃતિ) (ગ.)	समभुज (क्षेत्र)	equilateral
સમભાગ	समभाग	पुं॰	સરખો ભાગ	बराबर हिस्सा	equal share
સમભાવ	समभाव	पुं॰	1. સમતાની બુદ્ધિ-ભાવ	समता का भाव, समभाव	impartiality
			2. પોતીકાપણું	अपनापन	sympathy, sense of belonging
સમય	समय	पुं॰	1. વખત, કાળ	समय, काल, वक्त	time
			2. મોસમ	मौसम, ऋतु	season
			3. લાગ, અવસર, સંજોગ	मौक़ा, अवसर, उपयुक्त काल	chance, occasion
			4. પ્રતિજ્ઞા, નિયમ	प्रतिज्ञा, नियम	oath, rule
			5. સંકેત	संकेत	sign, hint
			6. સિદ્ધાન્ત	सिद्धान्त	principle

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			7. શાળામાં શિક્ષણ માટે નિયત કરેલો સમયવિભાગ, 'પીરિયડ'	पाठशालाओं में शिक्षण के लिए नियत किया हुआ समय का एक भाग, 'पीरियड'	period
સમયપત્રક	समयपत्रक	न॰	સમયની ગોઠવણની નોંધ	समयसूची, समयसारणी, टाइमटेबुल	time-table
સમયસૂચક	समयसूचक	वि॰	સમયસૂચકતાવાળું	प्रत्युत्पन्नमति वाला	having presence of mind
સમયસૂચકતા	समयसूचकता	स्त्री॰	સમયને યોગ્ય તત્કાળ કાર્ય કરવાની બુદ્ધિ	प्रत्युत्पन्नमति का भाव	presence of mind
સમરણ	समरण	न॰	(પ.) જુઓ 'સ્મરણ'	स्मरण	see 'સ્મરણ'
સમરણી	समरणी	स्त्री॰	સ્મરણી, જપમાળા	सुमिरनी, जपमाला	rosary of beads
સમરવું	समरवुं	स॰क्रि॰	સ્મરણ કરવું	स्मरण करना	to remember
સમરસ	समरस	वि॰	એકસરખા રસવાળું	एक सा रस वाला, समरस	of same or common interest
સમરાવવું	समरावबुं	स॰क्रि॰	'સમારવું' નું પ્રેરક	मरम्मत कराना, 'समारवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'સમારવું', to get repaired
સમરૂપતા	समरूपता	स्त्री॰	સમાન રૂપ હોવું તે	समरूपता, साम्य	similarity
સમર્થ	समर्थ	वि॰	બળવાન, શક્તિમાન	बलवान, शक्तिमान, समर्थ	capable, powerful
સમર્પવું	समर्पबुं	स॰क्रि॰	સમર્પણ કરવું	सौंपना, समर्पण करना	to dedicate, to offer
સમવયસ્ક, સમવયી	समवयस्क, समवयी	वि॰	સરખી ઉંમરનું, સમોવડિયું	समवयस्क, हमउम्र	of the same age

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમવાય	समवाय	पुं॰	1. સમૂહ	समूह, राशि	gathering, collection
			2. સંબંધ	घनिष्ठ संबंध	relation
			3. એવો નિત્યસંબંધ કે જેમાં એક સંબંધીનો નાશ થતાં બીજો સંબંધી પણ નાશ પામે (જેમ કે, દૂધ અને તેના સફેદ રંગનો)	नित्य संबंध (अंग और अंगी का जैसा–वैशेषिक दर्शन)	essential relationship
સમશાન	समशान	न॰	સ્મશાન, મસાણ	श्मशान	cemetery, funeral place
સમશાનિયું	समशानियुं	वि॰	1. સ્મશાન જેવું-નિર્જન	श्मशान–सा निर्जन	like a cemetery
			2. અમંગળ	अमंगल, अशुभ	inauspicious
			3. ડાઘુ તરીકે આવેલ	कंधा देने के लिए आया हुआ	coming as pall-bearer
સમશીતોષ્ણ	समशीतोष्ण	वि॰	સરખી ગરમી અને ઠંડીવાળું	समशीतोष्ण	temperate
સમસમ	समसम	अ॰	જોરથી ફૂંકાતા કે વીંઝાતા પવનનો અવાજ	सन–सन	sound as of wind blowing hard
સમસમવું	समसमवुं	अ॰क्रि॰	1. એવો અવાજ થવો	सनसनाना	to make such sound
			2. ધુંધવાઈ રહેવું (મનમાં)	मसोसना	to feel agitated
સમસ્યા	समस्या	स्त्री॰	1. પ્રશ્ન, કોયડો	समस्या, जटिल प्रश्न	question, problem
			2. સાન, સંકેત	इशारा, संकेत, सैन	sign, hint
			3. ઉખાણું	पहेली, समस्या	riddle
સમળી	समळी	स्त्री॰	જુઓ 'સમડી'	चील	see 'समडी'
સમળો	समळो	पुं॰	શમી વૃક્ષ, સમડો	शमी वृक्ष, सेमर	kind of tree
સમાગમ	समागम	पुं॰	1. સંયોગ, મેળાપ	संयोग, मिलाप	coming together

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સોબત, સંગત	सोहबत, संगति	friendship, company
સમાચાર	समाचार	पुं॰	ખબર (બહુધા બ. વ.)	समाचार, ख़बर	news, information
સમાચારપત્ર	समाचारपत्र	न॰	વર્તમાનપત્ર	अख़बार, समाचारपत्र	newspaper
સમાજ	समाज	पुं॰	1. સમુદાય	समाज, समूह, समुदाय	gathering, crowd
			2. મંડળી, સભા	सभा, समिति, समाज	meeting, assembly
			3. એક ધર્મ કે આચાર-વાળો જનસમુદાય	समान धर्म या आचरण वाला जनसमूह, समाज	sect, church
			4. વ્યવસ્થિત જનસમુદાય, જનતા	किसी ख़ास उद्देश्य की पूर्ति के लिए संघटित जन समुदाय, समाज	society, public
સમાજવાદ	समाजवाद	पुं॰	વ્યક્તિ કે વર્ગની નહિ, પણ સમાજની સત્તાનો વાદ, 'સોશિયેલિઝમ'	समाजवाद	socialism
સમાજવાદી	समाजवादी	वि॰,पुं॰	સમાજવાદમાં માનનાર	समाजवादी	socialist
સમાજવિદ્યા, સમાજશાસ્ત્ર	समाजविद्या, समाजशास्त्र	स्त्री॰, न॰	સમાજવ્યવસ્થાનું શાસ્ત્ર	समाजविज्ञान	sociology
સમાજી	समाजी	वि॰	1. સમાજનું, સમાજ સંબંધી	समाज का, समाज-संबंधी	relating to society, of society
			2. કોઈ અમુક સમાજમાં જોડાયેલું	अमुक समाज से जुड़ा हुआ	one who has joined a certain organization
		पुं॰	તેવો પુરુષ, વિશિષ્ટ સમાજનો સભ્ય	विशिष्ट समाज का सदस्य	member of a special organization

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમાદર	समादर	पुं॰	આદર, સંમાન	आदर, सम्मान	respect, honour
સમાધ	समाध	स्त्री॰	જુઓ 'સમાધિ' (૫.)	देखिए 'समाधि'	see 'समाधि'
સમાધાન	समाधान	न॰	1. વિરોધ, શંકા કે ગૂંચવણનો નિવેડો અને શાંતિ	समाधान, संदेह–निवारण और शांति	settlement, solution
			2. તૃપ્તિ, સંતોષ	संतोष, तृप्ति	relief, satisfaction
			3. ધ્યાન, સમાધિ	ध्यान, समाधि इन्द्रियनिरोध	contemplation, trance
			4. પતવું કે પતાવવું તે	निपटारा होना, फैसला होना, निबटाना, सुलझाना, हल करना	compromise
			5. ઝઘડ્યાની પતાવટ	समझौता, राज़ीनामा	settling of a quarrel
			6. નાટકમાં મુખ્ય બનાવ, જે આધારી રીતે આખી વસ્તુને ઉત્પન્ન કરે છે	नाटक में मुख्य घटना जो यकायक समूची कथावस्तु को पैदा करती है	main event in a play (poetics)
સમાધાની	समाधानी	स्त्री॰	1. સમાધાન, નિવેડો	समाधान, निबेड़ा	satisfaction, solution
			2. ચિત્તની શાંતિ, નિરાંત	कल, चैन	mental peace, respite
			3. સુલેહસંપ	सुलह और शान्ति	amicable relations
સમાધિ	समाधि	पुं;स्त्री॰	1. જેમાં ધ્યાતા અને ધ્યાનનો ખ્યાલ લુપ્ત થઈ ધ્યેયનું સ્વરૂપ જ ચિત્તમાં રહે છે તેવું ઊંડું ધ્યાન (યોગ)	समाधि, मन को ब्रह्म पर केन्द्रित करना, योग का अंतिम अंग	perfect absorption of thought into the object of meditation (yog)
			2. સાધુ-સંન્યાસીનું મરણ	साधु–संन्यासी की मौत	death of a saint

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. સાધુ-સંતને દાટ્યા હોય તે જગા પર કરેલી દેરી	समाधिस्थल पर बनाया हुआ मकान आदि, समाधि या छोटा मंदिर	an edifice on the grave of a saint
સમાપન, સમાપના	समापन, समापना	न॰, स्त्री॰	સમાપવું - સમાપ્ત કે પૂરું કરવું તે, સમાપ્તિ	समाप्ति, पूरा करने का कार्य (ग्रंथ आदि)	ending
સમાપવું	समापवुं	स॰क्रि॰	સમાપ્ત કરવું, પૂરું કરવું	पूर्ण, समाप्त करना	to complete, to bring to an end
સમાર	समार	पुं॰	1. સમારવું તે, સમારકામ 2. ચાસમાં બી વાવી તે ઢાંકી દેવા ઉપર ફેરવવામાં આવતું લાંબું પાટિયું	मरम्मत करना पटेला, मेड़ा	repair flat board drawn over the furrow after sowing is done
સમારકામ	समारकाम	न॰	સમારવું-દુરસ્ત કરવું તે	मरम्मत करना	repairing work
સમારંભ	समारंभ	पुं॰	1. ઠાઠમાઠથી કરેલો આરંભ	ठाट-बाट के साथ किया हुआ आरंभ, समारंभ	grand beginning
			2. ધામધૂમવાળો ઉત્સવ	धूमधाम युक्त उत्सव, जलसा आदि समारोह	celebration
સમારોપ, સમારોપણ	समारोप, समारोपण	पुं॰, न॰	આરોપવું તે	आरोप करना, समारोपण	ascribing, attribution
સમાલવું	समालवुं	स॰क्रि॰	સંભાળવું	सँभालना, रक्षा करना	to take care, to be careful
સમાલોચક	समालोचक	वि॰	અવલોકન કરનાર	किसी वस्तु की सम्यक् परीक्षा करनेवाला, गुण-दोष आदि का सम्यक् विवेचन करने वाला (ग्रंथ आदि)	critic, reviewer

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમાલોચના	समालोचना	स्त्री॰	અવલોકન	अवलोकन, समालोचना, आलोचना	review
સમાવ	समाव	पुं॰	સમાવેશ, સમાવું કે સમાવવું તે	समाई, समाना	containing or being contained
સમાવડાવવું	समावडाववुं	स॰क्रि॰	'સમાવવું' નું પ્રેરક	'समाववुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'समाववुं', accommodate
સમાવર્તન	समावर्तन	न॰	વિદ્યાભ્યાસ પૂરો કરી બ્રહ્મચારીનું ઘેર આવવું તે	अध्ययन पूरा करने के बाद ब्रह्मचारी का घर वापस लौटना, वापस आना	return of a *Brahmchari* (student) after the completion of studies
સમાવવું	समाववुं	स॰क्रि॰	'સમાવું' નું પ્રેરક	'समावुं' का प्रेरणार्थक रूप, समाना	to accommodate, causal of 'समावुं'
સમાવેશ	समावेश	पुं॰	સમાવું તે, સમાસ	समावेश, समाना	inclusion, accommodation
સમાસ	समास	पुं॰	1. સમાવું તે, સમાવેશ	समाई, समाना, समावेश	accommodation
			2. બે કે વધારે શબ્દોના સંયોગથી થયેલો શબ્દ (વ્યા.)	समास (व्या॰)	compound word made by joining two or more words (gram.)
			3. સંક્ષેપ	संक्षिप्त करना, छोटा रूप, समास	abridgement
સમાહાર	समाहार	पुं॰	1. સંગ્રહ, સમૂહ	संग्रह, समूह	collection, aggregate
			2. સંક્ષેપ	संक्षेप	abridgement
સમાંતર	समांतर	वि॰	સમાન અંતરે આવેલું, સમાન અંતરવાળું, 'પેરેલલ'	समान अंतर पर आया हुआ, समानान्तर	parallel

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમિતિ	समिति	સ્ત્રી॰	મંડળી, (નાની) સભા	समिति	committee
સમીકરણ	समीकरण	ન॰	1. સરખું કરવું તે	समीकरण, समान/बराबर करना	to make equal
			2. 'ઇક્વેશન' (ગ.)	समीकरण, 'इक्वेशन' (ग॰)	equation (arith)
સમીપ	समीप	વિ॰	નજીક, નિકટ	नज़दीक, निकट, पास	near, at hand
સમીપવર્તી, સમીપસ્થ	समीपवर्ती, समीपस्थ	વિ॰	નજીકનું, પાસે પડેલું	समीपवर्ती, पास का, समीपस्थ	lying near
સમીરણ	समीरण	પું॰	પવન	वायु	breeze
સમીસંધ્યા, સમીસાંજ	समीसंध्या, समीसांज	સ્ત્રી॰	સંધ્યાકાળ, સાંજની વેળા	साँझ, शाम, संध्या	evening
સમુદાય	समुदाय	પું॰	ટોળું, જથ્થો	समूह, झुंड	crowd, gathering
સમુદ્ધરણ	समुद्धरण	ન॰	ઉદ્ધાર	उद्धार	salvation, freedom from bondage
સમુદ્ર	समुद्र	પું॰	દરિયો	समुद्र, सागर	sea, ocean
સમુદ્રફળ	समुद्रफळ	ન॰	1. એક વૃક્ષ 2. તેનું ફળ	समुद्रफल (वृक्ष) समुद्रफल (फल)	kind of tree fruit of that tree
સમુદ્રફીણ, સમુદ્રફેણ, સમુદ્રફેન	समुद्रफीण, समुद्रफेण, समुद्रफेन	ન॰	સુકાઈ ગયેલું દરિયાનું ફીણ, એક ઔષધિ	समुद्रफेन	congealed sea-foam
સમુદ્રશોષ	समुद्रशोष	પું॰	એક વનસ્પતિ	समुद्रशोष	kind of plant
સમુરત	समुरत	ન॰	શુભ મુહૂર્ત	शुभ मुहूर्त	auspicious hour
સમું	समुं	વિ॰	1. ઠીક, સરખું, દુરસ્ત, વ્યવસ્થિત	ठीक, दुरुस्त, व्यवस्थित, जैसा चाहिये वैसा	proper, repaired, arranged
			2. જુઓ 'સમાણું'	सरीखा, एक–सा	see 'समाणुं'
		અ॰	સાથોસાથ, સહિત ઉદા. ધડાકા સમું તે નીચે પડ્યું	समेत, के साथ	with, accompanied by, e.g. 'धडाकासमुं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમૂહ	समूह	पुं॰	ટોળું	झुंड, समुदाय, राशि	crowd, gathering
સમૂહકાર્ય	समूहकार्य	न॰	આખા સમૂહનું એકત્રિત, એક બનીને થતું-સંગઠિત કાર્ય	समूहकार्य	collective action
સમૂહપ્રાર્થના	समूहप्रार्थना	स्त्री॰	સામુદાયિક પ્રાર્થના	समूहप्रार्थना	mass-prayer
સમૂળ, સમૂળું	समूळ, समूळुं	वि॰	જુઓ 'સમૂલ'	मूल सहित, समूल	see 'સમૂલ'
સમૂળગું	समूळगुं	वि॰	સમૂળ, તમામ, પૂરેપૂરું	समूचा, पूरा, समूल	complete, entire, whole
સમેટવું	समेटवुं	स॰क्रि॰	આટોપવું, એકઠું કરવું	समेटना	to wind up, to gather, to collect
સમેત	समेत	वि॰	સંયુક્ત, સાથે હોય એવું	संयुक्त, मिला हुआ	accompanied by
		अ॰	સુધ્ધાં, સહિત	सहित, –से युक्त, समेत	inclusive of, along with
સમેસમું	समेसमुं	वि॰	1. બરોબર સમું	ठीक–ठाक	quite in good shape
			2. સીધેસીધું હોય તેવું, યથાર્થ	सीधा–सच्चा	straight forward, proper
સમૈયો	समैयो	पुं॰	1. સામૈયું	अगवानी, अगवाई	going in procession with a band of musicians
			2. અમુક એક ધર્મના માણસોનો મેળાવડો	अमुक धर्म के अनुयायियों का सम्मेलन	assembly of people of a particular religion
સમો	समो	पुं॰	1. વખત	समय, वक्त	time
			2. પ્રસંગ, અવસર	उपयुक्त अवसर, समय, मौका	occasion

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સમોલ	समोल	સ્ત્રી॰	જોતરું ભરાવવાની ધૂંસરીની ખીલી	सैला, सिमल	yoke-pin for fastening the yoke-strap
સમોવડ, સમોવડું	समोवड, समोवडुं	વિ॰	1. સમાન, બરાબરિયું	समान, बराबर का, समकक्ष	equal
			2. પ્રતિસ્પર્ધી	प्रतिस्पर्धी	rival, opponent
સમોવડિયણ	समोवडियण	વિ॰,સ્ત્રી॰	સમોવડાઈ	हमउम्र, समवयस्क स्त्री	woman of the same age, equal
સમોવડિયું	समोवडियुं	વિ॰	1. સરખી ઉંમરનું, સરખું	हमउम्र, समवयस्क	of the same age, equal
			2. પ્રતિસ્પર્ધી, હરીફ	प्रतिस्पर्धी, प्रतिद्वंदी	rival
સમોવવું	समोववुं	સ॰ક્રિ॰	વધારે ગરમ પાણીને નવાય એવું કરવા તેમાં ઠંડું પાણી ઉમેરવું	गर्म पानी को गुनगुना बनाने के लिए ठंडा पानी डालना	to add cold water to hot water to reduce its temperature
સમ્રાજ્ઞી	सम्राज्ञी	સ્ત્રી॰	મહારાણી, સમ્રાટની સ્ત્રી	महारानी, सम्राट की पत्नी, सम्राज्ञी	empress
સમ્રાટ	सम्राट	પું॰	રાજાધિરાજ, શહેનશાહ	सम्राट, राजाधिराज	emperor
સર	सर	ન॰,	સરોવર	सरोवर	lake
		સ્ત્રી॰	1. ગળામાં પહેરવાની સેર, સાંકળી	कंठी, सिकड़ी, माला	necklace
			2. સાહેબ (હાઇસ્કૂલમાં માસ્તરને માટે સંબોધન)	महोदय, साहब (शिक्षक)	Sir (as in addressing one's teacher)
			3. લિમિટેડ કંપનીની થાપણનો હિસ્સો—ભાગ	शेयर	share
			4. પત્તાંની રમતમાં અમુકનું પ્રાધાન્ય તે, હુકમ	तुरुप, हुकुम का पत्ता	trump-card
		પું॰	મુદ્દલ અને મુદતના મહિનાનો ગુણાકાર (વ્યાજ ગણવામાં)	गुणनफल (सूद गिनने में मूलधन और अवधि के	(in calculating interest) multi-plication of

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
				महीनों का)	capital and period in months
		वि·	1. 'વડું' ના અર્થમાં શબ્દની આગળ	बड़ा	prefixed to words in the sense of 'chief'
			2. તાબે, આધીન, જિતાયેલું	अधीन, पराजित	defeated
		अ·	1. વિશેષણ સાથે '૩એ, પ્રમાણે' ના અર્થમાં	अनुसार, मुताबिक	(with adj.) in the sense of according to
			2. નામની સાથે ' માટે, અર્થે ' ના અર્થમાં	के लिए, हेतु	(with noun) in the sense of 'for'
સરકટ	सरकट	न·	નેતર કે બરુ જેવો છોડ	सरकंडा (पौधा)	kind of grass, reed or cane
સરકણું	सरकणुं	वि·	1. સરકી જાય-જવાય એવું	फिसलवां	slippery
			2. સરકણી જગા	फिसलन	slippery ground
સરકવું	सरकवुं	अ·क्रि·	1. લપસવું, ખસવું	सरकना, खिसकना, फिसलना	to slip, to slide
			2. છટકવું, ધીમે રહીને જતા રહેવું	चुपके से चल देना, खिसकना	to escape, to sneak away
સરકસ	सरकस	न·	જનાવર, કસરત વગેરેના ખેલનો તમાસો	सर्कस	circus
સરકાર	सरकार	पुं;स्त्री·	1. પ્રજાનું શાસન કરનારી સત્તા	सरकार, राज्य, हुकूमत	government
			2. રાજાશાહી, સત્તાધીશ - એ અર્થમાં ઉદ્બોધનમાં વપરાય છે	बड़ों का संबोधन, हुज़ूर, सरकार	kingship, majesty—used in the address to a king 'his majesty'
સરકારધારો, સરકારભરણું, સરકારભરત	सरकारधारो, सरकारभरणुं, सरकारभरत	पुं, न·	મહેસૂલ	लगान, भूमिकर, राजस्व	revenue

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરકારી	सरकारी	वि॰	સરકારનું, સરકાર સંબંધી	सरकारी, सरकार का, शासकीय	(of or about) government, public
સરકો	सरको	पुं॰	ઘણો જ ખાટો રસ, તાડી, શેરડી, દ્રાક્ષ વગેરેનો ખટાશ ચડેલો રસ	सिरका	vinegar
સરખાઈ, સરખાપણું	सरखाई, सरखापणुं	स्त्री॰, न॰	સરખું હોવું તે	समानता, बराबरी	equality
સરખામણી, સરખાવટ	सरखामणी, सरखावट	स्त्री॰	1. તુલના, મુકાબલો 2. બરાબરી	तुलना बराबरी, मुकाबला	comparison confrontation, rivalry
સરખાવવું	सरखावुं	स॰क्रि॰	મુકાબલો કરવો, મેળવી જોવું, તુલના કરવી	तुलना करना, मिलाकर जाँचना, मिलाना	to compare, contrast
સરખું	सरखुं	वि॰	1. બરોબર, સમાન	समान, बराबर, सदृश	equal, similar
			2. સપાટ, ખાડાટેકરા વિનાનું	सपाट, समतल, जो ऊबड़-खाबड़ न हो	smooth, plane
			3. બરોબર રીતનું, વ્યવસ્થિત	ढंग का, व्यवस्थित, ठीक	in order, arranged
			4. છાજતું, ઘટિત (ઉદા. મારા સરખું કામ)	उचित, योग्य, लायक	suiting, befitting (e.g. work to suit me)
			5. વાક્યમાં નામ પછી વપરાતા 'ય' કે ' યે' જેવો ભાવ સૂચવે છે, ઉદા. આંગળી સરખી ન ઉપાડી	वाक्य में संज्ञा के बाद आने पर 'तक' या 'भी' अर्थ सूचित करता है	used after noun meaning 'य' or 'ये' even, e.g. आंगळी सरखी
સરખેસરખું	सरखेसरखुं	वि॰	બરાબરિયું, સમોવડ	बराबर का, एकसा	equal, of the same excellence

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરગવો	सरगवो	पुं॰	એક ઝાડ	सहिजन, मुनगा	kind of tree
સરઘસ	सरघस	न॰	વરઘોડાની પેઠે પ્રસંગ પર ગામમાં ફરે તે કે તેમ નીકળેલ સમુદાય	जुलूस	procession
સરજનહાર	सरजनहार	पुं॰	જુઓ 'સર્જનહાર'	सर्जनहार	see 'સર્જનહાર'
સરજવું	सरजवुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'સર્જવું'	देखिए 'સર્જવું'	see 'સર્જવું'
સરજોરી	सरजोरी	स्त्री॰	જુઓ 'સિરજોરી'	देखिए 'સિરજોરી'	see 'સિરજોરી'
સરડો	सरडी	स्त्री॰	1. કાચિંડો 2. સરડાની માદા	गिरगिट मादा गिरगिट	chameleon female chameleon
સરડો	सरडो	पुं॰	કાચિંડો	गिरगिट	chameleon
સરણિ, સરણી	सरणि, सरणी	स्त्री॰	1. પગરસ્તો, માર્ગ	पगडंडी	foot path, foot-track,
			2. ગોઠવણી, વ્યવસ્થિતતા	व्यवस्था	arrangement
			3. પદ્ધતિ, રીત	पद्धति, रीति	method
સરત	सरत	स्त्री॰	1. નજર 2. યાદદાસ્ત, સ્મૃતિ	नज़र, दृष्टि याददाश्त, स्मरण शक्ति	sight memory
			3. ધ્યાન	ध्यान, ख़्याल	attention
સરતચુક	सरतचूक	स्त्री॰	નજરચૂક, ભૂલી જવું તે	भूल जाना, ध्यान से उतरना	oversight
સરતું	सरतुं	वि॰	નજીક, પાસે	निकट, पास	near, close at hand
સરદાર	सरदार	पुं॰	1. નાયક, આગેવાન	सरदार, नेता, मुखिया	leader, chief
			2. અમીર ઉમરાવ	सरदार, सामंत	lord, nobleman

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરદારી	सरदारी	स्त्री॰	1. સરદારની સત્તા કે પદ 2. આગેવાની	सरदारी नेतृत्व, अगुआई	post of chief leadership
		वि॰	સરદારનું,– ને લગતું	सरदार का	of or relating to the leader
સરનશીન	सरनशीन	पुं॰	સભાપતિ, પ્રમુખ, સદર	सभापति, अध्यक्ष	chairman at a meeting, president, chief
સરનામું	सरनामुं	न॰	નામ, કામ વગેરે	पता	address etc.
સરપટ	सरपट	पुं॰	એક વનસ્પતિ	सरपत	kind of plant
સરપણ	सरपण	न॰	બાળવાનાં લાકડાં	ईंधन (लकड़ी)	firewood, fuel
સરપંચ	सरपंच	पुं॰	પંચનો વડો	सरपंच, पंचों का मुखिया	head of the body of arbitrators, *sarapanch*
સરપાવ	सरपाव	पुं॰	શાબાશી બદલ આપવામાં આવતો પોષાક, ઇનામ	सिरोपा, ख़िलअत	present, gift (usually a dress)
સરબસર	सरबसर	वि॰	1. તમામ 2. સમગ્ર	तमाम, संपूर्ण समग्र	all, complete entire
		अ॰	એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી, પૂર્ણતઃ	पूर्णतः, आद्यंत	from end to end
સરબાજી	सरबाजी	स्त्री॰	ગંજીફાની એક રમત	ताश का एक खेल	a game of cards
સરભર	सरभर	वि॰	1. ઓછુંવત્તું નહિ –સરખેસરખું	न कम न ज्यादा, बराबर	neither more nor less
			2. નફાતોટા વિનાનું	बिना हानि–लाभ का	without profit or loss
સરમુખત્યાર	सरमुखत्यार	वि॰	કુલ સત્તાવાળું	कुल सत्ताधारी	fully empowered
		पुं॰	કુલ સત્તાવાળો અધિકારી	तानाशाह, अधिनायक	dictator

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરમુખત્યારી	सरमुखत्यारी	स्त्री॰	સરમુખત્યારપણું, કુલ સત્તા	तानाशाही	dictatorship
સરરર	सररर	अ॰	ઝટ સરકી જવાનો અવાજ	सर-सर, सरसराहट	sound as of a thing whizzing past
સરલ	सरल	वि॰	1. સીધું 2. મુશ્કેલ નહીં એવું 3. નિષ્કપટી, નિખાલસ	सरल, सीधा आसान, सरल, सुकर निश्छल, सरल	straight easy, not difficult innocent, frank
સરવ	सरव	पुं॰	એક ઝાડ, સરુ	सरो, सर्व	kind of tree
સરવડું, સરવડિયું, સરવડો	सरवडुं, सरवडियुं, सरवडो	न॰, पुं॰	રહી રહીને, પડતું વરસાદનું ઝાપટું	रह रहकर होनेवाली बारिश की बौछार	frequent showers of rain
સરવણ	सरवण	पुं॰	1. ટહેલિયો	फेरीवाला साधू	sadhu who regularly goes around locality
			2. કાવડ લઈ ભીખ માગનારો	काँवर लेकर भीख माँगने वाला	beggar who carries a stick across his shoulder, at either end of which is suspended a pot
			3. ભિક્ષુ, શ્રમણ	भिक्षु, श्रमण	buddhist monk
સરવણી	सरवणी	स्त्री॰	તેરમાને દિવસે કરાતી સજ્જાદાન ઇ. ની ક્રિયા	तेरहवीं की श्राद्ध आदि क्रिया	ceremony of giving bedding, cot etc. to priest on the thirteenth day after a pērson's death
સરવાણી	सरवाणी	स्त्री॰	ઝરણું	स्रोत, झरना	stream

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરવાયું	सरवायुं	न॰	આખા વર્ષનો હિસાબનું તારણ	आय-व्यय का वार्षिक विवरण, चिट्ठा	yearly balance-sheet
સરવાળે	सरवाळे	अ॰	1. એકંદર	कुल मिलाकर, समग्रतया	on the whole
			2. પરિણામે, અંતે	अंत में, फलतः	in the end
સરવાળો	सरवाळो	पुं॰	1. સંખ્યાઓને ભેગી ઉમેરવી તે	संख्याओं को जमा करना, जोड़ना	addition
			2. તેથી થતી કુલ રકમ	जोड़, कुल जोड़	total
સરવું	सरवुं	वि॰	1. શરવું, ઝટ સાંભળે તેવું	तीक्ष्ण कान का, जो झट सुन सके	keen, sharp (in hearing)
			2. મોટેથી બોલાયેલું	ज़ोर से, ऊँचे से बोला हुआ	spoken loudly
			3. અમુક જાતના સ્વાદ અને ફોરમવાળું	अमुक तरह के स्वाद या महकवाला	having a particular taste and flavour
			4. ચપળ, ઉદા. સરવા પગ	चपल, तेज़	quick
		अ॰क्रि॰	1. પાર પડવું, વળવું (જેમ કે, ગરજ, અર્થ, કામ)	प्राप्ति होना, पूर्ण होना	to be accomplished, to serve the purpose
			2. જુઓ 'સરકવું'	देखिए 'सरकवुं'	see 'सरकवुं'
સરવૈયું	सरवैयुं	न॰	જુઓ 'સરવાયું'	देखिए 'सरवायुं'	see 'सरवायुं'
સરશિયું	सरशियुं	न॰	સરસવનું તેલ	कड़ुआ तेल, सरसों का तेल	mustard oil
સરસ	सरस	वि॰	1. સારું, ઉત્તમ	अच्छा, उत्तम, बढ़िया	good, excellent
			2. રસવાળું	रसवाला, रसीला, सरस	juicy
			3. સુંદર	सुन्दर, मोहक	beautiful

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરસમાચાર	सरसमाचार	पुं॰	ખબરઅંતર, પત્તો	पता, खबर	news, news of whereabouts
સરસવ	सरसव	पुं॰	એક જાતનું તેલી બી	सरसों	kind of seed, rapeseed or mustard seed
સરસંદેશો	सरसंदेशो	पुं॰	ખબર અંતર	खबर, समाचार	news
સરસાઈ	सरसाई	स्त्री॰	સ્પર્ધા, ચડસાચડસી	होड़, प्रतिस्पर्धा	competition, rivalry
સરસામાન	सरसामान	पुं॰	રાચરચીલું, ઘરગથુ સામાન	सरोसामान, माल–असबाब	household goods or furniture
સરસિયું	सरसियुं	न॰	જુઓ 'સરશિયું'	देखिए 'सरशियुं'	see 'सरशियुं'
સરસીધું	सरसीधुं	न॰	રસોઈનો સામાન	रसोई की कच्ची सामग्री, सीधा	articles of food and other requisites for a meal
સરસું	सरसुं	वि॰ अ॰	સરસ, સારું અડોને, પાસે, નજીક	अच्छा, उत्तम पास, सटकर, समीप	good, fine near, close by
સરસૂબો	सरसूबो	पुं॰	વડો સૂબો, પ્રાંત કે વિભાગનો ઉપરી	बड़ा सूबेदार	revenue commissioner, chief of a division or a province
સરહદ	सरहद	स्त्री॰	સીમા, સીમાડો	सीमा, सरहद (देश की)	boundary, frontier
સરહદી	सरहदी	वि॰	સરહદને લગતું, સરહદ સંબંધી	सरहदी, सीमावर्ती	pertaining to the border, relating to the border
		पुं॰	સરહદ પ્રાંતનો માણસ	सरहद प्रांत का आदमी	man from frontier province

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરળ,	सरळ,	वि॰	જુઓ 'સરલ'	देखिए 'सरल'	see 'सरल'
સરળતા	सरळता	स्त्री॰	સરલ હોવાનો ગુણ	सरलता	straight-forwardness
સરંગ	सरंग	पुं॰	વહાણનો મુખ્ય ટંડેલ, સારંગ	नाख़ुदा, प्रमुख नाविक	chief-mate
સરંજામ	सरंजाम	पुं॰	1 જોઈતી સામગ્રી	आवश्यक सामग्री	equipment, material
			2 લડાઈ કે લશ્કરની સામગ્રી	युद्ध या सेना की सामग्री	army equipment
સરાઈ	सराई	स्त्री॰	1 ધર્મશાળા, મુસાફર-ખાનું	सराय, धर्मशाला	caravan, sarai
			2 શેરી, પોળ	गली	street, lane
સરાક	सराक	पुं॰,स्त्री॰	અણીદાર સળી, ફાંસ, શૂળ	फाँस, नोकदार सलाई	sharp twig, thorn
સરાકડો	सराकडो	पुं॰	જુઓ 'સરોખડો'	देखिए 'सरोखडो'	see 'सरोखडो'
સરાડે	सराडे	अ॰	સવે, સીધે માર્ગે	सीधी राह पर, ढंग से, ठिकाने पर	on the right track
સરાણ	सराण	स्त्री॰	ધાર કાઢવાનું યંત્ર	सान (चढाना, देना, धरना), सान (यंत्र)	whetstone
સરાણિયો	सराणियो	पुं॰	સરાણ ઉપર ધાર કાઢી આપનાર	सिकलीगर	one who sharpens edged tools
સરાફ,	सराफ,	पुं॰	જુઓ 'શરાફ'	देखिए 'शराफ़'	see 'शराफ़'
સરાફી	सराफी	स्त्री॰	જુઓ 'શરાફી'	देखिए 'शराफ़ी'	see 'शराफ़ी'
સરાર	सरार	अ॰	હરાર, ઠેઠ સુધી	अंत तक, सरासर	from one end to the other, right to the end
સરાવ,	सराव,	न॰	શરાવ, શકોરું	सकोरा, कसोरा	earthen dish
સરાવલું	सरावलुं				

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરાવવું	सराववुं	स॰क्रि॰	1. 'સારવું' નું પ્રેરક	'सारवुं' का प्रेरणार्थक	causal of 'સારવું'
			2. સારવું–શ્રાદ્ધ કરવું	श्राद्धकर्म करना, पिंड़ देना	to perform shraddha (obsequious ceremony)
સરાસરી	सरासरी	अ॰,स्त्री॰	જુઓ 'સરેરાશ'	देखिए 'सरेराश'	see 'સરેરાશ'
સરાહવું	सराहवुं	स॰क्रि॰	વખાણવું, મહિમા વધારવો	सराहना, बखानना	to praise
સરાંઠી	सरांठी	स्त्री॰	કરાંઠી, સાંઠી	कड़िया, रहँठा	dry stalks of cotton
સરિયામ	सरियाम	वि॰	1. મુખ્ય, ધોરી (માર્ગ)	मुख्य (रास्ता), प्रमुख	main, trunk
			2. જાહેર	सरे–आम, ज़ाहिर, खुला	public
			3. સીધું, સળંગ	सीधा, जो टूटा हुआ न हो, अखंड	straight, unbroken
સરિખું	सरिखुं	वि॰	સરખું	सरीखा	similar
સરુ	सरु	न॰	1. એક ઝાડ, શરુ	सरो, सर्व	kind of tree, cypress tree
			2. પાર, છેડો	सिरा, अंत	limit, end
સરૂપ	सरूप	वि॰	1. સરખું, સમાન	सदृश, समान, एक सा	equal, similar
			2. રૂપાળું, સુંદર	सुंदर, रूपवान, सरूप	beautiful
સરેડે	सरेडे	अ॰	જુઓ 'સરાડે'	देखिए 'सराडे'	see 'સરાડે'
સરેતોરે	सरेतोरे	अ॰	વાજતેગાજતે, ખુલ્લે-ખુલ્લું, છપ્પોક	सरेआम, बाजे–गाजे के साथ	with music and pomp, in broad day-light, in public

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સરેરાશ	सरेराश	स्त्री॰	નાની-મોટી રકમોનો જુમલો કરીને કઢાતું માન (ગ.)	औसत	average (arith.)
		अ॰	1. સરેરાશ ગણતાં 2. શુમારે, અંદાજથી	औसतन् अंदाज़न्, लगभग, अटकल से	on an average approximately
સરેશ, સરેસ	सरेश, सरेस	पुं॰	ચામડાં કે હાડકાંમાંથી મળતો ચીકણો પદાર્થ	सरेश, सरेस (पदार्थ)	glue, gelatine
સરોખડો	सरोखडो	पुं॰	ચૂનાવાળી માટી	चूनायुक्त मिट्टी	clay mixed with lime
સરોવર	सरोवर	न॰	મોટું તળાવ	सरोवर, झील, सर	lake
સર્જન	सर्जन	न॰	1. સર્જ્યું તે	निर्माण या रचना या सृष्टि, सर्जन	act of creation
			2. સર્જેલું તે, કૃતિ 3. સૃષ્ટિ	कृति, सर्जन सृष्टि	thing created creation, universe
		पुं॰	શસ્ત્રવૈદ્ય, વાઢકાપનું કામ ખાસ જાણતો દાક્તર	शल्योपचारक, चीर-फाड़ करने वाला डाक्टर, सर्जन	surgeon
સર્જનજૂનું	सर्जनजूनुं	वि॰	આદિ સૃષ્ટિની શરૂઆતથી ચાલતું આવેલું	आदिका, आदि से जारी	old as creation itself
સર્જનહાર	सर्जनहार	पुं॰	સરજનહાર, પેદા કરનાર, ઈશ્વર	ईश्वर, पैदा करनेवाला	the creator, God
સર્જવું	सर्जवुं	स॰क्रि॰	પેદા કરવું, ઉત્પન્ન કરવું, રચવું	उत्पन्न करना, रचना करना, सिरजना, सृजना (प॰)	to create, to produce, to make
સર્વ	सर्व	वि॰	બધું, સઘળું	सब, सर्व, समस्त	all, whole, everything

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સર્વકાલીન	सर्वकालीन	वि॰	નિત્ય, બધો વખત, ટકી રહેનાર	सब काल का, सर्वकालीन	all times, forever
સર્વજનીન	सर्वजनीन	वि॰	સાર્વજનિક, સર્વલોક સંબંધી	सार्वजनिक	public
સર્વતઃ	सर्वतः	अ॰	1. ચોતરફ 2. બધી બાજુએથી	चारों ओर सब दिशाओं से	on all sides from all quarters
			3. સર્વપ્રકારે	सब प्रकार से	in all ways
સર્વદેશી, સર્વદેશીય	सर्वदेशी, सर्वदेशीय	वि॰	બધા દેશ-અંગ કે વિભાગને લગતું	सर्वदेशीय	cosmopolitan, relating to all aspects, comprehensive
સર્વનામ	सर्वनाम	न॰	નામને બદલે આવતો શબ્દ (વ્યા.)	सर्वनाम	pronoun
સર્વનાશ	सर्वनाश	पुं॰	બધાનો નાશ	बरबादी, तबाही	total destruction
સર્વપક્ષી	सर्वपक्षी	वि॰	1. બધા પક્ષનું, બધા પક્ષને લગતું 2. સર્વનો યોગ્ય પક્ષ કરતું	सब पक्षों का, सर्वपक्षीय सर्वपक्षी	relating to or of all parties impartial
સર્વમતે	सर्वमते	अ॰	સર્વાનુમતે	सर्वसम्मति से	unanimously
સર્વમાન્ય	सर्वमान्य	वि॰	બધાંને માન્ય	सबको मान्य, सर्वमान्य	acceptable to all
સર્વવિધ	सर्वविध	वि॰	સર્વ પ્રકારનું	सब प्रकार का	of all kinds
સર્વસત્તાધીશ	सर्वसत्ताधीश	पुं॰	સર્વસત્તા જેના હાથમાં છે તેવું, સરમુખત્યાર	सर्वाधिकारी, मुखतारकुल	having all power, dictator
સર્વસંમત	सर्वसंमत	वि॰	સર્વમાન્ય	सर्वसम्मत, सर्वमान्य	agreed to by all
સર્વસાધારણ, સર્વસામાન્ય	सर्वसाधारण, सर्वसामान्य	वि॰	સૌને લાગુ પડતું	सर्वसामान्य	commonly applicable

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સર્વાનુમત	सर्वानुमत	वि॰	બધાને અનુમત–કબૂલ	सर्वसम्मत, एकमत	unanimous
સર્વાનુમતિ	सर्वानुमति	स्त्री॰	બધાની અનુમતિ	सर्वसम्मति	unanimity
સર્વાંગી, સર્વાંગીણ	सर्वांगी, सर्वांगीण	वि॰	સર્વ અંગોને લગતું, આખા શરીરમાં વ્યાપી કે ફરતી રહેતું	सर्वांगीण	comprehensive
સર્વે	सर्वे	अ॰	સર્વ, બધું	सर्व, सब	all, entire
સર્વોપરી	सर्वोपरी	वि॰	1 સૌથી ચડિયાતું 2 શ્રેષ્ઠ	सर्वोत्कृष्ट श्रेष्ठ	best of all best
સર્વોપરીત્વ, સર્વોપરીપણું	सर्वोपरीत्व, सर्वोपरीपणुं	न॰	સૌનું ઉપરીપણું, શ્રેષ્ઠત્વ	श्रेष्ठता, उत्तमता	supremacy
સલગમ	सलगम	न॰	એક કંદ	शलजम, शलग़म	kind of root
સલપો, સલફો	सलपो, सलफो	पुं॰	1 સપાટો, દમ (ચલમનો) 2 જથ્થો	दम, कश (चिलम का) समूह, समुदाय	puff (of a pipe) collection
સલમો	सलमो	पुं॰	ઝીકથળકમાં વપરાતો ગોળ લપેટેલો ચળકતો તાર	सलमा, बादला	bright thread used in weaving brocade
સલવવું	सलववुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'સાલવવું'	देखिए 'साल़वvuं'	see 'साल़वvuं'
સલવામણ	सलवामण	स्त्री॰	સલવાવું તે	उलझना, फँसना	to be trapped, to be caught in a fix
સલવાવું	सलवावुं	अ॰क्रि॰	1 ઉકેલ ન સૂજવાથી ગભરાવું, ગૂંચાવું 2 'સાલવવું', 'સલવવું' નું કર્મણિ	कोई उपाय या हल न मिलने से घबराना, सकपकाना, हड़बड़ी में पड़ना, फँसना 'साल़वvuं', 'सलवvuं' का कर्मणि रूप	to be embarrassed, be puzzled passive of 'साल़वvuं', and 'सलवvuं'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સલાટ	सलाट	पुं॰	પત્થર ઘડનારો	संगतराश	stone mason
સલાટી	सलाटी	स्त्री॰	ધાર કાઢવાનો પથ્થર	सिल्ली	whetstone
સલાડવું	सलाडवुं	स॰क्रि॰	જોડવું, એકને બીજા સાથે બાંધવું	जोड़ना, गाँठना	to join one thing with another
સલાડી	सलाडी	स्त्री॰	જુઓ 'સલાટી'	सिल्ली	see 'सलाटी'
સલાડું	सलाडुं	न॰	1. જુઓ 'સલાટી' 2. ભંભેરણી, સલાડો	सिल्ली चुग़ली	see 'सलाटी' insinuation, imbroglio
સલામ	सलाम	स्त्री॰	નમસ્કારનો એક પ્રકાર	सलाम, नमस्कार	salaam, a way of greeting
સલામત	सलामत	वि॰	1. સહીસલામત, સુરક્ષિત 2. હયાત, તંદુરસ્ત	सुरक्षित, अखंड, साबित जीवित, स्वस्थ, तंदुरुस्त	safe and sound, secure living, healthy
સલામતી	सलामती	स्त्री॰	1. તંદુરસ્તી, ક્ષેમ 2. હયાતી, જિંદગી 3. સુરક્ષિતતા	सलामती, तंदुरुस्ती, कुशल ज़िंदगी, सलामती सुरक्षितता	health; welfare existence security
સલાવડું	सलावडुं	न॰	માટીનું ભિક્ષાપાત્ર, શકોરું	मिट्टी का भिक्षापात्र	begging bowl
સલાહ	सलाह	स्त्री॰	1. શિખામણ 2. અભિપ્રાય 3. સુલેહ	सीख, सिखावन, सलाह राय, सलाह सुलह, मेल	advice opinion amity, peace
સલાહકાર	सलाहकार	वि॰,पुं॰	1. સલાહ આપનાર 2. સુલેહ કરનાર કે કરાવનાર	सलाहकार सुलह करने वाला या कराने वाला	adviser mediator, peace-maker

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સલૂક	सलूक	स्त्री॰	વર્તણૂક, રીતભાત, વર્તાવ	सलूक, व्यवहार, आचरण	behaviour, conduct, demeanour
સલૂણું	सलूणुं	वि॰	મનોહર, સુંદર	सलोना, सुन्दर, मनोहर	lovely
સલેપાટ	सलेपाट	पुं॰	રેલના પાટા નીચે ગોઠવાતો પાટડો	सलीपर, सिलीपट (रेल का)	slipper
સલ્લી	सल्ली	स्त्री॰	અસ્ત્રો ઘસવાની પથરી	सिल्ली, पथरी	whetstone
સલ્લો	सल्लो	पुं॰	સાગોળ, સલો	बारीक चूना	thin coating or daubing with mixture of earth or lime and cowdung
સવચ્છી	सवच्छी	स्त्री॰, वि॰	જુઓ 'સવત્સી'	देखिए 'सवत्सी'	see 'सवत्सी'
સવડ	सवड	पुं॰, स्त्री॰	જુઓ 'સગવડ'	देखिए 'सगवड'	see 'सगवड'
સવત્સ, સવત્સા, સવત્સી	सवत्स, सवत्सा, सवत्सी	वि॰,स्त्री॰	વાછડાવાળી	जो बछड़े के साथ हो	accompanied by a calf
સવળવું	सवळवुं	स॰क्रि॰	જુઓ 'સળવળવું'	देखिए 'सळवळवुं'	see 'सळवळवुं'
સવળ, સવળું	सवळ, सवळुं	वि॰	સૂલટું, અવળાથી ઊલટું	सीधा, 'उल्टा' का विरुद्धार्थक	proper, favourable, right side out
સવા	सवा	पुं॰	1. અનુકૂળ પવન	अनुकूल पवन	favourable breeze
			2. એક વનસ્પતિનાં બીજ, સુવા	सोआ (बीज)	seeds of a kind of plant, dill plant
			3. પાપડ કે અથાણામાં પડતો એક જીવ	एक कीड़ा जो पापड़ या अचार में पड़ता है	worm which occurs in pickles etc.

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		વિ·	1. પાધરું, સવે, પાંસરું, અનુકૂળ	अनुकूल, रास	straight, favourable
			2. એક અને પા, ૧૫	सवा	one and a quarter
સવાઇ	सवाई	વિ·,સ્ત્રી·	સવાયું	सवागुना, सवाई, बढ़–चढ़कर	one and a quarter
		સ્ત્રી·	1. સવા ગણું તે	सवागुने का भाव, सवाई	one and a quarter times (the quantity)
			2. ચડિયાતાપણું, વડાઇ	उत्तमता	superiority
			3. સિપાઇનો ફેંટો કે પાઘડો	सिपाही का साफ़ा या पगड़ी	turban or head-dress of a police constable
સવાકવા	सवाकवा	પું·	1. અનુકૂળ કે પ્રતિકૂળ પવન	अनुकूल या प्रतिकूल हवा	favourable or unfavourable wind
			2. અકસ્માત	दुर्घटना	mishap, accident
સવાણ	सवाण	સ્ત્રી·	1. સુવાણ, આરામ, કરાર	आराम, चैन, कल	ease, comfort
			2. સોબતનો આનંદ	संगत से मिलने वाला आनंद	joy of one's company
		ન·	પશુ માદાના ગર્ભાધાનનો કાળ	मादा पशु का गर्भाधान का काल	period of heat in animals
સવાદિયું	सवादियुं	વિ·	1. સ્વાદિષ્ટ	स्वादिष्ट, ज़ायक़ेदार	tasteful, dainty
			2. સ્વાદિષ્ટ ચીજો ખાવાના ચટકાવાળું	स्वादी, चटोरा, जिभला	person having taste for fine food
સવાયું	सवायुं	વિ·	1. સવાગણું	सवाया, सवागुना	one and a quarter times
			2. ચડિયાતું	बढ़–चढ़कर, सवाई	superior

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સવાર	सवार	स्त्री॰	પ્રાતઃકાળ, વહાણું	सवेरा, प्रातःकाल	morning
		वि॰	ઘોડા, હાથી કે વાહન ઉપર બેઠેલું	घोड़ा, हाथी के वाहन पर बैठा हुआ	rider
		पुं॰	1. તેવો માણસ, અસવાર	सवार	rider
			2. ઘોડેસવાર સિપાઈ	घुड़सवार सिपाही	horserider soldier
સવારથ	सवारथ	पुं॰	જુઓ 'સ્વાર્થ'	स्वार्थ	see 'સ્વાર્થ'
સવારથિયું	सवारथियुं	वि॰	જુઓ 'સ્વાર્થી'	स्वार्थी	see 'સ્વાર્થી'
સવારી	सवारी	स्त्री॰	1. પસાર થવું તે	सवार होने की क्रिया, सवारी	act of passing
			2. ગાડી વગેરેમાં બેસનાર ઉતારુ	गाड़ी, पालकी आदि पर सवार होने वाला, सवारी	passenger
			3. વાહને ચડી ઠાઠમાઠથી વરઘોડા રૂપે ફરવું તે, તેવો વરઘોડો	जुलूस, सवारी	going out in a procession, procession
			4. અમલદારી અંગે મુસાફરી	अधिकारी का दौरा, गश्त	journey on government work
			5. કૂચ, હુમલો, ચડાઈ	(फौज की) कूच, हमला, चढ़ाई	attack, invasion
			6. ઠાઠવાળો માણસ	(ला॰) रोबदार, ठाठ बाट वाला आदमी	dignified person
			7. સંગીતનો એક તાલ	संगीत का एक ताल	a beat in music
સવાલ	सवाल	पुं॰	1. પ્રશ્ન	प्रश्न, सवाल	question
			2. પૂછવાનું તે, માગણી, અરજ	पूछना, माँग, याचना	request
			3. બોલ	बोल, शब्द	words
સવાલજવાબ	सवालजवाब	पुं॰	1. પ્રશ્નોત્તર	प्रश्नोत्तर, सवाल–जवाब	question-and-answer
			2. બોલાબોલી	कहा–सुनी, तकरार	wrangling
			3. પડપૂછ-તપાસ	पूछताछ	inquiry

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સવાવીસ	सवावीस	वि॰	સાચું, શિરોધાર્ય, પ્રમાણભૂત	सही, सच्चा, शिरोधार्य, प्रमाणभूत	right, quite acceptable, authentic
સવાસણ	सवासण	स्त्री॰	સૌભાગ્યવતી સ્ત્રી	सुहागिन, सुवासिनी	woman whose husband is alive
સવાસો	सवासो	वि॰	' ૧૨૫ '	सवा सौ, 125	one hundred and twenty-five, 125
સવિનય	सविनय	वि॰	વિનયયુક્ત	विनययुक्त, शिष्टतापूर्ण	polite
		अ॰	વિનયપૂર્વક	विनयपूर्वक	politely
સવિનયભંગ	सविनयभंग	पुं॰	વિનયપૂર્વક– અહિંસાયુક્ત ભંગ (અન્યાયી કે અધર્મી કાયદા કે હુકમનો)	सविनय अवज्ञा	civil disobedience
સવિશેષ	सविशेष	वि॰	1. વિશિષ્ટતાવાળું, અસાધારણ	विशिष्ट, असाधारण	extraordinary, unusual
			2. ઉત્તમ, મુખ્ય	उत्तम, मुख्य	best, chief, main
		अ॰	1. ખાસ કરીને	ख़ास करके, विशेषतः	particularly, especially
			2. ખૂબ જ	अत्यंत	excessive, exceeding
સવિસ્તર	सविस्तर	वि॰	વિસ્તારયુક્ત	सविस्तर	extensive
		अ॰	વિસ્તારપૂર્વક	विस्तृत	detailed
સવે	सवे	अ॰	ઠેકાણે, રસ્તે, વ્યવસ્થિત	ठिकाने पर, व्यवस्थित	at the proper place, on the right track
		वि॰	સારું, રૂડું	अच्छा, उत्तम	good, best
સવેળા	सवेळा	अ॰	વખતસર, આગળથી	समय पर, आगे से	in time, in advance

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સવૈયો	सवैयो	पुं॰	એક છંદ	सवैया (छंद)	kind of metre
સસડવું	ससडवुं	अ॰क्रि॰	સડ સડ અવાજ સાથે ખૂબ ઊકળવું	'सड़सड़' आवाज़ के साथ खौलना	to sizzle, boil with hissing sound, simmer
સસણવું	ससणवुं	स्त्री॰	1. સસણવાનો અવાજ	'सन्–सन्' शब्द की आवाज़	whistle
			2. બાળકનો એક રોગ	बच्चों का एक रोग	whooping cough
સસણી	ससणी	स्त्री॰	1. સસણવાનો અવાજ	सन–सन, सनसनाहट	whizzing sound
			2. બાળકનો એક રોગ	बच्चों का एक रोग, हब्बा–डब्बा	kind of disease which children are prone to, whooping cough
સસરો	ससरो	पुं॰	વર કે વહુનો બાપ	ससुर, श्वसुर	father-in-law
સસલી	ससली	स्त्री॰	સસલાની માદા	खरगोश (मादा)	female hare
સસલું	ससलुं	न॰	એક નાનું ચોપગું પ્રાણી	खरगोश, खरहा	hare, rabbit
સસલો	ससलो	पुं॰	નર સસલું	खरगोश (नर)	male rabbit
સસ્તું	सस्तुं	वि॰	1. સોંઘું	सस्ता, अल्प मूल्य का	cheap
			2. ભાર કે વજ્જર વિનાનું	तुच्छ, (ला॰) बेवक़अत	light, worthless
સહકાર	सहकार	पुं॰	1. સાથે મળીને કામ કરવું તે, એકબીજાને મદદગાર થવું તે	सहयोग	co-operation
			2. આંબો	आम	mango-tree
સહકારિતા, સહકારિત્વ	सहकारिता, सहकारित्व	स्त्री॰, न॰	સહકારીપણું	सहयोगिता	co-operation
સહકારી	सहकारी	वि॰	સહકારવાળું, સહકાર કરતું કે તેનાથી ચાલતું	सहयोगी	co-operative

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	સહકાર કરનાર	सहयोग करने वाला	co-operator
સહકારી ભંડાર	सहकारी भंडार	पुं॰	સહકારથી ચાલતી દુકાન	सहकारी भंडार	co-operative store
સહકારી મંડળ, સહકારી મંડળી	सहकारी मंडळ, सहकारी मंडळी	स्त्री॰	સહકારથી ચાલતું મંડળ	सहकारी मंडली, सहकारी समिति	co-operative society
સહચર	सहचर	वि॰,पुं॰	સાથે ફરનાર, સોબતી	साथ चलने या रहने वाला या घूमने वाला, संगी, साथी, मित्र	companion, friend
સહજ	सहज	वि॰	1. સાથે જન્મેલું	सहज, साथ-साथ जन्मा हुआ	born with
			2. કુદરતી, સ્વભાવિક	प्राकृतिक, कुदरती, सहज	natural, innate
			3. સહેજ, સહેલું	आसान, सरल	easy
		अ॰	1. ખાસ કારણ વિના	अकारण, व्यर्थ, यों ही	with no particular purpose
			2. સ્વાભાવિક રીતે	स्वाभाविक ढंग से, सामान्यतः	naturally
			3. સહેલાઈથી	आसानी से	easily
સહજબુદ્ધિ	सहजबुद्धि	स्त्री॰	કુદરતી બુદ્ધિ કે પ્રેરણા, 'ઇનસ્ટિંક્ટ'	सहजज्ञान सहजबुद्धि	instinct
સહધર્મી	सहधर्मी	वि॰,पुं॰	1. સમાન ધર્મવાળું	समान गुणों वाला, सहधर्मी	having the same properties
			2. એકસમાન ધર્મનું અનુયાયી	एक समान धर्म का अनुयायी	following the same religion
સહધર્મિણી	सहधर्मिणी	स्त्री॰	પત્ની, સહધર્મચારિણી	पत्नी, सहधर्मचारिणी	wife
સહન	सहन	न॰	સહેવું-ખમવું તે	सहने की क्रिया, सहन, झेल	endurance
સહભાગિની	सहभागिनी	स्त्री॰	પત્ની	पत्नी	wife

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સહભોજન	सहभोजन	न॰	1. સાથે બેસી કરેલું ભોજન	साथ बैठकर किया हुआ भोजन, सहभोज	community dinner
			2. ભિન્ન વર્ણના લોકોનું એક પંગતે ભોજન	भिन्न वर्ण के लोगों का एक पंक्ति में भोजन	dinner in which people of diverse castes etc. join
સહમત	सहमत	वि॰	એકમત, સમાન-સરખા મતવાળું	सहमत, एकमत	having the same opinion, agreeing
સહમતી	सहमती	स्त्री॰	એકમતી	सहमति एकमत होना	consent
સહયોગ	सहयोग	पुं॰	જુઓ 'સહકાર'	देखिए 'सहकार'	see 'सहकार'
સહયોગી	सहयोगी	वि॰,पुं॰	જુઓ 'સહકારી'	देखिए 'सहकारी'	see 'सहकारी'
સહવાસ	सहवास	पुं॰	1. સાથે વસવું તે	साथ रहना, सहवास	dwelling together
			2. સોબત, સંબંધ	संगत, साथ-संबंध	companionship, familiarity
			3. અભ્યાસ, મહાવરો	अभ्यास, मुहावरा	study, practice
સહવાસી	सहवासी	वि॰	1. સાથે વસનારું	सहवासी	living together
			2. પરિચિત	परिचित	known, familiar
			3. ટેવાયેલું	अभ्यस्त, आदी	habituated
સહશિક્ષણ	सहशिक्षण	न॰	છોકરા છોકરીઓને સાથે શિક્ષણ આપવું તે	सहशिक्षा	co-education
સહસા	सहसा	अ॰	1. ઉતાવળે	प्रचंड वेग से	quickly
			2. ઓચિંતું	अचानक, एकाएक	suddenly
			3. વિચાર કર્યા વિના	बेधड़क	impulsively
સહાય	सहाय	स्त्री॰	મદદ	मदद, सहायता, सहाय	help
		पुं॰	મિત્ર, મદદગાર	मित्र, मददगार	friend, helper

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સહાયક	सहायक	वि॰	મદદગાર	मददगार, सहायक	helpful
સહાયકારક, સહાયકારી	सहायकारक, सहायकारी	वि॰	1. સહાય કરનારું 2. (વ્યા.) સહાયમાં વપરાતું ક્રિયાપદ	सहायता करने वाला सहायकारी क्रिया	that helps auxiliary verb
સહાયતા	सहायता	स्त्री॰	સાહ્ય, મદદ	सहायता, मदद	help
સહાયભૂત	सहायभूत	वि॰	મદદગાર થયેલું	सहायक बना हुआ	helpful
સહારો	सहारो	पुं॰	આશ્રય, હૂંફ	सहारा, आश्रय, आधार	shelter, help
સહિત	सहित	अ॰	1. સાથે 2. સુધ્ધાં	साथ, सहित समेत, सहित	along with including
સહિયર	सहियर	स्त्री॰	સહી, સખી	सखी, सहेली	girl as friend of another girl
સહિયારું	सहियारुं	वि॰	1. ભાગિયા-ભાગવાળું	साझे का, भागी	common, shared
			2. ભેગું, ભાગ ન વહેંચ્યા હોય તેવું	सयुंक्त	joint, undivided
		न॰	પંતિયાળું, ભાગિયાપણું	साझेदारी, पट्टीदारी	partnership
સહી	सही	स्त्री॰	1. નીચે પોતાનું નામ લખવું તે, મતું (ખત, કાગળમાં)	सही, हस्ताक्षर, दस्तख़त	signature
			2. સખી, સહિયર	सहेली, सखी	female friend
		वि॰	ખરું, સાચું	सही, खरा, सच्चा	right, correct
		अ॰	કબૂલ, મંજૂર, નક્કી	मंज़ूर, स्वीकृत, पक्का, निश्चित, सही	approved, agreed to, certain
સહીપણું	सहीपणुं	न॰	સખીપણું, સહિયર તરીકેનો સંબંધ	बहनापा	friendship among girls
સહીસલામત	सहीसलामत	वि॰	સુરક્ષિત, કાંઈ પણ ઈજા કે નુકસાન વિનાનું	निर्विघ्न, सलामत, सुरक्षित	secure, safe

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		अ॰	તેવી રીતે	सलामत, सही सलामत	safely
સહીસલામતી	सहीसलामती	स्त्री॰	સહીસલામતપણું, સુરક્ષિતતા	सुरक्षा, सलामती	security
સહુ	सहु	वि॰	સર્વ	सब, सर्व	all
સહેજ	सहेज	वि॰	થોડું, અલ્પ	अल्प, थोड़ा, तनिक	little
સહેજસાજ	सहेजसाज	वि॰,अ॰	થોડુંઘણું, જરાક	थोड़ा सा, ज़रा सा	a little
સહેલ	सहेल	वि॰	સહેલું	सरल, आसान, सहल	easy
		स्त्री॰	1. આનંદથી આમતેમ ફરવું તે 2. મોજમજા, લહેર	मनबहलाव के लिए भ्रमण, सैर–सपाटा मन की मौज, आनंद	excursion merriment, fun
સહેલસપાટો	सहेलसपाटो	पुं॰	મોજમજા	मौज–मज़ा	merry-making
સહેલાઈ	सहेलाई	स्त्री॰	સરળતા	सरलता, आसानी	ease, easiness
સહેલાણી	सहेलाणी	वि॰,पुं॰	મોજી, આનંદી માણસ	सैलानी, आनंदी, मनमौजी	gay, easy-going
સહેલું	सहेलुं	वि॰	મુશ્કેલ નહિ તેવું, સરળ	आसान, सहल	easy, straight forward
સહેલુંસટ	सहेलुंसट	वि॰	એકદમ સહેલું	बिलकुल आसान	quite easy
સહેવું	सहेवुं	स॰क्रि॰	સહન કરવું, વેઠવું, ખમવું	सहना, झेलना, बर्दाश्त करना	to bear, to endure, to suffer
સહ્યભેદ	सह्यभेद	पुं॰	કર્મણિપ્રયોગ	कर्मवाच्य (व्या॰)	passive voice
સળ	सळ	पुं॰	1. ગેડ કે દબાણનો આંકો-કાપો 2. સોળ	सिलवट, शिकन, सलवट साँट, छड़ी की चोट का दाग़	wrinkle, crease (of paper etc.) bruise

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સળક	सळक	स्त्री॰	સળકવું તે, સણકો	शूल (दर्द)	spasm, ache
સળકડી	सळकडी	स्त्री॰	1. નાની સળી, સળેકડી	छोटी तीली, सलाई, शलाका	small stick
			2. ઉશ્કેરણી	(ला॰) उकसाहट, उत्तेजन	instigation
સળકડું	सळकडुं	न॰	સળેકડું, સળી	शलाका, छोटी सलाई	small thin-piece of bamboo reed
સળકવું	सळकवुं	अ॰क्रि॰	1. સહેજ હાલવું, સળવળવું	ज़रा सा हिलना, कुलबुलाना	to stir
			2. ખાવાનો ભાવ થવો	खाने की तीव्र इच्छा होना	to have an inclination to eat
			3. ભોંકાતું હોય તેમ સણકા નાખવા	शूल उठना	to have shooting pain
સળકો	सळको	पुं॰	1. જુઓ 'સળક'	देखिए 'सळक'	see 'सळक'
			2. તીવ્ર ઇચ્છા	तीव्र इच्छा, लालसा	keen desire
સળગવું	सळगवुं	अ॰क्रि॰	બળવું, લાગવું	सुलगना, सिलगना, जलना	to burn, to break out
સળવળવું	सळवळवुं	अ॰क्रि॰	1. જરા જરા હાલવું, મરડાવું	ज़रा-ज़रा हिलना, अँगड़ाई लेना, कुलबुलाना	to stir, to move slightly
			2. શરીર પર જીવડું ચાલતું હોય તેવી લાગણી થવી	शरीर पर कीड़ा रेंगने का-सा भाव उत्पन्न होना	to have a creeping sensation
			3. કશું કરવા તત્પર થઈ રહેવું	कुछ करने के लिए आमादा या तत्पर हो जाना	to feel like to do something
સળવળાટ	सळवळाट	पुं॰	સળવળવું તે	कुलबुलाहट	stir, movement, restlessness
સળવું	सळवुं	अ॰क्रि॰	જીવડાં પડવાથી અંદરથી ખવાઈ જવું, અંદરથી બગડી જવું	घुन लगना, घुनना	to rot

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સળી	सळी	સ્ત્રી॰	ઘાસનો, લાકડાનો કે ધાતુનો લાંબો, પાતળો, ગોળ નાનો કકડો	शलाका, सलाई	small thin stick or bit of grass, wood or metal
સળીસંચો	सळीसंचो	પું॰	1. (લા.) યુક્તિપ્રયુક્તિ	युक्ति–प्रयुक्ति	trick or contrivance
			2. ઉશ્કેરણી	उकसाहट, उत्तेजना	instigation
સળેકડી, સળેકડું, સળેખડી, સળેખડું	सळेकडी, सळेकडुं, सळेखडी, सळेखडुं	સ્ત્રી॰, ન॰, સ્ત્રી॰, ન॰	1. નાની સળી	छोटी सलाई	small strip of bamboo reed
			2. ઉશ્કેરણી	उकसाहट	instigation
સળેખમ	सळेखम	ન॰	એક રોગ, શરદી	ज़ुकाम	cold
સળો	सळो	પું॰	સડો, સળવું તે	घुनना, कीड़े लगना	to rot
સાકર	साकर	સ્ત્રી॰	ખાંડના પાસાદાર ગાંગડા	मिसरी	sugar crystals
સાકરિયો	साकरियो	પું॰	1. ફૂલમાંના મધની ઝરમર	फूल के मधु का टपकना, पराग का चूना	drizzle of honey from flowers
			2. સાકરિયો ચણો	चीनी चढ़ाया हुआ चना	sugar-coated grain of gram
સાક્ષર	साक्षर	વિ॰	1. વાંચવા-લખવાની આવડતવાળું, ભણેલું	पढ़ा-लिखा, साक्षर	literate
			2. શિક્ષિત, વિદ્વાન	शिक्षित, विद्वान	educated, learned
			3. લેખક, સાહિત્યકાર	लेखक, साहित्यकार	writer, man of letters
સાક્ષાત્કાર	साक्षात्कार	પું॰	1. નજરોનજર જોવું તે, પ્રત્યક્ષદર્શન	प्रत्यक्ष दर्शन, साक्षात्कार	seeing with one's own eyes
			2. પરમ તત્ત્વ કે ઈશ્વરનો સાક્ષાત્ અનુભવ	परम तत्त्व या ईश्वर की साक्षात् अनुभूति	realization

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાક્ષી	साक्षी	સ્ત્રી॰	સાખ, સાહેદી	गवाह का बयान, गवाही, साक्ष्य	witness, testimony
		પું॰	1. નજરોનજર જોનાર	अपनी आँखों से देखने वाला, चश्मदीद, साक्षी	eye-witness
			2. સાક્ષી પૂરનાર, શાહેદ	गवाह, साक्षी	witness
			3. આત્મા, દ્રષ્ટા	आत्मा, द्रष्टा	soul, seer
સાખ	साख	સ્ત્રી॰	1. સાક્ષી, શાહેદી	साक्ष्य, गवाही	testimony
			2. ઝાડ ઉપર જ પાકેલું ફળ	टपका (आम)	fruit ripened on the tree
			3. બારણાના ચોકઠાના ઊભા ટેકા	साह (चौखट)	vertical bars of the frame of a door
			4. બારણું, આંગણું	द्वार, दहलीज़	door, threshold
સાખદસ્કત	साखदस्कत	પું॰	સાખ તરીકે કરાતા દસ્કત-સહી, 'એટેસ્ટેશન'	साक्ष्यांकन	attestation
સાખપડોશી, સાખપાડોશી	साखपडोशी, साखपाडोशी	પું॰	જોડમાં જ જેનું ઘર હોય એવો પાડોશી	हमसाया, पड़ोसी	next-door neighbour
સાગ	साग	પું॰	જેનાં ઇમારતી લાકડાં બને છે તે એક જાતનું ઝાડ કે તેનું લાકડું	सागौन, सागवन	teak tree
સાગર	सागर	પું॰	1. દરિયો	समुद्र, सागर	sea
			2. દશ પદ્મ જેટલી સંખ્યા	दस पद्म संख्या	ten thousand millions
			3. પ્યાલો, જામ	प्याला, जाम	cup
સાગરખેડુ	सागरखेडु	પું॰	સાગરની મુસાફરી કરનાર દરિયો ખેડનાર	सागरगामी	sailor
સાગરીત, સાગરીદ	सागरीत, सागरीद	પું॰	સાથી પ્રાયઃ બૂરા કામમાં)	साथी, पट्ठा (बुरे काम में)	companion (usu. in the sense of accomplice)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાગવાન	सागवान	न॰	સાગનું લાકડું	सागौन, सागवन की लकड़ी	teak wood
સાગુચોખા, સાગુદાણા	सागुचोखा, सागुदाणा	पुं॰	તાડ જેવા સાગૂ નામના ઝાડના થડના ગરના બનાવેલા દૂધિયા કણ	सागूदाना, साबूदाना	sago
સાગોળ	सागोळ	पुं॰	ચાળેલો બારીક ચૂનો, સલ્લો	बारीक चूना	fine lime powder
સાચ	साच	न॰	સત્ય	सत्य, सच्चाई	truth
સાચકલું	साचकलुं	वि॰	નિષ્કપટી	निष्कपट, सच्चा	honest, straight-forward
સાચવણ, સાચવણી, સાચવણું	साचवण, साचवणी, साचवणुं	स्त्री॰, न॰	જતન, સંભાળ	देखभाल, संभाल	care, looking after
સાચવવું	साजववुं	स॰ क्रि॰	સાંભળવું, જતન કરવું	सँभालना, पालन करना, रक्षा करना	to care, to take care of, to protect
સાચાઈ	साचाई	स्त्री॰	સચ્ચાઈ, સાચવટ	सच्चाई	truthfulness, integrity
સાચાબોલું	साचाबोलुं	वि॰	સાચું બોલનાર	सत्यवादी, सत्यवक्ता	truthful
સાચું	साचुं	वि॰	1. ખરું, સત્ય, હોય તેવું	सत्य, सच्चा, यथार्थ	true
			2. અસલ, બનાવટી નહિ એવું	असली, खरा, विशुद्ध	original
			3. સત્ય બોલનારું	सत्यवादी	truthful
			4. એકવચની	वचन पालनेवाला	true to one's word
સાચુંજૂઠું	साचुंजूठुं	वि॰	ખરુંખોટું	झूठ-सच, सच-झूठ	mixture of true and false, garbled
		न॰	ભંભેરણી	उकसाना, उभारना	instigation

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાચે	साचे	અ॰	1. ખરે, નક્કી 2. વાજબી રીતે	सचमुच, निस्संदेह यथार्थतः, उचित रीति से	really justifiably
સાજ	साज	પું॰	1. ઉપયોગી સરસામાન	साज़, सामान, उपयोगी सामग्री	useful articles
			2. શણગાર, વસ્ત્રાભૂષણ	सिंगार, वस्त्राभूषण	ornaments, dress etc.
			3. ઘોડા પર નાખવાનો સામાન	घोड़े को सजाने का सामान, साज़	saddle
		ન॰	સારંગી જેવું એક વાદ્ય	सारंगी जैसा वाद्य	a musical instrument
સાજન, સાજનમહાજન, સાજનિયા	साजन, साजनमहाजन, साजनिया	ન॰, ન॰, પું॰	વરના વરઘોડા સાથે રહેલું પ્રતિષ્ઠિત લોકોનું મંડળ	बाराती	gathering of respectable persons with the bridal procession
સાજિંદો	साजिंदो	પું॰	ગાનાર કે નાચનારની સાથેનો સારંગીવાળો કે તબલચી	साज़िंदा (तबलची या सारंगिया)	fiddler or drummer accompanying a dancer or a singer
સાજીખાર	साजीखार	પું॰	એક ખાર	सज्जीखार, सज्जी	kind of salt
સાજું	साजुं	વિ॰	1. તંદુરસ્ત	निरोगी, स्वस्थ, तंदुरुस्त	healthy
			2. ભાંગેલું નહિ એવું, આખું	साबुत, अखंड	whole, unbroken
સાજુંતાજું	साजुंताजुं	વિ॰	તાજું અને નીરોગી	ताज़ा और निरोगी, भला-चंगा	hale and hearty
સાજુંસમ, સાજુંસમું	साजुंसम, साजुंसमुं	વિ॰	1. તંદુરસ્ત, નીરોગી	तंदुरुस्त, निरोगी, स्वस्थ	healthy, fit

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સાવ સાજું, આખેઆખું, અક્ષત	बिलकुल साबुत, पूरा-पूरा, अखंड	quite well
સાટકો	साटको	पुं॰	સાટ બાંધી બનાવેલો ચાબુક કે કોરડો	चाबुक, कोड़ा	whip, lash
સાટમારી	साटमारी	स्त्री॰	1. જંગલી પ્રાણીઓને ખીજવીને લડાવવાનો તમાસો	जंगली पशुओं को उकसाकर लड़ाने का तमाशा	fighting of wild animals as a show
			2. લડાલડી	लड़ाई, टंटा	fighting
સાટવવું	साटववुं	स॰ क्रि॰	1. સાટું કરવું	करार करना, ठहराना	to agree, to sale
			2. ખરીદવું	खरीदना	to buy, to purchase
સાટવું	साटवुं	स॰ क्रि॰	1. મૂલ ઠેરવવું	मूल्य ठहराना	to get the price of a thing set
			2. વેચાતું લેવું	मोल लेना	to buy
સાટાકરાર, સાટાખત	साटाकरार, साटाखत	न॰	સાટા વિષેનું લખત કે તેનો કરાર	प्रतिज्ञापत्र, इक़रारनामा	deed of agreement for sale
સાટું	साटुं	न॰	1. કરાર, બોલી, કબાલો	प्रतिज्ञा, क़रार, सौदा	agreement, bargain
			2. મૂલ ઠેરવવું તે	मूल्य ठहराना	fixing up the price
			3. બહાનાની રકમ	पेशगी, बयाना	advance
			4. માલને બદલે માલ કે કન્યાને બદલે કન્યા આપવી તે	विनिमय (कन्या या माल का)	barter (of goods, girls in marriage etc.)
			5. બદલો	बदला, मुआवज़ा	return (for benifits received)
સાટે	साटे	अ॰	બદલે, અવેજમાં	बदले में	in exchange

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાટોડો	साटोडी	स्त्री॰	એક વનસ્પતિ	पुनर्नवा, साटी (वनस्पति), गदहपूरना	kind of plant
સાટોડીમૂલ	साटोडीमूळ	न॰	સાટોડીનું મૂળ	पुनर्नवा का मूल	root of a kind of plant
સાટોડો	साटोडो	पुं॰	એક વનસ્પતિ	एक वनस्पति	kind of plant
સાઠ	साठ	वि॰	૬૦	साठ, '60'	sixty, '60'
સાઠી	साठी	स्त्री॰	1. સાઠ વર્ષની વય, ઘડપણ	साठ साल की आयु, बुढ़ापा	age of sixty
			2. સાઠ વર્ષનો ગાળો	साठ वर्षों का अंतर	period of sixty years
			3. સાઠ દિવસે પાકતી એક જુવાર કે ડાંગર	साठी (धान)	variety of juwar or millet that yields the crop in sixty days
સાડાત્રીશ, સાડત્રીસ	साडत्रीश, साडत्रीस	वि॰	'૩૭'	सैंतीस, '37'	thirty-seven, '37'
સાડલો	साडलो	पुं॰	સાલ્લો, સાડી	स्त्रियों की धोती, साड़ी	saree
સાડાત્રણ	साडात्रण	वि॰	1. અદકું પાંસળિયું 2. ગણ્યાંગાંઠ્યા, જૂજ	वहमी अल्पसंख्यक, कम	whimsical a few, few
સાડાબાર	साडाबार	स्त्री॰	(લા.) પરવા	परवाह	care, heed
સાડી	साडी	स्त्री॰	1. કીમતી સાલ્લો 2. સાડલો	मूल्यवान साड़ी स्त्रियों की धोती, साड़ी	costly saree saree
સાડીબાર	साडीबार	स्त्री॰	જુઓ 'સાડાબાર'	परवाह	see 'साडाबार'
સાડીસાતી	साडीसाती	वि॰	સાડા સાત વર્ષની પનોતી)	साढ़ेसाती	the influence (usu. malicious) of Saturn running over a

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
					period of seven and a half years on person's destiny
સાડુભાઇ, સાદ્ધુભાઈ	साडुभाई, साद्धुभाई	पुं॰	સાળીનો વર	साढ़ू	husband of sister-in-law
સાણકું	साणकुं	न॰	1. શાણકું, મોટું શકોરું	बड़ा सकोरा	large earthen pot
			2. ભિક્ષાપાત્ર	भिक्षापात्र	begging bowl
સાણશી, સાણસી	साणशी, साणसी	स्त्री॰	પકડ જેવું એક સાધન, સાંડશી	संडासी	a kind of tongs
સાણસો	साणसो	पुं॰	1. મોટી સાણસી	बड़ी संडासी	large pair of tongs
			2. પકડ, સંકડામણ, મુશ્કેલી	मुश्किल, कठिनाई	difficulty, hardship
સાત	सात	वि॰	'૭'	सात, '7'	seven, '7'
સાતતાળી	सातताळी	स्त्री॰	દોડીને રમવાની એક રમત	दौड़कर खेलने का एक खेल	kind of game played by children
સાતમ	सातम	स्त्री॰	પખવાડિયાની સાતમી તિથિ	सप्तमी (तिथि)	seventh day of lunar fortnight
સાતમું	सातमुं	वि॰	ક્રમમાં છ પછી આવતી	सातवाँ	seventh
સાતવો, સાતુ	सातवो, सातु	पुं॰	શેકેલા અનાજનો લોટ	सत्तू, सतुआ	flour of parched corn
સાત્ત્વિક	सात्त्विक	वि॰	1. સત્ત્વગુણવાળું, શાંત	सत्त्वगुणयुक्त, शांत	serene, having good qualities
			2. સત્ત્વગુણમાંથી ઉત્પન્ન થયેલું	सत्त्वगुण प्रधान, सात्त्विक	born of good qualities
			3. સત્ય	सत्य	true
			4. પ્રામાણિક	ईमानदार	honest

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			5. સદ્‌ગુણી	सद्‌गुणी	virtuous
			6. બળવાન, સત્ત્વવાળું	शक्तिशाली	strong
સાથ	साथ	पुं॰	1. સંઘાત, સોબત	साथ, संग	company
			2. સહકાર	सहकार, सहयोग	co-operation
		अ॰	(પ.) સાથે	साथ	with
સાથરો	साथरो	पुं॰	1. ઘાસનું બિછાનું, પરાળની શય્યા	घास या पयाल का बिछौना, साथरी	bed of hay
			2. દર્ભની સાદડી, સાથરી	कुश की चटाई	carpet of a kind of grass
			3. ચોકો, મરનારને સુવાડવા લીંપી તૈયાર કરેલી જમીન	गोबर का चौका (मरणासन्न के लिए)	place prepared for laying a dead body
સાથળ	साथळ	स्त्री॰	જાંઘ	जाँघ, रान	thigh
સાથિયો	साथियो	पुं॰	ૐ, આવી મંગળસૂચક આકૃતિ	स्वस्तिक	auspicious figure as shown here, ૐ
સાથી	साथी	पुं॰	1. સોબતી, મદદગાર, જોડીદાર	साथी, मददगार, जोड़ीदार	friend, companion
			2. ખેડ માટે રાખેલો નોકર, હારી	खेती के लिए रखा हुआ नौकर	farm-labourer
સાથે	साथे	अ॰	જોડે, ભેગું, સંગાથે	साथ, सहित	along with
સાદ	साद	पुं॰	1. અવાજ, ઘાંટો, સૂર	आवाज़, स्वर	voice, sound
			2. બૂમ	चीख़, चिल्लाहट	shout, call
સાદગી	सादगी	स्त्री॰	સાદાઈ	सादगी	simplicity
સાદડી	सादडी	स्त्री॰	દર્ભ, તાડછાં વ. ની બનાવેલી ચટાઈ	चटाई	carpet made of palm-leaves etc.
સાદર	सादर	वि॰	જાણીતું, જાહેર	परिचित, सुज्ञात	wellknown
		अ॰	આદરપૂર્વક, માનસહિત	सादर, मानसहित, आदर के साथ	with respect, honourably
સાદાઈ	सादाई	स्त्री॰	સાદાપણું, સાદગી	सादगी, सादापन	simplicity

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાદું	सादुं	वि॰	1. ભપકો, આડંબર, ખર્ચાળપણું, જટિલતા, મિશ્રણ, દંભ કે કૃત્રિમતા વિનાનું, સરળ, સીધું	सादा, सीधा, भोला–भाला	simple, straight-forward, innocent, inexpensive, not showy
			2. રંગ, ભાત કે લખાણ વિનાનું કોરું	कोरा, सादा (कागज़)	blank, plain
			3. મહેનત-મજૂરી કરવાની ન હોય તેવું, આસાન છે૬)	आसान, सरल	easy, not requiring any labour
સાધક	साधक	वि॰	1. કાર્યસિદ્ધિમાં ઉપયોગી	कार्य की सिद्धि में उपयोगी, साधक	useful instrumental in achieving something
			2. સિદ્ધ કરનારું	सिद्ध करने वाला	effective, efficient
			3. સિદ્ધ કરવા પ્રયત્ન કરનારું	सिद्ध करने का प्रयत्न करने वाला	one who makes effort to accomplish
			4. ભૂત, દેવ વગેરે સાધનારું	साधक (भूत, प्रेतादि का)	votary, worshipper
		पुं॰	સાધનાર, સાધના કરનાર (મોક્ષની)	तपस्वी, साधक, (मोक्ष की) साधना करने वाला	one who tries to accomplish or achieve salvation
સાધન	साधन	न॰	1. સાધવું તે	साधना, सिद्ध करना, पूरा करना, साधन	accomplishing
			2. ઉપકરણ, ઓજાર, સામગ્રી	औज़ार, उपकरण, सामग्री, साधन	means, equipment
			3. ઉપાય, યુક્તિ	उपाय, युक्ति	remedy, device
			4. ઈશ્વર પ્રાપ્તિ માટે	तप, संयम,	penance,

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			જરૂરી તપ, સંયમ, ઉપાસના વ.	उपासनादि ईश्वर प्राप्ति के साधन	abstinence, worship etc. for realising God
			5. હેતુ (ન્યા.)	हेतु (न्याय॰)	objective, purpose (logic)
साधवुं	साधवुं	स॰ क्रि॰	1. સિદ્ધ કરવું, પાર પાડવું	सिद्ध करना, पूरा करना, साधना	to accomplish, to achieve
			2. સાબિત કરવું	प्रमाणित करना, साबित करना	to prove
			3. દેવ, મંત્ર વ. વશ થાય તે માટે સાધના કરવી	साधना करना	to perform penance to propitiate a deity, or to achieve mastery over a *mantra* etc.
			4. પોતાને અનુકૂલ કે વશ કરવું	वश में करना	to subdue, to win over
			5. શબ્દનું સિદ્ધ રૂપ કયા ફેરફારોથી બન્યું તે બતાવવું	शब्दों का मूल खोजना, शब्दसिद्धि दिखाना, शब्द विकास के अनुसार क्रम दिखाना	to show derivation of words
			6. લાભ ઉઠાવી લેવો, ઉપયોગી કરી લેવો	लाभ उठाना, उपयोग कर लेना	to avail oneself of
साधारण	साधारण	वि॰	1. સામાન્ય, ખાસ નહિ તેવું	मामूली, आम, सामान्य	common, ordinary
			2. મધ્યમ, નહિ અતિ ઘણું કે નહિ અતિ ઓછું	मध्यम, औसत दरजे का	of the middle position or state, neither too much nor too little
			3. સમાન, બધાને લાગુ પડે તેવું	सामान्य, जो सब पर लागू हो, साधारण	general, universal

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાધુ	साधु	वि॰	1. સારું, ઉત્તમ	बढ़िया, उत्तम, साधु	good, excellent
			2. ધાર્મિક, ઈશ્વરભક્તિપરાયણ, સદાચરણી	धार्मिक, धर्मपरायण, सदाचारी	religious, devout
			3. (વ્યા.) શિષ્ટ, શુદ્ધ (શિષ્ટ ભાષા)	शिष्ट, शुद्ध (व्या॰)	refined, pure (gram.)
			4. (સમાસને અંતે) સાધનારું, ઉદા. સ્વાર્થસાધુ	सिद्ध करनेवाला	used at the end of a compound word, e.g. 'स्वार्थसाधु'
		पुं॰	1. સાધુપુરુષ	साधु-पुरुष	saint, sage
			2. ત્યાગી, બાવો, વૈરાગી	त्यागी, वैरागी	monk, ascetic
			3. શાબાશ! ધન્ય!	शाबाश, धन्य, साधु-साधु	bravo ! be blessed !
સાન	सान	स्त्री॰	1. ઇશારો, સંકેત, આંખમચકારો	इशारा, संकेत, सैन	gesture, sign, blink, wink
			2. સમજણ, અક્કલ	समझ, अक़्ल	sense, understanding
			3. સ્વમાન	स्वमान, शान	self-respect
		न॰	ગીરો મૂકવું તે, અવેજ	गिरवी रखना, रेहन रखना	to mortgage
સાપ	साप	पुं॰	સર્પ, ભુજંગ	साँप, सर्प	serpent, snake
સાપણ, સાપણી	सापण, सापणी	स्त्री॰	સાપની માદા	साँपिन	female serpent
સાપોલિયું	सापोलियुं	न॰	1. નાનો સાપ	छोटा साँप	small snake
			2. સાપનું બચ્ચું	सँपोला, पोआ	young snake
સાફ	साफ	वि॰	1. સ્વચ્છ, સ્વચ્છ	साफ़, स्वच्छ, निर्मल	clean, clear
			2. કચરા-કાંટા વગરનું	मँजा हुआ, बिना काँटे-कंकड़ का	clean
			3. સપાટ	समतल, बराबर	plane
			4. નિષ્કપટી	निष्कपट, साफ़दिल	innocent
			5. સ્પષ્ટ	स्पष्ट, साफ़, दो टूक	frank, plain

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		अ॰	બિલકુલ ઘસીને	पूरी तरह घिस कर	scraping or rubbing completely
સાફી	साफी	स्त्री॰	1. ચલમ પીવાનો કપડાનો કકડો	साफ़ी	piece of cloth wrapped round smoking pipe
			2. પતરાજી, બડાઈ	शेख़ी, बड़ाई	bragging
		वि॰	વળતર વગરનું	निवल, बिना कमीशन का	without any returns or commission
સાફો	साफो	पुं॰	ફેંટો	साफ़ा, फेंटा	turban
સાબદું	साबदुं	वि॰	1. બધુંયે, તમામ 2. સજ્જ, તૈયાર 3. ટટાર, સાજું	सारा, तमाम, पूरा लैस, सज्ज, तैयार स्वस्थ, तनकर	all, entire ready, alert erect, healthy
સાબર	साबर	न॰	હરણ જેવું શિંગડાવાળું પ્રાણી	साबर, साँभर हिरन	antelope
સાબરશિંગડું, સાબરશિંગું, સાબરશીંગડું, સાબરશીંગું	साबरशिंगडुं, साबरशिंगुं, साबरशींगडुं, साबरशींगुं	न॰	સાબરનું શિંગડું	साबर का सींग	horn of an antelope
સાબિત	साबित	वि॰	સિદ્ધ-પુરવાર	सिद्ध, साबित, प्रमाणित	proved
સાબુ	साबु	पुं॰	ક્ષાર અને તેલની મેળવણીથી બનાવેલો મેલ કાપે તેવો પદાર્થ	साबून, साबुन	soap cake
સાબુચોખા, સાબુદાણા	साबुचोखा, साबुदाणा	पुं॰	જુઓ 'સાગુચોખા'	देखिए 'सागुचोखा'	see 'सागुचोखा'
સાબૂત	साबूत	वि॰	1. આખું, જેવું ને તેવું, સાજું સમું, પૂરેપૂરું, હયાત	साबुत, अखंड, स्वस्थ, पूरा का पूरा	whole, unbroken, in its original condition

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સંગીન, નક્કર, મજબૂત	ठोस, मज़बूत	strong, solid
સામગ્રી	सामग्री	स्त्री॰	1. કોઈના કાર્યમાં ઉપયોગી કે સાધન તરીકે કામનો સામાન	सामान, सामग्री	material, equipment
			2. ઠાકોરજીના પ્રસાદની વિવિધ વાનીઓ	ठाकुरजी के प्रसाद की विविध चीज़े	various dishes of God's offering
સામટું	सामटुं	વિ॰	ભેગું, એકઠું	इकट्ठा, सम्मिलित	all together
		અ॰	સાથે લાગુ, એકીવારે	साथ-साथ, एकसाथ	all at once
સામનો	सामनो	પું॰	સામે થવું તે, વિરોધ બાકરી	सामना, मुक़ाबला, विरोध, मुठभेड़	opposition, protest
સામસામું	सामसामुं	વિ॰	1. બરાબર સામું	सम्मुख, समक्ष, ठीक सामने, प्रत्यक्ष	right opposite
			2. વિરુદ્ધ	विरुद्ध, प्रतिकूल	against, unfavourable
			3. સ્પર્ધાવાળું	स्पर्धा करनेवाला	rival
		અ॰	1. એકબીજાની સામે	आमने-सामने	one against the other
			2. હરીફાઈમાં	प्रतियोगिता में	in rivalry
સામસામે	सामसामे	અ॰	સામસામું, સામસામી	आमने-सामने	facing each other, one against the other
સામળ, સામળિયો, સામળો	सामळ, सामळियो, सामळो	પું॰	શામળ, શ્રીકૃષ્ણ	श्रीकृष्ण, साँवलिया	Lord Krishna
સામળું	सामळुं	વિ॰	શામળું, કાળું	साँवला, श्याम	dark
સામંતશાહી	सामंतशाही	સ્ત્રી॰	સામંતોના કે અમીર ઉમરાવોના આધાર કે વર્ચસવાળી રાજ્યપ્રથા	सामंतशाही	feudalism

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સામાન	सामान	पुं॰	૧ સામગ્રી, રાચરચીલું, ઉપયોગી ચીજો, સાહિત્ય, સરંજામ	सामान, असबाब, चीज़-वस्तु	goods, pieces of furniture, necessary things, equipment
			૨ સાજ, પલાણ	साज़ (ज़ीन, लगाम आदि)	saddle
સામાન્ય	सामान्य	वि॰	૧ સાધારણ, ખાસ નહિ તેવું	साधारण, सामान्य, आम	common, ordinary
			૨ બધામાં સમાન	सब में समान	general, equal in everything
		न॰	અમુક વર્ગની વ્યક્તિઓમાં રહેલો સમાન ગુણ કે ધર્મ, જાતિ (ન્યા.)	सामान्य लक्षण	common quality of the member of a particular class (logic)
સામાપાંચમ	सामापांचम	स्त्री॰	ભાદરવા સુદ પાંચમ—એક હિંદુ પર્વ	ऋषिपंचमी	the fifth day of the bright half of Bhadrapada-day of piety according to Hindu calendar
સામાવાળિયું, સામાવાળું	सामावाळियुं, सामावाळुं	वि॰	સામા પક્ષનું, શત્રુ પક્ષનું	प्रतिपक्षी, विपक्षी	of the opposite party or enemy
સામાસામી	सामासामी	अ॰	૧ સામસામે, એકબીજાની સામે	आमने-सामने	facing each other, one against the other
			૨ સ્પર્ધામાં	प्रतियोगिता में	in rivalry
સામુદાયિક	सामुदायिक	वि॰	૧ સમુદાયનું, —ને લગતું	समुदाय-संबंधी, सामुदायिक	public, common
			૨ સમુદાય વડે કરાતું	समुदाय द्वारा किया गया	done by all or the public
સામું	सामुं	वि॰	૧ સામે આવેલું	सम्मुख, मौजूद	opposite

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. વિરુદ્ધ	विरुद्ध, प्रतिकूल	against
સામે	सामे	અ॰	1. રૂબરૂ 2. નજર તરફની દિશામાં 3. વિરુદ્ધમાં	सामने, रूबरू आँखों के सामने विरुद्ध, विरोध में	in person in the presence of in front of, against
સામેલ	सामेल	વિ॰	જુઓ 'શામિલ'	देखिए 'शामिल'	see 'શામિલ'
સામેલગીરી	सामेलगीरी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'શામિલગીરી'	देखिए 'शामिलगीरी'	see 'શામિલગીરી'
સામૈયું	सामैयुं	ન॰	સામે લેવા જતું સરઘસ કે અતિથિને તેમ જઈને રામરામ કરવા તે	अगवानी	a deputation to receive someone, or welcome given to a guest after being escorted in a formal way
સામો	सामो	પું॰	એક ખડધાન્ય	साँवाँ	kind of wild or coarse grain
સામ્રાજ્ય	साम्राज्य	ન॰	1. એક સમ્રાટની હકૂમત નીચે આવેલાં અનેક રાષ્ટ્રોનો સમૂહ	साम्राज्य	empire
			2. તેની હકૂમત	साम्राज्य का शासन	sovereignty
સાર	सार	વિ॰	સારું, ઉત્તમ (પ.)	अच्छा, बढ़िया, उत्तम	good, best
		પું॰, ન॰	1. કસ, સત્ત્વ 2. તાત્પર્ય, સારાંશ 3. લાભ	सार, सत सारांश लाभ, फ़ायदा	essence summary gain
સારભૂત	सारभूत	વિ॰	1. સારરૂપ	साररूप	constituting a thing's essence
			2. સર્વોત્તમ, શ્રેષ્ઠ	सर्वोत्तम, श्रेष्ठ, सारभूत	best
સારણી	सारणी	સ્ત્રી॰	વણાટ માટે ફણીમાંથી તાણો પરોવવો તે	कंघी भरना (बुनाई)	passing threads of warp through reed

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સારપ	सारप	स्त्री॰	સારપણું, સજ્જનતા	भलाई, अच्छाई, सज्जनता	goodness
સારમાણસાઈ	सारमाणसाई	स्त्री॰	સજ્જનતા	सज्जनता	goodness, gentlemanliness
સારવવું	सारववुं	स॰ क्रि॰	સાર કાઢવો	सार निकालना	to find the gist or moral (of)
સારવાર	सारवार	स्त्री॰	દેખરેખ રાખવી, બરદાસ્ત, સેવાચાકરી	सँभाल, सेवा-टहल, तीमारदारी	care, treatment
સારવું	सारवुं	स॰ क्रि॰	1. શ્રાદ્ધ કરવું, સરાવવું	श्राद्धकर्म करना, पिंड देना	to offer funeral to the manes of the dead
			2. પરોવવું	पिरोना	to thread
			3. ખેરવવું, ટપકાવવું	झाड़ना, गिराना	to drop
			4. આંજવું, લગાડવું	आँजना, आँख में लगाना	to apply
			5. પાર પાડવું, કરવું	पूरा करना	to accomplish
			6. પહેરવું, શણગારવું	पहनना, सजाना	to put on
સારસ્વત	सारस्वत	वि॰	1. સરસ્વતી સંબંધી	सरस्वती-संबंधी, सारस्वत	relating to the goddess Saraswati
			2. સારસ્વત દેશનું	सारस्वत देश का	belonging to the Saraswat region
સારંગ	सारंग	पुं॰, न॰	1. એક રાગ	एक राग, सारंग	a mode in classical music
			2. મૃગ	मृग	deer
			3. ધનુષ્ય	धनुष	bow
			4. વિષ્ણુનું ધનુષ્ય, શાર્ઙ્ગ	विष्णु का धनुष	bow of Vishnu
			5. હાથી	हाथी	elephant
			6. કોકિલ	कोयल	cuckoo
			7. ભમરો	भ्रमर	black bee

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સારાશ	साराश	स्त्री॰	સારાઈ, સારાપણું	अच्छाई, भलमनसी, सज्जनता	goodness
સારાસારી	सारासारी	स्त्री॰	સારો મેળ કે સંબંધ	अच्छा मेल या संबंध	cordial relations
સારાંશ	सारांश	पुं॰	ભાવાર્થ, મતલબ, તાત્પર્ય	सारांश, तात्पर्य, कथितार्थ	essence, gist
સારી પેઠ, સારી પેઠે	सारी पेठ, सारी पेठे	अ॰	ખૂબ, પુષ્કળ	खूब, अच्छी तरह	in good quantity, plenty
સારુ	सारु	अ॰	—ને માટે, વાસ્તે	के लिए, वास्ते	for
સારું	सारुं	वि॰, न॰	1. શુભ, ભલું 2. સુંદર, મજાનું 3. સમસ્ત, આખું	अच्छा, शुभ, भला सुंदर, मज़ेदार सर्व, समस्त, पूरा	good nice whole
		अ॰	(જવાબમાં) ઠીક, ભલે—	भले, अच्छा, ख़ैर	alright ! (interjection)
સારુંનરસું, સારુંમાઠું	सारुंनरसुं सारुंमाठुं	वि॰	સારું અને ખોટું	भला-बुरा	good and bad
સાર્થક	सार्थक	वि॰	સફળ, કૃતાર્થ	सफल, कृतार्थ	fruitful, successful
		न॰	સફળતા, સિદ્ધિ	सफलता, सिद्धि	success
સાર્વજનિક, સાર્વજનીન	सार्वजनिक, सार्वजनीन	वि॰	1. સર્વ લોકો સંબંધી	सब लोगों से संबंधित, सार्वजनिक, सार्वजनीन	public
			2. સર્વ લોકોને ઉપયોગી	सब के लिए उपयुक्त	public
સાલ	साल	न॰	1. પીંધમાં બેસે તેવો છેડો, બંધબેસતો સાંધો	चूल	a joint to fit a socket
			2. નડતર, આડખીલી	वह जो दुःख देता हो, बाधा	snag, obstacle
			3. ગિલ્લીદંડાની એક રમત	गुल्ली-डंडे का खेल	a game

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		पुं॰	એક વૃક્ષ	एक वृक्ष	a kind of tree
		स्त्री॰	1. વર્ષ	वर्ष, साल	year
			2. પાકની મોસમ	फ़सल का मौसम	harvest time
			3. વર્ષાસન	सालियाना	yearly allowance
સાલગરેહ, સાલગીરી	सालगरेह, सालगीरी	स्त्री॰	વરસગાંઠ	सालगिरह, बरसगाँठ	birth-date
સાલપોલ, સાલપોલિયું	सालपोल, सालपोलियुं	वि॰	1. સાલમાંથી ઢીલું પડી ગયેલું	चूल से ढीला हुआ	with joints not fixed firmly
			2. સાલ બરાબર બેઠાં ન હોય તેવું	ढीली चूलवाला	loose
			3. ઢીલું, બોદલું	बोदा, ढीला, सुस्त	slack
સાલમ	सालम	पुं॰	એક કંદ	सालम	kind of root
સાલમપાક	सालमपाक	पुं॰	1. સાલમ નાખી બનાવાતો પાક	साल में डालकर बनाया हुआ पाक	kind of tonic preparation
			2. માર	मार	beating
સાલવવું	सालववुं	स॰ क्रि॰	સાલ બેસાડવાં	सालना	to fit tenon into mortise
સાલવાર, સાલવારી	सालवार, सालवारी	अ॰	વરસવાર, વરસના અનુક્રમે	वर्षवार	yearwise
		स्त्री॰	1. વર્ષ પ્રમાણે અનુક્રમ	वर्षानुक्रम	in the order of years
			2. બનાવોની સાલવાર ગોઠવણી તેની યાદી કે નોંધ	घटनाओं की वर्षवार सूची	chronological arrangement of events
સાલવું	सालवुं	अ॰ क्रि॰	1. શલ્ય પેઠે દુખ્યા કરવું, ખટકવું, ભોંકવું	सालना, चुभना, खटकना	to prick
			2. દિલમાં દુઃખ થવું	खलना, अखरना	to smart
સાલસ	सालस	वि॰	નરમ સ્વભાવનું, ભલું સરળ	सीधा, सरल	straight-forward, plain
સાલિયાણું	सालियाणुं	न॰	વર્ષાસન, વાર્ષિક વેતન	सालियाना, वार्षिक वृत्ति	annuity

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાલ્લો	साल्लो	पुं॰	સ્ત્રીઓને પહેરવાનું વસ્ત્ર, સાડલા.	साडी	saree, garment worn by women
સાવ	साव	अ॰	તદ્દન	बिलकुल, निपट, एकदम	quite
સાવકું	सावकुं	वि॰	ઓરમાયું, અપરમાનું	सौतेला	(of relative) step, half
સાવચેત	सावचेत	वि॰	સાવધાન, જાગૃત, સચેત	सावधान, सचेत	watchful, cautious
સાવચેતી	सावचेती	स्त्री॰	1. સાવધાની 2. ચેતવણી	सावधानी, सजगता चेतावनी	care warning
સાવરણી	सावरणी	स्त्री॰	પૂંજો વાળવાનું સાધન	झाड़ू, बुहारी	broom
સાસરિયું	सासरियुं	न॰	1. સાસરીનું સગું	ससुराल वाला	relation on the side of father-in-law
			2. (પ.) સાસરું	ससुराल	father-in-law's house
સાસરી, સાસરું	सासरी, सासरुं	स्त्री॰, न॰	સસરાનું ઘર	ससुराल	house of father-in-law
સાસુ	सासु	स्त्री॰	વર કે વહુની મા	सास	mother-in-law
સાસુજી	सासुजी	स्त्री॰	(માનાર્થે) સાસુ	सास	mother-in-law (term of respect)
સાહવું	साहवुं	स॰ क्रि॰	ઝાલવું, પકડવું	पकड़ना, थामना	to grip, to hold
સાહસ	साहस	न॰	1. જોખમભરેલું કામ	साहस, जोखिम का काम	adventure, venture
			2. અવિચારી કામ	अविचारी काम	thoughtless act
			3. જોખમ હોવા છતાં હામ ભીડી ઝંપલાવવું તે	साहस, जीवट	risk
સાહિત્ય	साहित्य	न॰	1. સાધન સામગ્રી	साधन-सामग्री	material

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. પ્રજાનાં વિચાર, ભાવના, જ્ઞાન વ. ની ભાષામાં સંગ્રહાયેલી મૂડી, વાઙ્મય	वाङ्मय, साहित्य	literature
સાહી	साही	स्त्री॰	જુઓ 'શાહી'	देखिए 'शाही'	see 'शाही'
સાહીચૂસ	साहीचूस	पुं॰, न	જુઓ 'શાહીચૂસ'	देखिए 'शाहीचूस'	see 'शाहीचूस'
સાહુકાર	साहुकार	पुं॰	જુઓ 'શાહુકાર'	देखिए 'शाहुकार'	see 'शाहुकार'
સાહુડી	साहुडी	स्त्री॰	જુઓ 'શાહુડી'	देखिए 'शाहुडी'	see 'शाहुडी'
સાહેબ	साहेब	पुं॰	1. માલિક, ધણી	मालिक, स्वामी, साहब	lord or master
			2. મોટો માણસ	बड़ा आदमी	an important person
			3. ઈશ્વર	ईश्वर	God
સાહેબજાદો	साहेबजादो	पुं॰	બાદશાહ કે ઉમરાવનો દીકરો	साहिबज़ादा	son of the king or of a courtier
સાહેબા	साहेबा	स्त्री॰	શેઠાણી, પ્રતિષ્ઠિત સ્ત્રી	सेठानी, प्रतिष्ठित स्त्री, साहिबा	mistress of the house
સાહેબી	साहेबी	स्त्री॰	1. જાહોજલાલી, વૈભવ 2. શેઠાઈ	साहबी ठाट, वैभव मालिकपन, साहिबी	prosperity lordship
સાહેબો	साहेबो	पुं॰	સ્વામી, વર	स्वामी, साहिब	lord, husband
સાહેલી	साहेली	स्त्री॰	સખી	सहेली, सखी	female friend or companion
સાળ	साळ	स्त्री॰	કપડાં વણવાનું ઓજાર	करघा	weaving loom
સાળવી	साळवी	पुं॰	કપડાં વણનાર, વણકર	बुनकर	weaver
સાળાવેલી	साळावेली	स्त्री॰	સાળાની વહુ, સાળેલી	सलहज	wife of wife's brother
સાળી	साळी	स्त्री॰	વહુની બહેન	साली	sister of wife

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાળુ	साळु	पुं॰	સ્ત્રીઓને પહેરવાનું ઝીણું રંગીન વસ્ત્ર	महीन रंगीन साड़ी	a piece of drapery, saree
સાળો	साळो	पुं॰	વહુનો ભાઈ	साला	wife's brother
સાંકડ	सांकड	स्त्री॰	1. સંકડામણ, ભીડ 2. મુશ્કેલી	संकीर्णता, तंगी मुसीबत, मुश्किल	scarcity hardship, difficulty
સાંકડું	सांकडुं	वि॰	1. પહોળાઈમાં ઓછું 2. ભિડાતું, છૂટ વગરનું 3. સંકુચિત, અનુદાર	कम चौड़ा, संकरा चुस्त, संकीर्ण संकुचित, संकीर्ण हृदय	narrow cramped narrow-minded
સાંકડે માંકડે	सांकडे मांकडे	अ॰	ગમે તેમ સંકડાઈને	सिमटकर, सिकुड़-सिकुड़ कर	somehow
સાંકળ	सांकळ	स्त्री॰	કડીઓ કે આંકડા જોડાને બનાવેલી લાંબી હાર	शृंखला, जंजीर, साँकल, सिकड़ी	chain
સાંકળવું	सांकळवुं	स॰ क्रि॰	સાંકળની પેઠે જોડવું, વળગાડવું	जोड़ना, मिलाना	to connect
		अ॰ क्रि॰	(प्र.) સાંકળની પેઠે બંધાવું, સંકળાવું,	जुड़ना	to link
સાંકળિયું	सांकळियुं	न॰	પુસ્તકનાં પ્રકરણ વગેરેનો પાનના નંબર સાથે અનુક્રમ	अनुक्रमणिका, विषयसूची	list of contents
સાંકળી	सांकळी	स्त्री॰	1. નાની કડીઓ જોડી બનાવેલી સેર 2. ગળે ઘાલવાની કંઠી	चेन, माला सिकड़ी (गहना)	chain necklace
સાંખવું	सांखवुं	स॰ क्रि॰	1. ખમવું, સહન કરવું 2. ક્ષમા કરવી 3. માપવું, ભરી જોવું	सहना, झेलना क्षमा करना नापना	to suffer, to endure to tolerate, to put up with to measure

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			4. સરખાવવું, તુલના કરવી	तुलना करना	to compare
સાંગોપાંગ	सांगोपांग	વિ॰, અ॰	અંગઉપાંગ સહિત, સમસ્ત, પૂર્ણ	समस्त, पूर्ण, समूचा	whole, beginning to end
સાંથો	सांचो	પું॰	1. સંચ 2. બીબું	यंत्र, मशीन साँचा, ठप्पा	machine mould
સાંજ	सांज	સ્ત્રી॰	સંધ્યાકાળ	संध्या, शाम, साँझ	evening
સાંજસવાર	सांजसवार	અ॰	રોજ, નિરંતર	निरंतर, रोज़	daily, everyday
સાંઝ	सांझ	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સાંજ '	देखिए 'सांज '	see 'सांज '
સાંઠી	सांठी	સ્ત્રી॰	સરાંઠી	रहठा	dry stalk of cotton and tuver (kind of pulse)
સાંઠો	सांठो	પું॰	જુવાર, શેરડી વગેરેનો પેરાઈવાળો દાંડો	साँठ (ईख का)	reed, stalk
સાંડશી, સાંડસી	सांडशी, सांडसी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સાણશી'	सँडासी	see 'साणशी'
સાંડસો	सांडसो	પું॰	જુઓ 'સાણસો'	बड़ी सँडासी	see 'साणसो'
સાંઢ	सांढ	પું॰	1. ગોધો, આખલો 2. માતેલો-નિરંકુશ માણસ 3. નર ઊંટ	साँड मत्त, निरंकुश व्यक्ति ऊँट	bull, stud-bull arrogant person male camel
		સ્ત્રી॰	ઊંટડી, ઉતાવળી ચાલતી સવારીની ઊંટડી	साँडनी, ऊँटनी	female camel
સાંઢણી	सांढणी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સાંઢ'	साँडनी, ऊँटनी	see 'सांढ'
સાંઢિયો	सांढियो	પું॰	જુઓ 'સાંઢ-1 થી 3'	देखिए 'सांढ-1 थी3'	see 'सांढ- 1 थी 3'
સાંતળવું	सांतळवुं	સ॰ ક્રિ॰	ઘી કે તેલમાં શેકવું કે તળવું	तेल या घी में तलना या सेंकना	to bake or to fry in ghee or oil

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સાંતી	सांती	स्त्री॰	એક હળથી વવાય તેટલી જમીન	जोत (ज़मीन)	quantity of land that can be cultivated by a single plough
		न॰	જુઓ 'સાંતીડું'	हल	see 'सांतीडुं'
સાંતીડું	सांतीडुं	न॰	હળ	हल	plough
સાંથ	सांथ	स्त्री॰	ગણોત, જમીન ખેડવા આપ્યા બદલ લેવાતું ભાડું	बटाई	rent of land
સાંથવું	सांथवुं	स॰ क्रि॰	સાંથે આપવું	बटाई पर खेत जोतने को देना	to rent out land for cultivation
સાંથિયો, સાંથી, સાંથીડો	सांथियो, सांथी, सांथीडो	पुं॰	સાથે જમીન ખેડનાર ખેડૂત, ગણોતિયો	असामी, पट्टे पर ज़मीन जोतने वाला, काश्तकार	lessee (of land)
સાંધ	सांध	स्त्री॰	1. જુઓ 'સાંધો' 2. કાંતણ, વણાટમાં તાર સાંધવા તે	देखिए 'सांधो' बुनाई में तार जोड़ना	see 'सांधो' joining of threads in weaving
સાંધણ	सांधण	न॰	1. સાંધવું તે, સાંધો 2. અનુસંધાન 3. વધારાનો ભાગ, પુરવણી	जोड़, साँध संधान परिशिष्ट, किसी चीज़ का पूरक अंश	joining, joint continuation appendix
સાંધવું	सांधवुं	अ॰ क्रि॰	1. સીવવું 2. જોડવું	सीना जोड़ना, चिपकाना, मिलाना	to sew, to stitch to join
			3. સાંધો કરવો 4. (વાસણને) રેણવું – થીગડું દેવું	टांकना, जोड़ना (बरतन) झालना, टाँका लगाना	to patch to solder (esp. a utensil etc.)
સાંધો	सांधो	पुं॰	1. જ્યાં બે વસ્તુઓ સાથે જોડાઈ કે સિવાઈ હોય તે ભાગ	जोड़, संधिस्थान	joint, juncture

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ફાટેલું કે તૂટેલું દુરસ્ત કરવા દીધેલું થીગડું	थिगली, चकती	a patch
સાંપડવું	सांपडवुं	स॰ क्रि॰	મળવું, પ્રાપ્ત થવું	मिलना, प्राप्त होना	to win, to receive
સાંબેલું	सांबेलुं	न॰	જે વડે ખાંડવાનું તે એક સાધન	मूसल	wooden pestle
સાંભર, સાંભરણ	सांभर, सांभरण	स्त्री॰ न॰	સ્મરણ, યાદ	स्मरण, याद	memory, remembrance
સાંભરવું	सांभरवुं	स॰ क्रि॰	એકઠું કરવું	एकत्र करना, बटोरना	to collect
		अ॰ क्रि॰	યાદ આવવું	याद आना, स्मरण होना	to recollect
સાંભળવું	सांभळवुं	स॰ क्रि॰	1. શ્રવણ કરવું 2. ધ્યાન ઉપર લેવું	सुनना ध्यान देना, सुनना	to hear, to listen to attend to
સાંસા	सांसा	पुं॰	સાંસતા, તંગી, મુશ્કેલી	कमी, तंगी, परेशानी	rarity, scarcity
સાંસો	सांसो	पुं॰	સંકલ્પવિકલ્પ, સંશય	संशय, संकल्प-विकल्प	hesitation, doubt
સિકલ	सिकल	स्त्री॰	મુખવટો, ચહેરો	चेहरा, शक्ल	face, physiognomy
સિક્કલ	सिक्कल	स्त्री॰	જુઓ 'સિકલ'	चेहरा, शक्ल	see 'સિકલ'
સિક્કે	सिक्के	अ॰	સુધ્ધાં	साथ, समेत	along with, including
સિક્કો	सिक्को	पुं॰	1. છાપ, મહોર 2. ચલણી નાણું	छाप, मुहर, सिक्का चलनसार सिक्का	stamp currency
સિગરામ	सिगराम	पुं॰, न॰	જુઓ 'શિગરામ, 'સગરામ'	देखिए 'शिगराम, सगराम'	see ' शिगराम, सगराम'
સિઝવવું	सिझववुं	स॰ क्रि॰	'સીઝવું' નું પ્રેરક, ધીમે તાપ બાફી તૈયાર કરવું	सिझाना	to bake

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સિઝાવું	सिझावुं	अ॰ क्रि॰	'સીઝવું' નું ભાવે	सिझना	to be baked
સિતારો	सितारो	पुं॰	1. તારો, ગ્રહ 2. દશા, નસીબ	तारा, ग्रह, सितारा दशा, भाग्य, सितारा	star, planet fortune, destiny
સિત્તેર	सित्तेर	वि॰	'૭૦'	सत्तर, '70'	seventy, '70'
સિત્તોતેર	सित्तोतेर	वि॰	'૭૭'	सतहत्तर, '77'	seventy-seven, '77'
સિત્યાશી, સિત્યાસી	सित्याशी, सित्यासी	वि॰	सत्याशी, '૮૭'	सतासी, सत्तासी, '87'	eighty-seven, '87'
સિત્યોતેર	सित्योतेर	वि॰	જુઓ 'સિત્તોતેર'	सतहत्तर, '77'	seventy-seven, '77'
સિદ્ધિ	सिद्धि	स्त्री॰	1. પરિપૂર્ણ, સફળ કે સત્ય સાબિત થવું તે	परिपूर्ण, सफल होना, सिद्धि	accomplishment, fulfilment, attainment
			2. સાબિતી	सबूत, प्रमाण	proof
			3. ફલપ્રાપ્તિ	निष्पत्ति	fruition
			4. છેવટની મુક્તિ	मोक्ष	salvation
			5. યોગથી મળતી આઠ શક્તિઓમાંથી દરેક (જુઓ 'અષ્ટ-મહાસિદ્ધિ')	अणिमा, गरिमा आदि आठ अलौकिक शक्तियाँ जो यौगिक सिद्धियाँ कहलाती हैं	one of the eight mystical powers (see 'અષ્ટ-મહાસિદ્ધિ')
સિધારવું, સિધાવવું	सिधारवुं, सिधाववुं	अ॰ क्रि॰	ચાલતી પકડવી, વિદાય થવું	रवाना होना, बिदा होना, सिधारना	to get going, to take leave
સિપાઈ	सिपाई	पुं॰	1. સૈનિક, ફોજનો માણસ 2. ચપરાસી, પટાવાળો 3. પોલીસ	सिपाही, सैनिक चपरासी पुलिस, सिपाही	soldier peon policeman, sepoy
સિપાઈગીરી	सिपाईगीरी	स्त्री॰	સિપાઈનું કામ કે નોકરી	सैनिकवृत्ति	profession of a sepoy

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સિપાહી	सिपाही	पुं॰	સિપાઈ	सिपाही	sepoy, police-man
સિફારસ	सिफारस	स्त्री॰	ભલામણ, લાગવગવાળા આગળ કોઈને માટે કરેલી પ્રશંસા કે આગ્રહ	सिफ़ारिश	recommendation, a good word in favour of someone
સિરસ્તેદાર	सिरस्तेदार	पुं॰	જુઓ 'શિરસ્તેદાર'	देखिए 'शिरस्तेदार'	see शिरस्तेदार'
સિરસ્તો	सिरस्तो	पुं॰	જુઓ 'શિરસ્તો', ચાલુ વહીવટ	देखिए 'शिरस्तो'	see 'शिरस्तो'
સિલક	सिलक	स्त्री॰	1 ખર્ચ જતાં બાકી વધેલી રકમ	ख़र्च में से बची हुई रक़म, बचत	balance
			2 હાથ પરની રોકડ રકમ	हाथ पर की रोकड़, श्री रोकड़ बाक़ी	cash in hand
		वि॰	હાથમાં બચત રહેલું, બચત	हाथ में बचा हुआ रुपया, नोट आदि, बाक़ी	savings
સિલાઈ	सिलाई	स्त्री॰	1 સીવવાની રીત	सिलाई	tailoring
			2 સિવડામણ	सीने की मज़दूरी, सिलाई	tailoring charges
સિવડામણ, સિવાડામણી	सिवडामण, सिवडामणी	न॰, स्त्री॰	સીવવાનું મહેનતાણું	सीने की मज़दूरी, सिलाई	tailoring charges
સિવડાવવું	सिवडाववुं	स॰ क्रि॰	'સીવવું' નું પ્રેરક	सिलाना, सिलवाना	causal of 'सीववुं'
સિવાય	सिवाय	अ॰	(અમુક) વિના, વગર	-के सिवा, बिना	except, without
સિસકારવું	सिसकारवुं	स॰ क्रि॰	સિસકારો કરવો, ઉશ્કેરવું	सिसकारना	to breathe out
સિસકારો	सिसकारो	पुं॰	દાંતમાંથી પવન પસાર થતાં થતો અવાજ	सिसकारी	sound produced by wind passing through the teeth
સિસોટી	सिसोटी	स्त्री॰	1 જુઓ 'સીટી'	देखिए 'सीटी'	see 'सीटी'
			2 એક ઝાડ	एक पेड़	kind of tree

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સિંચવું	सिंचवुं	स॰ क्रि॰	1. સીંચવું, છાંટવું, રેડવું	सींचना, छिड़कना, डालना	to sprinkle, to pour
			2. પાણી પાવું (ઝાડને)	पानी देना, सींचना (पेड़ को)	to water (plants etc.)
			3. ઉપરાઉપરી ગોઠવવું	गड्ड बनाना	to pile things one upon another
			4. લાદવું	लादना	to load
સિંહાસન	सिंहासन	न॰	સિંહની આકૃતિવાળું ઊંચું આસન, રાજા, દેવ કે આચાર્યનું આસન	सिंह की मुखाकृति वाला आसन जो देवता, राजा या आचार्य के बैठने के लिए बनाया जाता है, सिंहासन	throne
સીક, સીખ	सीक, सीख	स्त्री॰	શીખ, લોઢાનો સળિયો, ગજ	छड़, सीख	iron prong
સિંદૂર	सिंदूर	न॰	પારો, સીસું તથા ગંધકની મેળવણીનો લાલ ભૂકો	सिंदूर	red lead, vermilion
સિંદૂરિયું	सिंदूरियुं	वि॰	સિંદૂરના રંગનું	सिंदूरिया, सिंदूरी	of the colour of vermilion
સિંધવ	सिंधव	पुं॰, न॰	એક ખનીજ ક્ષાર	सेंधा नमक, सैंधव	rock-salt
		पुं॰	ઘોડો, અશ્વ	घोड़ा, अश्व	horse
સિંધાલૂણ	सिंधालूण	न॰	જુઓ 'સિંધવ'	सेंधा नमक	see 'સિંધવ'
સીઝવવું	सीझववुं	स॰ क्रि॰	'સીઝવું' નું પ્રેરક	सिझाना	causal of 'સીઝવું'
સીઝવું	सीझवुं	अ॰ क्रि॰	1. ધીમે તાપે બરાબર બફાઈ કે ચઢીને તૈયાર થવું–રંધાઈ રહેવું	आँच पर पक जाना, सिझना, सीझना	to be well cooked on slow fire
			2. પાર પડવું, સીધવું	पार पड़ना, मतलब पूरा होना, सधना	to be accomplished

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			3. શાંત પડવું	(ला॰) शान्त होना, ठंडा पड़ना	to be calm
			4. દુઃખી થવું	दुःखी होना, कष्ट पाना, सीझना	to be unhappy
સીટી	सीटी	स्त्री॰	ઓઠ કે ભૂંગળી જેવા સાધનથી પવન ફૂંકીને કરાતો તીણો અવાજ કે તેનું સાધન, સિસોટી	सीटी (आवाज़)	whistle
સીડવું	सीडवुं	स॰ क्रि॰	1. પૂરવું, છાંદો લેવું	डाट लगाना, अड़ाना	to plug, patch up
			2. અદા કરવું	अदा करना, चुकाना	to pay up
સીદી	सीदी	पुं॰	જુઓ 'શીદી'	देखिए 'शीदी'	see 'शीदी'
સીદણ	सीदण	स्त्री॰	જુઓ 'શીદણ'	देखिए 'शीदण'	see 'शीदण'
સીધ	सीध	स्त्री॰	1. ખબર, સમાચાર 2. સીધાપણું	ख़बर, सुध सीधा होने का भाव, सीध	news straightness
સીધવું	सीधवुं	अ॰ क्रि॰	સિદ્ધ થવું, પાર પડવું, સીઝવું	सिद्ध होना, काम बनना	to be accomplished
સીધું	सीधुं	वि॰	1. વાંકું નહિ તેવું, એક લીટીમાં હોય એવું	जिसमें टेढ़ापन न हो, जो एक ही दिशा में हो, सीधा	straight
			2. પાંશરું, પાધરું	जिसमें ऐंठ, अकड़ न हो, जो लड़ाका या फ़सादी न हो, सरल, सीधा	straight-forward
			3. સરળ, ઝટ સમજાય એવું	सुबोध, सरल, जो झट समझ में आ जाय	simple, easy
			4. નિષ્કપટી	निष्कपट, भोलाभाला	innocent, guileless
		न॰	રાંધી રાખવા જેટલું કાચું અનાજ વગેરે સામગ્રી	भोजन की कच्ची सामग्री, सीधा	a quantity of food grain etc. for a meal

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સીધુંદોર	सीधुंदोर	વિ॰	દોર જેવું સીધુંસટ	सीधा तीर-सा	quite straight
સીધુંપાણી	सीधुंपाणी	ન॰	સીધાની સામગ્રી કે તેનો સામાન	सीधा (सामग्री)	means of subsistence
સીધુંસટ	सीधुंसट	વિ॰	એકદમ સીધું, સાવ સીધું	बिलकुल सीधा	quite straight
સીધુંસાદું	सीधुंसादुं	વિ॰	સીધું ને સાદું	सीधा और सादा	simple
સીધુંસામગ્રી	सीधुंसामग्री	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સીધુંપાણી'	देखिए 'सीधुंपाणी'	see 'सीधुंपाणी'
સીધેસીધું	सीधेसीधुं	વિ॰	તદ્દન સીધું	बिलकुल सीधा, साफ़साफ़	quite straight
સીપ	सीप	સ્ત્રી॰	છીપ	सीप, शुक्ति	sea-shell
સીમ	सीम	સ્ત્રી॰	ખેતર કે ગામની હદ, તે ભાગની જમીન	खेत या गाँव की सीमा, उस विभाग की ज़मीन, सिवान, सींव (प॰)	outskirts
સીમળો	सीमळो	પું॰	એક જાતનું ઝાડ	सेमल	kind of tree
સીવણ	सीवण	ન॰	1 સીવવું તે કે તેની ઢબ, સીવણી	सिलाई	tailoring, stitching
			2 જ્યાં સીવ્યું હોય તે જગા	सीवन	seam
સીવણકામ	सीवणकाम	ન॰	સીવવાનું કામ	सीने का काम	the job of stitching
સીવવું	सीववुं	સ॰ ક્રિ॰	ટાંકા મારી જોડવું, સાંધવું	सीना, टाँके लगाकर जोड़ना, सिलाई करना	to sew, to stitch
સીસપેન	सीसपेन	સ્ત્રી॰	પેનસિલ	पेन्सिल	pencil
સીસમ	सीसम	સ્ત્રી॰, ન॰	એક ઝાડ કે તેનું લાકડું	सीसम (पेड़, लकड़ी)	kind of black tree giving timber
સીસું	सीसुं	ન॰	એક ધાતુ	सीसा (धातु)	lead

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સીસો	सीसो	पुं॰	શીશો, બાટલો	बड़ी बोतल	bottle
સીંચવું	सींचवुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'સિચવું'	देखिए 'सिंचवुं'	see 'सिंचवुं'
સીંચાણો	सींचाणो	पुं॰	બાજપક્ષી, શકરો	बाज (पक्षी), शिकरा	hawk, falcon
સુકવણી	सुकवणी	स्त्री॰	1. સુકવેલી વસ્તુ 2. સુકવણું	सुखाई हुई चीज़ सूखना	thing dried drying
સુકવણું	सुकवणुं	न॰	પૂરતો વરસાદ ન આવવાથી વાવેતર વગેરેનું સુકાઈ જવું તે, ખરડિયું	सूखा	drought, famine
સુકાન	सुकान	न॰	જેને મરડવાથી વહાણ દિશા બદલે છે તે કળ કે તેની જગાનો વહાણનો ભાગ	पतवार, सुक्कान, कर्ण	helm, rudder
સુકાનચી, સુકાની	सुकानची, सुकानी	पुं॰	સુકાન ફેરવનાર ખલાસી	कर्णधार	helmsman
સુકાવવું	सुकाववुं	स॰क्रि	'સુકાવું' નું પ્રેરક	'सुकावुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'सुकावुं'
સુકાવું	सुकावुं	अ॰ क्रि॰	1. ભેજ કે પ્રવાહી ઊડી જઈ શુષ્ક થવું 2. દૂબળું પડવું, કૃશ થવું	शुष्क होना, सूखना (शरीर) दुबला होना, सूखना	to dry to be thin, to go thin
સુકાળ	सुकाळ	स॰ क्रि॰	1. સારા પાકનો વખત (દુકાળથી ઊલટું) 2. છત, પુષ્કળપણું	सुकाल, सुभिक्ष अधिकता, भरमार	year of plenty abundance
સુકુમાર	सुकुमार	वि॰	ઘણું કોમળ, નાજુક	बहुत नाज़ुक, कोमल, सुकुमार	very delicate
સુખડ	सुखड	स्त्री॰	ચંદનના ઝાડનું સુંગધીદાર લાકડું કે તે ઘસી કરાતો લેપ	चंदन (वृक्ष, लकड़ी या लेप)	sandalwood or its paste

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુખડિયો	सुखडियो	पुं॰	મીઠાઈ બનાવનારો કંદોઈ	हलवाई	sweetmeat-seller
સુખડી	सुखडी	स्त्री॰	૧. ઘી-ગોળમાં ઘઉંનો લોટ શેકીને બનાવેલી એક વાની	घी और गुड़ में गेहूँ का आटा सेंककर बनाई हुई एक खाद्य चीज़, जमी पंजीरी जिसमें धनिया, सोंठ आदि का योग नहीं रहता	a kind of sweet
			૨. મીઠાઈ	मिठाई	sweetmeats
			૩. હકસાઈ, દસ્તૂરી, બક્ષિસ	दस्तूरी, हक़, बख़्शीश	reward, gift
સુખતળી	सुखतळी	स्त्री॰	જોડાની અંદર નખાતું નરમ છૂટું ચામડું	सुखतला, पतावा	loose piece of soft leather inserted in shoe
સુખન	सुखन	पुं॰	બોલ, વેણ, શબ્દ	बात, वचन, कविता, पद्य-रचना, उक्ति	word, promise, poetry, saying
સુખરૂપ	सुखरूप	वि॰, अ॰	ક્ષેમકુશળપૂર્વક, સાજુ-સમું, સહીસલામત	चैन से, सहीसलामत	safe, safely
સુખશૂરું	सुखशूरुं	वि॰	સુખ ભોગવવામાં રચ્યુંપચ્યું રહેનાર	सुखोपभोग में मस्त	intent on indulging oneself
સુખસગવડ	सुखसगवड	स्त्री॰, न॰	સુખ અને સગવડ, આરામ અને અનુકૂળતા	ऐशो आराम, सुख और सुभीता	comfort
સુખિયારું, સુખિયું, સુખી	सुखियारुं, सुखियुं, सुखी	वि॰	સુખવાળું, દુઃખ વિનાનું	सुखी, सुखिया	happy
સુગમ	सुगम	वि॰	સહેલું	आसान, सुबोध	easy
સુગરી	सुगरी	स्त्री॰	એક પક્ષી	एक चिड़िया, बया	weaver bird

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુગાવું	सुगावुं	અ॰ ક્રિ॰	સૂગ ચડવી	नफ़रत करना	to have aversion
સુગાળવું, સુગાળું	सुगाळवुं, सुगाळुं	વિ॰	જેને ઝટ સૂગ ચડે એવું, ઝટ સુગાય એવું	जल्द घिन या नफ़रत करने वाला, किसी चीज़ से भागने वाला	squeamish
સુઘડ	सुघड	વિ॰	1 સ્વચ્છ, ચોખ્ખું 2 ચતુર, વિવેકી	स्वच्छ, साफ़ चतुर, कुशल, विवेकी, सुघड़, ज्ञानी, समझदार	clean, clear well-behaved, clever, polite
સુઘરી	सुघरी	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સુગરી'	बया	see 'સુગરી'
સુડોલ	सुडोल	વિ॰	ઘાટીલું, રૂપાળું	सुडौल, सुंदर, सुगठित	shapely, handsome
સુણવું	सुणवुं	સ॰ ક્રિ॰	સાંભળવું	सुनना	to hear
સુણાવવું	सुणाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'સુણવું' નું પ્રેરક	सुनाना, 'सुणवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'સુણવું'
સુણાવું	सुणावुं	અ॰ ક્રિ॰	'સુણવું' નું કર્મણિ	'सुणवुं' का कर्मणि रूप	to speak plainly, passive of 'સુણવું'
સુતર	सुतर	વિ॰, અ॰	સુગમ, સરળ, સહેલું	सरल, आसान, सुगम, सुबोध	easy, straight-forward
સુતરાઈ	सुतराई	સ્ત્રી॰	સરળતા	सरलता	simplicity
સુતરાઉ	सुतराउ	વિ॰	સૂતરનું બનેલું	सूती	cotton (cloth)
સુતરું	सुतरुं	વિ॰, અ॰	જુઓ 'સુતર'	सरल, आसान	see 'સુતર'
સુતાર	सुतार	પું॰	લાકડાં ઘડનાર કારીગર	बढ़ई, सुतार	carpenter
સુતારી	सुतारी	વિ॰	સુતારનું, – ને લગતું	बढ़ई का, बढ़ई संबंधित	relating to carpentry
		સ્ત્રી॰	સુતારકામ	बढ़ईगिरी	carpentry
સુથાર	सुथार	પું॰	જુઓ 'સુતાર'	देखिए 'सुतार'	see 'સુતાર'
સુથારી	सुथारी	વિ॰, સ્ત્રી॰	જુઓ 'સુતારી'	देखिए 'सुतारी'	see 'સુતારી'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુદ, સુદિ	सुद, सुदि	अ॰, स्त्री॰	1. શુક્લપક્ષમાં	शुक्ल पक्ष में	in the bright half of the month
			2. શુક્લપક્ષ	सुदि, सुदी	bright half of the month
સુધરાઈ	सुधराई	स्त्री॰	1. સુધારો, સુધારેલી સ્થિતિ	सुधार, सुधराई	improvement
			2. મ્યુનિસિપાલટી	नगरपालिका, 'म्युनिसिपैलिटी'	municipality
સુધરાવવું	सुधरावुं	स॰ क्रि॰	'સુધરવું' નું પ્રેરક, સુધારે એમ કરવું, સુધરાવવું	'सुधरवुं' का प्रेरणार्थक रूप, सुधरवाना, ग़लती दुरुस्त कराना	to get corrected
સુધાર	सुधार	पुं॰	સુધારો	सुधार, संस्कार	reform
સુધારક	सुधारक	वि॰	સુધારનારું, સુધારો કરનારું	सुधारक, सुधार करने वाला	that which reforms or improves
		पुं॰	તેવો આદમી	सुधारक (व्यक्ति)	reformer
સુધારણ, સુધારણા	सुधारण, सुधारणा	न॰, स्त्री॰	સુધારવું તે, સુધારો	सुधारना, सुधार	reform
સુધારવું	सुधारवुं	स॰ क्रि॰	1. બગડેલું, કથળેલું, સુધરે એમ કરવું, સારું કરવું	अच्छा करना, सुधारना	to reform
			2. દુરસ્ત કરવું, સમારવું	ठीक करना	to repair
			3. ભૂલ દૂર કરી ખરું કહેવું કે લખવું	सुधारना, संस्कारना	to rectify, to correct
સુધી	सुधी	अ॰	લગી, પર્યંત	तक, पर्यंत	till, until, as long as, up to
સુધ્ધાં, સુધ્ધાંત	सुध्धां, सुध्धांत	अ॰	સાથે, મળીને, પણ બાકી રહ્યા કે છોડ્યા વિના	साथ, समेत, सहित	including

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુનાવણી	सुनावणी	स्त्री॰	ન્યાયાધીશે ફરિયાદ સાંભળવી તે કે તેને સંભળાવવી તે	सुनवाई, सुनाई, पेशी	hearing
સુપરત	सुपरत	स्त्री॰	સોંપણ	सुपुर्दगी, हवाला	handing over charge of
		वि॰	સોંપેલું	सौंपा हुआ	thing so handed over
સુપારી	सुपारी	स्त्री॰	(પ.) જુઓ 'સોપારી'	सुपारी	see 'सोपारी'
સુફિયાણું	सुफियाणुं	वि॰	ઉપરથી સુંદર, ખાલી સફાઈદાર	बाहरी सफ़ाई वाला	fair to look at outwardly
સુમાર	सुमार	पुं॰	અડસટ્ટો	अनुमान, अटकल, अंदाज़ा	estimate, about (to show time)
સુમારે	सुमारे	अ॰	આશરે, લગભગ	अंदाज़न्, लगभग	approximately
સુયાણી	सुयाणी	स्त्री॰	પ્રસવ કરાવનારી સ્ત્રી, દાઈ	बच्चा जनाने वाली स्त्री, दाई	midwife
સુરખી	सुरखी	स्त्री॰	1. લાલી 2. અસર	लाली, सुर्खी असर	glow, bloom touch, effect
સુરતી	सुरती	वि॰	સુરત શહેરનું કે તે તરફનું	सूरत शहर का या उस ओर का	of Surat
		स्त्री॰	સુરત તરફની બોલી	सूरत की ओर की बोली	dialect of Gujarati spoken in the region around Surat
		पुं॰	સુરતનો કે તે તરફનો વતની	सूरत का या उस ओर का आदमी	resident of Surat
સુરમો	सुरमो	पुं॰	એક ખનીજ પદાર્થ કે તેનું આંખનું અંજન	सुरमा	antimony or its collyrium
સુરવાલ, સુરવાળ	सुरवाल, सुरवाळ	पुं॰, स्त्री	પાયજામો, ચોરણો	पायजामा	pyjamas

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુરાઈ	सुराई	સ્ત્રી॰	કૂજાના ઘાટનું સાંકડા ગળાનું વાસણ	कूजे के आकार का सँकरे गले या मुँह का बरतन, सुराही	a bowl for liquor
સુરાખ	सुराख	સ્ત્રી॰	કાણું, બાકોરું	छेद, सूराख़	hole, small window
સુરાવટ	सुरावट	સ્ત્રી॰	1. સૂર મિલાવવા તે	सुर मिलाना, स्वरमेल	tuning
			2. સુરેલ ધ્વનિ	सुरीली आवाज़, सुस्वर	pleasing note of music, pleasing sound
સુરાહી	सुराही	સ્ત્રી॰	જુઓ 'સુરાઈ'	सुराही	see 'सुराई'
સુરીલું	सुरीलुं	વિ॰	મધુર કે બરોબર મળેલા સૂરવાળું	सुरीला	well-tuned
સુરેખ	सुरेख	વિ॰	1. પ્રમાણસર, ઘાટીલું, સુંદર	सुडौल, सुन्दर, गठीला	symmetrical, shapely, handsome
			2. 'રેક્ટિલિનિયર' (ગ.)	'रेक्टिलिनियर'(ग॰)	rectilinear (Math.)
સુરેલ	सुरेल	વિ॰	સુરીલું, સુમધુર	सुरीला, सुमधुर	well-tuned
સુલટાવવું	सुलटाववुं	સ॰ ક્રિ॰	સૂલટું કરવું ('સૂલટાવું' નું પ્રેરક)	सीधा/सुलटा करना	to set right, turn to the right side
સુલેહ	सुलेह	સ્ત્રી॰	1. સુલાહશાંતિ, ઝઘડા કે લડાઈનો અભાવ	सुलह, लड़ाई-झगड़े का अभाव, मेल	peace, amity
			2. સમાધાની, સંધિ	समझौता, सुलह	truce
સુવડાવવું	सुवडाववुं	સ॰ ક્રિ॰	'સૂવું' નું પ્રેરક	'सूवुं' का प्रेरणार्थक रूप, सुलाना	causal of 'सूवुं'
સુવા	सुवा	પું॰	એક વનસ્પતિ, તેનાં બીજ	सोआ, सोवा (बीज)	kind of plant
સુવાડવું	सुवाडवुं	સ॰ ક્રિ॰	'સૂવું' નું પ્રેરક, સુવડાવવું	सुलाना	to make one stretch

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુવારોગ	सुवारोग	पुं॰	સુવાવડમાંથી થતો એક રોગ	सूतिका रोग	a complaint developing during pregnancy
સુવાવડ	सुवावड	स्त्री॰	બાળકને જન્મ આપવાનો સમય અને તે પછીની માંદગીનો સમય, બાટલો	प्रसवकाल और उसके बाद का बीमारी का समय	confinement
સુવાવડખાનું	सुवावडखानुं	न॰	સુવાવડ કરવાનું દવાખાનું, પ્રસૂતિગૃહ	प्रसवगृह, जच्चाखाना	maternity home
સુવાવડી	सुवावडी	स्त्री॰	સુવાવડમાં હોય એવી સ્ત્રી	जच्चा, सूतिका	woman in childbed, pregnant woman
સુવાવું	सुवावुं	अ॰ क्रि॰	'સૂવું' નું ભાવે રૂપ	'सूवुं' का भावे रूप	to be enabled to sleep
સુવાસણ, સુવાસણી, સુવાસિણી, સુવાસિની	सुवासण, सुवासणी, सुवासिणी, सुवासिनी	स्त्री॰	સૌભાગ્યવતી સ્ત્રી	सुहागन, सधवा	woman with her husband living
સુસવાટ	सुसवाट	पुं॰	1. જોરથી વહેતા કે વીંઝાતા પવનનો કે તેને મળતો અવાજ 2. એક જાતનો મગર	तेज़ हवा चलने की आवाज़, सरसराहट, फर्राटा एक तरह का मगरमच्छ	whistling gust, blast (of wind etc.) kind of crocodile
સુસવાટો	सुसवाटो	पुं॰	જુઓ 'સુસવાટ-1'	देखिए 'सुसवाट-1'	see 'सुसवाट-1'
સુસ્ત	सुस्त	वि॰	1. આળસુ 2. મંદ - ધીમું	सुस्त, आलसी मंद, धीमा, सुस्त	lazy, indolent slow, dull
સુહાગ	सुहाग	पुं॰	સૌભાગ્ય	सुहाग, सौभाग्य	good fortune (especially of having one's husband alive)

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સુહાગણ	सुहागण	वि॰, स्त्री॰	1. સૌભાગ્યવંતી	सुहागन, सौभाग्यवती	woman whose husband is living
			2. પતિની માનીતી	पति की चहेती	woman who is dear to her husband
સુહાવું	सुहावुं	अ॰ क्रि॰	શોભવું, સોહાવું	सुहाना, शोभित होना	to look nice, shine
સુંદર	सुंदर	वि॰	કૃપાળું, સુશોભિત, મજાનું	सुंदर, हसीन, सुरूप, ख़ूबसूरत, भला, अच्छा	beautiful, decorated, nice
સુંવાળું	सुंवाळुं	वि॰	1. લીસું અને નરમ	चिकना और मुलायम, सुकुमार	smooth and soft
			2. સ્વભાવનું નરમ, મૃદુ	नरम स्वभाव का, नर्मदिल, मृदु	gentle
			3. બાળકના જન્મનું સૂતક	बालक के जन्म का सूतक, सूतकशौच	ceremonial defilement owing to birth
સૂકગળું	सूकगळुं	न॰	બાળકને થતો એક રોગ, સુકતાન, 'રિકેટ્સ'	सुखंडी, सूखा रोग	rickets
સૂકવવું	सूकववुं	स॰ क्रि॰	જુઓ 'સુકાવવું'	देखिए 'सुकावववुं'	see 'सुकावववुं'
સૂકો	सूको	पुं॰	તમાકુનો ભૂકો, જરદો	तम्बाकू का चूरा, जरदा, सुरती	tobacco dust
સૂકો કાળ	सूको काळ	न॰	વરસાદને અભાવે પડેલો દુકાળ	सूखा, अकाल	drought, famine
સૂક્ષ્મ	सूक्ष्म	वि॰	આણું, ઝીણું, બારીક	सूक्ष्म, बहुत बारीक	atomistic, fine
સૂક્ષ્મદર્શક	सूक्ष्मदर्शक	वि॰	બારીક વસ્તુને મોટી દેખાડનારું	बारीक को बड़ा दिखाने वाला	magnifying
		न॰	સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર	सूक्ष्मदर्शक यंत्र, खुर्दबीन	microscope

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સૂગ	सूग	स्त्री॰	અતિશય અણગમો, ઘૃણા, ચીતરી	घिन, घृणा, नफ़रत	aversion
સૂચવવું	सूचववुं	स॰ क्रि॰	સૂચના કરવી, ધ્યાન ઉપર લાવવું, જણાવવું	सूचित करना, जताना, ध्यान में लाना, सुझाना	to suggest, to bring to (one's) notice, to inform
સૂચવાવવું	सूचवाववुं	स॰ क्रि॰	'સૂચવવું' નું પ્રેરક	'सूचववुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'सूचववुं'
સૂચવાવું	सूचवावुं	अ॰ क्रि॰	'સૂચવવું' નું કર્મણિ	'सूचववुं' का कर्मणि रूप	to be suggested
સૂચિ	सूचि	स्त्री॰	1. યાદી, સાંકળિયું, ક્રમાનુસારી ટીપ 2. સોય	सूचि, सूची, ग्रंथ के विषयों की तालिका सूई	list, contents, index needle
સૂચિપત્ર, સૂચિપત્રક	सूचिपत्र, सूचिपत्रक	न॰	સૂચિ, યાદી	सूचीपत्र, सूचिपत्र	index, list
સૂજ	सूज	स्त्री॰	સોજો	सूजन	swelling
સૂજની	सूजनी	स्त्री॰	રજાઈ	रजाई	quilt
સૂઝ	सूझ	स्त्री॰	સૂઝવું તે, સમજ, ગમ, પહોંચ	सूझ, समझ, पहुँच	apprehension, understanding, grasp
સૂઝવું	सूझवुं	अ॰ क्रि॰	1. દેખાવું, નજરે પડવું	दिखाई देना, सूझना	to apprehend, to see, to occur
			2. સમજાવું, ગમ પડવી, અક્કલ પહોંચવી	ख़याल या ध्यान में आना, सूझना	to understand, to comprehend
સૂડલો	सूडलो	पुं॰	એક જાતનો પોપટ	एक तरह का तोता, सूआ	kind of parrot
સૂડી	सूडी	स्त्री॰	1. સોપારી કાતરવાનું સાધન 2. સૂડા (પોપટ) ની માદા	छोटा सरौता सूए की मादा	nut-cracker famale parrot

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સૂડો	सूडो	પું·	1. મોટી સૂડી	बड़ा सरौता	large nut-cracker
			2. એક જાતનો પોપટ	सूआ	kind of parrot
સૂણવું	सूणवुं	અ· ક્રિ·	સૂજવું	सूजना	to swell
સૂતર	सूतर	ન·	રૂ કાંતીને કાઢેલો તાર	सूत, कच्चा धागा	cotton yarn
સૂતરફેણી	सूतरफेणी	સ્ત્રી·	એક જાતની મીઠાઈ	फेनी, सुधाफेनी	kind of sweetmeat
સૂતરશાળ	सूतरशाळ	સ્ત્રી·	એક જાતની ડાંગર	एक प्रकार का धान	kind of rice
સૂતળી	सूतळी	સ્ત્રી·	શણની પાતળી દોરી	सुतली, सुतरी	flaxen string
સૂધ	सूध	સ્ત્રી·	1. ભાન	सुध, होश, चेत, ख़बर	sense
			2. ભાળ, ખબર	पता, ख़बर	knowledge, information
સૂધબૂધ	सूधबूध	સ્ત્રી·	ભાન, અક્કલ, હોશ	होश, चेत, अक्ल	consciousness, awareness
સૂન	सून	વિ·	શૂન્ય	शून्य, ख़ाली, रहित	nonentity
		ન·	1. મીંડું	शून्य	cipher, dot
			2. ખાલીખમ, શૂન્ય આકાશ	शून्यावकाश, खाली	vacuum
			3. અસત	असत्	nothingness
			4. શૂનકાર	निर्जनता	stillness, silence
			5. વિનાનું, રહિત	रहित	emptiness, void
સૂનકાર	सूनकार	પું·	શૂન્યકાર	सन्नाटा, निर्जनता	vacuum, stillness, desolation
સૂનમૂન, સૂનમૂનું	सूनमून, सूनमूनुं	વિ·	જુઓ 'શૂનમૂન', શૂડમૂઢ	देखिए 'शूनमून'	see 'शूनमून'
સૂનું	सूनुं	વિ·	1. નિર્જન, ઉજ્જડ, વસતી કે સહવાસ વિનાનું	सूना, जनहीन, उजाड़	deserted, sequestered, lonely

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. સંભાળ કે રક્ષણ વિનાનું	जिस की देखरेख करने वाला कोई न हो, सूना	having no protection or care, abandoned
સૂનુંસટ	सूनुंसट	वि॰	સાવ સૂનું	बिलकुल सूना	quite lonely
સૂપડી	सूपडी	स्त्री॰	નાનું સૂપડું	छोटा सूप	small winnowing basket
સૂપડું	सूपडुं	न॰	અનાજ ઝાટકવાનું સાધન	सूप, छाज	winnowing basket
સૂબાગીરી	सूबागीरी	स्त्री॰	સૂબાનું પદ	सूबे का पद, सूबेदारी	post of *suba* or governor
સૂબેદાર	सूबेदार	पुं॰	1. સિપાઈઓની નાની ટુકડીનો અમલદાર	सूबेदार (सिपाही)	officer of a small company of soldiers
			2. પ્રાંતનો વડો	सूबे का शासक, सूबेदार	governor of a province
સૂબેદારી	सूबेदारी	पुं॰	સૂબેદારનું પદ	सूबेदारी	post of સૂબેદાર (see 'સૂબેદાર')
સૂબો	सूबो	पुं॰	1. ઇલાકો, પ્રાંત 2. ઇલાકા કે પ્રાંતનો હાકેમ-સૂબેદાર	प्रदेश, प्रांत, सूबा सूबे का शासक, सूबेदार	state, province see 'સૂબેદાર'
સૂમ	सूम	वि॰, पुं॰ वि॰	કંજૂસ, બખીલ સૂમ, મૂજી, જડ	सूम, कंजूस जड़	miserly dull
સૂમસામ	सूमसाम	वि॰	1. અવાજ કે હિલચાલ વિનાનું	सुनसान, सन्न	desolate
			2. શૂન્યકાર	सन्नाटा, निर्जन	quite silent
સૂરજ	सूरज	पुं॰	સૂર્ય	सूरज, सूर्य	the sun
સૂરજમુખી	सूरजमुखी	न॰	એક ફૂલઝાડ કે તેનું ફૂલ	सूरजमुखी	common sunflower
સૂરણ	सूरण	न॰	એક કંદ	जमींकंद	kind of root

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સૂરપેટી	सूरपेटी	स्त्री॰	સૂર પૂરવાનું પેટી આકારનું વાદ્ય	स्वर भरने का पेटीनुमा वाद्य	sound-box for providing accompaniment to singer
સૂરોખાર	सूरोखार	पुं॰	એક જાતનો ક્ષાર	शोरा (क्षार)	salt-petre
સૂલ	सूल	न॰	હિસાબ અથવા ઝઘડાનો નિકાલ, સમાધાન	फ़ैसला, समाधान	compromise, solution
		वि॰	સીધું, પાંશરું	सीधा, सरल	straight
સૂલટાવું	सूलटावुं	अ॰ क्रि॰	સૂલટું થવું કે કરવું	सुलटा होना या करना	to be turned to the right
સૂલટું	सूलटुं	वि॰	1 ચત્તું, સવળું	सुलटा, 'उलटा' का उलटा	right side out
			2 અનુકૂળ	अनुकूल, सुविधाजनक	favourable, proper
સૂવર	सूवर	पुं॰, न॰	ભૂંડ, ડુક્કર	सूअर, सूकर	pig, boar
સૂવું	सूवुं	अ॰ क्रि॰	1 આડા પડવું	लेटना, किसी आधार पर पड़े रहना	to lie down
			2 ઊંઘવું	सोना, नींद लेना	to sleep
સૂસવવું	सूसववुं	अ॰ क्रि॰	સૂ સૂ અવાજ કરવો	सन-सन आवाज़ करना, सनसनाना	to whistle as of wind blowing
સૂળ	सूळ	न॰	જુઓ 'શૂળ'	देखिए 'शूळ'	see 'शूळ'
સૂળી	सूळी	स्त्री॰	જુઓ 'શૂળી'	देखिए 'शूळी'	see 'शूळी'
સૂંઘણી	सूंघणी	स्त्री॰	છીંકણી, બજર	नसवार	snuff
સૂંઘવું	सूंघवुं	स॰ क्रि॰	1 સોડવું, વાસ લેવી 2 નાકના શ્વાસથી અંદર ખેંચવી (છીંકણી)	सूँघना, गंध लेना नाक से श्वास अंदर खींचना (नसवार)	to smell to inhale

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या· को·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સૂંઘાડવું	सूंघाडवुं	स· क्रि·	'સૂંઘવું' નું પ્રેરક	'सूंघवुं' का प्रेरणार्थक रूप	causal of 'सूंघवुं'
સૂંઠ	सूंठ	સ્ત્રી·	સૂકવેલું આદું	सोंठ, शुंठी	dry ginger
સૂંડલી	सूंडली	સ્ત્રી·	નાનો સૂંડલો	डलिया, टोकरी	small basket
સૂંડલો	सूंडलो	પું·	ટોપલો	डला, टोकरा	big basket
સૂંડો	सूंडो	પું·	સૂંડલો, ટોપલો	टोकरा, डला	basket
સૂંઢ	सूंढ	સ્ત્રી·	હાથીનો લાંબો નાકવાળો અવયવ	सूँड, सूँढ	trunk (of elephant)
સૂંઢાડવું	सूंढाडवुं	स· क्रि·	સજ્જ કરવું	सज्जित करना	to equip
સૂંઢાળું	सूंढाळुं	વિ·	સૂંઢવાળું	सूँडवाला	one having a trunk
સૂંઢિયું	सूंढियुं	વિ·	1 સૂંઢવાળું, સૂંઢના આકારનો (ઝોલ)	सूँडवाला, सूँडाकार	of the shape of a trunk, having a trunk
			2 એક જાતની હલકી જુવાર	हलकी ज्वार, सूँधिया	kind of *juwar*
સૂંથણી	सूंथणी	સ્ત્રી·	નાની સૂંથણી, લેંઘી	छोटा सुथना, पाजामा	small pair of trousers
સૂંથાણું	सूंथाणुं	ન·	પાયજામો, સુરવાળ, લેંઘો	पाजामा, सुथना	pair of trousers
સૃષ્ટિ	सृष्टि	સ્ત્રી·	સર્જેલું તે, વિશ્વ, જગત	सृष्टि, जगत्, संसार	creation, universe, the world
સે	से	સ્ત્રી·	મદદ	मदद	help
સેજ	सेज	સ્ત્રી·	પથારી	सेज, शय्या, बिस्तर	bed
સેતાન	सेतान	પું·	જુઓ 'શેતાન'	देखिए 'शैतान'	see 'शैतान'
સેતાનિયત	सेतानियत	સ્ત્રી·	જુઓ 'શેતાનિયત'	देखिए 'शैतानियत'	see 'शैतानियत'
સેતાની	सेतानी	વિ·	જુઓ 'શેતાની'	देखिए 'शैतानी'	see 'शैतानी'

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સેતૂર	सेतूर	न॰	જુઓ 'શેતૂર'	शहतूत, तूत	see 'શેતૂર'
સેપટાં	सेपटां	न॰	ચામડાના સાટકા પટીઓ-શક્તાં	चमड़े की चाबुक	strip of leather
સેપટી	सेपटी	स्त्री॰	ચામડાના સાટકાની પાતળી પટી	सटाकी	thin strip of leather
સેબ	सेब	न॰	સેપ, સફરજન	सेब	apple
સેર	सेर	स्त्री॰	1. જે દોરામાં મોતી-મણકા વ. પરોવ્યા હોય તે, તેવી માળા, સર	वह डोरा जिसमें मोती, मनके आदि पिरोये हों, लड़ी, इस तरह की माला	necklace, string, series
			2. ઘાસનું ચપટું પાને કે સળી	पत्ते की पतली नस	leaf or thin stem of grass
			3. ધાર, ધારા	धारा	jet, flow
			4. શિરા, નસ	शिरा, नस	vein, artery
		पुं॰	માર્ગ	मार्ग	road
સેરડો	सेरडो	पुं॰	જુઓ 'શેરડો'	देखिए 'शेरडो'	see 'શેરડો'
સેરવવું	सेरववुं	स॰ क्रि॰	સરકાવવું, ધીમે રહી ખસેડવું	सरकाना, आहिस्ते से खिसकाना	to slide, to move gently
સેરવો	सेरवो	पुं॰	માંસ ઉકાળીને બનાવેલો રસ	शोरबा	thin soup or broth of meat
સેવ	सेव	स्त्री॰	જુઓ 'શેવ'	देखिए 'शेव'	see 'શેવ'
સેવક	सेवक	पुं॰	1. સેવા કરનારો, ચાકર	सेवा करने वाला, सेवक, नौकर, परिचारक	servant
			2. ઉપાસક, ભક્ત	आराधक, उपासक, सेवक, भक्त	follower, devotee
સેવકાઈ	सेवकाई	स्त्री॰	1. સેવકપણું	सेवकपन, सेवकाई	position of a servant
			2. સેવકનું કાર્યક્ષેત્ર કે મહેનતાણું	सेवक का कार्य या मेहनताना	servant's duties or wages

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સેવા	सेवा	स्त्री॰	1. ચાકરી, નોકરી	सेवा, ख़िदमत, चाकरी	service, tending
			2. પૂજા, આરાધના	पूजा, आराधना, सेवा	worship, prayer
			3. સારવાર, બરદાસ	सेवाटहल, तीमारदारी	nursing, care
સેવાળ	सेवाळ	स्त्री॰	જુઓ 'શેવાલ'	देखिए 'शेवाल'	see 'शेवाल'
સેંથી	सेंथी	स्त्री॰	માથાના વાળને બે ભાગમાં ઓળતાં વચ્ચે પડતી લીટી	माँग (बालों की)	line of parting the hair of the head
સેંથો	सेंथो	पुं॰	1. જુઓ 'સેંથી'	देखिए 'सेंथी'	see 'सेंथी'
			2. માથાનું એક ઘરેણું	माँग-टीका (गहना)	kind of ornament of the head
સૈંકુ	सैंकु	न॰	1. સેંકડો, સોનો જથ્થો	सौ का समूह, सैंकड़ा	a hundred
			2. સો વર્ષનો સમય	सौ साल का काल, सदी, शताब्दी	century
સૈંકો	सैंको	पुं॰	જુઓ 'સૈકું'	देखिए 'सैकुं'	see 'सैकुं'
સો	सो	पुं॰	' ૧૦૦ '	सौ, '100'	hundred, '100'
સોઈ	सोई	स्त्री॰	સગવડ, વ્યવસ્થા	सहूलियत, व्यवस्था	comfort, convenience
		पुं॰	દરજી	दर्ज़ी	tailor
સોકટાબાજી, સોકઠાબાજી	सोकटाबाजी, सोकठाबाजी	स्त्री॰	સોકટાં વડે રમવાની એક રમત કે તેનું સાધન-સરંજામ	चौसर, चौपड़	game played with pieces
સોકટી, સોકટું, સોકઠી, સોકઠું	सोकटी, सोकटुं, सोकठी, सोकठुं	स्त्री॰, न॰, स्त्री॰, न॰	સોકટાબાજીનું મહોરું	(चौसर की) गोटी, गोट	one of the pieces used in the game of 'सोकटाबाजी'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સોગટાબાજી, સોગઠાબાજી	सोगटाबाजी, सोगठाबाजी,	स्त्री॰	જુઓ 'સોકટાબાજી'	देखिए 'सोकटाबाजी'	see 'सोकटाबाजी'
સોગટી, સોગટું, સોગઠી, સોગઠું	सोगाटी, सोगटुं, सोगठी, सोगठुं	स्त्री॰, न॰, स्त्री॰, न॰	જુઓ 'સોકટી'	देखिए 'सोकटी'	see 'सोकटी'
સોગન, સોગંદ	सोगन, सोगंद	पुं॰	સમ, કસમ, શપથ	सौगंध, शपथ, क़सम	vow, oath
સોગંદનામું	सोगंदनामुं	न॰	સોગન પર કરેલો એકરાર, 'એફિડેવિટ'	शपथपत्र, हलफ़नामा	affidavit
સોગિયું	सोगियुं	वि॰	શોકવાળું	शोकग्रस्त, शोकपूर्ण	lamenting, in mourning
		न॰	શોકદર્શક વસ્ત્ર, શોકિયું	शोकसूचक पहनावा, मातमी लिबास	mourning dress
સોટી	सोटी	स्त्री॰	નેતર અથવા ઝાડની પાતળી લાકડી	छड़ी, छोटा पतला डंडा	stick, cane
સોડવું	सोडवुं	स॰ क्रि॰ अ॰ क्रि॰	સૂંઘવું ગંધાવું, સોડાવું, ગંધ હોવી કે આવવી	सूँघना, बास लेना दुर्गंध होना, बू मारना	to smell to smell (causal), to stink
સોણલું	सोणलुं	न॰	સ્વપ્નું (લાલિત્યવાચક)	सपना	dream (poetical expression)
સોણું	सोणुं	न॰	સ્વપ્નું	सपना, स्वप्न	dream
સોત, સોતું	सोत, सोतुं	अ॰	સુધ્ધાં, સહિત	सहित, समेत	including, alongwith
સોદાગર	सोदागर	पुं॰	મોટો વેપારી, કિમતી માલનો વેપારી	सौदागर, बड़ा व्यापारी	business magnate, merchant dealing in precious things

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સોદાગરી, સોદાગીરી	सोदागरी, सोदागीरी	સ્ત્રી॰	1. મોટી કિંમતના માલનો વેપાર, મોટો વેપાર	तिजारत, सौदागरी	dealing or trading in valuable things
			2. સોદાગરપણું	सौदागर का पेशा, सौदागरी	profession of trader who deals in valuable things
સોદું	सोदुं	વિ॰	1. લુચ્ચું, વ્યભિચારી	लंपट, व्यभिचारी, शोहदा	adulterous
			2. ઠગ, ધૂર્ત	ठग, धूर्त	deceiving
સોદો	सोदो	પું॰	1. વેચવાનો ધંધો, વેપાર 2. ખરીદી કે તે કરવાનો સંકેત કે વાયદો	व्यापार, पेशा, धंधा (ला॰) खरीद-बिक्री या ख़रीद करने का संकेत या वायदा, सौदा	trade, business bargain
			3. વેપારી સાહસ	व्यापारिक साहस	commercial venture
સોનચંપો	सोनचंपो	પું॰	પીળો ચંપો	सुवर्ण चंपक, पीला चंपा	kind of yellow flower
સોનાગેરુ	सोनागेरु	પું॰	એક જાતની લાલ માટી	सोनागेरू, हिरमज़ी	kind of red sand
સોનામહોર	सोनामहोर	સ્ત્રી॰	સોનાનો સિક્કો	मुहर, अशरफ़ी	kind of coin, gold *mohur*
સોનામુખી	सोनामुखी	સ્ત્રી॰	એક રેચક વનસ્પતિ	सनाय, सोनामुखी	a kind of herb
સોની, સોનીમહાજન	सोनी, सोनीमहाजन	પું॰	સોનારૂપાના ઘાટ ઘડવાનું કામ કરનાર	सुनार	goldsmith
સોનું	सोनुं	ન॰	સુનું, પીળા રંગની એક કીમતી ધાતુ	सोना	gold
સોનેરી	सोनेरी	વિ॰	1. સોના જેવા પીળા રંગનું 2. સોનાનું	पीले रंग का, सुनहरा सोने का	golden in colour golden

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			૩. સોનાનો ઢોળ ચડાવેલું	सोने का मुलम्मा चढ़ाया हुआ	gold-plated
			૪. ઉત્તમ, ધ્યાનમાં લેવા જેવું	उत्तम, श्रेष्ठ	best
સોપારી	सोपारी	स्त्री॰	મુખવાસમાં વપરાતું એક ફળ, ફોફળ	सुपारी	areca nut
સોપો	सोपो	पुं॰	રાત્રીના પહેલા પહોરમાં પ્રાણીઓ નિદ્રાવશ થતાં વળતો જંપ કે શાંતિ	रात के पहले प्रहर में प्राणियों के निद्राधीन होने से होनेवाली शान्ति या सन्नाटा	peace, calm
સોબત	सोबत	स्त्री॰	સાથ, મૈત્રી, સંગ	संग, साथ, मित्रता	company, friendship
સોભાગવંતી	सोभागवंती	न॰	સૌભાગ્યવંતી	सौभाग्यवती	woman whose husband is alive
સોમલ	सोमल	पुं॰, न॰	એક ઉપધાતુ કે પથ્થર, એક અત્યંત ઝેરી પદાર્થ	संखिया	kind of extremely poisonous substance, arsenic
સોય	सोय	स्त्री॰	સીવવાનું નાકાવાળું પાતળું અણીદાર સાધન	सूई, सुई	needle
સોયો	सोयो	पुं॰	મોટી સોય, સોઇયો	बड़ी सूई, सूआ	pack-needle
સોરવવું	सोरववुं	स॰ क्रि॰	ગમવું, ગોઠવું, ચેન પડવું	अच्छा लगना, चैन मिलना	to like, to feel better, to take to
સોરવું	सोरवुं	अ॰ क्रि॰	વિયોગથી ઝૂરવું	वियोग से बेचैन होना, तरसना, कलपना	to languish
સોરું	सोरुं	अ॰	લગીમાં, સુધીમાં	तक, दरमियान	by the time

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સો વસા	सो वसा	અ॰	લગભગ, નક્કી, ખાતરીપૂર્વક	निस्संदेह	certainly
સોવાસણ, સોવાસણી	सोवासण, सोवासणी	સ્ત્રી॰	સૌભાગ્યવતી	सौभाग्यवती	woman whose husband is living
સોવું	सोवुं	સ॰ ક્રિ॰	સૂપડામાં નાખી આમતેમ ફેરવીને ઝાટકવું	(सूप से) फटकना	to winnow in a winnowing-basket
સોસ	सोस	પું॰	1. અતિશય તરસ, ગળે પડતી સૂક	खूब प्यास (लगना), गला सूखना, खुश्क होना	to be excessively thirsty, parching of throat
			2. તીવ્ર ઇચ્છા	(ला॰) तीव्र इच्छा, लालसा	deep desire, longing
			3. ફિકર, ચિંતા	फ़िक्र, चिंता	worry, anxiety
સોસવું	सोसवुं	અ॰ ક્રિ॰	સહન કરવું	सहन करना, सहना	to bear, to endure
		સ॰ ક્રિ॰	શોષવું, ચૂસી લેવું	सोखना, जज़्ब कर लेना	to absorb, to suck
સોહાગ	सोहाग	પું॰	1. હેવાતન	सौभाग्य, सुहाग	happy state of a woman whose husband is alive
			2. રૂડું ભાગ્ય	बड़ा भाग्य	good luck
			3. હેવાતનનું કોઈપણ ચિહ્ન (જેમ કે, ચૂડો, ચોટલો, ચાંલ્લો છે.)	पति जीवित होने का कोई संकेत, सुहाग की चीज़ें (चूड़ी, सिंदूर आदि)	any sign or symbol suggesting 'सोहाग' (e.g. bangles etc.)
સોહામણું	सोहामणुं	વિ॰	સુશોભિત	सुहावना, सुशोभन	lovely, decorated
સોહાસણ, સોહાસણી	सोहासण, सोहासणी	સ્ત્રી॰	સોહાગણ, સૌભાગ્યવતી	सुहागिन	woman whose husband is living

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સોળ	सोळ	વિ॰	'૧૬'	सोलह, '16'	sixteen, '16'
		પું॰	(સોટી વગેરેનો) મારનો શરીર પર પડતો આંકો	चोट का दाग़, साँट	mark left of beating
સોંઠવું	सोंठवुं	स॰ क्रि॰	1. આપવું	देना	to give
			2. ગરજ હોય ત્યારે ઇચ્છા ન હોય તો પણ આપવું	स्वार्थ हो तब अनिच्छा से भी देना	to give unwillingly out of selfish motive
સોંસરવું, સોંસરું	सोंसरवुं, सोंसरुं	વિ॰, અ॰	આરપાર	आरपार	through
સૌ	सौ	વિ॰	સઘળું, સર્વ, સહુ	सब, सर्व, कुल	whole, all
		અ॰	પણ, સુધ્ધાં, વળી	भी, समेत	even, besides, also
સૌભાગ્ય	सौभाग्य	ન॰	1. સારું ભાગ્ય	अच्छा भाग्य, सौभाग्य, ख़ुशनसीबी	good fortune
			2. સુખ, આનંદ, કલ્યાણ	सुख, आनंद, कल्याण	happiness, well-being
			3. સધવા અવસ્થા	सुहाग	state of having the husband alive
			4. ઐશ્વર્ય	ऐश्वर्य, समृद्धि	prosperity, power
			5. સૌંદર્ય	सौंदर्य	beauty
			6. જ્યોતિષમાં એક યોગ	ज्योतिष का एक योग	a combination in astrology
સૌભાગ્યવતી, સૌભાગ્યવંતી	सौभाग्यवती, सौभाग्यवंती	વિ॰, સ્ત્રી॰	સધવા, સુવાસિની	सौभाग्यवती, सधवा	woman whose husband is living
સૌમ્ય	सौम्य	વિ॰	1. સુશીલ, શાંત	सौम्य, सुशील, शान्त	gentle, serene
			2. મનોહર, સુંદર	मनोहर, सुंदर, सौम्य	lovely, beautiful
સૌંદર્ય	सौंदर्य	ન॰	સુંદરતા	सुंदरता, ख़ूबसूरती	beauty

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સ્ટાંપ	स्टांप	पुं॰	જુઓ 'સ્ટેમ્પ'	स्टेम्प, स्टांप	stamp
સ્તવન	स्तवन	न॰	સ્તુતિ	स्तुति, स्तोत्र, स्तुति करना	song of praise (for God), hymn
સ્તવવું	स्तववुं	स॰ क्रि॰	સ્તુતિ કરવી	स्तुति करना	to praise, to propitiate
સ્તંભ	स्तंभ	पुं॰	૧. થાંભલો, ટેકો	खंभा, स्तंभ, टेका, सहारा, स्तंभ	post, pillar, support
			૨. જડતા, નિશ્ચેષ્ટતા	निश्चेष्टता, जड़ता	stunning, benumbing
			૩. પ્રતિબંધ, રુકાવટ, નિયમન	बाधा, प्रतिबंध, रुकावट, नियमन	forbidding, arresting, stopping
			૪. કાવ્યના અષ્ટભાવમાંનો એક	काव्य के आठ भावों में से एक भाव	one of the eight *Bhavas* (in poetry)
સ્તોત્ર	स्तोत्र	न॰	કોઈપણ દેવની છંદોબદ્ધ સ્તુતિ	देव-देवियों की छंदोबद्ध स्तुति	metrical hymn for a particular God
સ્ત્રી	स्त्री	स्त्री॰	૧. બૈરી	स्त्री, औरत	woman
			૨. પત્ની	पत्नी, भार्या, जोरू	wife
સ્ત્રીધર્મ	स्त्रीधर्म	पुं॰	૧. સ્ત્રીનો ધર્મ-તેનાં ખાસ ગુણલક્ષણ વગેરે કે કર્તવ્યાદિ	स्त्रीधर्म	duties of a woman
			૨. રજોદર્શન	रजोदर्शन, स्त्रीधर्म	menstruation
સ્થલ, સ્થળ	स्थल, स्थळ	न॰	૧. જગા, સ્થાન	जगह, स्थान	place, site
			૨. જમીન	ज़मीन	ground, earth
સ્થળાંતર	स्थळांतर	न॰	૧. અન્ય સ્થળ	स्थलांतर	another place
			૨. ઠામબદલો, સ્થળની ફેરબદલી	स्थल में परिवर्तन	transfer

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
સ્થાન	स्थान	न॰	૧. જગા, ઠેકાણું, સ્થળ	स्थान, जगह, स्थल	place, spot, whereabouts
			૨. રહેઠાણ	रहने की जगह	abode
			૩. પદ, પદવી	पद, ओहदा	title
સ્થાનાંતર	स्थानांतर	न॰	જુઓ 'સ્થળાંતર'	देखिए 'स्थलांतर'	see 'स्थलांतर'
સ્થાયી	स्थायी	वि॰	૧. ઘણીવાર ટકે તેવું, ટકાઉ	बहुत देर टिकने वाला, टिकाऊ, स्थायी, बना रहने वाला	enduring, lasting, permanent
			૨. સ્થિર	स्थिर, स्थितियुक्त	steady
સ્નેહ	स्नेह	पुं॰	૧. પ્રેમ, પ્રીતિ, વહાલ	प्रेम, प्रीति, स्नेह, प्यार	love, affection
			૨. ચીકણો પદાર્થ, તેલ	चिकना पदार्थ (तेल, मलाई आदि)	any greasy substance, oil
સ્નેહસંમેલન	स्नेहसंमेलन	न॰	સ્નેહીઓનો મેળાવડો, 'સોશિયલ ગેધરિંગ'	स्नेह-सम्मेलन	social gathering
સ્નેહાળ	स्नेहाळ	वि॰	હેતાળ, સ્નેહવાળું	स्नेहल, प्रेमयुक्त	fond, affectionate
સ્પર્ધવું	स्पर्धवुं	अ॰ क्रि॰	સ્પર્ધા કરવી	स्पर्धा करना	to compete
સ્પર્ધા	स्पर्धा	स्त्री॰	૧. સરસાઈ, હરીફાઈ	होड़, प्रतियोगिता, प्रतिस्पर्धा	competition, rivalry
			૨. ઈર્ષા, દ્વેષ	ईर्ष्या, द्वेष	envy
સ્પર્શ	स्पर्श	पुं॰	૧. સ્પર્શવું-અડવું તે	छूना, स्पर्श	touch
			૨. સંસર્ગ	संसर्ग, संपर्क, स्पर्श	contact
			૩. સ્પર્શેન્દ્રિયથી થતું જ્ઞાન	छूने से होने वाला ज्ञान, स्पर्शज्ञान, स्पर्श	sense of touch
			૪. લવલેશ	(ला॰) थोड़ा अंश, अल्पमात्रा, लेश	little

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			5. અસર (સંસર્ગ કે સ્પર્શની)	(संसर्ग, स्पर्श या संग का) असर	effect (or touch or contact)
સ્મરણ	स्मरण	स॰ क्रि॰	યાદ કરવું, સમરવું	स्मरण, स्मृति, याद करना (बार-बार)	to remember, to recall
સ્મરણી	स्मरणी	स्त्री॰	જપ કરવાની માળા	सुमरनी, जपमाला	rosary
સ્મરવું	स्मरवुं	स॰ क्रि॰	યાદ કરવું, સમરવું	स्मरण करना	to remember
સ્વયં	स्वयं	अ॰	પોતાની મેળે, આપોઆપ	अपने आप, ख़ुद	one's own self, of its own
સ્વાગત	स्वागत	न॰	આવકાર, સત્કાર	स्वागत, सत्कार, अभिनंदन	welcome
સ્વાગતસમિતિ	स्वागतसमिति	स्त्री॰	સ્વાગતનું કામ કરનારી સમિતિ	स्वागत समिति	reception committee
સ્વાગતા	स्वागता	स्त्री॰	આવકાર, અભિનંદન	स्वागत, सत्कार, अभिनंदन	reception
		पुं॰	એક છંદ	एक छंद	kind of metre
સ્વાર્થ	स्वार्थ	पुं॰	પોતાની મતલબ, પોતાનું હિત	अपना मतलब, अपना हित, स्वार्थ	selfishness
સ્વાર્થી, સ્વાર્થીલું	स्वार्थी, स्वार्थीलुं	वि॰	સ્વાર્થવાળું, આપમતલબી, એકલપેટું	स्वार्थी, खुदगर्ज	selfish
હક	हक	पुं॰	1. દાવો, અધિકાર	हक़, दावा, अधिकार	right, claim
			2. દસ્તૂરી, લાગો	नेग, हक़, दस्तूरी	privilege
			3. કર્તવ્ય, ફરજ	फर्ज़, कर्तव्य	duty, work
			4. સત્ય, ન્યાય	सत्य, न्याय	truth, justice
		वि॰	વાજબી, સાચું, સત્ય	सही, सत्य	proper, true
હકદાર	हकदार	वि॰	1. હક ધરાવનારું 2. વાજબી	हक़दार, अधिकारी ठीक, दुरुस्त, उचित	entitled (to) rightful, justified

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હકદારણ	हकदारण	वि॰, स्त्री॰	જેનો હક પહોંચતો હોય એવી (સ્ત્રી)	हक़दार (स्त्री॰)	entitled (to) (fem.)
હકનાક, હકનાહક	हकनाक, हकनाहक	अ॰	વગર કારણે	हक़-नाहक़, अकारण	for no reason
હકડેઠઠ	हकडेठठ	वि॰	ખીચોખીચ, ચિક્કાર	खचाखच, ठसाठस, भरपूर	crowded, jam-packed
હકસાઈ	हकसाई	स्त्री॰	હકનું લવાજમ, દસ્તૂરી	नेग, हक़, लाग	commission, brokerage
હકાલવું	हकालवुं	स॰ क्रि॰	1. હાંકી કાઢવું	भगा देना	to drive away or to drive out
			2. હાંકવું, ચલાવવું	हांक मारना, चलाना	to drive
			3. હાંક મારીને બોલાવવું, હકારવું	हांक मारकर बुलाना	to call out
હકૂમત	हकूमत	स्त्री॰	સત્તા, અધિકાર	सत्ता, अधिकार, हुकूमत, शासन	authority, domination
હક્ક	हक्क	पुं॰	જુઓ 'હક'	देखिए 'हक'	see 'हक'
હગવું	हगवुं	अ॰ क्रि॰	અધવું, મળત્યાગ કરવો, ઝાડે ફરવું	हगना	to evacuate bowels, to defecate
હચમચવું	हचमचवुं	अ॰ क्रि॰	ડગમગવું, પાયામાંથી કે સાંધામાંથી હાલી જવું	डगमगाना, किसी स्थिर स्थान पर से या किसी जमी अवस्था से इधर-उधर होना, हिल उठना, विचलित होकर ढीला या कमज़ोर हो जाना	to be loose, to be shaken, to be dilapidated
હજામ	हजाम	पुं॰	વાળંદ	नाई, हज्जाम	barber, hair-dresser

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હજામડી	हजामडी	स्त्री॰	વાળંદણ, હજામની સ્ત્રી (તુચ્છકારમાં)	नाइन	barber's wife (contemptuous)
હજામત	हजामत	स्त्री॰	1. મુંડન, વાળ કાપવા કે બોડવું તે	हजामत	shaving
			2. નકામી– નિરર્થક મહેનત	बेकार मेहनत, व्यर्थ का परिश्रम	useless effort
			3. કડક ટીકા કરવી કે ઊધડું લઈ નાખવું તે	कड़ी आलोचना करना, आड़े हाथों लेना	(offering) severe criticism, taking severely to task
હજામપટ્ટી	हजामपट्टी	स्त्री॰	હજામતનું કામ (તિરસ્કારમાં)	हजामत का काम	shaving (contemptuous)
હજાર	हजार	वि॰	'1000'	हज़ार, '1000'	thousand, '1000'
હજારીગોટો	हजारीगोटो	पुं॰	હજારીનું ફૂલ	गेंदा	marigold (flower)
હજી	हजी	अ॰	1. અત્યાર લગી	अब तक, अभी	as yet
			2. હવે પણ	अब भी	even now, even then
હજીરો	हजीरो	पुं॰	1. મિનારાઓવાળો સુંદર રોજો	मीनारों वाला सुन्दर मक़बरा	a tomb with minarets
			2. મોટું નામનું કામ (કટાક્ષમાં)	(लो॰) बड़ी प्रसिद्धि का काम (व्यंग्य में)	work of great fame (ironical)
હજુ	हजु	अ॰	જુઓ 'હજી'	देखिए 'हजी'	see 'हजी'
હડકાયું, હડકાયેલું	हडकायुं, हडकायेलुं	वि॰	જેને હડકવા થયો હોય એવું	पागल (कुत्ता)	rabid
હડતાલ, હડતાળ	हडताल, हडताळ	स्त्री॰	કામધંધો બંધ કરવાં તે (શોક કે વિરોધ બતાવવા)	हड़ताल	strike

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હડતાળિયો	हडताळियो	पुं॰	હડતાળમાં ભળેલો	हड़तालो	striker
હડદો, હડદોલો	हडदो, हडदोलो	पुं॰	હડસેલો	धक्का, टहोका	push
હડપચી	हडपची	स्त्री॰	જ્યાં દાઢી ઊગે છે તે નીચલા જડબાનો ભાગ	ठोडी, ठुड्डी	chin
હડપવું	हडपवुं	स॰ क्रि॰	1. ગળી જવું, હડપ કરવું 2. અન્યાયી રીતે પડાવવું-હજમ કરવું	हड़पना, निगलना अन्यायी रीति से हज़म कर जाना, हड़प लेना	to swallow to swallow up, to grab
હડફવું	हडफवुं	स॰ क्रि॰	ફેંકવું, છૂટું નાખવું, ફગાવવું	फेंक देना, झटकना	to throw, to fling, to send flying
હડફો	हडफो	पुं॰	1. જડસો, મૂર્ખ	बड़े डील-डौल का मगर कम अक़्ल व्यक्ति, मूर्ख	dullard, fool
			2. ધપ્પો, હડસેલો	धप्पा, धक्का, टहोका	stroke, push
			3. ઇસ્કોતરો	छोटा संदूक	trunk, box
હડબડવું	हडबडवुं	अ॰ क्रि॰	1. નાહિંમત થઈ જવું	आत्मविश्वास खोना	to lose confidence, lose courage
			2. ગભરાવું	घबड़ाना, हड़बड़ाना	to be anxious
હડી	हडी	स्त्री॰	દોટ	दौड़	running fast
હણહણ	हणहण	स्त्री॰	હણહણવું તે	हिनहिनाना	neigh
હણહણવું	हणहणवुं	अ॰ क्रि॰	ઘોડો નાકમાંથી કરે છે તે અવાજ	हिनहिनाना, हींसना	neigh
હણહણાટ	हणहणाट	पुं॰	હણહણવું તે	हिनहिनाहट, हींस	sound of neighing

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હતી, હતું, હતો	hatī, hatuṁ, hato	स्त्री॰, न॰, पुं॰	હોવું નું ભૂ. કા.	होवुं का भूतकालीन रूप थी, था	past tense form of હોવું, was
હત્યા	hatyā	स्त्री॰	1. ઘાત, વધ, જીવ લેવો તે	हत्या, घात, खून, वध	killing, murder
			2. પ્રાણીને મારવાથી લાગતો દોષ	प्राणी को मार डालने से लगने वाला पाप, हत्या	sin of killing animals
હત્યારું	hatyāruṁ	वि॰	હત્યા કરનારું, ઘાતકી	हत्यारा, घातक	killer
હથેલી	hathelī	स्त्री॰	છતા પંજાનો સપાટ ભાગ	हथेली, करतल	palm
હથેવાળો	hathevāḷo	पुं॰	જુઓ 'હાથેવાળો', પાણીગ્રહણ	पाणिग्रहण	marriage, see 'હાથેવાળો'
હથેળી	hatheḷī	स्त्री॰	જુઓ 'હથેલી'	हथेली	palm
હથોડી	hathoḍī	स्त्री॰	ટીપવાનું કે ઠોકવાનું મોગરી જેવું સાધન	हथौड़ी	hammer
હથોડો	hathoḍo	पुं॰	મોટી હથોડી, ઘણ	हथौड़ा	large hammer, sledge-hammer
હદ	hada	स्त्री॰	1. મર્યાદા, સીમા, અવધ	हद, मर्यादा, सीमा, अवधि	limit, boundary
			2. અંત, છેડો	अंत, हद, सिरा	end
હદપાર	hadapāra	अ॰	1. મર્યાદા વિના, અતિશય	बेहद, अतिशय	limitless, excessive
			2. હદની બહાર	हद से बाहर	outside the limit
હનુમાન, હનૂમાન	hanumān, hanūmān	पुं॰	(સં.) મારુતિ, રામના પ્રખ્યાત વાનર-ભક્ત	हनुमान, राम के प्रसिद्ध वानरभक्त, मारुति	*Hanuman*, a well-known devotee of Rama

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હનૂમાન કૂદકો	हनूमान कूदको	पुं॰	હનુમાનના જેવો લાંબો કૂદકો, 'લૉંગ જંપ'	छलाँग, लांग जंप	long jump
હબક	हबक	स्त्री॰	સખત બીક, ફાળ	भारी डर, दहशत, हौल	fright
હબશી, હબસી	हबशी, हबसी	पुं॰	આફ્રિકાનો વતની	हब्शी	negro
હમણાં	हमणां	अ॰	જુઓ 'હવણાં', હાલ	अभी, इस समय, फ़िलहाल	now, see 'હવણાં'
હમરાહી	हमराही	स्त्री॰	સોબત, સંગાત	साथी, सहयात्री	companion, fellow traveller
હમવતની	हमवतनी	वि॰	એક જ મૂળ વતનવાળું	हमवतन	fellow-country-man, of the same home-town
હમામદસ્તો	हमामदस्तो	पुं॰	1 ખાંડણીપરાઈ	हमामदस्ता, खलबट्टा	mortar and pestle
			2 ખાંડણીનો દસ્તો, પરાઈ	खल का बट्टा	pestle
હમાલ	हमाल	पुं॰	બોજો ઉપાડનારો, મજૂર	हम्माल, हमाल, कुली, बोझा उठाने वाला मज़दूर	porter
હમાલી	हमाली	स्त्री॰	હમાલનું કામ, હમાલપણું	हमाल का काम	porter's job
હમિયાણી	हमियाणी	स्त्री॰	1 (રૂપિયા ભરવાની) કોથળી	थैली, गंजिया	pouch, money-bag
			2 (લા.) ધન, દોલત	धन-दौलत	wealth
હમેશ	हमेश	अ॰	રોજ, નિત્ય	हमेशा, रोज़, नित्य, प्रतिदिन	daily, everyday, always
હરખ	हरख	पुं॰	આનંદ	आनंद, हर्ष, हरख	joy

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હરખઘેલું	हरखघेलुं	વિ॰	અતિશય હર્ષથી ઘેલું બનેલું	हर्षोन्मत्त	mad with joy
હરખપદૂડું	हरखपदूडुं	વિ॰	અતિ ઉત્સાહી	अति उत्साही	over-enthusiastic
હરખભેર	हरखभेर	અ॰	હરખ સાથે	सहर्ष	joytully
હરખવું, હરખાવું	हरखवुं, हरखावुं	અ॰ ક્રિ॰	ખુશ થવું, આનંદમાં આવવું	खुश होना, हर्षित होना	to be joyful, to rejoice
હરગિજ, હરગિસ	हरगिज, हरगिस	અ॰	કદીપણ નહિ, બિલકુલ	हरगिज़, कभी नहीं, किसी स्थिति में नहीं	never
હરઘડી	हरघडी	અ॰	દરેક ઘડીએ, વારંવાર	बार-बार, प्रत्येक पल में	every moment
હરડાં	हरडां	ન॰	હરડાનાં નાનાં અધકચરાં ફળ	हरड़	kind of fruit used for medicinal purposes
હરણ	हरण	ન॰	મૃગ	हिरन, मृग, हरिण	deer
હરણિયું	हरणियुं	ન॰	મૃગશીર્ષ	मृगशीर्ष, नक्षत्र	the orion constellation
હરણી	हरणी	સ્ત્રી॰	1. હરણની માદા 2. મૃગશીર્ષ (પ.)	हिरनी मृगशीर्ष	female deer see 'હરણિયું'
હરતુંફરતું	हरतुंफरतुं	વિ॰	હાલીચાલી શકે એવું કે એટલું, સાજું થયેલું	घूम फिर सके ऐसा, चंगा	able to move and walk about
હરફ	हरफ	પું॰	1. બોલ, શબ્દ 2. અક્ષર	बात, शब्द अक्षर, हर्फ़	word, speech letter
હરફર	हरफर	સ્ત્રી॰	વારંવાર આવવું જવું તે	बार-बार आना-जाना	frequent movement, going and coming
હરબડવું, હરભડવું, હરમડવું	हरबडवुं, हरभडवुं, हरमडवुं	અ॰ ક્રિ॰	જુઓ 'હડબડવું', ગભરાવું, રઘવાયું થવું	हड़बड़ाना	to be anxious, see 'હડબડવું'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હરમું	हरमुं	वि॰	હળદરના સ્વાદનું	हल्दी के स्वाद का	of the taste of turmeric
હરરોજ	हररोज	अ॰	દરરોજ	हर रोज़	every day
હરવખત	हरवखत	अ॰	દરેક વખતે	हरसमय	every time
હરવું	हरवुं	वि॰	1. લીલું 2. તાજું	हरा, सब्ज़ ताज़ा, हरा	green fresh
		स॰ क्रि॰	1. બળાત્કારથી ઉપાડી જવું (સ્ત્રીને)	स्त्री को जबरदस्ती भगा ले जाना	to abduct (a woman)
			2. ઝૂંટવી લેવું	छीन लेना, हड़प लेना, खींच लेना	to grab
			3. લઈ લેવું	ले लेना	to take away
હરાજ	हराज	वि॰	લિલામથી વેચેલું	नीलाम	auctioned, sold by auction
હરામી	हरामी	वि॰	1. હરામખોર, કૃતઘ્ન, બદમાશ	हरामखोर, दुष्ट, पाजी, हरामी	wicked, ungrateful
		स्त्री॰	હરામખોરી	हरामखोरी, मुफ़्तखोरी	enjoying at ohters' cost
હરાયું	हरायुं	वि॰	1. રખડતું, છૂટું ફરતું	हरहा, हरहट (पशु)	stray (cattle)
			2. અંકુશ વગરનું, માતેલું	निरंकुश, मत्त	unbridled, refractory
હરીફાઈ, હરીફી	हरीफाई, हरीफी	स्त्री॰	1. સરસાઈ, સ્પર્ધા	स्पर्धा, होड़, प्रतिद्वंद्विता	rivalry, competition
			2. શત્રુતા	शत्रुता	enmity
હરુબરુ	हरुबरु	अ॰	રૂબરૂ	प्रत्यक्ष	in person
હરેક	हरेक	वि॰	દરેક, પ્રત્યેક	हर एक	every
હરેડું	हरेडुं	न॰	જુઓ 'હરાયું'	देखिए 'हरायुं'	see 'હરાયું'

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હલકાઈ	हलकाई	स्त्री॰	હલકટપણું, નીચતા	हलकापन, नीचता	meanness
હલકાપણું	हलकापणुं	न॰	હલકું હોવું તે	हलकापन, नीचता	meanness
હલકારો	हलकारो	पुं॰	1. ખેપિયો, કાસદ 2. જાસૂસ, દૂત	हरकारा, कासिद हरकारा, दूत, भेदिया	messenger spy, harbinger, herald
હલકાશ	हलकाश	स्त्री॰	હલકાપણું	हलकापन, नीचता	lightness
હલકું	हलकुं	वि॰	1. ઓછા વજનનું	कम वज़न वाला, जो भारी न हो, हलका	light
			2. ઓછા મૂલ્યનું	कम दाम वाला, मामूली, हलका	cheap
			3. ઝટ પચે તેવું	जो जल्दी हज़म हो जाए, सुपाच्य, पक्का (पानी), हलका	easily digestible, light
			4. ઘેરું, અસહ્ય કે મુશ્કેલ નહિ એવું	कम परिश्रम से हो जाने वाला, सहल, हलका	not intense, bearable or not difficult
			5. પ્રફુલ્લ, તાજું, ચિંતા વગરનું, ઉલ્લાસભર્યું	हलका, ताज़ा, थकान रहित, प्रसन्न, चिंता रहित, उल्लासपूर्ण	joyful, fresh, unworried
			6. ઊતરતી કોટિનું	घटिया, हलका	inferior
			7. ઓછી મહેનતનું	सहल, आसान	less arduous
			8. નીચું, ખરાબ, અઘટિત	नीच, ओछा, कमीना, हलका	lowly, wicked, mean
			9. હલકટ	निंदित, अप्रतिष्ठित	mean
હલનચલન	हलनचलन	न॰	હલવું ચાલવું તે	हिलने-डुलने की क्रिया, चलना-फिरना आदि	movement

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હલવો	हलवो	पुं॰	એક મીઠાઈ	एक मिठाई	a sweetmeat
હલાકી	हलाकी	स्त्री॰	હેરાનગતિ	परेशानी, कष्ट	harassment, inconvenience
હલાલ	हलाल	वि॰	(ઇસ્લામી) ધર્મમાં જેની રજા છે એવું, વિહિત, કાયદેસર, વાજબી	हलाल, जायज़, विहित	sanctioned or permitted by the Quran, right, proper
હલાલખોર	हलालखोर	पुं॰	1. ભંગિયો 2. ખાટકી, કસાઈ 3. બરાબર કામ કરીને બદલો મેળવનાર	भंगी, हलालखोर क़साई हलाल खाने वाला	scavenger butcher honest worker
હલાવવું	हलाववुं	स॰ क्रि॰	1. 'હાલવું' નું પ્રેરક 2. ઊંચુંનીચું કરી ગતિ આપવી, ચળવળ, ખળભળાટ કે પ્રવૃત્તિ કરે એમ કરવું	हिलाना हरकत देना	to shake to push, to put into motion
હલાવું	हलावुं	अ॰ क्रि॰	'હાલવું' નું ભાવે	हिलाना	to shake
હલાહલ	हलाहल	वि॰	અતિ તીવ્ર	बहुत तीव्र	very strong, pungent
		न॰	કાળકૂટ વિષ (સમુદ્રમંથન કરતાં નીકળેલું)	कालकूट विष (समुद्रमंथन से प्राप्त)	deadly poison, *halahal* which was one of the items to come at the time of *samudra-manthan* (Hindu mytho.)
હલેસું	हलेसुं	न॰	હોડી ચલાવવાનો ચાટવો	नाव खेने का डंडा, डाँड, बल्ला	oar

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હલ્લો	हल्लो	पुं॰	1. ધસારો, હુમલો	हमला, हल्ला, धावा	rush, attack
			2. ધક્કો, નુકસાન	(ला॰) धक्का, हानि, घाटा	set-back, damage
			3. કામધંધો, ઉદ્યોગ	(ला॰) कामकाज, उद्यम	business, work
હવડ	हवड	वि॰	અવાવરુ	देखिए 'अवड'	see 'अवड'
હવડાં, હવડે, હવણાં	हवडां, हवडे, हवणां	अ॰	હાલમાં, અત્યારે, હમણાં	अभी, फ़िलहाल	now, nowadays
હવન	हवन	पुं॰	હોમ, યજ્ઞ	होम, हवन, यज्ञ	*yajna*, a ritual of sacrifice
		न॰	યજ્ઞમાં આહુતિ હોમવી તે	यज्ञ में आहुति देना	offering a sacrifice
હવા	हवा	स्त्री॰	1. પવન, વાયુ	वायु, हवा	wind, air
			2. વાતાવરણ	वातावरण, परिस्थिति, हवा	atmosphere
			3. ભેજ	नमी, तरी	moisture
હવાઈ	हवाई	वि॰	1. હવાનું, – ને લગતું	हवा का, हवाई	airy
			2. હવામાં ઊડનારું	हवा में उड़ने वाला	flying in the air
			3. (લા.) કાલ્પનિક, તરંગી	कल्पित, हवाई	fanciful, imaginary
		स्त्री॰	એક દારૂખાનું	एक आतिशबाज़ी, हवाई	kind of fire-work
હવાઈજહાજ	हवाईजहाज	न॰	વિમાન, 'એરોપ્લેન'	हवाईजहाज, वायुयान	aeroplane
હવાટ	हवाट	पुं॰	હવાની અસર, ભેજ	नमी, तरी	dampness

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હવાડો	हवाडो	पुं॰	ઢોરને પાણી પીવાનો (કૂવો પરનો) કુંડ	पशुओं के पानी पीने के लिए (कुएँ के पास) बनाया गया कुंड, उबारा	a kind of big permanent trough
હવાલો	हवालो	पुं॰	1. કબજો, તાબો 2. સુપરત, ભાળવણ 3. અખત્યાર, સત્તા 4. ઝીણી ચાળણી 5. સામસામે ખાતે જમા-ઉધાર કરવું તે	क़ब्ज़ा, अधिकार सुपुर्दगी, हवाला इख़्तियार, सत्ता, अधिकार बारीक छलनी परस्पर के खाते में जमा-उधार करना, स्थानांतरित प्रविष्ट	charge care, custody authority, power sieve with fine gauze making necessary entries in accounts
હવાવું	हवावुं	अ॰ क्रि॰	ભેજ લાગવો	हवा या नमी लगना	to be dampened
હવેજ	हवेज	पुं॰	હળદરનો લોટ	हल्दी का चूर्ण	turmeric powder
હવેડો	हवेडो	पुं॰	હવાડો, ઢોરને પાણી પીવાનો (કૂવા પરનો) કુંડ	देखिए 'हवाडो'	see 'हवाडो'
હવેથી	हवेथी	अ॰	અત્યારથી	अब से	from now onward
હસવું	हसवुं	अ॰ क्रि॰	1. દાંત કાઢવા 2. ગમત ખાતર બોલવું	हँसना, खुले मुँह से हर्ष-ध्वनि निकालना मज़ाक करना, ठिठोली करना	to laugh to talk in fun

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		स॰ क्रि॰	હાંસી કરવી	उपहास करना, हँसी उड़ाना	to mock
		न॰	1. હાસ્ય 2. મશ્કરી, મજાક	हँसी, हास्य मज़ाक़, दिल्लगी, हँसी	laughter mockery, fun
હસાવવું	हसाववुं	स॰ क्रि॰	'હસવું' નું પ્રેરક	हँसाना	to make someone laugh
હસી	हसी	स्त्री॰	1. હસવું તે 2. હાંસી, મશ્કરી	हँसना, हँसी मज़ाक़, हँसी	laughter ridicule
હસ્તે	हस्ते	अ॰	હાથે, મારફત, દ્વારા	हस्ती, मारफ़त	from hand to hand
હળ	हळ	न॰	જમીન ખેડવાનું ઓજાર	ज़मीन जोतने का औज़ार, हल	plough
હળપૂણી	हळपूणी	स्त्री॰	હળના ચવડામાં ઘાલવાની કોશ	फाल, कुसी (हल की)	ploughshare
હળદર	हळदर	स्त्री॰	એક ગાંઠદાર મૂળ કે તેનો ભૂકો, એક મસાલો	हलदी, हलद	turmeric root or its powder used in seasoning
હળવું	हळवुं	अ॰ क्रि॰	1. જીવ મળવો, ગોઠવું, ગમી જવું	हिल जाना, परचना, हिल-मिल जाना, जी लगना, ठीक लगना, रुचना, भाना	to be friendly with, like
			2. અનુરક્ત થવું, આડો સંબંધ બાંધવો (પરસ્ત્રી સાથે)	अवैध संबंध जोड़ना, आशनाई करना	to be enamoured of (a woman)
			3. ફળવું	फलना	to bear fruit
		स॰ क्रि॰	બબ્બે ચાસની વચ્ચે હળ ફેરવવું	खेत में पौधों की दो क़तारों के बीच हल जोतना	to plough between two furrows

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		वि॰	1. હલકું, ધીમું, નરમ	हलका, मंद, आसान, धीमा, धीर, मृदु, नरम	light, slow, soft
			2. અપ્રતિષ્ઠિત	अप्रतिष्ठित, (ला॰) हलका	low
હળવે, હળવેથી	हळवे, हळवेथी	अ॰	ધીમેથી, આસ્તે	धीरे से, आहिस्ता	slowly
હળાહળ	हळाहळ	वि॰, न॰	જુઓ 'હલાહલ'	हलाहल	see 'હલાહલ'
હા	हा	अ॰	સંમતિસૂચક ઉદ્‌ગાર	सम्मति सूचक उद्‌गार, हाँ	yes
		स्त्री॰	હા કહેવી તે, સ્વીકાર	स्वीकृति (देना), हाँ करना	reply in the affirmative, an utterance expressing acceptance
હાકલ	हाकल	स्त्री॰	હાક, બોલાવવા માટે પાડેલી મોટી બૂમ	हाँक, ज़ोर की पुकार	call
હાંકવું	हांकवुं	स॰ क्रि॰	1. હાંકવું, ચલાવવું 2. હાક મારીને કાઢી મુકવું	हाँकना, चलाना हाँक देकर भगा देना	to drive to call out
હાકેટો	हाकेटो	पुं॰	મોટો ઘાંટો, બૂમ	ज़ोर की आवाज, चीख, हाँक	loud shout
હાકેમ	हाकेम	पुं॰	સૂબો, રાજ્યકર્તા, અમલદાર	हाकिम, सूबेदार	governor, administrator, officer
હાકોટો	हाकोटो	पुं॰	જુઓ 'હાકેટો'	देखिए 'हाकेटो'	see 'હાકેટો'
હાજર	हाजर	वि॰	સમક્ષ, મોજૂદ હોય તેવું	हाज़िर, उपस्थित, मौजूद	present, at hand
હાજરજામીન	हाजरजामीन	पुं॰	ગુનેગારને હાજર કરવા માટેનો જામીન	हाज़िर ज़ामिन	bail for appearance

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હાજરી	hājarī	स्त्री॰	1. હાજર હોવું તે	हाज़िरी, मौजूदगी, उपस्थिति	presence, attendance
			2. નાસ્તો	नाश्ता	breakfast
હાજરીપત્રક	hājarīpatrak	न॰	હાજરી નોંધવાનું પત્રક	हाज़िरी की किताब, रजिस्टर	register
હાટ	hāṭ	स्त्री॰, न॰	1. દુકાન 2. ગુજરી, બજાર	हाट, दुकान हाट, साप्ताहिक बाज़ार	shop market
હાટિયું	hāṭiyuṁ	न॰	ભીંતમાંનું બારણાવાળું તાકું	दीवार में लगी छोटी अलमारी	small cupboard fixed in wall
હાડ	hāḍ	न॰	1. હાડકું 2. બાંધો, કાઠું	हड्डी देह का गठन, काठी	bone build, structure
		अ॰	1. (શ. પ્ર. માં) છેલ્લી હદે, છેક જ	(मुहावरे में) एकदम, बिलकुल, निपट	to the extreme, quite
			2. ઘણું જ	ख़ूब, बहुत ही	much, excessive
હાડકી	hāḍkī	स्त्री॰	નાનું અને પોચું હાડકું	छोटी और नाज़ुक हड्डी	small soft bone
હાડકું	hāḍkuṁ	न॰	અસ્થિ	हड्डी, अस्थि	bone
હાડછેડ	hāḍchheḍ	स्त्री॰	તિરસ્કાર, તરછોડવું તે	तिरस्कार, दुतकार, धिक्कार	contempt, giving up, rejecting
હાડપિંજર	hāḍpiṁjar	न॰	શરીરનું હાડકાંનું ખોખું	अस्थिपंजर, कंकाल	skeleton
હાડમારી	hāḍmārī	स्त्री॰	1. તિરસ્કાર, ધુત્કાર 2. જુઓ 'હાડમાર'	तिरस्कार, दुतकार देखिए 'हाडमार'	contempt see 'हाडमार'
હાડવેર	hāḍver	न॰	પાકું વેર	पक्का बैर, कड़ा प्रतिशोध	bitter vengeance

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હાડવૈદ, હાડવૈદ્ય	हाडवैद, हाडवैद्य	પું॰	હાડકાં બેસાડનારો કે જોડનારો વૈદ્ય	कमंगर, हड्डी बैठाने वाला	bone-setter, orthopaedist
હાડિયો	हाडियो	પું॰	કાગડો	कौआ	crow
હાડેહાડ, હાડોહાડ	हाडेहाड, हाडोहाड	અ॰	છેક હાડકાં સુધી, હાડકે હાડકે	हड्डियों तक	very deep, to the marrow
હાલ	हाल	પું॰	1. દશા, સ્થિતિ	हाल, दशा, अवस्था	state, plight, condition
			2. અવદશા	बुरा हाल, बुरी अवस्था	adverse condition
		અ॰	હમણાં, અત્યારે	हाल में, अभी	nowadays, at present
હાલચાલ	हालचाल	સ્ત્રી॰	1. હાલવુંચાલવું તે, હરફર	हलचल	movement
			2. રીતભાત	तौर-तरीक़ा, हाल-चाल	manners
હાલરડું	हालरडुं	ન॰	1. બાળકને ઝુલાવતાં ગવાતું ગીત	लोरी (गीत)	lullaby
			2. ટોળું	टोली, समूह	crowd
હાથકારીગરી	हाथकारीगरी	સ્ત્રી॰	હાથની કારીગરી	दस्तकारी	handicraft
હાથગરણું	हाथगरणुं	ન॰	લગ્ન વખતનો વધાવો– રૂપિયા આપે છે તે	दहेज के रुपये	money given as gift at the time of marriage
હાથછડ	हाथछड	સ્ત્રી॰	(યંત્રથી નહિ) હાથથી છડવું તે	धान-कुटाई (हाथ से)	hand-pounding (of rice etc.)
હાથણી	हाथणी	સ્ત્રી॰	1. હાથીની માદા 2. (લા.) પુસ્તો	हथनी, हथिनी पुश्ता	female elephant buttress (figurative)
હાથતાળી	हाथताळी	સ્ત્રી॰	હાથની તાળી	ताली, करताली	clapping of hands
હાથબેડી	हाथबेडी	સ્ત્રી॰	હાથકડી	हथकड़ी	(in pl.)handcuff

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હાથમુચરકા	हाथमुचरका	पुं॰	જાતના જામીન	खुद मुचलका (देना)	recognizance
હાથમોજું	हाथमोजुं	न॰	હાથે પહેરવાનું મોજું	दस्ताना	hand-glove
હાથલાકડી	हाथलाकड़ी	स्त्री॰	1. હાથમાં ઝાલવાની લાકડી	छड़ी	walking stick
			2. આધાર, ટેકો	सहारा, आधार	support
હાથવેંત, હાથવેંતમાં	हाथवेंत, हाथवेंतमां	अ॰	બહુ નજીક, સાવ પાસે, હાથ આવવાની તૈયારીમાં	बहुत नजदीक, पास में, हाथ में आने की तैयारी में	very close
હાથસાળ	हाथसाळ	स्त्री॰	હાથે ચલાવાતી સાળ	हथकरघा	handloom
હાથી	हाथी	पुं॰	હસ્તી, ગજ	हाथी, गज	elephant
હાથે	हाथे	अ॰	1. હાથ વડે	हाथ से	with hands
			2. જાતે, પોતે	खुद, आप	by oneself
હાથે કરીને	हाथे करीने	अ॰	સ્વેચ્છાથી, ઇરાદાપૂર્વક	इच्छापूर्वक, स्वेच्छा से	deliberately, intentionally
હાથેવાળો	हाथेवाळो	पुं॰	વરકન્યાનો હસ્તમેળાપ	वर कन्या का हाथ मिलाना, वर कन्या का पाणिग्रहण	joining hands in marriage
હાથેળી	हाथेळी	स्त्री॰	જુઓ 'હથેલી'	हथेली	palm
હાથો	हाथो	पुं॰	1. હથિયાર કે ઓજાર જ્યાંથી પકડાય તે ભાગ, મૂઠ કે દસ્તો	हाथा, दस्ता, मुठिया, हत्था	handle
			2. સહાય, મદદ	सहायता, मदद	help, succour
			3. પક્ષ	पक्ष	party
			4. કંકુવાળા હાથની છાપ	कुंकुम सने हाथ की छाप	impression of hand smeared with vermilion
હાથોહાથ	हाथोहाथ	अ॰	1. જેને આપવાનું હોય તેના જ હાથમાં, જાતોજાત	हाथों में	personally

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2 એકના હાથમાંથી બીજાના હાથમાં એમ, એકબીજાની મદદથી	हाथोंहाथ, एक-दूसरे की मदद से	with mutual help
હા ના	हा ना	સ્ત્રી॰	હા ને ના કરવી તે, આનાકાની	आनाकानी, टालमटोल	yes and no, hesitation
હાનિ	हानि	સ્ત્રી॰	પાયમાલી, નાશ	विनाश, बरबादी	harm, damage, destruction
હામ	हाम	સ્ત્રી॰	હિંમત	हिम्मत	courage
હામલવું	हामलवुं	અ॰ ક્રિ॰	હિંમત હારી જવું	हिम्मत हारना	to lose courage
હાય	हाय	અ॰	દુઃખ, ત્રાસ કે અફસોસનો ઉદ્‌ગાર	दुःख, त्रास या अफसोस का उद्‌गार	interjection uttered to express pain, trouble or sorrow
		સ્ત્રી॰	અંતરના ઊંડા દુઃખની બદદુઆ, શાપ	बददुआ, शाप, हाय	curse given because of deep anguish
હાયપિટારો, હાયપીટ	हायपिटारो, हायपीट	પું॰, સ્ત્રી॰	હાયપીટ કરવી તે, રોકકૂટ	रोना-धोना	weeping and wailing
હાયવરાળ	हायवराळ	સ્ત્રી॰	શોક, અફસોસ	शोक, अफसोस	regret, complaint
હાયવોય, હાયહાય હાયહોય	हायवोय, हायहाय, हायहोय	સ્ત્રી॰	શોક, અફસોસ, ચિંતા	शोक, खेद, चिंता, अफ़सोस	regret, anxiety
હાર	हार	પું॰	1 ફૂલની મોટી માળા	फूलों की बड़ी माला	garland
			2 ગળામાં પહેરવાનું ઘરેણું	गले में पहनने का एक गहना, हार	necklace
		સ્ત્રી॰	1 પરાજય	पराजय, हार	defeat
			2 ઓળ, પંક્તિ	पंक्ति, क़तार	line, row

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હારજીત	हारजीत	સ્ત્રી॰	હાર અને જીત	जय-पराजय	defeat and victory
હારડો	हारडो	પું॰	1. મોટો હાર 2. ખાંડનાં ચક્રાંનો હાર	बड़ा हार शक्कर की कतरियों का हार, खजानी का हार	big necklace garland of sugar crystals
હારતોરા	हारतोरा	પું॰	1. હાર ને તોરા	पुष्पमाला और फूलों का गुच्छा	(offering) garlands and bouquets
			2. (લા.) માન, આદર	मान, आदर	honour (fig.)
હારદોર, હારબંધ	हारदोर, हारबंध	અ॰	એક હારમાં, હારબંધ, ઓળબંધ	क़तार में, पंक्ति बाँधकर	in a row
હારવું	हारवुं	અ॰ ક્રિ॰	1. પરાજિત થવું	हारना, पराजित होना	to be defeated
			2. કંટાળો થવું, થાકવું	तंग आना, थकना	to be tired, to be fed up
		સ॰ ક્રિ॰	રમતમાં શરત તરીકે મૂકેલી વસ્તુ ગુમાવવી	खोना, हारना	to lose bet or trophy in a game
હારાદોર	हारादोर	અ॰	હારબંધ	क़तार में	in one row
હારિયું	हारियुं	વિ॰	1. સમોવડિયું, એક જ પંક્તિનું	हमउम्र, समवयस्क, एक ही पंक्ति का	of equal age
			2. એક જ રાગનું (પદ)	एक ही राग का (पद)	of the same musical mode
			3. સમકાલીન	समकालीन, समसामयिक	contemporary
હારી	हारी	પું॰	ખેતી માટે રાખેલો મદદનીશ માણસ, સાથી	हरवाहा	person employed to assist in farming, helpmate

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હારે	हारे	अ॰	1 જોડે, સાથે	साथ, पास में	with, along with
			2 તુલનામાં	तुलना में, बराबर	in comparison
હારેડું	हारेडुं	वि॰	તોફાની, મસ્તાન	ऊधमी, उत्पाती, मस्त, बेफ़िक्र	mischievous, carefree
હારોહાર	हारोहार	अ॰	જુઓ 'હારદોર'	देखिए 'हारदोर'	see 'हारदोर'
હાલહવાલ	हालहवाल	पुं॰	દુર્દશા, ખરાબી, પાયમાલી	बुरे हाल, दुर्दशा, तबाही	adverse condition, ruin
		वि॰	દુર્દશામાં પડેલું	दुर्दशाग्रस्त	suffering from adversity
હાલહાલ	हालहाल	अ॰	હમણાં જ, અબઘડી	अभी, तत्काल	just now, at this very moment
હાલંહાલા	हालंहाला	स्त्री॰	વારંવાર હાલવું તે	बारबार हिलना डुलना	frequent shaking
હાલીમવાલી	हालीमवाली	पुं॰	હલકા દરજ્જાનો–રેંજીપેંજી માણસ	ऐरा-ग़ैरा	rift-raft, nonentity
હાલેડું, હાલેરો	हालेडुं, हालेरो	न॰, पुं॰	જુઓ 'હાલરડું'	देखिए 'हालरडुं'	see 'हालरडुं'
હાવભાવ	हावभाव	पुं॰	શૃંગારયુક્ત ચેષ્ટા, નખરાં	हाव-भाव, नाज़-नख़रा, विलास-चेष्टा	gesture, coquetry, airs
હાશ	हाश	अ॰	જંપ, સંતોષ કે નિવૃત્તિનો ઉદ્‌ગાર	चैन, संतोष या छुटकारे का उद्‌गार, हा	an interjection implying satisfaction or retirement
		स्त्री॰	નિરાંત, જંપ, શાંતિ	चिंतारहित दशा, चैन, कल, शान्ति	leisure, repose, peace
હાસ્તો	हास्तो	अ॰	હા જ તો, જરૂર હા	हाँ तो, हाँ ज़रूर	of course, certainly

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હાહાકાર	हाहाकार	પું॰	હા ! હા ! એવો શોક કે ત્રાસનો ઉદ્‌ગાર, સર્વત્ર શોક અને ત્રાસની લાગણી ફેલાઈ જવી તે	हा ! हा ! ऐसा शोक या त्रास का उद्‌गार, सब ज़गह शोक या त्रास का वातावरण फैल जाना	an interjection expressing sorrow or trouble, atmosphere of terror and sorrow
હાહો	हाहो	સ્ત્રી	1. હોહા, હોકાર, બુમરાણ	शोरगुल, हो-हल्ला	uproar
			2. ધામધૂમ, ધમાલ	धूम, चहल-पहल	hubbub
હાળી	हाळी	પું॰	1. હળ વડે ખેડનાર, ખેડૂત	हलवाहा, किसान	farmer
			2. ખેતીકામમાં મદદગાર નોકર, હારી	खेती के काम में मदद करने वाला नौकर	helper on a farm, farmhand
હાળો	हाळो	પું॰	1. હળ ખેડનારો	हलवाहा	ploughman
			2. પતિ	पति	husband
			3. મરદ	मर्द	male
હાંકવું	हांकवुं	સ॰ ક્રિ॰	1. પશુ, વાહન, વહાણ, ગાડી વગેરેને ઇચ્છિત માર્ગે ચલાવવું	हाँकना (पशु, वाहन, गाड़ी आदि)	to drive
			2. ગપ મારવી	(ला॰) लम्बी-चौड़ी बातें करना, हाँकना	to perpetrate a hoax
હાંકારો	हांकारो	પું॰	'હાં' એવો અવાજ	'हाँ' की आवाज़	sound of 'yes'
હાંજા	हांजा	પું॰	1. શરીરના સાંધા	शरीर के अवयव के जोड़	joints of the body
			2. હિંમત, શક્તિ	हिम्मत, शक्ति	courage, strength
હાંડલી	हांडली	સ્ત્રી॰	નાનું હાંડલું	हाँडी, हंडी	small earthen (cooking)vessel
હાંડલું	हांडलुं	ન॰	પહોળા મોંનું માટીનું એક વાસણ	बड़ी हाँडी	earthen vessel with a broad mouth

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હાંડો	हांडी	स्त्री॰	1. હાંલ્લી	हांडी, हंडी (मिट्टी की)	earthen pot
			2. ધાતુનું તેવું વાસણ	हंडा (धातु का)	metal pot of the same kind (see 1)
			3. લટકતો દીવો મૂકવાનું કાચનું વાસણ	हँडिया, हाँडी (छत से लटकाने का काँच का पात्र)	hanging globe for lamp
હાંડો	हांडो	पुं॰	મોટો દેગડો	बड़ा देग, हंडा	big earthen vessel
હાંફ	हांफ	पुं॰,स्त्री॰	ઉતાવળો શ્વાસ ચાલવો તે	हाँफा	panting
હાંફણ	हांफण	स्त्री॰	તેથી થતી છાતીની રુંધામણ, અમૂંઝણ	उस के कारण दम का घुटना	suffocation caused by panting
હાંફળું	हांफळुं	वि॰	વ્યાકુળ, બાવરું	व्याकुल, घबराया हुआ, बावरा	confused, bewildered
હાફળું ફાંફળું	हांफळुं फांफळुं	वि॰	ગભરાયેલું, બેબાકળું, બાવરું	हक्का-बक्का	bewildered, distracted with fear
હાંસડી	हांसडी	स्त्री॰	1. ગળા આગળનું એક હાડકું	हँसली (गले की हड्डी)	the collar bone
			2. ગળાનું એક ઘરેણું	गले का एक गहना, हँसली	necklace
			3. લોટાને કે તેવા વાસણને ઊંચકવા કરેલો ગાળો	अरविन, रस्सी का फंदा	noose round a pot for carrying it
			4. ઘોડાને ગળે પહેરાવવાના સામાનનો એક ભાગ	घोड़े के गले में पहनाने के साज़ का एक भाग	the collar (in harness)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			5. કોસનું લોઢાનું ચકરડું	चरसे का लोहे का चक्र	iron wheel in a device for drawing water out of a well
			6. પૈડાંના મોં પરનો લોઢાનો ગાળો	पहिये के मुँह पर लगाई जाने वाली लोहे की पेटी	iron belt round a wheel
હાંસવો	हांसवो	पुं॰	કોદાળી, ખોદવાનું એક ઓજાર	गैंती, कुदाली	spade
હાંસિયો	हांसियो	पुं॰	કાગળની કોરી રખાતી સામાન્યતઃ કાબા હાથ પરની પટ્ટી	हाशिया (कागज़ का)	margin
હાંસી	हांसी	स्त्री॰	1. મજાક, મશ્કરી	मज़ाक, हँसी, दिल्लगी	mockery, fun
			2. ફજેતી	फ़ज़ीहत, बदनामी, हँसी, हँसाई	disgrace
હિજરાવું	हिजरावुं	अ॰ क्रि॰	ઝૂરવું, બળ્યા કરવું	वियोग से दुःखी होना, झूरना, हुड़कना	to languish, to pine
હિજરી	हिजरी	वि॰	મહમદ પેગંબર મક્કા છોડી મદીને ગયા ત્યારથી ગણાતો સંવત	हिजरी	Hijri, Mohammedan era reckoned from Mohammed's flight from Macca to Madina
હિત	हित	न॰	1. કલ્યાણ, શ્રેય	कल्याण, भलाई, हित	good, well-being
			2. લાભ, ફાયદો	लाभ, फ़ायदा	interest, profit, benefit

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હિમાયત	हिमायत	स्त्री॰	1. પક્ષ લેવો તે, તરફદારી	हिमायत, तरफ़दारी	favour, advocacy
			2. સમર્થન કરવું તે	समर्थन करना	support
			3. વિઘોટીના કરમાં કરેલો વધારો	लगान मुक़र्ररी में की हुई वृद्धि	increase in land tax
હિમાળું	हिमाळुं	वि॰	હિમવાળું, હિમ જેવું ઠંડું	हिम जैसा शीत, हिम–सा ठंडा	chill as ice
હિસાબ	हिसाब	पुं॰	1. ગણના, ગણતરી	हिसाब, गणना, गिनती	counting
			2. દાખલો (ગ.)	गणित का प्रश्न, हिसाब (ग॰)	sum (arith.)
			3. લેણદેણ, આવકખર્ચ વગેરેની ગણતરી કે તેનું નામું	लेखा, ख़रीद-बेची, आय-व्यय	business/dealing account (of income and expenditure etc.)
			4. લેખું, વિસાત	गिनती, हैसियत, बिसात, महत्त्व	respect, significance
			5. રીત, ઢંગ, મર્યાદા, નિયમ	रीति, नियम, ढंग, हद, हिसाब, तरीक़ा	manner, method, way, limitation, rule
હિસાબકિતાબ	हिसाबकिताब	पुं॰	1. લેવડદેવડના ચોપડા	हिसाब बही, हिसाब-किताब	books of account
			2. લેણદેણનો હિસાબ	लेन-देन का ब्योरा, हिसाब-किताब	monetary accounts
હિસાબનીશ, હિસાબનીસ	हिसाबनीश, हिसाबनीस	पुं॰	હિસાબ રાખનાર	हिसाबनवीस, हिसाबदार	accountant
હિસાબે	हिसाबे	अ॰	1. હિસાબથી જોતાં કે ગણતાં	हिसाब से	according to the account
			2. રીતે, ગણતરીથી	रीति से, प्रथा के अनुसार	according to rule

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હિસ્સો	हिस्सो	पुं॰	ભાગ, ફાળો	हिस्सा, भाग, अंश, साझा	share, contribution
હિંગ	हिंग	स्त्री॰	એક ઝાડનો ઉગ્ર વાસ-વાળો રસ, વઘારણી	हींग	assafetida
હિંગળો, હિંગળોક	हिंगळो, हिंगळोक	पुं॰	ગંધક અને પારાની મેળવણીવાળો એક લાલ પદાર્થ	ईंगुर, शिंगरफ	cinnabar
હિંગોરું, હિંગોરો	हिंगोरुं, हिंगोरो	न॰, पुं॰	એક ફળ	इँगुवा	kind of fruit
હિંડોલ, હિંડોળ	हिंडोल, हिंडोळ	पुं॰	જુઓ 'હિંદોલ'	हिंडोला, झूला	see 'हिंदोल'
હિંડોળાખાટ	हिंडोळाखाट	स्त्री॰	ખાટલાનો હિંડોળો	खाटका झूला	swinging cot
હિંડોળો	हिंडोळो	पुं॰	ઠઠેરાવાળો મોટો હીંચકો, ઝૂલો	पालना जैसा बड़ा झूला, हिंडोला	big swing with sides
હિંદોલ	हिंदोल	पुं॰	1. હીંચકો, હિંડોળો	हिंदोल, झूला, हिंडोला	swing, swinging cot
			2. હિંડોળ, એક રાગ	हिंदोल राग	a mode of music
હિંમત	हिंमत	स्त्री॰	બહાદુરી	हिम्मत, बहादुरी	courage, bravery
હિંમતબાજ, હિંમતવાન	हिंमतबाज, हिंमतवान	वि॰	બહાદુર	हिम्मती	courageous
હિંસા	हिंसा	स्त्री॰	કોઈપણ જીવને હણવો કે પીડવો તે	हिंसा, घात, हनन, नाश	violence, killing
હીક	हीक	स्त्री॰	1. હેડકી, વાધણી	हिक्का, हिचकी	hiccough
			2. સણકો, શૂળ	शूल, वेदना	spasm, shooting pain
			3. તાકીદ, ઉતાવળ	जल्दी, उतावली	haste, hurry
			4. દમ	दमा	asthma

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હીચકારું	हीचकारुं	वि॰	જુઓ 'હિચકારું'	देखिए 'हिचकारुं'	mean, beastly
હીચવું	हीचवुं	अ॰ क्रि॰	1. જુઓ 'હીંચવું' 2. ગિલ્લી દંડામાં મોઇ ગબી પર ગોઠવીને તેને દંડાને છેડેથી ઉડાડવી, હીલવું	देखिए 'हींचवुं' गुल्ली–डंडा के खेल में पिदने की बारी	see 'हींचवुं' to have one's turn at service in the game of trapstick
હીણ	हीण	वि॰	1. અધમ, નીચ 2. હલકું, ઊતરતું 3. ભેગવાળું 4. વગરનું, વિનાનું, ઓછું કમ	हीन, नीच, अधम घटिया, हलका, निम्न कोटि का मिलावट वाला रहित, हीन, वर्जित, कम, अधूरा	mean, beastly lower, cheaper adulterated, impure deprived of, without, less
હીણકર્મ	हीणकर्म	न॰	નીચ કર્મ	हीनकर्म	mean deed
હીણું	हीणुं	वि॰	જુઓ 'હીણ'	देखिए 'हीण'	see 'हीण'
હીબકવું	हीबकवुं	अ॰ क्रि॰	1. હબકવું 2. ડૂસકાં ખાવાં	चौंकना, धकधकाना सिसकना	to take fright to sob
હીબકું	हीबकुं	न॰	ડૂસકું	सिसकी, हिचकी	sob
હીમજ	हीमज	स्त्री॰	નાની હરડે	छोटी हरी हरड़	kind of medicinal fruit
હીમજી હરડે	हीमजी हरडे	स्त्री॰	નાની, કાચી, સૂકી હરડે	छोटी हरी सूखी हरड़	kind of medicinal fruit
હીર	हीर	पुं॰	એક છંદ	एक वृत्त छंद	a metre (in poetry)
		न॰	1. રેશમ 2. તેજ, કાંતિ 3. સત્ત્વ, દૈવત 4. પ્રેમ, પ્યાર 5. હિંમત	रेशम तेज, नूर, कान्ति सत्त्व, शक्ति प्रेम, प्यार हिम्मत	silk glory, lustre life, strength love, affection courage

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હીરાકણી	हीराकणी	સ્ત્રી॰	હીરાની કણી-કરચ	हीरे की कनी, कनी	diamond-chip
હીરાકશી, હીરાકસી	हीराकशी, हीराकसी	સ્ત્રી॰	શાહી તથા રંગમાં વપરાતો એક પદાર્થ	हीराकसीस	green vitriol
હીરાગળ	हीरागळ	વિ॰	રેશમી	रेशमी	silken
હીરાબોળ	हीराबोळ	પું॰	એક જાતનો ગુંદર	बौल (गोंद)	kind of gum
હીરો	हीरो	પું॰	એક કિંમતી પથ્થર, ધોળા રંગનું રત્ન	हीरा, एक श्वेत रत्न	diamond
હીંચ	हींच	સ્ત્રી॰	એક તાલવાળો ઠેકો	तबले पर बजाया जाने वाला एक ताल	a beat (music)
હીંચકવું	हींचकवुं	અ॰ ક્રિ॰	હીંચકો ખાવો	झूलना, पेंग लेना	to swing
હીંચકો	हींचको	પું॰	1 હીંચવા માટે ટંગાવેલું સાધન 2 તેનું કે તેવું આંદોલન-ઝોલો	झूला, हिंडोला पेंग, हचकोला	swing, swing-board rise of the swing
હીંચવું	हींचवुं	અ॰ ક્રિ॰	ઝોલો ખાવો, હીંચકો ખાવો	झूले पर झूलना, पेंग लेना	to rock, to swing
હીંચોળવું	हींचोळवुं	સ॰ ક્રિ॰	ઝુલાવવું, હીંચકા નાખવા	झुलाना	to give jolt to the swing
હીંચોળાખાટ	हींचोळाखाट	સ્ત્રી॰	જુઓ 'હીંડોળાખાટ'	देखिए 'हींडोळाखाट'	see 'हींडोळाखाट'
હીંડવું	हींडवुं	અ॰ ક્રિ॰	ચાલવું	चलना	to walk
હીંડાડવું, હીંડાવવું	हींडाडवुं, हींडावुं	સ॰ ક્રિ॰	'હીંડવું' નું પ્રેરક	चलाना	causal of 'हींडवुं', to make someone walk
હીંડોળાખાટ	हींडोळाखाट	સ્ત્રી॰	ખાટલાનો હીંડોળો	खाट का हिंडोला	swinging cot
હીંડોળો	हींडोळो	પું॰	જુઓ 'હિંડોળો'	देखिए 'हिंडोळो'	see 'हिंडोळो'
હુકમ	हुकम	પું॰	1 આજ્ઞા, ફરમાન	हुक्म, आज्ञा	order, decree

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. प्रायः બ.વ.માં) ગંજીફાની એક રમતમાં અમુક ભાતનાં પાન ઊંચાં ગણવાં તે કે તે પાન, સર	(ताश में) सर, तुरुप	trump (in cards)
હુકમનામું	हुकमनामुं	न॰	કોર્ટનો લેખી ચુકાદો	हुकुमनामा	decree
હુકમસર	हुकमसर	पुं॰	'હુકમ-૨' જુઓ	सर, तुरुप	trump (in cards)
હુક્કો	हुक्को	पुं॰	તમાકુ પીવાનું એક સાધન	हुक़्क़ा	hookah
હુક્કાપાણી	हुक्कापाणी	न॰	હુક્કો પાણી વગેરે પીવું તે	हुक़्क़ा-पानी	smoking the hookah, drinking water etc.
હુડતાવવું	हुडताववुं	स॰ क्रि॰	1. તુચ્છકારવું, તરછોડવું	धुतकारना	to scorn, to spurn
			2. ધમકાવવું	धमकाना, डाँटना	to pull up, to rebuke
હુતુતુતુ	हुतुतुतु	न॰	એક રમત	कबड्डी	kind of game
હુન્નર	हुन्नर	पुं॰	કારીગરી, કસબ	हुनर, फ़न	craftsmanship, skill
હુમલાખોર	हुमलाखोर	वि॰	હુમલો કરવાની આદતવાળું	हमलावर	aggressor
હુમલો	हुमलो	पुं॰	આક્રમણ, ધસારો, છાપો	हमला, आक्रमण, धावा	assault, attack, rush
હુરિયો	हुरियो	पुं॰, स्त्री॰	1. ફજેતો, ભવાડો	गत, भद्द, बेइज्जती	disgrace, fiasco
			2. મજાક ઉડાવવી તે	मज़ाक़ उड़ाना, ठट्ठा	mockery
		अ॰	ઉશ્કેરણીનો, મજાક કે તુચ્છકારનો એવો ઉદ્‌ગાર	बढ़ावा, मज़ाक या तुच्छता का उद्‌गार	exclamation expressing mockery or instigation

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હુલામણું	हुलामणुं	वि॰	લાડમાં પાડેલું (નામ)	प्यार में दिया हुआ (नाम)	(name) given in endearment, pet-name
		न॰	હુલામણ	दुलार	endearment toward infant
હુલ્લડ	हुल्लड	न॰	હલ્લો, તોફાન, બખેડો, બંડ	हुल्लड़, दंगा-फ़साद, बलवा	riot, revolt
હુલ્લડખોર	हुल्लडखोर	वि॰, पुं॰	બંડખોર, તોફાની	हुल्लड़बाज़	riotous
હું	हुं	अ॰	1. પ્રથમ પુરુષ એક વચન	मैं	first person singular
			2. ખોંખારો, ગુસ્સો, વિરોધ, ગર્જના છ.નો ઉદ્‌ગાર	हुंकार	interjection expressing anger, protest, etc.
હુંપણું	हुंपणुं	न॰	અહંતા, અભિમાન	अहंता, अभिमान	egoism
હુંપદ, હુંપદું	हुंपद, हुंपदुं	न॰	અભિમાન, અહંકાર	अभिमान, अहंकार	pride, egoism
હુંસાતુંશ, હુંસાતુંશી, હુંસાતુંસી	हुंसातुंश, हुंसातुंशी, हुंसातुंसी	स्त्री॰	(હું અને તું વચ્ચે) સ્પર્ધા, ચડસાચડસી, રકઝક, ખેંચાખેંચી	स्पर्धा, खींचातानी, होड़	rivalry, competition, wrangling
હૂબહૂ	हूबहू	वि॰	તાદૃશ, આબેહૂબ	हूबहू	exactly similar, lifelike
હૂંછી	हूंछी	वि॰	1. તોફાની	शरारती	naughty, refractory
			2 (લા.) અપશુકનિયાળ	मनहूस	of bad omen (fig.)
હૂંડી	हूंडी	स्त्री॰	દેશપરદેશમાં નાણાંની આપલે કરવા માટે ચલાવવામાં આવતી શાહુકારી ચિઠ્ઠી	हुंडी	bill of exchange

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હૂંઢલ	हूंढल	स्त्री॰	સહિયારી	साझा	shared in common
હૂંફ	हूंफ	स्त्री॰	1. ગરમાવો 2. સહાયતા, આશ્રય	उष्मा, गरमी (ला॰) सहायता, आश्रय, बल	warmth help, support
હૂંફાળ, હૂંફાળું	हूंफाळ, हूंफाळुं	वि॰	હૂંફવાળું	गरम, गरमी पहुँचाने वाला	warm
હૂંશ	हूंश	स्त्री॰	1. ઉમંગ, ઉત્સાહ 2. હોંશ, જોર	उमंग, उत्साह ज़ोर	enthusiasm force, energy
હૃદય	हृदय	न॰	1. જ્યાંથી લોહી શરીરમાં ધકેલાય છે તે અવયવ	हृदय, दिल	heart
			2. છાતી	(ला॰) छाती, हिम्मत, हौसला	chest, bosom
			3. દિલ, હૈયું, અંતઃકરણ	मन, अंतःकरण, हृदय, हिया	conscience
			4. કોમળ ભાવો કે લાગણી-પ્રેમ, દયા, સમભાવ વગેરે	दयार्द्र मनोभाव या वृत्तियाँ, प्रेम, दया, समभाव आदि	love, sympathy, kindness etc.
			5. મર્મ, રહસ્ય	मर्म, रहस्य	meaning, secret
હેઠ	हेठ	अ॰	નીચે, હેઠે	नीचे, तले	down, below
હેઠું	हेठुं	न॰	નીચાણવાળી જગા	नीची जगह, निचान	low-lying place
હેઠે	हेठे	अ॰	હેઠે, નીચે	नीचे	below, down
હેડકી	हेडकी	स्त्री॰	1. ભારે શ્વાસનું ડચકું 2. વાધણી	सिसकी हिचकी, हिक्का	hiccup belching
હેડી	हेडी	स्त्री॰	1. વેચવાનો બળદનો કાફલો 2. સમાનતા, બરાબરી	बेचने के बैलों के झुंड समानता, बराबरी	herd of cattles for sale equality

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હેત	हेत	न॰	પ્રીતિ, ભાવ, સ્નેહ	प्रीति, स्नेह, ममता, हेत	affection, love
હેતાળ, હેતાળુ	हेताळ, हेताळु	वि॰	હેતવાળું, માયાળુ	प्रेमपूर्ण, स्नेहिल	affectionate, warm-hearted
હેબક, હેબત	हेबक, हेबत	स्त्री॰	હબક, ધાસ્તી	दहशत, डर	fear, fright, awe
હેમક્ષેમ, હેમખેમ	हेमक्षेम, हेमखेम	वि॰	કુશળ, સહીસલામત	सहीसलामत, कुशल	safe, secure
હેરાન	हेरान	वि	હેરાનગતિ પામેલું, કંટાળેલું	हैरान, तंग आया हुआ, दिक़	harassed, troubled, bored
હેરુ, હેરો	हेरु, हेरो	पुं॰	જાસૂસ, બાતમીદાર	जासूस	spy, informant
હેરોફેરો	हेरोफेरो	पुं॰	1. આંટોફેરો, જવું-આવવું તે 2. ફેરોફાંટો ખાવા જેવું થોડું કામકાજ	आना-जाना, आमद-रफ़्त, फेरा आने-जाने जैसा कुछ थोड़ा काम, मिलना-जुलना	occasional visit errand
હેલકરી	हेलकरी	पुं॰	મજૂર, વૈતરો	मज़दूर	labourer, porter
હેલકારો	हेलकारो	पुं॰	હેલારો, હેલો	हेला, हचकोला	push
હેલી	हेली	स्त्री॰	1. સતત વરસાદ 2. અલી, સાહેલી 3. ગીતની એક દેશી 4. બગલ 5. રાખ (મુડદાની) 6. ક્ષણ	सतत वर्षा, झड़ी हेली (प॰), सखी, सहेली गीत का एक पद बग़ल, काँख मुर्दे की राख क्षण	incessant rain female companion stanza of song armpit ashes (of a dead body) moment
હેલો, હેલ્લો	हेलो, हेल्लो	पुं॰	1. હેલારો, આંચકો, ધક્કો	हेला, हचकोला	push

ગુજરાતી શબ્દ	દેવનાગરી લિપ્યંતરણ	વ્યા· કો·	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			2. ઝપાટો	तेज़ी, वेग	stroke
			3. હરકત, નુકસાન	अड़चन, नुक़सान	damage
			4. ખાડાટેકરાવાળી જમીન ઉપર વાહનનું ઊછળવું તે, તેથી બેસનારને લાગતો ધક્કો	धचका, हचकोला	tossing of vehicle on uneven ground
હેસિયત	હેસિયત	સ્ત્રી·	1. સામર્થ્ય, શક્તિ	हैसियत, सामर्थ्य, क्षमता, बिसात	ability, strength, capacity
			2. વગ, પ્રતિષ્ઠા	मान-प्रतिष्ठा, हैसियत	credit, respect
હૈડિયાવેરો	હૈડિયાવેરો	સ્ત્રી·	મુસલમાની રાજનો એક કર	जज़िया	kind of tax once levied by Muslim rulers of India
હૈડિયો	હૈડિયો	પું·	ગળાની ઘાંટી, ગળાનો બહાર તરતો દેખાતો ભાગ	टेंटुवा, घंटी	Adam's apple
હૈયાઉકલત	હૈયાઉકલત	સ્ત્રી·	બુધ્ધિ	सूझ-बूझ, बुद्धि	sense, instinctive understanding
હૈયાધારણ	હૈયાધારણ	સ્ત્રી·	1. સંતોષ, સમાધાન	संतोष, समाधान, शान्ति	satisfaction
			2. ખાતરી	विश्वास, आश्वासन, चित्त का समाधान	assurance
હૈયાફાટ	હૈયાફાટ	વિ·	છાતી ફાટી જાય એવું	जिससे कलेजा फट जाए, हृदय–विदारक	heart-breaking
		અ·	છાતી ફાટી જાય એમ (રડવું)	हृदय विदीर्ण हो जाए इस तरह बिलख-बिलख कर (रोना)	bitter (for a cry)

ગુજરાતી શબ્દ	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	ગુજરાતી અર્થ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હૈયાફૂટું	हैयाफूटुं	वि॰	મૂઢ, બેવકૂફ	मूढ़, बेवकूफ़	stupid, foolish, simpleton
હોકા, હોકાયંત્ર	होका, होकायंत्र	न॰	દરિયામાં દિશા જાણવાનું સાધન	कुतुबनुमा, दिग्दर्शक यंत्र, कंपास	mariner's compass
હોકારો	होकारो	पुं॰	1. 'હં' 'હા' કહેવું તે, સંમતિસૂચક અવાજ 2. બૂમ, બરાડો, ધમકામણીભરી બૂમ	हामी चीख़, हो-हल्ला	sound indicating 'yes' hubbub, threatening shout
હોડ	होड	स्त्री॰	શરત	होड़, शर्त	race, bet
હોડકું	होडकुं	न॰	નાની હોડી	छोटी नाव, किश्ती	small boat
હોડી	होडी	स्त्री॰	મછવો, પનાઈ	नाव, नौका	boat
હોદ્દેદાર	होद्देदार	पुं॰	હોદ્દો ધરાવનાર, અમલદાર	पदाधिकारी	officer
હોદ્દો	होद्दो	पुं॰	1. ઓધ્ધો, પદવી, અધિકાર 2. અંબાડી	ओहदा, पद, अधिकार हाथी की पीठ पर रखा हुआ बैठने के लिए आसन	designation, post, rank a seat fixed on the back of the elephant
હોનારત	होनारत	स्त्री॰	1. બનનાર બનાવ, ભવિષ્ય 2. અકસ્માત	होनहार, भवितव्यता दुर्घटना	fate calamity, accident
હોબાળો	होबाळो	पुं॰	1. લોકોમાં જાહેરાત, ચર્ચા કે ફજેતી 2. ઊંધિયા પર મૂકેલું તાપનું ભડકું	लोक-समाज में अपमानित हो जाना औंधे बरतन पर रखे गये अंगारे	public disgrace fire lit up on the top of an inverted earthen pot for cooking

केन्द्रीय हिन्दी निदेशालय,
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(शिक्षा विभाग
पुराने उरकाश की ओर से लेते

गुजराती शब्द	देवनागरी लिप्यंतरण	व्या॰ को॰	गुजराती अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
હોલિકા, હોલી	होलिका, होली	स्त्री॰	હોળી	होली	the festival of the *Holi*
હોલો	होलो	पुं॰	એક પંખી	फाख्ता	kind of bird
હોવું	होवुं	अ॰ क्रि॰	થવું, બનવું, હયાતીમાં આવવું	होना, बनना	to be, to occur, to come into existence
હોવે	होवे	अ॰	હા	हाँ	yes
હોશિયાર	होशियार	वि॰	1. ચાલાક, કુશળ, નિપુણ	होशियार, प्रवीण, चालाक	clever, smart, expert
			2. સાવધ, સાવચેત, ખબરદાર	सजग, सावधान, होशियार	cautious, aware, careful
			3. સમજુ, બુદ્ધિશાળી	समझदार, होशियार	understanding, sensible, intelligent
હોહા, હોહો	होहा, होहो	स्त्री॰	1. ગડબડ, ધોંધાટ, ધમાલ	हो-हल्ला	loud noise, uproar
			2. જાહેરાત કે ચર્ચા	प्रचार	publicity
			3. ગભરાટ, ખળભળાટ	खलबली	commotion, disturbance
		अ॰	એવો અવાજ	'हो हो' की आवाज़	sound as of 'હો હો'
હોળવું	होळवुं	स॰ क्रि॰	કાંસકીથી વાળ ઠીક કરવા	कंघी करना, बाल सँवारना	to comb
હોળી	होळी	स्त्री॰	ફાગણ પૂર્ણિમાનો તહેવાર	होली	Holi, a festival occurring on the full-moon day of the month of Phalguna according to Vikram calendar

****

केंद्रीय हिंदी निदेशालय द्वारा प्रकाशित/प्रकाशनाधीन कोश

प्रकाशित

- भारतीय भाषा कोश
- तत्सम शब्द कोश

द्विभाषा कोश :

- हिंदी-गुजराती
- हिंदी-सिंधी
- हिंदी-उर्दू
- हिंदी-मराठी
- हिंदी-असमिया
- हिंदी-तमिल
- हिंदी-तेलुगु
- हिंदी-मलयालम
- हिंदी-उड़िया
- हिंदी-कश्मीरी
- हिंदी-स्पेनी
- हिंदी-अरबी
- हिंदी-फ्रांसीसी
- हिंदी-चीनी
- चेक-हिंदी

त्रिभाषा कोश :

- हिंदी-गुजराती-अंग्रेज़ी
- हिंदी-कश्मीरी-अंग्रेज़ी
- हिंदी-कन्नड़-अंग्रेज़ी
- हिंदी-तमिल-अंग्रेज़ी
- हिंदी-मलयालम-अंग्रेज़ी
- हिंदी-बंगला-अंग्रेज़ी
- हिंदी-पंजाबी-अंग्रेज़ी
- हिंदी-मराठी-अंग्रेज़ी
- हिंदी-सिंधी-अंग्रेज़ी
- हिंदी-असमिया-अंग्रेज़ी
- गुजराती-हिंदी-अंग्रेज़ी

प्रकाशनाधीन

- तमिल-हिंदी-अंग्रेज़ी
- मराठी-हिंदी-अंग्रेज़ी
- उड़िया-हिंदी
- मलयालम-हिंदी
- उर्दू-हिंदी
- जर्मन-हिंदी (प्रथम खंड)